عاشقه جور و جفا ایتمک چو لازم اولمش خو سکا / بی وفالق و ستم شیمه نکرو یا هو سکا

کرم اولوب مهر کسمش کنفش بازار حسنک طوقنور / جانمی ولدن شتر بیدر بکزر ای مهرو سکا

هر جنک طاوس عنقار نکار انشه طلکه / شیر زر رصید اولور ای کوزی آهو سکا

حسرتندن قانمی طوطی لعل اولسه بجا بکمک / بن نیجه جان ویرمیم ای دشتری لولو سکا

چونکه الدک بوی زلفکدن عنبر سودادن صفن / ای بنچودی عمر کیا اولدی غنچه بهتر بو سکا

نظیره — قره فضلی

چونکه بزم اهلینه قان یوتدر منع اولدی چوق سکا / برمی ساقی کتوردم ایچی یا هو سکا

باده دوشدک بتروک نقد صبر کای کوکل / عاقبت بند کورسین اول دلو قنلو سکا

دم ایدرسن عاشق دیوانه هر دم طربه / واعظا بالعد نجه دیسون کیشی او صلو سکا

طولشورسن می یاچون زلفینه یارک ای کوکل / عاقبت بر بند نجیه قو فز بو سکا

زلفنک هر تاری برازدر کوزینو فضلیا / کم بلور نه نیجه ایدر اول کوزلری جادو سکا

نظیره — فدایی

عاشقی عالمده معدوم ایلمکدر خو سکا / الدم اغزکدن خبر شمده نکرو یا هو سکا

رحم ایدب احوالمه بر آه ایدر دم صبح دم / ناله شبکیرمی بلدرهم ای بد خو سکا

سن قچونسن الدک آنک ای صبا بن بو سنی / در لکمده اول بجا بدرا او لنجه بو سکا

ای اول بیمار نی کیبی هر رش بکزکک / بکزر آل اتشدر را اول کوزلری آهو سکا

کل فدای بانکه ردایلیوب کوزدن برق / یوزبو زآخ بندرسن اول دلو قنلو سکا

نظیره [illegible] ... اولدی سر [illegible] ... اوچ سنن قجق ... [illegible] ... اولدر نبذلو

نوع دیگر و بحر آخر نهالی جعفر چلبی

بر گوزل در زینک اولدی بو گوکل اوارهسی
کم انک عشاقه دایم اکسک اولمز پارهسی

گوزلرم انک شو آنه کر بکیدر اکنلری
غلو باشم آل ابرشیمدر ای جانک پردهسی

وصل وصله خور ددر دن بو دل شیداسی
طوب قلمدم کم الینه آکه اولاجق یارهسی

حضرت ادریس حقی باکه ای حوری نژاد
جنت وصلکده سنده بیر فارهد زلفکک نخارهسی

آتش سینده کل قزرادوتوکی دوستم
صنعی کلمی بخنکک کندو به یوزی قارهسی

ای نهالی ورزی دلبرلر قوجانن دربسکه
کلخنی اولمقدن اوزر که بو قدر انک چارهسی

نظره

برگوزل در زینک اولدی جانا بو گوکل اوارهسی
الیسم اکر جوق یارهسی

نیجه گز دل صندی اگر چاره قلمز دره
ان ویر بکدر انک چارهسی

گلخن سینده قزدرسا …
… بر پاره سینک …

سوزن مهر یله او…
… قوا…حوری پارهسی

اصدرا اولدو…
… پارهسی

یار زلفنه نمی ایردی ای بنفشه بو سکا
یا خط مشکین دلبر دمی ایردی بو سکا

دایما خوش خوب اولور عاشقه چهرالیه گل
خوب رو بن دیمسونلر ماه من خوسکا

اختر سعد اولوبن اوج فلکده شاه کن
یا بماک اولمشدر رخ خورشید ای مهرو سکا

بسته بیشته اولوبن کوکی بیرآ اولدی کشیری
عاشق اولدر مک شهانا کم اولبدر چوسکا

جوی خون اولمشدر جانا لالای گوزلری
آقه لو گوکلی و جانی ای قد دجو سکا

نظیره

بصیری

دمبدم خون جگر در ایچه کم طولو سکا
گوزلرم جامی طلو پدر دوستم یاهو سکا

یا بیک اول یوزومی وارکم او یکه رخسار که
آفتابک جانمی وارکم کله قرشو سکا

آتشم مجنون کبی کوهیده صحرای وطن
تاگرفتار اولمشم ای گوزلری آهو سکا

اول نگارک زلفنه او یلکیمش عادتک
وار اوکون عالمده ای عنبر قلو رسد بو سکا

چشمم آهو سینه برداغی بصیری اودیمکم
کم نداتمشدر بیلمز بحس آه او سکا

نظره سلطان

سلیمان

جو ربده جان تالق اولمشدر همیشه خو سکا
انکیچون جانده دل ویردم ای مهرو سکا

اولنکه حیران ده دریوزکه شید اکنش
اول سیبدن کیجه گوندز یوزسو ر سرو

ای گوکل جون کم طولاشدکه بند زلف دلبر
ای گوزم تمدنکرو اولسون حرام اوبخو

مرقن قصد ایلک سینده بغزم دلکه
تیر غمزکه کلمدین جانم چیقو قرشو سکا

آتش شوقینه قارشوای مجنی تشنه سن
جان ویررسک ویرزادل مهرو ریجم اوصو

صاریلوب بو ینینه یا سکه مرکانون الصلی — ایشنی باشه ایلتمش وار صید یکا کبی

قطره سن نوش ایلین بولور سرور سرمدی — بر صفا بخش اولمیه سرکز حبا خم مین کبی

دام زلفیله نه دل غرقنی صید ایتمکه — محجبا بر بر رخنده دانه زلفلفل کبی

نوع دیکر ازان احد پاشا که ولی الدین اوغلی دیمک ایله معروفدر

سودی دیوانه کبی رقص اوررای سرو سهی — منتها قد کله صالنجق کاه کسهی

صبح بزتر یقه سن ماه رنکک شو قیله — آسمان مهر که النددن یره اوررکلهی

نه هما سایه لو طاوس لو اولور اول زلفی کبی — که کلستان جمال اولمش انک جلوه کهی

نه بلا در بو که بالاسی قیامت قوپرر — شیوه نازاوکه سرنه خشیم سیهی

نه مقابل اولیمز جسنکه ای شاه جهان — چرخه سلطان اولوب الدرلر اولو زرسهی

احمد که کوکلی حرمنده رخ وزلفکه اول — مشک زنجیریله قندیل مه جاروهی

نظیره ذاتی

باشمه اوویقرای جسن ایلمنک باشهی — اهکم بوشر آتش آهم سیهی

ندوین قارشو سنه زلفعا لکنهز بیشک — دوداهم شرری غنچه بکا سروسهی

عجبا نینه کیمک باشنه کون دوغدی بکون — فتنی منزلده دیم بن اوه جاروهی

بر هوا ایچی بتم کبی لنمش یوره کی — دمیده نای فغان ایلدکن صفحه تهی

بکه عاشقی اولدی مکی ذاتی اکر — انی اولدوره یدی یوغدی جانانکهی

بو رخن قبا یه طایه دی آخر بلا بوکی — غار قدرطبا نوریدی عشقه کو یکن

قوچقتنکه صرچه درای مه لقایوکی — سن طونمه کو کلومه دی مست و غزه کاکل

بجه شراب النده وتمیش اولالیوکی — ریه ابرشم کو تورری شوکمه کم

جنت چمنده اچیلور بقایوکی — بزه کار بان قتا ویدی باکه کم

بود کلو جوری کم ... ری وفا — ورد و غیله بوکی بیتیدر رخا تیننک

زکسر ایلین ورمش ا ... یمندن ایرمغ استرسیم بن نولا بوکی

طو مار زلف ... ووزلدی رومده مسک خطا بوکی

... رخواجه جسنی بها بوکی

... یوتسن بکا بوکی

... بلا بوکی

نظیرهٔ لامعی

سن سن ای ماه بکون حسن ایلینک پادشاهی / کوزرا و جیله تولر بن خاکه قلور سنک کلهی
یا قشنک غمزه‌لرک تیر بنه صوندادن الهی / طفل دل وکدی نشان ایچون اوکنه کلهی
ابلدر صویه سبوسنی جه ما رو تنک / دوقنک سحر لر بابل کبی عرض اتسه جهی
ایستی قامتک اوستنده کورب کون یوزکی / سرو سینه صنوبر اندی مه چاهی
کرم اولدی لعل رخک بنجره ای لاله کباهی / غنچه‌لر بتوره کلدر اجه قبرم کنی
قلدی قال ابلبلی دامه کرفتار زنخدانک / یقه‌یی چاک خونتی دانه خال سیهی
لامعی سن نه کناه اتدک اولا که اول آهی / بسنی اولدر سوزن اوله رده یز کنهی

نوع دیگر کشفی گفت

دل رقیبله کورب سن صنمی آه دوکی / برج عقربده بنه سیر ایدر او ماه دوکی
ذو الفقار زلفی کوردی دل ایله اکلادقی / یا برهنه یاشی ایچون عشقله پادشاه دوکی
باغ کلشنده کورب شیوه رفتار کجکی / برا باغ اوزره طور بیارجک ابعد دوکی
صنما عهد وصال انمش ایدیک قانی دیدم / تای تیم می کورر سن بنی که کاه دوکی
جشم کشفی بی تجلی جمال ایله دیدم / غافل اولمه کورر نورم سکه ناکاه دوکی

نظیرهٔ ذاتی

سنی بو جسنله تا کم کورن الله دوکی / بنه نظاکو زل اولمش بو کمی شاه دوکی
کوریجک قامتکی طوردی باغ اوزره چنار / دوستنی یابنه تو بوب یارجک ابعد دوکی

تولر برطظا بانی المیزه دن توسق / ساقی دربار کی آیینه سیمدر جام شراب
عشق معارئی ولا اولمغه جهد که وار / کیروکند و کیوری قوباتکی اول قلعه باب
بزم عیده کیجه قانونله اسینی مطرب / شعری یادابیدجک اکلدی عود ایله رباب

نوع دیگر نظامی

اتمدن پیس قناعر دیاری خراب / خذ من العیش نصیبا و من الدهر نقاب
فتح باب حرم عیش زمیخانه طلب / رحم الله لمن علمنی فتح الباب
کوکلکی غنچه‌لین بر بوسه دیرکم دیرلر / لیس الله لمن علمنی حسن جواب
عیش ایت ای عاشق شیدا که بهار [illegible] / زین آر روضته کالا صبه بالورد و جاب
سرو نازکه رخ رذا و روز شود / لو تجلی لک فی الظلمة من غیر حجاب
از غمش اینجه تجان من دل سوخته است / لو وضعنا اثر امنه علی الصخر لذاب
بکا پسندن غم و انده و جفا اولدی نصیب / قسمت منک بلا و عناء و عذاب
کنج سودای تو در کنج دلم معتکف است / مسکن الکنز و ما و اد خرابی خراب
محنت هجره نظامی نیجه برا یلمه صبر / ساد فی احترق القلب بشوق الاحباب

نظیرهٔ عارف چلبی

نیجه بر یانه بنه شهد تغم او حسن آب / نیجه بر دونه دونه فرغ دلم اوله کباب
ولده زلفک غمی اوپه کوزدو بکلم کلکوم / شوکه تو بیننده بیلان بسبله هیچ ایده خواب
دروم و بدر کره یه لبعدن ناد[illegible] / ای کوزم نوری نجمی شکر د قوشه زباب

توبه می شبنم کبی درعارضکده بندم دون — برکه کل آتشه قونمز جوز البته کلاب
قیشدر که طاقتی عارف کوردلی درفیلم — کم کوربه راوله رقیبده ایکی محراب

نظیرهٔ امیدی

خط نفس حالی ولیدبوئی درچنکده تاب — قومه الدن قدحی بکدین یام شتاب
وقتکده شوقدر اقدی یاشم کلیجک — سیلدن بکدکه اتدامیدر خیمهٔ خواب
حالت زعد دوشب غنچه لبک شوقیله — کلدیکم اغزنه صو طرزه بینیله کلاب
حسن باغنی صورمانه نه سکلده نکاه — کوزلرم کوزدقلو رقد خمیده م طولاب
غم زلفکله امیدی ایدیجک دردله آه — قوب تاریکده صانور کورن اتمدی شهاب

نظیرهٔ نظمی چلبی

چون بحر صوکبی ای سرو روان اتمه شتاب — بکدین توسیم کل ایلیلم غنچهٔ شتاب
ذوق اتسم غم زلفکله نه چکیدو کیجه — سکیده بریسی حباب اولمیه تا روز حساب
چقون صانمه کوکلدن بهی آدم جانی — که بریلر بیدر قنده ایسه جای خراب
غم زلفکله اولور عاشق آشفته زری — فرز ییلواولب اغلر اکه کلدکجه سحاب
کوزلرم قانله دورکده دوب جام سبو — نارغمدن جکرم دونه دونه اولدی کباب
نعلیا سرنی بن مانع وصلک یورکا وار — اوار الفکده روا ربه یاربله آزاده حجاب

نوع دیگر وبحر آخر ازان مرحوم روحی چلبی فرماید رحمه الله

تخریب سینه ده ایدلدن اول آفت غایب — دیده دن قاندراقو دلده جراحت غالب

اکسز کلدی تمک تو منغه دل خانه شین — نه بولورسه بیوون ارغایب و صحبت غایب
اول طبیب دل وجان بن خمه یاشیدغی دم — دیدی بو خسته بولاجاغنه صحبت غایب
زرده دن انگ که قلدن بلکه واردی بکوکل — بلدررمش کشیه علم فراست غایب
زفتای مگومیان بویله قلورسه فی — اوزته دن روحی ایدریوریافت غایب

نظیره

دیده دن اولدی دلاضمه اول آفت غایب — یاره حاضر طوریورا اهل محبت غایب
معجز دین محمد که قجن اتدی ظهور — اولدی برواغط هفتاد دو دولت غایب
زاهد خشک اوجودی کوکه زهدیله اکر — اولسه ای شیخ شهر اهل ریاضت غایب
عشق برناوک بحر اوردی ال خرقه نی — قالدی بیکانی وهم اولدی جراحت غایب
یوق دیوتانی امورکه دهنک ایلدی فاش — شمدی بلدکی وار اهل ولایت غایب

نظیرهٔ ذاتی

بحردن آب ایستیم اولور سرآیه منقلب — کوزنه کوشه آردسم قطره بولنمز اندهٔ ذیب
طالعم کورکم کنش بوز استیه بندن دیو — ذره یوب بریر فلکده اولدی غایب مخفی
دولتم شول حدده درمیل ایلیم لولو — مایل اولی زیرکه ابر خسته بوغدای ابیا
مستقیمکن ستاره شویله زایخ اولدیکم — دوستلر دشمن کبی هب بندن اولدی غایب

ذاتیا ایشم تمام اولوردی تشهیر ایتدی — کرستارم اکسکن کوزلر اولسدی

چونکم بلورسن آغو اولور مسکنک تراب
دور قمرده خوشدر ایچمک شراب ناب

کوکلم خراب ایله عمارت که وقتدر
معمور اولمادی ایده غم لشکری خراب

سن مجلس شرابده صیه اولدی نمکدن
اشکم شراب نابدر یورکم کباب

رحم ایله و قندرکه غم عارضکله آه
هردم کوزمدن اتیکه آقدر شراب

ای جم اتکی خاکنی بولدک فراقده
چونکم بلورسن آغو اولور مسکنک تراب

نظیره قاسم پاشا

ایچم ثنا رنجرکله کوزلرم پر آب
ملکی هوای خشکله کر اولدم تراب

قاشنک کوزکله جمع اولوبن قصد ملکت اندیر
یعنی کمان تیر ایله ایلدی خراب

دیدم شها بو بنده یه عرض ایت جمالکی
نازیله کلدی رفزیله لیکن قلوب خطاب

فریاد و زار قلسه نوله عندلیب دل
چون کلستان حسنکی طوتمشدر زاغ

قاسم فراقک اودیله خاک اولسه غم دکل
غم بو که سن پریایده سن اندن اجتناب

نظیره یحیی بک

اول غنچه کم یوزینه طوتر آلدن نقاب
بلبللرندن اوتنوب ایلر مکر حجاب

ایچمز لبن وردی [illegible]شنده غنچه لیک
شبنم کوجیله قویدی اتک آغزینه شراب

زلفکه قرشو بنی نه‌قدر کز نه خوش نقر
اخشامه قرشو خود ایکن اولمز کتانه آب

صوفی نجمی جنته کرسم حسابسز
محشرده چون کنا همه یوقدر بنم حساب

دریای اشکم ایچره بنم اولمقی باشم
باد هوا ایله طلوع ذر نیته کم حباب

نکری جانم الماسون ای چشمه آب حیات خاتمینه
صوبه صلمه نیجه تنک و نامی بیرام ارتسی

سازله عیش و نوش و شوق و ذوق ایلک
حافظ اول فوت ایلمه آیامی بیرام ارتسی

کوزک اچ ای بته لب عیش بهار ایامی
چونکه شهر که آچلور بادامی بیرام ارتسی

عیش و نوشک موسم رنگیدر تجریدا اولمق
قومه الدن ای قلندر جامی بیرام ارتسی

کیدی ورم زاده لرکبی طوننده کی کونکلک
ایلمک لازم دکل ابرامی بیرام ارتسی

ای نجاتی اوشش کوزره طوت حسن خاتمیه
روزکار کرزند دردآشامی بیرام ارتسی

نظیره ذاتی

عید وصلکده بولنلر کامی بیرام ارتسی
اتدی بیرام اوستنه بیرامی بیرام ارتسی

صوفیا بر صومعه قندیلنی یاندر ترز
مجلس پر شوکت اولسون جامی بیرام ارتسی

قدرده ایرسم روزه وجعدن
عید وصل یار شیم انداعی بیرام ارتسی

کل کبی کولکلک اچلسن دریسک نوش ایلیم
غنچه لر ریاده کلفامی بیرام ارتسی

عارف اول اسکندر عاری صوبه چیل ذاتیا
آب خضر ایله کجه ایامی بیرام ارتسی

نظیره سبزی

آچلور چون ساقیا میخانه بیرام ارتسی
کوتوره لم آیغی رندانه بیرام ارتسی

طولمدین پیمانه عمرکه اجل جامی ایله
طوبطلو اولمق کرک پیمانه بیرام ارتسی

جان متاعن نقد ایده خرج ایلر یدم بولسن
ال ویردی وصلت جانانه بیرام ارتسی

عندلیبله بلبل کبی فریاد و زاری یلبوب
عاشق اولمش اول کل خندانه بیرام ارتسی

لاغدر گوکسن بچوردی لاله چاک اتدی قبا — گتدی وکچون یاریله سیرانه بیرام ایرتسی
دلربا رفتاری اولدوغی سبزی طوب — عهدلر بر بوسه بیک جانه بیرام ایرتسی

نوع دیگر مرحوم و مغفور قادری افندی تکمل دیوانی وار

سودی بیک جان بادل بر صنم ماه وشی — گر رخی شمعنه پروانه قلوبدر کشی
الم اولا بر که کلی نسبت ایدر عارضکه — شاه اقلیمه برابر کوره بر خارکشی
الم ایر قدح وصله دریغا که بنی — یقدی یاندردی هلاک اتدی فرقت عطشی
در کورن لعل لبکده صفا بکلرکه — نه بزم اوزره کوریبور بر نیچه طفل حبشی
حسرت بوسه کناریله اگر اولمز لب — بر کناره ایلدر قادری کوزی یشی

نظیرهٔ نجاتی بک

دل اولمه کویده جگیگ زله بر ماه وشی — یمی نظیره ای ال طولشی کور طولشی
جامع حسنه صلا اتز یه بیلر اولا — زلفه گوشنده چون انکشت بلال حبشی
طلعه مشغریو بویله یوزلامه رقیب — کر ابو ابوطرایکن قاپوده ایتک یوتشی
شول کوکل بنی دوشوروی زنخکز خنش — تنیز کونده کوره بینکم اوله بچقدر اشی
طشی طاش اوزره قوز کوری وفا وه اولیا — سن نجاتی طوته لم ازقلکه طاش طشی

نوع دیگر بحر احسن
مرحوم نفعی [illegible]

سرنکون بر قفع زلفکده کوزندو دل — برج عقربده طلوع ایلمش ای ماه دوکی
اهکم دامن ناموسمی چاک اتدی رقیب — سنک گوگرچیک حالمی وه واه دوکی
طوتدی ادو بینه ابری کورینن برق وگل — گوکدن دل اهمی ملکلر گوروب آه دوکی
شوقدن چقمیه یازدم بوکیجه یارینه بن — صبح وش فلعه لدوروب سحرگاه دوکی
گوردی آتی سرزلفنکی قطع اتدوکی — اهکم بو دراید عمری کوتاه دوکی

نظیرهٔ لامعی

گوردی تا سکین خطی ... دل اه دوکی — سنرواباز ومیش بوبکه ایواه دوکی
جام جم بخش ایدوکن گوردی صراحی لبکک — باشین اوریر آینکه یار بکک اتدوکی
کون یوزی یاد ه اشرب آه اتدوکم اول ماه — یا قسر عالمی بو آه سحرگاه دوکی
قزبند ایلیوبن خال زخن زلفی ایله — هیهات انکه بو بیدقله شاه دوکی
لامعی گوردی کوزم بشلی ال سروروان — سیل عمدن دکزا دلمش بو گذرگاه دوکی

نوع دیگر مرحوم و مغفور
یکیجه یی خیالی بک

عشق بر شمع اکهیدر بنم پروانه سی — شوق بر زنجیردر کوکلم انک دیوانه سی
کلمه عشاق صاتمز کسادی وار رقیق — اشکمز اولدی محبت شهرینک سرخانه سی
قند کورسم اغ خشکک ... — کوه کن بر طاغ اری مجنون بیابان ...
رخ دل دایم هوای عشق سرگردانیده — بلبلک گلزاری وار بوملک دلدرویرانه سی

رندا اولدرکم کوتوردی بزم کثرتدن ایاغن — ساقئ دوران الندن طولدیرن پیمانه‌سی

ساز جده بو بیت دلکشا وسوم المتمش — آتش ادیله کر یاکر مکن کاشانه‌سی

غیر شکر کبی آکشدی خیالنک بکون — التفات شاهله بو وضع درویشانه‌سی

نظیره ذاتی

سرکجیه اول شمعله روشن رقیبک خانه‌سی — انک دکل ای بوب یاقلسه عاشق دیوانه‌سی

باکه طولدر وکر رقیبه ایچکه پیمانه‌کی — طولدی ای عمر عزیزم عمریک پیمانه‌سی

پای برهنه عالمی سیرایته وکم عیب اولمسون — اولمشم بن بربرینک باشن ایچین آواره‌سی

باکه دوری دانه خالک رخنده مورخط — عاشق دلخسته‌نک جانا دوکندی دانه‌سی

خوشدلی ارتوزی دقندی کلکلنده شانه‌نک — دل کبی کورسم یا ذاتی نکار کاشانه‌سی

نظیره رحمی

طولو در عشقک شرابندن فلک خمخانه‌سی — نوش ایدیه مجنونده اولدق انک مستانه‌سی

بزم وحدت ایچره بر شمع الهی در که عشق — بر یتر اول شمعه جبریل اولیز پروانه‌سی

نقش صورتده کوریکز جلوه کاه کاینات — عشق بر مجنون بدر وللر انک دیوانه‌سی

استخوان کاسه جم ده بو سر مکتومیمش — جام عالم بین ایکن الده طلو پیمانه‌سی

بر صدف در بحر عشق ایچنده عالم رحمیا — کمسه بلمز قیمتن انک یتیم دردانه‌سی

نوع دیگر پادشاه سلطان سلیمان خان حضرتلری فرماید

تخت چمنده یار چو زب زلفی باغنی — دهرکه معطر ایلدی اول عود داغنی

شمع جمال حسنکی هرکم کوره شها — اولمز عجب اریده اکر بغری یاغنی

چاه زنخده حبس نه بد ایدب نکار — جاسوس دیو صقلدی کوکلم اولاغنی

زلفی شبنده دل اوشدی وادی تحیره — باقدم زمانده ینه مجنون چراغنی

بر دم محبی اولمدی هشیار حشره دک — روز ازلده ایچلی عشقک ایاغنی

نظیره سلیقی

عشق آتشیله یاقه‌لی سینم اوجاغنی — بندن اویار زاهل محبت چراغنی

اشکم چکلسه هر طرفه نوله چون سحاب — دیده مده قوردی شاه خیالک اوتاغنی

هر کم قپوکی ایده نه ماوا اسنک شها — عینینه چونکه الیه فردوس باغنی

جان قوشی چیقچق ایچون اکا ایدر اضطراب — جان قصدینه چقوسه او خونی بچاغنی

غم باشنه صو قویه بن دیرسک اکر — تو مه سلیقی ساقینک الدن ایاغنی

نظیره مسیحی

یاندر روی لاله نک رنکک ای مه چراغنی — شمعک ارتدی حسرت اودی بکا یاغنی

اویکو تورم صبحه که دیلدن نه سوز بلور — ای کل شکفته رویه طوتسون قولاغنی

کوستر جمالک اینه‌سن سن مقابله — کورسن قمر دخی یخه در یوزی آغنی

جامینی قودی مجلس جانانه کلدی — ساقینک اولده بر ایکی الدی ایاغنی

یار کرمسیحی کا کلنه نسبت ایلیوب — ویردی صبا هوایه بچابک کلاغنی

نوع دیکر خداوندکار بنده رندن خدایی

طوتندی ینه دختر رزجون طواشنی … خنالردی پیاله وساغر ایاغنی

بارکه خیالی دیده کریانده یار شه … سلطانلرکه صوا وزره قورر اوتاغنی

سیمین بیاض نکاری قوجن ای سمن عذار … طولدردی دسته کلاه صان قوجاغنی

زراید پیاله اغزنه دل صوقدی ساقینک … ساقینک المغ استراوطالم ایاغنی

یا دطاقت اولمسونی خدایی فتیل وش … بر یوزی کون ارتدی انک بغری یاغنی

نظیرهٔ باقی

برکمدار تدی باد صبا بزی یاغنی … یقدی جمنده نرکس التون چراغنی

کلشنده لاله صنه قنا که اوله جمن … برال دستماله سلدی یکاغنی

باغ رخکده خطی ایرشمه شفقه بکت … عالمده بکه منفرد المزدی یاغنی

اودلر یقودی باشنه زاغ که جمنده کل … شبنم جو زرسیدی سحردن قولاغنی

یللر در به که شمع رخک توفیه نهکت … حکاکر دهر جرخه طوترشیح اغنی

رز دخترینک آدی جکلسه تحب وکل … خنالر اولدی الده قرشوایاغنی

مسانه صوبید کمال جهی باقی تکن یکه … نازکلکیده جوزدی مقدم قوشاغنی

نوع دیکر مرحوم ومغفور نجاتی بک فرماید

اولیالم اول سمن سیمای برام ایرشی … ایلیلم برزدخی برامی بیرام ارتسی

کوزیمک قصرنی ایلرسه جیالک نورلرجای … شه عالمدرایدنه بر یدی رصرجه سرای

شب فرقتده کوزم خوابله جنک ایلمک … فزه دن بغلدی قای مه بنه برقاردلای

بر نفس نالهدم اور مخه قوده دیو بن … کوسترر ابلرده بر متعلمه بنی برزنده نای

یام جرخ اوستنه نالم جقوبن طفل کبی … اشغه انمکه قورقجقور ب دراکای

ایقی اللرده تقیم ایده سن بزمکده … بجون ای باقی فغانی قوانکه وکیمه بای

نظیرهٔ حادی

نوله اول مه ایدنسوریه اول تاج قصرنه جای … شه دوران اولن ایدنسه کورصرجه سرای

طوب آتم نوله آتمسه یاشم جکسه سپاه … خط کافر ایر شوب بکلدی جو بغلادی الای

مه رخسارنه خط ایردی استار سه دربن … وای تیم بو قره جنکلی قرانه بوجه ادرجی

دم هجم کورب اتشکم نوله قان اغلسه کی … سمه خرنوله فغانم اشدب الکلسه نای

سر طلو باشنه برالد ایاغوکی ادجه … خاتو نرمی جینه دکمیجنولدکو زلم وکیمه یای

نوع دیکر حیرتی

دوستلر ازاده بر سروبلندم وارایدی … بربوی شمشاد وقول اولمش قندم وارایدی

کسه لر تیغ بلا بیلمنبد بوحالرلداشندر … قول ایدم بو یتمده بر مسکن کندم وارایدی

مصحف حسنک حقی جون ای صنم لبوده سن … بی وفالر سو بکه کرجبکه ایدم وارایدی

عیدی اولمش بر کوزللر شاهنک بیکنجانند … عیدی ورزنامه بر کب افندم وارایدی

ناومد وغم برورکم که کرکرفتن … حیرتی ورربراوکمادوق لوندم وارایدی

قانی اولدیلر که بر سرو بلندم وارمیدی | بنالندن هر گیجه بو بنده بندم واریدی
مدح ایدردم حسنی آیینه قرشو لبلرن | طوطی کبی کویا کبی اغزنده قندم واریدی
جست جو ایلردی کوین کوزمسم بر کون بولدن | اشک درلر آدنه چابک لوندم واریدی
خواجه بحرانه صاتدی اهلکم بن بنده سن | بر قیامت سرو قد محبوب افندم واریدی

نوع دیگر سرو بحر اخضر
ازان بهاری گفت رحمه

وادی خرتنده نالان ایلین کیمسن بنی | گوشهٔ محنتده گریان ایلین کیمسن بنی
آرزوی تخت وصلکله برنج کون شها | بو فنا دارنده حیران ایلین کیمسن
دمبدم جسم ضعیفم نار فرقتده یقوب | غم تنورنده بریان ایلین کیمسن
صبحدک هر گیجه ای مه زلف عنبر رنگ کبی | درد و حسرتله پریشان ایلین کیمسن
گلشن باغ جمالکدن بهاری سوروب | خار و خاشاکیله یکسان ایلین کیمسن

نظیرهٔ اصولی

مبتلای درد هجران ایلین کیمسن بنی | عاشق بی صبر و سامان ایلین کیمسن بنی
رخت بختم نار عشقه یاندرن پروانه وار | شمع رخسن بریان و گریان ایلین کیمسن
غم بیابانده مجنون کبی سرگردان ایتن | واله و شیدا و حیران ایلین کیمسن
تیغ محنتله دلکوسینی صد چاک ایدب | نرنفس نی کبی نالان ایلین کیمسن
خامهٔ قهر کله ایحاق آدنی اول ترنب | دفتر عشاقه عنوان ایلین کیمسن بنی

گر جفا و جور که ناز اولدی چونکه خو سکا | بی وفا دلدار نیمسن دوستم یا هو سکا
قبله حقی طوغریم بو لکده بن لیکن رقیب | اگری سوزلر سویلمشدر ای هلال ابرو سکا
گوز قورد طاغلره دوشمش بو رنجور غریب | ای صحیحی لیلی مگر عاشقدر آهو سکا
گوردی سنبل زلفن ایدوکم نکا دلبر دل | وارهسن لاف ورمش اگر قالو کربو سکا
دور حسنکده روانی شاد و خندانسن نیشن | لطفی بو زندن طوغیده ربگرز اول مهرو سکا

نظیرهٔ نهانی | افندی

بوی زلف یاردن ایلتر صبا هر بو سکا | حالکه شکر ایتسکه بتمز جمی ای خال بو سکا
بی نزاکت نازکی چوق اولدی اثیمین سینه دلبرا | عاشقه ناز ایلمک اوتمز اغیلدن خو سکا
اوی گوکزین دم چشم خیالکدن دری | تا ابی بکلین دوشمش دوز یتمه نکر وادیکی
خشم ایدب چشمکله ویرسن نکا دشنام تلخ | بنده اتمشدر مگر اغیار گفت و گو سکا
گنج وصلم دیر ایدکه اتم نهانیدن دریغ | واپی قولیسته طور مزلی وفا یاهو سکا

نظیرهٔ نجابی | افندی

عاشقی گوزدن اراغ اتمک اولوبدر خو سکا | اوشته کیتدم ای صنم یا هو و یامن بو سکا
گوزلرمک یاشنه رحم اتدک ای بی وفا | عاقبت بربند کچر تنلو دراو صو سکا
چاک کند ردای گوکل گوستره لعلکه | عالمی طوتدک اگر قالور سه خوشدر بو سکا
بر گناه اتدک دیو برگز وفا گوسترمدک | بر گون آهمدن زیاده نیلدم بن بو سکا
اودشن حجابی کیتدی سن صباغ اول یاهو سکا | حق مبارک ایلسون شهری ایا مهرو سکا

دوستم جور فراوان اتمک ایمش خو سکا
جام زرین لب اول مه ساعد سیمینه
خشم چشمک خنجرین تیز اتمه دل مجروحنه
ای صبا تحریکله زلفندن اوتمه فانده
عالم رؤیاده کوردم دیدی بر صاحب کمال

می وفا سندن وازکلدم یوری وار سکا
باده نوش اولدقجه ایدر کرم اولور می سکا
خیر و شردن سوزمی درلر بی آکنلو سکا
لاف اورب اسمه صورمه قالمز الا بو سکا
کوره سن اولور جهانی یاریم بهلو سکا

نظیرهٔ مذکور

یاریکن ای ال کوزلر اوق کبی طوقو سکا
هفته کیجه آی اولور کوستر اول چهرهٔ نور بنی
ماتم غمزه سراسر قانده بویاندو غم
ساقیا که باده مست ایدر بنی کاهی کوزکه
خط دلبر کلدوکن کوردی هلاک اولدی کوکل
دیر نیس سن بکزرم زلف نکاره بویله
طولشسه کن اول پری رونک صبحی ظهرینه

معیدی

یا بخون اکری بقار اول کوزری آهو سکا
ای کوزم قان اغله کم اولدی حرام اوبچه سکا
غول سبب نه ر کر اولدم بند منده سکا
واردی بر کز او بحکه ایکی طلو باسو سکا
اکم بو ز طوتدی نا که بو قره قیغو سکا
بلسکه مسکین لکک ای نافه دو تیز بو سکا
ای معیدی قتی مجنون سردین اوصلی سکا

نظیرهٔ رفیقی

خنکه مغرور اولوب قان دوکمک اولدی غمی سکا
صورمه کم فکر میانکله ضعیف اولدی تن
ای پری جان نقدنی بقدم قلا چشم وطن

جبلی

انکچون دیر نمیش ایلر دلو قنلو سکا
حالمی زلفک دیمش کر جکمه مو بمو سکا
کونکه درم اوینه خود سبب بو سکا

بو تن خاکی نشان اولسه یدی تیر غمزه که
کوز وکه کوکلو که کردی ای رفیقی چشم یار سکا

جانمه قربان اولوردم ای کمان ابرو سکا
کی صاقن سحر اتمزلر اول ایکی جادو سکا

نظیرهٔ رحمی

کل ایدب اجوای یقق اولدی جونکم خو سکا
قلیجه بن بیاری بوی زلفنه یاد اتدک
صانمه کل کبی کلر یوز کوستر اول حسود سکا
شیله بی رحم اولدی یار که کوزری ای نشتر دل سکا
مست اولوب دیوانه اولدی که رحیمای ستم سکا

بروسوی

لطفک آنی ساکن اتمز بسم بکم یا هو سکا
ای صبا اول صاغ ایسه ایم قلو ریسه سکا
ریش خنده ایلر مدام اول کوزری آهو سکا
ما دیمز اولدم مدد درسک برایم صو سکا
حرمت اتمز جون بلورسن اول تو قنلو سکا

نظیره

اندی اتم اثر ای کوزری آهو سکا
اوق کبی بن طوغریم یولکده اما کز رقیب سکا
ای کوکل شوق اودینه یانمق سکا اولدی حلال
می وفاسز یالکز مهر و وفا جو فرق اوقی
واز کل آزادی اول سرو هوادار اولمدن

آزادی

بی وفا ولدار امش سن دوستم یا هو سکا
اکری سوزلر سویلشدر ای کمان ابرو سکا
وی کوزم مهر ندن اول یاهک حرام و بخیه سکا
نیجه بر جور و جفا ازبرلمکدر خو سکا
بی نمز اتمش در دلمز بسن آه او سکا

نظیرهٔ سروری افندی یکمل دیوانی واردر
چوقلق تألیفاته قادر در

عاشقی کوردکجه قاچمق دایم اولمش خو سکا
دایم آتش بیانه تیر کبی طوغرو سکا

بقدکه بر کز دونب بیک کز دوم یا هو سکا
اکر بلر یار رمکر کم ای کمان ابرو سکا

برنظرده بیچه بیچه شیر زنجیرک اولور   بن نیجه ای چشمی آهو دیمیین آهو سکا
ای رقیب سک ندکلو اولوسک اوزکی   ایشیدن کمسه دیمز تعظیم ایدب اولو سکا
عاقلم زنجیر زلفه حاجتم یوقدر دوک   ای سهی سرو دری نیجه دیسون برکشی اوصلو سکا

نظیره | مهری

دوبیتم چون یوزه گلدی کلک ایلمس سن حجاب   یوری ای هرجای وار تمه نکر یا بوسکا
گل آچه گوزلرومک قنلو یاشن سوردکم   اوجنوکه صو قویر خیر اتمز آخر بوسکا
چشمه جان ویردک ای ال بیندی کوش ایلمک   گور نیجه سحر اندی آخر بو ایکی جادو سکا
اولدور رسم لعلک آبی حسرتیله کزنی   تشنه جانم رحم قیلمازسن برایچم صو سکا
ظلمت غمده قودیسه سنی یارک غم دگل   بولنور رهبری جهانده ینه بر هندو سکا

نظیره نظمی چلبی جامع النظایری بونلر جمع اتمشدر رحمه الله

عشق و مشک آتمز کوکل اول گوزلری آهو سکا   چین زلفی بند در واریسه مسکین کو سکا
عاشق آشفته وش هرگله سرگردان لب   سر کیجه مه طاکه قالور ای هلال ابرو سکا
گوردی دیدار شریفک قلیوب بردم قرار   آقدی بو کوکلم صو گبی ای قدی دلجو سکا
چین زلفنده دم اورسن چون ای مشک ختن   عمرک اولدقجه یتر عالمده مسکین بو سکا
شاهدمی وار یکن جرح اندر ساقیدی سنی   گور نجه آل اتدی نظمی اول دلو تنکو سکا

ادرنه لی سلطان شعرا اولن نجاتی بک کفت اسلام بولده وفات اتمشدر

اتمز تنیده لم آه سحرگاه سکا   نکه انصاف ویره سود وکم اسد سکا

خوش اولور صحبت می گیجه ده مهتابی گبی   نور بیچ مجلسه کلکم دیمیز ماه سکا
لوح خیر بده اوقوماغه حکایات غمی   گیجه لر صبحه دکن شمع طور آه سکا
بینه دم دور صوزره سکا شربت لکاز   بو جهان بو بیله اولور رکاد لکا گاه سکا
گوز یشن انجمن رهبر ایدیمز سب اگر   شب غمده ایره فرعاشق لکراه سکا
ای نجاتی طاشی ایسک لعل ایدر خورشید صفت   نظر ایدر یسه همتده شاه سکا

نظیره کمال پاشازاده اسم شریفی احمددر   ادرنه ده طوغوب اسلام بولده دفن اولمشدر

طاشره کار رقلور اتمز اثر آه سکا   نه دردن یور رکا تمشر بکم اسد سکا
سرو قدد کی کناره گتور نجه یاشم   آره یرده یوریلور رواره گله آه سکا
گل یوزک آکلجی ینبت ایدر شن یوز گو   نه یوزیله بقه بیلور نجه ماه سکا
دلبرک داخی فلک گبی چو یوق جور نجه   قچن انصاف ویره بلمزم الله سکا
گزلنور قارشو نیازا ایدر اولدیکی سایک   خوبک اوکرندی تنها اولدلی همراه سکا

نظیره | قادری چلبی

گیجه لر صبحه دکن شوقی ای ماه سکا   گون گبی روشن ایدر مشعل آه سکا
دلبر از زلف لیک یا دینه بیر تو ویلر   بلکه بر لقه یتر منصب له جاه سکا
طو توشب یانر ایدر که او دره پروانه گبی   سویلیم دردمی ای مرغ سحرگاه سکا
سالک ملک عدم اول نوله گوکلکده وجود   تا خیال لب جانان اوله همراه سکا
قادری شعر یمه برگون اوله کم نظر عکی   کیمیا ایده اثر یسه نظر شاه سکا

ملک غم ایچره کوکل جود ولرشاد سکا
نوبت شاهی یتر آه سحرکاه سکا

گیجه کلیجکن مجلسه ای دل بلورز
یله وارکورکه نه یوزدن طوغار اول ماه

چوریله عاشقلگک چونکه تمام اتدکیاشن
نه اکسکلکنی ویرسون الله سکا

اولمسک حسن ایلینک بس کوزلم بادی
نه روم قونغزدی خیمه وخرگاه سکا

نه کوکل سا که عطا ونه روای نه وفا
نیده بن بنلیه بن آه نکاواد سکا

نظیره عبدی چلبی ارکان دولتده مقاطعه جی سلکندن ایدی

ویردم اقلیم دلی جلهٔ ای شاه سکا
دخی یار ایمدق خدمته بزاد سکا

کیجه یوقدر جسم کویکه طولنمیه لر
عاشق اولمش وار یه انجله ماه سکا

کل کبی کوش ایدراولدکه هله قویادی
حالمز عرض ایده لی دم سحرکاه

کلمز اولدی بزی اونتدی ال آواره
خوبک اوکرندی مکر اولدی همراه سکا

ایشنک قوللوغنی عبده یه احسان ایلیه
کل کرم ایده بکم منصبله جاه سکا

نظیره شعرادن مقبول پاشا اولن خیالی بک

بولطافت که عطا ایلمش الله سکا
حد طوتسه پراشور خدمت ایچون ماه

بسرنا زده سن غنچه صفت اوچونه وار
ایلسون باد صبا کبی گذر راه سکا

شاه یوزد زکورب خسنده سلطان کبی
لاله وکلدن ایده خیمه وخرکاه سکا

ایلیوب ترک عطا آیه دلیا غمزه اکر
شب غمده ایرد خشاهد همراه سکا

بحر نظم ایچره خیالی کورچک در یتیم
ویردی فرتربیت مهدیله ماه سکا

کلمشم یوزسوردی طوزوارب راه سکا
ویردم عرض قلم حالمی ای شاه سکا

بجه عدل ای شهنشاه جهان سنکه کلر
آستانکده کنش خدمته هرکاه سکا

جان ودلدن اوقورای خلق کل مدح وثنا
روز وشب بلبل جان صبح سحرکاه سکا

یا قدی بندر دی شهانشه دلی خبراند
ظلمت غمده قومه خضر اوله همراه سکا

نوجوان ایده زلیخا کبی ای مهری سنی
قله کر لطفله یوسف نظر شاه سکا

وله ایضاً

بولطافت که عطا ایلمش الله سکا
کرم اولوریه نوله مهر فلک ای ماه

نیجه شرح ایده بنم یانده دمی هر نالم
بزم عشاقده بزناله کلور راه سکا

کوهسار غمه کلسک کوره بسن فرهادی
بسنک خارادایدم ناخنده راه

یکانک وارا اومایک الف وداغنک
ای که طیل وعلمی ویردی بکون شاه سکا

قانغ اول چهره زردکله خیالی بوردی وار
خرمن عشقده دکه دی یله بر آه سکا

نوع ویکر دیگر آخر سلطان سلیم خان زماننده وفات ایدن آهی چلبی کفت

تا جکر یاشم بنی طورد بو دریادن یکا
سیره چقمه رمکر دلبر قلاتادن یکا

قنده یسن ای سروکم باغکده کل فرکسلری
کونفولق طوتمشدر سن سرو بالادن یکا

مروای غمزه اهو چشم اولمش دلبرلر
یوز چوربکمی کرکه ریوبله صحرادن یکا

کوزلرم یاشنی دکزر کبی اولدی قنده دن
اول صنم سیر اتمکه کلزمی دریادن یکا

ایر مدین شام اجل آهی نصیبک دارکن
وقتیده رشمدنکر وغمدم ایله مولادن

صوکبی عزم ایلسک اول سرو رعنادن یکا / طوبی بایلمز انک عالی تماشادن یکا

کوزم نوری اکر سن اولمیه که بر نظر ای / کوزم آچوب بقمزیدم بن بو دنیادن یکا

عزم دیدار ایلسک کوبکده وار ای صنم / صوفی مسجددن یکا رهبان کلیسادن

ای مه برج ناز هلال اولسنده مز / کورمک استرسک اکر کل سیر دریادن

دردی کرجستان کوربدی حسن تعبیرکه سنک / یوق نظرکه دانیا اشعار روانشادن

نظیره — عالی بک

کوردی اول معجزه نایلمز غلطادن یکا / چشم کریان کبی روزن اجدی دریادن

پایمال ایتدی اول غث فی هجرانک غمی / پادشاهم بر نظر قلسک رعایادن

کم بقردی اکر روی یاره منظر دو چشمه / سویلیه ای طوطی مرآت مصفادن

دوشدی لهٔ دیوستارم چشم عالم بینه / سر کز اول بقدی عقد ثریادن یکا

مرثه دکلو آه و زار ایلرسه یوللرده سن / عالیا نالم کبی اولمایه غوغادن یکا

نظیره — معیدی

اشک چشم اقدی اول سرو ممنادن یکا / کتدی شبنم کبی مهر عالم آرادن یکا

جان اقانیدر بکا کلسه که تسلیم ایده بن / قل قدم رنجه بوین بجا روشیدادن

ای صنم سندن تسلی ایدب نیچه جون / دود آهم عزم ایدیدر کوکه عیسادن یکا

نوبهار حسنک ایامنده کم دیوانه‌یم / بل کبی کیتسم نجبی کوه و صحرادن یکا

تو معیدی سر کوینده یار که فارغ اول / زاهدا اول یور روشن فردوس اعلادن

رندلیک میلی قومه جام مصفادن یکا / عار فیسک کوتورا باغی قلادن یکا

ملک روم ایچره فرنکستانی کورمک استین / سیر دجقسون دایما اول شهر بغدادن

تول فرنک اوغلانلرن صوفی کورسه کر نظر / کوزن آچوب بقی زد که جنته حورادن

صانوم اولور مقارن کوکده پروینه هلال / کشتی یه بینوب کوزلر کشته دریادن

حور وغلمانیله بر اولمش روانی هر طرف / بقمزا بحثیه کیرن فردوس اعلادن یکا

نظیره — بهشتی افندی

کربکا وصلت میسر اولسه عقبادن یکا / بقیم هر کز دونب واسد دنیادن

آتش غم کرو جودم خانه‌سن قلسه رباط / هر کز اجام قنت عالمده دریادن

آفتاب عشق تابندن سنک سیر صحکن / التماس سایه ایدم سیر وبالادن

ای دکون آیینه مقصودم اولورسه رخ / بر نفس یوزطوتمیم بو چرخ میناادن

لعل جانان کبی جان ویرسه بهشتی جامی / قلمیم هر کز ایاق غلاتادن یکا

نظیره مرحوم مالی چلبی زمانینده بغایت — اولولغیله شهرتی واردر

جان ویردوم کتمکه بن دار عقبادن یکا / کلسه کر دلبر نماز نه مصلادن یکا

کل یوزک نرکس کوریدیمش کوزم چقیون اکر / باقریسم اندن اوز که روی زیبادن

ایلمک دیلر مسیحا او کاوزدن کلی / اتمم انکچون کنده چرخ معلادن

بر یکا کوثر قونلسه بر طرفده جامی / کوثره بقمایه صوفی کیده سجادادن

ای مالی رشکدن اعدا اولوردی هلاک / میل کوثریه اکر دلبر احبادن

درج دل پروانه در کوی دلارادن یکا
کوره لی بو شیوهٔ رفتاری سنده ای کبکی
کوز لفک کوتریب کلسیدی یمانه زنخک
کورسک ای زاهد انک برکره رویی صفی
اشک چشمم طمدی کوکلم شهرینک اغوا فتنی

عزم ایدب اوجمق ایرجنات باوادن
صوکبی اقدی کوکل سرو سهی بالادن
وار ویندی کیری صد ساله کینسادن
میل ایدر میدکه عجب حور یله طوبادن
سیر ایده کلسک نولا برکره دریادن

نظیرهٔ یحیی بک

جان روان اولدی چو سن سرو دلارادن یکا
کوربن انجم وکل حسنک تماشا قلمغه
بسن ور یکدانه کتی اولور کویا صدف
پرده چکدی صبادن خوف له زاران اولب
جانب جنتدن اولوردی ای صنم اکر نظر

زعیمدر

سدره حقی بغیم جنسنده طوبادن یکا
روزن احمدی ملکلر دار دنیادن
عزم دریا ایلیوب کتسک غلاتادن
خشمه یقدک مکر چرخ معلادن یکا
برنظر قلسک اگر عالمده یحیادن

نظیرهٔ امام جنسنک جنسندن

میل ایدر جانم او لعل راحت افزادن یکا
کلشن کویکده دل مرغی بلور سه آشیان
بنجه کز عالمده اولدم تماشا یه نظر
روزکار الوردی باقی عیش و عشرت فلک دورقدن
بحر غمدن شیده غرق اولدی هلاکی

هلاکی افندی رحمه الله

خسته در درمان او ما رواردن صحادن
او جمعه میل ایتمه فردوس اعلادن
بو تماشاده که بقمز اول تماشادن
چکدر رشک ایدر دریای صحبادن
چقدی برقوری تخته داخی فارادن

اوجدی بو جان بلبلی اول ورد زیبادن
ساقیا قچدق سنبولک صنعادن یکو تن
زاهد دیدار روا ارکن یوزوکه نه کر
بحر اشکمدن ندم اولدی نحاف
قوچی بتخانه کتمش کورنمز اول صنم

اجدی کوکلم صوکبی اول سرو بالادن یکا
کم کوزلر ایچلم کلسون قلاطادن
ایچل اکسک کوردلم فردوس اعلادن
کم بو کوکلم ذوق صالدکبو دریادن
طالع کلدر کل کوکلم طوغندی کینادن

نظیره

رضا بیک

اشک چشمم جوی اولب موج وردی دریادن یکا
کلشن حسنکده قدک دارکن کم میل ایدر
قدک اوصافن ایشیدب قالمیه قول اولمغه
راهب صد سال اکر کوره جمالک مصحفی
ای رضا بیی جون کوزلری وفادر فارغ اول

نازیله کتمش مکر دلبر غلاطادن یکا
جنت باغ ایرمده ورد حمرادن یکا
شاخ طوبی کلدی سن دوی دلارادن
ترک انجیل ایلیوب وار رکنبسادن
کیچ مجازیدن کوکل ور عشق مولادن

نوع دیکر ونجمه آغز شعرانکدر

اودن ثانی کسرلی ذاتی کفته

اقدی کوکلم صوکبی اول سرو بالادن یکا
سن شه چابک سوارک نایبه یو ویریز مکر
تا کیهان دوشده سنی غیریله کورم دیو
جانه کوکلم کرفتار اولمسه سودا سینه
اول سلیمان زمان کوردی کلور قوللی دوی

سنده مایل اول روان ای سرو قدوصودن
لشکر اشکم اقشدی کتدی وردودن
کوزرم میل ایلمز برلحظه او یحیودن یکا
صبحه دک هر شب طوتشمزدی اوکیسودن
غنچه بلبلر اسدی کلدک بو دعاکودن

وکلم اقصوکبی سن وه دلجودن بکا
یا تمه بن تیره حق جالب جودن بکا

بغزمه زخم حدنک غمزه لردن قاطلر
سرنه دکم نقیم آه اودل خشم آلودن

جشم سحر انکیزینک مفتونی اولدک کوزه
کم دوشدی ال اسکاکم وار او دلجودن

قانی لور جانا میه میل ایتمه سن لعلک ممد
او غنه ماسون قنلو در لطفاتسون اول لعلدن

دلبرک وصف لب وندانی نظم وار ایکن
رمز ایتکم میل ایدر لعلیله لولودن

نوع دیکر ور بحرکیان سابقده کفته — **ماضیلی ابی حکیم بشناق اوغلی صبحی افندی کفته**

دل بنی چکسه عجبمی بیت الاحزاندن بکا
ای پری مایل اولور دیوانه ویراندن بکا

جنت کو یمده چشمک باغنی سیر ایتمکه
چشمم ایکی روزن اچمشدر گلستاندن

دوستلر سیر گلستاندن خط ایدر کوزه
کوکلمک میلی گل رخسار جاناندن بکا

بر قدح می نوش ایدرسم بزم اول مغبچه دن
خضر اولورسم وار مسیدم آب حیواندن

شاد ایدردی روضه صبحی نوای رخشی
وارسه کربو شعر پرسوزم خراساندن

نظیره — **سروری**

گل یوزیچون نوله وارسم کوی جاناندن بکا
موسم گلدده وار بلبل گلستاندن

نوله هر صوقلسه هر سو بحر اشکم جشت و جو
میلی دریانک اولور چون بحر عماندن

گل زن دنیایه ویرمه بو کوکل طفلکدن
عارف ایسک قوزنی میل ایله او غلاندن

ای دریغا کتدی کنجه یار ایراغ او معقد
طور مسوب وار مقده یم بن گنج حکم اندن

ای سروری جکدی تیغ قصد ایدوب اعیاره
صانکه شه کتدی غزایه کافرستاندن

نوله کرم ایلسک اول ماه تاباندن بکا
گوکلمز روشنلک ایستر ماه تاباندن بکا

ای شهر شکم جنت و جوایت گور بکا ما لمیدر
وار اوقصو گیبی ال سرو خراماندن

سی قیامت بر نظر گوردی لعلک قدرتن
مایل اولمزدی سکندر آب حیواندن

یلدرم کیبی ایرشسن ای آه جاناندن بکا
خونبجه طوتسون واریجق بو خسته جان ایندن

باشنی خوش دردکیده بو دل بیچاره نک
ای طبیبم میلی یوق اولورسه درماندن

ای وفا لقده کتوردی یره چرخک ارزوسن
پهلوان سن اختلاف عهد و پیماندن بکا

آتنی تو زن کوریله ایدیلورسه حال
کم ایلیسه دانا شعرک صفاهاندن بکا

نظیره سابقده نوابه ده فانی — **اولین مرحوم حسن افندی**

کوکلم آتشه نوله اولکون بوزلو جاناندن بکا
کم روان اولمشه رز شوقیله جاناندن بکا

خاکپایک کوزمه کحل جواهر در بکون
نه روا در دو ستم وار رونق صفاهاندن

یاقدی یقدی آتش هجرک بو کوکلم شهرنی
وقتیدر کر بر نظر صالسک بو ویراندن بکا

عدل و داد ایلدی معمور ویران تختنی
نوله بر تدبیر ایدرسک ملک یوناندن

محنت و درد ایله مانوس اولدی کوکلم ای حسن
یقمز شمدنکرو بر داغ درماندن بکا

نوع دیکر در بحر آخر قضاة طایفه سندن — **ادسکونی عطا افندی کفت**

بولور رسوای زلفکله بو کوکل ضیا
یوزله اوطرالجینه لاجرم ضیا

صافی کوکله ذطاهر اولور عشق پرتوی
صورت کورنمز آینه ده اولمسه صفا

عشق اولمیجه باشده قجن جوش ایدر کوکل
دریا تموج ایلمز اولماجق هوا

اورک کوکل خرابه پسند غم کونلکنی
باقه نجه کلشنه آچلور کوکلی غنچه نک
کلسه خسود خاطر یکه زلفکه یلش

نظیره

بال اجوب اوچمق دلر کوی جانانه دن کلکلا
راست سویله زلفی قدینی ای صبا دال اولکن
غمزه سی جان قصدن اتسه خنجر کالملر
وسمه نازیله برخال اولسه اول مه رولولا
ای بلیغی اول مهی کورسک کال حسنه

نظیرهٔ احمد پاشا مرحوم

یارب نه بحری وارکوزلک کم دینجه ها
ابرک توزینی کورسنز ایدینوبسه توتیا
وارای طریق عشقه نهایت بولم دین
ای ماه مهر چین زنخکدن بهاودن
احمد بولکه دطبیخ اولور بو امیده کم

نظره خسرو روم اکلن

ای درو غشقه شبتله ایلین دوا

کلشنده کل بدماغی نظر یکنا ایدر صبا
اولور بهار ابر شبیه چمن سیر کلشا
دیمکه اولور که اینی الکوب حاضر ایت عصا

بلیغی بک

میل ایدر کل شوقنه بلبل کلستاندن نکا
طز اولوب وارر سکه اول سرو خراماندن
یان بصر زلف سیاهی آه وافغاندن
جمع اولور پروانه لر شمع شبستاندن
داخی قلزم دکرنظر اول مهر رخشاندن

غمابو قافیه بونده نظیره دکلدر

زلفک عصاسین ایلدی بیک یا شلو اژدها
کون کبی کورنه کوزنه کوندزن شها
جان ویرمک ابتدا اولا بوقدر انتها
اولمز ایکی جهان سینی بر کوردیکه بها
زلفوکه خاک راهی ایلیه بسن رها

شمعی دده رحمه الله

وارجاره ایله درد که تیمش سنک سیکا

بلدرک امرد دیوبا زغرچه قانون شفا
یل کبی بلدی یوبوردی بر نفس هیچ طوریی
مرده جسمم کرچه بردم احیسره لجیا آیلدی
جاهیا الده نه کل جا بینه دشترو داسک
منع قلمه عاشقی معراج کویکدن مدد

نظیره

یاراشیکنده دنلدی عاشق بیچاره دوشش
خار وخاشاکه دریاری کتور دیجه یاشیم
خاکمی اتسه سفال پسنبل ریحان نلک
باشه وار غازیمش اول زلف عنبر بایلنک
شعروانشاودن مرادی عاشق بیچاره

نظیره

اغلیوب سیر ایلسه دلبر فرا ریدن نکا
آفتکلا ایکی زلفک دالی دردا ولدی
عشق ومشک ایدیب چیچک بربره مشک نازکنه اولور
کوی یاره ای صبا وارو قدلطف ایت حالم آ
کسه ررد رسک سهی ای سرو نازم تمس بیش اول

باندر لعلکده جانا ایت فیه شفا
ویر میخه خانه ن کل کبی باده صبا
اول مسیحا کیف یحیی الارض بعد موتها
برخیال خوابه بکز صنمه کم دار در بقا
ایکی کوزم سوددکم روح روانم مصطفا

عاشق چلبی

حق دیمشدر تنزل الاسماء من صوب السما
بجرم اوستنده بلور سرو سمن نشو ونما
کیمه باشدن هوای بوی زلف دربا
شانه کبی ریز ریزه اولنجه دایا
عوض اخلاص ایلمکدر یاره باقی ماجرا

سهی بک

قرم اوستنده بتن سرو کل وبادام اولا
یا آنهی اولمسون بوده دیمه مبتلا
بی وفا سرجای دلبرلرده عشق اولمسون نکا
اول نه بی صدا اولابن ذره برکون اکا
کنجه کوندز انسک نکار قینکه دبر کدا

عاقبت بو کز کوردم باشمه مشکل بلا
کم انک سر رقلنده بغلودر بیک مبتلا
اوردی زلفک اوجینه ال بکر با صبا
سر بسر اوقودی غنچه قدّ که مدح و ثنا
بو کیجه در که صبح وقتی مستجاب اولدی دعا

بر بلا انکیز بالا پسینه اولدم مبتلا
طره‌سی دام بلا ور یا کمند حادثات
یوزدکه یوز سوردی کعبه مکرمکم کاکلک
قمری‌سز کون چنارکه دالی اوستنده طوق
کوریجک رویک وصالینک دعالر اتدوکی

نظیره صبایی مرحوم

جانی شیرین ایدر که فرهادا ایدلدن خسروا
تیرکاوقین یاقنک اندی دلده شیب انموم
ای فلک مرجوری جاندن جکر افتاده‌لر
علینده دیرلین دل مخستیده جان ویرلر
سر بسر مسکین دل جان نصیبا اولدی دو

لیلی زلفک غمی قلمه‌دی ال مجنون جا
جانه اولدوغی قدر کانمق سزا اودر قضا
سنه یا غیدیمی حادن کم کتوردی غرا
درد هجر که چکمین وصلکدن اوقیاس دوا
زلفک اوجندن جکر رمستی باد صبا

نظیره | حسینی

بر نظر کوردم یوزوکی پس که اولدم مبتلا
اهل عشق اولدکه دلار کره ایده تنها دورا
جور دیدوکمی بر نهایت نیجه بر جور ایدر سن
دل طولاشدی بر کوزی فتان زلفی قاتی
وادی غمده اکوب کوز یاشنی اولدم ملول

کربکا بار اولمز ایسک حسرتا واوقتا
ورد و غم کلسون برو اهلا وسهلا مرحبا
تیغ محنت برله عشاق جکر سوزی شها
بلمزم کافرمدر ظالم مدر اول بی وفا
اهل عشقه خوش قبا جونکم نصیب آتش بلا

داغ عشقک سینه‌ده بر خیمه در غم شاهنه
یا که قان یوتدر دوغن مجلسده انکارا تمشه
نظم جامی کبی اشعارک کاله پرشه

کم اکامر یا که دن جکدم الفلردن طناب
ساقی کلچهر دنک بوزیشا ور روزدی شراب
بر نظر قلسه روانی خسرو عالی جناب

نظیره | آصفی

بزم غمده ایلیه‌دن هجر اودی بغرم کباب
نیجه رنکلر اولبدر چشمه اوجنوبنشه
اهکم میخانهٔ عشق اچیسره کوکلم دوستلر
بزم غمده‌نی کیبی لالن اولور ...
اهکم تیغ غمندن دلبرک جکند کلن

کوزلرمدن اقدی اشکم اولدی مانند سحاب
دوشلی عشقک هوا سینه کوکل ای ماهتاب
نوش ایدلدن دعشقی تیو رست خراب
قامتم چنکه دونبدر سینم اولمشدر رباب
آینا شرح ایلیوب زسم اولوردی ...

نظیره | یحیی بک

شعشعهٔ صانعه کوریندی ای مه عالی جناب
اهکم بر دم قولاغو مه جالنیه فلک
کوزنی سیاره‌لر در داغ سینم ثابتات
اول طبیب جانه قلسک درد عشقندن سؤال
کوردی دنیا صفحهٔ جسمنده اول ...

کوکده زنجیرن سوررده دیوانه اولمش آفتاب
بزم حسن‌ده دیو رکه رقص اولور قدم ...
اهل دردن دیدی طاسدن بخشش آغوز شراب
ای کوکل شمشیر آنی ور رقطعی جواب
قودی ای یحیی ال ارکانسینی ...

نظیره | بهشتی واعظ

یا ربی بر واور یغا غصه دن جانم خراب
سوسون عالمده کیم دلبر عالی جناب

[illegible]

حرف الباء

[illegible]

خیم ایدر بلوار دو بغچه تا نازاید ارتسم نیاب / التفات اتمز سونه دکلمز ویز جواب

تا بها باز اوج دولتدر مکانم بن مگس / بال اچوب تا زیلە پرواز ایدە مغرور کرزتاب

بزده انصاف ایده لم یار اولدی بنچون بنیفوده / ذرەیه تاچیندن عالمتمونی آفتاب

کبر ایاسن بیلورم یارک دیو انجندوکم / مدعیلر واقعی بزدن ایلر اولدی اجتناب

نظیره — جامی

اول بری رخ آدمی کوردکجه ایلر اجتناب / غم دکل انی کوردکجه پری ایلر حجاب

کونده بیک کز سویلیسیم اول پری آدم کمی / بیکده بر ویرز پری عادتدر انسانه جواب

جسم زردی وردم چشمه سنک چون ای پری / خوش کلور زیرا بیلوب بردم پرینه جوبی

ای کوکل دیو پری جورینه طاقتده طاشکل / بنجه قلتقون بر آدم اصل بر اوج تراب

جامی ابرزیری وصلینه آدم فارغ اول / آدمی اولمز پری والله اعلم بالصواب

نظیره — طریقی

چون بزه جانان الندن صونمدی جام شراب / لابد اول تشکرانیه اوزتاده بغرمدر کباب

کنده وزدن بجدکای ساقی قدح دولتیه آتش / دوریمزدوندرمدین بو چرخ مانند آسیاب

چوغه لعل لبک بزخاک اولدیسه سبیل / روح جمدن کل اشت یا لیتنی کنت تراب

ای مشه مهرو کلوب بزنکه ترنجه / برصرو صاچلو بیک یوزلو کوزلو آفتاب

نظیره — [illegible]

ای طریقی آسمان خندکاه غوتر بکا / کم شعاع مهر ومه اولمشدر اکه طناب

نیچون اولدهکه مبتلا دیوکم ایلر سبه عتاب / کون یوزک کوستر جان اولدر بکا خاطر خراب

خسته اولن کمسه صانع ایستر مشهور ر / منظر بر دور انکچون حلقه ویرر اضطراب

غمزه کا ایوب جکر بر کارسن قیدکه اود / ای کوزی بستم بکر بکم کوکل اشرشش کباب

صو رسم ربه بجی جشر اوبجی جسته / جونکه اولمزاند بسترم کبیه صونی حباب

ایکی کوزم طومیوب یارکه سروری حسننه / کوزر اولدی سبر انکچون اشکمدکی مرجناب

نظیرهٔ ادری چلبی

ویم کوزنجه غمزه کی دوشدی بوجانه تاب / دیدی اولور قلیچ یوزنی ستی اول آفتاب

تردرکل عذار عرقنا کی شیله کم / کلمه خیالی چشمه طور شیشه سی کلاب

آلند غنم لبینه دوم مشتده دوی / افتای رانزه بشلده کالمش سنی شراب

اویکنمدی برهوا ایله لعلینه چونکه تر می / برطوب طوقندی اکه هوادن دکل حباب

تیرن هوایه اتمش ایدی آه آتشیم / ادری اول آندی صاندی کوزلرانی شهاب

نظیرهٔ طاشلی

خاکه دلمه بر تو حسنک کوربه ای آفتاب / جا غوب اغیار روبر یالیتنی کنت تراب

کون یوزک عکس نکارا کویکچون برو رخ / ها سکر درکوزلرم باشی نشم جوی آب

بیک ایم بجا اشکمده کوربه غرق اولدوغنی / یایدی فی الحال او دستنه برقبه مینا حباب

دلبرا بردم قدم بصن کل بوبطراغ او بستنی / اتشکمده ادیکچون آنیک اولدهم تراب

عرض ایدیسه عالمه حسن تو ای طاشلی / تاب مهر بر دره مرحبای محو رو خواب

آینه یلده بر کوزینی تسلیم اولدی آفتاب — حسرتندن دوشدی بستر حالمه اولدی خراب

بو جهان بی وفانک تاج و تختن کر آنیب — جمله سندن ال چکدی افتاده اندی اجتناب

آرزوی بوس لعلکدن نیجه سرمستان — اورتلقده بر قوری افسانه در جام شراب

نرکس مستانکی نرکس کورلدیکی ابرا — حیرتندن عینینه کلمز انک بر کیجه خواب

ایرمیه حالکه عین عنایتله نظر — ای طبیبی بو جهان ایچره اولور حالک خراب

نظیرهٔ ظهوری قاضی

سودوکم اغیار ایله صحبت قلوب اچیسک شراب — نار غیرتده دونه دونه یغرمی قلدی کباب

عالمی پرنور ایدر بسکه وجهی دار ودولک — جامع حسنده بر قندیلدر بو آفتاب

آتش هجرانه یاقن کیرو کوکلمدر سینه‌نی — دکمه بر محبوبه میل اتمز بو عالی جناب

ای قمر یوزلو کیجه بیره دجقسک بام — کوستر اهل سمایه سنی بر مشعله شهاب

ای ظهوری عشرت ایدرسک غم ولیله — کوزیشی جامه شراب و دل کبابی ایمکدر زباب

نظیرهٔ رسمی چلبی

برقعی رفع ایت یوزکدن ای مه مشکین نقاب — ظلمت شبدن طلوع اتسون بکه جون آفتاب

بن که باد نرکس مستکله اولدم خاک راه — روز محشره قلدرم سرخاکدن مست و خراب

هر سوالی که ایلدم دریای باب موجدن — دیدهٔ کوهر فشانم عرض ایدر بر بر جواب

قربت بیستانده کمسه اغلمز الا قدح — ماتم رندانده کمسه اکلمز الا رباب

ماجرای چشمی یازدرد قچه رسمی دفترده — نثر اولور خاتم دلندن نظم لولوی خوشاب

ویره در پیل آنسکه کوردی جواب — قورقوسندن سکه سکه یورر آب

المغه ارتفاع قدر رخک — بدر ایدندی کمشدن اسطرلاب

کوردی مسجدده قاشک ایدی رکوع — سجدهٔ شکر قلمغه محراب

الیه قابک ایچره جان تسلیم — بکا فتح اوله اودر باب الاباب

کوردی کون جمالنی انک — قلعهٔ صبر زلفی اولدی خراب

نظیرهٔ بالی چلبی

خوش صفادر سماع جنک و رباب — سمعوا اعنی یا اولی الالباب

نیجه کز عشقه توبه اتمش ایدم — توبه توبه اولسون ای تواب

یار ده بر ایکی کز سوزم وار — غلق الباب ایها البواب

کز لو رحمت دره خدادن بل — دل بیزار و دیدهٔ بی خواب

ویر وصالن بالیه یارک — جی دیر یا مفتح الابواب

نظیرهٔ هدائی

ابروان طوتدی سه یوزینه نقاب — کون یوزکدن مکر که اندی حجاب

کردن جانه زلف جاناندر — قل سبب یا مسبب الاسباب

نیجه ظالمدر که ساقینک — قانه اغدی الندر جام شراب

کل سرخ اوزره صانکه شبنمدر — جام می ایچره دانه دانه حباب

ای هدائی فراق آتشنه — جکرم دونه دونه اولدی کباب

ساقیا صون طلو طلو می ناب … که اوندی دللر بوشوقله چو کباب
عشق میخانه‌سن ایدب معمور … ییتلم جشر اوبنجه مست و خراب
دوشدی بحر فنایه کاسه‌ٔ آب … بنه وک شویله رقص ایدر بو کتاب
مطربا سوز و سازه آهنک ات … با نسون اود کله عود و جنگ و رباب
اشربک بنجوم چرخه وقوف … کوزکه اچ جام میده اسطرلاب

نظیرهٔ احدی

غفلتک اویننده دوشدم صورمدیک بنم ای طبیب … دردمندم ورمه تیمار ایله ای طبیب
هرکیجه بینک جانلک شوقیده تا سحر … ایکلرم شویله کم گل حسرتندن عندلیب
طالبه ایرم دیو قابکده چوق اولدم مقیم … دیدکه برکونکه نیدیسن اشکمده غریب
نه عجب یانسه یوزک شوقیده جانم اودنه … اولمی پروانه‌دن شمعه دوشب یانمق عجیب
اودکیبی یاز یکن احدینک نار سن … ایتدن دیران ابراهیم آوازی منیب

نظیرهٔ عشقی

صبح دم فریاد ایدب رمزیله ایدر عندلیب … رحمت حقدن سحرخیز اولنلردر نصیب
قدمی‌ها ایلدم تیر بلایه وصل ایچون … طورمشم بار بلایه هرنه کلسه یانصیب
ای سهی قد قامتک اوزره دکجبد ربو … کورمدی باغ جهانده کمسه سرو او نستنیب
ایرمدی خاطرم آخرده یارکز دوکمز یاز … کودکلی فنده وایله الدر اوشوخ دلفریب
بوزجورسه عشقی دلخسته‌دن هکلی نکار … بوزنه نقوا اولمو خسته‌نک سرز طبیب

کوردیکم شبیل سرشکم بکه زعسکر خواب … بلدراندی اکا کربکلری چشم ریاب
بی مجال ایلدی چابه فلکی مهر زنکی … عاقبت دوشدی عصایه دکل ای ماه شهاب
پرده عارمی جاکه اتسه لبک فکری نور … باده ایچه‌کتی ایلر کوزلم دفع حجاب
بزم میدان لطافتده نه عکس لبک … خیمه رقوروی دکل جام شراب اوزره حباب
قورقرن باد اجل دوره بیاندن چشم … عالیا جو قدن اولوردوم سرکو نبده تراب

نظیرهٔ یحیا بک

کرچکمی بنده خانکه کلمه کلری عجب … باکه بیلان کیبی کلور ای شاد عجب لب
عشقکله ناتوان ضعیف اولدوغم بنم … برکون اولا که رحمتک اول اولر سبب
کون یوزدکی کوریجه یواشندی ای مدعی … سوبندی نور احد آنار بو سبب
آدوکی بی وفایه جیفار ره بزم بکم … اغیاره لطف ایدب قولکه ایلمه غضب
کوندن کونه جو غلدی کوزومک یشی کبی … یحیا کبی اولملورک ای مسیح لب

نوع آخر و بحر دیکر از ان جم سلطان نور الله مرقده

یوزوکه اوبکنبه کل اولمز عجب … کم اچلمش یوزلوده اولمز ادب
زلفکی یوزکده کورن دیرسنک … کم کورهبر برار اوده روز و شب
دوشه لیدن عشقکه ای مه لقا … جان ودل ایدرپنی سر دم طلب
غنچه شرمنده اولوب اجزه‌تان … هرچنکم سویله اول بسته لب
ای ب بخون ایدرسن قان دیکر … دیدی جمکم شاهده اولمز ب

وله

تو جام عیش آیینه برصفا بو … کل کور حباب نوری بحر بدیدی

وله

[illegible]

وله

[illegible]

زلف رویک حسرتندن اهككم | کوزلرم قان اقدرر روز و شب
شیشهٔ کوکلن جکک ای جان چم | کم بو شهر قونیه در صنما حلب

نظیرهٔ ذاتی اسلام بولده وفات ایتمشدر

نرکس مستک پسنک ای نخوب لب | جان ویرردم جانمی قلسه طلب
بولدی منصوری بردار انکه | زلفک اولمشه بنم عزم سبب
غنچه اویکنده عجبمی غمزه که | یوزی آچلمشده چون اغزاده لب
کسدی زلفن یوزی اوزره یاری | فصل کلده ملکی کوتاه اولسه شب
کعبهٔ کویکده تومه دشمنی | ذاتی ای دوست یا قدی بولهب

نظیرهٔ امینی زاده خطاب چلبی

اولمیه بو ندن اوزکه عیش و طرب | نقل اوله مجلسده شکر لب
شعر اخوش دیمش لبکه مسیح | کوکدن اینرشیه چونکه لقب
بو نیکه حالنده ری جسم ناک | پرسن کاکلک اولیدی عاشب
ای تنحا ده صقنی عارف | ویکنور مش دیو لبکه عنب
اولمیه نصیب وصلت یا | صی ایتمز امینی اکه طلب

نوع دیکر و بحر آخر دانشمند سلکندن لوحی چلبی

جد مهر وری او نور رب | المرالنّمده رسیدر ریله کوکب
ایکی دلبر کبی شرابیده جام | سینه بر سینه اولدی لب برلب

ایکی

ایکی دلبر کبی شرابله جام | سینه بر سینه اولدی لب برلب
باتمک نغلیه شهابی شم | کوزلرم یاشیدر انکا کوکب
راست در سوزلر کرشنک لوحی | مدعی اکار آنی لیکن جب

نظیرهٔ دانشمند سلکندن دقیقی چلبی

طوتشوب نار عشقده هرشب | کوزلرم صبحه دک دوکر کوکب
آتشم قد بر و نار و غم | بویله سرکشلکه نه ایکی سبب
دوستم لبلرک فراقیله | قلمی دلده ذوق وجانده طرب
اولمی درده بنم درمان | یا قلم می بو درد و یله یا رب
جانی ادل رخ اوکنده المدد له | ای دقیقی صقن ادیدر ادب

نظیرهٔ سعی

باشم اوزره برق آه آتشین بخشان اولوب | کوزلرمدن اقدی یاشم هر طرفدن باران اولوب
غرقه ویرب ذورق کردونی مانند حباب | آنسکک هر قطره سی بر بحر بی پایان اولوب
سن نهال کلدن ایرو باغ عالمده کل | قلدی باد غم برک بید وش لرزان اولوب
حسرتکله شیر دللر ای غزال مشک چین | قلدیلر صحرای غمده خاک ایله یکسان اولوب
رشتهٔ جانی دوشلدن سنک جان و دل | اکلر مرا و ستخوانی نای وش نالان اولوب

حرف التاء

بلبل غلغل ای باد کلستانه ایلت | سوز دل دردنی درکاه سلیمانه ایلت

ول

ول

یا جای دل دیوانه‌می دلدارمه دک — خبر آدمی سرگشته رضوانه ایلت
کنج غمده دل پروانه‌لر چکده و کیجه‌سی — یا نه یانه یوری اول شمع شبستانه ایلت
زلفنک ذرجه بوین دل ویرانه‌کتور — حکمت پیرهنی یوسف کنعانه ایلت
کوندرب سنزره بو نظم کوهرباری دوم — وار بو لولوی معانیلری عمانه ایلت
یعنی اول بحر معانی که کنارنده نهنک — موج اورر پنجه دریا کبی بارانه ایلت
قصهٔ غصهٔ درویشی نه حسرتیا — وار مغیلان بیلی ابرده سلطانه ایلت

نظیرهٔ نظامی

یا رب بنه سن ملکت جانانه ایلت — مور مظلومی کذرکاه سلیمانه ایلت
اولکم رحم قلیوبن اوده یا مشتم — جکری پاره سن اول کوزری مستانه ایلت
جانی زلفنده دلی چاه زنخدانده بنی — دیدهٔ یکم بیرنی اص بیرنی زندانه ایلت
بن بو قیدده اکر اولورسم حسرتله — ای صبا خاک عزارم در جانانه ایلت
شاد اولسون دیرسک روح نظامینی اکر — بو کمالک یوری شعرینی قرانه ایلت

نظیرهٔ معیدی افندی

ای صبا نامهٔ شوقم یوری جانانه ایلت — مرغ دل خسته‌سی بلامن کل خندانه ایلت
دل و جان دردنی دلدازه طوربت عرض ایله — خبرن ذره که مهر درخشانه ایلت
کل بوکوش کوزه یار کبی تو زنکین کتوم — اوسالن بندن الکا جانی فقرانه ایلت
خط جاننده دخی کلمدین ایردی اجلم — یوری قاره جرم دردله یارانه ایلت

رو مدن وارمه تهی دست فارسک عجب — کل معیدی غزلیاتنی سلطانه ایلت

نوع دیکر نجاتی بک

ترک ایله واری دوست یولنده کذر ایت — عالم ایچنده یا تنی اچق پادشالغ ایت
ای پیر می فروشی باشمده خار وار — کل بر ایاغ صونن الم الوب اتالغ ایت
عقل استرمیش ایره کوکلومی غصه‌دن — کم دیر اکا ارایه کیرب کتخدالغ ایت
غرق اولدی بحر فرقته دل ذورقی مدد — ای خضر پی خجسته چقش دریالغ ایت
جانا نجاتی جاقیسنی دنیا قدر سور — دنیا کبی کل امدی بتر بی وفالغ ایت

نظیرهٔ سبزی خلیفه

ای نسیم سحری جانمی جانانه ایلت — بلبل عاشقی که یعنی که کلستانه ایلت
نار عشقه یاقین کل پیمنه نار اولسون — دل پروانه‌می اول شمع شبستانه ایلت
کوزلری اغلمدن کور رقراد اولن یعقوبک — ای صبا وار خبرن یوسف کنعانه ایلت
جان شیرینی روان ایتدی دیو عذر ایله — تحفهٔ عاشقی اول خسرو خوبانه ایلت
تن جامی دیرسک بوله حیات تازه — سبزینک وار یوری شعرینی خراسانه ایلت

نظیرهٔ نظمی چلبی

ای صبا یوری سلامم در جانانه ایلت — خبر بلبلی یعنی که کلستانه ایلت
خار غمده نیجه بر دردیله اولم نالان — نیه بن بلبلن ال اول کل خندانه ایلت
اولکم رحم ایده دین سوخته پروانه‌سنه — خبر شوقمی اول شمع شبستانه ایلت

خاکده ذره صفت جسم ضعیفم کو تورر — بنده بن اوری کذرکاه سلیمانه ایلت
روح جامی دریک سوره صفا اوله شاد — نعلینک بوغزلن بوری خسرا ستانه ایلت

نظیرهٔ یتیم علی چلبی افندی

ای کوزیشی اوکمه دوشوب چشمه الغ ایت — اول لب ایشیکنه کل رنجه الغ ایت
بو وارلغیله یاره وارلق محالدر — ترک ایله واری دوست یولنده کدالغ ایت
بشدن هوای افسر و رنک ایت کیبی — عالم ایچنده باشی اچیق پادشالغ ایت
زاهد هوای زهد ایله اولسون حضورده — عاشق بلای غصه ایله بس مبتلالغ ایت
ای برچوخ قلندی طاش التنده الکی — رحم ایله بو یتیمک الن ال آتالغ ایت

نظیرهٔ سهابی رحمه الله

ای چرخ دون دونه یتربی وفالغ ایت — اول نوجوانی باکه تیتنده راتالغ ایت
ایکنده چقه باشمه شقیله قوتی بینی — ای عقل کنه وادی باشکه کتخدالغ ایت
درسک جهانده باش اچیق پادشاه اولم — وارای کدا مجلسنه بی نوالغ ایت
ایکنده وحشت ایله آدمدن ای پری — بیکانه اولمه کلبر وکل آشنالغ ایت
یاراب یکنه اوله که بر یول دوارم — ای کوزیشی اوکمه دوشب همنالغ ایت
اکسیر خاکپایکه ایردک سهابی چون — کون طوغدی باشکه یوری وار کیمیالغ ایت

نظیرهٔ سنانی سلمه الله

صبر ایت فراق یاره کوکل شنوالغ ایت — عشق یولنده مسکنت ایله کدالغ ایت

طوتاین سنی سر و دنیا بمدر — کرکمز باکه دلبر سز ولایت
ایکی عالمده شمعنک بر اوتی — افندی خاکپایکده نهایت

نظیرهٔ شمری قاضی

کوزاردن اولیدی بوسه عادت — ویرردی باکه داخی بو سعادت
بشارکیو قچن جوهر دوردن ای ال — بولاردن اوز کل هپ بی سعادت
بوجسته اولمدین هجر کشتبندن — کل ای شمع مراد ایله شهادت
یزرمش نامه تزویری خطک — ایدرمش قتلری اکری شهادت
سجود ایت مست اولوب یاره اشکنده — یتر عشاقه عمردی بو سعادت

نظیرهٔ قادری افندی

کوزمدن کیتمدی اول سرو قامت — نماز عشقه ایدلدن عبادت
دله وصلک ضیافتخانه نشین — طوتر چشم ولیک بادام شربت
خیال خط سبز ای امیدم — تبر باشمده عنوان سیادت
عجمی حرف جفا یزر خطک — جون ایردی لوح قرآن آیت
اولور سه قادری کویکده جانا — اشیدنلر دیه ربی جنت

نظیرهٔ یخشی

لب لعلکدن اتدیکه زه وادیت — صفا بولور بو جان الم ل بیعات
کلور رهر فلک سرکون او مانیک — دوشر یابینه استر استعانت

چمنده سایهٔ صلا پسندی قامتك | چنار و سرو بولمزده استقامت
کوزم آب روان اولدی ودانك | کناره کلمدی اول سرو قامت
اگر عاشقی جور و جفادن | ادر راعیتن اول شه رعایت
انکچون ریشه حد اولمز اگرچه | بنمده صبریمه یوقدر نهایت
جگر جورن خفی ادلیجه یارك | وارب کیمه قلالم شکایت

نظیرهٔ ذاتی

ملکه حشر اولورسه اول قیامت | نصیب اولور اکا دنیاده جنت
قرارم [illegible] اوردی آتش | ابرشدی ایلدرم کبی اول آفت
جمالك مصحفنده ختم اولیدر | بحق سورهٔ یوسف ملاحت
ایا تنك طرغی اولمزدی تا جسم | اگر کم اولمیه باشنده دولت
بو نازك شعری ذاتی کوزلر | سکا ور حسن و ملك نزاکت

نظیرهٔ هلاکی

قیامت قد ایدا اول سرو قامت | طوروب صالنسه نازیله قیامت
دیدم بولکده جان ویرنك نکارا | الجرمی منت دیدی نه منت
کوزك خشمیله قصد جان ایدرسه | بنم ایکی کوزم عین عنایت
سنی کلشنده برقت کورسه ای کل | لبك بش جا که ایدردی غنچه رقت
بر آهن دل ییك یوزلو کوزلدر | هلاکی خنجر جانانه [illegible]

طوروب عرض ایدرسم عرض حاجت | قوبار بر باشیمه اول ساعت قیامت
لبك دار الشفا بسنده طبیبا | نه حکمت یوق دریسن باکه شربت
یدره کم خوان اولیه رنجور کیلی | بنی ظالم ندر لطف و عنایت
قیا بقمقجه خشم ایدب یوزکه | هلاك اتدی کبی بی چشم آفت
نوالی یاری خواب اجره کورر سك | او به کور لعلنی ترك اتمه [illegible]

نظیرهٔ قضات طائفه سندن امینی زاده

کورلدن رویکی ای ماه طلعت | ایکن قرانه دیر کمسه صورت
نجوم اشکیله طوتدم جهانی | فلك مانند اولدم اهل ثروت
غبار کوی یاری تاج ایدندی | صبا تك وارمش باشنده دولت
بزی بو بزم کثرتدن خلاص ات | ندای باقی دمزلر ایه رحلت
قول اتدی خلق دنیانی امینی | ادماه اولدی مگر صاحب ولایت

نظیرهٔ نشاطی

جفا و جور ایله ای سرو قامت | قوبار بر باشیمه سردم قیامت
نولا بیك جان ویریر بر بوسکه السم | چو بیك بیك کول جاندن نه منت
دله خون غمك بندل ایلمیسن | نه ایدیم ای طبیب جان نه زحمت
کهی جور و جفا گه خشم و گه ناز | ندر بو شیوه لر بیزه بی آفت
نه دیر رحد و جهد که ای نشاطی | کنینك اولمیه باشنده دولت

وله

وله

اسلرم بلکه [illegible] چشم [illegible]
چمن صحنده کویا باده [illegible]

ازلمدن اكر اولورسه همت
اولور رواجى قواعد امنت
نه غم باغى اولورسه جمله عالم
بكا پيلطانندن اولورسه عنايت
ازلمراتيكنده خاك اولانلر نكبت
ملكلر ايده طراغن زيارت
قاده ايرمك استرسك مريد اول
كتوربر پيراشكينه ارادت
مددسيندن مدد سنز خيزميه
ازلمر شاه پيلطان قولا بيت

نظيره اميدى

قيامه كلسه كر اول سرو قامت
قوبر بر شيمه اول ساعت قيامت
دوكيلورسينه لرقانز كنده شاهها
چاليبنور سركيچه قاپكده نوبت
نبى غرقاب ايدب شاها سرشكم
كيوردى اكنه برياده خلعت
رقيب ربش دوكلدكده يرمه
يوزينى اكدى جام مى بغايت
هلاله دوندرلدن مهركاى ماه
اميدى بولدى شهر الحنده شهرت

نظيره ذاتى

نبى خاك ايلبدر دور حسرت
كوتورطرقدن ايرشن اقيامت
دونب كمه بكا افلاك كبى
جفالر ايتمه دونه دونه فرقت
اوفك اى شاه ابروكمانم
شهيد ولده انكشت شهادت
ايدربس سوره سوره جوش خلقى
شوخونى كوزلر كه سوزه بى اوفت
ليك وصف ايلدكجه طنطلو
اولوراشعارذاتى برحلاوت

صالنسه نازيله اول سرو قامت
كوزلمر قويدى صانورلر قيامت
نكله جانى يوق دعواى حسن
صنمدراى پرى بر قورى صورت
كوزكه جانمزاولورفتنيده جانا
بو كه آدمى قتلانورتى آفت
كمان قدم چكردى تيرآهيه
طوزقت شيشه افلاكى قوت
هلالى سينيمك اوستنده يره
كوزرين نعل شكل دال دولت

نظيره هلاكى

كوزمدن اول مه برج ملاحت
غروب ايدرسه زى دولت سعادت
نبى ولكافر كه اولدرمه سينه
كوكل چوقدن بروا ايدرشهادت
اولوركن جانه ايرسه تيرغمزه
يغردى وستنه باران رحمت
ايرامادم اشيكدن رقيبى
اوقيدم يوزينك اخلاصيله بخت
هلاكى كوررب سرمست ورسوا
ملامت اتمكه اى اهل سلامت

بحر ديكر ونوع آخر ازان حيرتى

جهان خلقينى حب بندكه بو فانى ملكى ويركم
بكوب عزت سرير بنده سعادتله اوتوردكم دولت
ايدب قوس قزح كبى دوتاقدينى اعدا نكنك
بكوب رستم كمانينى بوكون تيرانه قوردكم
دوشوب حيرت فضا سيننه ايدب بهوده تاشلر
بلنداوازله يازيده شهباز كه اوقوردكم
الندن روزكارز وركارك قوزنشروبرقدر
نزارات بنجه بولادى برلعبيده بوردكم
سورب جمله اراقى جوميدان خاطردن
جهان الحيده بلر اعداينى سوردكم

صنوبر تک جهانک اوجنه چوق کیلور چوعدک | وجودک مسکنک بولنده کل ای چرخ نخلک آتک
ناقص دورکی دایم صفا بزمنده سوردک | هوا بیله بخچیل یل کبی بلدک که بو بورد کذرکاه

نظیرهٔ بلیغی بک

ایجاب سرچشمهٔ حضری جهان طوردیجه طوردک | سرکه زیر و زبرین اولمق مقرر نه تفاوت
غبار باد صبا آخر جهانک آفرین سردن | تیار دکه روزکار بیله برابر عمر سوردک کیت
بو مجلس شراولور تکونصیر جهانه عمرک | جقوب عیسی کبی چرخ معلاده اوتوردک
بوفانی عالمی ترک ایت و بر جانا نچون جانک | عمر کبی نیم شام بخچه بیلدکه بو یوردک کیت
 | الکدن آیغی سرمست اولوب خاکه دوشر قدح
 | بلیغی برجا صیدینه شهبازکه اوجوردک

نظیره

بوفانی دار غدار رنجلر سرملک بوردک | فلک فرقنده برچتر همایون صانی قوردک
بسیط خاکه بسط ایدوب بساط سلطنت کویا | بونه طاق فنون بازی خیام دخیر اوردک
حقیقت مورروشن اوجنه مکک زیر خاکه بخت | سلیمان بخت اولوب فضاکه عمر نوح سوردک
نیم ونازنیم بچه رب عمروکی مردم | بوجهان خانه ده ای ال جهان طوردیجه
بو دشمنک صیدکاهنده شکار رکیاه صحرا | همیشه تیر مقصود که مراد اتدک او وردک

فضولی

طلسم کنج ایچون بیک اسم اعظم یاد ایتدک | طلسمی سونه رب کنجی توکب اسمی او نثر کیت
دوکب می جام می طولتمق بن ناسن چوق باشدن | بوکش قانمز دوکوب عالمده جوق خوناب ایت

جهان بزمنده جم کبی صفا و ذوق سوردک | دواولکه نیه ای ال چالنه بهب اکر ایردکه کیت
سریر سلطنت بخچه سلیمان زمان ایکن | نکمو ای ال جامنم لعلی کوکل صوبیه دوشردک
یرینه اقلیمه شاه اولدکه طوتام کم زمانکده | سکندر کبی عالمده بخچه بلدکه بویوردک
تختر حکیمه کل ای دل اسلوکه سبز بازیچون | چمن صحنده ای مجنون او تاغ لیلی قوردک
چو بلدکه صینه با عالم فنای جای محشرده | بوری شمه تکر و یا ب یاب بقا ملکنده یوردک

نظیرهٔ سبدی

جهانک کامک آلمدکه ملکت دنیای طوتدک | عدو جرم سری بکر الدکه قوجا علمده قوردک
اوقنده که خطبکی الحان داود دیله عالمده | جهان خره تیغ خون افشانده سنک بوردک
فنادر آخری چونکم بلورسن چرخ بدمهرک | حقیقت مالکنا اولدکه کنج قارونی چوردک
غضب تعجیلده چابلدکه دریا کردآدم | عدو ننک بغرقانن نا قهر ایله یا رندکه کیت
او توردکه بزم جمشیده الکده جام جم | جهانک زهرهٔ مطربدن بزمه کتوردک

نظیرهٔ نجاتی بک

ای جهانک فرخ فرخنده ذات | برکوزلیسن عمرکبی بی ثبات
پادشاهسم بو ینو بغلو قولکم | دیله اولدر دیله صقله دیله صفات
بوپسک اولبخه بکا درلک بز | عمرهٔ سو ررد و پستم آب حیات
برهوالی آق کو کرجبند اوبه | نامه و دلبرون یکا بو کرقنات
برانشی ایتکم آکلایسن دنیه | ای نجاتی فاعلاتن فاعلات

[illegible]

لیلی صحی مجنونه زنجیره حاجت	دیوانهٔ عشق اولنه تدبیره حاجت
اول قصدنه غمزک ایکیده بزه جگرسن	شفقت دیه لر خوانی شمشیره حاجت
ای دوست ایشم التون اولبدر قدیمکده	خاک رهکی بولمشم اکسیره حاجت
نه دللا بیان ایلیه بن وصف جمالک	کون کبی عیان اولنه تقریره حاجت
دوشنده صحی بو بیتوه طولاشمشدی کیسی	اول طول املدر اکه تعبیره حاجت

نظیرهٔ عیانی

عرض ایلدی گل سرو روان نازله قامت	عاشقلرینک باشنه قوپردی قیامت
کرطوله ایرک توزی ایله شیشهٔ چشمم	قایرمزم ای بو بصر قانی او ساعت
ایدم قد بالاسی بلاسیله اوکوزم	قیرم سرینه سرو دکک دیو دو صبت
بولماسه صفا کعبه کویکده خلیلم	قلمزدی طواف اتمکه دل سیله نیت
کوشش اور رفرا با صوفی عیانیه فلکوتک	مجوب و میک ترکن اوررز دو نصیحت

بحر دیکر در نوع آخر از ان نجاتی بک

ویره لم شیوهٔ فرهاده صورت	الم ارتیدر ربا در شمدی صنعت
لب ساقی یه اتدکه جانی تسلیم	دلی اسنده یاراشراه امانت
فلکده سجده اتدم خاکپایک	جبینده کوریبور کرد طاعت
لبک یادنه دلدار در لدیکی	ایکی کون اولمین عیسایه مهلت
کوتوررکه بزم کثرتدن ایاغی	نجاتی وارمیشن باشکده دولت

نجمی جان و دل ایدر به نفرت	کورندجه رقیب دیو صورت
بیلدا غمزی ایسدارنی بلنمز	یوری یوق بیره ای دل جگمه زحمت
لبک برطوطی شکرشکندر	بو ورد جسمه جان دیره لی نوبت
یوردکم یاردی زلفک ذوالفقار	علیلک ایلدی قولوکه قوت
سهی جو قدن نجیده دور مجنون	برایکی کون سنکدر شمدی نوبت

نوع دیکر و بحر آخر خلیلی کفت

شبلکک دور ایده لی خرشید تابانی درست	قالمدی عالمده برعاشق کریبانی درست
قندکه محرابنه مرکک باش اندرمدی	آدی بی دینه دراتک دلمادی ایمانی درست
دیدم ای دلبر لبکدن دردمه سیم دوا	دیدیکم سلب اتمزم معده ومکانی درست
وصلکک خوانندهٔ ای لبر رقیبی طوییمه	سک قجن کور شهر غریندا ایمانی درست
ای خلیلی چشمه خون ایله خیمکده روان	اولهکم آل ایله دستنی قابنده دیوانی درست

نظیرهٔ معیدی

ای کمان ابروا ترسن تیر فرکانی درست	چاق جکر کامده شد زخم پیکانی درست
سینه براوقی اوردی غمزه که جانم اولدم هلاک	آه اگر جکرده بر جراح پیکانی درست
عشق میدانند دباشم اورتیه اتدم ولی	راست اورکا کلدرکه اول ابروی چوکانی درست
قلمه ابرورکه عهد اتدی اما قورقرم	کج نهاد اولانک اولمز عهد و پیمانی درست
فضله سوزیوق سندر معیدی نظمه	جونکه تکمیل ایلمش اسلوب دیوانی درست

گل یوزکه وصفنده بلبل قلسه الحانی درست / باغده بر غنچه تنک قلمز گریبانی درست
دلبرک عهدی بتون اما وفاسی آز درست / عاشقک کوکلی شکسته عهد و پیمانی درست
جوشش پولاد جوهری چاک چاک ایتدم ولی / آه آتش بار برکه شمشیر برانی درست
آتش سوز فراقک بر حرارت ویردیکم / جوشش ایدر بر دمده دل دریای عمانی درست
باقیا فکرنده طرز نکته نقصانکه سنجک / حمد الله طبع موزون عقل میزانی درست

نظیرهٔ هدایی

مصحف حسنک که طوتمش خط ریحانی درست / تازه دفتر و یازلمش سیم عثمانی درست
کوکلی یقدکده بنیاد دل شهک غم قیلدیکم / عشق ایدر باد ایتدی ینه بدرخشانی درست
گلشن راز حلاوتدر جمالک کم خطک / یازمش اطرافینه ابیات گلستانی درست
چاک سینم شاهد مد رشکله دیدم ودی / شاهد مجرو حدر بن طوتمزم الی درست
ای هدایی یار رنک مدحن یازدیکم صفحه / طوره یوقصر بولندکه جارارکانی درست

نظیرهٔ عدلی

قشدر که یاین قوروب اتمه نجه فرکانی درست / برخطا آمیز اتر مرجانه فرکانی درست
گر حکیم یاقوت در ریزی چون مشق و مثال / یزمدی خطک کبی بر خط ریحانی درست
چون گدا وش قالوب کلدم نجه ای شاه جهان / خوان حسنکدن نه وار آدز نه بریانی درست
وعده سینه ای گوکل دلبر که الدیکم / اندک او بزم بلوبرسن عهد و پیمانی درست
گلشن نظمنده عدلی گل قوزر دایما / بر نفس بلبل کبی کم اوقوسه آنی درست

گل یوزکده زلفک اوزر خط ریحانی درست / گم گور بدر کافری خط ایده ایمانی درست
شویله کم اردنجه در دایم زلیخا وش صبا / سنز قوم گل یوسفنک اوله دامانی درست
حسن میداننده طوپ اولالی زلف مشکین باک / قلمدی بر شهریارک الده چوکانی درست
دیدهٔ عاشقک کاسه مجنون کبی صنعتی نجه / دیدم ای عاشقلرک دینی و ایمانی درست
اوله فر طبع بجانی کبی بلبل بدل کوی / فی المثل خفظ ایتسه ابیات گلستانی درست

نظیرهٔ ذاتی مرحوم

خط که طوتدی مصحف رخسار جانانی درست / عمان شل طوطی دور خفظ ایتدی قرآنی درست
اولدی سرشت کاتب خط غدار ینده تمام / یازدی بر گونده بتردی بر گلستانی درست
دیده یارم جوهر قلبک سنکله بیم بولا / بجو دیدم دیمجون ای عشاقک ایمانی درست
خط گتور رشد ربنانک قامه تزویر ود / بن مکرر صور ینچه طوتمزن آتی درست
بزمه الجینده ایده ای غنچه سن چاک قبا / قلمدی عشاق الجینده بر گریبانی درست
گر کله باقیه باری ذاتی بلبل زبان / گل کبی نعلریه سر بتا زه دیوانی درست

نظیرهٔ لوایی

جامهٔ سبز بکه قوجمش قد جانانی درست / سبزدر کم قیلمش سرو خرامانی درست
ظلمت زلفکده خط لعلک ای عمر دراز / خضردر کم تو شش ایده چشمهٔ جانی درست
گوت یوزوکه نیچه تشبیه ایلیم بن ماهی کم / گور مدم بر ییل اون ایکی آیده آیی درست
صفحهٔ دیوانم اچدی غمزه کلک وصفک کوب / ویرنه خوش یازمش بو وجه آل عراقی درست

عاشقک کوکلی صنقدر عهد و پیمانی درست   زاهدک اولمز صحیحی کفر ایله ایمانی درست
تیر غمزکله سم اورمشدر دل مجروحمه   آچدیغم بو که قلمز دلده پیکانی درست
ست اولبدر چشم ابرو کلک خیالندن امام   اوقمز محرابده بر حرف قرآنی درست
دوشبرمش لعلنه یارک حسودک شکلی   وارسن اوکنش اکر قالورسه دندانی درست
حمد کلک دورنده خطک کتورمش قائمه   نامهٔ تزویر دوربن طوتمزم آنی درست
کلشننده وصلنک منع ایلمه دل بلبلنی   اولمیه منع ایلمک ای دوست مهمانی درست
احمدک رخنده بر کز دکلسک بر بیتنی   کل کبی سر بر جقه بر تازه دیوانی درست

نظیرهٔ قاسمی

کفر زلفکله و کل آنک کریبانی درست   مصحف حسنک جهچون اولمز ایمانی درست
ای کل تر دامنک قورتاریجا دم چاردن   غنچه وش بن داخی چاک ایتسم کریبانی درست
وقتدر لطفکله چاک ایتسم شکسته خاطرم   کمسه قلمز سندن اوزکه کمسه انی درست
چشم فتانک کوکل ملکن مسخر ایلدی   کر روان اولورسه شاها جانه فرمانی درست
جورله یا وایت تنها که کرم قل قاسمی   کم محلده رایسک اکر بو احسانی درست

نظیرهٔ نظامی چلبی

سنبل ترکم طوتمشدر کلستانی درست   لالدر کم دور ایده بر رعنا تماشانی درست
دانهٔ خال سیاهی ریکندم کوکمکله   اودوره یاندردی غمدن خرمن جانی
نه لاف ایلرسکله خوش حسن ایچنده کم   کزندک قایو قوز بو لبلنه بزنانی درست

[illegible]

وله

[illegible]

ورشد اولمز مصحف عشقی روان آنمز شیخ   کم امام ایلرانی بلمز جو قرآنی درست
کوکلنی یقمه نظامینک یا بلمز دو شیخ   شیشه در او شندی کمدر ایلین آنی درست

نظیرهٔ مسیحی بک

مجموب دهره ورن رونق و زینت   بتدر بو لور زینته که دیرکه اچی صورت
عرض ایلدی قدین کوز زبانتنی دوکنکلی   ایلمه و زیفری بیره دوشوروی قیامت
یقمور ظره نه عجب جوخ کهندن   کم بابلالی قبه سی اولمادی عادت
تیغنک کلیجک زخمی قلماغه زیارت   جانم آکا قرشو جقوبن دیدی خانه زجمت
طولاشور ایدی زلفنکه کاه مسیحی   برداخی طولاشمه دیو خطک قودی حجت

نظیرهٔ اهسی بک

عاشقلرک اولدرمکه وارسنده مروت   احسنت سنک بازکه قوللارکه فتوت
رحم ایلیوبن دارشفاسنده حبیبک   نافع دیو بیجردی بو دیوانه شربت
دایم بکا جور ایله جفا دراشک اما   شمدنکرو ایت مهر و وفا کاز بنوبت
خشمینه نظر ایلیوب آتشنکه سردم   اولدرمکه قصد ایتمه بنی کوزلری آفت
جانینه جزا ایده دین دیرشل اول یار   اندن نه کلورسه کوررم جانمه منت
کرخور رو حقیر ایله آنی سنی یارک   انجمه که عشاقه اولور رحمت دعوت

نظیرهٔ عبدی چلبی

عشقکده نصیب اولدی بکا دردله محنت   بولکه داولورسه صفا جانمه منت

[illegible]

سوم دینی اولدور دین دیکیل ... جانینه کوکل ایلیه یرطابکه خدمت
بند ایتدی حالی ظلم ایدوبن زلف سیاه ... ای شاه جهان بیلیمه که بینده وکن علت
زور ایدوب ای شوخ جهانم خطا ... لا نقیه درای شه یزه سوق قتلمه حجت
بار که تیر غمی سکا ترک ایله وجود ... گذشته اولن وینده هیچ بولدی ای حجت

بحر دیگر و نوع لفوازان زینب خاتون

سلطان محمد خان زمانده کلمشدر بو بلیه شاعره

کشف ایت نقابکی پری کوکی منور ایت ... بو عالم عناصری فردوس انور ایت
دیبرت لبوکی جوشه کثور حوض کوثری ... عنبر صچکی چوز بو جهانی معطر ایت
خطکی برات یازدی خطایه و دکیز ... وار ملک خطا بیله چینی مسخر ایت
آب حیات اولیجق قسمت ای کوکل ... بیک یل کر کسه ظلمت سیر سکندر ایت
زینب قومیلی زینت دنیایه کبی ... دردانه وار ساده دل اول ترک زیور ایت

نظیره خفی ادرنوی

صل سایه سینی سنبلکک خاکه عنبر ایت ... ظلمت لبک زلالنی سرآبی کوثر ایت
کوندر صچک قوخوسنی باد صبا بیله ... اول بویله دماغنی و هر که معطر ایت
کشف ایله کل نقابکی یوزکدن ای قمر ... نور جمالک ایله جهانی منور ایت
بر فرط اف کعبه حسنی صفا سینه ... زاهد کرکسه سعیله بیک حج اکبر ایت

نظیره ذره

کر عاشق ایسک ایر مکه معشوقه ای خفی
عشقی بو بولده جهد له سن سا که رهبر ایت

سلطانی

[illegible]

ای حور مجلسی به فردوس انور ایت ... شیرین لبکله ساغر جام کوثر ایت
کوکلک کبی قرا کو بیه صوفی خلوتنک ... قندیل جام میدن انی کل منور ایت
عشق آتشینی عود کبی صال درونک ... عالم دماغینی نفسکدن معطر ایت
درکاه یاره ایلتیک ای صبا کندر ... بزبنده دن او حضرته وافر دعا ایت
کل ای لطیفی دفترکی دوریدن فلک ... دیوانه اولمه شعرکی دیوان و دفتر ایت

بحر دیگر و نوع اخوان ازان خفی

سوریدن نطع اوزره فرزین و پیاده قیل فوات ... اندی ای کلرخ فلک محلاجی نیجه شاه مات
خضر وش آب حیات ایجدکطت ای شاه جهان ... چون بلورسن سر حیاتک کم صوکی اولور ممات
دکمه دن ای لکرم اوتمه کریمی کوزله کم ... شهد کلز سرکسدن قند ویرز نبات
بوریایه صاریلوب صحراده هر برانی شک ... صوغنک اکنده زیبا جبه ای ازرقات
ما جوای قنلو با شمه بوزم اوزره خفی ... مرقحن یار نسیم زمدرخانه چشمه رودات

نظیره نغمی

کرچه بردر خوبلرله بو سرای کائنات ... لیک یو قدر سن ملک وکبی ربا کبر ذوات
رخلرکدن خجلته وار شه ر کلشنده کل ... لبلرکدن شرمسار اولدیلر قند و نبات
دلبرا لعلک زلالینه تحیر چکوب ... ظلمت فرقتده دل تشنه بیور آب حیات
فرصتک فوت ایتمه خوش کور خوبلق ایامینی ... غافل اولمه کی صقن یو قدر کوزلکده ثبات
بحر غمده کردابه دوندی نصوحی دوستم ... خضر وش ایر فرسک اول اولر طهده نجات

[illegible]

ولدرمکه عاشقلری تیغه نه حاجت / کم غمزه خونریزک ایدر اکه کفایت
جانینه دادکه بو قدر جور وجفادن / یتمزمی اکا کوزلر او جیله برکز اشارت
ریک حرم کعبه کبی یکانه حبیبم / طولیدی کوزم شیشه رقیبانی او ساعت
ولده غمکی قلمدی الکاره مجالم / آتمه دیشه ایلدیکه اکه شهادت
عشق آتشی پنهانمی اولور دلده بیلیقی / آتم توتتی ایدرلکن اکه دلالت

نظیرهٔ نصوحی

دوزیله کوزکه قاشکه اندکده اشارت / آلیله ایدر ایچه جانی دلی غارت
انه اجه کلیه فتنه عاشقلرکه ای دوست / اولدر بنی کم اوله یمینه که اشارت
خلق ایچره بنی خوار وحقیر ایلدیکه ای شاه / لایقمی بن بنده که بودکلو حقارت
جانم اوزر شربت لعلکی طبیبم / تا آتش عشقک دله ویردیکه حرارت
رغبت قومدی نظم نظامیه نصوحی / بو شعر لطیفکده اولان خوب عبارت

نظیرهٔ فغانی

رخسارکه زلفک ایچون ایتدی شهادت / بردینی قرار ایدرکه ایدر تمه عبادت
عشقاتی الم سیر جهانه هوس اتمز / منزلکه اولالیدن اکه قاف قناعت
بر کون بسن اکر کلبهٔ احزانمه کلسک / ای سرو مقرر قوپه اولدمده قیامت
شول حکم همایون چکلکدی که زلفین / عنبرله یازلمش ایکی عنوان ملاحت
عالمده بولشن بیلکله قلعه شعر / اورد که به فغانی یینه برطب بلاغت

وله

[illegible]

زلفک

زلفک ایده یوزکده سنک جلوه ای دوست / طاوس جنانده کم آچه بال وپر ای دوست
خطک که طلسم اندی لبک دایره سنده / شیرین لبک ایچون سحر ایله فسون یزر ای دوست
کلزاره او تا غیبه رقیبک که بلورسن / ایت اولدوغی یردن ملک ایتمز کذر ای دوست
زلفکده قراریته نوله حال سیاهک / لابد که چو یر یوره اولور مسک تر ای دوست
نه وجهله یوز سوره آیاغکه احمد / نه باشنده ترک ایتمیه یولکده سر ای دوست

نظیرهٔ خفی

فتان قشی کم ایلیه رمزیله اشارت / قیلور دل وجان ملکنی جادو کوزی غارت
اول غنچه لبک سوزری لطفی یوزی رنکی / شکرده حلاوت قومدی کلده ملاحت
باد ابلی قدتی خیرن شمعنه پروک / بر کره اولدی پراکنده وبولمادی افاقت
پروانه کبی یان رخ شمعنه پریدر / ای کل اسکه کم دید که دار جانک اوده اشارت
کر طاغ کوره خفی کوکده کی داغی / یوره کی طفله طاغله کتوره مه طاقت

نظیرهٔ عطائی

سن شهد لبک اولورسه قوله برکز نظر ای دوست / نقصانی کمال اوله وعیبی هنر ای دوست
قصد که دل وجان الغه قیل بر اشارت / یولکده نه ترک دل وجان سر ای دوست
زلفک تحوسندن قلور آفاقی معطر / اتدیجه صبا ییلی فیکدن کذر ای دوست
عشقک اولوسر دریکا سرمایهٔ دولت / اتدیجه جهان مملکتندن سفر ای دوست
بو سیکه اول وقت ایردی بو عطایی / اوله آتشکده اولورن خاک سر ای دوست

ایضا له

[illegible]

سن افتی کم کوردی کوزم بر نظرای دوست — جان و دل بر قلدی فدا ما خطرای دوست

وقت مینی خوش ایده لی ساغر غمدن — ایلدی او نعمتن نجی الی لی خبرای دوست

روزیله کوزک جانم وله بر نظر ایتدک — اولدردی بنی غمزکله اول نظرای دوست

ایری دوشلی وصل زنخدن دل مسکین — کنج غم محنته بیتوب جان جکرای دوست

تا روضه عشقه قدم بصدی دلیرک — جانم دل و جبر قلدی فدا ما خطرای دوست

نظیرهٔ علی چلبی

اتشک دل عکسنه بردم نظرای دوست — ترک ایلر ایدم وصلکی ایچون جان سرای دوست

جور سکرهن صبحدم لک باد سحرگاه — آفاقه طورر ایچره مشک تر ای دوست

هر کون کتورر مجلسکه جام زرن شمس — هر کیجه طور شمعکی الده قمرای دوست

یاقانسک ایله کربکک او قینه دمادم — قوربان ایدرم جانمی سینم سپرای دوست

زلفه و زنخکک فکری ایله علمی فغانن — ایرکوره سمایه تولد شام سحرای دوست

نظیرهٔ ذاتی

عاشقلری توجنسه قلسون نظرای دوست — آیینه بالله نظردن نه ضررای دوست

جامه ده بر بار دوار ایله بزمله — نیچون ایده پس صوبه می دوشمن کی شکر

یوق صبره مجالم اولوبن باریولکده — عاشقلره یا صبر کرک یا سفرای دوست

عاشقلره کو بکه دیرژو دیدی عدوک — شهره کرچک نور کابتی قرشو اوررای دوست

دوشمنلرنک قلبنی حسی ورمه مجازلی — سوزن صمه ذاتینک اولور سوزکهرای دوست

وله

[illegible]

وله

رنکک کلبرکر بستان ادر در

ولبک غنچه باغ عددر

طاغنته فراز لفکی باد سحرای دوست — عنبر قوقسی جمله مشامی طوترای دوست

کلدر بنی اغلتمه دمیدر که دمادم — نیجه کده کوزم یشلری طورغر اقرای دوست

نی کبی دلوب بغزمی قلمه بنی نالان — دردیله فغانم جکرو می دلرای دوست

شیرین لبک خسرو دل جان دریننه — فرهاد کبی طاغ بلاد دکنرای دوست

یا نکده دیکن قدرنی بیلکم سکالایق — تولنیه واهی کبی سینی سورای دوست

نظیرهٔ طالعی چلبی

هرکز دخی بویله صالنور میک اکرای دوست — بستانده بوبک سرو قوزیب اکرای دوست

جان خسته بیتور درونیه بر چاره نولنمز — لعلکمدن ایرشه اکه درمان مکرای دوست

بو نطع زنخکدن سنکدل اخال سیاهک — بر لعبده چوق شهری بیدق سورای دوست

ترک او فتنه نته که اولا که اردکی یردن — جان و جکری طوربوب ایلر جکرای دوست

چوکن یوزمه ایرکا توزنه قو سورین کم — چوقدن برو حسرتله کوزمده ایدی ای دوست

دشمنلر قارشو نیجه قان اغلیم — قایکده بکون حالمه اغلر کورای دوست

دردو غم عشقه بولیمز طالعی چاره — یا صبر کرکدر اکه یا خود سفرای دوست

نوع دیکر از آن جم سلطان

چون چکدی خطک کل یوزکه ازرده قمر ای دوست — اول حسرت ایله کی جهانی یقم ای دوست

رحم ایله بکا جور و جفا قلمه اکن کم — غمقکده چکن بونجه جفا رنجم ای دوست

واما نوکه یا شیوب ایاغکه دوشردم — تو تلبیده کی کر غم الندن یقم ای دوست

ایاغ الده ... [illegible]

[illegible]

شاعر آفتاب التون ... [illegible]

چون کلز المدن که رنا بولم اولمدست | انجق بوکه قلدی که یولکده اولم ای دوست
درکه کریم ایشی کرمدر نوله کرجم | وصلک نعمندن کوره بردم کرم ای دوست

نظیرهٔ احمد پاشا

ویردم ستم غمزهٔ کک النه یقم ای دوست | کم دردکه بن کندزم اوده یقم ای دوست
قانومی حلال ایلیین سا که کلورسک | تا بو نمک اردنجه برایکی قدم ای دوست
قو دکلو ایش اولدی کوکل غمزهٔ که کیم | تریاک کلور شمدی بکا زهر غم ای دوست
اول کشی که بر پاره صنم ایکی جهاندن | اندنده جفا کورن انجق نیم ای دوست
احمد سوزنی یازیجق اوزم کو نزکم | کاغد طونشوب ووده لر یازقلم ای دوست

بحر دیکر و نوع آخر گدایی

خاک اولسون ایاغوکه اولن طالب شفقت | خور اولسون اشیکده دلاین کشتی محبت
عالم یوغکن جانده غمغکه بلشدک | کل کل که پیشکاه ازلیده ربو محبت
اوشانمه جفاسنکیله کوکلمزی کسه | شیشه صنیجی ایلمز کسه قرمت
یوزک کوریجک لطفکی مدوغی بود دل | کم وقت سحر ده جلو رموئنه رحمت
کوش ایتمه گدایی سوزنی واعظ شهرک | کم سویلدکی یاجو اولیسریه نصیحت

نظیرهٔ قیامی

خورشید جهان عارض ولدار نسبت | ای ال کوربن دیر فلکده قوری حورت
بولندی صبحک چون ضما سنبل رعنا | کل رخلر کاجون دوکراد ایقی قت

جان المغه کلمدیکز رحمته کیرب | جان ترشو چقوب ای قتی دیرکه نه زحمت
برایکی نمدصا روبش اکینه کلوریسه | ای عارض کل وبرمکل آیینه صورت
قان اغلمدغم دونه دونه بوکه قیامی | بغزومی کباب اتدی نیم آتش زقت

نظیرهٔ لامعی چلبی

قان طولدی کوزم یوزوکه قنده بقم ای دوست | اولدی یوز رمک صندلی قندن بقم ای دوست
صلمه بنی بجرانه کوزم باشنه رحم ایت | برچشمه کبی سیه دوکه قرشوا قم ای دوست
کوینکلرومی قابوکه عرض اتمریه شمع | مجلسده بولوب باشنه اودلر تیقم ای دوست
زلفک بکا اتدکلرینی موی بموی بسب | خطک کلوبن خدکه اتمش رقم ای دوست
کل پیرهنک کبی تنک یادینه هردم | بغرم دلوبن پاره لدی غم یقم ای دوست
طاش ایلمه اوکبی حصارینی رقیبک | چقمق کبی باشینه دمور رچقم ای دوست
دل بنجلمق اول زلفه اکر جوم ایسه جانا | بو جمله بن یوزدکه بنجه بقم ای دوست
یا لامعی کبی قلم آیقده دگمنکله | یا زلفک الومی اله بشنه چقم ای دوست

نوع دیکر و بحر آخر از ان اسحق چلبی

صوفی قان ال محتسب سرخوش ماقفی می | عاشق شوریده و یا زق دکلمی اوی مست
کونمی وار درکم طوفمز کوکلمه اول بنکدل | اولمسونمی خاطرم آیینه سی اندن شکست
عاشقک فکری قیکدر زاهدکه خلد برین | همتی انک بلند اما بونک غایتده پست
کوزکه اوستنده قنک وار دیمونلر دربکنک | واریوی خاتم کبی برفرده اولمه زیردست

وله

حرف الزاء

فریاد دیدم اولقامت غنچه دهنم | بلمز که انک کوشنه فریاد

عاشقه قسمت بلا اول وقت اولور آنجاق کم | اولمیه نقد بلا سرمایهٔ روز الست

نظیرهٔ خیالی بک

سرو قدک رفتاری ایلدی عالمده نشست | بو مثل مشهوردر دست بر بالای دست

خط لعلک ای صنم طوتمش مسیحی شربت | روی کلگونکده خالک هندوی آتش پرست

نولیقک کوکلم ای جمشید ایوان جلال | رونکار آیینهٔ اسکندره ویرمش شکست

کم حبابی باده نک ویر فریدون تاج خسرو | گوشهٔ کوی خرابات ایچره هر اوکار مست

بزم دنیانک خیالی چکدی سرندن ایاغ | اولدی دردمی کبی میخانه ده اهل نشست

نظیرهٔ صابری چلبی

کشتیکر دهر ایله طوتشدم ایتدم شد پست | دیدی عال ارقاسی یرده دست بر بالای دست

درد و هجر یارای ال ایده لی قدم کمان | تیر آهم شیشهٔ افلاکی قلمشدر شکست

عاشقک آیینه مردم باتمش اگر زلف سیاه | او بت سیمندن اولمش اوکا قز بت پرست

کلدی کنجهٔ چشم پرخون اول خیالک عسکری | شهر دلده شاه غم ای دلربا ایلر نشست

صور اوریسه گوشهٔ مرکز نکار اکر مست | صابری بادهٔ عشقک ایدر نشئه له مست

حرف الثاء

اتمسون خورشید رخشان روحی جانانه بحث | بنده یه لایق کلدرکه ایده سلطانیله بحث

بر دکز جوی یارکه قطرهٔ سیه آفتاب | قطره نک نه قدری وارکم ایده دریانیله بحث

قیقی کلزخدر بوزکله دعوی حسن ایلمش | نجم کوبکده رایدن خورشید رخشانیله بحث

[illegible]

سحر تعلیم ایلکده غمزهٔ جادوی دوست | چاه بابلده ایدر هاروت فتانیله بحث

شول اسکندر ایستیوب بولمادوغی آب حیات | حاصیتده ایده خضر لعل خندانیله بحث

طفل دل چون مکتب عشقکدن المشدر سبق | ایلسون حکمت مقالاتنده لقمانیله بحث

شاه پایی توزنه یمسه درلمش لعل پای | گویا عیسی درلتمش آب حیوانیله بحث

کسه احمد کبی نقش آتمز کتابن حسنک | نقدر نقاش اولورسه ایده زمانیله بحث

نظیرهٔ حیرتی

ایلسم طلمی کلاب کوی جانانیله بحث | تمدیمی ایتدوکی وار یاران یارانیله بحث

اهل عز فانیله دوشدیکچه نه وار بخت ا بلیسک | وقت اولور مور ضعیف ایلر سلیمانیله بحث

پاسکه الده کر بلا غوغایه و دغا اوکیته | عارفیسک ایلمه ابنای نادانیله بحث

اهل عشقه فارغ اول او زمکل ای تدبیر | ایده فر زاغ و زغن درج خوش الحانیله بحث

یوله یزده قایلورکم انجوردی ای فقیه | ایلسک فی الحال کربلیله ارکانیله بحث

اتدیلر ای کوکل حدک دکلدر قوجیل | اتمه بر دیوانه ش اربابی دیوانیله بحث

اهل عز فانیله بو قدر نجخز ای حیرتی | قطره بوز آتمز دریای عمانیله بحث

نظیرهٔ عالی بک

نرکس شهلا ایدرمش چشم جانانیله بحث | کوزن اچسون متعهد رست و حیرانیله بحث

شیوهٔ رفتاری قدیاردن اوکردی دیو | فاخته کوردم ایدر سرو خرامانیله بحث

هر کوز نورن دوکر صبحه حقوم سوزنا | ایلیم آیینه رخ رخسار جانانیله بحث

وله

[illegible]

وله

بزکه طبع پاک و قلب صفا
کویا آیینهٔ عالم نمایه

راهدا زهدی خراباتیده ترغیبی قو | عاقل اولن ایلمز آلوده دامانیله بحث
عالیا مبهوت اولور هر شاعر نازک مقال | سر نه دم کم ایلسه طبع سخندانیله بحث

نظیرهٔ لامعی چلبی

بر فقیی رفع ایت یوزکدن ایله خوبانکیله | کم جدل ایدر نگارا اولسه برهانیله بحث
نطق لعلک بوی زلفک کبی جان بخشیم دیمش | صانکه عیسی در ایدر حکمتده لقمانیله بحث
درس عشقک اوزره بلبلر ایکی گل ایلرم | صبح اولنجه مرغ سحر فریاد و افغانیله بحث
غمزه‌سی قان ایچدوکن ایتدم دوداغندن سؤال | دیدی جان ترکن اوررم اتسه جانانیله بحث
قلور سه تربیت بن خاکه لطفک پرتوی | ذره بیکن ایلیم خورشید رخشانیله بحث
آستانک کبی جون بولدم بکون عالی سند | ایلسم بو دور اچینده فلکی کیوانیله بحث
لامعی اولمه معارض نقص عهد ایتدیسه یار | کم نه حدّی وار کدانک ایده سلطانیله بحث

نظیرهٔ بهشتی افندی

عار ایدر کن لعل جانان قلمه جانیله بحث | داغلر دیوانه لکدن لعل جانانیله بحث
علم احیاده مسیحادن دم اوررلر بکه | علم حکمتده مجنون قلمایه لقمانیله بحث
دون دوننه آسیابک رفعتن اکلتمکه | چیخوب آیم قلور گردلده گردانیله بحث
اولمسون مجنون بکا دیوانه لکدن عزر اکا | کم بن اتمک بو قدر انک کبی نادانیله بحث
شاعر اولمادین بهشتی عالم ارواحده | نیجه ییلر ایلمشدر روح سلمانیله بحث

شکره طعنه ور اتمک لعل جانانیله بحث | لذت اوغزا اولمه امثال و اقرانیله بحث
خطکه بکلش سوز اتماغه نه جانی وار حسود | اتمکه قادر میدر بر کمسه قرآنیله بحث
غمزه کارم غمزه خونریزلکم سویلشور | قتلی جان نسرورکم ایلر تیغ برانیله بحث
نوله دکلرسه افندم بن کدا بسنکلرین | کاه اولور کم مور ایدر سلیمانیله بحث
کوییا کرشن بهشتی سینه سینه تیغ یار | بر حکیم نکته داندر کم ایدر جانیله بحث

نظیرهٔ امینی

اتمسون نه کرم اولب حسار جانانیله بحث | ایده می پروانه‌لر شمع شبستانیله بحث
صالنوب سرکشلک ایلر کرچه جانان نارون | جانی یوقدر ایده بن سرو خرامانیله بحث
خاتم لعل نگاره خط تجوم ایدوب کلوب | صانه‌سنکم مور در ایلر سلیمانیله بحث
درد عشق یاری بحث اتمه بنمله ای طبیب | ایده فرقن شفاده کمسه لقمانیله بحث
ای امینی آفرینلر طبع کوهربار کیم | اتسنک اولور روضه نظم ایچره سلمانیله بحث

نظیرهٔ روایی

کرم اولوب بو مرغ دل قلندجه جانانیله بحث | کو بیا بهده درر ایلر سلیمانیله بحث
بیلدر که چون اهل دللر نور قاچم جدل | شمدیمی اولدی شراب و تسندی یارانیله بحث
نسخهٔ روشندر حسنک کتابندن کنش | قنقی کون یوزلو قلور سن مهتابانیله بحث
ای طبیب جان بنم جون بیما دردایم کوک | چون لبک ایلر شفا بابنده لقمانیله بحث
کوزرینه نکتهٔ لعلین روانی اکمه کیم | بر کشی مشکلدر اتمک ایکی فتانیله بحث

[illegible]

ولد ایضا

[illegible]

ایده فرکون یوزلری شاه خوبانیله بحث — آی افندم بنده‌لر ایلرمی سلطانیله بحث

مهر رخسارکه قتنده ماه عالم ذره در — ذره‌نك نه مهری وارکه ایلر درخشانیله بحث

ایجدی عزم یل کبی حالم دخی عرض ایده‌من — ایده‌می مور حقیر شه سلیمانیله بحث

کرایررسه بر نفس لطفك نسیمندن بکا — قطره بیکن ایلیم دریای عمانیله بحث

دکه کلور کرجه سنانی کلشن اشجاریله برو — جانی یوقدرکه ایلیه قد خرامانیله بحث

نظیرهٔ سهی بك

مهروه کرم اولیب ایلر روی جانانیله بحث — آتمون پروانه‌لر شمع درخشانیله بحث

اویمنوردر زتراب لعلکه مجلسده می — ایده‌می عیسی صوییله هیچ آب حیوانیله بحث

صالنور کلشنده کرچه ساکه قارشو نارون — جانی وار ایلیه سرو خرامانیله بحث

خط هجوم ایلر لبك اوزره کلور کیده کر — کوییا بر مور در ایدر سلیمانیله بحث

کل یوزی رعنالری کن اتون آچوب آکلدی — غنچه در ایدر مکر کل برك خندانیله بحث

ایلمه غفلیه ای دل عشق ایچون جنك و جدال — پیر اولان اتمز بلورسین جوانکه اوغلانیله بحث

زور عشقی زاهد ایله سویلشوب بیلدی سهی — عاقل اولن ایلمز عالمده نادانیله بحث

نظیرهٔ هلاکی

خط کتورمش خنده که لعلك که ایده جانیله بحث — بسمه یاقوتی قلدنسخ ایده ریحانیله بحث

حجت اتسم خطکی نوله کتاب حسنکه — دعویه صورت ویرر معنده برهانیله بحث

جوهر روحی مجدد فیض اولور ناکه بخود کم — لعلکك کشفنده دکم ایدرسه اوغلانیله بحث

نکته لعلک بدیع اولمایه قبلور سیه بیان — ایلین فن بلاغت اچره سحبانیله بحث

سن حسن خلق و حسین مشربك قدا جیم — وصف حسنکده قلور سیم نوله حسانیله بحث

اولمدین داخی دم عیسی لبکای خضر خط — علم احیاده قلوردی آب حیوانیله بحث

درد عشق یاره قانون اوزره درمان بولمدی — نیجه کز اتدکه شفا بابنده لقمانیله بحث

وصف لعل دلبر اغوکردن هلاکی جقمنون — کم غدای روحدر بار نخندانیله بحث

نظیرهٔ نظمی افندی

حسن ایچنده کم ایدر شاه خوبانیله بحث — خوبلقده کمدر ایدن ماه کنعانیله بحث

سوزه کلدکچه مسیحا دم لبك ای خضر خط — جان فزا اولمقده ایدر آب حیوانیله بحث

ویرجانه حسن نکار کر صورتن نقش ایتمده — ای بت چین ایلدم دور کدن مانیله

لعل جان بخشیکه جان و دل طبیبه اینکت — علم احیاده ایدر عیسای دورانیله بحث

نظم در باشینه تسلیم ایله نظمی احد که — قدر مك نه قدری وار در کا ایده عمانیله

نظیرهٔ جعفر چلبی

خوبلقده ماه ایدر کن شمس تابانیله بحث — جانی یوقدرکم ایده حسن اوده جانانیله بحث

عقده اوید که قلمسون کوکلومه مژکان عرض — پیر دانا آتمک اولمز طفل نادانیله بحث

نم اولکیم عشقدن اوره نم یانده دم — مشکل اشدر ایلمك حکمتده لقمانیله بحث

عاشقه سر سوزده لعلك جان بخشیکه هیچ — ایده فراحیاده لعل نخندان ایکه بحث

بول کسر سه عشق سرینکینه عقل اولمز عجب — وقت اولور کم مورچه ایدر سلیمانیله بحث

شاخ گل طوبی بویکله اتمسون دعوای حسن | حدنی بلسون نگار اقلسون ازا اینلده بحث
شرم اولوبن خجلتندن جفوا ایلمش اتدی بحث | چون بنفشه قلدی بو زلف پریشانیله بحث

نظیرهٔ شمعی دده

بن گدا اتسم نوله اکسن شاه خوبانیله بحث | عشق در بو اندر موری سلیمانیله بحث
گلستان جنک اتدی بلبل گویا بحث | نوله اتسم طوطی طبع خوش الحانیله بحث
حالی صورتنم و یرز سوالمدن جواب | باکه نه اندیشه لبک حکمتده لقمانیله بحث
آفتاب اولمز مقابل سا کرای یوسف جمال | ایده فرسزلی ستاره ماه کنعانیله بحث
کامل اولدی هر کوز انک زنیله فن شیوه ده | شمعیم نوله ایدرسم بنده سلمانیله بحث

نظیرهٔ وصفی چلبی

دل اولب هر برک گل ایدر سه جانانیله بحث | جانی بو قدر ایلیه اول لعل خندانیله بحث
بحث ایدر مردم بنله یار ایچون نیلی بن رقیب | دین ایچون الله ایدر کافر مسلمانیله بحث
بن که قانون لبک فکریله بیمار اولمشم | ایلسم طلکی شفا بابنده لقمانیله بحث
الکمز مردم کتاب جنک اوصافن رقیب | مشکل اولور ایلمک سرکشی ناداینله بحث
وصفیا شعرکه فرر در آنجه دفتر یوزن | کر اولورسه دفتر و طومار دیوانیله بحث

نظیرهٔ شمعی

اتمسون مه پاره لر کون کبی جانانیله بحث | کوکبه لا یتوج کل خورشید رخشانیله بحث
آفتابم کون کبی روشن دلیلك وار ایکن | حسن ایچنده کم ایدرسن ماه تابانیله بحث

ولە
[illegible]

ای شکر

ای شکرلب حق بلور کم جان شیرینیدن لذیذ | نکته لعلکدن آتمک اهل عرفانیله بحث
درد عشقك علمی شول رسمه تحصیل ایتدیکم | عار ایدر دل اتمکه حکمتده لقمانیله بحث
گل یوزکله لعل شکر بارکی جان بلبلی | هر دم ایلر طوطی طبع خوش الحانیله بحث
ذرهٔ خورشید انور قطره عمان ایدر | عشقده بو اندور موری سلیمانیله بحث
ایت جنککی روشن دلیلم وار ایکن | شمعیم کمدر ایده دعوی برهانیله بحث

نظیرهٔ ذهنی

اتمه ای کون کرم اول ابرو ماه تابانیله بحث | حدی یوق پروانه ایده شمع شبستانیله بحث
عشقدن اطفال دلی منع ایلمه ای شیخ شهر | یوق یره باشن اغریدرسن اتمه اوغلانیله بحث
نا ملک یا نیچه اغیار کرفغانن در کورن | صانما ایدر زاغ و زغن مرغ خوش الحانیله بحث
فی المثل اغیار ایدر خشم کتاب عشقده | اکه بکزر اهل اسلام ایده رهبانیله بحث
نرگس ایدر غنچه اکمه دهان و چشمنی | غافلیسک اتمه ذهنی مست و حیرانیله بحث

نظیرهٔ جلالی

اتمسون خورشید رخشان روی جانانیله بحث | کوکبه لایتوج کلدر ماه تابانیله بحث
برکشند حسنی یارک ذره بسیدر آفتاب | نیجه ذره در ایده خورشید رخشانیله بحث
صالنور یوز در لو نازیله اگرچه سرو باغ | جانی بو قدر کم ایده اول قد جانانیله بحث
لعلی عیسی نگار کرده احیا اتمده | نوله ایلر سه شفا بابنده لقمانیله بحث
بیم ایچرکدن هلالی شول قدر کریاندر | کم ایدر بو اشک چشمی بحر عمانیله بحث

[illegible]

ولە
[illegible]

کرم اولب مهر ایتمسون دورنده جانانیله بخت — ذره در اول ایده فخر خورشید رخشانیله بخت

یلدزی بو قدر فلکده مهرکه ای یوسف جمال — حسن ایچینده ایده ور نشن ماهتابانیله بخت

میوهٔ جنت کبی جانا غدای روحدر — بوسه لعلک ایدر مجلسده بارانیله بخت

بر نفسده بخشله بیک مردهٔ احیا ایدر — علم احیاده کم ایلر لعل جانانیله بخت

مفتی و شیخ و مدرس واله و حیران و مست — نیجه اتسون لبک کیفیتی جانانیله بخت

منطق الطیرک رموزن سویلیشم مجنونله — مرغ زیرکدر ایدر گویا سلیمانیله بخت

شمعیم بیک جانیله مداح آل احمدم — سن حسن حسنده ایتم نوله حسانیله بخت

نظیرهٔ شوقی بروسوی

نوله دل فرقتده ثمذن ایتسه جانانیله بخت — ایچده دیوانه ایلر ماهتابانیله بخت

اکلین ثمزک اشاراتیله انکوک اولدی حسن — دردی یوق ایتسون شفا یابنده لقمانیله بخت

نیته کم حسن ایچره سن یوسف ایتدک قیل و قال — ایلرم خون ایچره بنده پیر کنعانیله بخت

عشق یابنده خیله سویلیشور بیلر گوکل — مردم نادانه لازم ایده نادانیله بخت

قندک انگوی دادی ورمکده لرسک شوق فنا — ایت شراب لعلی صحبتده دیارانیله بخت

نظیرهٔ فتوحی

ای قمر حدک دکلدر روی جانانیله بخت — عاریت نوریله ایتمه نور یزدانیله بخت

گاه گاهی یوزقرا ایسیدر کسوف آفتاب — یوزوکه قرشو دورب چون ایتدی سلطانیله بخت

درد چشم مردمانه دایکش نورگه بنکه — نور روی یار درمان ایتمه درمانیله بخت

اکلر زاهد تماشای جمالک شوقنی — عقلکه نقصان ایرشور ایتمه نادانیله بخت

ای فتوحی چون سکا فتح اولدی اسرار عشق — طلکه کلدر ایلیک حکمتده لقمانیله بخت

نظیرهٔ گدایی

جانی یوق کم ماهک ایده حسن جانانیله بخت — ذره نک حدی دکل خورشید رخشانیله بخت

شمع مجلس کرم اولدی لاف و دعوی خنده کم — گوستره بن آکه قلق نور یزدانیله بخت

خانقاه عشق ایچنده مشکل عشقک کشاد — اولمز میش نیجه قلندم اهل عرفانیله بخت

اولدرر رایت کبی برخط دیرز در انان — مجلس میده رقیبا ایتمه رندانیله بخت

ای گدایی اولدر رتبه قلمه یاریله نزاع — بنده نیه دوشمز ملوریس ایده سلطانیله بخت

نظیرهٔ فضولی

خط آخر خبارک ایدر لطفده ریحانیله بخت — چین صورتده جمالک گل خندانیله بخت

جنتی کویکه زهد اهلی مناسب دیرسه در — نه مناسب که قلم بر نیجه نادانیله بخت

یوزوکه طور مسن آیینه اوروب لاف صفا — نه روا که قیله خورشید درخشانیله بخت

گرچه شمشاد ده چوق لاف لطافت واردر — بور اولور ایله او سرو خرامانیله بخت

قلمه جان لعلی ایلن فیض بوز تنی بخشش — جانب لعلی طوطی ای کوکل جانانیله بخت

دو شراو شمع دلینه بو سببدن گیج قلور — دلا و زادب کیجه لر اول مه تابانیله بخت

صفت حسنک ایدر خسته فضولی نه عجب — حسن گفتار ده کر ایلیه حسانیله بخت

نظیرهٔ بنزری چلبی اسلامبولی

برکدار رفضولی ایتدی سلطانیله بخش — ایلسم بر ذره‌یی اول مهر رخشانیله بخش
جنتی فردوسی خطی خال خطیله بوزر — شهریز دلبرلری ایلر به غلمانیله بخش
کوکلی اچه یربولم درسک اکرم ذرّه‌ها — سوزنه ایتمه عناد و قلمه جانانیله بخش
شولقدر بوله‌ی تعیین بابی ناز و شیوه‌دد — اهل فتنه ایده‌ر اول چشم فتانیله بخش
زنده ایدر مرده جانانک عیسی کبی — ایلسک نوله شفا بابنده لقمانیله بخش
نظم میدانندە قیدم بن فصاحت خسته‌سی — ایلسم عاجسنه قلّه بجان حسّانیله بخش
سبز یا حدم دکل سوز سویلیشم جانانیله — بلبل شیدا ایده‌ر می ورد خندانیله بخش

نظیرۀ دیکر وجراکوز رسمی قنربابد

یندی جانم غمزه جانانیله الغیاث — الغیاث اول جادوی فتّان الندن الغیاث
عمرم اول زلف زنخدان آرزوسنده اولدی صرف — بو سبیل بندله زندان الندن الغیاث
چون مریض عشقکم کل ای طبیب قل علاج — بو دوا سز دردمی درمان الندن الغیاث
آب وصل ایرمدن اولدم هوا اولنده خاک — وه که یندم آتش هجران الندن الغیاث
بی قانمز دوکدی ناحق یره خونی غمزه‌سی — کم اولا قورتاره آنک جان الندن الغیاث
سرو ینک مقتضاسنجه دونز کردون — عکسنه دور ایده‌جی دوران الندن الغیاث
حسرتکدن نالشم کوش ایلمن دیر دوستم — رحمیدر بواندوکک افغان الندن الغیاث

نظیرۀ ذاتی مرحوم

درجا دن ال جکر جانان الندن الغیاث — فتنه‌ال اوزره دون فتان الندن الغیاث

حرف الضاد

کوز زلف یار ال اوزتدی دشمن ایمان دکی — قصد ایدن ایمانمه شیطان الندن الغیاث
دست بوسن اتسم دیسم غنچه کبی یوق دکر — نوله دریسم اول کل خندان الندن الغیاث
مهروش بر ظالمک شمدی الی التنده یوز — ترکم کلمه ایدر الآن الندن الغیاث
ال اوپوندی ایق سیرین ایدر اعدا ایله — دوشدی اول آفت دوران الندن الغیاث
دشکی اوپسم دیدجه تیز تیغ ال اورر — الغیاث اول سرو رعنا الندن الغیاث
کورن حنا دکل دیستند انک قان عدو — کونده بیک قربان ایدن فتان الندن الغیاث
طولو ایچرال اوجیله جابه ویرداول — ساقیا اول کوزلری مستان الندن الغیاث
ایه بکزر آیه سن بر کون بکا اویده‌ی — ذاتیا بی اول مه تابان الندن الغیاث

نظیرۀ خیالی

اوپمکه ال ویرمدی جانان الندن الغیاث — ظلم الندن اوزتدی اول فتان الندن الغیاث
سایه وش قلدم ایقده رحم ایدوب الم — اول قیامت سرو قد جانان الندن الغیاث
ظلم ایله یقدی ال ملکنی ویران ایلدی — الغیاث اول ظلم حوق سلطان الندن الغیاث
خانه ایله ال بیر ایدوب رازمی فاش ایلدی — ایکی یوزلو دفتر و دیوان الندن الغیاث
اعلمقدن دیده الدن جقدی ال بوزر — ای خیالی اول کل خندان الندن الغیاث

نوع دیکر وجراآخر احمد پاشا

طرهٔ جانان الندن الغیاث — یندم اول ثعبان الندن الغیاث
بر نظرده کوزلرک بیک جان الور — شول ایکی فتان الندن الغیاث

حرف الضاد

حرف الظاء

سیلدوبردکخانه‌پس دردلرک … دیده گریان الندن الغیاث
انجو ریندن محلک ایلدوکی … اندوکسم افغان الندن الغیاث
ظلم زنجیرنده زلفک قلدوغی … جورلی پایان الندن الغیاث
احمد اکلر دردالندن لیک بن … ایدرم درمان الندن الغیاث

نظیرهٔ عبدی

تیغ ترکانیله خون بار الندن الغیاث … اشک چشم ابلین باران الندن الغیاث
قائمه ویشن بلر لعل دوطاغی دلبرک … دمبدم خونین خونخورک الندن الغیاث
رخلرک گنجینه موسی معجزیله ایرشوب … زلف اژدرطره‌سی ثعبان الندن الغیاث
نالی منع اندیلر کوینده یارک آندی … جرمی عفو ایلمز یاران الندن الغیاث
عبده یا تخت کوکلده عرفدا ایچ … ظلمی بیحد عدلی یوق سلطان الندن الغیاث

نظیرهٔ شمعی دده

دردلی پایان الندن الغیاث … هجری پایان الندن الغیاث
اول صبحی مکار الندن الحذر … اول کوزی فتان الندن الغیاث
طوغدی هرگز وادم اوزره آه … بی وفا دوران الندن الغیاث
باکه جوروغیریه ایدروفا … الشه خوبان الندن الغیاث
شمعیا یقدی وجودم سربسر … آتش هجران الندن الغیاث

نظیرهٔ فضولی

نه خوشدر طویدن اغیار محدث … قلاسن بزم ساقی اوله ثالث
حدیث دشمن انده کیشی تلخ … اجیدی طتلو جانومی حوادث
ارلمز سینه‌دن فکری رقیبک … کاولورکافره جهنم ایچره لابث
لبک چون اکک اولمز جنکمز هیچ … کاکثر میدرز غوغایه باعث
هیچ قالدی اوش بردوست بر نوش … اولیجک اوستخوانم آکه وارث

نظیرهٔ ذاتی

نولا خطک لبکدن اوله حادث … اولورمی فتنه‌ای دوست باعث
سرشکم آب درد کرشحه پیدر … صدفی لثیمه پس سنک حوادث
بکا میدن صفا طوغه اکالیک … دمشدر آنکه زرا اتم الخبائث
تثلث صحبتی کثرت کرکمز … اوله مجنون ثانی جام ثالث
کشندن ذره پس شرح ایده دیکر … کتاب مهردن چوق کرچه باعث
اوبکارفتنه تخمن اجفا کار … اولبدر رزرع قلبمده حادث
ارشور سلسلم مجنونه ذاتی … بنم سودای لیلی زلفه وارث

نظیرهٔ سهی بک

اگرچه عشقده مجنون اولدی باعث … بنم عشقیله شمعدی آکه وارث
اکیلکمدن بحیر معشوق وعاشق … بومجلسده رقیب اولورسه ثالث
بکا کیمدی عشقک کوکلدن … قدیمی زائل اولمز چونکه حادث

حرف الثاء

صیقنور تخم خاکک دیده دن ال / صاقینور دانه سن الکنه حادث
سیمی یار تعلقدن الک چک / سکا ایرمایه کلنک حوادث

نظیرۀ سروری چلبی

قدمدن حق بنی قیلماغه باعث / بکر اولمش کوزللر عشقی باعث
لطافتده طوغه عشاقه میدن / نجون دررلر اکا ام الخبائث
سنک بو قدرنکم کیبی نظیرک / بو حسن و عشقله بر وارمی ثالث
بو حالیله نجه تنزیه ایدم چون / تجلیسن ایدل اولدقجه حوادث
سروری بولکه خرج اتدی جانن / ثمن بر اولدی کندی صکره وارث

نظیرۀ نظمی چلبی

بوشیده الوکو کلده اولدی حادث / سنک عشقک اولیدی راکه باعث
قدیمیدر سنک عشقک کوکلده / بنم روح روانم صانمه حادث
دمادم اوسته قوس قضادن / یغر یغمور کیبی تیر حوادث
اولوردی وحدت انک دلبر ایله / صو د ایکیده بر اولماسه ثالث
سورر دختر بنی ابن آدم / دیمشدر کرچه کم ام الخبائث
جهان بیوه بکون عشقیله نظمی / بنم فرهاد له مجنونه ثالث

نظیرۀ فضولی

جهان اجره سرشتنکم اوله حادث / الک سرو قدکدر البته باعث

دارسده

حرف الغین

[illegible]

دارسده تحقیق موی میانک / دقایقده اوزانه صانمش مباحث
موحدلره قیلمه انکار زاهد / نی وحدنی صانمه ام الخبائث
ایکی دیده سنز عالمه یوسف و سن / بیز دیوق جهان اجره امکان ثالث
بکا جمع اولور قانده کم واریسه / بنم ملک عشق ایچره مجنونه وارث
دوکوب اشکنی کویکده وصلک دیلر / صباحر نفع ایچون دانه توبراغه حارث
عذار لبک وصفن ایلر فضولی / اکا هم مفسر دیرم هم محدث

حرف الجیم

چون دل مسکینی زلفک قلدی سودای فراج / ای مفرح لب بیور شهد شفا کیله علاج
قاتی کوکلکدن بو کوکلم صندغن عیب ایلمه / ایده فرطانه تحمل شیشهٔ نازک مزاج
ای شه چین استه دلدن فرار و صبر کیم / شهر ویراندن جهانده شهریار المز خراج
طینتک تخمیر اولورکن بکزر ایکی زکی بدن / خاک جنت آب حیوانیله بولمش امتزاج
دلده چوق طورمقده مهرک خالق اولدوغی بوکیم / باد صهبای اکلنه نجه صاف ایلر زجاج
خاکپای یکسطرنی اول زلف کیمکدن حجتده / بو سپیده تدرکه چیند مسک ایکن المز رواج
احمدی درویش چون اولدی کدای کوی یار / عالمک سلطانیندن زلی احتیاج تخت و تاج

نظیرۀ شمعی دده

تخت پیروزی فلک اولورسه هم التون تاج / وار ایکن خاک درک اتمز بو کوکلم احتیاج
تو یله بیمار اولمشم اکا رچشم یارله / جمله عالم کر طبیب اولورسه اتمز علاج

وله

[illegible]

حرف الفا

[illegible]

آه ایدب کوزلیشری دوکمه یولنده کهر / تازه در کل برغندن دلبر نازک فراج

طوتدی کوکلم کوزم حسنک تماشا قلمدن / بیمدین جنت طعا من طوتیدی ابر کوزلی

تاج زرین سعادت استریسک شمعیا / طوت کوزک نرکس کبی کند کده جانم کوزکا

نظیرهٔ فضولی

ای غبار قدمک عرش برین باشنه تاج / شرف ذاتکه ادنایی مراتب معراج

منتهی شرعکه ادنان تمامی رسل / بحر حسن یار ارباب رسالت امواج

خازن کنج شفاعتسنی اتمش ایزد / هیچ کم یوق که سکا اولمیه آخر محتاج

تشنهٔ مغفرت اسبابنه محتاج حصول / طالب گنگ معصیت افضه تدبیر علاج

خلق تقلید سلوکک سبب حسن معاش / ملکه تغییر طریقک اثر سوء فراج

قایم اولمزدی نظام ستیع اصل وجود / ویرمسیدک اثر عدلله دنیایه علاج

شکر سه که فضولی ایدب داخل فیض / رغبتک دامن خوفدن اتمش اخراج

نظیرهٔ شمعی دده

جان ویرب اتسه نولا بر کیشی جانا احتیاج / بوسهٔ لعلک ویرر وصلک تماعینه رواج

ای طبیب جان دل اولمزسه وصلک همدمی / ایده ذکمه فراقک داغنه مرهم علاج

الحذر شاید فریادی بلبل کبی / بغری طشدندر ولیکن ای کل نازک فراج

نقد جان الماق درسک کوکلک ضعفون کوزت / فنی طالمدر الان بر شهر ویراندن خراج

شمعی باشن الکر افندم خاکپایک دارکن / تخت اولور بونه فلک عمرلمه اولور سه تاج

[illegible]

وله

[illegible]

بیمدی باشلو ازدها در کونج زنکده قاره صاباح / کم بکا قصد ایلیوب مردم صونر قوپج قولاج

بولسه کوزلریردی کلشنده اپایاغکا طبرزن / کورمدم عالمده بن نرکس کبی بر کوزی آج

غنچه بندن ای پری دردملک ایلمه کتمه کل / قتی شیطاندر سکا انسان یانینه طورمه قاج

لبلرک قاتنده الکه آدنی سنبوسه نک / دیلر الما لو وکلدر اغزکه لبت کلاج

یوز سوریسن سروکا ایاغینه خاکه اولور سهی / جرعهٔ جام لبکله بکر اتمش امتزاج

نظیرهٔ لامعی

کمسه شاهم غمک دورنده یوق در احتیاج / بن گدایه ایتمکه طراقی لبندر تخت و تاج

زاهدا شقه دوشنکم جقرد لدن غمک / عاقل اولن استمز دیوانه دن مرکز خراج

انجور ایاغنه یوز سوردکمدن خوبلر / شهدایی ال بلبلی کل کبی در نازکه مزاج

دوشدی ال ایتقلره بقمز بو زینه اول حبیب / ایکم بولدی رقیبک یینه بازاری رواج

لامعی روشن ال اولسک طلعم عشق یاربله / کون دوقنسه بدر عالم تابه نور صافی جاج

نظیرهٔ مرحوم فضولی

منتج فدرساقیا اندوه دنیادن فراج / باده دوتکم علت اندوه غفلتدر علاج

قوملکن دوت که استغنا ده استرسن کمال / سلطنتدن کیچ کم اولاج اوید جوقدر اخراج

بحکمه تخت و تاج قیدین لی سرو بالق کوزت / کم ایاغه بند درتخت و بلا در باشه تاج

ترک تجرید اختیار ایت کم دیار فقده دل / فقر بازارنده اسباب غنادندر رواج

بر بری زلفن دوتب خالندن السک کام دل / طوت که چین ملکینی دوتدک هندن الدک خراج

حرف القاف

نقش زایلدر امور دهره قیلمه اعتبار	یادلنسه حاصل قوفدن خون دخی دن آنهاج
ای فضولی بن ملامت ملکینک سلطانیم	برق آهم تاج زر سیم شررشکم تخت عاج

نظیرهٔ اسحق چلبی

دردعشق یاریله غایت التمشدر فراج	ایلمز مرکز طبیبا شربتیله امتزاج
بلمدین دردم بنیم قصد علاج ایلر طبیب	اول علاجک دفعنه بلمم نجه نیکی علاج
از دیادی ضعفمک ایکی وصدندر بنیم	یرسیچ لدر دیدر بری طبیبه احتیاج
لبلری یرینه اوپدم رخلرن خصلمکه	شکری بالوده دن لذتده قلمز بس تکلاج
جان متاعن دارینه اسحق وللال قفت	نقده جلک قصد نه آتمکده لر آفر خراج

نظیرهٔ روانی قاضی

شاه عشقم بر قدح میدر بنیم باشمده تاج	کوردی باستم دیدی ساقی بجلکده ارکورکراج
ساقیا بیمار عشقم صون شراب نابدن	خسته شربتله ایلر چون طبیب اهل لان علاج
خوشدر ر سکر لبکدن خالدا جانا ق	کم بغایت خوب اولور مسکک کلابیله کلاج
میکم اغیار سا که نجه کوکل و یرمه سن	پادشاه اولن اولور البته کافردن خراج
اغلدر سن خندکی الکمه روانی بندی	نم قیرزیرا بولنمدن شاعر نازک فراج

نظیرهٔ سعدی قاضی

شاه عشقم دود آتشا کدر باشمده تاج	ملک غمدن تیغ نار آهله الدم خراج
تیغ خونبار مله چشم ترکانم درکورن	بو که جراح اجلدن غیریدن اولمز علاج

... نمده ولا جانک ارغر یسکا ...	نقد قلبک بولمیه بازار عشق اچره رواج
ساقیا صون ساغری بود ور انجیده قعیدن	کاسهٔ پیر شک محنت بر له ماننذر جاج
آب حسرت دیده دود باشده هوای زرنق	تیمعینک خاکی بکر بونلر له بولمشدر فراج

نظیرهٔ بسنری چلبی

کم که یارندن جدا اولوب بر خسته فراج	ایلمز کر طبیب اولسه مسیح اکه علاج
بر شه ولی پرشم و نیاسر ایندہ بکون	خاک پای تاج ایدینور باشنه بر اسیر تاج
زاهدا پروانه و شن عاشق نیجه طوشمون	حسن باری کنندی صنعندن اوبردی سراج
ایرسون ورسک متاع حسنکه مرکیا	مشتری یه ایلیامیم میل بولمشکن رواج
نه کبی مردم قناعت ایلین بر نانه	وار وبن کیسیه بسنری عرضه قلم احتیاج

نظیرهٔ ذاتی

فصل کلدر سیر باغ ایت طور منبای زکروج	شربت انکور بلدر دغم ایله علاج
لسکر از مار حقیقش تحته تجش شاه کل	باغلر باغ ارمدن یته المشدر خراج
باشن اجق یرلادیالی اوله جق و بدر یشه	کل بداغی آشیان بلبلی ایدندی تاج
یجق بو جقدن سیر باغ ایت صافی می کیج صوفیا	قومدیر باغلر باغ جنانه احتیاج
جام میدن فیض حق ذاتی کسنمز حق بوکم	پرتوی خورشیده مایل اولیمز سرراج

نظیرهٔ یحیی

درد عشک درمانی اولمدر سکا یوق احتیاج	ای طبیبا اولمکدن باشکه وار ایله علاج

نه گدایه خرقه ونه پادشاهه تخت وتاج — عاقبت وار رفنایه باقی قلمز بمش اول

داخی صاغ اولورمی بابی بونکی مزاج — درد وغشقکله زبون اولدوغمی گورن دوی

بلبل افغان ایلیوب گلشنده سنبل بولدی رواج — گل یوزکله کاکلک دروندن اولدوکم گون

لبلرک دار الشفاسندن الکا ایده علاج — نالقه نه مدد غاینده سحری خسته در

نظیرهٔ مسیحی بک

عقلمز ده قومدی ذره قدر استخراج — دهنک فکری ایده حق بلور اول صفحهٔ عاج

ایدر نزادی حالی صوفی باشنی اوستنه تاج — خاکپایک حق کر نقطهٔ خالک گورسه

شیوه در خوبلره ورن جسم مبتلایه رواج — یرده شور مر نقدر ناز ایدر سیک گوزم

دیدیکم بو طمع وغفلتی قوینی گوزی آچ — دیدم ای دوست گورم دلبریزا یا عشقک تخت

انجیلدر اول رسمه که صنعتله زجاج — بحر ایمدادی قرشو فلک شیشه لرن

گرچه طشره راغوه دمه بحر امواج — اولدی غشقکده مسیحی بولمز داخی نجات

نظیرهٔ سنائی مرحوم

شربت لعلکدن اوزکه بولمش صداع دردمه علاج — فکر زلفک قلدی بن مسکینی سودای مزاج

زرنگار ایوان چرخ ومهره التونی تاج — سی نیجه عالی جناب اولور بوشاه حسنکم

چکلزم کحل صفاهانه نکار احتیاج — بن غریبه توتیای خاکپایک وارکن

لبلرک بسنوسه تر در رنجک نازک مزاج — غمزک اسراری ایله هجران اولور عارض تره

ابدار القافیه ضده معنی بر سوزرا تمزاج — ذ شعرکه نه ساحر سنائی کم اولوس

ساکنان زمین غیر از ایده قولکی علاج — تاب هجرو کینه وار سنده تجو فرزاح

گیجه لر آیم شعاعی شمعه قوز خیاج — ویررا پستغنا کتشدن گوندزن

دفع سودایه قصودن یک ادمایه علاج — زلفک اندی گوکلی شیدا انجون اغلر

نیته کم گوزنور ینه قوت ویر صافی زجاج — قانی نورانی قلور جام مصفا گوکلی

تخت ولسه چرخ عالم مهرهٔ التونلو تاج — باش اندر فرگدای عشق ولا بقم قدم

انجیلدر اول آینه که صنعتله زجاج — بحر ایمدادی قارشو فلکک شیشه لرن

گرچه طشره دراغور مرده گرچه امواج — اولدی غشقکده مسیحی بولمز داخی نجات

نظیرهٔ واقعی

باشنه دردله خوشند راکا اوکزیدی فراج — زحمته گرمه طبیبا بزه وار انمه علاج

ایده نزدی ویسی اوستنه صوفی تاج — خاکپایک النه کرسه گرای شاه جهان

اغزی دادینی ویر قنده لب آگه کلاج — قند لعلک قوینن نمکه کلا جا ایده میل

طوبه ده خاک رهکده گهرباو گوزی آج — شاهم انجق گوزی طرق طویوزز گرکی گورس

دائما آتشله اودکبی طوتشدی بیرزاح — گرم اولب اول رخی گلنار یله تجب ایتدی گیجون

نوع دیکر وجد آخر مرحوم ومغفور سلطان

شربت لعلک بیور اگه علاج — دل صحکدن اولدی سودای فراج

خاکپایک بیز گرکمز تخت وتاج — دلبرا کو یک فقیری اوله تن

مشک چینه قلمدی مرکز رواج — خط میکنک اوللدن آشکار

رخ وصلی ایسترم سعی ایلرم / کعبه قاپکده چو وار در احتیاج
کعبه طاشن اتمه جسم کوکلینه کم / طاشه دویمز شیشهٔ نازک مزاج

نظیرهٔ

خالی اکدی مشک چینده مشک تاج / هند ایلندن زلفی جمع اتدی خراج
کوردی یوزک کندی سوزی کوکلمک / طاغدی کون قالمادی شمعه احتیاج
دل نه قیلا نسون رقیبک جورینه / طاشه دویمز شیشهٔ نازک مزاج
تخت کاه ایدندی کوکلم شهرینی / عشق شاهی باشنه چون اوردی تاج
قدرک عالم اوللدن مشتری / قلمدی بازارینه ماهک رواج
چاره سی وصل حبیب ایشدلک / عشق دردینه طبیب اتمز علاج

نظیرهٔ ذاتی

حالم خوش وروه اوکرندی مزاج / زحمته کرمه طبیب اتمه علاج
شاه ملک حیرتم مجنون کیبی / آشیان در عذر باشمده تاج
بر نفس آزسه سوینمز سک حسود / داغ دلده یقدی مهرک بر سراج
کوکلی صرچن کو کلدن اوریه طعن / ضرب سنکه دلبرا دویمز زجاج
ذاتیا آوره جیکه نجه روان / لعل جانا ندن جنبر و یر کلاج

نظیرهٔ سودایی

عاشق اوله زمکه اندک امتزاج / اولین بولکده ای نازک مزاج

غنقلی

عشقکی دل نیجه پنهان ایلسون / چون زجاج ایچنده کزلنمز زجاج
اتمه ای دلبر جفا سنکین دلی / چون درست اولمز شکسته اولسه جاج
اوتمه ای باقی جفاسن دلبرک / جور اتمک اکر چون اولمش فراج
ای طبیب چاره دل سودایی یه / شربت عناب لعلکدر علاج

نظیرهٔ حیرتی

دلبرا باغی توزی باشکده تاج / بیدرا کر عارف ایسک کوزنی آج
غیرتک واریسه دنیاده سنک / کمسه یه شرح اتمه بکم احتیاج
چون اولیسر منزلی آخر تراب / مسکنک اولمش طوتالم تخت و تاج
خوجه سور بسنده روزکار / کربدی کشور زون الور سکز خراج
کل بو جهد طوت همتی ای حیرتی / اولمه دنی طبیع اولیا سفل فراج

نظیرهٔ نظمی چلبی

اندکیچون لعلکه نسبت علاج / جان ایدر جانانه الکله امتزاج
خسته جانه لبلرک اسم بیور / قل طبیبم باکه لطفکدن علاج
قدرک ای مه ولده صفا جان شنک / کرچه کزلنمز زجاج هیچ بقوه سراج
خاکپایک حسرتندن خسروا / پادشهلر اورینور باشنه تاج

خاکپایک یار اولماسه شبیه / اولمزیدی جوهره نظمی رواج

دردکیله شوبله اوکسرندی فرغ — که اولمز دریا نیله هیچ امتزاج
خسروا بوسه ایا نمکت طرغن — باشم ایچون ایدینور دم آلی تاج
زلف پر چینک ایا خوب خطا — نوله کر مسک ختندن آله باج
ساکه جنت عاشقه دیدار دوست — یوری ای زاهد برا ولمز سر فراج
اولمسیدی لعلنه یارک شبیه — نظمیا یاقوته اولمزدی رواج

نوع دیگر و بحر آخر مرحوم مغفور نجاتی بک فرماید رحمه الله

دوستم نیچون اولا سوملکسنی عشاقه صوج — برنج وجهیله جانلکدن ایراغ اولمق نه کوج
قتلمه قصد اتمسون تیز فرک ایکیده بر — محنت و دردی بلاسی وللره برکی اوج
حسرتا یامنده لعلنک آرزوتسم نوللا — طتلو مینور ای یوزی بیرام چون اوله اونج
ایره درشین زاهدا وصلنه اول عیسی دم مکث — دمبدم سعی ریاضتله کرک کوکده اونج
اغونی غنچه بیلی انجه دریا برجوق وبلی — ای نجاتی آشته تن کیمنی اولوب کیمنی قوج

نظیره مرحومه مهری خاتون

بردم اولا بر جالندن ایراغ اولمق نه کوج — نفرح جا بانتر عالمده صاغ اولمق کوج
بن کدا سینی قوذر بوزسورم درکاهنه — یا دشاهک آستاننده بیاغ اولمق نه کوج
چشمی خشم اتدیکجه جانا غمزه سی خنجر چکر — مست الندن دوتیلر قیلیج ایاغ اولمق کوج
کلستانده غنچه تنک یاننده خار اولمق نه خوش — لاله کبی بلبلک بغرنده داغ اولمق نه کوج
کلشن حسنک کنارن دوتدی مهری خط یار — بلبلک تازه کلستاننده زاغ اولمق نه کوج

رخلرک دورنده لعلکدن ایراغ اولمق نه کوج — موسم کلده جی نا بر بیاغ اولمق نه کوج
بر هما پرواز شهبازیله بن دمساز ایکن — همدم ثم کمدی جانا بانغذ زاغ اولمق نه کوج
یلدی چوق بر شهسوارک زلف سوداسنده دل — کیجه را اوزق اوزق یولده بیاغ اولمق نه
وار یکن بر لاله رخ دردی ارشدی برده شخی — داغ اوزره سینه ده بر تازه داغ اولمق
ای اجل کر عارفی غصه دن آزاد قل — محنت وغله کشتی دنیاده صاغ اولمق نه

نظیره نوری افندی

عاشقه اغیار ارا سنده طراغ اولمق کوج — همنشین بلبلک زاغ وکلاغ اولمق نه کوج
یار اشیکنده بکا عشقیده جان ویرمک قولی — لیک بند ایحکم دشمن اننده صاغ اولمق
باکه داغ حسرتیکن خیمه مک مردم آری — هجر خال یاریله داغ اوزره داغ اولمق
عاشق ایراقدن بتوکن دیده ورخساریکی — مجلس اغیار ده چشم و چراغ اولمق نه کوج
نوریله غمزه سی قیلیج ایاغ اولمش نه — قبضه جلاد دیالک ایراغ اولمق نه کوج

نظیره

وادی هجرده دوشن عالمده صاغ اولمق نه کوج — ولبرندن عاشق بی دل ایراغ اولمق نه کوج
عالم فرقتده تنها ترک جان آسان ولی — یار سرکشت و کدا ایاغ وبراغ اولمق نه
ای کوکل غم سفر قیل صبر وطاقت قلمدی — کوی یاره وارمغه محکم بی صاغ اولمق نه
خار هجر اکمده دل نالان ایکن غنچه لبی — عندلیب جانیله همسایه زاغ اولمق نه
وصلنی امید ایله زحمت چکوب نومید او — طالب وصلت اولان اهل فراغ اولمق

وله

وله

وله

ای كوزم نوری بكا سندن ایراغ اولمق نه كوج … سن دارب بیكانه‌لرله آشنا اولمق نه كوج
عاشق دیوانه‌یه هجران اندن آرتق چاره یوق … بلبل دلخسته‌یه كلدن ایراغ اولمق نه
آرزوی فرقتك فرقتده مشكلدر بكا … عشق بیچاری اولان صبر ویه صانع اولمق
بن دوكم كوز یاشلرین ای كوزلرم نوری سكا … مجلس اغیاره سن مهر و چراغ اولمق
كلشن كویكده صبحی بلبل نالان اكن … همنشینك هر نفس كلشنده زاغ اولمق

نظره ازهری مرحوم

رخلركدن صبح دل جانا ایراغ اولمق نه كوج … عندلیبه كلستانده ایرو صانع اولمق نه كوج
جنت كویكده ناصح منع ایدر دلداردن … ای علیمم كوز كوروب كوزه یصانع اولمق نه
بن نیم پروانه وش شمع فراقه صبر كه … یا ربزم غیره هر شب چراغ اولمق نه كوج
هیچ كویكده دل آرام ایده‌می اغیار له … عندلیبك همدم كلشنده زاغ اولمق نه
كرچه هجران ازهری بن خسته اولدردی … لیك محبتله كشی دنیاده صانع اولمق نه

نظره حیرتی

كیتی كند و یار جانندن جدا دوشمك نه كوج … كوز كوره روح رواندن جدا دوشمك نه كوج
سایه كبی بر قدم ایرلیوب زاغ ویرتن … مرغ جان سرو روانندن جدا دوشمك نه كوج
ایسك اولمق جانه جانان آستانندن كم … عندلیبه آشیانندن جدا دوشمك نه كوج
ایسك اولمیوب یانندن اولور ادم خاری … بلبل دل كلستانندن جدا دوشمك نه كوج
عاشقه دلبردن ایرلمق نه مشكل حیرتی … بنده‌یه شاه جهانندن ایراغ اولمق نه كوج

بنی یادكه عشقكله ایدلدن سوراخ … ای فتنی یا دل بیمارم اولیدر درداغ
آشیان ایده ویوسینه‌ده مرغ غمك … شرحه شرحه صلوبدر بدنم لاله كبی داغ
رخلرم روسیه‌نك ماه و مهر دریانك … اولدی ایوان فلكك شمسه عالی كاخ
قد بالاكسنی قوجمق دلرم دلدار كه … دوكلم راه محبتده بوبن شیدا باخ
ناله وش بوینه قولم اوجمغه ایدم … عالیدر درلر ایسه یاكه بریدر كستاخ

نظره سبزی خلیفه

پیاله مجلس لحیه لبك اوپر كستاخ … نه كرچه همیشه ننك قوچ كستاخ
كیجه‌لی كوندز قاتوب قوجرم … صوقمبیدی كلوب اوزینه كستاخ
لبلندن المغه یاركه بن اوتنم … روامی قوینه سوزنه همیشه كستاخ
ابرشدی میكده‌یه محتسب علی التعجیل … قوبا روی رندی آشنا شور و شر كستاخ
رضاسی اولمیحق دلبرك لبن اویمه … بلورسن اولمز ایا سبزی معتبر كستاخ

نظره شوقی

دو شیرسه بایكه تولو سرنكنر كستاخ … اولور همیشه بلورسن بیقیلر كستاخ
صراحی قاتنا قدرسه عجبمی صحبته … مدام ساغر باده بسنی اوپر كستاخ
صبایه بخشد ولایت ویربدر رخ تكم … حریم كوینه یارك كلور كیدر كستاخ
نه دار دیده‌سی قرشو كلسه آیینه … تعجب ایتمه‌یدر صاحبی ز كستاخ
تحجمی شوقی بلورسه رواج شعر كساد … طریق شعره قدم بصدعی چونكه كستاخ

حرف الدال

ای معنبر کاکلک خورشیده صالمشدر کمند / لعلکندر بو یمنی زنجیر زلفک بند بند
قد دلجویک نهالن کوردی چون کلزاره / طوردی باغ اورتسنده تعظیم ایدر سرو بلند
عنبر افشان زلفکه ایرمک دلرجا نا کوکل / الله الله نه اوزن سودایه دوشمش ارجمند
ناصحا منع ایلمه مهرندن ای لب یارک / شویله طولمشدر کوکلم قالمشدر جان نژند
ای سلیمی خط سواسنده انک تاب چکن / پاره لنسن تیغ محنتده قلم تک بند بند

نظیره شمعی دده

ایلدی مسکین چیچک اول کوزری آهو کمند / صید ایدب چکدی الکینه بند او تسنه بند
صانکه آهوی ختندر چشمک ای خوب خطا / چین زلفک بند ایچون دلمش اکر مشکین کمند
باو آتم کوکده اکشدر نهال سدره / بلمزم یارب نچون میل ایتمز اول سرو بلند
نقش چینک زین ایدلدن ای صنم نقاش صنع / اولدی بو خلقک کی زینی کیمسنی نقش بند
شمعی زاهدنی منع اتمه بزم یاردن / یانمغه موم اولمشدر کار ایتمز یا که پند

نظیره وزا

زلفنه بر شب خطا ایده دیدم مسکین کمند / یاکه اول خوب خطا انک اوجندن چکدی بند
ای شکر لب قنده طمه شربت لعلک سنک / سوزه کو شرحقی جله نباتی اوله قند
شعشعه صانمه ایاده چوره سنده کورنن / صاره صاچک کردن خورشیده صالمشدر کمند
چنیده یاتوردم قیو سنده سحر یقدی دوعی / ته یاتورسن یا تشکه طون طوغدی طوراجی ارجمند
سدره قدن منتهی مدح ایله اول فخر کسی / کلدی با تقدن بلکا واتی بر آواز بلند

چشم پرزخم کورب اول دلبر اندی تیر چشمند / دیدی که حالک نه ای درویش مسکین دردمند
چلکه کم دردی کوریدی بر نظر آیوب اکر / کنده وردین اونه دیدی دوستدار اول دردمند
اوکه رام اولسونمی چرخ سرکش سرورا / دو دو آه عاشق انک بو ینه طقدی کمند
نیزه آه دکر ماهک ای نه باشنی / کر فسون کو یکیده هر شب ای لیوزی قارقو
زلفنک زنجیرنه طولشمغه بل بغلدی / ذاتی بوزی قاره در چو قد رنجیر ساکه بند

نوع دیکر وبحر آخر عطائی کفت

بتکده عیان اولسندن نور محمد / اولدی اهل صفایه اتکنک کعبه و معبد
فرقت بزی اولدردی دقویردی قیامت / دمدر اکر الکینه شفاعت ایده احمد
حفظ اتدم او نازکی پسرکه عشق کتابن / اوپیستا وا بوجد دیرب اوقمه دن ابجد
هرنیجه که اوزن بحرم جابه مدحک / اندن وحی اعلا کورینور طوغو سکنا توقد
بکزر که زنخدن یوزنی زلف چو مشکن / اول سرکشنک اولدی یوزی هندکبی اسود
عادت مدر اول تازه اولمایه مقید / کم اوله عطائی کبی زلفنه مقید

نظیره شوقی

ای حسن حسن خلقی حسن اسمله احمد / کوردم یوزونکی صل علی نور محمد
باشوده قیامت قوپر رفتنه کر ایلر / الله نه بلادر بکا سرو سهی قد
کوکلومی شهاقول ایده لی خال سیاهک / بربنده ایله بغلدی بو زلف مجعد
کوی بوکی صفا ایلرطواف اتمه لم می / عشاقه قبک اولدی بکیم کعبه معبد

نوقی قوه نارفراقیده معذب دوزخده دوزخ امتنی یا شفیع احمد

نظیرهٔ لطفی رحمه الله

اولدی آتشنگ یادشهم بنده که بسنده کویک نوله عاشقلرکه اولدیسه معبد
عالمده جان بن دکلم دردکه قنائی ای غنچه نیجه کبی جکر جورکی بی حد
سوکمده خطا یوق کوزلم دلبر اولانی اولدی اخی خصوصا کم اولا خوبتر آمد
طوغدو لغده سومشم اول سرو روانی اولسون قسم جار علی چار محمد
لطفی کرمک اومدو نیجون قاپکه کلدی قلمه قولکی قهر کله یادشهم رد

نظیرهٔ سنانی

کمدر و پربیک عالم حسن ایچره کترم سردفتر خوبان جهان یعنی محمد
سرکله بقه آیینهٔ حسنکه ای ماه یوزرشو قدر صلی علی نور محمد
کوندن کونه ارتر کوزه لم حسن جمالک شوقنک بو دل دیده ده اولسه نوله بجد
سربرقانه بغلودر ای بچه بیک جان بربت دکلم کاکلی بنده نده مقید
عرض ایلمکه حالنی درکاهکه کلدی ای شاه سنانی قولکی ایلمکل رد

نظیرهٔ سروری چلبی

باتنکده ایکی قش نه خوش ای ایرالف یا زلفکرکه بر الف اوزره ایکی مد
دال ایلدیبن قدمی تار و اتدی غم یار درد اولدی کلوب بر داول الای رد
باشندن قلیجک کسدی رقیبک حسدنی کسن باشنی اهل حسدک چونکه اولورسه

انجام

اغیاری قویانسون صفا اتش هجره کفر اهلی اولور چونکه جهنده مخلد
سربری کوزلدر او مهک کرچه سروی اما صحی درجلنک اوستنده سر آمد

نظیرهٔ ذاتی

کل بند ایده بن درسه کر اول زلف محمد ای آل قوقوقیه کی اول اکه مقید
کوینده یورر آل کیوب اول بوی سروی کویا که ایدر سیر جنان آل محمد
سوره نکا جان ویرنی باب و مکندن مؤمنلر اولور خلد برین ایچره مخلد
هر دوره برابتی ویر بربکا عشقک عنوان براتا ولمش اکا تاج معقد
ذاتی قولن اولدر مکه عهد ایلمش اول شاه عهدینی و شمرنی خدا ایده مؤبد

نظیرهٔ احمد پاشا کفت

ای حسن جوهینده یوزک کعبهٔ معبد وی حلقهٔ بیت الحرم اول زلف مجعد
کوستردی جمالکده بسنک کونکی اولی حسن شق القمر معجزهٔ نور محمد
دل طفلی ایچون چکدی فشنک کل و قندیل بربسم الف اوستنه عنبردن ایکی مد
خونابن جکر اتمکه چون اولور مسک خطانک زلفکرک تشبه قلوب اولدی یوزی
کوز یاشی ایله یوز سورر آیاغکه احمد سایلره لطفک قبوسندن اولمی رد

نظیرهٔ رسمی چلبی

ای صحبدی سنبل خط ریحان و کزقد وی کل رخ غنچه دهن و سرو سهی قد
یوخسن جالیده کورن درستی احمد ای صنع خدا صلی علی نور محمد

[illegible]

هر کلّه بنی قونه فراکده معذب — ایمانی اولن نار ده قلمز جو مخلد
دل خالکه اچون زلفکه طولشدی مقید — کم دانه میل ایت اولور دامه مقید
رسمی اشیدب نطقکی ارواح مقدس — دررلر دم عیسیدن اولیدر بو مؤید

نوع دیگر و بحر آکنوازان جیزری که یکجه‌لیدر رحمة علیه فوت اولمشدر

جهانی ایتدی حق عشقیله موجود — زهی لطف و زهی احسان زهی جود
چو بحر عشقه تا که اولدی مولج — هویدا اولدی یرندن بو چه معدود
قوسی اولدی بر یوزدن هویدا — کیمی آتش اولدی کیمی محمود
قمو بر نوردندر شمس و ذرّه — قمو بر درکورینن آتش و دود
دهان غنچه سویلر سر حالی — ملک کز ظاهر اولدی یوم موعود
بسنک و صفکده شاهد بلبل و گل — که سنسن شاهد و هم یوم مشهود
صوریه حیرتیدن زاهد ایدر — جهان بر در جهان بر جمله موجود

نظیره خیالی بک

خدا ایدیکون اشعار ایده رود — جهانده صحبت یار اولدی مقصود
تنی قبرنده خاک اولمش ولیکن — دخی آیازی کوزر چشم محمود
دل پنکین باری المتدی ازم — اگرچه آهنی موم ایتدی داود
خیال لبلری ارتدی دردم — قنی عالمده بر حلوای بی دود
خیالی نیلکی بیس ترک ایدر بک — اولور سندن خدا و خلق محمود

[illegible]

ابورسن

ایدرسن صوفی سبزه چهره‌کی زرد — کم اکور سندن انده ورد که درد
لبک خطی دریا خضر الیلا — یا زلمش چشمه‌سار او بسته بر رد
کلیدن خط مشکینک نکار — کم اوله خاطره بونه قوتمیه کرد
بوزینه کوره در سوزی رقیبک — یوزی اکتینک اولور سوزاری کرد
سنک زیبا جمالکی که ادم — فرشته او بیکنو رشح ای بوکرد
دوکوندر قاره یولدر جانبکانلر — الغلر بر که سیم تخته نرد
یوزینی کورمکه جان ویر نخانی — اچوا و چمق قپوسین کرچه جو درد

نظیره ذاتی

اچلمزدی سحر و قتنده اول ورد — اوجوراسی سحر دارا اولمیه برد
دیدم سبزه پسی التن نور روی — بوزره خشمله بقدی دردی درد
قپوسن آچادم جان ویره آه — اچوا اوجمق قپوسن کرچه جو درد
دوکمکدن نوله تن بول بول آدم — چون اویبرادل قراغیار بله نرد
کلوب یل کبی کچدی شهوارم — دل خاکیده داولورسه نوله کرد
الهی کوره بین پیراوله سن سن — بنی پیر ایتدی عشقک ای جوان مرد
نجدن ذاتیا بر نوبهار — خزان برکی کبی اولدی یوزم زرد

نوع دیگر و بحر آکنو سلیمان گفت

اولدو غنچه عاشق دلخسته تنگ بغرنده — بالله ای سیمین بدن شاهد دکلمی بودگی

[illegible]

درلکدن ایلجز بیک اولدوره ین کندو | بن غبار ایچون نه لازم خاطر عاطره کرد
هرکشی بر دستما ایله سلمز دویستم | عجز بیلدره سایل اشکم ینکدن قطره رد
نقد عمری بو ندرب زار یلغ اتمکدر | چرخ لعبت بازله هرکشی کم اوینر نرد
پهلوان عشق جان نه فکرسن میداننده یکون | بوزنک آغ اولسون یه بیلمام فردسن باشده درد

نظیرهٔ خیالی

افتابم بولکه خاکه اولمسون اهل درد | نور رقم ذرات اولوب یاننکده الوان کرد
صبحدم ایوان عشقه پاره زیور ویرمکه | هر کیجه بو کوزلرم باشنده کردون لاجورد
فتنه یکز زراه عشقده شهید اولنمره | کشته ردن یا شیته راه لوریسیدان زرد
شام غمده لمعه آتحله وعو اقلمغه | ماه زهره مشتری میدانه کلسون فرد فرد
ای خیالی ایلدکرستمر کنظمی زبون | قوت بازوکه تحسین قردیسن واسند

نوع دیگر و دیگر احسن قادری افندی

بنم عشق اهلنه عالمده اوستاد | نه مجنون ندر نسم یا نه ده فرهاد
بقای عمرک ایچون هر سحر کل | ایچوب ابخرا اوقور بلبلار اوراد
بو فرقتدن بن اولدم ای معلم | دخی قلمز نفس اول سرو آزاد
بوری صوفی که بر دم صحبتکدن | بو ویران کوکلم اولمادی آباد
بتر جورم دیمش سن قادریه | الکدن بی وفا سنز داد و فریاد

نظیرهٔ نیری

[illegible]

جکر اولسیدی غمزه ک تیغ بیداد | جکر ردن کلور آواز و فریاد
بو ملک دل خراب اولوردی چوقدن | غم عشقک انی قلماسه آباد
دل دیوانه خاکه اولدی یولکده | یوری صالن یسن ای سرو ازاد
کل ای جان کلشنینک تازه ورد | دل و جان بلبلی سنز دکل شاد
بوشیری بنده که اولمه ستمکار | قلوبکم قلمه شاه ظلم و بی داد

نظیرهٔ سهی بک

لبک چون نی شکر چونغ اتدی فریاد | کوره ین مرکزانی بولمیش داد
خطی دیوان حسنی اتدی انشا | که انک برقینی یازر خنده اداد
رخک اوزره نه زیبا سنبلکدار | لکه خوش عاره سنده سرو شمشاد
غمکدن اولدی کوهچنده دلبر | لبک بسم ندر بوبله دلشاد
سهی سن سروی نقش اتمه غولده | زبلور بر پره شیرین و فرهاد

نظیرهٔ باقی افندی

طنی طاشن اوزره قوه اتمه بنیاد | خراب اباد اندر عاقل اباد
خرابه وار بر ایکی کوندی | قصر قدر ایدب اند وکک ایجاد
زیاده نقش ایدب تعمیر ایدرسک | ایدر بادیله باران آنی ژناد
کلور جب عالم کچندر جهاندن | کدن شاه و کدادن کیمدی شاد
قومامش کیمسه باقی بقا هیچ | عجب بنیاد ایدر دهرک استاد

[illegible]

اگلدی بر زمان مجنون و فرهاد
زمانمده چقردم بنده خی آد

گلیدی اول ایکی دیوانه تعلیم
ایدیدم فن عشقی اولوب استاد

انیسم غصه و محنت جلیسم
اولیدر مسکنم کنج غم آباد

دو منزل چرخ وشن با و سواده
فلک قلدی بو جسمم آسیا باد

ره عشقکده جانا زجر و هجره
اولیدر عهدی بیچاره معتاد

نظیرهٔ امینی زاده عطا چلبی مرحوم

نه غم اولمده ایتمدک دلشاد
واداى روزگاراکدن داد

صالنور بن رقیبله غمده
باره شیرمی بلید ایله شمشاد

ششندر غمده تجربله قلدم
اولمدی طالعم قپوسی کشاد

قوترب پای بند تجربکده
بنی ای سروم ایله گل آزاد

حشر اولنجه یازلیه غصهم
ای امینی دگزر اولسه مداد

نظیرهٔ حیرتی بک

ولرسک گر اولیه جانک ملکی آزاد
الولمه صدقن ای آدمی نژاد

اولولندوغی ایچون سرو کشش
بشینه نرنفس طرق صحبه باد

اولولندوغی ایچون بی ستونک
یوریدی اوپسته یول کسدی فرهاد

ندکلو بوکسک اوچسه مرغ جانک
الجه بو نشیمنه تاکه دام صیاد

اولولمنق و شرمی حیرتی هیچ
براوج آب و خاک و آتش و باد

نگارمدن هزاران داد و فریاد
که اتمز بو دل غمکینم آباد

وفا علمینی اوگرتمدی قالدی
ولی اولدی جفا علمنده استاد

قوجیلور یا داولانه اول گل اندام
دریغا آشنالقین المیز یاد

کوکل ملکینه طولشدی فغان آه
که مرغ ایلر دو زاغه دو شوه فریاد

دخی بر پیر و قدده بنده اولمز
اگر عمری اولور سیه بوندن آزاد

نظیرهٔ حسن چلبی

چمنده اتدوکجه قدنکی یاد
سماع ایلر صفادن سرو آزاد

جهانک شادیسی گرزکوزمه
غم دورانده اولمه لی معتاد

مجلسی قیوب اویمه رقیبه
کم اولمز دستم هرگز بلیش باد

هوایه ایلدم تقوای تبدیل
بله واردی قمو ازنار و اوراد

برالده جام می برالده تسبیح
حسن فریاد ساکرشاد

نظیرهٔ حیرتی مقبول بخاتی بک

المدن بر پری رو آدمی زاد
الوب ظلمیله کوکلم اتدی بیداد

بن اول مرغ هوایی یم که گیچه
بو غازه دمکمند دام صیاد

غمیده همنفس غصیله هم درد
الملده همنشین درد یله هم زاد

بلا کنجنده قالدم بر گمینه
بلشدن آشنا دن ایلمز یاد

اوتمز بین جهانی نالکه ایله
الکدن حیرتی فریاد و فریاد

عجب فرد ملك اندی اول پری زاد	كه درد و محنتدن اندی بكا آزاد
بنه اول زلفه اوغرادكی قالدكی	دل ويرانه آباد ديلی باد
بنی فرهادوش ديوانه قلدك	الكمه شيرين لبكدن ايده بن داد
ديدكم قولكم ای سرو گل رخ	ويدی وار اول قولمسكده اخی آزاد
قمو بيگانه يه ياد اندك ای شاد	سها بی بنده كی هيچ اتمدك ياد

ظهوری

بنی سن قلمه كه بر لحظه دلشاد	الكدن باد شاهم داد فرياد
سن ای حوری صفت بركون گلكيل	ايدر دك بجه ميتری جنت آباد
گوكل بلبل كبی فرياد ويشك	بچن گل يوزلو يارم ايليم ياد
دل مجنون كبی طغلاره دوشسون	اگر اول عشقه كم اوروبه بنياد
قول اولا بن قپكده ای معلم	ايدرسك اول سهی قد سروی آزاد
جهانده ظاهر اولالی ظهوری	الكلم اولدی مجنونبنده فرهاد

رياضی

جهانده اولمغه فرهاده استاد	دل اوردی عشق اشينه تازه بنياد
اشتدی ناله و آهم عمكدن	اكوب فرهادی طاغلر اندی فرياد
يقلشدی محبت خانقاهی	ارشدی كوكلم اندی اينه آباد
اولورسه طاغ عذره دوشمه	يابانده بولدی جون شيرينی فرهاد

وله

[illegible]

ويرور حلوا ايدر زر سر قاتل	الم الدی بو بجوز و دمردن داد
دوشوب عشقه ديره چال نام ونكی	رياضی سنده قو عالمده بر آد

نظرهٔ هلاكی

گوكل كم كار عشقه اوردی بنياد	گورن دردی ايشی گسون اوسته فرياد
بجون ديداد اولدها مظلوم	دوركن خسرو و شيرين لبك داد
خبر ويردكه خطكدن بنفشه	بيلنم صبح ايلر آفرين باد
بچن هر دم ايدر سر كوكلو كی آتم	كه كار ريخته كار ايلر ... پولاد
اراولسون صوفی تك يولن كوزشسون	بزه شيخ اولمسون دعوای ارشاد
هلاكی اول بت بيگانه نقش	بلشمه كاشناس ايلمز ياد

نظرهٔ بهشتی

ديدكم قولكم ای سرو آزاد	ديدكم بنی قو اول يوری آزاد
ديدم سن جهانی بنلرم بن	ديدی غمزم كورمكل عالمده اولشاد
ديدم قدوكی كم بكزندی سرو	ديدی او تلاره يالسون شاخ شمشاد
ديدم ای خسرو شيرين قولوكم	ديدی سن اخی اولمه بكه زياد
ديدم لعلك ايدركن اكسو زادم	ديدی زهنی الكدن داد و فرياد

نظرهٔ باقی

ايدر اولشه تولينه ظلم وبی داد	الكمه ايده م النندن بلزم داد

وله

[illegible]

وله

[illegible]

یغو یغو کیبی ای شینه طشلر / بلا کهسارنی کسدیجه فرهاد
سلیمان وش پله حکم ایلیمکدن / قنا بیلی ایدر تختنی بر باد
اوماران مسکن اوله کنج عشقه / توک اولماسن دل ویرانم آباد
نکور روزکارن باقی غمله / بونی بلدمکه اولمز اهل دل شاد

نظیرهٔ ذاتی

غلام قامتکدر سرو آزاد / کورن خورشیدکی اولور فرح شاد
فلکدن یوجه رکدر برج حسنک / نجه ایرسون اکا ای ماه فریاد
اسن اول ای صبا کم بو دماغه / کتوردک بوی لعل آفرین باد
جواب ورک کلدی تیشه سندن / دو اصوردقده در د عشقه فرهاد
وار بدر خانهٔ عقلی خرابه / شوکم ذاتی اوربدر عشقه بنیاد

نظیرهٔ سبزی خفیفه

بنکده تولدی صو چشم ای پری زاد / بنی اوله ردکه اتدک دشمنی شاد
نکله آشنالق بویله می اولور / بنی بیکانه اتدک اتمدک یاد
دل سنکینکه تاثیر اتمز / ارراتیم او دندن کرچه پولاد
الندن ای ال اول سلطان حسنک / کیمه فریاد ایدیم داد و فریاد

نوع دیگر

کسرکن سبزی کوه بی ستونی / دو شنده واخی کورمشدی فرهاد

[illegible]

قوللرن شاه جهان اتسه یاد / المزدن نه کلور کرچه نه داد
حاسه سده که رقیبک سوزیله / آشنای سک کویک اولیاد
بخت وبی طالع شوریده ونکی / ظلم لی داد فلکدن فریاد
محنت و غصه ایچون عزم ایم / ره عشقکده بلا دربکه زاد
لعل جان بخشکه صافی ایره جز / نکر اولم کر ایده لطفله یاد

نظیرهٔ شهابی

اوبیچی چارسوی عمده زاد / دوراتکومی یشم قلدی زیاد
بو بنیورکو کلره اتم توتی / نجه رنالم الندن فریاد
سندن ایرو غنی بن یا داتم / برزین ایلمکه سن بنی یاد
جکدی جوردی قسنکیا بی بنی / المزدن نه کلور کرچه نه داد
مست در غمزه رکه تیغ چکوب / اتمسون نه حرم دلده فساد
شاد ما نم کر سنیای برکون / عشق دنیاده بنی اتدی یاد

نظمی چلبی

اتمدی لطفله برکون بنی یاد / اول جفا خونک الندن فریاد
لب شیرینله اول خسرو حسن / آجی دل ویرب بکا کوجه نه داد
قد و زلفینه کوکل جان ورکور / بو جهان لوه در سک ای آزاد
عاشق لی ول جانانه سنک / دم وصلی ورر اقصای مراد

گورنه عالی همتم کم بیچ جو غنچهٔ | دودی باج اهشم و مبدم اتر کمند
غنچهٔ زنبق ورز ولداره بازوبندیم | چشم نرکسدن اوهدو کورسونلی یوکوزیم
لبلرکه خیمک خیالیله نهانینک کوزی | شیشهٔ نیشکر فروشن اولمش لبا بادام و قند

نظیره حیاتی

تا رضنک ایلین کوکنده تابانی بند | کاکل مشکین یارکه بوینینه طقمش کمند
کوکده برسندس قبازیبا ملکده جامهٔ | بوستانده جامهٔ سبزیله اول سرو بلند
سوزرکه کار ایلمز ناصح دل دیوانه | ست دلی موشه اثر ایتمز کلام هوشمند
کلمدی اندن بکا بر ذره بوی وفا | محرم غنچنده بیک بیل ایلدم جانی سپند
لطف ایدوب کمدر حیاتی درکنه جانانه | بر فقیر و مستمند و بر حقیر و دردمند

خیالی بک

عارض مهتابک اوزره کاکل مشکین کمند | کاکل خورشید رصا لمشدر کره‌ار زنبند بند
پیر پیر سرکشلک ایدوب کمیه باش الکمسه | چونکه سنشطر باقده قول اولدی سرو بلند
لیلی زلفکدر آشفته حال ایدن بنی | وه که بو سوداده مجنون اولدی بیچاره هوشمند
بجنبله کوکسک کرب سرکشلک اتمز دیو | آدمیک مسکنت قل دردمند اول ارجمند
چوق درر آشفته را ما هلاکی خسته دلشاد | یوقدرر بو عاشق زار و غریب و مستمند

خیالی بک

بکینجه قامتک لی شکرده بر نیچه بند | دور لعلکده بشی اودر تولو صاتلمز قند

جانی جانا بولور آینهٔ صفا | لعلکی نظمی نه دم ایلسه یاد

نظیرهٔ منیری قاضی

کورقیه یوزوکی چشم حسود | کورمسون تا ابد منی مقصود
شاخ گل سن حذر قل ایمدی | ضر ایدر درخت سبزه جو دود
کوزمدن خیالی کتمدوکی | خوب اولور صحبت اتمکه بر رود
خط ریحانی طوتدی گل یوزنی | جامهٔ کینه نور بنفشه کبود
درد و غمکده ور روح جانی منیر | اولدی یاس نو بلا عاقبت محمود

نظیرهٔ نظمی چلبی

ایلکدن ناز ایچنده بجود | سکه قبلهم نیاز در مقصود
ملک ابلیس ایله اینس اولمز | اینکلدن رقیبی ایت مردود
ماه بدر ایشینی اتدی تمام | کون کبی عرض حسن ایده محمود
اول مهک کون یوزن کورکره | کمده اوله بو طالع مسعود
دل ور کر میانک ایده کنک | نسنه یوق اورته ده ولی موجود
نقده جانی یولکده ایلده فدا | نظمی وصلک ایده چون مقصود

نظیرهٔ نهانی افندی

زلفی سرکردانیدر یار کرکم چرخ بلند | کم کز ایلدن اله آواره مانند کورم
برق آهم بلکه شنی عالین اتوقتیده صفت | دوشندی یوله قامتک اردنجه‌سی بلند

سنی کبی جان عزیزه [illegible] کعبه دن
[illegible] سیمکن دهان دن
[illegible] صفا [illegible] کلون
[illegible] ایدیم
[illegible] ایلدیم
[illegible] نادیم
[illegible]
[illegible] ایلدیم

جام [illegible] دل [illegible]
[illegible] داغ دل [illegible]
[illegible] دل بالایم
[illegible]

غزل

[illegible] بلبل [illegible] بیان ایدیم
[illegible] جان ایدیم
[illegible]
[illegible] بتان

زلف پرچینک نه رخسارکه اوزره کوردی | دود آهیم چرخ عالمتابه آتمشدر کمند
سرودن آوازه کلسه صانمه الحان طیور | ذکر قلبیده بکا ایلر دعا سرو بلند
شمعه رلر کو یکه کلمش بجه ماه فلک | عاقبت یوزقا کیفیله طولنور اولور
نای ایلر یه خیالی بزنده مانند نجکشت | پاره لنمون تیغ نخنده قلم وش بند بند

نظیرهٔ زینی سروری

صمکز قوس قزح قلاعه دیو چرخ بند | آه آتشناکه عاشق بغلدی شکل کمند
ابر صفای هلال ابرو قو بیدر توزلر | صالدی صحن شاهین کردونه افغانم کمند
تبسمله سنک خوش ایلیم زخمک دیو | بو دل مجروحه دایم لعلک ایلر ریش خند
نرکس بیمارکی یاد نظردن حفظ ایچون | خال مشکین رخکده آتشه قومش سپند
بونده ختم اولمش درر و دخیالات کمال | زینتی کوریه کمال نظمکی اهل خجند

نوع دیکر در بحر آخر قرغه زاده بهائی | اسلام بولیدر الان حیاتنده در

اندی شکار کوکلمی بر شوخ شه لوند | زلفکان یزد قانی کان طره سی کمند
تلخ شراب غصه دورانی دفع ایدر | شیرین لبک دهانه آکسم تنه کر قند
بو جسم زرد و زار و نزار ایله نجه بر | یانم فراقک آتشنه نیته کم سپند
سرو ونه شاخ کل میل ایتمه دوستم | دونمز کی به همراوله سرو سربلند

نظیره

اعدا ایکده خرم و خندان و شادمان
باقی غمکده زار و دلفکار و دردمند

صید ایتدی کوکلمی ینه بر شوخ شه لوند | قیلدی کمند طره سی کردن دلی بند
بکزر غزال چشمکی قلمق ور شکار | صیاد زلفک المش اله عنبرین کمند
تورقه اوورکه دل دکه لعل نکارته | یوخسه لبن دهانه الوردم نته کم قند
ظاهر اولور رمیده دلی دخان خط عدار | ماه رخکده یا قمه خالک اکر سپند
کمدر امیدی دیر سنک ای شوخ و شیوه کار | بر دردمند و بی کس و بیچاره دردمند

نوع دیکر در بحر آخر لامعی افندی

زلفک ایر کوردی فلک رخنه ای دوستم | مهر و ماه بیر رکم بجه بر لعبه بند
آتم اوقینه هوادار اولی سن قشی ها | چرخ بکون دیک کلو ر اولوند
بو لطف اول خال سیاهک شرفی عنبر و مشک | آتش غمده دل و جان ایده بر کرده سپند
قنده باشش طوترا باشهد فروش اول ضحک | لب جانبخشه اوکینمک ایده شکر قند
لامعی بولدی نظامی سوزنک عقد کمال | کوریه بو طرزی اراده کوره شیخ خجند

نظیرهٔ روانی چلبی

نو فلکه اتمزیدی قمر برجنه کمند | اولمایه آهمک کوزه لم همتی بلند
عشاق مفلس اولمزیدی بو بلاده | سیمین بدن اولمیه عالمده زر که بند
لایقی کاکلک کبی بانکجه صالنمه | مرآت صلاسی یوزی قرا او کمدق لوند
خطک سلامنی کتور ب باغ ور اغندن | ایلر صبا بنفشه الکله ریش خند
اول جان طبیبه ای ارزروانینک | هیچ چاره بولمدی اکر بیچاره دردمند

طلقدی زنجیر چچک کردن خورشیده کمند / الحدی شبوایکی دیوانه بر قیلله بند

قد شمشادک ایزن آره یو دیوانه کبی / باشن اچق بالن ایق دوشدی یولر سرو بلند

آب اکر کون یوزک آواره سی اولمسیدی / شهردن شهره روان اولمزیدی بوکیه لوند

جوره بن بغیه اور رکره ابرو رخ / کوسترنا نشکبی اورن بندیه بند

شو قینک شعر لطیفی بوله لی حد کمال / زنک طبع دل آوازنه احباب خجند

نظیرهٔ مسیحی بک

صالدی زلفکی ال جان بوینه ای کوتهسند / الحدی اشبوایکی دیوانه بر قیلله بند

طولنوریکجه دکوندز سرکوین مه و مهر / الدی میدانی کوزک کوزر کوره بریکی لوند

ولدی قولقدی اوغلن ایکن پیر مغان / که بر ندن کرچک دفعی بر ندن چقه بند

تعدی دلتشنه کورب عارضکیله لبکی / جانمه رحم ایدوبن دیر سه عجبی صوقیند

ای صبا شعر مسیحی یوری بارسه ایلت / شاد اولسون درسک غنچه استاد خجند

نظیرهٔ کمال

طلقدی جان بوینه کاکلکر ای دوست کمند / کجدی بر فتنه ایله کو کله زلفک بچه بند

سکه مرجانی دیو کمنه طعن ایکسن / باتن قشوب مر کشیه اولمکنش کبی لوند

ای صبا قامت جانانده دعوای توسن / طوتمسون کنده وی یوکسکده ایکن سرو بلند

عاشق اولمش لبک وصفنی ایشتمکله / شمدی بزنکده اکون ازلور کوزر کورد قند

شاد اولور روح روانی بلبه چون روح کمال / فخر ایدنه نوله نظیمله اکر اهل خجند

حرف النون

حرف الذال

اولدی ترنج غبغبک ای سیم برلذیذ / اولمز بهشت میوه لری بوقدر لذیذ

وصلک نعیم لذتنی قندهٔ سو لیسم / که اولو رنعمتک جهانده مکر کل شکر لذیذ

باغ جهانده بتمیه ای نخل فتنه بار / شیرین لبک کبی دخی خورمای تر لذیذ

اولسم لبک چون ایله رطرغم سبو / صو قویسک اولسبو به شرابی اقو لذیذ

جان وجهانه کم قله جانا یولنده کم / اولدی ایکی جهانده اکا بر نظر لذیذ

ای دل درخت صبری صوار کوز یشیله کم / بر کرجفایله ور آخر ثمر لذیذ

شوله کلو زهر وقهر ایچور راحده بنک / کم کوزنیوزیدام اکه خون جکر لذیذ

نظیرهٔ جم سلطان

بیتوردی لبلر کیبه خرمای تر لذیذ / دو ر لبکده بیزه بو چشر مای تر لذیذ

باغ جمالک اچه یه نشختا لو ر لبک / که اولمز بهشت میوه لری بوقدر لذیذ

بیمار غمزه کم که قو لعل در خک اوپیم / اولور دهان خسته یه چون کل شکر لذیذ

تکرار کلسه لبلری لذت ویرر دله / زیرا مکرراولجق اولور شکر لذیذ

ایچون دهان آب عشاق لعلی چون / پرورده فو اکهی جلاب ایدر لذیذ

برکون دیدیکه کل لبم ام ورده جان / شکر لبکدن اوله بکا بو خبر لذیذ

لعل شرابی اونه دملر یو دالی جم / خوش کوزنیوز مدام اکر خون جکر لذیذ

دل خانه سینه کل که جکر ایلدم کباب / بر ایکی لقمه صونکه اولور ماحضر لذیذ

دور رخکده اولسه نوله لعل تر لذیذ — اولور کسنده طور رحمده گل شکر لذیذ

قنلو بشومی کوز قیغندن جکر کوکل — آجی شرابی شوق لبکله جیکر لذیذ

آنکیله روی زرد و بر عاشقک خط — دنیا پرست اولنه اولور سیم و زر لذیذ

برجام صوندی جانمه عشقک حقیقی کم — دنیاده کورمدم دخی بن اولقدر لذیذ

عقاب لب جو دوشه بیک صفا ور — بر وده ایرشنجه اولور میوه لر لذیذ

نظیرهٔ سنائی خلیفه

بیکون لبک قنده و گلدر شکر لذیذ — اولمز ندام باده ایله معتبر لذیذ

شکر لبکی صون بکا کافر رقیبی قو — ظاهر مثل که مؤمن اوتلر سور لذیذ

بو روی زرد اشکله فخر ایلسم نوله — ای خواجه صاحبنه اولور سیم و زر لذیذ

نظمی سلف سوزینه خلف اولدوغی کیم — رغبت اولور ییمک صوکنه ای پسر لذیذ

حسنک کوننده لبک ایرمه کوزمدن رخ و — کر اولور کسنده بشیشه ایله گلشکر لذیذ

صوردی سنائی باغ ارمده بیر بلوق — شفتالوی لبک کبی خرمای تر لذیذ

نظیرهٔ سروری چلبی

عشاقک استمز دخی حلوای تر لذیذ — لعلک نباتی اندره حلوا تر لذیذ

آجی اجی صفا روکی طتلو کوروت — سندن نه کلسه باکه کلور ای پسر لذیذ

لعلک قندنده کوسه میل ایلمز کوکل — شکر لبکده دیبج اولمی برجکر لذیذ

بحرک رفیق اولالی کدم کیبی دیده دن — زجیله اوده اولمه دن اولور نغر لذیذ

جان

جان سروری دیر قزدی ساکه ای صنم — جانندن اوزکه اولمیه دنیاده اکر لذیذ

نظیرهٔ نظمی چلبی

باغ جهانده کرچه اولور میوه لر لذیذ — اولمز ولی لبک کبی خرمای تر لذیذ

شیرین لبوکه شهد و شکر قنده اوتکنور — کر اولمز نعیم خلد برین اولقدر لذیذ

حیران اولور لبکده غبار خطک کورن — اسرار شکر ایله اولور ای پسر لذیذ

طوطی طبعم اسنه نوله شکرین کلام — وصف لبکدن ایلیجک نکته لر لذیذ

نظمی یه ذکر لعل رخکده صفا ورن — اولور افندی قند ایسه گل شکر لذیذ

نظیرهٔ جعفر چلبی

شیرین زبانی سویلیجک نکته لر لذیذ — بکمز رشوکه بر و بیره بر شاخ تر لذیذ

شکر جفاسی لذتنی قنده وصف ایدم — اولمز بهشت میوه لری اولقدر لذیذ

درد و غمکله زهر بکا نوش جان اولور — کم آجی شربتی شکر و شهد ایدر لذیذ

طومار شعری نوله کرالدن قوزسه یار — ذوقی صحیح اولانه کلور بی شکر لذیذ

جعفر صباح وصله ایرب شوقدن اولور — وقت سحرده اویخو اولور دوستم لذیذ

نظیرهٔ نجاتی

زیبا رخکدن اولدی لبک ای قمر لذیذ — کون اولدی غنجه اولور میوه لر لذیذ

عشق اوید رخطکله لبکدن صفا — هرکه جوار تندن اولور گل شکر لذیذ

رحلت کوننده دردکی دنیایه ویرن — زیرا اولور مسافره زاد سفر لذیذ

آجی جفاکه کوکلمز اوکرندی شیوه کم — کلمز مذاقه شهد و شکر اولقدر لذیذ
شیرین تریله مخلص شوکت نجاتیا — که اولور طعام صوکنه حلوای تر لذیذ

نظیرهٔ ذاتی

عشقکله دوشدی سوزلرم اتماج تر کبی — مهرک حرارتندن اولور میوه لر لذیذ
جان ویردوکمه حالت جنکله آجی — تازه بهار ایرشسه اولور چون ثمر لذیذ
سیر ایده یین جمالکی کوبکده عشقله — اولور چمنده یار ایله سیر سحر لذیذ
وصف لب نکار ایله طو ما شعرم — میل اتسه لر عجمی اولور نی شکر لذیذ
مجلسده اکسه لعلکی ذاتی نولا اولورسه — بعد الطعام میوهٔ تر ای پسر لذیذ

نظیرهٔ عطائی قاضی

ویردی مذاقه جان لبک بر خبر لذیذ — شیرین لطیفه در بوکه سویلر شکر لذیذ
بر سینه وردی یمه اول سرو خوش خرام — باغ جهانده بر یمیدم بوقدر لذیذ
پیکان تیری لبلرنی یاردی یاره مک — زیرا نهال تازه دن اولور ثمر لذیذ
دوداغی کبی قامتی شیرین ایسه نولا — چون باشدن آیغه دک اولور نی شکر
جانک عطا نکار ایله کوندر نکار که — بر بار تازه کبی اولور چون سفر لذیذ

نظیرهٔ جنابی

باغ رخکده اولمه دغی بو لعل تر لذیذ — ای سرو قد جهانده اولور میوه لر لذیذ
ارباب ذوقک ای یوزی کل اغزی غنچه لر — وصف ایلدیکجه لعلکی بو شعر تر لذیذ

وصف رخکاه لعلکی شیرین دیسم نولا — هر قنده ایسه لابد اولور نی شکر لذیذ
وصف ایلدیکجه لعلکی جانم صفا بولور — اولمز نعیم خلد برین اولقدر لذیذ
مردم عنبار لعلکی یاد اتدوکی یوکم — مسکین اولور ملی بکیدر ای شه سوز لذیذ

نظیرهٔ زلیتی

باغ جهانده کرچه اولور میوه لر لذیذ — اولمز لبک کبی سنک اماکه تر لذیذ
لعلکده حق سنک بکه لذت قوش کی پیچ — عالمده کورمدم هله بن اولقدر لذیذ
وردک یترینکا کیر یکیک راه غربته — یار ایله اولحق نه سوز اولور سفر لذیذ
رسوای عشقکم چو سنک کلسه طعمه — جانا بو یولده باکه قمو شور و شر لذیذ
احسان ایله بوسه لبکدن قندی کل — رائی قولک که مرغولی ساکه دور لذیذ

نظیرهٔ سلطان شعرا اولن نجاتی بک

عشقیله اولمک اولدی نجاتی ای پسر لذیذ — یار موافقیله اولور رهکذر لذیذ
صحبتده باکه بوسه لر کعونکم اولمیه — کلزار ایچنده صحبت می اولقدر لذیذ
کل برغی ور شکرین لبلرکه ویلی — خورشید خنده اولور اول کل شکر لذیذ
نرکسلرکی قوادیوسن کل رخکده کم — اولور بهار کونلری خواب سحر لذیذ
غم آجیسی نجاتی بو طوشی اولدی شیله کم — کلمز مذاقه شهد و شکر اولقدر لذیذ

بحرده نظرده وزرده نظره در — قافیه ده و کلمدر لامعی زبانیه رحمه الله

دشنام یار جانه جهاندن کلور لذیذ — اول لبدن آجی سوز دل جاندن کلور لذیذ

عاشق تیغ کامه اکر ذم و کر ثنا | شیرین و تلخ او شهد و زباندن کلور لذیذ
بکزر صو صادی که اوله اول تیغ آبدار | بولشنه جانه آب رواندن کلور لذیذ
غم مجلسنده درد و درونیله خون دل | عشاقه عیش و نوش جهاندن کلور لذیذ
ای لامعی جهانده سبک روحیار ایله | بر تشنه وارمی رطل کراندن کلور لذیذ

بواع آحمد نظیرۀ اسحاق

جان فراقینه دهانک شهد و شکردن لذیذ | بوسه کمک برکره سی قند و مکردن لذیذ
طتلو در شیرین دهانک شربتی جلابدن | لبلر کسینو سه سی بالوده تردن لذیذ
یارک اغزی یارنه لذتدن اولور قند شبیه | فی المثل بر تشنه اولسه آب کوثردن لذیذ
هجر یارده مبتلا اولن جفاکش عاشقه | لسنه یوق هرکز جهانده جور دلبردن لذیذ
شویله اسحاقی بهتی کورمه تنعم اهلی در | شعری وار کوریسک غذای روح پروردن لذیذ

نظیرۀ ذاتی

بر غزل دیدم لبک وصفنده شکردن لذیذ | سی نه شکر بلکه جانا آب کوثردن لذیذ
قنده در بیک آجی آجی دللری باکه کلور | سوزه کوثرحقی قند مکردن لذیذ
طتلو طتلو نور وصف اتسم مکرر آنی بن | قنده در عالمده بوس لعل دلبردن لذیذ
سوکد کلچه سن بکا غایت فرحدن اغلرم | ترد و شه صانمه کلور اول میوۀ تردن لذیذ
وصف دندان نکاری شویله جوهر ایلدیکی | ذاتیا دنیاده نظم اولمزاو جوهردن لذیذ

نظیرۀ انوری

ای کوکل قالمی کلاج لعل دلبردن لذیذ | لذتی برشکری بالوده تردن لذیذ
بسن سزین می صحبتی باکه حرام اولسون مدام | زهر هجر کله صر رمق خمر حمرادن لذیذ
طوطی شیرین سخندر کرچه طتلو سویلر | اولمز ای شهباز دل کفتار دلبردن لذیذ
صورمه شکر قاشن صورتی شکردن خوشتری | وار میدر عالمده هیچ برنسنه اندردن لذیذ
قند لعلن صوندی اول اغزه صونکده قتی | قند لعلی انوری قند مکردن لذیذ

نظیرۀ نطقی فرماید

کرچه یوق وار جهانده شهد و شکردن لذیذ | بر کزاو یمک لعل یاری داخی انمردن لذیذ
شمدی بلدم بوسه لعل نکارک لذتن | سی نه شهد و سی نه شکر آب کوثردن لذیذ
لبدن اغزوه و بردی دردیجه دلم [illegible] | صورز دانی شکر بالوده تردن لذیذ
بر طوتندر کوزیله اغزی داودن بلمسون | وار دینلر یوغ اوله اول لعل دلبردن
هر نه دم شیرینلک اتسک نطقیا آچی کلور | خوبلر اولمز جهانده سیم و زردن لذیذ

نظیرۀ حسن چلبی

ساقیا برنسنه یوق عالمده ساغردن لذیذ | بر کزاو یمک لعل یاری داخی انمردن لذیذ
کیمیا در کی قمی کم باب ور جام شراب | اهلنه اولمشدر کبریت احمردن لذیذ
اهل عشقه دو ستم تریاکیدر جام غمک | طتلو طتلو خوش جکر شمدی شکردن
عارضک کلدر عذارک برک نسرین لطیف | لبلرک ملدر دهانک پسته تردن لذیذ
ای حسن وصف لبنی قنده تکرار ایلدیکک | کم اولیدر سوزک قند مکردن لذیذ

نسنه بو قدر کرچکم حلوای شکردن لذیذ / اولمز اول اما که بوس لعل دلبردن لذیذ
جنت وصلنده اول حوری شمایل حقا که / عاشقه لعلی شرابی آب کوثردن لذیذ
لبدر که حلوای ال شیرین دهانک حق بو کیم / شکری سینوسه دن بالوده تردن لذیذ
سیم و زر قوجه بر یارک بلنی لکم / نسنه کلمز اندره بس سیمیله زردن لذیذ
سر بسر کوردم جهان لذتلرنی نظمیا / کورمدم اما لب شیرین دلبردن لذیذ

حرف الراء

تا بویله بو یک سرو سیمین اولمشدر / اوشش اشک روانمدن چو رم چمن اولمشدر
سننمز حرکات اتسم ضما که حیاتم واک / جان مینته حبا جسمم کفن اولمشدر
لطف دم رحانی سن صورته معنی در / نور فر روحانی سن جانه تن اولمشدر
سردم کوزمک باشنی قایکده در ریال / بیچاره یه دامن کیر حب الوطن اولمشدر
نیجی قمو عشاقه شرح ایله نو حسن الن / کم لطف حسنیدر خلقی حسن اولمشدر

نظیره نبوی

عشاقه دولت اول سیمین بدن اولمشدر / تا آنی سون مفلس بلبم بدن اولمشدر
کل رخلرنی اچنش سم نرکس شهلاسی / زین انکیچون خطی آنه چمن اولمشدر
قدم صبحی در شعله زلفین سحاب اولمش / کون یوزی ولوب انک فدره دهن اولمشدر
اغزو که صدف درسه نظم اهلی نولا اغر / لولو شنک الجنده در عدن اولمشدر
پروانه کیبی منیم شمعیده نبوی بسن / هر کجه طوتشمقلر اکه بدن اولمشدر

تا لعل

تا لعل لبک ای ال شکرشکن اولمشدر / کل غنچه سنک بیری اندوکن اولمشدر
حسنک صفتن نامم دیباشده دایم / کلشنده کل و غنچه نوشن دهن اولمشدر
قدکله عذارکدن بیر و دوشلی اچابن / تابوت وکفن یا که بیر دشمن اولمشدر
بیرام وصالکدن صالتغه عاشقلر / میدان جالکده زلفک رسن اولمشدر
باسد نجاتی به بو لطف و عتابی کور / شیخی اولنلی خسرو نظمی حسن اولمشدر

ولسانی

لعل کهر انکیز شکرشکن اولمشدر / کلبوی دلاویز که مشکن ختن اولمشدر
خال رخی دلدارک اول برقره قوللقچی / تول مصره عزیز اولمق یارب ندن اولمشدر
ای روضه عشق ایلتن صا فنکه زبان المبد / قنلو شب او جبدن عالم یمن اولمشدر
یارب نه جمال اولور بو چهره که مشتاقی / عید آیی کبی دایم مهر دوزن اولمشدر
خسرو ایده لی همت بیچاره نجاتی به / شیخی کبی اشعاری خوب و حسن اولمشدر

نظیره وادنی

اول خسرو شیرین لب شکرشکن اولمشدر / اما که جفا پیشه صورسم ندن اولمشدر
کوکلم کوزم آچله یعقوب صفت هلکی / جان مصر نه اول یوسف کل پیرهن اولمشدر
ایر قدیله در داسن آچله لی باغه / قان یاشده ای غنچه جو رم چمن اولمشدر
لعلک بر اچیم صو در کوز راوله لی عیم / ال یومغه عالمده بیر بیلکن اولمشدر
واقی عجب آواره تن جبه سی صد باره / در و کله سنک جفا بزلی کفن اولمشدر

تا زلف زنخدانک چاه رسن اولمشدر — جان یوسفنه جسمم بیت الحزن اولمشدر
کون یوزنی آی کبی روشن کوره لم دیو — هر کیجه فلکده انجم خوش انجمن اولمشدر
که دم جکرم سن کبی اقدر کوزدن — تاکم قد دلجو یک سرو چمن اولمشدر
ظاهر کلورم کرچه کل کبی ولی پنهان — دل لاله کبی غمدن طوپطولو قان اولمشدر
سن خسرو دورانک اوصاف کمالندن — شعر یله بکون الحق شمس حسن اولمشدر

نظیرهٔ مقیمی مرادخان شاعرلندر

قد ینه دلارامک عینم وطن اولمشدر — ینه که وطن سرو صحن چمن اولمشدر
بشدن اینه جسمک مجموعه سی معینه در — جان صورتیدر لیکن ظاهرده تن اولمشدر
یوز کله کوزک عکسی باغ یوره دوشرلرنده — کل خرم و رعنا هم غنچه فتن اولمشدر
جانم کوزی عابر کرزکم زلفینکه طوتش اولدی — دم بسته در اودمدن کوکلم شکن اولمشدر
اندن که مقیمینک بوردی قولغی حسانن — هر دولوکه ولدن سیرجسن اولمشدر

نظیرهٔ مرحوم و مغفور قادری افندی

تا روضهٔ حسن یوره خطک سمن اولمشدر — اطرافی کل و لاله هم یاسمن اولمشدر
تن قالب فرسوده ماوای خیالکدر — روح دل آشفته سر چاه ذقن اولمشدر
سن یوسف خوبانک دوشلی فراقینه — یعقوب دله عالم بیت الحزن اولمشدر
خطوکی کدرجانا نیلر زنخک وسنده — رو مه غزلی غالب اولمق ندن اولمشدر
حسنوکی کورب یوسف طلکی دریه آسن — خلقک جو حسینه رلطفک حسن اولمشدر

کرکنز

کر کنزلیه جانا غمک بنجب الدن دوم — تسکلده رر ایرلق چونکم وطن اولمشدر
دردکدن اولور رحم ایت بو قادریه — دیدی خی اولمزمی چوقدن کفن اولمشدر

نظیرهٔ کامی چلبی

اول یوسف ثانی کم کل پیرهن اولمشدر — یعقوب دله جسمم بیت الحزن اولمشدر
کوب دوشدکی سردم جام می کلکونه — عیسی لبنه صورودم حکمت ندن اولمشدر
توبیب لبکی تجه وارمادوغمه باعث — ویس القرنی کبی حب الوطن اولمشدر
دردشلری دور رندن بو کوزلرک یاشی — کوکیه لی اول ماهی بحر عدن اولمشدر
جان ویره لی رخسار و قدکه بوکامی ینک — بیتن سرفرنده بیر و دیمن اولمشدر

نظیرهٔ معیدی

تا چهرهٔ خندانک برک سمن اولمشدر — کلزار رجا لکده خطک چمن اولمشدر
هر عاشق شوریده بر بحر کرامتدر — کم کوزلرینک یاشی در عدن اولمشدر
صوفی دیمه محشرده نامک سیه اولورکم — آغ اولدو غنه یوزم شاهد کفن اولمشدر
سجاده بیتی زلفک اوداوزرده دوشرلرکم — کافرده کرامتلر یارب ندن اولمشدر
کلدن سبق المشدر اول شوخ جفا پیشه — کم مکتب حسن اچره جورا که فن اولمشدر
ملک ختنه بکزر دیوانه معیدی کم — خط غزلی انده مسک ختن اولمشدر

نظیرهٔ مهری خاتون

جان یوینه زلفینک عنبر رسن اولمشدر — عشق اهلنه درکاهک حب الوطن اولمشدر

وله

[illegible]

وله

[illegible]

بیچه کلّه کوزم یاشنی یغمور کبی یاغدرن / باشدن بشه بو عالم جا بر چمن اولمشدر
دل بلبلی فریادن ارتشه بجمیدر / شیدا قلن آنی سن غنچه دهن اولمشدر
بولکده مشک جانا یا رب نه کناه اتدم / جورکه بکا اغیاره لطفک مدن اولمشدر
حتی قد و خد و تک کم اوله هواسنده / تا بوت اکه سرو اولوب کلدن کفن اولمشدر
کل رخلرک جو قدر عشاقی ولی اما / چشمنه رقیبنگ مهری دکن اولمشدر

نظیرهٔ نظمی چلبی

لعل لب دربارنک شکرشکن اولمشدر / هم سنبل کل بوینک مشک ختن اولمشدر
چین زلفک ایچون عزم آواره دلن باشدن / سودای کوکل کیبی مسک ختن اولمشدر
اول قامت موزونک اول عارض کلکونک / کلزار جمال ایچره سرو و سمن اولمشدر
خطک که لطافتده دوراندی کوزل جدک / بر کلشنک اطرافی کویا چمن اولمشدر
وجه حسنک مردم وصفانده ایچون نظمی / ای خسرو حسن لفک نظمی حسن اولمشدر

نظیرهٔ احمد

اول سرو سهی که اکه غنچه دهن اولمشدر / کلزار جمالکده بیرم دکن اولمشدر
سر فتنه‌ی با قرسم سینی کورورم ای کل / فکر سر کویکله جو رم چمن اولمشدر
اقدی صو کبی کوکلم بر سرو بالا اوزره / هم لاله اکه جامه کل پیرهن اولمشدر
ترک ایتدرلی ایچره ... دیار / وار ستم غربت باکه وطن اولمشدر
کوکلومی قول ایدندی بر حسن جمالی ای / هم وصفی جمیل اولب خلقی حسن اولمشدر
بلبس دلبر مردم جان باغن ایدن خرم / سندم که اکه هدم زاغ و زغن اولمشدر

عاشقری

عاشقری اولدر مک خسمکه فن اولمشدر / مردم انی انکچون مکر و فتن اولمشدر
طعن اتمز ایدکه بر کز عشاقه سینه‌ی یار / سودا زده عاشقلر بلبل بدن اولمشدر
کلشن قد و خطک لعلک کلشن رخ جانک / دنیا یوزی سرتاسر سرو چمن اولمشدر
اول یوسف کل رخدن ایرو دوشلی جانم / یعقوب دله مسکن بیت الحزن اولمشدر
چون پیچ خم زلفی بند ایلدی تبرنی / طولشمه اکا واعظ لطفایت اولن اولمشدر

نوع دیکر از ان ضعیفی

نکارا لعل شیرینک بکا جام جم اولمشدر / بوزکه فرات اسکندر سوزرکه عیسی دم اولمشدر
بنای عشقکه جانا خیالک اوله لی محکم / کوکل ملکی خراب اولب محبت محکم اولمشدر
ترک تیری ایدب قانمز اجلمش لنفکه جانا / هلال ابرولرک کویا کمان رستم اولمشدر
جهالک قصدنه اوجمق کوکل ایدر مردم / کمند زلفکیله دل انکچون همدم اولمشدر
محبت طوبنه چوکان اولب میدان عشق ایچون / ضعیفی دردمند دکل بکم قدی خم اولمشدر

نظیرهٔ وجودی

جانم غم جانا ندن جان اکه تن اولمشدر / چلک غم جانانی عشقده فن اولمشدر
بو نرکس مردم کش انسانه فن فتنه / اولدکلو ایدر زکم عقل و فتن اولمشدر
اول یوسف مصر جان چشممدن اولالی دور / یعقوب دله جسمم دار الحزن اولمشدر
شکر لبنک ذکرن ورد ایدلی کوکلم / بو طوطی کویا خوش شیرین سخن اولمشدر
تا وصل اوله جانانه نی پرده صبا جانا / طرح ایله وجودیکم جان بدن اولمشدر

سپهرک چنبری آهم لهیبندن نجم اولمشدر / زمینک عرصه سی بحر سرشکمدن نم اولمشدر
آلنسه طوطیا اولور گردون ایزندن جز زرد / حصار دل محبتله شو دکلو محکم اولمشدر
کل ای دل مبتلای دهر اولن قوطنی غافلک / سؤال مشکل عشقم انیده ملزم اولمشدر
بن اول تیر پلنگ افکن دلیرزد رستم کم / نجه پیر فلک قرسا زبون نجم اولمشدر
نشنک صحن گلزارن الوری عیشنه نور / حریم گوشه یارکه شو دلکم محرم اولمشدر

نظیرهٔ شیخی

لالهنک چهره سنی گل یکیغنک خاک ایلر / غنچه نک زهره سنی لعل لبک چاک ایلر
روشن اولدرکه بولمز یوزک آیینه مثال / ها له عقل آیینه سی بو قدر ادراک ایلر
چیک افعیسی ایکن قلمه خلقی هلاک / چق لبک حقه سنی طوطی تریاک ایلر
تا کم اول ذوقله بر لحظه فراموش ایده ونز / بو جفایی که بزه گردش افلاک ایلر
ساقیا شیخیه غم رغمنه بر جام کتور / که انک جرعه سی بیک جانی فرحناک ایلر

نظیرهٔ نظامی

اینکه الفته سرکم یوزنی خاک ایلر / کون کبی گنبد وی تاج سر افلاک ایلر
ذرجه بولمدی خندن دهنک سرن راز / غنچه دلتنک اولوبن یاقه سنی چاک ایلر
لب وندانکه بقند نجه کیدر غصه و غم / دریا قوتی نظر جانی فرحناک ایلر
دل اندوه غم اول طرتی دیندایرر / جانه جور و ستم اول غمزهٔ بی باک ایلر
زاهدا اول طرهٔ رخ نظامی نه بوسه / گیجه دن کوندزی اعمی قچن ادراک ایلر

دست حسرتله شول عاشق که یقه چاک ایلر / تن عریانی ایلهلک یوله خاک ایلر
بر الفدرکه او بر نقطه دن اولدی ظاهر / لطف حق اولمسه بو رمزی کم ادراک ایلر
ایستانده سورسک یوزکی یره همان / دکشن یوزلوشنک منزلک افلاک ایلر
بندکن کثرت وحدت بلن عالمده بکون / عاشق صادق اولب کندوی بی باک ایلر
نقشیا دیدهٔ حقیقله نظر ایلمین / کوری آه ایلیوبن چشمنی نمناک ایلر

نظیرهٔ سروری

ایسجک باد صبا گل یقه سن چاک ایلر / غالبا بوی سر زلفکی ادراک ایلر
رعد و باران دکلدر صحابه جکدن / یاشن دکوب ناله ایدوب گل یقه سن چاک
پرتوین یره صالب کون نور ایا عکسنه یوز / صانمه بو حالتی انی همین خاک ایلر
ایلمه سر دسوزی خلقی حسود کبی نکبت / که صوق اولمسه آدمی چالاک
قوله اگر سروری ال غمکینکی ها / غصه بوکمنه الحق دلی غمناک ایلر

نظیرهٔ عدنی

شکر زهره سنی شهد لبک چاک ایلر / قمرک چهره سنی مهر رخک خاک ایلر
دیرمکه لایق اولم دیو نشان لبکک / دهن غنچه کلا بیده سحر پاک ایلر
دکمه عاقل نه بلور کون یوزی ماهیتنی / طلعت لیلی مجنون اولن ادراک ایلر
کوزرم جوی کنارنده قل ای دوست قرار / نظر آب روان جانی فرحناک ایلر
لب خندک غنچه لاله و گل عدنی کبی / یاشنه خاکه قوپب یاقه سنی چاک ایلر

صبحگاهک نیجه سن مهرک الی جاک ایلر
ماهها بک یوزنی شوقک الی خاک ایلر

لایق اولماغه تماشای جمالوکه گوزم
صبح وصلکده گلابیله یوزین پاک ایلر

دل اوزنده دهنک یادنه یوز دقتله
نکتهٔ عینی در اول سرّی کم ادراک ایلر

جان خیال لب خطکله بولور ذوق و صفا
سبزه و می دل غمگینی فرحناک ایلر

احد اول قامت دلجویه هوا اوارادکی
قنده بر سیه و گوررسه یوزنی خاک ایلر

نظیره

بلبل شوق رخک چونکه طربناک ایلر
سرو رقصه گرد کل یقه‌سن چاک ایلر

فتنهٔ قلبی که اله استنا و محبت الله
بوته محنت ایچنده صبر فال ایلر

الم زلف طبیب لبن ایدر وله ام
زهر ماریکن انی کو زنجه تریاک ایلر

رحم ایدب بینه دکر غمزهٔ ولدوزیله
تیغ خسته تنده قجنکلم یوردکم چاک ایلر

لعلکه زلفکله شربت زنجیر دیدیم
دلو دربوکو کل اچق انی ادراک ایلر

نظیرهٔ نجاتی بک

مست اولب مرغ چمن کل یقه‌سن چاک ایلر
عارف وحدت اولنلر بونی ادراک ایلر

کیمی کم باده فنادن صقنه پیر مغان
بر ایکی جرعه ایله خاکنی نمناک ایلر

دود آهیله شرارجگرندن عاشق
طعنه کارکه انجم افلاک ایلر

هاله جاروب قزک قومدی یولکده غبار
که میان بسته اولنلر یولنی پاک ایلر

یارب اول حقهٔ لعلن نه مفرح کم
تن نفس نیجه نجاتی فرحناک ایلر

کلکه اول سرو که ایاغنه یوزن خاک ایلر
صو کبی عشق طریقنده یولن پاک ایلر

نکتهٔ راز دهانک نیجه پاک ایلیه‌لر
سر جایدن انی سر دل نجن ادراک ایلر

عاشقک بلبل گویا کبی مست اولدیغی
گل کبی گلشن ایچنده یقه‌سن چاک ایلر

آب وصلکدن اگر ازریه تشنه‌لر
آتش هجرکله باد صبا خاک ایلر

غنچه‌یی نظرهٔ عارض جانانه کم
آب صافی یه نظر قلبی فرحناک ایلر

نظیرهٔ باقی چلبی

مست اولوب عاشق شیدا یقه‌سن چاک کم
دود شور کجی خرابات او زمین خاک ایلر

بلمزم نیجه گورم کم بنا دماهک یوزنی
نیجه گورن یوزنه گوزنی غمناک ایلر

دل دیوانه‌نک کوریلی زلف و خطک
صنم جانا نجه‌دن گوننه زن ادراک ایلر

سوزشی عشقله آه ایلدیکجه هر دم
شرر آتش دل غرمنی افلاک ایلر

گورب اغیارکه النده انکن دلدارک
باقی غمدن جگرین پاره‌سنی چاک ایلر

نظیرهٔ خیالی بک

کلکه بزمکده سبو دوشن اوزنی خاک ایلر
همه من مهر جهان سیرنی افلاک ایلر

باغ حسرتنده قیوب بلبل شوریده‌لر
محرمین اول گل نو خارله خاشاک ایلر

مهر وفه اولمه انک مشتریسی اولمه
بس اول آیینه رخساری کم ادراک ایلر

وایه وشی باد صبا غنچه‌زی گلشنده
هر سحر تازه گلابیله یوزن پاک ایلر

بلکه آشفته‌سی اولالی خیالی گوره‌کم
قنده بر غنچه گوررسه یقه‌سن چاک ایلر

آستانکده شوکم کندوزنی خاک ایلر / یرنی حضرت عیسی کبی افلاک ایلر
چشم دیدارکله اولسه مشرف لایق / یولنی آب روان کبی شوکم پاک ایلر
ورجه اغزکی فهم ایده مدی پر خرد / نجبا قنجه میانک نجه ادراک ایلر
ای طبیب دل جان نجه که صبر ایلیم / شربت وصلک انی زهریه تریاک ایلر
ذاتی بو سکه جان ویرمکه جاندر ترکم / صانمه بر بوسیه جان ویرمکه امساک

نظیرهٔ عاشق چلبی

سرو رامزکم ایشیکنده اوزنی خاک ایلر / گلشن کوکه اتر جانی فرحناک ایلر
نکتهٔ لعل لبک فهم ایده فراهل خرد / ترجانندر و بنک آنی کم ادراک ایلر
گل یوزک شوقی قوز ذره قدر دلنده غبار / ساقیا جام لبک جانی فرحناک ایلر
شعلهٔ حسن مهر فلک ایلدی زیر چادر آه / پس گوزللر شهنک یوللرنی پاک ایلر
بقه زکمه اوزن عشقله پروانه کبی / نیه ایلریه بونی عاشق بی باک ایلر

نظیرهٔ خفی

گل اشتدکجه یوزک وصفن اوزن چاک ایلر / غنچه اگدکجه دهانک بقه سن چاک ایلر
لب لعلک نه مفرح در رای روح روان / کم انک ذکری دل جانی فرحناک ایلر
کوکل آیینه سنک زنگنی شوقک اتدی یاد / یوزی ماهیتنی نجه سی ادراک ایلر
کشی نه کلو ضعیف اولوریسه عشقک اسی / باشن جان ادیغه چابک و چالاک ایلر
مهلقالردن ایدن دور ستارم کبی / نجبا بوخسه خفی گردش افلاک ایلر

زنگ غمده شوکه دل آیینه سن پاک ایلر / بر نظرده دو جهان نقشنی ادراک ایلر
دوشه فرزکشتی عشق او دینه پروانه کبی / نیه ایلریه بونی عاشق بی باک ایلر
صید دل صفحهٔ دل خسرو شیرین هنم / خط شبدیز نه گیسوری فتراک ایلر
فکر خدنگ دل سوداز ده یه غمکتور / ذکر اسرار لبک جانی فرحناک ایلر
ای غباری توزنی کحل ایده اهل نظرک / یاریولنده شوکم کندوزنی خاک ایلر

نظیرهٔ باقی چلبی

زنگ کدن عاشق شوریده سنی چاک ایلر / قچن اغیار یله سیر اول قد چالاک ایلر
قصر شیرینه نجه یردن اجوروزنلر / کوهکن تیشه ایله کوهی قچن چاک ایلر
حالت عشقده بلم که نه حالت واردر / او نمکه عاشق شیداری بی باک ایلر
کون کبی بزم صفاده نجه ر دوری خوش / نمکه زهر غمه ساقی می تریاک ایلر
جان کوزیله کورر اول مهر جهانک یوزینی / زنگدن آیینه سن باقی شوکم پاک ایلر

نوع دیگر در بحر اخیر ذاتی گفت

دیده مکه بنم دلبر یاربنه کین ایلر / کوکلم دودی عینکده اولان نمکین ایلر
دیدم که زبانکدن دوشدی نه بنم شکرم / دیدی او لبی شکر حلوا نمکه نیلر
دیدم که کوزم باشی چو رزم چمن نمشدر / اول دلبر کندم کون دیدی نه کین ایلر
تنور بلا ایچره بریان ایده دیر سینم / دیدی که کوزم باشی آنی نمکین ایلر
باران دودی ذاتی بوف رزم محبت / فریاد و فغانکدن اوزکه نمکی نیلر

ولبنجه نوركه بو جم لعلك نمكين ایلر   بو شهد شکر باری بلبسم نه کین ایلر
لعلکله نرکه جانا کوره بو دل عشاقی   بریان ایدر اول کرچه امانمکین ایلر
کویی طو نماسن کتسن دیمش اول دلبر   یا رب نه کناه اتدم بلبسم نه کین ایلر
سینه ده جفا تخمین بیتوردی که زخم   ولده بو مثل دورر اولسه نم اکین ایلر
چون سوزخیلی یه سازایله دررونهان   دف یوزنه کف اورسن جالسون نمکی

نظیرۀ مطیعی چلبی شیخ زاده

هردم کوزیک یاشی لعلک نمکین ایلر   اول شوخ جفا بلبسم یا نه نمکین ایلر
اغلامه کوزک یاشی یارکه کتور خطن   بو قاعده دور زیرا اولسه نم اکین ایلر
کویمه دخی نام نیه وکنی صورر سک   سن شاهی او دیار غه جلدم نمکی نیلر
لعل لبی دینه ساغر دور الکلنجسم   ساقی بنی اول آخر میخانه نمکین ایلر
شعرنده مطیعی یا داتمز سه بولا سکر   وصف لب دلبر در حلوا نمکی نیلر

نظیرۀ رحمی

نه قاندر دوکدوکی عوض تیر چشم یاره آل اکلر   تنم غمدن هلاله دوندی دریم بر خیال اکلر
کوزم مردم بیلمک عکسی دوشمشدر لطافتدن   رخک در آتشه ناظر اولنلر آنی خال اکلر
قنا بزمنده جم کیفیتین جام محبتدن   خراباته دوشوب شوریده حال اولنلر حال
وجود واحدک ماهیتن ادراک ایدر عاشق   حقیقتده وجود ممکناتی حب ظلال اکلر
سخن بزمنده جامی دربلن کیفیته جامم   خیالات کلامم رحمیا الحق کمال اکلر

بند ایدب کوکلی برالکه زلف سیهی   اولدر ربحوله اول غمزه جادو بکلر
ویرمیه اول کوزلک آب حیات لعلی   تشنه لکدن اولورسم بر ایچم صو بکلر
اقدر آغیناشک روانم اولدم   سروکبی صالنه اول قد دلجو بکلر
زمزمی ایلدیسه سبزی کوزللرله نوا   کلستانده یره شر بلبل خوش کو بکلر

نوع دیکر دخی آخر ازان شمعی ذده وفات اتمشدر اسلام بولده رحمه الله

یکدی عمرم صو کبی اشک روانم جاغلر   آه محبوب دریالر اغلر جالمه ایر جاغلر
کل کبی کوکلر کیدن انجنور صانمه بنی   عاشقه آلتون بکلو جابه رزدن آغلر
قل وفا دارات حسنه ویر بدین خطک کدر   بو صفا قلمز کجه صو کبیمی عمرم جاغلر
قاره کیسون بولسته کبی دایم اغلر سن   سرکشی کم کوکلنی سنبللر و کتک باغلر
کون دونوغصمک شفقدن حسرت نه ایکی کوز   باشنه اوزرینه قریاد ایدر طاغلر
وف کبی کوکسی کسوب بوک دیرجون نیکی   شمعیا کوشکلر که هردم جکر راوغلر

نظیرۀ سروری چلبی

دست غفلت هر کمکم زلف دلبر باغلر   کوکلمن آخر هرکز آنسه بوستانلر باغلر
اول لب میکونکی او بدکچه محبت دقدحی   نای اکلر شمع باز شیشه رقان اغلر
اولقدر زی حومت ولدم عشق جانا نکه کم   ایشیدوب فریادو زارم یک صدر طاغلر
باشلوصو درخیل باشیلو ربو چشم خشیه سی   کم وکلدر بش طاشی هیچ اکنه زما جاغلر
خانه دل روشنا اولماغه جام اولسون دیو   باشنه بر قوش اشبو سروری داغلر

ومیدم سیلاب وش اشک روانم چاغلر — دوکنوب طاشدر اغلر حالمه ارماغلر

کورینن طاغلر باشنده ابر باران چنکلر — طاغلر صاچن چوزب بن خسته ایچون اغلر

ینمک تعلیم خانه سینه آتش کل ییرتیکی — ای کمان ابروسنکچون طبله ردورد اغلر

جان جقردی مجلس تندن کمند بیجرله — لیک زنجیر امید وصل دلبر باغلر

داتبا فرهاد چون طفلرده فریاد ایلدکی — ایشیدب فریادمی کوکسن کچوردی طاغلر

نظیرهٔ فغانی

بنده‌نی چونکه کور اشک روانم چاغلر — آسیا تک بنته کم ای سرو قد ارماغلر

آتنه لیلی عزیز اولدی صنمک رحم ایتدی — هر قلی مجنونه راه عشق ایچنده آغلر

بر نقش خیمه در جسم محبت شاهنه — سویلر انده که هر شمه ردرد اغلر

شول قراپوکلرله تیرکای کمان ابرو اشکنک — بکزر اول شهبازه کم باشینه اوشش اغلر

ای فغانی عالم اطلاقه ایلردم سفر — واه که دربند تعلق راه عقلی باغلر

نظیرهٔ حسبی

قامتک یادینه ای سرو روان ارماغلر — چشمه ردر اشک چشمدن دمادم چاغلر

کوزرم یاشینه آتم ای مه نو کوکلر — سهمدم اولب ارغنه هرده دیب باغلر

طاغلر جکر شهاب چکدکم بار غمی — تا ریجرکه لاله وش بغرمده یقدی داغلر

داغلرکم مهر کبی سینه ده مهر اتمشم — کوزکوز اولب حالمی سن مهتابه اغلر

ورده لا احیا ایدر هر دم ندای عیسی نفس — ایلدکه وصفنده حسبی ایلسه انغلر

لاله خدکی اوردی جانا بوره کومه داغلر — دودی آهمدن دوتشدی اوده یندی طاغلر

حسرتمدن کوزرم اولدکلو کریان ایلدیکم — قانه دوندی قنلو یاشمدن اقن ارماغلر

کوره لی تورجالک شعدسن ای غنچه لب — کوزرم یاشی اقسیلابه دوندی چاغلر

راه عشقکده اسیر اولدی شها مجنون کبی — اوردی عقل آیاغنه زنجیر زلفک باغلر

ای سواسی ابر دوشدم لیلدن مجنون کبی — اتمه آهنک ایدر آه ایلدکجه طاغلر

نظیرهٔ آهی چلبی

بغرنه طاشدر بصوب بن خسته ایچون طاغلر — قبرم اوزره صچلرین چوزرشش مکرر ارماغلر

شیله کرم اتمش چون نو بهار حسن دوست — دشت صحرا رود زنجیرن سورر ارماغلر

نیجه بر قوجسونکسنی التون بکلو جابه لر — نیجه برقیسون بنی بو قنلو قنلو داغلر

بن بوغربت خانه ده فرقتدن ایلردم سفر — انشدرم قنلو صو کبی یویلی باغلر

صو کبی چاغلر جکر عمرم کوزللک جاعیدر — چشمه آهی سین بزه اشک روانم چاغلر

نظیرهٔ ذاتی

غنچه‌که شول دکلو یقدم تازه تازه داغلر — دوندم اول شهبازه کم اوشبدر اکه زاغلر

مهر جنسک مهری بردرده کرفتار ایتدکم — یوزینه باقن نجم کبی انکده اغلر

تیغ حسرت بغرمه زخم اوردی غنچه تابنام — اقسون فانی دیو اودکبی یرن داغلر

چشمه سار غصه ده محمومه جانی فراق — رشته ایدی ال شاخ وصاله باغلر

چکدکم دردک اکرکم داتبا برزدی — ایرشه سه طاغلره طاقت کتورزدی اغلر

جابجا جسمم ضعیفم اوزره جانا داغلر / بر نهال خشکه قونمش رصتکش زاغلر

بنجه صبرا تسون فراقک درد نه جسمم ضعیف / سوزشن داغم تحمل ایده نه دونیر طاغلر

بنجه کلسون صورمغه حالم بنم غمخانه مه / یوللرن اول سرو قدک جوی اشکم باغلر

جام ایجردکسن یابی سرویله طرف آبده / دوستم نولدی اوده مدبا قتی اوداج اغلر

ای اینی دورا ولالی مهر روی بارشن / قاره رکمیش کوررسه حالم بوتیلر اغلر

وله

دوستلر دشمندن انجمش نکارم اغلر / گاه گاه اغلرکن آه ایلر یوریکلر طاغلر

عالمک نوله حضوری اوجه آمدن بنم / اول همانک اوستنه کلبانک اوچورمش زاغلر

بزم عرفانه وارسکن دیو بریج کلاغ / اول همایون طلعته بکنون ایدرلر آغلر

بزم عرفانه نکاری اندیرار مانی قصد / کوزلرم یاشن بجمی ایلیسه ارماغلر

زاتیا باغه اجلایه بخله قورقرت / اول کل رعنایه اولدی طعن دشمن باغلر

نظیره روانی چلبی

قنقی عاشق کم سنک زلفکه کوکلن باغلر / قاره رکیوب بو تنلرا ایکچون آغلر

ای شکرلب در کورن اغیار ایله بکجر آسی / همدم اولمش طوطیه جیفا که همدی زاغلر

کوییا بزم بلاده دف درسینم بنم / کم اکا هر بار که دن قلقان اولبدر داغلر

دایما خندان صراحی دایما کریان قدح / بو جهانده کیمسی کورر کیمسی آغلر

داغلر کیمی جانمی جکه دوکه دلبرک / ای بنم جکدوکمی جکمز روانی داغلر

قنلو یاشم وجله دوشیش اکر کوزمدن جاکر / حالمه اغلر بنم بو عمز کوزن ارماغلر

غم لباسن کیدر لدن اکمه دست فلک / ای جیوب بن جسته کافر مسلمان اغلر

حالمی درد و فراقیله حکایت ایتمکه / بوکجه یول قومیوب کلزاری طوتدی زاغلر

نوبهار ایردی بکون عیش اتمکه بن شاد ایکن / طوتدی یر صحن چمنده لاله لرا اوتاغلر

شو قدر قلدی سماع میدانه کردی نوری / شهر حسینک عشقنه عشقیله یقدی داغلر

نظیره کمال پاشازاده

چون دیدیم باد بهار ایدا جلدی آغلر / دمبدم رسکم اچله غمکین کوکلدن باغلر

دوستم کل کبی مغرور اولمه حسنک جاغنه / چون بلور سن صو کبی طاورغ کیزاول جاغلر

آتش شوق زنحکله نوبهار عشقنده طاک / تازه لنذی لاله وش بغرمده ایکی داغلر

شام زلفک شوقی دل غربنده دام اولدی / کیتشنک حب الوطن لابد اباغن باغلر

کلدی خطک صولدی خد کسدی اغلر / ایلجه حیران کل وقتی بلبل کوجیدی قوندی زاغلر

نظیره نعمی دده

نوبهار اولدی یه شیدا اولب ارماغلر / قنلو یاشم کبی زنجیرن سورر ارماغلر

قنلو لورد بار ره لر آییم نوبهار / کل کبی کوکلم آجورتا تازه تازه داغلر

سرو آزادم قیوب سیر کلستان المیم / باغلر زندان اولب زنجیر اولور ارماغلر

خسرو شیرین ایله فرهاد بر اتمدیکم / یقدی بغرن لاله لر کوکسن یرتدی طاغلر

ای پری مجنون اولوردی عشقکله شیدا اولب / کوکلمک دیوانه سن زنجیر زلفک باغلر

طوطی گویا قفسده جبه یه محتاج اولر ... شکر کبی بو زینه تو یله طامتش آغلر
شمعیا زلفی اوجندن خاک اولن سکیان ایچون ... تار کیمش صحن چو زمش بولسه آغلر

نظیرهٔ رحیمی

تازه تازه سیم اوستنده کورینن داغلر ... صانکه بر دیرانه در اوستینه قوندی زاغلر
خسته کی باغنده رحم ایت عاشق بی دله ... بو خسته صو کبی یکجا اشک روانم چاغلر
هر دم زلف سیاهک یاد ایدب اغلیان اولم ... ای کتش یوزلو بنم ایچون بولسه آغلر
کلشن کوییک قبوبی ل درغی اوجمق استسم ... زلف مسکینک آنچینی سواهی باغلر
ای رحیمی کوز قرورینی اولدر یکه ... حسرت دلدار ایچوندر تازه تازه داغلر

نظیرهٔ بهشتی افندی

سینه بستان بلا یر یرا و جانی داغلر ... یکی کوزم اوستنی یانینده ایکی ارماغلر
قد دلجو که صنوبر رشا بر اولمغین ... باشی اوستنده بر تمش اندر یکجون طاغلر
عالمی بر برا و کلکد سویلک قصد اسم ... صبح خیمک رشته حسرتله اغوم باغلر
هر چمن بورسک قنکدن ناله ایلر بو کل ... وا وی عالمده دیو کسکدن اوجصوچیه
بصمدم کلزار شادیدن یکا بر دم ایاغ ... چشمه خیشم بهشتی کرچه طورز آغلر

نظیرهٔ عطا چلبی

زار زار اغلادغم کوردکجه صورچاغلر ... چشمه ر کوزیاشنی دوکب بنجون آغلر
آه و فریاد ایلیوب طغلاره دوشدم بار ایچون ... یانمه دوشوب بکا آهنک ایدرلر طاغلر

قارشو

قارشو رسیم بر نفس آنکوبی کرم اولمه دیو ... صبحه یوب بر پاره دو داولب یوره کم داغلر
عارضنک دیوانه شیدر آب یوزندن نشان ... باغبانلر بند ایدب بر صنعتیله باغلر
وعده بوس و کنار ایتدکجه اول سیمین بدن ... ای عطا که بال چیلرانو دمه کاهی باغلر

نظیرهٔ مهری خاتون

اشک چشمدن اولور جوش ایتدکی ارماغلر ... دود آهمدن دریا اولدوغی سر طاغلر
عالم ایشته بجه در تر برک آرام ایلمز ... باشنی کوردکجه هر آب روانلر آغلر
کوزکوزر سن ای روح روانم بر نفس ... کلشن ایسه نیلرم کلخن کورینور باغلر
کلدکجه کلدر سن کل کبی دل بلبلن ... کتدکجه لاله دکش بغرنده قورسون داغلر
فرقتک زخمیله مهری جو قدن اولوردی هلاک ... مستدام اول بنه وصلک اکر رهم باغلر

نوع دیکر و بحر اخوا احمد پاشا مرحوم

سحر ایله جادو کوزلرکم هر دم اله باشلر ... جان و دل الدن کیدب باغره دوشر باشلر
شوفکا اوینه هوا کیله شوب خاک اولنی ... اب حسرتدن بو کوزمدن دوکیلین باشلر
کم بکم خدکه خیالن شو یله زلفین یازدیکم ... قل قلمله رسیم ایده فرزانی نقاشلر
صفحهٔ خورشیده نقش اولمش شناس یا نی ... آی یوزلک غمزه سند یکی هلال قاشلر
بلبل کویا اولب احمد بو زکه کلزارنه ... درغ خوبلحان نزاران ایلدی شاشلر
زلفکه کمدر دین کم ظلمه تمدی باشلر ... زلفک اوجندن دکلی بو کسیلن باشلر

زلفی چینی گورلدن اول خطایی بچه‌نک | قل قلمدن ال اوجیله طوز نقاشلر
قاره کعبه اورتسیله اورتر تا بوتی | اوبیجک زلفی غمندن دوستلر بولدیلر
اینکلکده بتمز اولدی بن گدایه اتدکی | گرچه بیلدر درگه بر صید وغه قورر تا بشلر
غصه و غمدن نجاتی احتیاطا ایتکی قتی | جوخ اولورکم اولدرر بولدیلر آشلر اولدیلر

نظیره لامعی

حسن میدانده اول ایکی کمان کشن قاتیلر | پهلوانلر درکه اوزرشن بر برینه باشلر
قدکه اوز زره زلفکی رستم ایده زر کر حکم | سروه قوشلر قونمدر طوتنه قلم نقاشلر
صانورم رحمت یغر گوکدن بجنی بچاتیش | آستانندن بشومه اورسه برقاج طاشلر
تولقدر صالدکه خطا تیغینی ال ملکنده گم | طوبیطلو درسینک میدانی قانلو باشلر
انجلوب قدکه گبی لمش وتا ای لامعی | اولقدر نازو جفا بایین جگر اول قاشلر

نظیره سنری چلبی اسلام بولده درالان | ابو شاعر صاحب دیواندر

اول پری روکم بوبن دیوانه‌سینی طاشلر | تاج ایدبه باشینه عشق گستور باشلر
سیر ایدلدن جانه بسر خیل اول به بارد | غصه کیله دمبدم گوزدن اقرقان باشلر
شو یده نقش اتمش چالک نقشی نقاش صنع | حیرته وارر گورب تصویرکی نقاشلر
باده لعل لب جانانه رشوقی ایله | کجه گوندز آنکی الدن قوفرعیا شلر
اتمز کوجان فدا ولدن جان ویرن بلا | بو عجبدر همدم اولورلر اکا اوباشلر
سی نه مشکل ورده دوشمشدر بو ورمانشر | سبزنگ حالن گورب اغلشدیلر یولداشلر

مست اندی خلق عالمی اول لعل نابلر | دور لبکده آیه دوشدی شرابلر
باغ جمالنده گورمکه سن سرو بر نظر | آب روانه گوزلر اولیدر حبابلر
داغ سیاهلر آنی زین اتدی دو کورن | مجنون لی گورکه اوستنه اوشمش غرابلر
دوکمه خیالی یاشن رقمن صفحه غمه | روز شمار اولنجه آنی کم حسابلر
بیهوده صانمه جوی هدانشکه طشره | قانی گوکلر اولدو عکسی سوبلر آبلر

نه دود آتش حسرت نه زنگار و دیده داغم وار | فراغت ملکنه شاهم نه تو غم نه اوتاغم وار
محبت بیخنی قطع ایلدم کسدم امل شاخن | بو عالم کشت زارندن نه بستانم نه باغم وار
هوای رفعت پروای غفلت یوق دماغمده | نه کدم وار نه ترک و اغم نه چراغم وار
سبو گل شراب شوقله برکاسه سرخم | بغلمده نه صراحم وار المده نه ایاغم وار
نه غم کنده بسه قدری منصب و اقبال و جاه | بحمد الله کفاف صحت و امن فراغم وار

نظیره خیالی بک

بشمده موی زولیدم تمغه نه داغم وار | ملامت ملکنک سلطانیم تو غم او تاغم وار
دیار سوزکه اولدم شمع گبی بنده سراپایی | بخه نه دله مجنون گبی باز چراغم وار
فضای عشقده بن اول نهال سرفرازم کم | نهال سدره اوزره سایه صالمش بر ایاغم
سیاه غصه و غمدن نبی حصد بناهم وار | یوزکده خال مسکینک گبی بر قاره داغم وار

نظیره فکری

خیالی شاه عشق اولدم دخی بو عقل هر جایی
کوکل ملکنه آتی بصمون محکم بصاغم وار

بکون ابدالکم ای پیر اولاسی الده داغم وار … محبت تکیه کاهنده بنم یانر چراغم وار
طلوا جدم سفال سکار کله پوشاه اولدم … که یاران اوزره سنده کاسه قرون فراغم
ایق طولایمز زلف سیاه سرکشک باکه … بنم چون هندوی خالک کبی یانر چراغم وار
بن اول شهباز عشقم کم بو عالم درغو ارنده … حباب اشک الده بچه کلکون اوتاغم وار
اوردم وازبان شکر کله قحبه فکر بدن … کل ای غنچه بلی انجه لبکدن صوره جاغم

نظیرهٔ عارفی

بنم بر لاله رخ در دینکه سینه‌ده داغم وار … دمادم خانقاه دلده بر یانر چراغم وار
تولا خلد برین زاهد سکا اولدیسه مسکن … بنم عالمده کوی یار کبی خوش طراغم وار
هلاک ایلمکه نفس و هوا انکارن صوفی … دعامی سیف کبی الده بر کسکن یراغم وار
یتر نور جبین یار ایله ای خال رخ دلدار … فروغ مهر و ماه عالم آرادن فراغم وار
بحمد الله بنم عارفی غوغای عالمدن … فراغت ملکی شاهیم نه حکم نه یساغم وار

نظیرهٔ سبزی خلیفه

بنه بر کلعذاره عاشق اولدم تازه داغم وار … کلیله لاله سندن کلشن دهرکه فراغم وار
آچلمش کونه کونه کللر کل کل عذار کیدی … تماشا ایتمکه سر دم جهانک کبی باغم وار
خلاص اولمانجون ساقی همیشه ظلمت غمدن … بزنده جام آتش رنک بر روشن چراغم وار
بهار ایرشدی لعل باکه نوش ایتمکی دو … المده لاله و نرکس کبی ای کل ایاغم وار
فراغت ملکنک شاهی کلیمن ایا سبزی … سریرم کوشهٔ غم قصر محنتده طراغم وار

شب مهرک کبی ای فخر سنده شب چراغم وار … بنم خورشید ایله ماهک فروغندن فراغم وار
سراپا ناز آمدت قوزدی قبه کردون … محبت ملکنه شاهم قزل اطلسدن اوتاغم وار
روان ایتسم کرک جانی یولوکه ای جانان … ولایتده نظرکیدوق سکا قربان اولاغم وار
بزوم دون کیجه کویکده بنی یدر دی عشق … دوشنده کوررن فردوس اعلاده طراغم وار
بکون یاقی مهر و سنک مهر کله سر بیتم … نظیرین کورمشدر چشم المده بر ایاغم وار

نظیرهٔ نوری افندی

بکون ینه چون لعل مهر و غمندن تازه داغم وار … فروغ آفتاب عالم آرادن فراغم وار
بن اول سلطان عشقم کم محبت شاه راهنده … حباب اشک دود آهدن تو غم اوتاغم وار
شب غم ظلمتنده ظلمت غمدن نه غم … چو شوق عارض لبر کبی روشن چراغم وار
بنم دار فناده خانمانمدن اثر آنجق … طوتشمش نار غمله سینه‌ده در یوا وجاغم
جهانک درهم و دینارینی اهلینه اولا … بنم کوزده کوکلده حدی یوق اشکله داغم

نظیرهٔ مرحوم و مغفور لهمای خلیفه رحمه

فراغ مهر عالمدن بنم جانا فراغم وار … که سر دم دلده یانر آتش لعلدن چراغم وار
جهانک لاله زار رندن ایدرسم کوکده استغنا … محبت باغی در لر کل کبی سینه‌ده داغم وار
شراب عشق یاری نوش ایدلدن شیدا سرمستم … نه کندمدن خبردارم نه بر طلوه طراغم وار
ملامت پیریم ارباب محنت اولمغه ساکن … حریم خانقاه سینه‌ده بر اوجاغم وار
زکاتی ساقی بزم الست اهل عشقم بن … طلوه دایم شکردن ایکی الده ایاغم وار

یورکده آتش عشقیله یانر تازه داغم وار — اراوجاغی کبی دایم سونمز بر چراغم وار
درمیخانه اولدی قبلهٔ بی پایانم سیمم — کوکلده شوق لعلک الده بر طلو ایاغم
قنا مینا نشیمنده رند ورو آشام غمکم — بو ایکی چشم خونابدن ایکی ایاغم وار
عدم ملکینه شاهم آسمانی دود آهمدن — قورلمش چرخ اطلسدن معلا بر اوتاغم
سپهر نا روزن کون کبی بر ماهک ارای عشق — فروغ آفتاب عالم آرادن فراغم وار

نظیرهٔ عشقی خلیفه

خیال زلف و رخسارکله دلده تازه داغم وار — نه عشقم خوبنده نیم بر شب چراغم وار
بشمده موی زولیدم سراپرده داغم جسیم — قبای حسن دیدن تاج شاهیدن فراغم
کوروب خاطرشان اتدم نگار قد و رخسارن — نهال سرودن کلدن فزون تازه داغم
بنا بربر نه نا رغم بر نده آتش هجران — تغنده جان و دل دربرادو ایکی اوجاغم وار
بشومدن لشکرم ملک غمنگ سلطانیم عشقی — قورلمش اوسنه آهیله زنکاری بر اوتاغم وار

نظیرهٔ بهشتی افندی

بکون برلاله رخسار که کنشدن لده داغم وار — بحمد الله بنم شمدی نجه یانر چراغم وار
حباب اشک چشم دود آهمله ایدر فرینی — عدم ملکینه شاه اولدم نه تونغم نه اوتاغم
نجون غافل بورسین نجکیم چون حالا کرمی — بو هیچان فلک درکن نه نودن اوراغم
بنی کردابه صلدی بحر اشکی ای دردم مردم — نه پروا ایتمکله چون بنم ایکی قیاغم وار
ازلده جان و دل ای کاتبی دلداره عاشقدر — بهشتی الکون زاهد بنم اندن فراغم وار

شب ایدنده قراز لفک غمیله دلده داغم وار — نه عشقم خو نیم یوره جو بر شب چراغم وار
طلوا جدم سفال سکر کله پادشاه اولدم — که یاران دولتنده کاسه چیندن فراغم
ایق طلا یز زلف سیاه و سرکشک باکم — نیم جون هندوی خالک کبی بر تازه داغم
نه اطلس ماه نو نه توسن جو خیله کارم قوی — نیم بوکشته زارا جوه حقیقتم نه اوراغم وار
رفیقم سمدم آجله یاشمسدر رحمان فکری — بن اول سلطان عشقم که نه تونغم نه اوتاغم

نظیرهٔ باقی چلبی

نه باشم صومعه عالمده لی لیربو جانم — نه بردم طوتسوب یانرنه اودم نه اوجاغم وار
نه حدم بولنور بزم بلاده بردم اکلر — نه غمکین خاطرم شاد ایتمکه الده ایاغم وار
نه برکون کزنش یوزلیه اولدم برنفس همدم — نه برشب یه کبی شعله ویرر یانر چراغم وار
نه سایه کبی بر سرو که دو شب پا یخه سنه ایکه — نه کلگشت ایتمکه وار باغه بردم باغ و راغم وار
نه وار قندلاره یونه باقیا بو چشم اشکارم — نه وار یاسمین تقلیسم لاله وش یوغیده داغم

نظیرهٔ سبزی خلیفه

صنوبرسن لاله وش سینه‌ده بر تازه داغم وار — زنخدانک عکسی ایله کللر اچلمش تازه داغم وار
چراغ لاله شمع رویکه یکسر رو دیدم ویه — بوجه انک کبی سرکوشه‌ده یانر چراغم وار
کل ای ساقی کلچهره بیکه عیش بیره‌م تنها — زرشکم باده‌سندن طلطلو ایکی قیاغم وار
رخان آهله اولدم بکون غم ملکینک شاهی — فلک اوزره قوریلور لاجوردی بر اوتاغم
کوزلدن اول نه نامهربانک روی رنکینی — فروغ مهر عالم تابدن سبزی فراغم وار

نه ولده قوت نطقم نه جمشید مجالم وار — نكارا حالت عشقكله آتا اوزكه حالم وار

فلك كبی نولایشم وكوكب فریادلر — كوزیمن آیده بركون برمه ابرو هلالم

كركه جور ایلیوب اولدر كركه … — قولوكم اوردكه تا هم مرتبه اقشام وار

جفادن یوز چوروز وال فا او ونكار … — تولمیل ایلیسه دلبر بكا بوبخه كالم وار

مطیعی كوزرم باشیله عزم كوی یارندم — نوربج نیتی ایلریسم بوبخه مالم وار

نظیرهٔ ذاتی

یینه بو تخت ولده برشه یوسف جمالم وار — محبت مصرینك سلطانیم غایت جلالم وار

كتابیكی الن اوجوب دعا اوقور یوزندن — ینه بر عارضی مصحف نه فرخنده فالم وار

وهانك خسروا نجون كوزنكز لبنو ربندندن — بن آتی شیر صو رسم كركه شیرین سؤالم وار

قوجدوم بن جان آنی آلتسه قلقدر … — نوتو قلب او غولنه‌ی میانكده خیالم وار

كوربه كرلیلر كه وصفنده شكر یكی جانا — دیسك آتی دمز طوطی شیرین مقالم وار

نظیرهٔ فوری افندی

لونده مملكت عشقم نه مالم نه منالم وار — نه غم چون فن عشق ایچره بخه درلو كالم وار

ولاكر اهل دنیا وشمس و قیتم بو غیبیده — نه غم سینه‌مده دفن اولمش بخه كنج ملالم وار

زوالم … فرضا كه جمله عالمك خلقی — نه غم چون حافظ كافی خدای بی زوالم وار

كلستان جهانده ایده ز دلبر بوی … — نه غم تنده الفدن بخه پوشش نهالم وار

بو طرز خاص طرزنده بو فوری شعری شانم — نه غم نوش ایلسك چوق بریچ اولمش وصف حالم وار

جهانه عشقله كلدم نه مالم نه منالم وار — قناعت كنجنه فارغ اولالدن خوش جمالم وار

اكر كرچه زاهد جهانك مهر له ماهن — بنم بر یوزی كل الی قمر قاشی هلالم وار

دهانك سرینه بو قدر سوز ایتم كه ذره جانا — میانك وصفنی قلمقده بر انجه خیالم وار

افندم ساكه لایق جاندن اوزكه نشنه یوق … — آنیكله اتمدیمه كاشكه سردن سفالم وار

قبای اطلس چوخه دكشم تكری كاجی چوق … — بكون رندانه اكلنده فغانی كهنه شالم وار

نظیرهٔ فوری افندی

بنم كرچه جهان بورده نه مالم نه منالم وار — هله فن بحثنده بخه درلو كالم وار

سینه اطلسدن كیمك بخیلی … — هله اكمدن دود آهدن بر قاره شالم وار

نوله بزم بلاده … — هله حسرتله طولمش ایكی شیشه اشك آلم وار

ملكلر … یكا جنتده … — هله دیر جهانده بربت زیبا جمالم وار

كرم قیل فوزینك بو شعرنی كوش ایله سلطانم — هله بر ترغولده روح اولمش وصف حالم وار

نظیرهٔ جهلاكی

نه عالمدن الم نه اهل عالمدن ملالم وار — نجم عشقیله شادم حمد لله اوزكه حالم وار

نوله مست و خراب واكه و شوریده حالم — كه بر آشوب عالم بر لونده لاابالم وار

كهر حسن … هلال ابروده … — ینه بر شور طالع آفتاب بی زوالم وار

آلنسه طار توب نقد جهان و جان ارزانم — ترازودن ایشر بر یوسف مصر جمالم وار

بو عالمدن كمی احدكی محوده عالمده — هلاكی حق بلور انجق بنم بر مصلحی حالم وار

بجون مجنون عشقم دور الندن بر سلاملم وار / یوردرم وادی حیرتده بیلمم نه حالم وار
بلا در شاخساری برک و باری محنت غمدر / درخت عشق در باغ دلده بر نهالم وار
جوابن ویره زمعنی عالم ای مسیحا دم / کتاب علم اخفاده لبکدن بر سؤالم وار
رموزن خوده دانلر ایده وزوزنجه دراک / دهان یاره بکزر سینه بر نازک خیالم وار
بلا و دغم مزوی عرصه عشقکده خاک او / ویسک رحم کبی بر عاشق شوریده حالم وار

نوع دیکر وبحر آوازان شیخ روشنی

وارلغنده عاشقک بر دیده گریانی وار / آتش عشقیله یانمش بر دل بریانی وار
بر الف قامتلو بر ابروسی نونه وبر کوکل / آنی سونیمی ال جاندن کم انک آنی وار
کلمه کر کلمسم کلسم دوکرسوکر یورر / بنده نک بر طرفه عادتلو عجب سلطانی وار
سرو دیدم قدینه بر غزایدب در نکرسی / قنقی سروک نازو غنج و غنچه خندانی وار
وارلغی وار در وبیکدن بیره لغز روشنی / وارلغی یوقدر ولی بر عشق بی پایانی وار

نظیره جامی

هر نکه بو کلستانده بر کل خندانی وار / هر سحر شبنم کبی چشمم سرشک افشانی وار
یا نه یا نه کل اولور نه طلک و کل بلبل کبی / هر نکک نا رمحبتدن دل سوزانی وار
مبتلای درد عشقه چاره اولمزدیمکم / عاشق بیچاره نک اولمک کبی درمانی وار
قانی انصافک بجه صبر ایلیوب آشفته حال / نازنینک نه حدی وار نه جورینک پایانی وار
جامی وصف انته جالک ای کوکل جنت نولا / بلبل قدسی کبی طبع لطیف الحانی وار

نوبهار حسنک جانا عجب سیرانی وار / سرو قدن تازه آچلمش کل خندانی وار
حسرتندن بنجه کرجان ویردیلر بر بوسه / بوسه آلمغه بالله کیمک جانی وار
بنجه فریاد ایتیم حددن اشروک جوری / ایتیم چوق سودوکم سرنشه نک افغانی وار
هر ملک صورتلینک یا بنده دارد در رقیب / ای کوکل سر آو نمک در لر که بر شیطانی وار
پادشاهم دولتکده ملک نکنک شاهید / بو روانی بنده نکک کورروم بکون خاقانی

نظیره خیالی بک

قسد کله ناز حسنک عجب عنوانی وار / سلطنت مشهور در طغرسی عالی شانی وار
قتله عاشقلر که خطک فرمان بر / صورتا کرچه موجه حجت برهانی وار
سینه سهم بلایه یغدرر یغمور کبی / اول کمان ابرو صفا نور سر پرده فوق امیدانی وار
کوز زندن یاش وکبه جان کزدر الکه دل / خانقاه عشقه بکزر زندرنی قربانی وار
خسروا مدا حک اولسه وللنو ظهور حسن / ملکت روم خیالی کبی بر حسانی وار

نظیره عارفی

عاشقک بیدار سنه صنما که سنده جانی وار / بلبلک کلزار بر دم هزار افغانی وار
سرو باغ ولاله وکل سیرینی نیدرشو کم / سرو قدو لاله خدو غنچه خندانی وار
پادشاه بر وبحر عشقدر اولکم مدام / بر دل لالی وار بر دیده کریانی وار
بنجه فریاد ایتسون جانا شول عاشقکم آنک / غم کبی ال یکه کا هنده بکون مهمانی وار
جمله عالم بنده اکسنده سیدر عارفی / شولکم انک ملک دل تختنده بر سلطانی

عالمك بو قدر صفاسی ورونقی پایانی | بو متاع وصلته الدنمه کم هجرانی وار

جور یار طعن اغیار جفای روزکار | غم دکل اول عاشق شیدایه کم جانانی وار

سر فرازلك بر وصالی سر ملالك آکوی | سر جفانك بر وفاسی هر غمك پایانی وار

کوره یوزیك عاشقن کریان ایدر بلبل کبی | بو کلستان جهانك بر کل خندانی وار

مقتضای یاره راضی اول جفادن اغلمه | ای نفاقی شفقك ای یحیا بولی ارکانی

نظیره نوری

ملك عجم اجره کمك بر کوشه ویرانی وار | خسرو تخت سعادت در بلند ایوانی وار

کون کبی آنك کلاهی آسمانه یر یدر | هر کمك خورشید طلعت بر مه تابانی وار

بزم سلطاندر دوراننده شولکه شمع وش | سرو قامت زر کلاه سیمین بدن جانانی وار

هر خوان برکنه المز باغ فردوسی کوکل | کلشن جان ایچره دیمش بر کل خندانی وار

صف طوتار سنز جمله جند سوز والفاظ وخیال | پادشاهم نوری نك عالمده بر دیوانی وار

نظیره نظمی چلبی

عشق عاشق کم انك کل یوزلو بر جانانی وار | بلبل شوریده وش بر دم هزار افغانی وار

عشق نار سینه حریق وعشق بحر سینه غریق | بر دل بریانی و بر دیده کریانی وار

بر نشه حسن وجمالکه قولیم کسمم سینه یه | لطفی یوق هرکز ولیکن جور بی پایانی وار

اول کمان ابرویه جان قربان ایدن بر نخجیم | جانی عاشقدن بخه بیك انك قربانی وار

کلشن کوینده نظمی کبی اول کون یوزلو نك | دردو غصه‌ده هزاران بلبل نالانی وار

بتمده دلبر کر عکس لبی وار | زهی ساغر که صافی مشربی وار

یوزونه بصدی یا غبغی کوردم | که پیشانی غبغبنك التون کبکبی وار

اصبه تسبیح واعظ منبرا وزره | ایدر کهواره ده بازی صبی وار

یوزك کوردکجه اولور مقصود حاصل | که التکمه سعادت کوکبی وار

کالك ندیمی یوق دیمه واعظ | که انکمه دسجلاین ندیمی وار

نظیره روانی چلبی در شاعرلرندندر اوشاغ در

نکار کوردی دل شکر لبی وار | انکچون قنده میل ایلر صبی وار

طونته جامی حسنی عجمی | کلشن قندیله بکر زغبغبی وار

تعلیکده رمو نشیمغکده | کواکب کبی زنجیر اکیبکلی وار

شرابی شیرینله نوش ایدرمش | روانینك نه عالی مشربی وار

نظیره | الفدن بتیلسه دل عشقه طفلی / بو جا بنده کوزلدمکتبی وار | [illegible]

شرابکده بچه زنکلین لبی وار | امن عاشقدر که خوش مشربی وار

جالك مصحفینك زلف وخطدن | بعنبر جلده مشکین مقلبی وار

تو عقلی عشقه شاکرد اولغلی اشیخ | نه قابو حسن معلمدن صبی وار

صبحك کون کور بیابان کتورمسن | بو شوقینك نه نازك مذهبی وار

قیکده کوزیشی افتابانك | دیمه بر پشر فنده کوکبی وار

کیمک که کون یوزکبی روشن چراغی وار — دونکی کون فروغ شمس و قمردن فراغی وار

دریای اشک مردم چشمم دوشب یورر — خوف ایتمسون یانینده ایکی قیاغی وار

دلدارک اغزی سرّنی ای غنچه اغمه فاش — کم کل کبی هزار بو بیرک قولاغی وار

مجنون کبی بنفشه یاقرباسلو باغده — لیلی کبی چمنده کلک سرخ اوتاغی وار

بتکده لامعی بجه قان یاش آقمه سن — وردکله لاله کبی یورکنده داغی وار

نظیرهٔ عدنی

اول سرو ماه لاله که کلدن قراغی وار — جان کوکلده لالهٔ لین مهر داغی وار

دل مرغ خال دانه سی صیدنده در ولی — المز آنی که زلف سیاهنده آغی وار

زلفی کلهٔ رخنک نوشهرنده چنک — صان پاسباندر که النده چراغی وار

بکزتمه مهر و ماهی فلکده جمالنه — ناکاه کمه اشیده بیرک قولاغی وار

عدنی کریه درد نه صبر ایت کرکه اول — جانانه نیک دریغ رسندن فراغی وار

نظیره

شول لاله خد کوزل که کوکل لیوه داغی وار — بر شهریار در قزل آلتون اوتاغی وار

خورشید مفلس اولمره هیچ نسبه طلعته کل — اول عاشقک که سینه ده بر سرخ داغی وار

کوکلم کر کون یوزکله کوز عدن نورو ضیا — بر آبخانه در که ایکی بردن اوجاغی وار

بیرین بنزنیه رسه خیالک بیرین تولا — کوکلم کوزم کبی چو سکر دراولاغی وار

بر شهریاره بنده در ر لامعی بکون — زرین کلاهلی به کبی یوزبیک صولاغی وار

کوکلم که انده هر کوزلک تازه داغی وار — بر کهنه خانه در یکلمش اوجاغی وار

ای دیده جسمی هر دم مندن اوزکیه — تنها بقمه حاکم عشقک بیاغی وار

کویا بزم تمون خاطره کوکلر — بر پادشاهدر که منقش اوتاغی وار

کلها چمندن اوزمدی انشمدی کبی — اوصاف حسنکه تنجب بیک قولاغی وار

اسحاق مهر و ماهله معموره جهان — هر نکیه در اوکنده بر ایکی چراغی وار

نظیرهٔ ذاتی

کم اوله اول عروسک رنکین لکاعی وار — ربحی خوب حلقتی لعلین دوداغی وار

بر زلفی قاره کوزی کوزل سرخ چهره‌دار — دولتلو رسرایی ایچنده طوراغی وار

یارب بنار چراغی جهانده بسویمه سن — عاشقده همت اتی در اول چوق چراغی وار

آه اوقدر نی اورمغه پروانه اراکا — هر بر ستون سیمده زرین قیاغی وار

حسن اتی قاره چلو بیک یوزلو یاردر — دردا که تار حسرتنک دلده داغی وار

کیمک که قار شوسنده نار بر اول — آنک فروغ شمس و قمردن فراغی وار

ذاتی کیمک که شهدی اول خانه سنده اول — کو باکر کلستانی کوزل خوب باغی وار

نوع دیکر بجه آخر ازان ذاتی رحمه الله

تولدکی اکلرسن فلک هر جانبی یانکی وار — هر مقامی سیرایدر بر ماه تابانکی وار

بکزکی ای بوستان فضل خزانی ایتدی زرد — بوخسته باتنی طشره بر سرو خرامانکی وار

اغلیوب فریاد ایدرسن دردولی — خاره ماره یاد ... رخنه انکی وار

یولکه جانم روان اتسم کرکه جانا دیدم — یوزونه بیک جشمله بقدی دودی جانکمی وار

زلف دلبرکبی ای ذاتی پریشان کشن بنده — جوری بحد یوجشمه بریار پریشانکمی وار

نظیره خیالی

کل یوزکده ای پری زلف پریشانکمی وار — گلشن جنتده نانده تازه ریحانکمی وار

یاریله اغیاری کوردم اوتورر بر کوشه ده دیدم — ای ملک صورت ندر یانکده شیطانکمی وار

اولدوررسن عاشقی رحم ایلمزسن ای صنم — ای نه کافرسن سنک سینکده ایمانکمی وار

کل ایکنده کندکه کرم اولمه ای باغ بهشت — قامت دلبرکبی سرو خرامانکمی وار

بو خیالی خستهٔ اولدرمکا سر تبش بنده — کعبهٔ کویکده یوجشنه قربانکمی وار

نوع دیکر و بحر لغزازان نجاتی بک رحمه الله

چنارکه قد یاره نسبتی وار — ای یوفقه ولی خوش سمتی وار

ایکی شیشه کوردم ایرکه قومندن — طولیسر آخر اما ساعتی وار

الک دیرت یورت ساقی ایاغی — که دوران انک بغایت سرعتی وار

هر در بکزنی زاهده ولیکن — ریاضتله دکلدر رغبتی وار

صو ایچلو رصوله ساغر صاغه توبه — الی هر برالک برعادتی وار

ایا غوکه یوزن سورر نجاتی — ایو وار باشنده دولتی وار

نظیره فرخی

پادشاهم خاتم لعل درفشانکمی وار — عالمه حکم انکله مهر سلیمانکمی وار

خون جشمکده ندر کوسترسن لعلکی — ای افندی بن قولوکه یوخسه احسانکمی وار

ای مسلمانلر نشا بنو لکیت رعنایه حق — کم کوزل کافرلری انجق قلمانکمی وار

قنده اسرتک سو ریلواویدرب عاشقلری — کسمکه ایوب انصاریده قوربانکمی وار

فرخی ذاتی روانی طالعی وار دریکر — نظیره شمدی غزل دیمکده اقرانکمی وار

نظیره د

نی ایلمنه عجایب حکمتی وار — که مقصد بانینده حرمتی وار

الورسک نقد جانی بده وصالن — بو بازار که سکا جوق حرمتی

رقیبک کورکسلر دلربادن — عجب قدری عجایب حرمتی

زکه خنجر دوتردایم الینده — بنم قتلومه بکزر نیتی وار

صورسک ذوقی دلبرلبنک — دیلم کمیه کیفیتی وار

صاقین غافل بوقه حک اسبابی — اوکوز درسنی هر کون نیتی وار

نظیره روانی چلبی

یوزوکه آفتابک نسبتی وار — سکا یردن کوکه دک منتی وار

نکارک کمندین اوب زلفن ای ال — که عمر نازنینک سرعتی وار

قشنک محرابن اکمش بنه صوفی — نه تازه طرزده غنچه بشتی وار

مسجدن رنگک دورنده کردون — اوکنده آب دکونده ساحتی وار

[illegible]

كنش يوزلورده اجدی قولوني	روانينك عجب كريتی وار

نظيرهٔ

ومی خوش كوركه دمرك لعبتی وار	بو ديركه درلو درلو صورلی وار
روان اولدی تنيش اول سرو ای دل	كه عمر نازنينك سرعتی وار
ايچك كوفن جانك مصحفندن	كيمه ربا بتدكم دين غيرتی وار
بوزوكه بكز ذوكيجون كل لتر	باش اوستنده طترو حرمتی وار
بنشدی بر لكه دبر نه شوقی	حريم وصل ايچنده وحدتی وار

نظيرهٔ شمعی دده

جهالك شمعك كرميتی وار	بنی يقاغنه بكز زينتی وار
اياغ اوزرده طورر بزمكده شمعكه	بيز اودلرده باشنده خدمتی وار
پچوب دل جام عشقكه اوزرندن	ايم روحم ايكن خوش حالتی وار
ايا نمك طرغن ويرز جهانه	باشنده هر كيجه كيم دولتی وار
مقابل اوله يولی اول آفتابه	جهانك كون كيمی شمعی شهرتی وار

نظيرهٔ سامعی

جهانده سرو ادكه وصلتی وار	صوكنده لا جرم بر فرقتی وار
لب جانادن شيرين دكلدر	اكرچه شكركده لذتی وار
ملكلر سود دوكم عيب اتمه زاهد	بلورسن هر كشينك علتی وار

نكاركه سكر يله همدم اولمش	رقيبك شمدی غايت حرمتی وار
سكا عرض ايليمز وصف جمالن	دلنده سامعينك ركينی وار

نظيرهٔ [illegible] افندی

جوانمك خده يار دلشبتی وار	عجب شوقی عجب كرميتی وار
اوقندی مو مله پروانه رهب	نكر شمعك نه جمعيتی وار
وردل بو قلوغنده كوی يارك	فقر آلاجا زدينتی وار
نه طورسن تتش دلداره ای دل	كه عمر نازنينك سرعتی وار
واقی طبل سينك وقت رحلت	دو كيمسه هر كون آتا نوبتی وار

نظيرهٔ فقيری

مي نابك عجب كيفيتی وار	كه هر كيشی باننده حرمتی وار
بحمد الله طريق عشق ايچنده	آتر پير مغانك حرمتی وار
وريسك قوت دل راحت روح	مدام ايچكم عجب خاصيتی وار
زجاجه باغنده بتمش قند لعلك	كه شكردن چوغ ارتق لذتی وار
ايلك يوزلو كوزلر مجلسنده	فقيرينك عجب كرميتی وار

نظيرهٔ سبزی خليفه

دلك سرو يله غايت الفتی وار	كه يار كه قامتينه نسبتی وار
كوكل مقصود قدك اولدوغیچون	اشيدن ورنه عالی همتی وار

[illegible]

ولاورلر دیعزلر ومیدان | انک کم زن کبی بر زینتی وار
طاتبدر وزره وشس آفاقی عشاقی | اوماهک کون کبی خوش شهرتی وار
امام عشق اویس سویله بشرک | قتنک محرابه چون نیتی وار

نظیرهٔ خود

یکمک کم زینتیله بشرتی وار | یکجه کوندز بشنده افتی وار
سن آهو چشمه اویوب سک رقیبک | اولودی ثمدی جبل شهرتی وار
فلک باینه صاحبس جوعه سینی | یکمک کم دلبر یله صحبتی وار
قول اولمش جمله خوبانی جهانک | اوشاهک بر عجایب شوکتی وار
سکارام اوللیدن سنری ای یار | جریم عالم احسره دوستی وار

نوع دیکر وبحر آخر ازان خیالی بک

ویسک التون بشکلو جامه رله نو نازم وار | بنم بم قنلو قنلو داغلر چون نیازم وار
اوللدن باغ حسنکسس سزونی زیبرونی | کوکلدر ربنده بر شکار شاهبازم
اکرسه عالمه پرتو صالر بر مهر سیکن بن | بحمد الله محبت شمعیم سوز وکدازم وار
صبا کبی تو نه مردم دوکرسم باشمه خاک | بنده کلنه ی دولتده قاردیازم وار
خیالی زاله دن حکسه عرق خورشید رخسارم | بنم سرکجه هم ره در قدح کارم ایازم وار

نظیره

ملاحت کلشنده ناز ایله بش سرو نازم وار | انک بر تازه زینه بر کونده بیک درلو نیازی

ای باغ حسنده دوشوب سرویلر اولور پایه وش پامال | چمنده نازیله کلشنده سرو سرفرازم وار
طوتشدم نار عشقیله بنم جسم اتو باشم | بنم هر شب بو درحالم عجب سوز وکدازم
اول آهو چشم کوینده کوبک بر نه عدنم | رقیب رو سیهدن صانه ای خال احترازم وار
بکیله زلفنی دامنیله دام ایدبایانری | شکار ایلر بحه عشاقلری بر شاهبازم وار

نوع دیکر ازان نجاتی بک

شول عاشقک که دلبر صاحب جمالی وار | شاد اولسون اول بهشته که دنیاده مالی وار
اخشامه دک محللی طولانور آفتاب | هر کم کوره درکه شونک بر زوالی وار
بلبل لرکبی زاری ایکی بنفشه بکا نی آل | آلی قوینده کلشن حسنوکه آلی وار
کون یوزکیله ماه فلک قو شونکله سن | اکسکلکن بلندر کاولسون کمالی وار
کاهی دهانک الدی اله کاه میانکی | یینه نجاتی اوکده و نعک بر خیالی وار

نظیره

اول مه لقا که کون کبی روشن جمالی وار | اولسون همیشه کون کبی روشن جمالی وار
هرکون اوماهک ایشکنی یصندر کش | بن خسته کبی بکرز انکده زوالی وار
دل فکر ایدر دهانکی جان سر لعلکی | جانا جهانده هرکشینک بر خیالی وار
باشن اکر یه بولا جهان آفتابنه | ای مه یکمک که بنجلین زلف خالی وار
دنیا ولوت بکا حسنک کمالی بس | ایکی جهانده دولت آنک کم کمالی وار
شمعی جمال وصفنی کوردیجه اول نکار | تحسنر ایتدی دیدیکه روشن مقالی وار

کل ای حالم صور زفدا اولسون عالی نظردن صور … بلاسین بلبل خسته تک کلبرگ تردن صور
دل خاکی غم و عشقله اوقدر کیجه کرسین … تا جکه وکین ای قاتی آه سحردن صور
نه قانمدر بو تدوغم بجکده بر برای جفا بیشه … دو چشمدن دوکیلن قطرهٔ خون جکردن
جانلک پرتوین عاشق اولنلر دن حال الیه … کوزم یوزی شعاع شمعی سن پروانه زدن
مقالی بنده تک دریای طبعن بلمک استرسنکه … جناب حضرته وارن بو شعر بر کهردن

نظیرهٔ مرحوم ذاتی

بحر دی عشق باشمدن اتک دردینی بندن صور … طبیبم دردلی درمانی باشندن نه بجکندن صور
بونک تدبیری حکمتده ویر لقماندن حکمت … دوای درد عشاقی لب شکرشکندن صور
صدای آه جکرگاه پرشدوکن زبان تیشه دن خسرو … نه بلسون بالشنه طاقتینه بدر کوه کندن
کسلک واری فرهاددن کهسار حسرتدن … بوری ای وصیح اول خسرو شیرین دهندن
غم لعل لب جانانی تعیش ایتمه غیر بدن … یاین بیلور رطعامکه دادی اغاتی بندن

نظیرهٔ مرحوم و مغفور غباری

نه بلسون عشقی مر مجنون کسل احوالی بندن صور … نه بلسون قصهٔ شیرینی خسرو کوه کندن صور
نه بلسون خسرو فرهاد و مجنون واقف درد بیشن … صور رسک حالت عشقی نکارینه بندن صور
نه بلسون تیشهٔ عشقده جان ویرمکه خسرو … بورنکین ماجرای نه باشندن بجکندن
نه بلسون مرطبیب لن دوای درد عشاقی … صور رسک بو دوای وار لب شکرشکندن
غباری کبی کر عشقک طریقن بلمک استرسک … بجنار اول یوللاد استنده کلشندن صور

چشمک کبی شو کمسه کرمست و خراب اولر … دایم الینده جام می لعل ناب اولر
عکسین اولور می ساقی شو کمسه زمانه دن … شوق لبکله همدم جام شراب اولر
سرمه ایدر فلک کوزینه خاک راهنی … اول شهسوار حسن نه عالی جناب اولر
بلم که یاره نامه کیمکله کوندرم … دو دیمز درون آه کبوتر کباب اولر
کورسک یوزینی استه نیاز ایله وصلینی … در ریجرده بنزری دعا مستجاب اولر

نظیرهٔ مسیحی بک

کرچه بو وسن جنکه زلفک نقاب اولر … تو رقوا بو درکه آزده دایم حجاب اولر
خط لبکله ایردی ینه جامه شباب … سرقنده ایه فتنه باعث شراب اولر
مه پاره لر دورنده طفلیه خوبلر … سر بر سیمی زمانیله بر آفتاب اولر
دیدار رفقری شمع سوزر آفتاب چرخ … اول شهریار حسن نه عالی جنابی اولر
دیر مسیحی وصلکه ایرشسه کوبکه … بیلد کر کعبه ایچره دعا مستجاب اولر

نظیرهٔ سروری چلبی

ای غنچهٔ کل یوزدکه کلدن ترکلاب اولر … آتش کبی رخوکی کوریجه کل آب اولر
امد بجه لعلکی نوله وصل استسم مدام … مست اولیجی کشی صفایی حجاب اولر
ای فن عشقدن بکه مشکل صورن کشی … ار حوفی شرح اولنسه انک بیک کتاب اولر
کر شاه اولورسه عاشق اولن یار دردینی … دلبر اگر کدا اوله عالی جناب اولر
خاک اول یولنده شدی ایرشن پای بوسینه … چون کیم سروری صوکه اوجی جیمکه تراب اولر

صورتده گرچه خسنکه زلفک نقاب اولور — معنیده یوزنده عاشقیه حجاب اولور

قان اتدی رسم خنجر لعلک عجب می کل — هر قنده ایسه فتنه یه باعث شراب اولور

قدک جنابی منعکس اولدقجه چشمه ده — تاثیر تاب آتشدن گلاب اولور

هرکون سم سمندینه یوز سورر آفتاب — اول شهسوار حسنه عالی جناب اولور

سوریوزوکی آشیکنه قل یوز زوب دعا — کاول قاپودن نجودی کی فتح باب اولور

بحر دیگر و نوع آخر از ان سنانی مرحوم

جام لبوکی گورنکیله جانی مست اولور — ای ساقی بو تماشاده بزم الست اولور

قد بلندوکی نجه سی سروه بکزه دم — بالاسی عالی ایسه نه وار قدری پست

هرکون جمالک آیینه یوز سورر آیینه — ویر جهانده گورنجه صورت پرست

قان طولسون اغزی بوغمالیسن جفا ایله — خاتم کبی همیشه اودکم زیردست

چون عقده سینی زلفکک اولشوکوکل گشاد — جان سنانی نیجه دکل دل شکست اولور

نظیره سبزی

ساقی شراب لعلکله کمکه مست اولور — میخانه کوشه سنده دوشب می پرست اولور

رفتارده گل نازله گلشنده راستی — سرو بلند قامتی پاینده پست اولور

یارب اوشاهک ایله ویوعمری دراز — وقت دعاده سروسراپای دست

منع ایلمه گوزلره جان ویردگم گوسترن — صوفی بو حالی عاشقه روز الست اولور

سبزی واعظ ایلمیوب نقل باده دن — دولت انکدر که گوشه ده اهل نشست اولور

وله

وله

آفتاب حسنک ای دلبر چمن پیرو اولور — ابروشک گوزلرم باشلر دوکر نیلوفر اولور

شرق دلده چون طلوع ایده جمالک گونشی — بو وجودم ملکتی سرتاقدم پرنور اولور

لبلرک برنسنه خواب آلوده دوش نرگسک — بی کرانه زرگه مست و گهی مخمور اولور

گوزین اولسون جهان یوزه دیده رداء — هر صنم بقدقجه یوزنی آیینه مغرور اولور

بن غریبی یاد اتمزسه عجب می اول حبیب — فی المثل گوزدن ایراغ اولن گوکلدن دور

ای ضمیری بیچوالی بکزر کراندی گوشمال — کم درون دلده ساز که سوزش طنبور اولور

نظیره طراقی

هرنکون کم ابر زلفکله یوزک مستور اولور — روز روشن گوزلرمده باکه شب دیجور اولور

آه ایدب غنجک سوپلیه نور چون انعکاس — روزگار اردنجه اکثر عادتا یغمور اولور

لعل نابک یاد نه برکاسه نوش ایدن گدا — تمکنت دورنده ای ساقی شه فغفور اولور

گرم اولم سودای الف خطکیله عاقبت — توز قرم قبرم درینعا طولو موز نار اولور

مرغ لکم دیه وصفکده طراقی دلبرا — آفتابم شهرا ایچنده گون کبی مشهور اولور

نظیره سهی بگ

هرنده گلو خنده یارم بزم مشهور اولور — اول جلوه گر گلم گوزرم عالم یوزنی مسرور اولور

عارض گلکفام سنبل صحن طاغنیک — کون گورنمز گوزنده عالم شب دیجور

دل شراب غمزه کیله گرم اولب آه ایلسم — دوستم عیب ایلمه مستک اتی معذور

خط و گلده صفحه رخسارک اوزره گوینتی — حسن ایلی سلطانیننگ خلقه ای اکا منشور اولور

اجه اول سرو کسی راز د نامندن خبر — او لدر بوق بیره برکون خنده‌نو ور...

نوع دیکر و بحر آواز ان عطا

باغده چوق کل بتر چوق در لو سرو ناز — بر شکر کیبی لبی غنچه سهی قد ناز اولر
سنوکی وحشی ایکن پروانه‌یی پران ایتم — شاه دل ایدر ریکم آخر بو بر شهباز اولر
ای کبی بر آد و زار ایچون بیرمش حق بنی — بغرم انکچون دلینو ربکرم اندن سانکر
چهره مهر وینک عاشقلر کاه طلکید... — اکثری طفل اوله نکه ای دست عاشق باز...
سکوزلر لیو ده کل کیبی بجه تمناز بیک — اهل عشق لیو ده عطا بیلن کیبی تمناز اولر

نظیره فراقی

عاشقه نازایلمز دلبر اکرچه آزاد اولر — ایتم چوق سودوکم بونه دوکنمز نازه اولر
طالعده آیلکم بن سودوکم مه پارلر — کون کیبی هرجا یلقلر ایلیوب تمناز اد
دکه بر شهباز دل دیرز هوای عشقده — یابنه دوشه کلرم اکثر جا پردازاو
یاره فار شو داغلر بقیه یچی سینه — لاله‌لر آجلمه بشکر تجنکم بازاولر
ای فراقی شهر یزش باین نو اسیده بر — انکیچون آنه دن طوغانمز شهبازاد

نظیره احمد پاشا

عاشق شوریده کمتر شاهد باز اولور — کوردوکی کبک خرامی صیداید رشهباز اولور
هی مه وساقی جهانده عاشقک اکلنجه‌سی — ساده رو محبوب ایله جام شراب ساز اولور
عاشق دلشاد اید دایم غدای رکه حد — دوستلر دلکش نوالر ایله بلند آواز اد

کلشن خنده‌ده نالم کوش ایده باد لغنجه‌لب — کل کیبی کلدی دوه‌ی آه ایتمه کشف رازاو...
کورد وکک محبوبه احداله بوب بیم بریکم — دلربالرا جهره لابد باکه داماندان از

نظیره اسحاق چلبی

بوده استغنا دربو نجه نوناز اولور — کم بیننی چوق سودوکی باکه بیلک آزاد اولور
کلشن خنده‌ده سرواو زره ایدنمش انشکی — اول کوزلر شاهنک زلفی عجب شهباز
آینه هر کوردوکی محبوبه بر یوز دن طوغر — اول نمه بو نیمی کورمیسن ز صورت باز
نظم شعرم یاد اید مطرب سراغازه آنی — نکته پرداز و سخن ساز و بلند آوازاو
جنکی وصف ایلمکله بولدی اسحاق امتیاز — بو جهانده هر کشی بر وصفله تمناز او

نوع دیکر و بحر آواز ان خلیلی

عاشقه دلربا می اکسک اولر — اهل درده بلامی اکسک اولر
بن اولو رسم بلا یله ای دل — یاره بر مهلقامی اکسک او
کلشن حسنه او غنچه لبک کل — بلبل خوش نوا می اکسک او
ذوله یار او لمزیه اول یوزی — یکه بر مهلقا می اکسک اولر
نه صور رسن خلیلی انغلدم — یاریله ماجرامی اکسک اولر

نظیره وصفی چلبی مرحوم

دینه ده بی وفامی اکسک اولر — اهل عشقه صفامی اکسک اولر
اولور رسیه نه غم کرخسته دل — درد کر مبتلامی اکسک اولر

[illegible]

بن غریب و فقیر و غم زده یه — غمکده بلامی اکسک اولر
پادشاهم جهانده تنک صافی اولان — دیر کهنکده گدای اکسک اولر
کل زنک مدحتنده عشقی کبی — بلبل خوش نوای اکسک اولر

بحر دیکر و نوع آخر محوی کفت رحمه

مصر غمده گوزرم یعقوب وش گریان اولور — عالم اول یوسف زنخندر باشمه زندان اولور
حسرت لعل لبندن و میدم جانانکه — شویله اغلار گوزرم کم اسکی چشمم قان اولور
رحمت قلماز سیه دلبر نکا اتمه حقی — گوزرم یاشی جهانی غرق ایدر طوفان اولور
ده شوب یا ترسه زلفک خدی گورم آه طلک — قنده گنج اوله نکهبانی انک ثعبان اولور
اثیگمده محوی تو للو غدا ایدرسک قبول — دولته ایر محصل عالمه سلطان اولور

نظیره اصولی

خار غمده ور وله دل بلبلی نالان اولور — سر فحن چشمده اول کل پیرغی پنهان اولور
حق بلور دنیاده کل اول حوری پیکر اولمسه — باغ جنت عاشق بیچاره یه زندان اولور
غشقله جان ویره بکه زهر ناوک فتنه دن — مذهب عشاقده قانون اولمز قان اولور
کیمسه بزم جانمه جور و جفا قلمدوغی — اتسه بر مهر و وفا عالمده دستان اولور
ظلم ایدر دل ملکنی یغمای اصولی یار مست — بر ایلک کم پادشاهی ظالمه ویران اولور

بحر دیکر و نوع آخر ازان احمد پاشا کفت ولی الدین اوغلی در

هر کیمکه کم همدمی کل بوی زلف جانان اوله — خانه سی جنت کبی دایم بهارستان اوله

خار زنگامده فی الحال آچلر نسرین اشک — باغ چشمه‌دن چون اول کل پیرغی پنهان اولور
باش قوشر بکزر صبا اول گلعذار گر نفخه — که آیغی بصد وغی یر سنبل و ریحان اولور
عاشق و معشوقه بکزر آسمانیله زمین — کم بری اغلار و غنچه بر بسی خندان اولور
عمر و ن محبوب اولور سلسله هجران دوست — عمر عاشق زلف جانان کبی بی پایان اولور
بلمزم مکتوبی کم عرض ایده دلداره کم — قاصد اول حسن و جمالی گوریجک حیران اولور
سینه مجروحمه بنجر که نیجه زخم ادر دوغ — شرح ایدر سم انیدن خلقک یوره‌کی قان اولور
تیر غمزه‌ک الکدی نیچون احمد و لحسته — مدعینک سوزلری هر بیری پیکان اولور

وله

اول هلال ابرویی گوردکجه گوزم گریان اولور — ناله دوراته قراطرافی باران اولور
گرچه دلبر سینه ایدرسه طلب عشق رازی — عاقبت بن خود بلور روم عالمه دستان
شویله کم جانا دوشر لعلک ایچون گوز یرک — اهلم یوق بیره برگون آرد بیرده قان اولور
اغلدیکن آتمز افلاکه اه دی رعد و شمس — اول سپیدن گوکده جی باران دکر نالان اولور
ناله قلدقجا احمد غنچه سینک کلدوکی — بوکه بلبل فغان اتدکجه کل خندان اولور

نظیره عمروی قاضی

خط گورنسه گرد خدکدن گوزم گریان اولور — ناله دوراته قراطرافی باران اولور
شویله کم گلزاره واره بوی زلفکدن نسیم — سر بتن ریحانی مشکین و عبیر افشان اولور
حسرت زلف زنخدانکله ای یوسف جمال — رشته جان گوکلم بند و جهان زندان اولور

نی مسلمانلر مدد آواره کوکلمدن کم اولر ... فتنه برکافر بچه کوز ربسه الکا حیران اولر
نار قلبه جسنک یا منده عمری طاک کل ... رسمدر کل موسمنده بلبل نالان اولر

نظیره خیالی المرحوم

کعبه کوینده هرکم دلبره قربان اولر ... کرچه بر سردن بکرا اما سرسر جان اولر
عکس حسنی ذره خورشید عالم تاب اولر ... قطره فیضندن انک سرچشمه حیوان اولر
بنده اول اقلیم استغناده شول سلطانکم ... کم سفالی کلبه سنک باج سرخاقان اولر
برطاشیدن کوکل کم همت اولر نفسدن ... ایلسه قطع تعلق محرم سلطان اولر
هجر روی یار یله کلدی خیالی کنده دیسه ... یاره یاره یلبوب هر زاله بر زندان اولر

نظیره جلاکی

جرعه جام لبنک کم در ده جسمه جان اولر ... صاحبه هر خاک او ستنه ساقی مباد آن اولر
علم احیادن قلوب عیسی لبنک فتح کلام ... سویلر اسرار حکمت بو علی حیران اولر
کعبه وصل صفاده جاندن از کرکم ... ای کمان ابرو خدنک غمزه که قربان اولر
ملک عشقک شاهی انجق وامق و مجنون دکل ... عالم عشق اوزره در سرا و کمده سلطان اولر
جکه النک نبض هلاک ایدن همیشه ای طبیب ... دردنده اول خسته نک انجق اجل درمان اولر

نظیره

کور روکنجه قامت بالا کی دل حیران اولر ... زلفکا اندیشه سنده عقل سرکردان اولر
کل یوزک شوقنه فریاد ایده دکجه هر سحر ... بلبل صحن چمن دمساز او لب نالان اولر

اول دلارامک جمالی عرض دیدار ایتسه ... اهل عشقک کلشن باغی بهمان زندان اولر
بن کدایه قلدی اول دلبر کوزاو جنکیله سلام ... نه تواضع اهلی سلطان کریم الشان اولر
لکه دوار وربر جمال بهجت لطف ازل ... بارک الله نه کمال حسن بی نقصان اولر

نظیره شوقی

هر دم ایلم نم یارو یتیم باران اولر ... کوزلرک هر جانبی جانا بهارستان اولر
لعلکه هر صوکه بوز روی نکا ای خضر خط ... آدر ایلدر ولسنده چشمه حیوان اولر
ایلکم تن خاکستی بوز روی یاشم کرچه کم ... سیلمه آباد اولور معمور دکم ویران اولر
لعلنک هر قنده اسرارن حکایت ایلسه ... بر موق اغزنده قالور رخانلر که حیران اولر
لبلرک دور رنده اماغل شراب اغزه ... صحبت عیده دصاقن باتله شوقی قان اولر

نوع دیکر و بجا آغا خواجه احمد پاشا دولی آلدین او غلیدر نور الله مرقده

بر کرسمنک لاله کبی خوب اوله جقدر ... مهتاب بو زرک کورن کبی محبوب اوله جقدر
چوکان ایده بن زلفکی میدان جمالم ... سرکشته اولب آتکی و کوشش طوب اوله جقدر
قاشکله کوزکی کوریجک دیدی منجم ... بو غمزه ده جوق فتنه و آشوب اوله جقدر
دیدمکه زنخدن بولمی رغبت خطکه ... در مشک ختن رده مجوب اوله جقدر
بو قنلوشم یولر و کراب زن اولکوی ... کر بکلرم ایشیکه جاروب اوله جقدر
سن خسرو خوبانک اکر حسنی احمد ... کم نظم حسن کبی خوش نشان اوله جقدر
دیوانکا او رافن ایده سبکل کبی رنکین ... وصف رخک اول دفتری مکتوب اوله جقدر

کوندن کونه اول غنچه دهن خنجه اوله جقدر
دوران کبی بر فتنه آشوب اوله جقدر

میدان محبتده بنه بر بوله بیک باش
چوکان سر زلفنه سبب طوب اوله جقدر

اول لعل مسیحادمی کوردکمی که انکله ار
بر بوسه سی بیک جان کبی مرغوب اوله جقدر

کوزم نیشی بارانی ایله حسن بهاری
کل کبی تر و تازه و محبوب اوله جقدر

بر پروا ریش و بری عاشق کش اولورمش
اسحاق یوری کیده م اوسکوب اوله

نوع دیکر و بحر آخر جعفر چلبی

بنه سکر کوزم اول کوزلری شهلامی کلور
شاد اولسه قلبم کوز نور یار دلارامی کلور

بنه خوش بوی ایله پر اولدی مشام دل و جان
عجب اول رخلری کل زلف و سمنسامی کلور

قومه غمزه بنی او قطره تیباولدم دریا یورر
جانمه تجدید بنم ساکر تماشامی کلور

قولق اورر نجکم نی کبی فریاد ایدرکم
یاره یا رب بو فغانم قوری غوغامی کلور

حسنکه کلشننه مدح و ثنا ایلمکه
دخی جعفر کبی بر بلبل کویامی کلور

نظیره شمعی دده

کلشن حسنه رخنک و نقش کل زیبامی کلور
یه اکا سنجلین بلبل شیدامی کلور

سن کورسن بنم اغلاد و غمه قهقهه
بو خنده ای شوخ جهان ساکر تماشامی

چوق وار ار سر کویکه سنکبالر فرقی
هیچ بنم کبی وار ربلی پیرو بی پامی کلور

کلشن باغ لطافتده قدک کبی دخی
راستی لطفده بر سرو دلارامی کلور

لب شکر شکنک مدح ایدرای روح روان
طبع شمعی کبی بر طوطی کویامی کلور

بنه دل جوشش ایدر اول یار دلارامی کلور
بنه جان شاد اولور اول عارض زیبامی کلور

بنه خوشش بو خوبیله طولدی مشام دل و جان
اول یوزی نسترن و زلفی سمنسامی

بنه سرو ده کوکل زنده اولوب جانلنه
کورکه اول لعل لب نطق مسیحامی کلور

بنه ریحان خطک اول کل یکعذرایه مدد
بنه یاقوت لبک لولوء لالامی کلور

بنه شیرین دو دهنک وصفنی شرح ایلمکه
طوطی کبی واخی طوطی شکرخامی کلور

نظیره

بنه آچلدی جهان شول کل رعنامی کلور
شکر شکر کوزلرم اول نرکس شهلامی کلور

دیده شرط رمیو بن تنده نشانی دل و جان
بلورم اول قدمی بیر و قتنی بامی کلور

ینکی زر فرمه لر آنده کی جانی بلبلنک
اول یوزی کل لبی مل سرو دلارامی

لوکر یشور رینه سر شکم بر عابیر بنی تجویه
دم شادی کوزنوربار مسیحامی کلور

قولغم کوم کوم اوترسینم ایله رجوش و خروش
یا رب اول قلزم زخار کهرزامی کلور

بنی اولدرمکه طوغلدی قدی تیغ صفت
ای الانه ندن سکه یا میل محابامی کلور

بن غمکدن دونه کوک جانلی ده ویرمشن الورم
کارم ای جان و جهان خلقه تماشامی

نظیره نظمی چلبی

کوکلم غمکده دو تمیس فشاوده وردم کیدر
بلبل یولکده دل کبی هوای بر بلند کیدر

داغ جاندن شکار بن بند ایچون سرقندم او
سلسل کاکلک ای چشم خونریزم کمند کیدر

صالندم سایه کبی یله دو شب قولا هردم
که یارکه مطلب اعلا قد سرو بلند کیدر

سنك كويكده راه جوق جورى اكسن كى اى ملك — براق آنده سعادت برله بنده لككمند كدر
ترحم قل كه بر مقبول افنديسن افنديكاس — بو مسكين نظمى قولك جوقدن سو بر دردمند كدر

نظيرهٔ همتى خليفه

شها بن بنده كه رحم ايتكه كند دوردمند كدر — غريب وبى كس وزار واسير ومستمند كدر
خم زلفكه بند اتمكه دل مسكين جان تا — قديمى عادتكدر بو سنكه سر خط بند كدر
بنفشه سبز خطكه بو يك لطفنى كلشنده — بنفشه بر قفاده كه سرو رعنا پايى بند كدر
بى سايه كبى بست ايلدى خاكه ندلنده — هوا ايچى اوكس سرو قد وسربلند كدر
غزل صنعه سنكه اى همتى يوز شته ثقل كش — غزال نور سيده صيد نه كويا كمند كدر

نظيرهٔ محبى چلبى

اجيدن طلتو جانومى شها اغكده قند كدر — بنى وصله اينانمدورن يلانبر اده اندكدر
كوكل درمان اومه كلدى لبكدا ال الشفا سن — اولملو خسته درخوشش كو طبيبا دردمند كدر
اصيلا جقشن اى مه طاشرسن زلفه يار كه — صناس نالهكر دانكه كجش بركمند كدر
تمده واغلر باقين فراق خال خندكدر — الفلر وضع ايدن هم نيمه سرو بلند كدر
نكاركه قدينه كه عودكه سرو در نسق — بنى آيغو كه بالته ادرن كندو كند كدر

بحر ديكر ونوع آخر از ان — نجاتى بكك ادرنه ده راسمى عياد

صدم اولن غمزه خونريزيه باشندن جهان — كورلرازى عاشقك اولتر كه سرخوشدن جهان
عارض رخساريكا وزره خط عنبر بار دست — در دشنك آسا دركم آب آتشدن جهان

وله
واريسه كلدى غاز اردن اجل بادلنز اعوذ
كم كوزنمزه اوده كلدوكى جوق صد جانلر ادانمز
فانلونسنبكر وكردوكه دل سردن جان اوله
بوجرس كلالبشن صدوران بكى بنفس مطلب
خاك رهايه بس حتكيى ميل ايدرين بنوز
كل اجيون سر اخر تكروقنى صالحده
قطره باران وكل اردونى بنيجنه
فاكب يكندى نوب نبسنده زنايدى
دور لعلكده دنه دوقن اولدى
وارسنبرين سكونريده ياقى
نوبار ابد را اولوجاسدن
دوندى عارس وعمر دونوكلدن
وله
سوكل افدى كوزمزيكى اولالعوقد
نوجقن ازمه اولعمر واما

لعل دريوشينه جانوكى نثار اتسكه تولا — عاشق سرباز اولنلر جان نله باشندن جهان
هر نه سحر اولورسه اول ابروى ساحردن قوپر — هر نه فتنه وار ايسه بو زلف سركشدن جهان
كوكلنى نرم ايده كور جينى بهارى بكدين — اى نجاتى لاله كبى زرقكى طاشدن جهان

نظيرهٔ عطاء قاضى

جونكه مر باشدن جهان زلفه سركشدن جهان — فرخ جانى باشد اولدى امشوشدن جهان
جاندن آه اتدكجه اغيند كوريني كل وكل — بر قزل ايلك دركو ياكه آتشدن جهان
فتنه زردر كم اولور دور قمرده اشكار — شول قرا خطلركه اول رخسار مهوشدن جهان
باقه قالورسه تولاكر بيكلركا ردجه دل — جون يرى خالى قالور مرا وقلكه تركشدن جهان
غنچه اربوركينى جه ظلمى دامان بهار — كل عروسك جهازيدر كه مفوشدن جهان
مر سحركه قولاركه مانندى مهر آسمان — قزل التونلى كبوب كوكل منقشدن جهان
اى عطا شور وشر باعث اولورسه كوزلرى — خلق كل نه صورتى البته سرخوشدن جهان

نظيرهٔ معيدى

باشنه هر سودا كه وار بو زلف سركشدن جهان — اى نجه اشقه اول سودا ايله باشدن جهان
باب حشكده ظهور اتسه عجب اولمز خطك — دود كم پيدا اولور البته آتشدن جهان
سرنكم درسك اول ايكى جشم ظالمدن كلور — اولمه دنمك شور وشر بو زلف سركشدن جهان
لعلكه قصد اتدى كيجون زلفكى قطع ايلدك — صان سليمان خاتميدر ال صونان باشدن جهان
جشم دلبر ومعيدى راز عشقى فاش ايدر — فتنه باعث خبر اول ترك سرخوشدن جهان

سكا دولت نوزين كلوب نه بر يرى ايمز
وار افلك كرجشن ده ولاند بارو
نوعاشق كرم سنكى ابلسه زحلالنه
صاجان ارلى بيا دونجنى دار ادوكى
فلكده اى دوكلون بر شو دن نيز ار الفتره
مسكين ياننكروه كرم وفلك بلنجي اده
برجنده بار فرحى كلوب تعيى ده وده
صنعن نس ودر ودوراتى
وله
دولت النح برسنوبرى
اوحجب اديكه اولاتدوصلنده
اونيجه بسى دالبزيز بوطلانده
نه باولودن جكودسى واو

فتنه‌لر هر کوشه‌ده اول زلف سرکشدن چقر — تورقرم بو فتنه‌لر بر کون اول باشدن چقر
کل یوزکدن ظاهر اولسه خط مشکین سنک — خلق دکل کم دود دراتینه آتشدن چقر
وعده مهرانله جشمی ای کل الدنمه صقن — عنبار اتمز اول سوزه که سرخوشدن
کوکلنه یارک کیر بال بوسه جان بخشی — خلق یولنده ارایسک زرتکلی طاشدن
مهرکاغیار ایله عشاقه آره سنده کزکو — بولمق استرسیک رقیبی کل بها باشدن چقر

نظیرهٔ رمال حیدر

مائل اولن طرهٔ طرارینه باشدن چقر — دایما جور و جفا اول ترک سرکشدن چقر
تیر کاو زره جان و دل پیوسته ایدر ارتیغ — صبح ایچون ناقاتی یا اول تیر ترکشدن
ایکه بارجور ایله قدوی اتمشدر کمان — تیر آتمدن صاقن کم اوت کبی طاشدن
اول مه نامهربانندن بوسه اتمشدم طلب — نازیله ویردی بوری بو فکری کس باشدن

نظیرهٔ شانی چلبی

تنور سینم ایچره بغرم کبابه بکزر — بزم محکمده اشکم رنکین شرابه بکزر
درد اکر او قدر کله ویرانه سینم ای ال — بربر ستونی قلمش شهر خرابه بکزر
دشت بلاده جانا آهم یلیله چرخ — باد یله دوراید یجی بر آسیابه بکزر
میدان عشق ایچنده قانینه صو صباش — شمشیر آبدارکه بر ایچیم آبه بکزر

بحر اکر دوغ دیکر

دور قروه شانی رخسار مهر کبیله
یقدوغی کبی یقدی خلقی بر آفتابه بکزر

صاحبی بیتلیمه ایله

کوتور یوزدن نقاب ای ماه بیکر — کورنسون آفتابه بب یه پرور
سنی جان اوزین جاندن بیرشتن — تعالی شانه الله اکبر
نه جان بسن کم یرکه وارجان ایچنده — فدا اولسون بیکا جان ده ال اولسر
بیجلمز جسم و جانک برندن — نه جسم و نه روح مصور
لیک وصف انسه نوشن ایدر تیمه صانی — شراب سلسبیل آب وکوثر

نظیره

بو زرکم کورسه ای ماه منور — صفا نورکم نوردر اولمش مصور
اکوب قدرکیبی قامت کوتوردی — بو زرکه کوردوم دیدم الله اکبر
اوقوردوم زلف و خدکه آیتینی — بیری واللیل اولمش بیری کوثر
جمال اوستنده زلفک جیه دوتمش — دهانک شمس ایچنده میمه بکزر
کورند یوزی باشم ایچنده — صوا یچنده جنذان بیراغی دربر

نظیرهٔ جعفر چلبی

لبوکه اویکندن غنچه تر — صباحشم ایلیوب غنچی یرتر
هوای قدوکیله سروکیبی — دلو رشن طغره دوتمش صنوبر
کورنمز خطکی خدکده ایدر — بنفشه بتوردر برک کل تر
لبوکک خط ریحانده محقق — خط یاقوتدن ترجیح ایدر
قرارنده بته کللتره لاله — اولور به رخلرکه شوقیله جعفر

حرف النون

بجز او رج طوترکل یوزلو دلبر / که دایم وار ادرا چیره شکر
رخک دورنده ای مه قدره ایرکه / شب قدر ایمش اول زلف معنبر
او رج ایرشه لی کورنمز اولدی / مکرکم غشیده قرشو کتدی ساغر
او رج براید ر رحمت کوکنده / سبب بو در طوتولدو غینه اکثر
قیامتدر کوزلر عید جنت / شراب اولمش روانی انده کوثر

نظیره

کل ای غنم کوکلی قلعه مکدر / نه ویرولک الیمز یسن هی برابر
جهانده کعبه کوی نکاره / طمع یقندن ایرلر در ازلر
بکا دون کویم ایستی دیدی دلدار / اولم کبی قمرحدن شویله یکزر
لبک وصفیله شعر ایدارم / کوزلر اوقسون صوکبی ازبر
کوزلنه هیچ اولی بلورمی / بریسن کبرو سوشد رمقوتر

نوع دیکر در آوازان ترانی

جانم اول شوخ جهان اوستنه در دردکز / شکه اول روح روان اوستنه در دردکز
زلف مشکین عذارنده پریشان اولیجق / سایه وش آب روان اوستنه در در
آستانک کوریجک مه بیله خورشید فلک / یچه زجیل زمان اوستنه در دردکز
ینجه ال طلبه کورب ابردی خم / طفل دل تیروکمان اوستنه در دردکز
بو ترابی نه بر طفله کوکل بغلدی کم / کوریجک پیر وجوان اوستنه در دردکز

وله

یته دل شوخ جهان اوستنه در درد کبی / دل نه در کون ومکان اوستنه در درد کبی
مرغ ماه فلکی حور وپری وحش وطیور / اوبیلنجا زمان اوستنه در درد کبی
کسنه دل لعل زلالی صوینه اول خضر دمک / کورووکی دمده همان اوستنه در درد کبی
چشم مستک فتنه سی عالمده غوغا بره غور / غمزه خونریزه اوستنه در درد کبی
دل مسکین بجانیتک یا شوخ جهان / برفلان ابن فلان اوستنه در درد کبی

نظیره

دللرک سون بنم در دو دلمده جا یه لر / بن قرا یازولیه حرف اسمن سر نامه لر
دردیله یاقسن بنی بو قاره قارد اغم / قارشوده توحید کن شمع النون بکلو جامه لر
نامه کبی بن قرا یازولی بخرم یوقدر / طار مدین دوکوب کوزی یاشینی اغلر خامه لر
بن قرا یازولیه حرف انجیون دمبدم / ای پری پیکر سلام ایلرسکا سر نامه لر
قصه حسنن اوقور آیی مکر که حمزه تک / قصه خوان کبی اوشبد ربا شنه هنکامه لر

نظیره جعفر چلبی

کاتب شکم دوزب کریکلر مدحتی جامه لر / صفحه رخسارم اوزره یازدی فوقت نامه لر
نوع وسن حسنکه رشک ایلدی کلشن دکل / رخلری کلکونه دوتدی کیدی نکوخ جامه لر
لبلر که ستر بن علام الغیوب اولن سپلو / حکم انی کشف اتمده ولتنکدر علامه لر
طلکه زلفک کورب دللر پریشان اولدی غنغ / عبرت اولور شب ایرشسه طاغدر هنکامه لر
جعفر اول حضر خطک یازمغه وصفلبکن / آب حیوان دن مدادایت نی شکر دن خامه لر

قانمز اغلاسون بنجون قاره گیسون خاطرلر / باشینه طرفه چوب دوشسون یوزینی خامه‌لر

لاله وش حقیسون بنم بغرمده قنلو داغلر / غنچه وش چاکسون تن بهلویه گلگون جامه‌لر

درس عشقک نکته‌سی کشف اولدیجی اوکنسه زنان / ما حصل بو شکلیم حل ایده مز علامه‌لر

برابا غیدن صراحی طاعندر ردانه‌وار / لشکر غم طاتنه و غنچه او ستمه هنگامه‌لر

بکم ولدن کندوبی یارکه بر نامه قلم / ای هلالی یوزنه سورب باینه قورسنامه‌لر

نوع دیگر و بحر آخر ازان قادری

انجو اول سیم تنم نازیله گیه قره‌لر / صانورم ابر سیه یوزنی ماهک قره‌لر

دلبرا خال و خطک اوبخوده کلدیکجه کوزه / کوررم اول گیجه دوشمده سراسر قره‌لر

دل مجروحمی قورتریغ ایچون اول قنی ناله / ذره اوقلار رعایه سردم ادیم بقره‌لر

ناز خطا سنبله دستنی رنگین ایده دوش / خوبلر قانمه ناحق نه ایچون ال قره‌لر

قادری عارض یار ایلدی اظهار خطی / حسنی مصرده سمان یوریش ایتدی قره‌لر

نظیره معیدی

نه روادر کرفتک ایدیکین بیچاره‌لر / اوق اتوب غمزه‌لرکه قانمی خاکه قره‌لر

حسرت خال و خط زلفکله دیده‌لرم / بکمز اول بجرده که یقدیچه گوزغر قره‌لر

کاه یانوکه سنک سایه بحرکاهی جیحون / اکسک اولمز دمی مهر ایکی یوزی قره‌لر

خالک اول حسن بیاضنده دیمکین خطلر / کوییا طفل حبشدر که مثالن قره‌لر

ایلدی تیره کابنله معیدی هلاک / ایکی گون کیر اول غمزه و ابرو قره‌لر

ای قمر وار سه گیسوی کوبه مرشب قره‌لر / بر کون اول شاه بحر کیسنی یوزی قره‌لر

مصر حسنکده عزیز اولسه نوله خال و خطک / گر حکیم مصره عزیز اولدوغی بو قدر قره‌لر

اول صنم زلفنی عرض ایتدوکی بو عارضکه / کعبه در اکر کرکه او ریتوله لابد قره‌لر

ابره‌ز آب عذارکده قلوب زلفک و دل / دوشدی بحر قرا وانه کوره نمز قره‌لر

جان روان ایدیکین خسته دردی لیکن / هیچ بابوسته قشنک ایلمون بیقدر

نظیره طالعی چلبی

قورقون زلفکه بر بند له یوزی قره‌لر / سنی براغه دوشوربه اکه برال قره‌لر

پادشاه اولسه نه وار حسن ایله خال و خطک / شمدی اولدی مصر ملکه سلطان قره‌لر

شویله صالدی بو کوکل دوزرقن اکینه شیم / که کوزمز کوزینه چوره یا نمده قره‌لر

حسن خطله لبی قوت برابر اولدی / دوشدی زنجیره کورکه داخی قتالن قره‌لر

طالعی ایکی جهانده یوزکه آغ اولسون اکر / یار اشیکنده قراطرغه قانک قره‌لر

نظیره

نه خوش جادو در اول زلف معنبر / ایدیمش های بالین مهتدی بستر

طولنمش قدکه زلف درازک / بیم عمرم نیته کم سروه ازدر

نه ندر ماجرای اشک چشمم / اوله یانکده قانیله برابر

چیکوبن ذوالفقار غمزه سینی / کوکللر ملکنی فتح ایتدی حیدر

نوری جام ایچ لبی یادینه شمدی / الم اکر تشنه ولدر آب کوثر

كلوردل قصدنه روانه دلبر | دل الماغه كلور صنكه دلاور
بلادر سر طره قدن ايكى زلفك | كه بالا كيده هم بيرى برابر
زبون در دوغمتم سينه مى جانم | بنم جانم مكدر در مكدر
رخ پرنورسى دورنده دهانى | بازلمش شمع ايچنده ميمه بكزر
عبيروسك وخط شعرجاتى | قلوبه رحمده آفاقى معطر

نظيرهٔ روحى

لاله رخلر طوتنوب تازه يكيه قرەلر | آل ايدرلر كه دوكوب قانمى خاكه قرەلر
فتنه تويردى بنه دوررخنده خط وخالى | صالدى روم ايلنه غوغاى ايكى قرەلر
چين ايديب قشلر اوره بكا غمزه كوز | بردل الماغه نه رجق يوقه ريقرەلر
ديده ده مرمى باشم دوكلى اولدى عيان | كورينور ياشلدى كو ياكه دكزده قرەلر
شعره ميلك كوره لى روحى دلخسته سنك | الله خامه الوب دفتر ديوان قرەلر

نظيرهٔ نظمى چلبى جامع النظاير صاحبدر

كورمزركوزلرسن جانه بكزر | پرى سسن بنم جانم مقرر
جهانك شمعنه پروانه دل | يقوبدر دونه دونه اى پريكر
نكاريا لو ويه بكزر دميشلر | عجب تردتمشلر ايندى لعل دلبر
كوزلرشاهى سسن آى آفتابم | قولك درجملهٔ سايركوزللر
لب و دندانكى وصفاته نظمى | اولور نظمى انك هب درّ وجوهر

نه در بو رخنده اول زلف معنبر | نه در بو لبنده اول ياقوت احمر
لبك وصفنى قلدم بينه تكرار | كه شكر خوب اولور اولسه مكرر
عذارى آتشين پرتاب قلمش | نه سحر اتمشس كوز اول چشم فسونكر
افندم كلشن حسنك عرض ايت | كه عالم كلشن اولمشدر سراسر
كوزللر وصفنى نظم ايده نيرى | كلكيده زبن اولا اوراق دفتر

نجاتى بك

طاك بلى تمشا وقدلر قطره سندن چشمه در | ضعفى غالب اولدى چون بالشى آغسته در
اول كل رعنا قولقدن عاشق آشفته سى | اول پرى رخسار كوزللر كورمدكم نابسته
بن فقير اولدوغم ايچون بقدى بنده نكى | ايكم كه ربيت خورشيد دايم بسته در
يشلوكوزم اولدى روح توتيادن منظرى | كرودمادم آيينك طراغنه پيوسته در
اوش كلستان نشيلچى كورسنى قتلنى | غنچه آغزاجه مشدر ازكل پيوسته در
توجه ليغنده نجاتى اولدى اوغلان خسته سى | حيف كم بيچاره هم ديوانه وهم خسته در

نظيرهٔ تاجى زاده جعفر چلبى مرحوم

اى كل رعنا صبانك جنبشى آهسته در | كريوررگه دكلنور بكزرنكدن خسته در
هر دنيه اقسه طلكى برليجيم صودر نكار | بويله در طبعى صونك البته ميكى بسته در
قبقولى يوانك اوله حق چكوبه ربنده جلق | قنده كيم بر باغ تازه لاله پالك دسته
حسن ايلنه فتنه اولدى غنى شاهم متصل | شاهد اول تيرزحى كم ابرو لرك پيوسته در

[illegible]

وله

[illegible]

جعفره عار اتدکاغدیزنغه کم بلبلی   غنچه لر کل جامعنده نامه سربسته در

نظیرهٔ حیدر خلیفه

بر بوزی کلدن جدا دشمنه در دل خسته در   انکیچون آه و زاری بلبلک آهسته در

کلدکلجه کلشنه عرض آیمکیچون حالنی   ساکه مرطومار زنبق نامهٔ سربسته در

بلبلک دورنده چشمک کم اولیدر ناتوان   صانه نسن دار الشفا ایجنده بار خسته

کل قولقدن بلبله عاشقدر اما غنچه لر   عاشقی قدرن نه بیلسون شاهد نارسته

زلفی صورز کوکلی غایت صنوبر خاطرم   بو سببدن بوز آره خیدنکسه تبسته در

نظیره

چشم خونریز کشندن اکم دل خسته در   زلفک اوجندن کوکل دام بلایه بسته در

آه عاشقدن صقن نازک نهالن قدنک   دو یمه شاید صبا یه کم دخی نورسته در

اکم قبادم ایرشمز بوجه دوکالکه   کرچه وررآه عاشق کوکلره پیوسته در

ایت چنک او قوربلبل سنک کلشنده کیم   کلدر اچلنده رقولاغن غنچه زد بسته

آستانک یصدیور جانانک کویک کبی   هر کیجه تاصبح او یلجه یوسف دل خسته در

نظیرهٔ سهی بک

چشم مخمور که عتابی بو دل سرسته در   انکیچون لبکبی برنکه دم مردم بسته

آستانکده قشک یاسینه جا ویرمزلا   تیراشم تا نفس بردن کوکه پیوسته در

کل بهارکبی هوا ودوجه بزدن یا کراول   قنا بکه منزلی اه بلورس بسته در

وله

[illegible]

قدک اوزره رخلرک کوردکجه جانا هاتم   بر نهال سروده تغلینمش ایکی کل دسته در

غمزهٔ دلبرسی کوکلومه بر زخم اوردیکم   دل اغوریر فرتیو رغمدن اولوملی خسته در

نظیرهٔ اسحاق چلبی

سوز دمنده خندهٔ لعلک که بر کلدر شکفته   کویا بر آل غازک رشته ایله بسته در

خط دکلدر اول چقوباولن صحیفه متصل   دود آهمدرکه برج عقربه پیوسته در

سوز آهک دایا ایچون کوکلر پریدر   یا آکهی بونه آتشدرکه میل بسته در

بانکه ادق ارال کوکلمک لوجنکه اول   شوق مهرکله بازلمش نامهٔ سربسته در

ایرمک استرسک دهانکله کلسن اسحاق کبی   عشق بولنده بیلوکی عارفک اهسته

نظیرهٔ سبزی چلبی

هر کمک که به لقاسی آل قیشی پیوسته در   کوکلره اتوک فغان و ناله سی پیوسته در

شربت وصلکله درمان ایله لطف ایت کوکلمه   کوییک دار الشفاسنده یتوربر خسته

لبلرک غنچه خطک ریحان صچک سنبلدر   کلشن حسن ملاحتده قدک کل دسته در

دانه خالینه الدندی که لدن کلمدی   دام زلفنده دریغا مرغ دل پابسته در

کل کبی آل ایلیوب آلورسزارک کوکلمی   سبزیا ظاهر ده کرچه غنچهٔ نورسته در

بحر دیکر ونوع آخر از ان خیالی بک

بر کوزل سودم قلیجندن ماوم قان آقر   کویا برجویدن برک کل خندان آقر

کوزلرم کوردکجه باری قنلو یاشن ایلر روان   جویلر اول بهار اولسه ایدر طغیان آقر

[illegible]

براشقدر شمع بزم آرا دیار شامده	جزیه ویدار نه پروانه دن قربان اقر
چشمهٔ حیوان اقلدن خضره ویردی حیات	شاه الندده ذو الحیات اولنلره احسان اقر
الدی کشدی بنبه داغم خیال اسیل اشک	کوییا بر جویدن برک کل خندان اقر

نظیرهٔ خیالی بک مرحوم بیجلیده تکمل دیوانی وار دراورنه ده فوت اولدی

انکه احیا بهاری ابر دن باران اقر	ظلمت اچنده صانکه چشمهٔ حیوان اقر
چاک چاک اتدی تنم هجر کده قانی اولدی روان	بوزینی سینه ده سرو ادی هجران اقر
بینکه اغزی کورب عشاق تسلیم اولدیلر	ار او جانی عید رهیم شاهم بوکه قربان
زنیجه معدوم سم اغاز زر قضا و قضا	سیر بیرزدن قان الور سه جلوه زدن قان
نظم جان بخش خیالی ورد یه ویر حیات	نیچه لر احیا ایدن عارف ومندن قان

نظیرهٔ روانی چلبی ادرنه ویه سطنج کاتبی اولمشدر بیدشاه

کوبک اجه کوزلرم یاشی نیجه کیسیان اقر	بونه کلشندر که اندن ایکی شاد روان اقر
اینی التونده قدح کیبی قمو بزم اهلنک	چون صراحی چشمه سندن لعله رجان
اهل دللرجان اتر پیر مغان اشکنه	برار او جانی در سرباکه دن قربان
نیجه کوکل ویریسن سرکیشی سن جانانه	زلفکه دللر چکیلو رلبلرکدن قان
جان بغشلر لعلکله روانی سوزلرک	خامه سینک لوله سندن چشمهٔ حیوان اقر

نظیرهٔ شمعی ووه

بلدن ویرتدو کیجه سوزر نه جان اقر	بوسه عندلبه لبندن چشمهٔ حیوان اقر

نوله باش الگز سه چرخ درج کوهر بارشن	مجلس اهل صفایه لعله رجان اوقر
آستانک کعبه در تسلیم اولن عشاقن	ای خلیلم جان و دل سرپا که دن قوربان
چشم مخمورک عجب بجار ایده ر عاشقلری	ساقیا جام لبکدن گر چیکم دریان
اولقدر خون جگر بیده ی غمکله شمعی کم	اغلد قجه صوبرینه کوزلریمدن قان اقر

نظیرهٔ سبزی خلیفه

بیر قچنکم عشقله بو اشک بی پایان اقر	کم کورر سه در که جوش ایدیب ینه عمان اقر
باشمی طشدن طشه اورسم نوله بن صو کبی	اهکم میل ایلیوب سرپا که اولجانان اقر
ساکن اولور صنکز دفن اتکیله قامتی	چشمه که در رشیده اولان کشیدن قان
باده او تره لعل جان بخش ایده ساقی روان	بزمنده اهل صفانک لعله رجان اوقر
ورده دللر بولسه سبزی نیجه در از	خضر در خط لبندن چشمهٔ حیوان اقر

بحر دیکر و نوع آخر از ان روانی چلبی ادرنه ویه ر

شمع رخسکه کوکلی پروانه دیسونلر	ینه هردی پروی یانی یس باده دیسونلر
زنجیر صحکه طغریب م بونیه ای دوست	عاقل دیه سندیکه دیوانه دیسونلر
اولدکه ینه حایسله باتعد کوزلر	جان ویر دو کمی عشقله جانانه دیسونلر
کوزدن وشب ایتام شیم قلدی ایغد	افتاده لرک حالنی سلطانه دیسونلر
بسن خسرو خوبانی اوکر جونکه روانی	ایرشدی بوکون نظمه سلطانه دیسونلر

جانم ویره‌یم یولکه روانه دیسونلر … روانه‌میش قلمدی برجانه دیسونلر
قنلو جکرم ایلمدیلر لاله تشبیه … یانمدی یوره‌کم لاله کبی یانه دیسونلر
اولدرمی چون غمزهٔ غمازکه اویدک … مسکینی کورک اوغرودی بهتانه دیسونلر
ایلمدی کوکل بر کوزلک زلفنی زنجیر … یا نوله کرک تنبیه دیوانه دیسونلر
شمدنکرو بو نغمه‌یه صوفی دیسونلر … صافی می ایچر یاریله رندانه دیسونلر

نظیرهٔ روانی چلبی مرحوم

قنلو یشلک لعلنی جانانه دیسونلر … عالمده صاتشدم بنی برکانه دیسونلر
بقاغه کوزم آینهٔ حسنکه چونکم … کربکلرو زلفک ایچون شانه دیسونلر
چون مرصعک صورتی نقشیدر لبیدر … شمدنکرو بو کوکله بتخانه دیسونلر
کو بکمدبو درکوزیشن آقتدو غم ای دوست … زنجیره چکلمش بنی دیوانه دیسونلر
شو نلرکه بو کون فاشده کوزده ایدیکه … هر شعری روانی کبی رندانه دیسونلر

نظیرهٔ نجاتی بک

شو فکلره یناندوللره پروانه دیسونلر … سن شمع اولیجق عاشقکه یانه دیسونلر
اوشن جان ویرو بن اولو قنلونکه اوکندی … اولدی بنه شول بر دلو دیوانه دیسونلر
زلف سیهک کوکلمزی الا منع ایدرسه … زنجیره چکه اوله که اوصلانه دیسونلر
کوبکده بکا اندر که اوریه قیرنی … اولور رعز حالی سلطانه دیسونلر
نوجهده صورت ویره‌لر شعر نجاتی … هم خلق بنی معنی سلمانه دیسونلر

سوزنا یکه سنی دوست غم یار ریقر … نه غم اول خانه‌یه چونکم انی معمار ریقر
طلو رقنلو یشمدن ایکی کوزم بکی … ساقی آخر بنی بو ساغر سرشار ریقر
کلشنک کللربنی آتش رخسار ریقر … جمنک غوغای شیدهٔ رفتار ریقر
نینی بربه و ایچون ار ماغه دوریدر درمیش … بنه اغیاری کورک اوستنده یار ریقر
کرده اورتاسنه کل خانه دلدن چکه الک … ای نجاتی سکه نه یار نه بریار ریقر

نظیرهٔ عارف

ایکم بنه کوکل شهرینی اول یار ریقر … که انی جور و جفا طاشنی که یار ریقر
هر قچن کوکلمی سربار جفا پنبه بنم … صانورم کعبه حجاج بی ستمکار ریقر
زاهدا اشکر غشق اولمه صقنکم زنهار … خانه زهد و صلاحک بی سنکا انکار
قور قرم پیسل وما میله کوکل خانه سنک … قرو دیوارنی بو دیدهٔ خونبار ریقر
بجه بر اوربند ان قلعه سنک تیغری … عارفی برکون اجل غمزه سی ناچار ریقر

نظیرهٔ کمال زرد

آیکم سینه‌نی ویرانتری یار نفیسه … نوجه کورب دیه‌ر اوستنده یار ریقر
کوکلمی برکا دوبر صبر و بریار که رقیب … بلبلک خاطری که کل و که خار ریقر
ای جکر کوشه بجه بجوی و آرزو کوکنک … بر نظرکم قلعه بیک شیر جکرخوار ریقر
ذکر خدایا سوانی ال صورت چکین بریدن … ینم آنک کبی سبیل اولدیکه دیواری
کوکلمی بقدو غنچه غم همه دلدار کمال … بیت معمور اول دکه انی دلدار ریقر

ولـه

ولـه

جانم کبی طوتمق لب جانانه برابر	لایقمی بر اسس ایلیه سرفانه برابر
بچکدم نجه مهر و ری عنبرانِ خیالیه	سکسس کوزینی یوسف کنعانه برابر
ای خواجه که مصرده قیاس ایلمه رومی	قول اوغلی اولور بونده که سلطانه برابر
مجنون کبی طوتلو ایچلم جانبِ عشقه	صحبتده که ایچلیه جانانه برابر
بلدم سوزکی بنده وکن اسحاق بودر بو	جان ویردی ایکی عاشق دیوانه برابر

نظیرهٔ معیدی

چون اولدی لبک چشمهٔ حیوانه برابر	هر بوسه کی طوتسم بر اسیر جانه برابر
اولمشدی ساقی طلو باشنده بزلیله	اول شوخ بر ایش اتدی یینه قانه برابر
باشینه برابر دور انک زلفنه باشی اکر	رفعتده اولیه بو مه تابانه برابر
در دیله براه اندیکی کوکلم کوکه جعدی	قلندروی لواغمی کیبوانه برابر
پروانه اوده روشندی جیبندی غم عشقه	جان ویردی ایکی عاشق دیوانه برابر

نظیرهٔ هلاکی

طوتمق مییالی لب جانانه برابر	اولو کنه ایلیه کم قانه برابر
شیبدیز خطک بیزی قتی چکلند ایدی	جولکادن یشم ابرشمیه میدانه برابر
بالا لغله بانشک اکر کوکه ابرسه	ای ماهسه واولمز سن قدجانانه برا
خط صانمه رخک آیینسنی تنک طوتبدر	ای ماه لقا دیده کسه بانه برابر
کوبکلرنی اکمه بزنکده هلاکی	بلمه کیجه طورر شمع شبستانه برابر

صحلرین جورسن بولنلر رعد قلسون نکر	قیرم اوثزره حنثره دکه یانسون نجلین ولالهلر
شاه کل دورانده ریسون یوبرین باغ صبح	شاهد سرو که یا غنجه صوقوسون نالهلر
قان یودوب اولنلر که درد درونده مغنه	بر دور قدر لاله تک بغرنده کی پرکالهلر
خسته لقدن شویله تنهایم بو بخت قاره ده	بیله ایله اغزینه صو طمزر تیغ الهسر
شو لقدرا و یقدی آتمم بشرنه آهی کیم	کوکلره چیقوب یجرینده فغان ونالهلر

نظیرهٔ فخری چلبی

جان ودلدن الیسه نولا فغانی نالهکر	کوزلرکه جانِ دلی قصد ایتدیلر کم اکر
آه وافغانِ نانکیوفاقی کوکلکدن سنک	سنک خارا الکیوب ایلر بجون نالهکر
جانب بستانه قریادم ایلسه بکجه صبا	رحم ایدوب یاشدر و کر قطره قطره ژالهلر
خار رخسارکه کوروبانی کلعذار غنچهلب	یاقدر رشیدا اولوب داغ سیاهی لالهلر
آتش غم جانمه اودر یقویدر فخریا	ابلرندن تاب بندن اولهر تیغ الهلر

نظیرهٔ ذاتی

بندی سینمده دوکنکدن دخان لالهکی	اوستنه انک سرشکمدن صچلدی ژالهلر
شویله بجار اتدیکم جانا بت تیغک بنی	بینیه ایله صو صقور اغزینه تیغ الهسر
شویلا الدی لتنده دردکنی کم اوستمه	اغلشر کوزلرم شیونلر ایدر نالهلر
جور دشمن کوبدر رفعتِ اوهاک ابل شوق	صکره بدر انوری تمش احاطه هالهلر
براکی جو عیله سرخوش اتدم کربنی	کوز بدکی سرینده ذاتی زاهد صدسالهلر

وله

[illegible]

وله

[illegible]

کوکلوم بر ارکونه قائل کلدی بیله
بن شکفته ده قالدی کلدی [illegible]

وله

دفتر کل کسه کولکده [illegible]
بیهوده بیر [illegible]
کوزل ایلدر ارای برده [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ولدو [illegible]
سودای [illegible]
وصف جال [illegible]
بو کا [illegible]

نظیره عاشق چلبی قضات طائفه سندندر

تیغ هجرانکله بغرمدن قوپن برکاله‌لر	کوزلرمدن دوشدی اودیلرده بتدی لاله‌لر
ییلسون ای ورد خندان اغزنه اولدر دوشن	غنچه وندانک کورباغکده دوشمشن ژاله‌لر
داغ محنت ور دکه بن خسته‌نک جاننده کل	لعل ناب بارده بیرا اولسن تبخاله‌لر
باقی اچلمدق بر سوز انشدم دونکجه	کردنک طوقینه اوکلینک ورشحاله‌لر
جرعه جام محبت ویردوکی کیفیتی	کم دیردی کورسه عاشق زاهد صد ساله‌لر

نظیره خیالی بک

یاقه‌لی کلزارده عشرت چراغن لاله‌لر	اوستنه پروانه‌لر کبی اوشر ژاله‌لر
کاسه زرکیسه‌ده اتدی کوزلری یاشن کلاب	کوردی بلبل غنچه‌نک یاشن اغزدر ناله‌لر
خیمه‌لر قوردی فنا اقلیمنک سلطانی‌نن	نازلبلردن لب مجنونده‌کی تبخاله‌لر
افتاب زهره چنک متاعن اتمه عرض	اگر عالم مشتری لازم دکلدر لاله‌لر
ای خیالی جام جمدر کردش کردونده‌نن	لاله‌نک اوستنده می آکو اولان بر کاله‌لر

نظیره انوری

داغ یقدی شوق رخسارکله ای کل لاله‌لر	پنبه‌لر وزارنک اوستنده کورینور ژاله‌لر
بریوزی صوی کوزل نقش کوردم مانی‌ده	ییلکون برکاغده رسم اتدی مانی لاله‌لر
رعد ظن اتمه در افلاکه ای دل قلعه‌سن	بر هلالی ابروکچون چکزندی واردی لاله
ناکهان کلدی رقیب دیو بزمه ای پری	جام می اغزنده چقدی قوروقودن تبخاله‌لر

تازه تازه انوری اوستنده اولن داغلر	کوز قزرور کر نقده جانم الدن آلدیلر

نظیره آهی چلبی

وقتدر افلاکه چیقه فغان وناله‌لر	داغ محنتدن اچلدی سینه‌م اوزره لاله‌لر
شوله قدر جانه تب هجرک حرارت ویردیکم	پنبه ایله طرز صو اغزه تبخاله‌لر
درکورن آیینه حسنده یارک خطنی	جوره المش ماه وجه افروزی کویا هاله‌لر
حسرت لعل نکاره غنچه اوکلنده کیجون	صبحدم بو یوزینه باشتماغه دور ژاله
اهیا یارک هوس حسن شوقینه کون	آل واله‌یله کلنجک وش طونندی لاله‌لر

نظیره عشقی

آب آتشله دونانده چقان تبخاله‌لر	باغ عشقکده بکا اولدی دخانی لاله‌لر
باغبان غنچه چیم کلشن اتمشدر نسیم	کللر یدر داغلر بلبللر یدر ناله‌لر
شوق خندکله قرم اوزره سرشکم کوییا	پرتو خورشید رخنش چیمنده لاله‌لر
هی اچی المه دل عشاقی یوز بیک آلله	غمزه‌لر قوما وعی یردن روا می ایله‌لر
دختر رز چکلک اشترکبی عشقی ساقیا	کوی دلداره ال التنده صلدی لاله‌لر

نظیره سبزی خلیفه

نازله فلکه نظر مردم او چشمی اکه‌لر	قصد ایدرلر جیب تنندن نقد جانی الکه‌لر
آتش عشقه شوب کل اولمه کل شوقنه	بلبل شیدا ایلوبدی فغان وناله‌لر
سرمه ایکون خاک پایک توتیاسن الغه	بنجه دمدر یوز قزرر کوز قزرر لاله‌لر

وله

یا [illegible] ای [illegible] کوری
بو لبینده کوکلنک [illegible]
دلبر بو دم [illegible]
کشت [illegible]
[illegible]
جاننده [illegible]
دونشر [illegible]
ایکوبه [illegible]
جان [illegible]
بو دیده [illegible]

[illegible]
[illegible]

زلفڭ خم اندر خمڭ طوتدی رخڭ اطرافنی … روی ماهده گوردی کیم بو دکلو ماللر
بو عروس غنچه‌ای سبزی زینت ویرمکه … گوشه‌ده در طقیدر جان بحردن ژاله‌لر

نوع دیگر در بحر آخر مرحوم مغفور قادری گفت

چشمهٔ چشمم کنارنده خیال قد یار (دوست) … بر نهال تازه‌در نخلیمش اطرافنده خار
جانمی اودلاره یاندردی هوای زلف … دوکدی یوزم صوینی طراغ چشم اشکبار
دل گوربچاه زنخدانکده خطکدن تخم … دیدیکیم اول مور قلمش آشیاننده قرار
جان ودل سینده سکنی نیجه آرام ایلیوبن … یار ایچون آسان اولور عشق اهلنه ترک دیار
گوزلرشندن قادری اول خاکپایی چشمکم … بر نهنگ آتی ایاغندن قلوبدر یادگار

نظیره روانی چلبی

یاره عرض اتدی بو تیم سیمین چشم اشکبار … یا که گوز یاشنی گرکز دیدی لطفندن نگار
سیر ایدرلر گوز یاشنی طرب گل یوزلرر … گوبیا بر چشمه‌در اولمش کنار لاله‌زار
داغدر لاله وشن بن اولسه سینم کلکل … سر بری بر لاله رخدن باکه قلمدی یادگار
واز گلمز ناصحا گوکلم بو محبوبدن … بن طرتروم سند کی اوله المدی اختیار
بحر غمده عاشقی کشتی جام ایلر هلاک … آهی ترک ایله روانی بو بله قالمز روزگار

نظیره بصیری

سندن ای ابرو نجه صدر چراغم اکتی … اولدی تجه سیاهدن کهی یوق کهی وار
بکجر بیچاره عاشق روزگاری آبله … آه اگر برنک کیبی دایم نجرسه روزگار
گوکلم آچلادی چو گلشن گلکندن بر نفس … ای صبا اولسون گر کیمه اولمسون مزروم خار

چاق بویله باکسیم کم بو گوزردن اریق … اردنجه کر اولور رسم بو قدر براغلا
بو گوکرره بلاده بو قدر در بو گوکلم … هر گیجه ویره دو غمدن اک دکل مسافر
دندانکیله لعلک وصفنده اتدی کارینی … الفاظ در مکنون هر سوزی جواهر

نظیره نظمی چلبی صاحب دیواندر

درسم نوله بی آفت فتان گوزوگه … گوزر گوردقانم اچو سردم بیم او کافر
جوریله بن فتادک پامال ایدی بادم … زلفک کبی تیرقل غم شکسته خاطر
ای خسرو شکرلب شیرین لبکدن ایرو … گور بکوزم شینی باکه دگزلر آجر
خطک کلوب که غم زلفوکی محفوظ ایده … غم بنده آخر اول غمدن اولور [illegible]
وصف ایلسه لبکله دندانکی بو نظمی … ایلر نثار گویا نظم در و جواهر

نظیره سبزی خلیفه

سحر ایله دل الور سردم او چشم ساحر … گون کیبی عارضینی ایلید و گیجه ظاهر
هر ملکه سرو قد که طغرولغیله سوز … باغ جهانده غم قهر اتسون آنی قاهر
مهرو آره‌سنده اولیه سا که بکزر … مهر و وفاده نادر فن جفاده ماهر
خط غدار یاری گور تعجب اتمک … آتش الجنده وا در ریحان بتر قادر
اقلیم نظمی بکسر فتح اتمه‌در مرادم … ملک جهانده (سبزی) نصرت ویررسه ناصر

نوع دیگر عدنی

هر گیجه اتمه ای خسرو زبا دلنگر … اشک چشمم قطره‌سی موج اولور دریاده [illegible]

یکم قلندری جانا کوکلوکزناسم اثر
گرچه دررآه عاشق سنک خارادن جگر

اچلو رجان کلشننده غنچه شادی تم
کم لیک فکری دل پرخون شیدادن جگر

نشتر غمزه کیچون عاشق قانن دوکردیم
ویدی قصدیله غضکم اوله سودادن جگر

ایچدوکنجه اشکه چشمدن خیال زلف دوست
صان نهنک سیل کوندرا دنیا یوبادن

دلبرا کرخاکپایک بیره عدلی دیسته
جان یادوران ندر فردوس اعلادن

نظیره صفی

کل یوزک سنز آهمک تیری ثریادن جگر
ارمق اولمز کوزلرم یاشینی دریادن جگر

بو یکی بندن صبا طلکی دریغ ایتسه تولا
شاکرم چونکم بن اولدم غم ارآدین جگر

بوستان جاننده بیک سروکلر یوزکوترر
جون خیالک بو دل مدهوش شیدادن

شول بنم کوکلم کبی دایم ایقده قلدم غم
کون کبی مهر کیسنک بودرکه بالادن

ای صفی سن کرچه پرهیز اتدک اول البته ولی
کورمدم دنیاده بر صوفی که حلوادن

نظیره خفی

کویکی مسکن ایدن فردوس اعلادن جگر
پس ایرشمز مه له اعلایه ادنادن جگر

خدک و قدک لب لعلک زلالینی کورن
جنت کوثردن ال یور شاخ طوبادن

دوشسه طلکی عکس رخسار کرکوزمدن
که آفتابک پرتوی جام مجلادن جگر

دمبدم که ایدر خیال زلفی کوزمدن کیزن
بر نهنک بحر درکویا که دریادن جگر

لوح دلده نقش نقاش بولدیسه خفی
آل دل مجنون که ایره مولا بلیلادن

یاشم ویار غمده بلا کوهسار ایدر
ایکی کوزم جبینه آنک بکار ایدر

دیوار چکدی خطی وطوب اولدی غبغبی
رخسار یار شهر ملاحت حصار ایدر

مجنون الالی باشنه تاج قرصعن
دیوانه لک ولایتنک تاجدار ایدر

زنار عشقی بیلوکر کم بغلدی دبسک
دیر جهانده برصنمک یادکار ایدر

بیتی او جاننده صوقوین جمله شاعر
جانا خیالینک غزل آبدار ایدر

نظیره کمال پاشازاده

عشق اللرنده سینه بلا کوهسار ایدر
غم نازده داغی بیر انک لاله زار ایدر

عشق اهلی شاهیم غم و غصه ممالکم
باشمده تاج زر بنم آهم شرار ایدر

دل قلعه سی بلا و مشقت زمینی در
شهر بدن جفا ایله محنت حصار ایدر

داغ والف که سینه ده یرزشاغر
بر سرو لاله قد و رخک یادکار ایدر

باشمده بر قدح می لعلین اولن کشی
ایکی جهان ولایتنک تاجدار ایدر

نظیره مالی چلبی

صورکه پرده سوزینور اشکم بکار ایدر
انجم که کوکده کوزینور آهم شرار ایدر

فرهاد یاقدی داغ درونی عشقله
دشت بلا ولایتنک تاجدار ایدر

مرآت قلب اچدبوصورت نتدر و بیسک
دیر کوکلده برصنمک یادکار ایدر

سروک بوینی ایلدی طوبای سنزکون
اول ماه رو که حسن ایلینک شهریار ایدر

نازی فراقی تازه یانق جانه صوپین
هرکه مالینک غزل آبدار ایدر

ایکی گوزم که عین غنا جویباریدر   دشت غمکده سربری محنت نگاریدر
باران کبی اقتمغه دم دم گوزم یاشی   آتشم بجاری اوستمه ابری بهاریدر
غصه‌کدن ایزو اولمه اولمدن تیر بکا   انجم کبجه سینه‌ده خسته دلک نکساریدر
سینه‌ده یرین گوریزن داغ صنمکم   هر بیری غصه گلشنی غم لاله زاریدر
بحر غمده گوزمک یاشی شوقیا   دشت عدمده دکلدی انک بکاریدر

نظیرهٔ لمعی چلبی

چو خنک یرینی اوداید اتم شراریدر   تسکین ایدن آنی بو گوزم جویباریدر
سینم اولالی برج بلاده بدن بدن   جان نجم دلک شهابو برقلو حصاریدر
نرگس الالی باشنه تاج زر صنعن   صحن چمن ولایتنک تاجداریدر
داغنی گوزلسم نوله سینه‌ده گل کبی   بر لاله خد و غنچه فمک یادکاریدر
دلتشنه ایلین شعرای زمانه   لمعی بیله لک غزل آبداریدر

نظیرهٔ صادق خلیفه

چمن شوق رخ یار ایله فریاد اتسه بلبللر   آتیدب بزم گلشنده بقار جا که ایده کللر
یوزنده جابجا خال سیه صنمه بنجاید   محبت نارینه چشم سیاهی صیچدی فلفللر
غم زلف نگار ایله اولو رسم خشره دک کاکل دل   بته خاک فرازنده بنفشه رکه سنبللر
دو دیدم کاسه سرده کوزمز چشم خونینیم   ایچلمش بر سفال اچره ایکی رعنا بر نقللر
کوزنده مرغ خوابنی وجودی نرگسک صادق   شو دکلو بزم گلشنده صراحی اندری علغللر

اولیدر مجلس گلزارده لعلن قدح گللر   نجمی بلبله کبی فغان ایلرسه بلبللر
غم زلفکله شولده کلو دوکندی سنک الیله   گوگردب پاره پاره ایلدی جیبینی سنبللر
سوای عشق یار ایله قتی شوریده حال اولدی   پریده‌ر اللریه شانه باشنده حقیقی کاکللر
غم خالکله بو داغ درونمدن نشانه کون   بن اولدکده بته خاک فرازنده قرنفللر
قرردی قاره بختم کبی بیجر خال رونیشن   امینی ابر میوب خون وصال یاره فلفللر

نظیرهٔ فنائی

گلر گل اغلیوب فریاد ایدر گلشنده بلبللر   شکن سودای زلفکله پریشان اولدی سنبللر
شو دکلو داغ یقیدم رخک شوقیله مجلسده   آچلدی جابجا سینمده تازه لاله‌لر گللر
سر زلفکله یابوسک ایدرکن آرزو جانی   شو دکلو اگر یوز و یردکه باشو که جقدی کاکللر
کورین بینه داغم دکلدر گلده دیگر   رخک شوقیله طاقندم بشومه آق قرنفللر
فنائی دمبدم قانمر بو در لعلک فراقیله   صفا بزمنده سن دایم ایچرسن شوقیله ملللر

نظیرهٔ نوعی

صللدن شمع وش پرتو بساط گلشنه گللر   اولیدر نار عشقه یانمغه پروانه بلبللر
سر زلفک کبی دوشدی ایاغه خاکراه الی   سنک گیسولرکله گوردی چون غیرتنه سنبللر
آچلمش نوبهار ده قرشو گویا سنبل تر   نگار که حلقه حلقه کر در رخساره کاکللر
غم خالکله شیدا اندرکم نار شوقندن   دل سوزانی ارباب عشقک یقدی قرنفللر
کورن سرتازه داغم اولمدق ایا غنچه‌ی تر   صفا نو تمیش شکفته بر سفال ایچره قرنفللر

بزم چمنده ژاله ایله طولدی لاله لر
عشرت زمانی کلدی پر اولدی پیاله لر

صبرم دوکندی جانم الا کوزلرک مکر
مدیون مفلسک نتکم آکر حواله لر

ورلرکه دورکلده بونلر بنفشه هیچ
ای غنچه لب رخکده دنر بو کلاله لر

کوکلومک الدی صبر و قرارینی کوزلرک
بیچاره دلنک مکرکه دخی جانن آلرلر

شعر و غزل دیمکدن اوصاندی طبیعتی
مسکین غزالی قوغا تا غزاله لر

نظیرهٔ اسحاق چلبی

ایردی بهار موسمی آچلدی لاله لر
بزم چمنده دوره ایدر اولدی پیاله لر

کل صفحهٔ دل جمال بدیع بیان ایچون
سیمین رخلرده یازلیدر رساله لر

بر لعل آبدار صانور غنچه کورن
لولوی پاکه رصدف کلده ژاله لر

بر دمده جامی تازه لنور نوجوان اولور
ایچسه می دوساله هشتاد ساله لر

جان نقدن المغه نه سلطان عشقدن
بشلادی کلمکه بکا هر کون حواله لر

حور و پری کریکنه اعجز اولدیلر
آهو بقشلی دلبر مشکین غزاله لر

حسنک بهای نعمتنک شکری بو میدر
بیکانه نواله لر اچه قه ناله لر

نظیرهٔ باقی چلبی

بشلادی یر یر آچلمه دشت اوزره لاله لر
سیرانه چیقدی سیر ایده مشکین غزاله لر

بزم صفاده ولده قوغ غصه دن اثر
ساقی نولا لا اوزره طولنسه پیاله لر

کل کل اولالی عارض زیباسی یادوش
کویا که الده بر مهی اورتاپه هاله لر

اتمیه لر

اتمیه لر دخی ابدی تیره بر نظر
کورن بنی بو حسنله حیرتده قاله لر

اوصاف حسنی یزه زلر تمام اکمک
باقی زلیه کرنجه یوز بیک رساله لر

نظیرهٔ دری

وصف رخکده یازدی صبا چون رساله لر
اوولاره یاندی شوقله کلشنده لاله لر

نرکس کوزک خیالنه نوش اتمکه مدام
دور ایلیون صفایله زرین پیاله لر

کلشنده کل عروسنه تزیین حسن ایچون
زیبا کهرلر اصدی قولاغینه ژاله لر

بعزی دلنده نی کبی بیچاره عاشقک
طلکی هوای عشقله ایلسه ناله لر

دری جهانده بولمیش آکنی خوبلرکه
کوکلنی مبتلالرک آلیله آلرلر

نظیرهٔ خدایی

ولخته دربنم کبی بجسر کده لاله لر
دوکدی اجیل دریتی دکل اننده ژاله لر

شیوه نذر ایدر مجلس کلشنده دلربا
اولمش کلیدلار چو وصف پیاله لر

کربکلر دیکو نذره لرزده مریه
تیغ بلای بن اودرین باکه صاله لر

کافوری شمع اوزره طقلمش فتیلدر
بو یکنده صاغلوصو للوکورینش کلاله لر

اوکرندکلری برغزلینی خدا اینک
لازم دکل که اوقیه سن چوق رساله لر

نظیرهٔ داعی

کوریجک حسنک عنان اختیار الدن کیدر
تیغ خشمی لطف ایت چابک سوار الدن کیدر

باشنک ایچون نقش ایدیا یاغه صالمه شیشه یی
رنک حسن بر ملاحت ای نکار الدن کیدر

غوره اولمه بو بجه درج دل ابکارانده دیو   عاقبت شهبار حسن ای شهر یار الدن گیدر
درج وشن آل اوزره طوت عاشقده ایت اعتیاب   بو طراوت آغزای قدری جبار الدن گیدر
ذاتی موره الکمدن گلدوگیجه ایله لطف   خاتم حسن ای سلیمان اشتهار الدن گیدر

نظیره سعدی جسیم

لاله وش ساقی ایق طوتکم بهار الدن گیدر   بولی داخی خوش گوره لم روزگار الدن گیدر
برس اول بر چمنده عیش و عشرت ایده لم   گلک وقتی بجز هم سبزه زار الدن
داغ اوره جانمه ایدب جالوکه غرور   حسن جائی آغزای لاله عذار الدن گیدر
زار ایدب بلبل گبی عشاقی اتمه پایمال   لم گلک رخساری اولمز پایدار الدن گیدر
اختیار ایله وگل طعن اتمه زاهد عاشقه   کیشی عشقدن گوربجه اختیار الدن گیدر
ایت گبی اولدی رجال اتمه رقیبی سعدیسن   بوخسه اول حور ملک صورتلو یار الدن

نوع دیگر مرحوم و مغفور نظامی چلبی فرماید

خطک اول پیرو نزده ورکم لعل ناب اوستنده در   لبلرک اول لعل تر در خوشاب اوستنده در
چشم گریانده نهالی دلبر خیالی قدکک   بر نهال تازه درکم جوی آب اوستنده در
قامتم شول داله دونمشدر که دیوار اوستنده در   گوزلرم شول عینه بکزر کم عذاب اوستنده در
یوزک اوستنده وطن طوتمه عجب دلبر گوزک   منزل درج درر کر آفتاب اوستنده در
زلف و ابروکی گوزلرم و نزر اراق آفرین   شول معنبر حلقه کم مشکین طناب اوستنده در
ای نظامی وصلده شاد اولما و هجرانه گول   کاینات حالی چو کم انقلاب اوستنده در

بر الفدرکم او بینی آفتاب اوستنده در   اول دهن شول میمه بکزر ماهتاب اوستنده در
خالدن خالی دگلدر ای شکرلب لبلرک   قند ده قند اولسه انک بر قاچ زباب اوستنده در
گلدوگیجه لبلرک اوزره گورینش شمک   بکزر اول خود حبابه کم شراب اوستنده در
چشم پرانشکمده عکس اول هلال ابرولرک   فی المثل ایکی قیو ای ماه آب اوستنده در
سن قیامت حالمه رحم ایلیوب حشر اولمک   باد آهمدن فلکلر اضطراب اوستنده در
ذوقنکده اولدی بر حاله گرفتار اهل عشق   گوییا اهل جهنمدر عذاب اوستنده در
لیل فرقت روز وصله ایرشه برگون اوله   ذاتیا احوال عالم انقلاب اوستنده در

وله

عنبر آسا کاکلک کم پیچ و تاب اوستنده در   دوستم بیچاره دللر اضطراب اوستنده در
چشمه لعلک بنجه صو درکه او والسنده در   عارضک جانانه آتشدرکه آب اوستنده در
تکیه گاه ایدنمسون بو عزو جاه و دولتی   منزلی آنک که بو دهر خراب اوستنده در
خاکک اوزره سایه بان زلفکی ای مه گورن   چشمه بکزر کم شه عالیجناب اوستنده در
چهره زردی قیکده شیخزی کاهی رنگ   دوستم بر لوح زرین درکه باب اوستنده در

نظیره ادرنه لی خفی

اول مهک قاشی هلالی آفتاب اوستنده در   عنبرین سنبللرینک پیچ و تاب اوستنده در
عکس رخساری یوزم اوزره روشن رنگ گل   که آفتابک پرتوی مردم تراب اوستنده در
صفحه فردوس نقشی حور و عینی بلمیسون   هر دیده شول کم ارکم جامه خواب اوستنده در

بجا اولبه رخون دل بردم کوزنده موج زرر
یاشمک مر قطره سی جو نین حباب اوستند

خانه جشموه کلکه خیالی خوف ایدر
پایدار اولمز بلور بنیادی آب اوستند

عقده زلفی بمارنده طفیته عقلی
ول بجمیده رخی شکل حساب اوستند

نوع دیگر مرحوم و مصلوب فغانی خلیفه

بو پکه دل فارغ اولمز وصلنگدن شیدا کبی
دوستم معذور رطوبت دنیا طمع دنیا

راه عشقکده کوزنلر ماجرای دردمی
کوزلرم یاشینه دیدی عالمک دریا

دیمک اولمز آدمی بر ماه سودم ثانه جبه
ادرنه شهرینک اول غایتده مستنا سیدر

تیقرل دیوانه ایدن فارده جوللر کیدرن
تاکه اول فاشنی فرانک کوزری آلا

بلکه استر یک فغانی کمدر اول غنچه لب
کلستان حسنک بر بلبل کو یاسیدر

نظیره سی

نوع دیگر مرحوم و مصلوب فغانی خلیفه

فارغ اولمز بو سکه دل وصلنگدن شیدا کبی
دوستم معذور رطوبت دنیا طمع دنیا

راه عشقکده کوزنلر ماجرای دردمی
کوزلرم یاشینه دیدی عالمک دریا

عارضنه رایلین شرمنده یا نمک کلکلن
غوغای خیرتده قوپر قامت بالاسیدر

خار غمده اکلدب عاشقلرن بلبل کبی
نازایدرسه یار دشر شهر کل رعناسیدر

سینه سینه لاله کبی داغ اورر عاشقلر
خال پر سوداسی ایله نرگس شهلاسیدر

ال اوزمز نعمتنه کمسنه نک مثل مکس
سیر پایه کم قناعت قافنک عنقاسیدر

نوع دیگر مرحوم و مغفور تاجی زاده جعفر چلبی گفت

کوکل غمکین کوزم نمکین نسیم فانه بویا نقدر
عجب اولمز بو در حالی انک مرکه عاشقدر

سکا بوینن اکرچه بنفشه وار یوزبیک وار
نزار لحسنده اول ماهک یوزی آغ الننی احقدر

دورودم در دشتکدن صحکز بحر نقدر
جبینم کمسه نک حق توبه بوینکده یا تقدر

یه طامرده یه باطنده بینی کوریک
دیوردون کون قراجنم ایکی چشم اوباتقدر

طورر سه سرو بالا در اوتور سه ور رعنا
کوزل اولدر که طورر دوغی اوتوردوغی

اوجور شد شکر کیبنک ای بلبل هزارن اول
کل رعنا یه الدنمه ایکی یوزلو منافقدر

سحردن کوکی دلبر توره عرض جمال آت
که جعفر صبح وش آنک ره عشقنده صادقدر

نظیره کلاسنی

کوزنلر لعل ولداری شکر با شهد فالقدر
شکر قندده اول قندده اکا نسبت نه لایقدر

بکر عاشقلری طررفر کیرب یا نینه دلدار
طلینک خنجر پاره ایکی یوزلو منافقدر

محبت بشره زار رنده کورن بو چشم پرخونم
آچلمش بادشوقیله صابوزر ایکی شقاقدر

غم هم ساکه دل دیردم نگار ابمشیم یوق
غریبک کوکلنی بقیه بو یار ایلرده یا تقدر

هلاک اندکه کلانی عتاب نازوجوز
بهی بولنده اولدرکه سون اولسونمی یا تقدر

نظیره ذاتی

کوکل جانیله بر ماه هلال ابرویه عاشقدر
که شهر الچینده او ماهک یوزی آغ الننی احقدر

قبول اولنه عاشی ایل اجق بولمدم قصرن
خدادن وصلتن استه که کون تک بو سنی حقدر

فلک بر زنک ایدوبن طوتدی خورشیدی کسوف اندی
جمالک کلیده آنی برطوتمش نه لایقدر

نه مطلع کم دیسم شوق جالنکه کاور روشن / کورن صانور تشو قدن احادیث ومسائل

دوبوب طولابه ای کل رخ دوز نهی اقربا / جالک باغنه واتی صفت مرلکه عاشقدر

نظیرهٔ عارفی

زنکه شوقیله بزم لاله وش هر دمده یا نقدر / انجون کوزلرم یاتی بنم قانه بو یا نقدر

بجمیده نظر اهلی اولوب کرتاجدار اوله / شو کم نرکس کبی کو بکده مر کیجه اویا نقدر

سعادت صبحی جیجون که بولدی ال اتیکده / قپکدن آنی زدایتمه که اول بولکده صادقدر

نجد اول علایقدن که ایره سنوقی حیدر / نه بلسون وحدتک ذوقن شوکم اهل علایقدر

دمانیله میانی وصفن ایدن عارفی یار که / بغایت خرده بین نکته کو اهل دقایقدر

نظیرهٔ هلاکی

شوکم عنوان حسنله بکوز عالمده فایقدر / نه ملک ملاحتده دیسم هر درجه لایقدر

اکر حوری پریدر خدمتکده ای شه عالم / همان بربن دکو لم قول اولن جمله خلایقدر

دلا قطع ایله امید خلاصی بند زلفندن / که حل اولمز انک هیچ عقده سی غایت طولاشقدر

طفیلوب بانه کر صغلو صوللو خنجر و تیغی / نوله کسکن لک ایلر جانسوزی ابجقدر

هلاکی خاکراهی ولمغه ترک دل او جان ایت / بسی بولدن الی قوین بلورسیج عوا یقدر

نوع دیگر مرحوم ومغفور ادرنه لی آهی چلبی گفت

اوقدر کرجانه المغه تیغکله بولدآن اولدم / سینه ره قان بلشدیلر قوندآتش اولدیلر

برایقده

برایقده ایکی عالم ملکنی سیران ایدر / ساغر و باده ایله انکرکم ایقد آتش اولدلر

شو لقدر تصویر ایدرلر دلده نقش حسنکی / شمدی شاعر قودیلر شعری نقاش اولدلر

لعل و یاقوت اول لبی رجا تشبیه ایتدیلر / کیمسی دریایه دوشوب کیمسی حکاک اولدلر

باشلر حقیقتده ریغ نده آهی شیدکم / نیجه ارواب بودرد ایله قزلباش اولدلر

نظیرهٔ مرحوم ومغفور صبحی خلیفه گفت

کوزلرک قان اجکه تیغکله یولده آتش اولدلر / سینه رده قان بلشدیلر قونداش اولدلر

شمدیکی اوستادلر هر بیته قوشلر قوندرر / صنعتی ارتر در نظم اهلی نقاش اولدلر

قانه بو ینیدی یورک طوغری بغرم ترکر / جان ودل بو درد ایله ارباب قزلباش اولدلر

دلده راز عشقکی فاش ایتدی درد آشکه / طالبیوب کوکلم کوزم عالمده فاش اولدلر

آشنالق استریسک زندکانی صبحیا / شمدی محبوبی زمانک رند وقلاش اولدلر

نوع دیگر مرحوم ومغفور رجم سلطان فرماید

اولالی سن پری عالمده مشهور / کورن دیدی ملک مسن نه خود حور

قمر انک کنشن رخسارک اوزره / کورنمز دیدیکم نور علی نور

عمارت ایله لطفکله بو کوکلم / خراب اولالیدن اولمدی معمور

دمیدر دلبرا رحم ایله جانه / که قصد ایدر همیشه اول خشم مخمور

ایا سلطان عالم جم قولوکی / ایا غنک طرغندن ایلمه دور

نظیرهٔ نجاتی بک

دمادم مطلع شعرم ایا حور — اولور کعبه یوزکله بیت معمور
جهانک جانسن ای کوهر پاک — جهانی دکمه خمسه او تمامور
چراغک ویره دسن سر زده شعله — بکانکک اولمیون سر تحفه مقصور
انکچون کعبه رایج درکنشدن — کنشس سرجایی اولدی کعبه مستور
شراب نابله دیدار ساقی — زهی دولت زهی نور علی نور
محبت آتشینه یاق وجودک — بجابیتی مدعی کوزینه کل اور

نظیره ذاتی

اکر درملک ایدیب برکون ای حور — بصر بیک چشمه نور رخ علی نور
برایش اصدیکه جان ویرلکده جانا — حسددن کندی اوزین ایلهدی منصور
دریغا بن تن وزر دوز ارم — اوریب طشره ایله چین اتدی فغفور
یقلدن کوکلی معمار زاده — اولور اشعار یک هر بیتی معمور
نه اکلر کور آنک نقضی طوت — طلبیا ذاتک مانند طنبور

نوع دیگر مرحوم و مغفور
نجاتی بک فرماید رحمه الله

گرچه کوزلر اینی زلفک اوزتدیلر — حقا که بویلا رنجه یز قلارده باتدیلر
یارک ایاغی توزینه بکزردیو بکون — یازار ایچنده عنبرین اتدکه قتاتدیلر
بزم بلاده برکشی هشیار قلمدی — جام می محبته ساقی نه قاتدیلر

قدک قتنده طورمغه یارشمدی دیو — سروک الوب الینی بیابانلاره اتدیلر
عید وصالک استه دیکچون نجاتیی — کوزلر اوشه کلدیلر اوکتلو شتدیلر

نظیره ذاتی

کربکلرکک اوقنی یوزجانه صاتدیلر — بیک جانه کیجه جک اوقی یابانه اتدیلر
ذوکانک اتدی اوقجیدکه قامتن بکان — ابرولرک کمانکره طعن اوقن اتدیلر
برکبه بلز اوقلکک قنده اولدوغن — بو شهر دلده کلدیلر ای شاه یتدیلر
برقج عزیز مصر ملاحتده یوسف — بکزرجالک ایرده دیو وای که صاتدیلر
عشق اودی ایچره ذاتی یاللکک کوزینه بکونده — دلبرلر اوشه کلدیلر اوکتلو شتدیلر

نظیره طالعی چلبی

ای زلکک توزین اگرچه بیک جانه صاتدیلر — حقا که بویلا رنجه یز قلاردباتدیلر
باشس الکدوکیچون قد دلجویکه بکون — سروسهی باغده جیل صوصاتدیلر
جانا بهانه استه مش جنک قشدرک — عاشقلرکه کوزنجه همان دفعی چاتدیلر
نابوتنی جنف کلر ختم اتمیندک — ابد اکر اوشدرآنی طوتندیلر
بیچاره طالعی سنی نازکیبر اکده — جور و جفا ییله خبرکه یوق قوچتدیلر

نوع دیگر مرحوم و مغفور سلطان شعرا اولن نجاتی بک

قدی خوای روح روانندن خبرویرر — شیرین کلامی خسته جانندن خبرویرر
نه کوردی نه اشتدی لبکی برکمسه — کوکلم کوزمه بحرلکاندن خبرویرر

درلرکه جانی چقسه قورتلمش اوبر طبیب بازکه دهان لبلری اندن خبر ویرر
غنچه‌ک ندکلو صقلسم اولور کلوقاش اولور نامم بو دمکه زار نهاندن خبر ویرر
بلبل کبی چمنده بجانی خوش اید اوب سن سرو قد و غنچه دهاندن خبر ویرر

نظیره دشوبی

کرچه فراقی چشمه جاندن خبر ویرر آما پیاله روح رواندن خبر ویرر
هر قطره‌سی بو جرعه رند بلاکشک بیک جام چشمه شاه جهاندن خبر ویرر
جانا حدیث لعل لبک اهل دلدره ذوق صفا و حور و جناندن خبر ویرر
ولده نه کلو صقلسم راز عشقکی خطک کلوره راز نهاندن خبر ویرر
دکله نبوتی سندخی عشقک بیان ایدر ثمدی بوقلدی ایسکی زماندن خبر

نظیره دستان خلیفه

قدک که تهالی سرو رواندن خبر ویرر خطک خیالی کلشن جاندن خبر ویرر
میکون لبینی ویریجکز بزه جان نغز کویا مسیح روح رواندن خبر ویرر
هجرکه نجمی آتش سوزانی یانددر وصلک نعیمی ذوق جناندن خبر
حسنک کتابی شرح اولمی قیل و قالیله هر حرفی نیچه لفظ و معاندن خبر ویرر
هر وجهله سنانی رخک وصف ایدیکیم هر نکته‌سی بدیع و بیاندن خبر ویرر

نوع دیکر سلطان شعراء اولن
مرحوم نجاتی بک فرماید

چکدیکچه قاره چیچلر قوچ قوچ سوزلر اول ایکی ازدهالر برکون بکا صونرلر
میل ایتسه لعل یاره جان و کوکل بکا نه برایکی جبلغ ابدال او دبلیجی چونزلر
دکه طوریر کده دیسم خطکا بیل ای صنوبر دکه کلمه قد یاره برکون بنی یوزلر
اول زرق بینه صوفی شیخ اولدی صنوبرسن یا نینه دوشدی ایسه برایکی اوج یونلر
اول حسن آتشینک شوقینده طاتشرسم آی و کنش فلکلرده بادیسته دونرلر
الکمز سن ایسکی خو یکدی اولمش اید سوای ایکی ینه نجاتی یکی یکی هنرلر

نظیره سینی

دنیاده قیس و وامق صنمه بنی اوزلر کنده ولرینی بلمز برایکی اوج یوف ارلر
ای نامه قد یاره زنهار دل اوزمه سی قاره کوزلی مسکین صاقین سنی یوزلر
بر بینه کوزلر حدینی عرض ایدرلر یاران بری بر بینه کویا که کل صونرلر
لعل لبنده خطن عیب ایتمسون کمسنه طتلو کو رنجه لابد زنبوره لر قونرلر
مکتوب کوندره لم دیسک نکاره سیفی سر جمله جامه اوستوره قونرلر

نوع دیکر

جانک حسنک چراغنه ریوزکه پروزدر لم انک قاتنده ایک شعله‌سی دیجوردر
لبلرک قبنده حقا پر حلاوت بوشم لم انک لذتلرندن شهد و شکر دوردر
سرکم اولنارک دلکدن ایشیدی اول کلام کندوسی موسی کلیمه طور دنی برطوردر
عشقکله دارنده زلفک سندرندن اصلکا تاکز حلاجی صنمک سرکوکل منصوردر

فنق صوفی کم الندن ایچرم ورسه شرابی
سوزرینه بقه آنک کوزلری مخموردر

کرچه شیخ اوغلینه دکمز بنی هیچ آنکله کی
پیلسون بیچاره چونکیم لطفکه مغروردر

نظیره دانشمند فقرا پسندن فقیری

جنت المأوا دوادوار لب حسنکن حوردر
ایکیجون کوینک هر کوشه سی بر نوردر

فلک دکل غمزه کیکا هر لحظه خنجر چکدوکی
دوم سرمست اولن هر نیله معذوردر

سور رقیب دیوی کوبکدن نکار انکوز فسون
چونکه ای مه روضه دن بلیدکه غاری طلس

بر صمدر کیم لب لعلنه خالن در کورن
هنک قونمش شهد و شیرین اوستنه زنبوردر

چون خیالی سنده در ای ل نه غم فوالدکرک
شاه مسکن طوتدوغی ویرانه ر معموردر

بو فقیری ال ویرلدن سن بت مکاره به
عشقکیله فاش اولدی عالمه مشهوردر

نوع دیکر مرحوم ومغفور منلا شیرازی کفت

وتر یوردکم شول کوزلکلو ستنه در
اروبجه اق کوزر یک یاشلری سرسر

دستنده و الفنده لبنده دیکنده
طوتیجه اویرم الکه بسیدکایری

یوزیوزده اوربه تورالکن عاشق و معشوق
ای باد صبا ایچه صقن قاپوی چوچه

سود وکنی ترک ایلمی عاشق صادق
کرکوکدن انک باشنه طشره غوغا

شیرازی سوزکه در بنه یاقوت مفرح
سوز اهلنی شاد ایلیه لم کلبر و بر بر

نظیره داعی

آتم سکا عرض ایلیوب احوالی بربر
کشف ایلدی اسرارم اوب کوزیمی سرسر

اگر صوفی کیمی خیمه طوتنده کراولق دم
یاشم تولد و دنر به دکرمن کبی بربر

کوینده لر اول سوز اکلدمدن اوتوررلر
ارایلدریکلر ایرلده بن انلری بربر

کورندی ای مهر جهان تاب صنوبرلر
دتر ربو سپهرکیورکی اوستنه دردر

ذاتی قولنک کوکلنه طوتمه کوکلدن
طاشن اتمه بکم شیشه جی دکاننه دردر

نوع دیکر مرحوم ومغفور نجاتی بک

عشقیله النکوکلی شول حور و جناندر
بر بلبلی چوق رخساری کل غنچه دهاندر

شکرلبنه غنچه فدا اولیه دللسه
بزم ایچره چوکو یالغز ایدن طوطی جاندر

شاطر ال اوزلتغه اویدیجکه آه
زنهار اکه الدنمه صادق غمزه زیاندر

چنک اولدی قدم چونکه او سروک هوسیندن
نی کبی انکیچون انشتر آه و فغاندر

بزم ایچره سنک زهره طوتب چنکیا چنک
رقصه کیرین آی و کنش نور فشاندر

نظیره

اسرار محبت که دل وجانده نهاندر
ظاهرده بو حیرانلغ اکه نشاندر

بیک یلده بیان اولیه دل دردی اکر سم
عالم سکا ای کنش کبی عیاندر

کوین قپون کلشن جنت دلمز دل
ای حور ولقا اویکه کلزار جناندر

قصد ایدرمش غمزه لرک جانمه هردم
جان اوزرده نه وار ایسه حکمی رواندر

در لرسه سکا عالم دکل عاشق صادق
والله و بالله و تالله بیلاندر

نظیره

جان باغنه قدک صنوبر وروان در — دل کشورینه غمزه لرک آفت جاندر

خطکله قدک یادنه محراب قشکده — دیردم دون وکون سوزه نوزیلدز جاندر

یانیم کبی خون اولدی روان سرورواننک — بلدم الی کم صوکبی سرم کذراندر

ابرو کرنکاه ایلدکم شوق لبکدن — نجه آینه جام می ایچنده نکراندر

قانیم سنی دروغم عشقیله قلن سیر — بر سروقد ولاله خد وتازه جواندر

نوع دیکر

عاشقم دیوانه بنده استون بکا زنجیرلر — لاجرم زنجیریله زیور بولورلر شیرلر

یاقدر نار ملامتده فتیلن داغنک — برچراغ ایدندر بن فرادی پیرلر

یا مکر کافر کوزک ایمانه کلمشدر بر آو — المش اطرافن فرنکه عریان ایدب شمشیرلر

عارضکده چین کلستانی بوزکه شکن غزال — یا قشنک انمش لکا فرکا ملر کدن تیرلر

وقت اولدی روی خیالی بنده کی لطفیته آیتمش — سن مروت کاننه لایقمیدر تأخیرلر

نظیرهٔ سواری

زخم تیغکدن دونرسم بو تنمه شمشیرلر — سینمی دوندرمزم یوز بیک اورسک تیرلر

درد عشقکدن ولردم ری زنجیر ایلمه — بوتنمه زلفک یتر لازم دکل زنجیرلر

آفرین موی میانک نقشنک تحریرینه — قل قلمله مانی چین ایده مز تحریرلر

کوروربو وجهله یارک مصور نقشنی — یاپشوب دیواره چکدی کندودن تصویرلر

فکره وارسه سواری غم دکل اکر کورمکم — یاره تیر شکلین چکک رایندیجوق تدبیرلر

نوع دیکر مرحوم ومغفور دوکنجی ازهری

ای بت چین خط کعبهٔ حسنک روکیدر — سیه اورتوسی انک زلف سمن بویکدر

خالک انده صنما چون حجر الاسوددر — آب زمزمکه دخی لعل شکر کویکدر

رخنه صید اولمیه بو مرغ دل ای کبک خرام — خال لر دانه اکا دام بلا مویکدر

سو بسو جوی سرشکم اقیدن هر دم — باغ عالمده فراق قد دلجویکدر

کوی یاره چکنور سیل سرشکله بدن — چکن ای زهری یا خاکک و یا صویکیدر

نظیرهٔ بی کسی

صنما کوکلم انن قامت دلجویکدر — نقد عقلم طعندن کاکل خوشبویکدر

اوزدنوز سن درمیخانه ای دل هردم — چکن اعل جانبه یا خاکک و یا صویکدر

نیجه دیوانه لری بغلدی زنجیره چکک — جمله عشاقی طوتن بندده بر مویکدر

تیغ هجرکله شهادتان دوکلور سکانن — خون فشان نقد ایدن غمزهٔ بدخویکدر

کم ایمش بی کسی درسک بکون ای شاه جهان — مبتلا ای بستم خاک ره کویکدر

نوع دیکر

فرقت کیجه سی روز وصالک اجلیدر — صونی آکثی فی الوعده کونن کیجه لیدر

بیک درد وبلا ایله یوزم اندی شکرینک — شول شوخ شکرلب که لبی عسلیدر

شهر کلیه زوالم نیه واره دیوانه — چکدی فلک ای مه کبی مثل علیدر

عقلم دله جانانه دلی درسه عجبمی — مجنونمه فرهاد وبلاکش بدلیدر

قابکه دستنک بنده‌کی اولدی کونش ای غنی
کوررکو زینده فلکک طوتر الیدر

صانور علمی نسک اولور موجب جنت
زاهد طینور زهدینه اولدە عملی در

خورشید صفت روشن ایدن عالم جانی
وصف رخ جانانیله ذاتی غزلیدر

نوع دیگر مرحوم ومغفور اسحاق چلبی

شادی وصل فرصدن غم محنت یکدر
یادلردن بکا یار انده صحبت یکدر

دولتم یوغیسه جانانه بن صانع اولەیم
عالمک سلطنتندن بکا صحبت یکدر

اولمین کسب فضیلت ایده ذوقنکده
کنجی تحصیل کمال آنکه غربت یکدر

یکشی چونکه ریاییدە عملدن نیت
حجه وارمقدن اشیکده اقامت

دعوی عشق ایدر زر قحز اول کافردن
عاقبت چونکه اولور یار شهادت

ای اولورکون یوزنی جون کوزم اسحاقی
کل کوکل ویره اومهرده فراغت

نظیره عطا قاضی

صحبت اغیار ایله یاریده فرقت یکدر
لیک اغیار ایله فراواتنه وصلت یکدر

صورتا گرچه کز مختلد محبت بردر
لیکه بیک مرتبه معنیده محبت یکدر

یردە یاتمقدن ایسه درد وغمکله بیک یل
نفس ذکر کلەدیندە صحبت یکدر

فلک دکل یوزنی کوسترمزسه آیه کوزنە
اوملازملرە معنیده بو صورت یکدر

معرفت استرلیک کل وطن اجره غربت
صنعکم کسب کمال آنکه غربت یکدر

ای عطا پادشه بحر و برا اولمقدن
کشیه خشک تری بر زقناعت یکدر

دیمک مجنونه علم عشقی تکمیل ایتدی کاملدر
بنم یانمده دیوانه نه بلسون قارده جاهلدر

انیچون حبس ایدر بیکانکی دل ای کمان ابرو
که اول بر کافر بیدین الندن کلدی بردلدر

کوکل اوصلو یک اولاله وشیدلسی بزخود بیک
شوکم دیوانه سیه بر بر ینک رند عاقلدر

دوکنسم نور طشرە بکوزلی ال یوزینه حسنک
کفینەکم درم قوریه ترازو کبی مائلدر

خیالی روزه غمدن هلاله دوندوکی کوکم
سنک عیدیکی کورمکی بکون ای ماه ایلدر

نظیره باقی افندی

کوکل تکمیل فن عشق ایدب اوستاد کاملدر
انک یانندە کمدر کوهکن مجنون نه جاهلدر

عذار یارده آیینه یتشدی زلف هندوسی
ولی ایرملدی یانندن انک بر نیچه بیلدر

صراحی اشتر سرمست درکردن فراز اولمش
لیک شوقیله جام شراب آفاقن زلدر

دکل داغ سیه لر سینه لر در حوز جایحون
نشان ضرب تیغک سینەده بند حمائلدر

نولر رحم ایلمزسه باقیا احوال عشقه
دل سنکین جانانه رقیبه قاتی مائلدر

نوع دیگر مرحوم قضات جنتندن
وجهی افندی گفت

اول قیامت کوزلر گرچه کوکل مایل اولور
بر دمی فرقتنک یا که انک بیک یل اولور

جوشه کلدیکچه سوزندن جهلورده هر
معرفت بحری اولن کیمسه نه دریادل اولور

دوشمن وادی هجرانه کشی موت کبی
حد و پایانی بولنمز عجب منزل اولور

اکمه تخم وفا دلبره کندم کو نم
مزرع سبز جهاندن بکه نه حاصل اولور

سر عشقی ویدکرا اغیاره دیدکوجه حسین — های بنم روح روانم اکسم قاتل اولور

نظیره خیالی

طالعده بوکو کل هر کیمه کسم مایل اولور — کوره خبر کون انک ماه جمالن یل اولور

روزکارا اندی بلا موجنی چشمه عیاش — اجلقدر جیکر اولکه که دریا دل اولور

بوقدر دانه اجلده بتور فرزبر کاه — خرمن بنزی سپهر که بخه لی حاصل اولور

اوق کبی طوغری واریا کبی اکری اره — منزل عشقی نگارک نه عجب منزل اولور

غیره لطف و وفا اوله جنالی یه جفا — ای شه ملک ملاحت بوکه کم قابل اولور

نوع دیگر مرحوم منلا ذاتی فرماید

بنای دولت حسنه طنین شونلکه وارادر — بکم نیجه عمارتلر خراب اولور بو دنیاده

ورک اولسه دریالر یزلز یاتمکه وصفی — بنم ایکی کوزم قابل دکلدر وصفه دریاده

خیلسم نعمتکه حق بخم لعلکه یک بردم — اکر کم ایلدرم شکل کلورسه باکه حلوادر

نوله عشقکه قدک زلفکه اغزکه کوزلسم دایم — بنم چوق سودوکم منع ایلمه عالم تماشادر

بنجمی آدمی جعفه خلق ایجنده ذاتیا آنکه — سننک اتنی رنگ هر بیتی بر نوع معنادر

نظیره اسحاق چلبی

بنم کوکلم الن دلبر بغایت خوب و رعنادر — حضور صاحب چشم و ابروسی ایکمز ثانی مثل تماشادر

قول اولمق ایستا شنده کشیده عین عهده — کوکه چقمق کبی اما جبر و بر تمنادر

امید وصلله ولدن کده بدر صبر عقل و هوش — مشرف اولیمالی بکم کل اوده تنهادر

غنیمت بیلیوب صوفی جمال سیرنی یارک — وارینه فکر جان اتمک ایکن اوزکه تماشادر

بنم خوان وصالیله رامید ایدندکم اسحاق — غم هجرانه قالورسه نه منت الده حلوادر

نظیره سبزی خلیفه

صراحی مجلسکده ساقیا بر خوب رعنادر — پیاله کبی جان ویرر لبی کویا مسیحادر

نظر قلسک جهان آیینه کور نور صورت عالم — صفاسن رخلری آیینه و جام مجلادر

پیاله کبی قان یوطن اراکن بزم وصلینه — سر زلفینه دل اویرمک عجایب اوزکره سودادر

کوزلر شاهیم دیو ایکن مغرور حسن اولمه — بخت شاهی قول اتمشدر بکم بوادرکه دنیادر

نوله لعلوکی یاد ایدنجه دله الیسه عمر زایل — دو عالم غصه سینی دفع ایدنجه بر جام صهبادر

نه حد نه تمنا ایلمک بزمن صراحینک — غرض اول دلبر رعنای سبزی بر تماشادر

نوع دیگر مرحوم و مغفور ولی الدین اوغلی احمد پاشا

قلدم بلای غمقده بن مبتلا سفر — مشهور دورکم عاشقه یا صبر و یا سفر

حیرتده یم که بویله هوادار ایکن بکا — جون نایردی کویکه چون اید صبا سفر

کتمز قبکدن اولکه کورر زلف خطکی — عقربده اولسه ماه دکلدر روا سفر

کعبه قبک قیوب جکر زغم بر یرسن — کرد قوقمتع واولی صفا سفر

قطع ایلیوب علایقن احمد کبی قلور — سودای زلف یاره ختنک خطا سفر

ورلر کر عاشق اولنه یا صبر و یا سفر
صبرم دوکندی لازم اولبدر بکا سفر

عشقک مسافرینی ایکن یا قمه کون کبی
اقبله کاه کعبه مقصودم آسفر

کورسم یوزوکی کوکله اولمک کلکوز (ماهی)
زیرا بکم مبارک اولورکون طوغا سفر

دل بر یکا جکرنی غمم بر یکا سکا
القصه واجب اولدی بکا بر یکا سفر

دلبر محله سندن ایراغ ایتمه آهی
یا رزق دکلمی ایلیه بر مبتلا سفر

نظیره سبزی خلیفه

دردم بهار ارشه ایدم بر بکا سفر
اولدم بلای عشقکه بن مبتلا سفر

جانلر کوزینه ویریکچون روشنا تر
خاک جو عنبر قدمک توتیا سفر

اونورمغیله کروزاله یار رعنا زمین
کوی نکاره وار رهنه دوشندی بکا سفر

کون طوغدی صنمکز سحری آسماندن
آفاقی طوتدی حسنینه بر ضیا سفر

روی زمینه جرخ لطافتده کلمدی
بر سدره بویلی سخلین منتها سفر

بو یولده ریولکده کوربجسته وزار
بن مبتلا که ایلمدک ورجبا سفر

سبزی جهانده هرکشینک بر ارادی ال
جوروبهشت زاهده تر بکا سفر

نوع دیگر شیخ وفا حضرتلری دردیشلرندن نعمی دده

اوشمه ای کوکل جانان سنکدر
چو دوشدک درد نه درمان سنکدر

بزمنش بزم جام حسن الکده
سوره کور ساقیا دوران سنکدر

یوری ای سرو بستان لطافت
صالن طاوس وش جولان سنکدر

کوزللک مصری اجره حسن تختی
بکون ای یوسف کنعان سنکدر

صوصاشدی ای خضر زمانه
صور رکم چشمه حیوان سنکدر

اوقن اندیسی یا بن یصدی نجاتی
یوری وار شمعیا میدان سنکدر

نظیره اصولی خلیفه

ویررسک جانکی جانان سنکدر
دوشرسک درد نه درمان سنکدر

باشک جوکان عشقه طوب ایدرسک
کوکل بو عرصه ده میدان سنکدر

جو ویران ایلدک ملک وجودی
ولا اول کنج بی پایان سنکدر

نه حالت الکله کلزاردن زاغ
سحان بلبل کل خندان سنکدر

سمند طبعه بکدی بجنلدی
اصولی پی تمدیلک میدان سنکدر

نوع دیگر مرحوم و مغفور نجاتی بک نور الله مرقده

کاشن حسن جمالک که قش و یاز اجلور
صان جنان باغی ورر کللری طوروز اجلور

بلمزم نیجه ویررم وصف دهانک خبرن
سویلمزسم اولورم سویلرسیم راز اجلور

نقد رکم ایدرم حسن کتابینه نظر
هر ورقدن نیجه بیک مسئله ناز اجلور

کره زلفی جوزرسه دل ای جان المغبون
صید تسکلنده هزاران یرشهباز اجلور

ای نجاتی بو جهانده اجلور جوق کل تر
رخ دلبر کبی کل لیکن ایکن آز اجلور

دلبرک باغ جمالی کرفیش و بازا جلوه‌ر — صان جنان کلشنی رنکلری طوتا زا جلوه‌ر
بجه شیخ ایلیه‌لم غنچه و هانک خبرین — ناکهان تا زنهاندن ینه برراز جلوه‌ر
قورقرم لعل لبینک خبرین سویلیمکه — ناکهان کنج نهاندن ینه برراز جلوه‌ر
هر تجنک ایدرم عشق هواسنده صدا — آتمک پرده‌لردن نیجه شه ناز جلوه‌ر
اره‌رم حسن کتابن که وفا رسمی بولم — نا جفا بابیله سیند ناز اجلوه‌ر
مصحف حسنی کوروک چونکه قی سوره‌ء نور — مهری عاشقلره عالمده بو فال از اجلوه‌ر

نوع دیکر مرحوم و مغفور غازی سلطان سلیمان
خان علیه الرحمة والغفران

کاهی زلفنک مسک کاهی عنبر سارا صتر — وصلک که ور عدن که لبلرک حلوا صتر
لعل نا بوکه ایرم دیو ایدوب جوش و خروش — دایما میخانه‌ده کندین می حمرا صتر
کرچه دلبر کوستررعت قهاکه جوب یوزنی — کاه اولور بر دم دو شرعشاقه استغنا صتر
شعر بر سوزم اکر وارسه عجم اقلیمنه — ویرمکه بر حرف قیمت افسرین دارا صتر
بزم عنده ای محبی نامله آهنک ایچون — کنده زینت بازاره کوزمدرش انکچون تماشا صتر

نظیره خیالی بک

خط مشکینک لبکده عنبر سارا صتر — رخلرک مهر و محبت بکلرکه سودا صتر
عید کهده کمنی کمان ابجدکه صلو غغاره — تا رخسترمده یتوب عاشقلره ایوا صتر
دلده بیکا نکمدن نایدیر خیالی کاکلک — کویا طفل حبشدر کعبه‌ده خرما صتر

ای ساقی مدام اولسه لبک بی تجب اولمز — زیرا که دلو قنلو اولمسده ادب اولمز
روزی اولدلی تا رغمک روز الیده — دل شمع کبی یانمیه ای ماه شب اولمز
انکشت تحنا یسنی سیر ایلر نکار که — ای دل دریغک سرو دلنده رطب اولمز
ای کلشن حسنک کل زیباسی جهانده — بر سنجلین لاله خد و غنچه لب اولمز
باشد کسلور کلسه قچن لعلکه زلفک — می مجلسی بی فتنه و شور و شغب اولمز
ای عمان اولنک چونکه اولور ریشه سی ترو تمک — ای صوفی ریا جامه دوشمسک عجب اولمز
مجنونه نجوسنده سی ای صبحی لیلا — عالمده بلیغی کبی عالی نسب اولمز

نظیره سبزی خلیفه اسلام بولدی
اهل جهت طایفه سنده در

نکارا خط رخسارک کبی بر فرغ زار اولمز — کوروب آنی گلستان ایچره وار می فرغ زار اولمز
بجه بی طالع و بخت سیاهم یارکه هر ایدی — ستارمده بکا یار اولدیم ولی اولاد یار اولمز
اولبخت شاهد میدن فراغت ایلمه ای کل — بلور سنک بو بندن او زرکه عاشقه عالمده کار
اولوب بی اختیار اغلرسم انجه کرم ایلی — جبیم عاشق رسوا اولنده اختیار اولمز
شو دکلو شرمسار اولدم بن اتدرکی وفا ردود — وفا نسز اولدو غیند یارهرکز شرمسار اولمز
صبا کبی سحر خیز اول نقش کلزارد لطف ایلی — جهانک کلستانن نیز کل اچلمز بهار اولمز
ایا سبزی نیجه غمناکه محزون اولیم مردم — غمینده اولدم اول یارکه بکا بر غمکسار اولمز

نظیره باقی چلبی

ولا بزم جهانده یکپه آقو پایدار اولمز / مدام الدن قومه ایاغی فرصت برقرار اولمز

صقن مجنونی صنمک اهل عشقک اختیاری یوق / گوزل سوکمده زیرا کیمسه یه هیچ اعتبار اولمز

کنار اتسم دین اول گوهری قعر یم غمدن / کناره چیقسون هرگز گوهر درکنار اولمز

نه قاندر اغزن بحرنده یارک درو قندن / عجب بر دمی وار درچشم پرخون اشکبار اولمز

اول آهوی سکه صید اوله صمه الیاس ختندن / ودکلجه قاچ آتا یا قیا آقو شکار اولمز

اورنه‌لی امینی زاده عطا چلبی

رخ رنگیننک ای گل عارضنده اختیار اولمز / ایکن مغرور حسن اولمه گوزللک برقرار اولمز

گله بلبل اگرچه ایکی اولمز باغ عالمده / ولی هر مرغ پروازی گلستانده هزار اولمز

محبت گلشننده اشک چشمم جویباری کبی / دخی بیلمم نیچون سرو قامت درکنار اولمز

اولور دل گرچه کلم اول رخ وحشی صیدنه طالب / ولی دولت خاصی باز همتده شکار اولمز

ایچر بزم غمکده کاسه گردونی بر قلتک / امینی بند کر ساقی ایقلر پایدار اولمز

نوع دیگر وجه آخر صافی چلبی

ساقی لب جانبخشک صهبا بدل اولمز / مجلسده براکک کبی شیرین مثل اولمز

کویکده صچک فکری ندن خاطره دوشمز / جنتده غم و غصه و طول امل اولمز

نقش خط و خال اولسه ولده نولدی ای دوست / ارکان محبتده خطا و خلل اولمز

برگوشه می وار غزنکه اوجنتدن بوجهانه / کم آنده دون کون فتنه و فکر جیل اولمز

صافی ره جانانده بخون جان جگرسن / چونکم حرم کعبه ده جنگ و جدل اولمز

نظیره مرحوم اسحاق چلبی

عالمده افندی سنکه بکزر گوزل اولمز / یوق کبیکه بو قاشه بو گوزه بدل اولمز

بیک جان ایله ای وصلی متاعن طلب ایدن / بیکدنکی بر ایکیک دیرسن حاصل اولمز

قویوب ایشکن کعبه یه وارمانیغی قصد ایدن / صوفی نه طور رسن یوری ابله کهل اولمز

برسوزی ایکی اولمه‌دی یانکده حسودک / بیک سویلشور زیر سوزی موزه عمل اولمز

کر اینکه تشبیه اولنور کاه رقیبه / اسحاق کبی دنیه ده ضرب مثل اولمز

نظیره طالعی چلبی

شول جانکه غم عشقکله مبتذل اولمز / بیک بیله اگر وصلکه مرکز محل اولمز

زهد ایله ارمی درا اوکویکه زاهد / بلمزانی کم موجب جنت عمل اولمز

خط صانمه عذارنده ولا سایه زلفن / کم جنت فردوسده رانده شغل اولمز

بل کیبی یوقکه دیله بیلده نجه قوتن / عالمده مشدر یوکه ابله کهل اولمز

رنکینک اتسه نور طالعی نظمکله نظا / شعرکبی مجموعی رنگین غزل اولمز

نظیره عطا چلبی

دیدم لب لعلک کبی شیرین عسل اولمز / دیدی می ساقیه جهانده بدل اولمز

دیدم دولویم سلسله زلفکه بنده ایت / گلدی ددی دیوانه سوزینه عمل اولمز

نیچه ایرشیم بسنبلکه دور رخکده / کم بوتجلین دینه ده طول امل اولمز

اورکنده اوزکی غمزه‌لری قیلنه‌ای ول / اولم بر اولور دینه ده ایکی اجل اولمز

چوكان سر زلفی ایله بر دنك آخر
باش اوینر سنك كل بر و بوندن محل اولمز

یوزنك كوسترن اولدر بكه بودیر فناده
بیك صورت اولور سكه بكزر كوزل اولمز

مجموعه عالمده عطا اشبو ردیفه
چوق شعر اوله بونك كبی غزل اولمز

نظیره نظمی چلبی

كون یوزوكه حسنده جهانده بدل اولمز
روشن بوكه ای سكه بكزر كوزل اولمز

دیدم بكه بر بوسه عطا ایله افندی
بیك شیوه و نازیله دیدی حاصل اولمز

زلفنك هوسی عمر دسوررسه نوله عمرم
مسكن دله آنك كبی طول امل اولمز

سر دم ایدر آواره هوا كیدر بو كوكلم
عشاقه نكارا بو قدر خوش عمل اولمز

نظمی نظر اتدكچه بكا اولمیه حیران
كم شهد لبك كبی الا هیچ عسل اولمز

نوع دیكر

صبا سنبل سچیلكنه خوش دم اولمز
اچلمز كل یوزكنه خرم اولمز

غریب و شام زلفوك سحرگاه
بنم صبح كبی همدم اولمز

جدا لكدن ازلدم وارلی دركم
كوكلمده آتش غم كوزده نم اولمز

وصالكده اكرچه هجرانی اكر
دم شادی دیده جانا ماتم اولمز

كشی جانان جهاندن كچمیجه
حریم وصله صافی محرم اولمز

نظیره وجانی بك

جهانده آدم اولن بی غم اولمز
انكچون بی غم اولن آدم اولمز

كوكل كوزیاشنی یغدرمه یتجه
محبت سبزه زاری خرم اولمز

بلی غنچه بلی اچجه كوزللر
ادب قوچاغنه غالب كم اولمز

كلوب اختمیلیم دیشوری ادلا یر
ستارمده دریغا اخشم اولمز

كوزللر طاش بغرلو اولمیجه
بنای عشق ایكنده محكم اولمز

دكلدم بنده كبی طوغری كلمدم
اتشیكدن بر آدم كیتم اولمز

نهایتده توبه كی یوزن دررسه
چمنده لاله و كل ایسه اولمز

نظیره وصالی چلبی

بكا سنسز نه بر كون بر دم اولمز
كه دیده پرنم و دل پرغم اولمز

خیالك كتمدی كوزدن اكرچه
پریشانه دردمه مرهم اولمز

حسود ایكن طوتمه وار اوزكه
خوه اطلس كیرسك آدم اولمز

دیدم اولمادی قاپكده یشیمكم
دوی بو كعبه دربی زمزم اولمز

وصالی سنكلك چون بلبلی در
اوتر حسنك بهارنده ایلم اولمز

نظیره نظمی چلبی صاحب دیوانر

دم وصلده ایتر بر خوش دم اولمز
جهانده اندن اوزكه عالم اولمز

ره عشق اچره غم چوقدر ولیكن
غم هجرانه بكزر بر دم اولمز

بسینی ای پر و كلرخ كوزمینجه
دل و جان غنچه لبی خرم اولمز

بو بن دلخسته ای جان طبیبی
لب لعلك كبی هیچ ام سم اولمز

پری پیکر گوزللر سویمسنلر / بهایمدر وندر اصلا آدم اولمز
نه بلسون عاشقک حالات عشقن / حریم عشقه اولکیم محرم اولمز
حسود ویله قو نظمی عشق بحثن / که معقولیله نادان ملزم اولمز

نظیره صبحی

جهانده وارمی بردل کی غم اولمز / غم و درد و بلایه همدم اولمز
گیدر شول کون یوزکدن لطفی کم / دولت کیمسه آدم خرم اولمز
بنی کوروجه قاچسه طالعم کل یار / پریدرکیم انیس آدم اولمز
حبیبا مدتی یانمکده شیلر / ملکه خو و عدا ازیل همدم اولمز
نگار رحمتیم لطفیات کرم قیل / بیکدن غیری عاشقه مسلم اولمز
بو حسنک موسمینه اولمه مغرور / کشتیه بو سعادت سردم اولمز
نر چکدی بو صبحی عشق الندن / تنها بیکده بیر بنی درسم اولمز

نوع دیکر و بحر آخر خصالی چلبی گفت

نیلیم گلزار سیر بی اول یوزی گلزار سز / چون بکا جنت جهنم کوریشور دیدار سز
چشمم بجا یرکز اقیده داغ جان خسته‌دن / ایکی اوکسز دریتیم غنچه نه ده بیمار سز
سوریانمکدن طوسون اغیاری یار زرم ای / ورد گلزار رجبانن وردکیم اول خار سز
وعده وصل ایلدک عهدک فراموش ایلمه / شانکه لایق دکل کم دیه لر اقرار سز
نا دوام وار دنیاده خصالی نار او / کیمدی عمر محنتده درد ایله جفا یار سز

نظیره درویش افندی

بو جهان ایچینده یار اولمز بکم اغیار سز / یا نیده انصاف ایله شاهم گل بتر می خار سز
خط و خالک کون یوزکده کورنیم نیم زار / عندلیب اولان بلورسن چونکه اولمز زار سز
اهل عرفان آکه دیسنده بوشی مشهوردر / یعنی بسمز یار اتیننی قالور جهانده یارسز
جنتی گیرمک میسر اولمزیه یاریله / نی معاذ الله دکمز یا که جنت یارسز
روی دنیای اگر درویش ایده ریک شکرست / هیچ بولنمز جهانده بر گل نی خار سز

نظیره رسولی افندی

سیر دکمز اول قمر یوزلو نگار اغیار سز / عالم اچره هیچ نه مشکلدر ریحان یار سز
اکیغ دیدم او شاهک خیل قدام ایلدم / دوستلر عیب ایلمک عاشق کرکدر عار سز
وار می بر بلبل که گلشنده فغانه کلمیه / عاشق دلخسته اولمز جهانده زار سز
بوسه عهد ایتمشدی گرچه عهده ظوماردی باک / غم دکلدرکم اولور محبوبلر اقرار سز
قنده بر گل یوزلو اوله طاقلور اگر رقیب / ای رسولی گل بولنمز عالم اچره خار سز

نظیره سودایی

جنت المأوا اگر کمز عاشقه دیدار سز / گلشن دنیا قفسدر بلبل گلزار سز
یاری چون ترک ایتمشم ایکی جهانک لعنتی / بو نه حکمتدر که یوق دنیاده بند نگار سز
یا رستمی صحبتن زنهار زنهار ایلمه / زهر اولور هر قطره سی آل لعلنک یار سز
طوتدی کوکلده خیال زلف و رخسار کی طونی / قنده ایسه کنج در اولمز بیش مار سز

ترک درگاه ایتمه اولدرسه رسوا کیم
یار اشیکنده کرکدر عاشق اولن عارسز

نظیرۀ وصالی چلبی

ایکم سیر ایلمز اول شوخ یار اغیارسز
شاخ کل کبی صالنسه قچه صالنمز خارسز

بیلدن بی درد صونمز عاشقه یار ایلمز
صانمه شربت ایچرزلی مار قور تیمارسز

عشق اوینه یانه غم ندر مدام آه ایدیکم
بو محققدر که مرکز دود اولمز نارسز

کیمدی دلدن خیال زلفک ای کنج روان
قنده ایسه کهنه ویران اولمزمش مارسز

آستانکدن وصالی بی نوا کی سورمکم
عندلیب خوش نوادر اولمز کلزارسز

نظیرۀ رمزی چلبی

ایکم چقمز یلوکز سیره یار اغیارسز
کل کبی اولی وفا بر کون صنلمز خارسز

انجمن رشک جبینه وار دو غمزه دلبر دیدم
دیدی بر عارف بو وار عاشق کرکدر عارسز

یاره لو بزم اولور دوردن طبیبه سویلمز
کورمدم آنک کبی بر باشنه تیمارسز

جام زهر آلود ایچرسم یار الندن بن اولور
زهره دونر قنده شیرین اول شکر گفتارسز

رمزیا کوزون کوکلمدن چقدی سلک جوهری
یوق یتمده قیمتی اول لعل کوهربارسز

نظیرۀ سبزی خلیفه

سیر کلزار ایلسم اول سرو کل رخسارسز
اولمزین بلبل کبی فریاد و آه و زارسز

چقدونی دم رشتۀ جانم کسلدی زار دل
چنکه دونیکم نوا ایلمیه تارسز

طولنورسه کردنینه زلفی یارک غم و کل
ای کوکل مشهوردر کنجینه اولمز مارسز

نیجه ایچلسون کوزم کوکلم کل کلشن کبی
نیجه وش عالم کوزومه دار اولور دلدارسز

کورمیوب کوینده سبزی کل یوزین نیتسون بولا
عاشقه جنت کورنور دیدارسز

نظیرۀ رحمی چلبی

بلبل دل باغ دهرک کشت ایدلدن زارسز
بولمدی عالمده بر کل کم اولا اول خارسز

باشمه اورسک ملامت طاشنی دونمز یوزم
بو مثلدر سو دوکم عاشق کرکدر عارسز

درس عشقک مشکلن حل ایتمکه ای اهل دلم
دنیه ده دانا یکر هرجا جاهل و مقدارسز

یارکه ای دل همدم اولدوغن رقیبه غم یمه
وار می عالمده ایچره بر سیمین بدن اغیارسز

کویی ایچره یاری کورسم اولور عالم جحیم
رحمیا جنتده عاشق اولمز دیدارسز

نظیرۀ خفی خلیفه

یار بولنمز جهانده ای کوکل اغیارسز
کلم عیب سز یارا شربه قلور اول یارسز

گلستان عالمک کشت ایتدی هر سر هزار
بولمدی بر شاخکم کل بیتانه ده خارسز

جهد ایدب جانانه سن بر لطف ایتمز قولک
بند ایدیب بر دم دل آرام ایلمز دلدارسز

دیده بر دیداره قلمشدر ایکی عالمده بس
جنتی عرض ایتسک المز غبنه دیدارسز

عشق اودینه یانمین کوکلده عشق اولمز خفی
زیر دهر شمعی کورسن نوری اولمز نارسز

نظیرۀ هجری قره چلبی افندیدر

هی معاذالله بکا جنت کرکمز یارسز
کلشن عالم قفسدر بلبله کلزارسز

چالشوب تغیده یارکه برلکه تمز قوانی
کورمدم یارم کبی بر باشنه تیمارسز

ای فلک کت جیسن زرکه ایله تاج عاریمز | عاشق اولن ای کوکل دررکر کدر عاریمز
اغزن اکدکه دیو عشاق اولدر سرچینی | لطف و عزوبهای غنچه وار دیدکلری بیچه وار ایمز
جان الدکه هجر نیک بر بوسه ویرم اکرکه دیر | قانی اقرارکه بهی ظالم بهای اقراری یوق

نوع دیگر مولانا شیخی افندی حضرتلری

کوزدن برقده کرچه بزی قال نکاریمز | وار دررکرملرینه انک انتظاریمز
جان سوکلی کوکلده ایکن معتبر طرز | کرچه فلکده یوغیسه هیچ اعتباریمز
قامو کوزلر اچه سنی اختیار ایدر | سوزدکه الوکه الده ایکن اختیاریمز
دشمن سوزیله حاشه که بن یاری ترک ایدیم | ترک ایلدیسه کرچه بزی نوره یاریمز
اکم اودینه صوسه بن شهدی یوغیسه | بادصبا دن اسیه بن چون غباریمز
شیخی بیاغی قولدر قرار اوزره طورنمز | کرچه دوکندی قلمدی قولده قراریمز

نظیره حیرتی

کوی نکاره اوغرسه رهکذاریمز | اتمز حضور اوکون بو دل بی قراریمز
یاریله کلدی حجره وزه دون بجه حسود | ابردکه بهار روحنه کل دررچکاریمز
برداغ یقدی سینه دوی بزم دحی | اولشونشنکله کل کبی بریاد کاریمز
دل شهرنی سپاه غم ایدردی خراب | یمنی نه کنجی اولمسه محکم حصاریمز
ای حیرتی اولورسن اکر خاکپای دوست | هب کحل ایدینه اهل بصیرت غباریمز

نظیره فقیری

فرهاد قزدی سنگه سنک داریمز | مجنون نجی اولسه بزم توبه داریمز
خاک اولمشوز بولکده سنکه نور یا صبح | بیک غنچه لبشده کتوریسه غباریمز
مستغرق اولدی بحر غمده دل شها فلک | کور طالعی که اشلمدی روزکاریمز
مجنون عشقه دیدی فرهاد و یردی جان | درداجانه قلمدی بر غمکساریمز
مجنون چقدی سلسله عشق اچنده کم | اولدر فقیر و بیریز و اختیاریمز

نظیره مرحوم فغانی

بیلدویرسه باد اجل کرغباریمز | حاجت که جهان اوله بیسنکه مزاریمز
بیمدد دکدی سرو الف بر نهال سرو | بو قنلو قنلو تازه دوکون لاله زاریمز
اکسم وصال تخمنی یاد امید ایله | او وقت درختنی بتر کشفه رازیمز
قوزایاغه دوشمکه طورارم مدام | بو قدر بزم سبوکبی بردست یاریمز
لمعه ویریدی کون کبی نظم جواهری | اولسه فغانی ذره قدر اعتباریمز

نظیره حیرتی بکجه لیدر

دلبر صوقلق اتدی قش اولدی بهاریمز | کون کورمدک شب اولدی دریغا نهاریمز
بر طش بغرلو دلبره دوشدی عجب دیر | دل شیشه شکسته اولسه نوله انکساریمز
یللر دررسا فلک محبتمز | شهروصاله اوغرمدی رهکذاریمز
بیردن یره اوروب بزی کوشنده اتدی دور | ایریسه فلکله بریره آه و زاریمز
ای حیرتی دون ایدی اولب بلکه بی حضور | کوزدکسه یارده نرکس خاکه قراریمز

داغ اولدی لاله کبی دل بی قرار ریز
همتکوزلر بتورر خاکسار ریز

شهباز یوز بو بیشهٔ عشقک که هر زمان
شاهین بقشلو بر بلبانه در شکار ریز

دریالر زکر کوزلر ایرشمز قراوزه
هر خار و خس طوتر سنه بحجه کنار ریز

ابداللرزکر مژلرسه فدا یا علی دیو
وللراو زندی سینه ده کی ذوالفقار ریز

بر وقت اولا که عبرت ایچون خلقه آه یا
تاریخ اوله ایلله سنک قرار ریز

نظیرهٔ بهاری

نا سید همنفس اوله لی آه و زار ریز
بزم بلاده ناله و گریه اولدی کار ریز

صو کبی قدی کوکلز اول سروی کوریجک
دیدار حقی قلمدی صبر و قرار ریز

عار اندوکینه بصفعه یز خاک برقدم
محشرده شاهد اولی سنک قرار ریز

تیغ غمیله کسدک امیدی حیاتدن
کل ای اجل همان سکه در انتظار ریز

اغ ایکن اشک چشمه زرد اولدی حیز
فصل خزانه دوندی بهاری بهار ریز

نظیرهٔ اسحاق چلبی

یکدی هوای کاکله روزگار ریز
صرف اولدی خط و عارضه لیل و نهار ریز

موی سیاه بشلدی بر ایر اغسرمغه
فصل خزانه آچلدی اولدی بهار ریز

محشر کونی دوکلمه یا شدن یا فدکس
بالله قوکه کده که بزه سنک مزار ریز

خاک اولیجق اولامکی بر پاکه دامنک
بک دامننه یا پیشه قالهٔ غبار ریز

تخم تمک یرینه دوکر اسحاق کوز یشن
دنیاده چونکه یوق دخی بر کسب کار ریز

هر دم رقیبه عزت ایدر اول نگار ریز
برانچه یوق قتسنده بزم اعتبار ریز

گل رخلرنده خال سیاهی کبی بیدیم
پروانه در کوزلری الحینده نگار ریز

بلبل کبی کم اغلریدی آه و زار ایله
گل کبی یوزه گلمه اول گلعذار ریز

دل شیشه سن صیدی اور بسنک خوی بله
خوش گلمیدی ساکر بزم انکسار ریز

هر دم روانی آه ایده لم درده چاره یوق
چون بویله کوستر یزه بو روزگار ریز

نظیرهٔ سنانی خلیفه

عشق آتشینه یاندی بکون گلی دار ریز
اوج فلکده سیر اولدی غبار ریز

آه ایلیم نجمی فراقیله بر نفس
یکدی هوای وصلتله روزگار ریز

خنجر زندن اولدکمه چوق شهادتی
وللراو زندی سوسن خاکه فزار ریز

برباد ایدرسه دانه خالک عجب دکل
دل خرمنده خرمن صبر و قرار ریز

منصوریوز بو زلف دلاویزک شها
بو قدر بولدکمه ایله کیر و دار ریز

مستدر سنانی باده عشقیله ز مدام
محجوب سوء بیله دور افتخار ریز

نظیرهٔ دیاعتی

شول اغزی غنچه یوزی گل اولنجه یار ریز
زاله مثالی مهر بیله یوغ اولدی دار ریز

تیرانجه آنزی قدی قرکمان
آه اولمدی او کوزلری آهو شکار ریز

اولدی شهید عشق اولوب قانوزه غرق
آل لالهٔ تربتوریه نجمی مزار ریز

عشق اهلی چون قنایله لی اعتبار اولور
بو معتبر دکلی که یوق اعتبار ریز

عی ان عشقه فلك دلی تا كه صالمتز — مردم مخالف آمسه دور روزكاردز
دردا اهلی اولمین نجبه آرام ایده نجب — ملك بلا و كشور غمده دیاردز
شمشیر عشقه كل دیره‌لم ساعتی بوین — باش اوینقده اولدی بزم افتخاردز

نظیرهٔ یحیابك

عشق اهلیوز یونج اولسه نوله جلوه‌گر — باد محبتیله طاغلدی غباردز
دیدار یاره اقدی روان صو كبی كل — راه فناده قلمدی هرگز قراردز
یولده قالو رایتی ایزی كبی كوزرم — بنسه سمند تازه چون اول شهسواردز
آیینه رخنده دكل زلفنده عرق — عكس او روی ایده دردلی بیقراردز
بچیا هلاك ایدرسه بزی تیر غمزه‌سی — درد اهلنه نشان اوله سنك مزاردز

نظیرهٔ خیالی

یاری قلورسه بز اولیجك روزكار ترك — كوی نگاره ایر كوره بر كون غباردز
كوروكده یاری آهله جان ویرمك آرتشن — نقش مراد كوستره‌می آه و زاردز
اندق مراد مشرلنه آه او قدرنن — طشره كلدی اولدی نشانه مزاردز
سرچشمهٔ حیاتده صنمرسه سبوی جسم — تا كه بو یولده اوله درست انكساردز
اولسك خیالی دردوی عالمده نه‌یه — سویلر زبان حالله سنك مزاردز

نظیرهٔ نظمی چلبی

بر روح‌مدر مصور او زیبا نگاردز — دلكش صنمدر احسن خلقیله یاردز

گرچه بر یوسفه قول اولدی كوكل سلطانم — صاتون الدی نه بلسون او عزیز قیمتمز
می كبی قلمدق ایقدرده روانی حیفا — ساقی غنچه دهن بلمدی كیفیتمز

نظیرهٔ ذاتی

اجسه گر زاهد دیوانه بزم سر بتمز — اكه معلوم اولوردیدی اوكه كیفیتمز
عید وصلنده بزی خوش طوترسن ای یل — روز هجرك خوش طوتمغه دخی نیتمز
یقلم جوخی یراگه ایلیلم غیرتلر — اوبزی یقمدی نچون یرده قوزر غیرتمز
یتش ای صبح سعادت بو گیجه شمع كبی — اودجقوب باشمزه اویدی یم آلتمز
نظم سلكنده بكون گرچه كه بردانه كبی — ذاتیا بلمدی اول خواجه بزم قیمتمز

نظیرهٔ سنائی

صحبت جنت ابدی دون گیجه كی صحبتمز — رشك رضوان ایدی گلشن بالینه جمعیتمز
طوترز جو مثله آیكی ال او زره مدام — لعلنه بكره دو گیجه نذر اكه نیتمز
رزق تقسیم ایدیجك عالمه قسام ازل — مقسم عشقدن ایردی بزه ده قسمتمز
شهر حسن ایچره طبك كون كبی مشهور اولالی — طوتدی آفاقی بكون مهر كبی شهرتمز
قادر شوسنده ایعنی طوره لم ال تعظیمه — ای سنائی دكلوب طور نعمش حدمتمز

نظیرهٔ مرحوم راجی چلبی كفت

ایكی اون دردی كبی روشن ایدی صحبتمز — اوبری رو بله دون گیجه كی جمعیتمز
چونكه ایماندن انكش همتن اعلا اتمك — قد كه ایره درای بسر و سهی همتمز

قرض ایمش اقجه سی جمع اولنه وارمی حجتمز ‖ سیم اشکلنه شها کوبکه وزنیستمز
لیک اسراری ایله شویله مکیف اولدق ‖ حشره طیدر یه کبی بزده کیفیتمز
مست ولا یعقل اولالم کزده لم لیل و نهار ‖ راحه دره چونکه ایا داحی بر نیتمز

نظیره بهاری

قدبالکسنه ایرشمکه دریتمز ‖ سایه وش پابه الجخو اما یوجه دریتمز
زاهدا بر نیجه کون سجده یه واردق لیکن ‖ بولمدق ذره جه سجیفه نه دکی حرمتمز
صلنوه را اولدی بزمله برابکی کوندر او شاه ‖ حمد الله یه یارا اولدی بزده دولتمز
آتش مهر محبتله یجه یانمیلم ‖ واردر اول ماه وشه کون کبی کرمیتمز
ای اجل دنیه ده آخوض اولمکه ‖ غم هجران بزه بند ربکه یوقیمتمز
نار هجرانده یوب کجدی جهاندن مجنون ‖ یری تور او لسون انک کلدی یارم نوبتمز
سنک کوییم درمیش عاشق دلخسته یاک ‖ ای بهاری نشکنده وارمش رغبتمز

نظیره آهی چلبی

زاهدا چیسک اکر سنده بزم نیتمز ‖ کون کبی ظاهر اولوردی سکه حقیقتمز
ماهی عزیزم یجه بر عالمده ولال اولهلم ‖ یوسف مصر بزم بلمیجک قیمتمز
سینه طبلینی دوکب آه بوریسن چالرز ‖ سم لوا د جکلو رهم دو کیلورنوبتمز
دور لعلکده سنک شیشه یساغ اولدیکی ‖ که شراب ایله حرام اولدی بزم صحبتمز
محتسب طویدین آهی قدحی کوش اید نشا کوز ‖ کوتوره لم ایغی الده ایکن حرمتمز

نظیره اسحاق چلبی

نجه خوش حدت ایدی دون کیجه جمعیتمز ‖ رشک فردوس برین ایلمشدی صحبتمز
ایچلم باده ایلمیدین ادب کوره لم ‖ ایغی کوتوره لم الده ایکن حرمتمز
مرغ دل سرو بر اوازیمو ابچند اوج ‖ قدر یم کیبی دکلدر یوجه در همتمز
ایکی کوندر کلورز کلمدی دکانه با ‖ المزدن نه کلور شلمدی دولتمز
بزه شهر که کوزلی نازاید را ولدی اسحاق ‖ وار کیبی شهدی کوزل سومکیله شهرتمز

نظیره نظمی چلبی

سن مهک کون بوزنه اولدیغی چون عشرتمز ‖ اولدی شهر احیره بزم مهرکله شهرتمز
مصر حسنک که بکون یوسفی سسن کوزلم ‖ بسکه قول اولمغله اولیه نولا عزتمز
طوتلم حسنکه جامی مدام ال اوزره ‖ ساقیا چون بزم اکلکه طوررحرمتمز
عشقله یولنه جان ویردی او شیرین دهنک ‖ نوله فرهاد قدر یوقمی بزم غیرتمز
اولمدین لعلنک ابسدارینه بر کرز واقف ‖ نظمیا انکچو ندر بو بزم حسرتمز

نظیره یحیا بک شبقلی یحیا دیمکله مشهوردر

شهرینه کته ی سفر دن او قمرطلعتمز ‖ اغلادی چرخ فلک دونیدی بزم دو...
اغلشوب حسرتله یلدزی دوشکین بوزره ‖ بزم اول بدر تمام ایله ایدی شرکت...
کیمه یانم یقلم هرکیجه تا صبح دکن ‖ شمع رخساریند...
اکم صرصر آهمله زیاده اولدی ‖ آتش حسر...

اول پری کسته‌یی جقوب جانی کبی بجیانک   جانب آخرته اوله کبی رحلتمز

نوع دیکر حافظ فرماید

عاشقلرز بلاده لر مبتلالرز   عالمده بر محبته قلمش کدالرز

ارز ایونه قولی دکیلوز کمسنک هله   تشنک اولور چو باشمزه تبادلرز

رسوا الغیک شهر تمرطتدی عالمی   بازار و زیر ایجنده عجب بی نوالرز

بزم جهانده درلکمز جام میدرز   منت خدایه پیر ایجنده اهل صفالرز

حافظ شراب ایجنده مجذوب سؤ   بی اختیار درراشتزلی ریالرز

نظیره اصولی

آواره لر فلکزده لر بی نوالرز   عالمده بر محبت اسیری کدالرز

الدمدق بو مملکتک تاج و تختنه   بو تخت ایجنده بز ده عجب پادشالرز

فضلیله کرچه کون کبی مشهور عالمز   پرده دوررینه یوزیمز خاکپالرز

بیگانه اولسه جمله جهان خلقی غم دگل   شکر خدایه غمکله آشنالرز

حبل المتین حقی بولوب تخت اوزره‌ینی   طویدق اصولی صنمه خدادن جدالرز

نظیره عشقی

برنیجه پا برهنه قلندر کدالرز   آیینه وش بنده لر بکون بر صفالرز

[illegible] اشو قلدی جوش ایتدی [illegible]   بر قطره بحر عشقکله آشنالرز

[illegible] جهاندن نیجه کل   جانانه غمیله برنیجه کوندر اوپالرز

دیک که ایسی اوله دررز فکر ذکرز   ما حولیایله کوزه‌لم پادشالرز

جانان عاشقیکنه دوشرز جورکی اولب   بز عشقیله بو درده عجب مبتلالرز

نظیره سنانی

جام می محبتیله بر صفالرز   ملک جهانی عشقه وتمش کدالرز

دریونه نوال لبک قلبه توزلرلا   عشاق ایجنده راست بکون بی نوالرز

ویردک فنایه تاج سری ترک ایتدک شها   زیرا قدیمی دردکیله مبتلالرز

بیگانه صنم قجه کل آدم ای ملک   روز ازلده غمکله آشنالرز

غم یمز سنانی جهانه ایجون اوزرتی   اما نعیم وصلته بر اشتهالرز

نظیره باقی چلبی

ناموس ننک ترک ایدیجی بی نوالرز   راه محبته دوشلی خاکپالرز

سلطان دهره سیم وزر ایچون باش اکمزز   قلب غنایله کچنر برکدالرز

الدن ایاغی یرده قوزاغچه زمدالرز   صوفی صانور زمینکه بز قابار سالرز

بیگانه لر هر دم ایدن آشنالغی   بیگانه کبی بغیره بزه آشنالرز

باقی محبتا ایچه شوکه ویرمدی امان   باشین ایقدر آلتنه آقوب یورلرز

نوع دیکر دخی آخر شعرا انکه شیخی اولان تنجی بک

دوشندی کوکلم درد کرشویله که درمان استمز   طایکه قول اولدی جانم اوزکه سلطان استمز

بانئ ظالم کوزرو کر شاه عادل ایکن چکیم
کونده بیک عاشق دیه‌لر بردم امان استمز

دشلرک کورن کشی قلمز نظر دردانه‌یه
لبلر وکی صورت عاشق آب حیوان استمز

جانمی ولا لر و ویردم عشقک بازارینه
رایکانه چونکه شدر لکمه قربان استمز

شیخی بیچون سوز جوابن بلمدک اندک سؤال
دردلو می وار درجهانده یعنی درمان استمز

نظیرهٔ ذاتی

درد عشقه دوشن اول اولورسه درمان استمز
گر علاج ایدن اکا اولورسه لقمان استمز

بولنه خاک اولمغه مانع اولور یار کوزی
تا توان جسمنده عاشق ذره جه جان استمز

داغ شوقیله شوکم جسم حزین ایلمدی
ایلمز گلگشت گلشن ورد خندان استمز

جان ویررکن اودرین تلقین جانانی ایلیم
دوستلر کوکلی کمک صوک دمده یاران استمز

تیغ عشقیله شوکم چکدی الفکر سینه
بو جهان غنچه‌ده اول سرو خرامان استمز

کوکلر دیه ارسز دیدار حقی چینتک
قصر نه شمسه اولورسه شمس تابان استمز

مانع اولور بولنجان ویرمکه یارک کوزی
خضر زنده حقی ذاتی آب حیوان استمز

نظیرهٔ باقی چلبی

وارمی بر دیوانه کم گشت بیابان استمز
عزلت ایدوب خلقدن بیرینی یاران استمز

فقر کنجن اختیار اتدی شو کم قانع اولوب
شمسه سنی شمس اولسه بقوب طاق ایوان استمز

دود آهن سایه دوب قنلو شیش گلشن بلمز
ایلمز سیر وه نظر سیر گلستان استمز

خوش کلور اکر زباب آوازه عشق عاشقی
پادشاه عشق اولنلر کوس خاقان استمز

ورد یار ایله شوکم باشنی خوش ایدر قیا
اولمکه جانلر ویرر درد ینه درمان استمز

نظیرهٔ خیالی بک [illegible]

فقر له فخر ایلین درگاه سلطان استمز
دود آهی سایه‌سنده طاق ایوان استمز

شول گدا کم قلندی استغنا سریرن تکیه‌گاه
گنج باد آورایله تخت سلیمان استمز

تا رغمده دود آهی سایه‌سنده نور اولان
آفتاب کندوده شمس شبستان استمز

جامه زرین بیلر ویرانه جسمه وجود
سایه‌سنده عار ایدر خورشید رخشان استمز

شول گدا کم پنبهٔ داغنده مادم تازه لر
گل قوپار زشاخدن سیر گلستان استمز

استین کلسن بکی مجنون صلا در عالمه
پادشاه عشق درگاهنده دربان استمز

سلطنت طبلن گلیم التنده اول شکیم چلیر
تا ابد هوی نغره کوس غریوان استمز

مسند خورشیده ویرمز کنج تاریکی گدا
گوز یوموب سیر جهاندن مهر رخشان استمز

ای خیالی بی تکلف خون دل نوش ایلین
منت خضر الندن آب حیوان استمز

نظیرهٔ بیزی خلیفه

مرنه جانکم بو جهان ایچنده جانان استمز
بکزر اول خفاشه کم خورشید رخشان استمز

خسته اولن خار غمده بر یوزی گل دلبرک
عاقبتدن ال چکر سیر گلستان استمز

جلوه پرتو نور حق ره خدانک اولستمز
حجره‌ی تاریکنه شمع شبستان استمز

فکر ایدن زیر زمینده عاقبت خاک اولدیغن
قصر بنیادی اکمز طاق ایوان استمز

فقری عاشقلکم سوز ریار ایله کوینده صفا
جنت فردوس ایله حور و غلمان استمز

صبر طلبینی چلوب ایدن قناعتدن علم
نای وهوی شاه کوبس غزیوان آستم

جام لعلینی خضر یالینک امشرودن کیجه
عمری اولدقجه سبزی آب حیوان آستم

نظیرهٔ نشاطی

دل غمکدن عزیزی جانا داغی پنهان آستم
جان لبک جامندن اوزکه آب حیوان آستم

کل یوزک باغن کورن عالمده ای سرو سهی
عمری اولدقجه دخی سیر کلستان آستم

طابنکک بردم کدا سی اولن ای شاه جهان
کر اولوریسه یدی اقلیمه سلطان آستم

بیلورم دایم سندن یا که عدو در ول حسود
اهل ایمان اولنی البته شیطان آستم

دردوکک ذوقن بیلدی چن نشاطی زور جیب
دردکی استر ویسی دردینه درمان آستم

نظیرهٔ قضات طایفه سندن عطاء الله

رخلرک پروانه سن شمع شبستان آستم
باغ حسنک بلبلی سیر کلستان آستم

سن طور رکن مهر عالمتاب ینیلر بو کوکل
کوندزین پروانه سی شمع درخشان آستم

خاکپایک توتیای دیدهٔ کریان ایکن
چشم ارباب بصر کحل صفاهان آستم

اینکلده قطرهٔ خون سرشکم وار ایکن
زایر خاک درک لعل بدخشان آستم

ای امینی قامت بالاسنه یار که ایرن
عرعر وطوبا یله سرو خرامان آستم

نوع دیکر ردیف آخرازان نجاتی بک

اغلدر آدمی غربت کشی کندن بکرز
نته کم خسته چلوب ناله کمندن بکرز

اغلمق طوتدی بنی سرو کل المک بکرم
یوزنک نکسه خس وخار یلیدن بکرم

یلتنورسم ای پری طلکی هوای کوکیک
وقت اولورکم آدمی بغداده التر بو هوس

یدوعاتم آنی ساتمش عالمده هیچ
کویکه واردقجه عاشق بک رقیب ایدر نفس

کل جمالک مصحفن کوستر فراقی بندکه
باری ایمانیله قرآنیله کتسون صبحکه نفس

نظیرهٔ نجاتی بک

دل کسلمز عشق دبردن تو ناصح سوزی کس
وه که بو خواب اجلدر اولیمز مانع جرس

عاشق اولما بنجه استرکسه دلدن فغان
بولهکر منجه قلمز ناله وزاری جرس

عاشق ایچون اغلسندر ایرق آچی کورمسون
سستدم اولسون نیچون آه اولمز نفس

آختم کل دونله کل ایتمه رقیبکدن حذر
کیجه کوندز دیمه یلمز ماه تابانه عسس

ای نجاتی عاشق اولنلر ودنیلر آز
کندوکی طاغته جمع اولمز مو ایله هوس

نظیرهٔ یمنی دده

بزم غمده اکلیوب همدملک ایدر نفس
نالهٔ عشاق اولمزلی کبی فریادرس

آفتابک بنجه سن یوروی کال سند
رستم صاحب قراندر دیدیرخشقلنده بس

سنسز عمرم جهانده بر نفس اولمز قرار
کون یوز کستر ای هما دنیا دمور دکبی قفس

طوطی طبعیدیمز نکت اولیمز ایچ رقیب
نیجه پرواز ایلسون ای مه همایکه مکس

کلسه غمکک کاروانینک نشانن ویرنی
نالهٔ عشقدن کر جیبکم اولمشدر جرس

کل ایدرسن شمعیا آه جان افروزلر
یار یولنده اکر دنیا اولورسه خار وخس

نظیرهٔ ذاتی

چون نسیم زلف یاره همدم اولدک برنفس
ای صبا صاغ ول سن اولدقجه عالمده اس

کاروان درد کلمشدر وجودم شهرینه
صنمه جانا اکلرم اندن کلور بانک جرس

اندا بجرشن سن رقیبک باشنه مردم شها
کل دعاما سیف چیقچون کرم قیل ای کس

صوفیا صافی یوزن صوکیبی پاک ایتمک کرک
کورمکه دیدار یاری هر کم ایلرسه هوس

ذات یا جان ویرر عشقنده یارک اولک دل
چون بولنده اولنه جان بر اول عیسی نفس

نظیرهٔ شمعی رحمه

فرقتکدن ای محبوب جان ویرمکه قلدم هوس
سن عزم ایکا ویرلک نه ممکن برنفس

ناله ایلر کاروان عشقده همراه اولان
قلبی آهندر ولیکن کوزنجه اکلر جرس

کوزلرمده آل طوطیه رخساری زلفنک
کرتکمدن ای سما طلعت اکا ایتدم قفس

آینک بطراغنه دل نیجه یرون ای ملک
آفتابه ال ایرشمز ماهه ولمز دسترس

چین ماچینی طولشدی نیجه بیل باد صبا
زلفنکه طولشمیجه اولمدی مشکین نفس

یار وصلین اکسون سر کزونیسن شمعیا
ناصحا اولمکدن ارتق چاره یوقدر سوزی بس

نظیرهٔ هدایی

ای کوکل سرمایه وزمانه استرسک هوس
دردعشقندن نکارک اولمه خالی برنفس

ای خلیلم خوان وصلکدن اور مهمان دل
ایردی خطک سبزه سی بیتیردی چن خاک عدس

ایلدی صورت ویردی عکس عارضک آیینه یه
کم یوزینه بقمغه کون یوزلولر ایلر هوس

نقل شکر دور لعلکده وکل کاسه یی
اغزینه جام شراب ایکت داخی اوشمه مکس

دال قدکدن هلالی یار اکلر دردکی
عارفه بر حرف بسدر بس سوزی از کیم نفس

نظیرهٔ جریمی رحمه الله

غنچهک اوردی اولدی چون نازک رخلینه برقفس
بودل بر درده درمان ایله ای عیسی نفس

عارضک آب حیاتی شوقنه ای سرو ناز
کوزلرمدن نیجه دمدر کم اقر جوی ارس

سن نه زیبا سرو اولور قدک جهان باغنده کم
یا یکیه یوز سوزمکه بیل کبی بیلر بوکجه بس

ای کل رعنا جانلک اولمیچون بر کال
دامن پاکوکه ال اوزاتسون نیجه خار وخس

بر مریدم کم داده ایرمکه شیخ ...
چونکه ارزوکه بولیه کل ای جریمی سوزی بس

نظیرهٔ لامعی چلبی

یا یکه یوز سورمیجه وصلکه یوقدر دسترس
وه که زلفک وشی نیتی باشندن چقوردی بوهوس

بلبل افغان ایتسونی در وله بو باغده
کل ایکی کون باشنه قیلدی دور خار و خس

کلکی زاهد زاری ولدن اکر راز ایلیب
خفته لر بیزار ایدر عادت بودر بانک جرس

کوزلرک بادام تر وصبحکر شکرین شب
لبلرک حلوای رنکین بکلر شبنم مکس

ساکه ای ال چاره اولمکدر معین اولکی
زلفی حاکم غمزه سی جلاد و خطی عسس

لامعینک دمبدم بچرکده ای شاه جهان
نی کبی افغان ایدر اینی خیتم اولنجه تا نفس

نظیرهٔ سبزی رحمه الله

نورای زاهد هوای عشقه ایلرسم هوس
آدم اولن عشقدن خالی اولور بی عار وخس

محمل جانان ایرلیم بسه اکر
کاروان منزله اچه اصحاب اشل جرس

ور دولر خط و خوش کسب ایده عمر بیرمدی
سوزه کلسه لعل جانبخشک ای عیسی نفس

خط سبزکه بر ملاحت ویردی خوبان حسنکه
اوشندی طاوس بالانک اوسته مثل مگس

نیجه فریاد ایتمسون زاری قلوب عاشقان بلبلی
خارله همدم کله بلبل گرفتار قفس

خضر ایکمدن سیر سنک بودرد ادی ای آه
باده مهر و محبتدن ایرمدی بر نفس

نظیره حمدی خلیفه فرماید

ختم اولوب عمرم اگر قلماسه بنده بر نفس
ای پری قطع اتمزم زلفک هواسندن هوس

کلبه جان فرقتکده دقلی افتاده تک
نفس یار ایتی ناله و آه اولدی بس

عشقکیده کوکلک حالینی صوره ای صنم
چون بلور نیجه دون جمع ایدیجک خار و خس

آه الندن آتشک کم حسرته صالدی منی
ناله ایدر بلبلی چون نکم گرفتار قفس

جاهلانه جسنه حمدی شعرکی عرض ایلمه
زاغ طبع اولانه نکیدر چونکه بلبلدر مگس

نظیره صبایی گفت

ایده لی سر دم قدو خدنگه هوا سینه هوس
غرق اشک خون اولور مردم بو درد ای جرس

ای نیجه شکر فروش مصر کاول خالی لب
سوردلی سن شاه نه رخ نطع حسنده زرده فرس

فی المثل قزرین و گلچه اولدی بیاده آفتاب
قلعه بازارینی کاسد اوغنه اوشندی مگس

جانی زلفکده کوریب چشمک زنخدان غرقی امید
دون غریبکدر سنه بو شب زنداندن عسس

روح قدس قدسن حسنده مجاور زرغیب
دانه مشکین خلیلک خالی اولالی عدس

ور صبای خاکیه شکر لبکدن کورت
نیجه طوطی اولدر بیدر شکله بر مگس

غم وکل جان ویرمکه عشقکده ایرسم هوس
یرده بولدم کوکده اشکم سن بنی ای عیسی نفس

بزم غمده قامتم چنک اولدی قانون لب آه
دف کبی کوکسم دوکوب نی کبی زارم هر نفس

کو یکه اوجمق درکیم قویب جانم بلبلی
گلشنک قدرن بلور ایلچی گرفتار قفس

خسرو شیرین لبک بیچاره فرهاد دل
قنده ایسه جان ویرر حلوای شیرینه مگس

ای نجوه وی راز عشقی صقله آه ایتدوم
نی کبی نغرک دلسون طوتدکه بر دم نفس

نظیره سیحی قاضی

وحشت غمده دروله آه ایته کیجه هر نفس
اودووتر افلاکه یر طوتشور مانند جرس

شاهباز اوج استغنا اولالدن زاغ دل
عرصه عالمده کلمز اکر عنقار مگس

باشمز میدان مهرباره ده غلطان ایکن
اوریمشدی کوی عشقه کمسه چوکان هوس

کاریان عشقله کلدم فنا شهرینه بن
عالمی طوتسه فغانم نوله مانند جرس

سیحیا بر کون همای عشق اولادی بو شکار
استخوان جسمی ایتدم مشبک برقفس

نظیره نوری افندی

صید کاه عشق پروازینه ایدلدن هوس
همتم شهبازی یانده وکل عنقا مگس

ساربان ملک عشقم بن قطار رنجم
مهر و مه دن کوسلر ورر رعد فریاد و جرس

معنی ده سلطان گدای کوی البرو جهان
اگر لشت ماه گردون شهری بکلر عسس

مجمع البحرین اشکم کورسه تعلیم الحجب
یوزینه قوروی انک اولکنه جیحون و ارس

تیغ دلداره رقیبک سر فدا اتدکلرن
نیجه بر تفصیل ایدرسن نوریا کل سوزی بس

چلکمه کسنده وه کویک اتدیمی بر نفس
پاره شر انلار قلمم رشته جاندن قفس

اولا جانن فدا قلسون بلار تیرینه
عشق میداننده شول فارس که اوینده فرس

طعن اغیار یله راه عشقدن دونمز کوکل
اقسه دریا بریکا مانع اولمز خار و خس

باغ جنت عاشقه دیدارسز دوزخ کلور
بلبل شوریده یه کلشن چه کلشن چه قفس

یاقه یاقه عشق اودی کلی کل اتدی جانمز
آتش اولدی خرمن موسی یه لیکن بو قبس

خسته یم دردکله انجق بر نفس ار کلور
کل یتش روحمه کورم سنی باری بر نفس

ای صولی کاربان جان و دل صلتدکچه
وقتدر رسته ده فغان و ناله کی قلسه جرس

نظیرۀ صابری چلبی

بر بته ویردی کوکل دوشمز دلندن بر نفس
صایمه بیهوده صدا بتخانه ده بانک جرس

بن تولک کمدر کسن سن شاهدن زردن دلیس
شمعدن پروانه قطعا ایرمز هیچ کس

لعل یاردنچون اولیکند که دیو بازاره
شکر که طورر زور زار دیله یدی باشن مکس

استرسیکم ارشسون کونلر مقصود دل
دایما غواص عشق اول ای کمال طالب نفس

پهلوانی سن کیجون میدان شعرک صابری
کشتکیر نظمده طاشده علکده ذویدی سس

نظیرۀ جهلاکی

اولمه دردم ناله عشاقه سردم همنفس
آه وزار که دکمسون ای ال کهٔ عادک نفس

سینه صد چاکده کویا نزار الحان دل
بلبل شوریده در اولمش کرفتار قفس

عالمی قلدی معطر بوی مشک اکسیله
زلف یاره ای صبا بولدکه یلکه دوست رس

محمل لیلای مجنون کوردی ناکم ویردی جان
اوستنه انکه دوکندی ناله ترقلدی جرس

شانه یوز بولدی بلاکی کورجه چوق شلولر
زلف دلداری قوغزالدن کرکه باشنی کس

نظیرۀ شامی چلبی فرماید

کنده کی یاشمه کویکدن رقیب بوالهوس
بوکه کلشندن کیدر سیلابله خار و خس

جمع ایدر دل تیرکی کلدکجه جانا سینه دن
ورنمک استرکو یا جانن شندلیبه قفس

کاربانن لسز لقنده قوس ناله
قورقلو یولده نه لازم که اوله آواز جرس

ایکم جمعیت دللر پریشان حال اولور
باد اولدقجه سر زلفنکیله همنفس

شامیا کل لعل بوسینه کوزندن اتمه خوف
آشکار ایچ باده کم مست اولمشدر عسس

نظیرۀ سوزی رحمه الله

ای کبی بغرم دلندی بولمدم بر همنفس
چنکه دوندم کورمدم عالمده بر فریادرس

ای طولشمق استین لیلی صحبتی نخجیر ینه
اتمه مجنون اولمدکسه اشبو سودایه هوس

ترک جان اتمزسنک اویمه کاربار عشقه کیم
یول خطرلودر دیو طرز فغان ایلر جرس

وصلکه کم یول بولوردی ای محمل نشین
اولمیه صحرای عشقکده جرس فریادرس

اولدی مجنون سرودنی سیرابی عارض تشنه دل
چقمدی سوزینک کوزندن سیل جیحون وارس

نظیرۀ دهنی مرحوم

ای دو انکک معجزندن جان عیسی بر نفس
سوره یوسف جمالی مصحفندن مقتبس

صاننسن جانا جمالک خوانی لیده مهرومه
سیم و زردن بالی پرجشن ایکی رنکین مکس

گرچه کوینک گلشن جانده ریحانه برگ گل اولمش انجینده انوک لیکن رقیبک خار و خس

بو چوق فغان ایدرم اگرچه نی کبی عالمده لیک بولمدم نالمدن اوزگه یره بر فریادرس

یاره شرح بلبل کبی سوز سرو اوزره هیچ گلشن نظمه اجره ایدر سک گلشندن بر قفس

نظیرۂ بصیری مرحوم

سندن ایرو تنده جانم بر قفس قلدی هوس ای مسیحا دم گل آغوشنده ایت بر نفس

تیر کرای ابرو کمان بو سینه صد چاک کبی صاره شن بر دغدغم مسکن ایتمشدر قفس

هیچ خوف ایتمز گوکل جانا رقیبکدن سنک عاشق دیوانه در دیوانه یه خشتون عسس

بر کشینک التماسی وصلدر مجبور بدن باکه سندن گوزنه او چیله بر نظر در ملتمس

ای بصیری اشک چشم و جهلدر بو چهره دن اول صونک اوستنده چشمم ناتوانم خار و خس

نظیرۂ قوامی مرحوم

حمد الله مظهر اولدی خال خط مشکین نفس بولدی آخر دامن جستوکرا ایم دست رس

ساقیا لعلک شراب عشقی جانلکم نوش ایدر مینی قلمز کوثره آب حیاته ایتمز هوس

ماه رو ز هری ولدن بلبل اولور بلبلیم تا صباح شمد نکه و برزن یوری سوز و کی کس

انکچون آه ایدر بلبل سحرگهده مدام گوردی چون گل دامنینه ال اورمش خار و خس

سرنسی وار ایسه قوامینک دگل سندن دریغ جانینه حاضر بولکده اولدشنده شاهم ملتمس

نظیرۂ عارفی چلبی

تیر غمزه کدن قالان بیکانه ای عیسی نفس جمع اولوبه ال یرغنه اولدی مردن بر قفس

کعبه کوینه شوله کلوب چکلدی قافله کیم نه نقش پای اشتر وار نه آواز جرس

وار ایکن رخسار و قدک بن بو باغ چمنده اکیلیم امیدسر و قیلیم برگ گل هوس

اشک چشمم شول قدر اقدی دوسرو ایلیشه کیم بری نهر فرات اولدی بری عین ارس

عارفینک قبله حقی دینی و ایمانی سن قومه اللهم انی ایامسز آقو نفس

نظیرۂ عطا چلبی

در کوی ربیک روزه بردمده دل ئی عیسی نفس ای کوکل وصلینه یوز بیک جانله ایله هوس

یاتیر یدم روز هجرانکده سوز عشقله آه او لمایدی بن آشفته فریادرس

اکسک اولمز ناله و آهم اصر رسه سینه مه آغزم انجینده دلم اولدی چه مانند جرس

کم نظر ایدر گل نسرینه خدک وار کن گل بیتنده دوسته نی زینت اولور خار و خس

ای عطا بنیاد عمرک چونکه باد اوسته در باده مهر و محبت سز گچرمه بر نفس

نظیرۂ نعمتی چلبی

ایلمز زلفک هواسنده بو دل سودای آب چنکه بر هند و در انشده یغر ایچون حبس نفس

حسرتیدر بن تیجه چاک گریبان ایتمسم ای دریغا بولمدم درمان وصله دست رس

کویکه عزم ایتدیکه نار رقیب سز لا یاره شر قبلم طریق کعبه ده بانگ جرس

طوطی بو در گرسنی پاکای سرو نهاد گور بنه گلشنده مر شاخ گل خار و خس

آرزوی زلف دلبر ایتدیکم بو در بنم طول عمر نعمتی عالمده کم ایتمز هوس

ولـه

ای صبا کر بولمدکسه زلفه یاره دسترس
پاینده بو یله دایم اولدو نمک مشکین نفس

دوشندی بر کل یوزلونک سوداسنه کوکلم
طلکمیه ر بلبل کبی دکمزیه زارم هر نفس

راه کوینک نور طولسه نالهء عشاقله
چون طریق کعبه ده اکسک دکل بانک جرس

آرزو ایتسم نولا آنکله حسنکه نظره
کور نکه مجنون ایدردی لیلی دایم هوس

وار یوری الدن ایاغی قومه ای امراکی
نوبهارایامدر چون ایلکل عیشه هوس

نظیرهء مرحوم نصیبی فرماید

بلبل کلزار جنت کبی ای کل هر نفس
طوطی جان طلبنور کوینکده قلور هردم هوس

آرزوی کعبه کوینکله افغان ایلیم
کاروان عشق قبلم براو نور بانک جرس

فکر نجنک بو شبنک سینم اچدی ای سما
طوطی کلزار جنتده کرفتار قفس

ای ستمکر کوینیا شنجکده خال عنبرک
آل طوطیدر دهانکده طوتر مشکین مکس

ای نصیبی لعل رخ مهرکه دکلدر قدرله
ماه تابان حرف حسنده جوبر مشکین مکس

نظیرهء نظمی چلبی قاضی زاده

سوره اغیاری تیکدن طلکی ایتم هر نفس
باد اوکیجه لاجرم علفاتی اولور هر خار و خس

لطف ایدب هرکم کلورسه کور نکه بر خسته
باکه لعلکده دایدن جانا کلور عیسی نفس

عاشق صاحب نظردن اولور الحق عشق پاک
بیهوا یه سی کوزل هر بوالهوس اولمز نوس

کون یوزک سیر ایلکسه کوزلرم شام سنک
عاشقه بخت سعید و طالع فرخنده بس

دوست اوکیجه دربدر اولدیغمه دشمن کتسنک
نظمیا لازم در هرکس کور نکه پیش و پس

نظیرهء رسمی چلبی کفت مرحوم

طالعم یار اولمدیکم یاره او یتم همنفس
بکیدی عمرم حسرتیله قلمدی باقی بر نفس

عالمی قلسه احاطه نوله اشکم کم روان
زارسن عشقیم ایدانید راقن نیل و ارس

ول شب زلفکده شمع حسنکی قیلور دلیل
کم چراغیدر اولن روشندر طور عیسی

ای سرو پا اولمشم سودا ایله پایمال
تا سر زلفک سوینی کوکلم اولدی هوس

کوکلمی زلفک دهانکدن نه ایچون منع ایدر
کم مکس رانیده شکردن ایراغ اولمز مکس

رسمی اولداده کبی بو جهانده [illegible]
کیم [illegible] کرواریسه بزلی مداح الداده کس

نظیرهء حیدری

بکا قرم یوز دوندر بکرشندن ای عیسی نفس
جنت کوینک قوب فردوسه ایلرسم هوس

شام زلفکله اوللدن مصر حسنکدن جدا
کوزلرمدن چقدی ای یوسف لقا نیل و ارس

حایل اولمز کوزلرده مک یاشنه کیم
جویبارکه یوللرینی بغلیمز خار و خس

کل جمنده سرو آزاده [illegible] نازده
بلبل دل ایتمشم کرفتار قفس

حیدری چاه زنخداندن خلاص اولمز کوکل
تا کمند زلف یاره بولمینجه دسترس

نظیرهء سهی بک

دون کیجه اولدم وشش زلف یاره همنفس
ای صبا شمدن کرو عالم اجینده طورمه اس

واعظک افسانه سندن الحذر مسجدده خلق
اندر ب عشاق منبردن دوشوردی ای [illegible]

سیرایدر کن کلشنی رخسار و قدک کورسم
کوزلرمده کل کبی اولور رخسار و سرو خس

چاك تیغكله كوكلدن كیمه زلفك غمی | اوده اوكرنمش غراب اوچرمز ساده قفس

كویكه واردقچه نوله آه وافغان ایتسه دل | كعبه یولنده چوغ اولور ناله زار جرس

ای سهیلی كوردوكك سرو هاوزنده فارغ اول | نیجه بردانی اوصفا دكی نه ربو هوس

نظیرهٔ مرحوم سلطان سلیمان خان

دمبدم اكلر كوكل بیمده مانند جرس | تنك تار اولورسه جام لابد انین اولور نفس

دل درون سینه صد چاك ایده قلمز قرار | مرغ پروازه كلور طورمز او شتابیجه قفس

بلبلك فریادنی كوش ایلمز كلشنده كل | مجلسنده دایما الكسككلدر خار و خس

كوی یاره اوغوركه بكزر ینه ای دل صبح | ایلدك عالم دماغنی معطر طره آس

شام هجرانده كیجه آرزوی وصل ایدر | وار ایدر یاركیم اول ایتمیه صحبت هوس

نظیرهٔ امینی زاده ادرنه‌لی

كرچه آفاقی طوتر فریاد و نالهٔ هر نفس | بولمدم دور فلكده اهلم فریادرس

قیس مجنونك دل مفتونیده افغان ایدر | حاودنده صالن سن چمنه لیلانك جرس

كوشش ایت فردوسده بالای قدكی صفتی | باشن اكوب طوبا دكای سرو خوش رفتار بس

باغ دهر اچره دیكبی اكلسم طولاب وش | میوهٔ مقصودمی بیترمدی شاخ هوس

ای امینی چشم كریانم نیم فرقت نیله | صانه سن ریحدر اطرافین المش خار و خس

نوع دیكر مرحوم مغفور جعفر چلبی

چمنه كلمدن دوشر كلزاره كر انعكاس | بلمیں كیشی صنور اول سرو كلكونی لباس

جسم پاكندن ایدر كسب لطافت جامه‌كی | اول لطافتدن قویر بر انعكاس بو التماس

آتش اوررجانه مجموع عالم خلقنك | ایلیوب یاركلیبس آتشین اول انعكاس

یاندم آتش كون لباسندن بن انكلدر یوق | كرچه اودانی بیوكر اول اوراكه تماس

وصله مانوس اولمشیكن بیچاره فضانه جعفری | خوش و كل رچایه بعضی اطلس و بعضی پلاس

نظیرهٔ مرحوم خفی

صنر منیجه بوته دل اچره جان ایتمه تحبیس | غل و غشدن اریبوب قلب مصفی اوله تا مس

كوردی بر كمه جان كوزیله جانانی | تا كوكل آیینه سندن كیتمیجه زنك و پاس

تقسیم اولدردم دیو زاهد قرده كیروسه لی | كافر اولدوغنه مؤمن میدر اولكلطیه یا لبس

چونكه خالص اتمدی صوفی ریادن قلبنی | خرقه كركسه صوف یا كركسه كی پلاس

اول حبیبك خاكپاینه یوزك سور ای خفی | خالص التون اولور ایدی حك چو كیمیایه تماس

نظیرهٔ ذاتی رحمه الله

اول خداوندم خدایه منت و شكر و سپاس | بندیه صوندی سنك چون بلا كیم طاس

كلستان دیباچه سنده آیت حسنك شكن | ایلمش ای غنچه منشی طبیعت اقتباس

صندیدن چقمه كوزل مسكی قبادن كاكلك | كی یراشمز قدكه ای سرو قامت بر لباس

حسرت لعلكله دل جان ویردی ای خضر زمان | قاره لر كیدی انكچون آب حیوان طوتدی یاس

كت زاز طاقت و صبر و قرارم نیجه كه | حسرتا بر وار كه قد خمیده م قلدی لاماس

مولا اولانی رحم اهل رحم ایدرسك لطفه آشناس | یا الهی رحمتك بی حد و لطفك بی قیاس

باشنه تاج ایتمز ایدی آلتون اولمسه / کیمیای خاکپای ذاتی جوهر شناس

نظیرهٔ حیرتی

مرقبادن کوزردوب تنک جامه قلدی اطلس / دیکدی بخت و سوزنی برله پلاسن اوزره اطلس

اق عباکی صبح صادق کبی تنک روشن دل اول / شب کبی تیره درون اولمه کیوب زرین لباس

عارفینک نه قولی اول کیمسنک نه خواجه سی / کم بوفانی اوده نه محمود قلدی نه ایاس

بو قدر بر حبه تحصیلم بو مزرعه دریغ / کلدی عمرم حاصلی نجه قدم اولدی طاس

حیرتی کویا برآیتدر جمال دوستکم / سورهٔ والشمس دن اتمش حق آنی اقتباس

نظیرهٔ صابری چلبی

اول مهک صنمه که مردم کیدوکی گلگون لباس / قانه بو بنجه عشاق فلک کبی بی قیاس

روی عالم تابکی جانا نیجه مدح ایده یم / که اولدی خنک آیت نور خدادن اقتباس

جام گلگونی دوشنده زاهد الدن علم / صاف اولسه آیینه قلبک قوز بردانه یاس

پادشاه و مر اولب زرین قبادن بلکه گلگون / بن گدای کوی یار اولب کیم گلگون لباس

یمک ایچون حاصل عمرم بنم ای صابری / دست هجر یار قدم ایلدی مانند طاس

نوع دیکر و بحر دیکر
مرحوم مسیحی کفت

وه که کوکبده قلور جانم دل افغانه مونس / بیراشقدر تنده کم کعبه طریقنده جرس

نیزه و خنجر نک باشم ایچون دعواسی / بونلرکل بر تیغکله دعواسنی کس

صیره صیره ایکم ایچره کورن جانمی در / ابستیحو اندن عجب شول قوش بیدمی قفس

صوم هجر کده توسن کوکلمی زلفکده کورکر / نیره وصل ایده چون رمضان عید اعیش

دی که او برلب جانانی شیخ اول حال / چاشنکیر اولور قند ایسه قنده مکس

نظیرهٔ مسیحی بک

ره کوینده قلور جان و دل افغانه مونس / بیره شقدر تنه کم کعبه طریقنده جرس

صوم هجر کده کوزم کوکلمه وصل ایلمسون / شب روده وصل ایده ز چون رمضان اولکه عیش

ال طوطی نجه دردلده کی بیکانه کم / استخوانمدن اکا قدرتی ای یاپدی قفس

بزمه کلسک صفا شمع رخک شوقیله / کرم اولوب رقص ایدره پروانه وال قومه مکس

عالم ایچره نجمی قلدی مسیحی دن اثر / تن بیره کردی کوکه جقدی مسیحای نفس

نظیرهٔ مجدی ادرنه ده بازرکان اوغلیدر وانتیه بیلکتندر

اولدی فلکده از در انجم نگارش / ذرات صنمه چقدی دمندن شرارش

طوبی آغوب کوکه کونی طوغدی فلککر / چون اتدی فتح مملکت زنگبارش

بیره چکدی بیر دلکیا اولسه بجاید / سن آفتابه قارشو اولوب شرمسارش

باشن الوب ایلینه فلکلرده چرخ اوردی / اولدی هلالکی مهر رخک بی قرارش

مجدی کبی فلکده کوه بلا اولب / یوز یره قودی تختنده سایه وارش

نوع دیکر و بحر آخر مرحوم عطائی زده

بوزنی رویکده اینکه ای نگارش / کوکه ابرشده ای باشی اولب جدارش

سن آفتاب حسن نه یوزدن طوغدی   هر کیجه صبح اولنجه جکر انتظارمش
سن ماه مهر یله کزرکه جمله عالمی   باشینی دامننه صلوب بی قرارمش
تاب جمالنی کوریب اول ماه طلعتک   الارده تنینی یره قودی تابدارمش
بنجیلین عطایی مکر لامکاندر   بر یرده ایلمز انکیچون قرارمش

نظیرهٔ فردوسی

سرکشلک اتدی بنجیلین ای نکارمش   بر ذره نوله اتمه کون قرارمش
زلفک نقابی رفع اولنجق کوریندی یوزک   اولدم سحابده نته کم آشکارمش
یوزلکده کورسه یاشمی اول دعد مجو آی   بلدم سوادن ای یوزی کولن ثم قبار
ای شاه حسن خوبلر الاینی حسدک   اتدی کو اکبی صفه شن تارمارمش
فردوسیا کورم دیو اول شاه رونی   جاقی جارطاق جرخه جقوسه نوارمش

نوع دیکر و بحر آخر قضات عزدی
قاضی کفت رحمة واسعه

جمنده قوردی چون کل شاه مجلس   الینه جام زرین الدی نرکس
لیک ذوقی الور جان نقدن الدن   که می شوقی قلور کشی مفلس
فلک داخی بو رسمه مشک تردن   تعالی الله نه خوش ذورش مهندس
بهار اولدی اجلدی لاله و کل   مزین اولدی کلرخدرله مجلس
شراب و شاهد و مطرب وارکن   نه جاره آرده وه عمردی مدرس

نظیرهٔ هلاکی

جمن ایوده کل اولوب میر مجلس   طوتر زرین قدح خدمتده نرکس
اوللدن سوخته اول شمع حسنه   قضایه اوغره دی مثلا مدرس
نه خوش صید اتدی اول آهوی ختنی   دمنده کوکله اولیدی مونس
دهانی رمزینه واقف دکل عقل   میانی بیرین اوراکه ایلمز حس
جلیشور کیمیای نقد عشقه   هلالی بیرنه دکلو اولسه مفلس

نظیرهٔ مبینی

کنش کر اولمسه عالمده مفلس   آزربیدی اول مجلس بمجلس
نوله کوزدن برقامه نی یار   اولور آهو تحجنه قبیه مونس
نوزانده وکن نه بلسون چشم دلبر   قراکوده کوزن قیمقله نرکس
سرشک آهی اکمه یار اوکنده   دلاسویلمه لطف ایت رطب یابس
مبینی ورس عشق ایده مرحل   جهانن خلقی کر اولورسه مدرس

نظیره

نزار اولورسه کوکل زلف زنخدانه نه غم   لطف اولن چونکم ایدر طوبیله چوکان نرکس
اولسه خضر یله سکندر دهنک تشنه سی   ایلمزکدی چشمهٔ حیوانه هوس
دم اول چاه زنخدانه سوسن کوکل تشنه دی   دوشدی دیوانه در اول کم اوده زندانه
کزدی اول فتنه افسونی او قرکوزری کم   ایدر اول زخمی کوزن تیر بیکانه

کوزلرم غمزه‌کا اوقن دعوت ایدر خانه‌سنه / کرم ایلیه‌یدر ایدرسه نوله مهمانه هوس

احمدک سوزلری سوداسنه دوشدی قلم / نوله طوطی در ایدرسه شکرستانه هوس

نظیرهٔ رسمی چلبی

جان ویریجک نوله اوله لب جانانه هوس / جسم بی جان اولیجق لابد اولور جانه هوس

دل چچکلکده زنخدانکه میل ایدر البته شها / شمعه ینماغه اولور کیجه پروانه هوس

کوزلرم قتلمه قصد اتسه نوله لعلک ایچون / مردم مست اولور قنده ایسه قانه هوس

دلمز دل سر کویکده رقیبا صنما / جنت ایچره آدم اولن ایده‌می شیطانه

دل کلکک ولسه طلکی خیال خط دوست / مورچه لابد ایدر تخت سلیمانه هوس

آرزو ایدرسه کویکی رسمی نوله کم / مرغ بلبل اولور صحن گلستانه هوس

نظیرهٔ خود

دل ایدر نقش اولان زلف زنخدانه هوس / دور بو دیوانه ایدر بندیله زندانه هوس

نیجه جان ویرمیم ای روح روانم سکا کم / قنغی بی جان اوله کم اولمیه جانانه

دل مسکین نوله میل ایلسه شیرین لبکه / مکس اولور رکه اولمز شکرستانه

کوز زلفکله نجه قصد ایده‌لی دین رقیب / دکمه کافر صنما ایلمز ایمانه هوس

نیلر گلشنی یوز کورو ارکن کم اولا کم / قویه دیداری ایده روضهٔ رضوانه

جانه قصد ایلسه ابرو کله غمزک نه عجب / خوش کمانی دار ایدرسه نوله قربانه

جان جناندن دله کلکک رسمی نوله / خانه پرور ایدر خدمت مهمانه هوس

حرف الشین

سلطان محمد خانه وزیر اولان ● ولی الدین اوغلی احمد پاشانکدر

بو کوکلم شهرینه دوشدی کوزمدن ناکهان آتش / یشم سقاسی ایرزسه طوتار ملک جهان آتش

شرار نار هجرکدن یوره کم شویله یانمشدر / که برآه ایلسم طوتار زمین و آسمان آتش

صان اسماعیلدر خیمک که یانز خنجر التنده / صان ابراهیمدر زلفک که اولمش گلستان آتش

دودی غم گیتدی وصلکله نجون اکسک اولمز گل / دیدم کوچدکی شمعلرده فوقی کلاه بات آتش

دیدم چون کوکلم آلورسن بها ویر بوکی لعلکدن آتش / دودی بو رای تو احمد که اولور رایگان آتش

نظیرهٔ نجاتی بک

بن دردیله برآه ایلدم طولدی جهان آتش / فلک بر طاس دوندی گرد اولدی درمیان آتش

بتر بیهوده افغان ایلدی بلبل جهان دربو / کمینه نار اولور گلشن کمینه گلستان آتش

غم و غصه اوشوب کوکلم اوین یقدی انکچون / که اطرافه اولشمایه درونده نهان آتش

عجبمیدر نصیحت ایلدیکچه اکلسه کوکلم / بلورسن که سینه صوسیه‌لر ایلر فغان آتش

کوزم کوکلم الندی خشک و تردن شسته قلمادی / نه یولدی غم یقوبلیم که کمز جای و داغ آتش

نجاتی دلبنیر نیرخطه بر دلدار شوقندن / اشتکش شهر بورسا در که یاقمز زمان آتش

نظیرهٔ وصایی

کوکل شهرینه اوردی برنه مهربان آتش / کانک مرتب شرارندن طار سقف آسمان آتش

نکاهک خال هندوسی نه ساحر نکار اولم / سمندر وار اولمشدر اکا کون و مکان آتش

لب لعلی عذارک کم دخی خالیدر خطدن آتش
پری یلی دود و حلوا دربیسی بی دخاندن آتش

یوزک گلزاری شوقندن قلور دم دم تغنیلر
عذارک هجری سوزندن ایدر کرکه فغاندن آتش

وصالی اودی صولیوه دگل خط ایلکن عکس
سوزم آب روانسنده ندن اولدی نهاندن آتش

نظیرهٔ روانی

دوشردکه جانه عشقکدن چون ای مهربان آتش
صقن بو اود ولو آهمدن طوترملک جهاندن آتش

بنم آه اتدوکم کوربا دلبرلکدی ابروسن
اولوردی راست کرچه کیم تچن کورسه کماندن آتش

بچن آه ایلیم مهرک کوکلده ارترای مهرو
یلی باد ایله اولور زیاده هر زماندن آتش

نکر بر شمع کافوری دور انکشتی قلدارکه
کم اوجنده نقش خنادن اولورکه نشاندن آتش

روانی خط شوق ملکه کور نیو بوزیکه
خلاف عاده درزیراکه اولمز بی دخاندن آتش

نظیرهٔ اصولی

شرار نار عشقکدن اولیدر جسم و جانده آتش
خسرو خاشاکه ایرشه یقویر زمانندن آتش

برآوج ذره غم قالدی بیابان آتشده
ارتندی صوکبی بزم یورکده دولدی قاندن آتش

چقوب برکون یقو طاق سمانک برج بادن
شرار نار آهم کم ایدندی نردباندن آتش

دیرلدم سوز عشقکدن حیات جاودانه
مکر سر چشمهٔ جاندر دوندی دنیا پر آتش

گرآهم اولمسه یاشم خراب ایدردی دنیایی
یشم اولمسه آهمدن طوردی هب جهاندن آتش

بنم اول شمع جهان سوزم چراغ عالم افروزم
سوزم سوزندن اولمشدر دلم غمده زباندن آتش

اصولی وحدت عشقک کمال اخذ ایتدن
نه غرق ایدی جهانی صو نه خود قلدی نشاندن آتش

ببار نجوکه بلا سندن کوکلده هر زمان آتش
وصالک ایلی ابرو بسه طولر جسم و جان آتش

نکر عیاردر چشمک یقوز قاشنک کمینده
یه بر تحاردر زلفک که اولمشدر مکان آتش

دیدم کم دور حسنکده ندندر خدک قمر
دیدی کم سوز بلبلدن اولیدر گلستان آتش

اول خط بهارکر بلور روبه عذارکده
جهان ملکنده کم کوردی که اولدی دخان آتش

سنکچون فرقتی دلبر دریغ بنچون آه ایتمم
ندن اولمشدر یا بوزمین و آسمان آتش

نظیرهٔ ساقی بک

یوزک شوقندن آلیدر چراغ آسمان آتش
انکچون دایم ای مهرو یقر اندن جهان آتش

نجون غافل یسن ای دلبر بنم زاریله آهمدن
حذر قل کم یقر کویک عدو وزلی زبان آتش

تماشا آنکه چقسک اوکلیجه صبحه دکین شب
کواکبدن مشعلار یقر بو آسمان آتش

اولور رسم وره عشقکله حذر قل آه مکل مال
تنم خاکسترنده ناکهان اوله نهان آتش

یوزک صاحتنده سنبلدر طورر آی عذارکده
یه زلفک بر سمندردر که اولمش آشیان آتش

بو عشقک اودلر ساقی شو حاله کلدی ای انجم
طولر ترکرد آدائیه زمین و آسمان آتش

نظیرهٔ فصیحی

چو دوشدی سینه جانه عشقکدن ناکهان آتش
طولر سه سوز آهمدن نه طلک ملک جهان آتش

عجب راه محبتده نه سرور بوکه عشاقک
کوزندن کوکلنه اولور زهینه ارمغان آتش

بلا باغنده خشک ایتدی نهال عمری آه آتش
سرشک چشمه دلدن اولالی ویران آتش

سمندر کبی اولمشدر کوکل نار محن اوجه
عجمی دود مانندی ویرسه بو جان آتش

وصال ابروه یارب نجه دلالت ایلسون
یعقوبی خاکستر اتدی چون غمندن بی امان

دوکندی یار رشته عمرم اریدی یوره کم یاغی
هنوز رخساری نارندن النمز ایکان آه

فراق یاریله اولسم نصیبی صبح محشرده
کوای آه اوله دلده درونمده نشان

نظیرهٔ خیالی

اگرچه کوزلرای حور بهشت اهل جنان آتشین
رخکده کوکلمه صالدی عذارک تاکهان آتش

تن زارمده سرتیغک اوللدن قانه مستغرق
تماشا یندر که پیدا ایلدی فصل خزان آتش

بلایه درد اولندر صبر ایدرنار دردن قلمز
تمام اولسه عیاری التمز التونه زبان آتش

خرابات دهر بحایند د عکسک کورنمز
جهنم اولیه پیمانهٔ شراب ارغوان آتش

محبت نارینه یانمش کوکلدر سیرنه وارکی
خیالی سندکه اوله نور درد زبان آتش

نظیرهٔ میلی

اوراک تاب رخسارک دلدا عجی اتشدن آتشین
اگر آه ایلسیم برکز طوتار ایکی جهان آتش

کوکه اوزره کورینن سرکه چقمک بیرز انجمدر
شرارنار آهمدن طولیدر آسمان آتش

یعقوب کل ایلدی احراقی عشق اودی زلیخانک کوکی
سوسنور کرچه کم جانا جاننده سرنهان آتش

عجب صاحب کرامتدر رخنده زلفی کیمدکه
ایدر عشق آتشی مسکن الی آتمز زبان آتش

فراق و درد و حسرتده کورجانی میلیک
نگاره عرض ایچون اشدن اباغ اولدی نشان

نظیرهٔ شوقی

اولالی شمع دلسوز جمالکدن عیان آتش
او دندن کنند وجانینه ورر هرجان آتش

خیال جانانه کلدیجه کچمی هر دم ارزش
نه فترلکاه کم توبنه بتوربین کاه زبان آتش

بنه یوق بیره کوزرسن لب لعلوکی آهدن
کتور زخمینی قوته بلورسنکم زبان

بچون سخت اولور آه اتسم قشینی یاپی او مکان کر
کوریجک زخم اولور در کوکل چون کمان

کوزکه اوغرودی جان نقدینی قلمجه دایم
کوکل شهرینه قور شمع جانک سر زبان

اچلمش کلستان انجیده بیر لاله رصنه
رخک عکسی اوریشه اوزنکه کلستان

ازل بزمنده شوقینک کوربه آتش کن انی بهمن
اوتسه و غمندن اتمشدر اوزن طشده نهان

نظیرهٔ مسیحی بک

غم شرح ایمکیچون کرادزادره زبان آتش
اینک تقریر سوزندن طولر هر دو جهان آتش

هوای عارضنک برله قویدیر بز تو خنده کر
کوزمده دمبدم آب ودلمده سر زبان

بشوب سوز درونمدن فرزدی قرص خورشید کر
عجیب یره دیا نزکس اشوبر ینک کوکده نان

نه غصه جانه نه درد که غمندن خیم بکم او المشدر
دل ابرایمنه شوق رخکله کلستان

اگر برلمعه دوشرسه جهانه تار سیفندن
دکزر محو اولوب طار زمین آسمان

مسیحی دود آهکدن تعین اولدی اشبو کم
بنز شرح دوست شوقندن درونکده نهان

نظیرهٔ سعیدی

یتیم دوکدیکه کوکلومه نمک صالدی نهان آتش
بو شهری برزبان یقدی بلکم صوز زبان آتش

دلو جان زخمنی ترک لونه دی قلمه نیق
ویا رسیمه نجرکه برقدی ناکهان آتش

دل فرهاد سوزندن اثر یو غیسه طغدرده
نچون تیشه ده قندیجه اولدی طشدن عیان

نه قیلیم بیلیم یارب اولورم آه قلمزسم
اگر آه ایلسم برکز طوتار ایکی جهان آتش

نه کلو بغزی قاتیسه قفسک نرم اولدی ایمدن
ایکیلو رچونکه بیلورسن کورنجه هر کمان آتش

نجمی سوسن جیبی دربر وکتمز سوزکان
اولیدار خلکر کلدن سر اکر کلستان آتش

نظیرهٔ رجبی

دل ما غمدن نجه آه ایلسم دلده نهان آتش
اولور بار اولسه گلخن روزشندن جهانی آتش

تماشا ایلسم سروی اولور عشقم شها افزون
زیا و اولور خس و خاشاکه ایرنا کهان آتش

قد و رخسارک اگر باغه وارسم اولور دل گلخن
کوریجک سرو دود ولاله اولور کلستان آتش

ایدرکن عارضک صفحه‌سنه دل ناله ایدر
بلورسن اوسته صو سبیل ایدر فغان آتش

دل رحمی نولا قید وکه جانا اولسه کربان
جهانده میل ایده ربالایه زیرا هر زمان آتش

نظیرهٔ میلی

فراقک کشور جانه چو صالدی ناکهان آتش
وصالک آبی ایرزیر ساطو الحجیم جان آتش

دم کلسه غمک جانا نجون دل ملکنه افزون
دوی قوندوغی منزلده یتور کاروان آتش

عذارک یقدوغی جانی ملکک دوشمانی محو اولمز
ایلی که یقدوغی یرده قور البته نشان آتش

دیدم کم نور خدکدن نجی در ظلمت زلفک
دوی بلمزمسن مسکین که اولور بی دخان آتش

دل اوکب سینده میلی صوره دل لعل نبی
طمعدن اوداولوب قندیه یارب بیقان آتش

نظیرهٔ روانی چلبی

ازل صحبتده آمدن یقیدر آسمان آتش
ایدیشامینه دوکه هر کون یتواندن جهان آتش

دو کلدو شویله کرم اولدی بو عشقک اودی کیم آتش
شرار دود آمدن یتوبمعت آسمان آتش

نولا کر شمع خدکده بیلورسه خط سبز نکمک
که روشن سندر بوکم اولمز جهانده بی دخان آتش

دو کلدو نار عشقوکی بو آمدن قل استدلال
که بر یرده دوخان اولسه اولور بیتم لی کمان آتش

خیال خدی کلدیکه کوکلده سوزم ارتر
نوله چون منزله ایرسه یتور کاروان آتش

زلال وصلی دفع ایت بو سوز آهی یو
یقوب شهری وکویکه ارشیر ناکهان آتش

دوم خون آتش سینم یتورسن برجان المه
دوی گلخنده یتورلر روانی رایکان آتش

نظیرهٔ لامعی

وجود وم ملکنه اوردی ینه بر دلستان آتش
اگر آه ایلسم برکز طوتار کون و مکان آتش

جهانی ایرودی نار پیچ ندن خاتم روزن
که بر آه ایلسم غمدن اولور اول دلستان آتش

رخک اوستنده زلفینک که اولمش
کورن درخشکی عنبر دن اونمش بیان آتش

مکر کم آتشکر دود ورونم کوکلرداغدی
یقر اعلام ایجون برجنده مرتب آسمان آتش

دل عشقکله طاشمق یکون میدان عالمده
بشنده دود دن برجم یالکز بهلوان آتش

نولا عشقک بیانی ایجون دلم اولسه زبان حال
اولور سوز دل شمعه همیشه ترجمان آتش

نقرسه سوزلرک آب روانی لامعی طلکی
اگر صو ورکه اولمشدر نهان اندر نهان آتش

نظیره

کراق ولده دیاشم کاهی ایدر آهم عیان آتش
خراب ایلر بو شهری بر زمان صو بر زمان آتش

بنه بر لاله رخ سینمده بیر داغ غم تیقدی
کوکل شهرینه اوردی برکیاغی ارغوان آتش

خلید تاب رخسار که آتش گلشن اولمشدر / نگارا عکس عذارکله کوریتور گلستان آتش

وفا اوممه گل ای ال مهر رخسارندن ای کوکل / چو دیر زرتشتیه خاصیت آب روان آتش

بنم سوز درونمدن یانار در و ایلمه بر دم / تا بجمیدن اونمدقجه زبان آتش

نظیرهٔ لالی

دوشلدن سوز مهر کردن دله ای لسان آتش / طولر آهم شرارندن شرر اشراسمان آتش

کوزم کوزلر بقشدر دله گلنار خندکدن / طوتشدی کوستر بهر دم دهاندن زبان آتش

خطکی زلفک التندن یوزک کوستر مسلکی / عیاندر چونکه کوستر شب ایلجه دخان

خطم کلدی دیو شمع جمالک ایلمه پنهان / که دود شمعله اولمز عیان الیله پنهان ا

خیال خدی کلدکجه دل سینمده سوزار / کتورر کیشیه کرچه سنه ارمغان آتش

خطک خد کدلی ابرمیشه تا نه و تر در / که سبزه آبدار اولیسه اکا آنمز زبان آتش

لالی دور واحمر کوریتن گلشنده خدکدر / گلاتنک تا رعذارندن طوتسدر گلستان

نظیره

جمالک چشمی صالدی ایا مهر جهان آتش / صنا سنکم بنیتا ناشر شدی ناکهان آتش

یقارکه آسمانی کاه اولورسر جکیشانه آتش / خروش آتشباز ور آهم کابه سردم فشان

رنکی اوزرده نه زلفک وار لبکده نشان خط / لبک حلوای دود درزنکدن لبی دخان

جمالک مهر نکهت دلرد لستراتیده لیکن / نه فکندر هیچ اولامی زجاجیله نهان آتش

نه غم سالکه بو عالمده بکون ای غم مستان آتش / جنده برحصیرکه یو قطو تاریسه جهان آتش

لبک برآب حیواندر که پیدا لنشدر مکان آتش / عجب قدده گلشن خدکه صوالتنده نهان آتش

تنم خاکستر اولدیسه حذر قل کوکلم اودندن / که یمش کلدکجه یولیزنا کهان آتش

اوحت یوزلو بچیدن دروغم طاتوندنکی / انجون برق آهمدن دوکیلور سرزمان

نو دکلو کوزیما اشک ایچوه تنم غرقاب اولمشدر / که خوف انمز اکر طلیسه زمین و اسمان

دهانی مخزنینه خاتمینک کوکل قصدایلر / ولی تستون که اولمش سرطرفدن پاسبان

نظیرهٔ فغانی مرحوم

کورب باد زمستاندن بر دوت ناکهان آتش / کیوب سیما بکون کورکن اصیزی ای کمان آتش

بلال و بولب همدم اولیدر در کوزن جانا / نه دمدر کم نیان التیه علو لزوم دخان آتش

شو دکلو صرصر سرما ارتشدردی فرزرکم / خصار آتنین بیدی کر اولاندن نهان

دیم آتسه چیچک صرصر کوریتور خدکانی / ایچیق اغوانی از دراولور ظاهر میان آتش

کوریب خطینی خدنده فغانی آه واه آتش / که تیز دمراو جاغنده تحقق لی دخان

نظیرهٔ روحی

بنه سوز درونمدن بر اولدی ملک جان آتش / وجودم براوج کلدکجه دارنهان آتش

بنی سویلتمه باللهسنی قوسوزم صاقین / کریا نه یانه شقکاه اولیدر بر زبان آتش

نگارک کلدی خطی نظر قل خدو لعلینه / بریسی کیجه سنه کوندبریسی لی دخان

کوزمدن یاش دوکلدکجه هلاک ایلر تن خشکی / نه حکمتدر بو کم افزون ایدر اول اکیان

تماشا ایله ای روحی کل آتشناک زغنچم کم / گل افشان اولیجق طور زبان آسمان

چو دل شهرینه اوردوکه ای مه نا مهربان آتش
طولر زنهار آهیدن زمین آسمان آتش

عجب طاوسدر زلفک رخنگ باغنده کیم
سمندر وار آتشده اولور زینه آشیان

عذارک آلنک ای دلبر ایکمسی اگه یکدگر
پری بر نوری ظلمت بریسی لب دخان

کوکل قدک سوا سینه نوک صوکیبی عزم آتشه
سنوب بالایه میل ایلر چو سر بر دود تمان

دودم کوکلده کزلمز خیال شمع رخسارک
دودی بر صرچه الچینده قچن اولور نهان

دودم کم لامعی یاندی عکمدن دوشنم کلی
دودی کم براماز بلمز عدو دوزنی زبان

نظیرهٔ شمسی افندی

اولور سوز درونمدن دهانمده زبان آتش
سوز آجوسم شرارندن ایدر سر در زبان آتش

کوکلده عشق اوددی جانانه نهان ولمق نه ممکندر
بو بر فکر محال انجق قچن اولور نهان

زبانمدن که آتشلر اولور مردم شرار افشان
کورینور دیدهٔ خونباره کون مکان

نه بر بره حدتله یتزکم آتش عشقک
یاتوب خاک اوله دغم پرده یانر دی بزرگان

برآتشدر درونی عشقده عاشقلرک شمسی
جنانه وارسه عاشقلر طورالبت جنان

نوع دیگر و بحر آخر وهو
ومغفور رنجانی بک فرماید

خاکپایک توتیای دیدهٔ خونبار امش
حمد الله کم کوردجک کوزلریم نوار امش

نیلسون کلزاری عاشق اولمینجه کلعذار
بوستان جنته صورت ویرن دیدار امش

طفلکن بر بوسکی آز عزد رجانه آه
ای دریغا بلمدم که بازار ایلک بازار امش

بو بنده کرکمز عاشقنه یار اولدوغنک
ای کل پاکیزه دامن دیمسونلر یار امش

بوسکی کوز رنجانی کنده ویه لایق ولی
ای لبی شکر نه چاره جان ویرر اوغیار امش

نظیرهٔ صبوحی

کل شکفته غنچهلر خندان و بلبل زار امش
کوی دلبر باغ جنت کبی بر کلزار امش

بسته اعلامه کتشینک همی قدرنجه در
زاهدک مقصودی جنت عاشقک دیدار امش

چارسوی عشقده کم درکه بولمز مشتری
دردواکوب جانم صاتر رنجیبا بازار امش

کیمی جان اویرکی سر بازلقلر کوسترر
کوی دلبرده بهی عاشق تماشا وار امش

باده لعلینه جان ویرر صبوحی دلبرک
ایچر اولدم دیدهٔ کی ساقی عجب انکار امش

نظیرهٔ ذاتی

باشمه طاشین یاغدرن اول کوزلری خمار امش
جوق شکر دوتلور دو لتلو باشی وار امش

دیده رودی اشک چشمک دم کله شبنم آب امش
کلدی اولدم باشمه دید کلرنجه وار امش

طلتلو طلتلو سوکمکی مردم دوداغنک غنچه
کار اینقش خسرو اسعدکه شیرین کار امش

اللی یوزالکیدی بیک ارباب الک عقلنی
عارضنک ای کلعذار آل ایلی بازرکه باز امش

شو یلده شیرین انمشیم مدح لبنک کم خسروا
ایشیدنلر دیدلر ذاتی شکرکفتار امش

نظیرهٔ بهاری

اول صنم بر یار نازک طبع خوش رفتار امش
پر جفا انکیزو شوخ و فتنه و عیار امش

ایلنجه توبه دی کوکلومی مکر و الیله
پرنکار دلستان و بر کوزی مکار امش

طوغدی بر گیجه اوبه لطف یوزندن بکا / سنی دریغا شمدی بلدم کیم نه یوزدن یارمش
صالنور سرو رقیبیله قویب بن بلبلی / غنچه نازکدر اما بر گل بر خارمش
سنشرن کورسک بهاری غنچه بجا اولمش / ویریدکه اولدر رومندکه اتشی آه وارمش

نظیرهٔ نظمی چلبی

راه عشق ایچره نه چوق دردو بلا وارمش / الله الله عاشق اولمق نه مشکل کارمش
عاشق بیچاره یه اول جوری بجذ طالمک / رحمی یوق دردلی هم دیده کلرکنجه وارمش
هر یوزندن نظر اندی بکوزنی اول نگار / حمد لله طالعم مسعود و بختم یارمش
صوفینک خلقه ریا صنعتنه سرمایه سی / اق عبادن بر قبا تاج وسیه دستارمش
وصف لعل یارده زنکین و نازک سوزلری / هر شیده در کره نظمی سوز زده گوهر بارمش

نظیرهٔ سبزی چلبی

حمد لله طالعم مسعود و بختم یارمش / کون یوزک کورمکه بر ساعت زمانم وارمش
بن نیجه زار اولمیم باغ جمالکده ازاغ / خشکنک کلزارنه بلبل کبی کل زارمش
اغلرم بیچاره و تنها یوررم حیران و مست / عاشق بیچاره نک کاری نه مشکل کارمش
لذت دنیای دونه مرو سکسه هوس / اول اسان کورینور آخری دشوارمش
جنت اولورسه جهان ملکینه قلمز التفات / بوستانی تازه عاشق دیدارمش

نظیرهٔ حیرتی

ایرو دوشمک یاردن بولدم آخر نوارمش / گوشه فرقتده تنهالق نه مشکل کارمش

دوستلر بو گلستان عالمه صورتده ورن عشق / اول لبی غنچه یوزی گل سرو خوش رفتارمش
ایرلق واوینه طالیندی وار وی اه / چاره نه چکمک گرک ای دل یولکده وارمش
فلکه عنده ایلدی گتدی دریغا گلمدی / الده ویدی بن ناتوانی بلدم عیارمش
ملک دلده آتشم اوبینه آتشدر یقین / اوده یاشسون حیرتی اشعار آتش بارمش

نوع دیگر در بحر اخر
حیرتی فرماید رحمه الله

عاشقک بوزنده طاغلر و کلکونی وارمش / کنده بر کم قطره دریا لرجه یاشی وارمش
یوق صنوبر روم یاشن راحت بو بخشت فغانه / شمدی بلدم دلبرک ایشکی طاشی وارمش
یاشنی یارب راه فناده باشنه التمش اشی / آفرین فرهاد دکم دولتلو باشی وارمش
بیلکیمش آیرن بن سینه دجانانه ودن / ای دریغا بلدم آزاده یاشی وارمش
یار ایله جامان ارا سنده جانه اولدم دو / حیرتینک کندو کندیله صواشی وارمش

نظیرهٔ فکسی

عین چشمک خون لعلن بغزنده یاشی وارمش / اول بکا رکه ایکیجون قتلو یاشی وارمش
یوق صنوبر دم اهل عشقک بن کبه مجانی / شمدی بلدم اول نگار لکی قاشی وار
بن اکا نیجه مقابل اولیدم بر باشله / چونکه ازور بای چو خلکه یدی یاشی وار
خواجه خشم شاعر خیالی بیلنک / تولدور رسه بکا اغجه قاشی وارمش
چرخ اکا جور اوقن آترش اوچ خواه او قنی / چو خیله شمدی قاپینک صواشی وارمش

نظیرهٔ سلطان سلیمان خان غازی

عاشقک طغرجه بغری اوزره باشنی وارمش
ایکی عینندن کسلمز قنلو یاشنی وارمش

سوزوکمدن بغری نندم باکه خشم اتدی نکار
دیمدم بر کزکوزی اوستنده قاشنی وارمش

وادی غمده کورن مجنونی عریان صنمشلر
اشکنی سرخیله انک رنکین قماشنی وارمش

کون یوزنی یالکز واردم تماشا آنک
بلمدم سایم کبی اردنجه یاشنی وارمش

دون کیجه کوردم مجبی شمعله پروانه‌ئی
قصدی یاقمقمش بکرسندم صواتشی وارمش

نظیره خیالی بک

بیستونک کوری تیغیله طاشنی وارمش
طلعتی باشن الکدی فرهاد کترانشی وارمش

قامت لیلی ایچون مجنونک حدت دیده‌نک
شعله سندن آهنک زرین قاشنی وار

یکشن اکلمه ردوم خنجم کبی کوزمش بکجه
کوزلرم یاشنجه عالمده یاشنی وار

ایسم اوزمش او تب دیلک بر خیز ترشد
شمعله پروانه مسکینک صواتشی وارمش

بر صنم سوزش خیالی قبله ایدنمش بوزن
بر سرا مدکافری محراب قاشنی وارمش

نوع دیکر و بحر آخر و خوم
احمد پاشا فرماید رحمه

دولت و اقبال و بخت کارانم وارمش
کم سنی کوررمکه بر واقی زمانم وارمش

ای معبر وصل جانانیله تعبیر ایلدکم
دوشده کوردمکه قمرله اقترانم وارمش

ای صبا زلفنده بوقلمه کوکلی کره آغذیم
باغده دوشمش طوطی هندوستانم وارمش

چین دیوانده نخزاولمدین خطی نتخ
دفتر عشقده نام جاودانم وارمش

احمدکه نه‌ایشده کوررحسنی اوصافه دوکی
بلمده هرکون کل دررر برکلستانم وارمش

نظیره طالعی چلبی گفت

طالع سعد اولدی بخت کارانم وارمش
وصل جانانه ایرشمکه زمانم وارمش

موسش اولدم غم بیابانده بن مجنونله
بلدلر برخیمی آهو یارجانم وارمش

دوشده کوردم زلفنی بو بیندده تعبیر ایلدیم
حمد لله باقی عمر جاودانم وارمش

جانی قربان ایلدم پیوسته قاشی تاسینه
بر کمش قبضا لوشنک توزلو کمانم وارمش

طالبی اوصافه خشنک مدح ایدر بلبل کبی
دائما صونمزکل برکلستانم وارمش

نظیره جعفر چلبی گفت

یارد وصل اولدم عجب دولتلو جانم وارمش
کرچه پیرم دوستلر بخت جوانم وارمش

اغزینک سرینی کشف اتدم سر موینی اول
کورنه طبع موشکافی خورده دانم وارمش

سینه دن بولدم خیالی لبلرن بلدم هنوز
کم دخی بر ذرجه جسمده جانم وارمش

جان ویررکن منزلن کوبکده کوردمی دل
شکر لله کم بهشت ایچره مکانم وارمش

دوشده کوردم جعفرا زلفن دیدم تعبیرنی
منت الله که عمر جاودانم وارمش

نوع دیکر و بحر آخر

کوکل غنچکله کندین خواب غفلتدن اویاندر
دلا اوزره نارشوقکیله برقندیل اوینده‌مش

وصالک پیکنه جانم بوسنیلم وزنده اغلر
سرورندن بجه غوا قزل التونی باندرمش

الوب نقد قرارین عاشقک دلداری اوکیش
بکون میدان عشقده چوه دونه دوغطر سنور

قنادشتنده مجنونی کوروب صفتنده ذوق ایتمشمش — محبت غالب اولوب آنی عالمدن اوصاندرمش
غم شیرینله فرهادی جانندن ویردوکی یوکم — یلانجی دیده‌لی عشق آکه کرچکدن ایناندرمش

نظیرهٔ صابری

اوزنکم شمع مجلس یاره‌نوم مکله اویاندرمش — شرارندن یکه سن یا یه بر التونی یاندرمش
الوب عاریتی بر لمعه گیجه نور حسندن — سپهر کردون خورشید جهانتابی طالندرمش
بلا کوهنده فرهاده ایوسک خسرواجی — غم شیرینی انی شول طاتلو جاننده اوصاندرمش
گذر کن تشنه دل غم ظلمتنده ای انجم — ایرب تیغ صفابخشنکه حیات آیینه قانمش
لبندن صابری یه بوسه ارزاننده ایتمش اول دلبر — یلانلر سویلمش مسکین کرچکدن ایناندرمش

نظیرهٔ شفیعی

قیس جانی دل شمع شرار آیه یاندرمش — سینه بو آسمانی دود آهیله بویاندرمش
حالی بی حجاب اولیجه عالم عرض ایدرم دیو — یدی قت کوکلری هم بیطوقوز طالندرمش
سینه جوش ایلیوب سیل محبت وادی غمده — اقوبن جویبار اشکمی غایت بولندرمش
لطافتله سوار اولوب سمند حسنه اول مهرو — قمر رخلر ایچنده سیر ایدوب اکلندرمش
کسوب مریخ وش باشم شفیعی چشم دلدارکه — دوکوب قانم فره خنجرلرینی قانه قاندرمش

نظیرهٔ باقی چلبی

کوکل داغ غمکله سینه ده بر شمع اویاندرمش — چراغ عشقه برغا قزل التونی یاندرمش
کوکلر نقدن المش یار کرشی حلقه ذکرده — هر ایکی وردمنده آواره وار شطالندرمش

بلوب سقای هجران تشنه دل صحراده مجنونی — اجل بیمایه سن صوصوش حیات آیینه قیندرمش
دیمک مجنونه کلمش عاقبت لیلادن استغنا — بلای عشق او سرکرانی جاننده اوصندرمش
بکون باقی یه اول آفت وصالن وعده‌لر ایتمش — یلانلر سویلمش مسکینی کرچکدن ایناندرمش

نوع دیگر و بحر آخر مرحوم
ذاتی قبرینه یاغه نور الله مرقده

ترک ایلدی کل یوسف ثانی بزی قرداشی — مانند ترازو بصلیم بغزرده طاشی
جان ودلر اول یوسف ثانی یدی دوشدی کی — یعقوب کبی آغلر اشم نوله قرداشی
مه ملکنی یاره لرکت منقوله لمع — در بند محبتده کوکل بر بوله بیکت باشی
اولدی قموغوا صدرکه باشی اشاعه — عالمده ظهور ایده لی بو نظم کهر باشی
در رخ خطکله اکرم کده ذاتی — ایمانی و قرآنی الکاحق ایده بولدا آنشی

وله

هجرکده کوزم کبی کوزیکه بوله آشی — کم بیله بتور سیله طورر بیله دوکر یاشی
اغزکله رنکلی شیوه لرن نقش ایدر هیچ — کوز بوزنی خرج ایلمدن یوق یره نقاشی
بر یا که نی زلف و زنخک چکدی چو ردها — بر یا که وجی اولمیسر اول کوزه اول قاشی
دل ویرمک او مهرویه لکن منتهٔ بحر — لی قدر اولسه قنده که وار ده انجنحاشی
اولاره یقو سوز رنکه سوزی جهانی — ذاتی سکه تخسر و اوستاد که سانا باشی

نظیرهٔ شمعی دده

نقد اشکیله کوکل وکیسه اولمه یولداش عشق یولنده صقین بر یوله اولور بیکه باش
بوغمش لشکر وغم لشکرینک پایانی شاد عشقیله کشی نیجه چغشون بشه باش
طغلور صبر متاعی کلیجک شهر غمه صاتلور شهر مغلطه‌ده بلی ایو قماش
باشمی الدم الدی دلبر مکنه بولنده از اولور کشی کر که رکم اوله حافظ باش
شمعیا اول ضحک کورن یوزنک آینه‌سی تا زموسی کبی یاریا ریز اولدقجه تراش

نظیرهٔ سبزی خلیفه

سر عشقی نوله مجنونمه فرهاد ایده فاش اولیمز ایکی دلی بر بری ایله سرداش
یوسفی مصر ملاحتده کورن عاشقلر دوشدلر چاه زنخدانه بر بر قرداش
بوستانده کوریجک نازله رفتارینکی سرو اللرن کوکسنه قویب اغنینه قودی باش
نیجه دربند محبتده یوررکن غافل غم جوابیمی ایله شیشه‌قا تتدم بشه باش
نیجه حسن ورنها ال ایلدی شیرین یوزی کل جانمه ایلدی فرهادوش هزاران شاباش
بر بیدر سبزی آشفته رحم ایله بکم دمبدم لعل لبک یادنه اغلر قان یاش

نظیرهٔ جنابی

یاربجور ایلیجک کوزلرکو کل تندن صواش یورکه اول بزنده میدانه کتوردی نیجه باش
جان متاعینی تجمل دیو ترک ایلیجک پیر عشق اتدی فرهاد له مجنونی تراش
جکلکون قوری سودالری کاکلنه قره یازو بیشن الممنده بنم بو ایکی قاش
شمس اویکنه اول یوسف مصر حسنه شمس دلبندین اکر یوسفی مصره قرداش

تا در عشقی کتوردکده بنی دنیایه قلمش اولدم بنی فرهاد له سودر قرداش
یا رب اولدمده خیالی یابنس اینقلنک لحد ایجره قیلیجق دل بیکز بر قوری باش

وله

دنیا محبتی کوکلدن ایدب تراش قلدم طریق حقده ارنلر کبی معاش
فقر او فقر یله قدمی یا قلدی روزکار دولت انکلم الکدی ایکی جهانه باش
دلدر درکه خال زنخدان اوردی اغمه کوزلرم و دلم جوق نجوردی باش
کم کورسه یوزده دانه خالوکی دونکه وسمینه آسیاب کبی السون اول ایکی طاش
اولمه خیالی وصلی متاعینه مشتری بیجدر نه راست قدکه بیجانه قماش

نظیرهٔ هلاکی

مکر و فسونله سحر له بر خوب سر تراش خلق جهانی رام ایدب اکه ردی یانه باش
السه الینه خشته مقراض جان نکاف کویاکه ذو الفقار له قیلور علی صواش
جاکه اولدی سینه شانه صفت تیغ هجر له بر شمه بوی زلفنی قلدی دی خلقه فاش
تیغ جفایه بوینز اکدکه جکرسه تیغ سنک بلایه باشمز اجدق اوررسه طاش
اول نظرده آینه نکته یوزی صورتن آه ایلر اولدر به هلاکی بو کوزده یاش

نظیرهٔ سبزی

شمشیر عشق یار له کم ایلیه صواش میدان عشق ایچنده قودی نیجه قنلو باش
لوح جهانه جکدی نیجه نقش دلفریب نقاش صنع بریازدی بو رسمه کوزده قاش

دار جهانده اکسه منصور روشن دلان
اسرار دردعشقی سرکم ایدر سنه فاش

کون باشنه اولور مدی سیلاب خون روان
جلاد چرخ خلعه چکلمز اولسه باشنه باش

سبز رنك ارمسون دریسك کوکلمه غبار
خط رخوکی صفحهٔ حسنکده قیل تراش

مطلع

قانمه کردی بنی مستغرق خون ایتدی یاش
کم دوی یارب اکا یوز بولدی غنچه تن باش

جانمه ایرجالک حالتی آغوشنه صبح
کوکلمه دوشدی هلالک فکرتی قاره بر قاش

میرجانی قلع ایرج بدمدن سوزنکه
پاره پر سر جانه آغز بیر ایدب قلدردی باش

ای نکاهدن زیاده جور ایدن بی دو حمت
قاتی بی رحم اولدی غمکون تکرکی کلکک ایتدی تاش

ذاتی بریان ایلدونه رکو یا کباب
ای طبیم دردمندی ایلدی صاحب فراش

نظیرهٔ انوری

باشن اچق ابدالکم لطفایت بنی کل قیل تراش
تکیه دکانکه بصدم قدم ای سر تراش

تیغک ای ماشه برو مور کیملوکو ملکو کرغار
یوز جور رفیجه بیک کفاردن ایدر صواش

یوز سورر آیاغنه مجموع تیغک شیز کی
کعبه دن کلمش افندی حاجه ربکز اوطاش

آینک کوندر غلک کوسر کر سیلک مادنی
آل یشیکر کر شفقده جوخکک بو چرخ ای سر تراش

تکیه در دکانی انکک باشن اچق ابدالی حوق
انوری بکلر تراش اولور رانده باش

نظیرهٔ صابری

الله آه عاشقی ای سنکدلی غافل مباش
چون بتون قلمز بلورسن ایز اودکجنده طاش

طفل جابکدر کر سوچوب خاره دوشمندر تهنا
دانه مرجان وش قرکلانم اچه قنلو باش

تر باتن تر تر ایلدر دو منلدر سو بلیور
ایلسه خط لب لعلن تولا ولبر تراش

شربت لعل لبک صون ای طبیب جان دل
دردوغمنک ایلدی بغز مده بیدا جه باش

لعل پاره صابری او یکنده کیون خاتمک
چار سوی دهر ایچنده دردیلر باشنده طاش

نظیرهٔ سبزی

بر کوزل کوردم بکون سیران ایدرکن شهر آرا
تیغنه ضرب جهانک بکلری اکدردی باش

ماه نو تیغ و فلک طاس کنشده آیینه
طولنور دکانی نجم فلک او طاغنه طاش

دستنه آلدو یو برکون غایت ایله یوب
شانه وش بلندی جسم تا نه سی اولیدی کاش

سکز عاشقدر که یانن تراش ایدر آنی
روم شاهیدر که جند شاهه ایدر صواش

چو خط تمش قلجدر اول آفت بربرکه
سبزیا خال سیاهینک یا نندکی اکمی قاش

نظیرهٔ انوری

باش اچوب قرباد ایده ید یدم تیغی کل قیل تراش
یا نمی کمدی اودم اولمش کیبی سر تراش

برج امیدر اوکم یانده بیک وار کنی
هر کون ای الکاربان سویله ایدر صواش

مهر طاس اولدی فلک دکانی یو لندر کوک فوطه
بدر ماه آیینه در کو یا ملکلر سر تراش

یوز سورر تیغی صفای قیبد حاج وار
کعبه نک اینشکی طاشیدر مکر بکلر اوطاش

سرو قامت هر بوی آزاده قولدر کمکم
انوری بکلر ایاغینه وارر باش تاش

نظیرهٔ حیرتی

باشدن کل ای قلندر رفیق قالی اغل تراش / بو حسنه قلیجه نه بیق ویرور ضرر رساکه نه تاش

کل کوکل ابدالنه کیدر بجرد و خرقه پس / دیله آندن صکره ویران کردرسکی گلی تاش

طاشی باشه اوردی یتر یا کوکلی نرم ایتدی سی / فی المثل موم ایدی فرهاد الکنده کرچه طاش

دللشوب اغالبرادر چقدی بحر یله کوزم / بحر دن اما اولویم در کوزم بر بنجه یاش

کتدی اولدی همسنکله یلدزی بر شمدی / چاره نه ای حیرتی وار طالعکله قل صواش

نظیرهٔ دمی

اوللیدن دوستم اول نوجوانم سر تراش / ایلدی ال صفحه سندن صبر و آرامم تراش

نیجه اولماسن قلندر بو دل اوارهٔ مز / ویردی یغماغه وجودم ملکنی بو کوز و قاش

تیغ جور یله کوکل ملکن یقوب اول شنکل / ایلدی تا سر زر و تم ایلدی رسوا و فاش

مسند دولتده اولمز شاه سکندر بنک / یرنی خاک ایلیوب سرکه قویب طاش اوزره طا

دمیه طعن ایلیوب رنجیده ایلر دوستم / شویلکه کو یکا تدری ایلیدر جنک و جدال

نظیرهٔ مسیحی بک

ساغرمدن خیمکها اقدوما دم قنلو یاش / لعل میکونک خیالن قلمیچون خلقه فاش

کر کوره فرهاد سن شیرین لبک چون حالیمی / اکسیاوش دوکر آکوب الینه الکی طاش

مرده عاشق کم سفر ایده عدم اطرافینه / تیرکی رهبر ایده ینوب زنکلی اینه بی باش

آن کر کر محبوبه دا آنی ال اوزره طوته خلق / اوچه بر خاتمده دانی بولنور کوزیلری فاش

کر بو دفتردن مسیحی کیدهٔ ملیخی مسیح / پیرنه اول کلو با زلزله اوکنجی خط تراش

نظیرهٔ حیرتی

کلدی ابردی جون بنه قاره جیزکیبی تراش / ای دریغا اتدی وقتیا صیدی کیچ کوزدن یاش

غالبا آخر زمان اولمشدر بولدا شلر / روم ایلنده سر طرفدن فتنه‌لر قلدردی باش

عارضنک آینه عرق اولسون دربیک خطلکی / عسکر فرعون درموسا یدا ایتدی صواش

کمه بر تیق بعمسون خو کوز دریسک دوستم / ایکی کونده بر تراش اول ایکی کونده بر تراش

هیچ حساب حدی یوق جولر تو بدر حیرتی / دمبدم اقسه بخیسی کوزلردن قنلو یاش

نظیرهٔ اسحاق چلبی

بنه بر کرجک یلک یوزلو قیامت تراش / آت صلوب آقچه و شکر کلم اوین قلیدی تراش

آب رخسار کده خطک نظام اولدی جاجا / ریرین بینه بصودن فتنه‌لر قلدردی باش

عاقبت اولدر مدکه عالمده بر آدم توز / اول بلکی چشم فتانیدر بو پیوسته قاش

نرکا وجندن دوشیدر بر بر بیچاره دل / قنده وار دیده او ظالم الکسکا اولمادی صوا

آه درد او دریغا حسرتا اسحاق کم / نرغنتی کوزلرم یاشی جهانه اتدی فاش

زلفنکده رشن اول صنم کافرلغن قو و خوز / زناری کستمش ولی دانی مسلمان اوتمش

نه فتنه در یا رب بو کم بر دلبرکه عنبر ذیک / بر وده بیک جانی لکسه ورلرکه قتال اوتمش

شهرکده لعلکله خو قنده شولدکلو قیانمز انفعالمش / کم بر در و دیوار یوق یاقوت و مرجان

اكوب چراغ حسنكی پروانه كو كل شمع وار
مجلسی وار كه كرم اولب سوزان كریان اولمش

مجموع دللر مجمعی صاچك در آنی چوزسه با[د]
جمعیت خاطری وار اندن پریشان او[لمش]

كلمدن قوقی الوب صحرا ادانسه احمد ورد كل
بلبل بولنمز باغده كم بغری بریان اولمش

نظیره شاهدی افندی

بر دلی قالدی ای صنم عشقكله حیران اولمش
یا دیده می وار دریغ دردكله كریان اولمش

شول جامع حسنكده كی محرابی ابرو كوركن
مجلس امامت یرنه لیكن مسلمان اولمش

مهر رخكله لاله می اچلدی كه آنكله اتی توق
شوق لبكله غنچه می واركم دلی قان اولمش

اول لبلری مهركم خشمیله آیین كوستر
عشاقه جان اولمش دلی رحم اتمی جانان او[لمش]

هردم غمكله شاهدی كریان حیراندر بكم
بر عاشق صادقی سنكده دركه خندان ان

نوع دیگر و بحر آخر مرحوم نجاتی بك

بنم سرو خرامانم جانك تازه باغ اولمش
رخك كللر رنكینه قیزیلی قیزیل آغی باغ اولمش

محبت سبزه زارنده تر چوق لاله راغا
بولنمایه بنم كبی جفادن بغری طاغ اولمش

یوزونی كوستروب كوزر لب لعلینی جانانه
دریغا موسم كلدی می نا بر ایاغ اولمش

الكلموت دیو آتم بلیندن صاقنمزدم
رقیب كلبلری سروك نهالینه طیاغ او[لمش]

نجاتی دردمند وكه لیك دار الشفاسندن
محبت شربتن نوش ایلین فی الحال افاغ

نظیره خضری چلبی

جو دركاهینه یوز سوردیكه اول ماهك ایصاغ اولمش
تولور شهد شكر و عشاقه یه اولمش یه صاغ او[لمش]

بنم بر خنده شولدكلو بو بنده‌ی كریم قات
كوز زنكی آنی صابونزركه رجاندر بر باغ اولمش

بجنبیس غنچه عمزكه كو كلده بیرابد نمشدر
بزمله شمدی ای البر یدن قیلیچ باغ اولمش

محلك انمزی ابدا قیسكده وار اغیاركه
حمان لعل الكلبه دونمشكم اكاجنت طوراغ او[لمش]

نه غم كر خضری دایم كوده عندلسه اتی كم
سكا عاشق اولالیدن اكا طاغ آدی باغ

نوع دیگر و بحر آخر مرحوم
لامعی چلبی فرماید

صفحهٔ خدكده زلفك كم كرهلر بغلمش
كرچه آنی دروالی استاد دوشتر بغلمش

شمع حسنك زین ایدوب مشكین عنبر صچكنه
قاشنك نخلن عجب بوزدن وخوشتر بغلمش

ساكه ای الب بیك درشیلیق كوی البر دركوزر
بولكی سحر ایلدا اول زلف معنبر بغلمش

ایده و بلبل بهار حسنكك مدحن تمام
كرچه كم اوراق كلده بیجه دفتر بغلمش

دوشمدی قاشنك كبی عالمده بر نازك خیال
كرچه بو معنای نادرتو نكتر بغلمش

نزد عشقك نقشنه زار اولدی غم دلدن بو در
لعبهٔ غم خانه سنده دیشتر ششدر بغلمش

غمزه جلادی اولدر حلقه ای لامعی
كوكلنی اول زلف لب كر مقرر بغلمش

نظیرهٔ ذاتی

خستهٔ چشمن اكرچه اوالایلدی بغلمش
در كوزن الكیده قانمولر او دولبر بغلمش

چشم جلادن انكچون بغلمش اول پادشاه
مست اولوب عوغا بجون یا نیسنه خنجر بغلمش

زلفك عدم اولالدن سرحوای تر كابدر
فلك ال در یای عشقك ایچره لنكر بغلمش

کورمدی بو رسمه وروم و خطای ایرادینش　　قالمادی کم قیل قلم برلکه بهار ایتلمش

درکوزلر وصف و ندانکه بو نظم قرائحی　　ویدیلر بو نظم دربارینه چون تغلمش

نظیرهٔ هلاکی

چشم خونریزینکه والا ایله دلبر تغلمش　　یعنی قنلو ور دیو طوتمش او سزو تغلمش

قان طاتبدر کوزلری قان ایتدوکیچون بی گناه　　کرچه بیمار الکلیوب آنی بو کافر تغلمش

بردلو قنلو ور بیهوده قان ایلر دیو　　بغرتندن چشم مستی اول دلاور تغلمش

دمبدم قان ایتدوکینه کوزلری انصاف ایدوب　　ماتم عشاقی ایچون شمدی قرا تغلمش

کوزنه کوستر اولدی کشتهٔ اول ابرسنی　　ای هلاکی کورمسون دیو مغفر تغلمش

نوع دیکر مرحوم و مغفور ذاتی کفت رحمه الله

وار بر طاش انبکده شوکه سنک خاره بکسدمش　　جان انجیده جانانی سنک خاره بکسدمش

نم چشم دم اکودم منقش کرچه باشدر　　خیالک پادشاهی آنی ای مه یاره بکسدمش

براوزوب بو یلوسنرش قاره نرکسه [illegible]　　دخان آه عاشق کیتدوداره بکسدمش

ضیاسن مهر بله اولمش مقارن حضرت عیسی　　اودلو لعل لبک انجم کی زلف ستاره بکسدمش

ابرغنش کوکی باشنی کوکه بر شوق زر دشتیدر　　نبشنک طاشن ای مه ذاتی بیچاره بکسدمش

نظیرهٔ خاوری

یوز اوروب شول که سنک آستانه یاره بکسدمش　　ایرشدی کوکه خورشید بر انوار بکسدمش

کوزینه کمسه کوستر اصلا یاردن غیری　　شو کم آیینه کبی زانوی دلداره بکسدمش

باشن الکیز بالشن کردون زرکار شو عالمکیم　　دوشمش دریتر صحرا ای و کهساره بکسدمش

سر کویکده عشاقکی بصد قده دریا شی　　که طریق دوشوب صو کبی سنک خاره بکسدمش

دوشوب یاره ینه خاوری رخیچون اکتمش　　عجب دولتلو باشمش که پای یاره بکسدمش

نظیرهٔ سروری چلبی

اولوب کرم آه او یوب اشک دل رخساره بکسدمش　　ایناتمش باده آبله طیاتمش یاره بکسدمش

چون او رزم حسرتندن بصد نور دیدار باغی خلق　　فراقندن کلک بلبل یوزاورش خاره بکسدمش

طلبیم صانع اودن باشن اتمز بصد قومکه　　یتور عشاق بردر دکدر دیواره بکسدمش

یوزاورسون خاکپایوکه سنک سرکوکن ایکیم　　باشنده شمسی دلبندینی اول اواره بکسدمش

وکلهٔ رایجم التنده کوریبن ای کنش ترای　　که بو برکردبالشدر انی سیاه بکسدمش

سر در رینک بری دردک بری اوچمو ار ابارتن　　ویررکن جان بوکون طاش انیکک بیچاره بکسدمش

نظیرهٔ هاتفی

نجه یاری کورب بر بالشن زرکاره بکسدمش　　دیدم ماهی کورکیم کنبد دواره بکسدمش

ایرقدن کورینمش صنم بولسدر سرنجه جانا　　بنم اول آه شبکیرم در کهساره بکسدمش

نکادن شول قدر چشم قزودی کنج نخسته　　کورن فرکانم ایچره در کلی کورخاره

نجه بر عاشقی کوردم قپکده قدی خم اولمش　　ایرقدن حلقه در صاندم دردلداره

صنوردم هاتفی نقش ایلمشدر پری کلکن　　کورنجک سایه دلدارمی دیواره بکسدمش

نظیرهٔ خیالی بك

خیالك همدمی یاشم دوشوب کهساره پیچیده نمش / ندیم شاهد رنکم بالش زرکاره پیچیده نمش

هلال آجامه‌سن ایچده سرکون شفقکون بیمی / اوتانمك مست اولب تا شکده کی دستاره

بلا کوینده کوردم ارقه ورشن خاره برعاشق / قتمش تازه داغن خار رکلزاره پیچیده نمش

تومش برطاشه مجنون باشنی کورمش و شیده لیلینی / اوطاشی نجه بیلدار آره توجیش آره پیچیده نمش

خیالی رخ ایله زلفنه بارکر اسیر اولمش / کنش بوللار دوتمش مایه‌لر دیواره پیچیده نمش

نظیرهٔ سبری

بکون برعاشقی کوردم دردلداره پیچیده نمش / رفیع القدر اولوب اول کنبد دواره پیچیده نمش

دیدم جادو در سحر ایدیا آتشده قرار ایدر / معنبر زلفنی کوردم مجمر رخساره پیچیده نمش

کوکل غنچه‌نه غنچه‌له لعلك شوقنه دوشمش / صنانس خانه خاره برمیخواره پیچیده نمش

نه کیفیت در ساقی که دوشکده ن ایاغ ایچنه / دوشوب بیهوش اولوب سربرسبی دیوار پیچیده

کلستان جهاندن کل فراغت ایلدای سبزی / کل رعنا شنك سربرسبی برخاره پیچیده نمش

نوع دیکر و بحر آخر مرحوم
نوری افندی فرماید

آکس کرکشا مهنی بند ایت کرکشمشیر وش / تنك بکا رحم ایلیوب باتمه بیانه تیروش

حلقه ذکر ایچده زلفك بخشه دوشمش صوفیلر / اللشوب بربرینه طولشدیلر زنجیروش

عاشقك ای قاشی یای هر آهی براوق در صقین / کرچه قدی حلقه اولمش درد له زهکیروش

دوت کیجه آهم پلنك چرخه بر تر اودر دیکم / دونمه‌دی طوردی صبحه دك اول رخ خالی نخجیروش

شیر کبی سرکش اولمه نوریا دراولوب / سك کبی سکنلك ایت مردم پیری قطمیروش

نظیرهٔ اوجی چلبی

جوهر غمك دلمده وار یکن شمشیروش / ای کمان ابرو نجون یابانه آتدك تیروش

عرصهٔ غمکده دیترانداز آهم اوینده / برمعنده حلقه کردونی برزهکیروش

حلقه حلقه اولدی عاشقلر صاچك بنده دن / عاقبت بیری برینه کردلر زنجیروش

کیسوی مسکیننك آلتمش آهو کوزلرك / بیلمون وام قضا بند ایلمش نخجیروش

عقل وجانی دل بلا غارنده صانکه اصحاب کهف / نفس اری انلرکاردنجه در قطمیروش

نظیرهٔ معینی

غرشاتر سنك یوزك صوییله اول شمشیروش / بکله بررکه یتن یابانه کیتمه تیروش

وحشت ایتمه کوی یار که اغریله همدم اول / یوخسه برکون آچلورسن ترکیه نخجیروش

برمعیله کوستر ایلدی بنا ای قاشی یای / باز محنت یایلیدن قامتم زهکیروش

ایلدی شایط طبعم سطور نظمی / حلقه ابکار معنی تیمکه زنجیروش

غارتنده عشق و شوق و وجد و حال اصحاب کهف / ای معینی یاتم نجه اولدی الی قطمیروش

نظیرهٔ سبزی خلیفه

اول کمان ابرو ایدب غمزه کانلرنی تیروش / چکدیکی عاشقلری نازدن اول شهر الدی میروش

بزم غمده قامتم جنك اولسه تعجب ایلمك / قلدی محنتده بنی اول نغمه بردوشن

بخت یوزینک عاشقک بر دمده دوکدکی قانی
ایلیلدن غمزهٔ خونریزی شمشیروش

رحم ایدوب وصلتمه سعی ایلمیدی زلف دوست
بغلدی بو دل دیوانه زنجیروش

دعوی یوزندن بزی میدانه چکیله او آن حبیب
پاره لردم سبزه باکا و رقیبی تیروش

نظیرهٔ شمیسی

حلقه حلقه زلفکی طوق بویه زنجیروش
قسمند کتنک عاشقک یانکه کتون تیروش

ایرمدی یول اقتشدی منزل مقصوده دل
برهوا ایله الی اتمه بیابانه تیروش

صنکه کافر بچه در ابانه کلدی کوزکه
باشن حتی اوسته ابروک شمشیروش

ای فتنه ای سینه میداننده کل ات تیرکی
دوداغلر بغرن سنکچون دلبر زنجیروش

ای قرریخ بوته بحر کده عشقک آتشی
تمشک اینتی التون ایلدی اکسیروش

نظیرهٔ حسن

گر چکم تاثیر ایدر آه سحر شمشیروش
بولمدم فریاد رس بونالره شبکیروش

صنعه یانکه دیبانه اتمه دایم کورکورت
لطف غنیه رسیرکم بولکده یا دشاهم تیروش

بنجه صورتلو حسودک مکری اولمشدر نکر
کم کف عشاق خالیدر بکم کفکیروش

هر قضیه حکمتک محکومی ماننده قضا
قدرتک شاملدر هر بندیه وش

نوش جانندر بو حسن بیچاره بیش غمک
شور شیرینی چیکر فرهاد دایم تیروش

نوع دیگر وبحر آخر مرحوم هلاکی فرم

صونب جام لبن ساقی دسته نوش
قلوب بزم اهلنی سرمست مدهوش

بزه ساقینک او یمین ایاغنی
که طولودن نور چهره گزلن پوش

دوی خورشیدی السم حکمی چانک
دم باشن اوزره مرککب یوز خوش

سماعی در هشک کی نغمهٔ نایه
قیاسی ایلیسن آنی طوتمعل کوش

نظیرهٔ مسیحی بک

نهان اولالی اول لعل کهرپوش
قلور دریای اشکم دمبدم جوش

میانک وش خیال اولالی جسم
قلور رم کنده وکنده وی در اغوش

سنک آهو کوزونک فکری شب
ویرر انجم کوزینه خواب خرکوش

نکاره شیوه تعلیم اتمک ایچون
قولاغنی چکر هر خط منکوش

مسیحی تیز آهنک تور توسندنر
اولیدر ماهچه ماهی زره پوش

نوع دیگر وبحر آخر مرحوم نجاتی بک کفت

درکورندر باکه قد کرچنکه یکز پیانارمش
ناهی نالک کوکده ساز و زیره بسیانمش

بنده لر ایدن دلی زلف کمند اندازمش
جانمه اتشدر یخدی اول غمزهٔ غمازمش

برکوزل نازکرشین خلعتیکه بیلک نازلی
صالتن باغ طوااتدی سرو نازمش

روشن اولمشدر دعای نور حقی کون کبی
شهر اجتبنده جملتن الاه رو تمازمش

حق بودر کم ذات پیغمبر خاک سنک
هر نه سوزن تحریر ایدرسه و هر کورن اعجازمش

نظیرهٔ یحیی بک

برکوزل سودکه شهر ایچره بکون ممتازمش
ایلری میکون سوزی افسون کوزل اعجازمش

کر جلم خط یازنده سرکزمشال ادمزاکا
دفترنده آدکی مهر و وفادن قازنمش

بحر اعاشقلرکه کوکلن هوای ایلین
اول ملک منظر پری پیکر جهان پروازمش

رحم ایدب جلاد غمزک اولدره دردم بنی
های فندم دینه ده قول ایدوکی اومازمش

سینه بر شاهین یقشلوی نکارا تمکدر
قل نظر بیجا یالی الای ای شاهد بازمش

نوع دیکر مرحوم ولی الدین اوغلی احمد پاشا فرماید

غمزک دیار دلده بر آلای سپاهمش
دنیا ملکلرینه قیوکر سجده کاهمش

افلاکه ایردی آهم ایرنجه سحرلرینه
حیرتنده قالمشم که بو نه بارکاهمش

صبرم ودکنده کن دوم الجنمش الکم
بو طوغری سویلمک کشیه چوق کناهمش

نرکسلرک جنالده حالم بلن بلدر
که اول ترک شیوه وارجه دل سیاهمش

احمد سورسک اول جی سوکم اشیکنه
بر سپهر بنده زرین کلاهمش

نظیرهٔ حیرتی

اهل کماله طاش اشیکک سجده کاهمش
اعدنه آستانه دولت پناهمش

زلفک که یازدی بنده طالع غم خطک
شو بنده ولله نه بلای سیاهمش

طعنه بشنده غمی کوریتن ابر حقه کوز
عاشقلر ایتدوکی دودن کوکه وارمش

انداجکاسندم مه‌ئاب ایجکه و
آیین عشق انجینده طلتندم کناهمش

ای حیرتی قولی اولن اولور جهانه شاه
سلطان عشق هی نه یوجه بارکاهمش

نوع دیکر مرحوم و مغفور منلا ذاتی فرماید

اوطا وصل جانان بر طوطی شیرین مقال اولمش
دو داغی سورنده کوثر حقی آب زلال اولمش

الوب بلبللر آلیدقان نی بونه جالمش
انیکچون اول کلکک بو وجهله رخساری آل اولمش

لبندن شرلر صورروم حقوب شنده کی سوید خاکی
انکک زلفی اوجیندن نجه مسکین پایمال اولمش

بنم اول کوزلرم نوری نکار رجا رده سلی
ایکی اوندر دونه دونمش عجب صاحب جمال اولمش

بر کون برضعفله اولماه نو ذاتی کوردی
ایتدی بو بلا جرخی کنارنده هلال اولمش

نظیرهٔ اوری چلبی

یوزک کورمش نه مسکین صبحک آشفته حال اولمش
پریشانلیق کنه زلفک کلمش تبدیل اولمش

کمان قاشک غمی جکمدن برای تمامکی
همک کوردم بو کیجه جسمی انجلمش هلال اولمش

نکار اشو لقدر قان اغلمش خده کیمیکه
جمنده خون اشکندن قباسی لاله آل اولمش

رخ دلداری قبض ایتمش بر ایکی قاره تورلر
کمینک اوکی کاکلدر کمینک خط و خال اولمش

میانک اورته بوسنده کوزلرده اولدی عشقکده
تن اوری کبی جانا قلم دونمش خیال اولمش

نظیرهٔ نظمی چلبی

شو رتبه‌ای ملک حسن جمالک بر کمال اولمش
که یوزک آفتاب انک عرقی ژاله اولمش

صبا سودای زلفکله ایا لیلی صفت هردم
دوتب تت بوه مجنونک آشفته حال اولمش

نسیم کبی پریشان و شکسته خاطر مسکین
بنم عمرم سنک زلفک دردم پایمال اولمش

کوزللر بو دیار جانی کورن کور بو جانانه
شه اقلیم حسن و سرور ملک جهان اولمش

کورن در خسروا شکرلبک وصفنده انشاء
نظامی کبی نظمی شاعر شیرین مقال اولمش

نوع دیگر و بحر از مغفور و مرحوم انوری گفت

سرایت جانه نه اول آواره آب وش | اودیب هوایه ترک و دیار ایتدی حباب وش

ای شهسوار ورسک ایشک باشنه بر | المه جهانده بکمه ایاغن رکاب وش

ای زلف روی یار اجل یوخسه اغلدق | طوتمه جفا یوزینی قره سحاب وش

کیفیتک طویلدی طیانمه رقیبکه | رنک الدی صحبت اهلی زجاج شراب وش

وصف نگار یتسو لقدر ایتدکه انوری | طوتدی جهانی شهرتی آفتاب وش

نظیرهٔ پرتوی

قانم ایچه سه غمزهٔ دلبر شراب وش | دردومه ام بولمیه اول لعل ناب وش

اول ماه رویه اولمغون روبرو چشم | سو ریر یوزنی یره مردمده آب وش

ای مه رقیبله طولنوب مرکون عالمی | پرجا یلقلر اتمه بزه آفتاب وش

نایاب اولدی بحر سرشکمده بو تنم | باشمده انده گورنز انجق حباب وش

پرانده کرچه پرتویا دردو غمدن نسی | یازدی عشقی واحی ایدرسن شباب وش

حرف الصاد

از زبان مرحوم و مغفور سلطان | شعرا اولین لحاتی بک نور الله مرقده

دهان ایلد اولدم شعر یکی رقاص | سر زنک چشمه اولدم گهر کبی غواص

بو آیله قشقرسم بو باشی سجده یه بن | اشاغی قورسم الی یوقاری قورسم باش

خلاص اولمدی الیقیده بند زلفکدن | خطکدن اوقدی بیک کره سوره اخلاص

صوبجن بلور دو شرابا غه چشم فتانک | عزیز باشکچون ایاغک فتنه باص

نه اولور زنکیلور صحکلاغزکدن | کرک بوغزلرق نجاتشی بحکم کرکت آهن

نظیرهٔ نشانجی تاجی زاده جعفر چلبی حکم | قاضی عسکر اولدیلر اول منصبده وفات ایتمشدر

جو کلدی اورتیه مطرب کم ایده صحبت خاص | طرف طرف دوله اولب پیاله لر رقاص

بنی غم ایلدی خاک و پیاله قلدی هلاک | زمانه ساقی کند و ایلدی قلدی قصاص

سواد خالکه کوستردی صورت خالص | یزلدی بر عدسه حسنکه سوره اخلاص

اکله بغرمی دلدکجه چون آج فشککر | شکار رک الدکه واندکه قوکی باکی باص

کرآینه کبی روشن ضمیر ایسک جعفر | کورر سک اول جهی بر صورتیله بغرکه باص

نظیرهٔ سلطان بایزید خان مخلص | شریفلری عدلی [illegible] رحمه

وصال یاره ایرب هرکم ایتسه صحبت خاص | فلک سماعه گیرب کون اوبزمه در رقاص

دل الته بحر غمنده خیال دندانک | بخمی قریتیمه چو ایرشور غواص

بهشته کرمیه قیوب دیار یاره کیدن | اولور بیت فقسنده بوزغ جانه خلاص

دریغ اول ایری زاده میسر او لمیسر | بحوزرایدیب کیجه کوندز اوقوریسم اخلاص

سرور عدلی دلکه دخی کلمیه | غمنده چونکم ایدرسن مدام صحبت خاص

خیال یار ایلدم بو کیجه صحبت خاص / سماع نام ایدیدر کوزم یشین رقاص

بچون روشن یوزی عیدنده دل نخجیری / کرکله عیدده زندانده اولنی اوله خلاص

لبک قوم ایچره املک یری دکلسه دکل / قوقانمه صوور شاید الجروح قصاص

نه سنکدن ایرادبدر خدا یورالملی کم / درو شرم زطلسم اکر کار ایدر غواص

صحافه شیشه ناموس احمد کبی بر / همیشه سنکه ملامت اته عوام وخواص

نظیرهٔ روانی چلبی سلطان سلیم خان مرحوم مطبخ امینی اوله یکن حکره صدرا میننده اولدی

ایسر بنه غم اولم عجب بولمی خلاص / چون اولدی یار یننده رقیب خاص قاص

کتاب عشقک ایچون جنکه دوشدی چاک کوکل / مثلدر بو که القاص لا یحب القاص

کوریجن آیله کوکمی به بزم حستکده / ایکی وفالکش الینه فلک اولب رقاص

قالوردی تیرکبی ازغن آچوبن حیران / کوریدی برکز اکر قاشنی یاینی وقاص

روانی دردو بلاسینی دلبرک خوش کور / ایکی غریب یتیمی الوبده بغرکه باص

نظیرهٔ اسحاق چلبی افندی مرحوم شام قاضیسی ایکن وفات ایتدی

بیلنکه شمع پروانه ایده صحبت خاص / دل کرقید وجودندن ایده جانی خلاص

کشته خور نظر قلمه اعتقاد ینه باق / بو یکدر رها قوز اصانمه سوز اخلاص

سماع لذتی صنمه قیاس عقله در / نه بیلسه برکشی صورسکا نیه دوتر رقاص

عجم لطیفلی کورکم افندی قوللرو کلک / توجه ایلدی اسحاق راه اخلاصه

ینکده مربی اسرکه اوله خاص قاص / کدرسه راست الف کبی واردی بولدی خلاص

نظیرهٔ کامی چلبی

خطک کتوردی سه زندان غمده یاکر خلاص / نه ممکن ایدی خلاص اولقسم بهر اخلاص

کوریجه سن مهی مهرکله نوله رقص اتسم / که بزم شمع جهانتابه ذره در رقاص

بنجمی یار ایچون اولسم بو بحر اشکه غریق / که طالب در اولان لاجرم اولور غواص

براولمی دل عارفله قلبی صوفینک / قنی بها زروسیم وقانی قدر رصاص

دل سنکین برینه کامی نشانه تیراو / چکوب اوقاشی کانی کوجیله بغرکه باص

نظیرهٔ نظمی چلبی

شکله برکیجه اتسم اکر که صحبت خاص / بولوردم اوله غمکدن افندی بنده خلاص

غمکله بن اولم ایده بنی شمانه چو خاک / او وعده که نوزده لرم اوله بزمکه رقاص

سنی مسیحا ایدم دیوای بری جاندن / اوقو همیشه عوام ورو خواص

بجیله نامه الجنبه طلکی کوریک ایتی / بلورسن آنی کز القاص لا یحب القاص

بو نظمی سن دریا کرایرم دیو دایم / اولبدر ایکی کوزم بحر عشقکه غواص

نظیرهٔ باقی افندی

عوام اوقورسنی تسخیر ایچون همیشه خواص / بر مخلصک اتی دایم محبت واخلاص

الندی عشقده دل قلمدی فکر محال / سپاهی کبی تیمارنی ایدر خاص

اولوردی بو ته عشقکده یا نمغه راضی — اولیدی شهمت عشقکدن اگر کنسه خلاص

او دری وصف ایدرن قرشو بحر نظمده — سوزم کوهرلرین نثر ایدر غواص

الکده خاتم فضل و بلاغت ای باقی — عدودیکیج نظیر انکار ایدرسه کوز ناجص

نظیرهٔ ثانی بک

خلوص قلبیله ایدوب محبت و اخلاص — دعای دولت خنکار اوقور عوام و خواص

زلال تیغکه جان ویرمین ندی الده — کمند زلفکه بند اولمین کوکلری آص

اوده ملری زنشافی کوزلی مجلسده — ترنمات ایده جانان رقص ادره رقاص

جواهر نحر بحر طبعی کوردی — فراغت ایلدی دریایه طالمدن غواص

خطک ایرشدی جفای توسن فرنکه — خدنکک اتشلر اولدی بکم کانکی یاص

نجمی اورلسه مصری او دلبر شامی — نجم دیارنه قلمادی مهر ارالقاص

ادای نازک ثانی اکلمز عامی — که اولدی نظم بلاغت شعار معنی خاص

نوع دیکر و نجبر آکو مرحوم و مغفور نجاتی بک فرمایه رحمه الله

یاردیو الیکی قدمدر بریرسنی جانه بحث — چونکه بو میدانه کلدک آتیکسه روانه بحث

اوستکده دونمکده اولور چوکان فلک — باتنکی طوب ایلداندن جکره بو میدانه بحث

باغ حسنک ال صوبن آکلمم بیکانه بحث — آشنا اول آیتکی سنبل و ریحانه بحث

آل کیمش کرمش اوتاره شراب لاله رنک — دختر رز جکلک ایسترسک یوری پیمانه بحث

دوز بصبحه آیتکک صالمه ای سرو ناز — محتسب بوزینه کلدی که نازکره اول رندانه بحث

کل یوزکه او یکمزسه لاله صحرا نشین — بورکینه داغ حرمان ایدر یوتیغانه بحث

زاغکا اسرارین نجاتی طوبدی طوطیلری قیب — عنبرین خط خالتینی حقه و خانه بحث

نظیرهٔ کمالی چلبی

حسن ای جانا سنکدر آتیکک تا به بحث — مرقدمده چهرهٔ عشاق سرکردانه بحث

خاکه بصمه بر قدم ای سرو قد و خوش خرام — کلشن ایلده ایانمک کل کل ریحانه بحث

خضر خطک چون دکلدر طالب آب حیات — کیم ویدیکم وار ایانمک چشمهٔ حیوانه بحث

یوملدر غم خانمی سریکه شب خون ایلیکیم — کیم ویدی شه دولتنده ساکدای غم خانه بحث

یوزچوره یوزبیک اولورسه کمالی حسن غم — عشق میداننده یارکه آتیکک مردانه بحث

نظیرهٔ رحمی چلبی

دوسک میدان عشق ایچره قدم مردانه بحث — اغلمه سرور مدن کل آتیکک میدانه بحث

بوزن دنیایه میل اتمه جهانده مرد سک — کل بجو شاه راهینه قدم روانه بحث

غم یمه میدان عشق ایچره عدودن ای کوکل — حمله قیل روباه خصمه عشقده شیرانه بحث

کتنکیر غم سکا خصم اولسه ای اقلیم باکر — آنی بو هنکامهٔ عشق ایچره کل خصمانه بحث

جام ناموسی رحمی چال ملامت طاشینه — کل الوکه ایغ ال با مجلس رندانه بحث

نظیرهٔ ابراهیم پاشا

آتیکک لطف الهم شاهم کلبهٔ احزانه بحث — کل قدم رنجه قلوب بو سینهٔ سوزانه بحث

قتلدن چون ایلمشدر دلبرک قصدی بو تن
فتنه‌سی چوق قدر صقین ایاغکی رد اینه بعض

تیز قلیجکانیله جان قصدنه ایدرسه دلبرک
حمد سنه چوق سعادتدر ای نسیم جانه بعض

دیر عالمده اگرچه طولودر میخانه‌لر
بر بت رعنا کبی وارمی کول کاشانه بعض

اقدر قنلو یاش ابراهیمی کوز یعقوب وار
آینکه لطف ایله ای یوسف قدم کنعانه بعض

نظیرهٔ انوری

ساقیا ال ویرمه صاقین آینکه رد اینه بعض
باشلروب برجرعه امید یوری میخانه بعض

چونکه بر یالکز قیلیچ جلکدر یوریه اکو آسمان
یلمه رم کبی گل آنی سینه سوزانه بعض

مجلس دنیادن ایاغی کوتورسن پیرسکن
ساقیا دستکدن الدم باکه بر پیمانه بعض

باده عشقیله مست اوله ونعل الله طونسون
عقلکی باشنکه دوشر آینکه رندانه

حاضر اول پیر مغانک جلکه همشیره دوسن
انوری اراکله میدر آینکه رد اینه بعض

نظیرهٔ نظمی چلبی

عشق میدانینده ای عاشق قدم رد اینه بعض
جانکه سن دونچه اول اندن ال میدانه بعض

کارزار عشق ایچنده شول عدو یکا ازی
شاه مردان علی کبی یوری شیرانه بعض

قطره قطره قنلو یاشمله بر اندام یولکک
قیمنده کتمسک آینک یاقوتده مرجانه بعض

جانمه یارلاق قدومکدن نه سوسن صفا
لطف ایدب کل بر قدم کاشانه یاره بعض

دعوی عشقنده یارکه مردسک میدانه کل
نظمیا باشک اله ال آینکه رد اینه

نظیرهٔ لامعی چلبی

[illegible]

جان ویرمش اول صنم یا بکله لا ورد اینه بعض
ترک سر قیل اول اندن صکره بو میدانه بعض

سالک ایسکک راه عشق ایچی قدم ازی کل
منزل الله که بیر نی دنیایه بیرن جانه

اویکنورمش بر دیکه کل لاله رنک خنده که
یغزنه داغ اوربونک آنک یوزنی قاش

خانه اغیاره جمع اولمشن یکون کل یوزلوک
کل کوکل شوریده لک دور اندر میخانه

ای قلم یازمق دلرسک صف زلف و خطنی
یانی ایدب یانسک بو یولده سنبل و ریحانه

ایلر سنک ای هزار اول غنچه لب بزمن مراد
هر نفس بهر بیکونی ناله و افغانه بعض

لامعی برکار چو خلک کردشندن کرنه
سن شبانک کوزله بایک برکز دورانه بعض

حرف الضاد

اثر شمعی دده مرحوم و مغفور وفا زاده صوفیلرندندر رحمه

کلشن حسنکده رزدن اعلادن عوض
پرتو رویکده رزنور تجلادن عوض

ذره‌جه کلمز بکا سنی جهانک وارلیغی
کون یوزکده رای قمر طلعت بو دنیادن

بونجه فریاد و فغانم بونجه آه و ناله‌لر
وصل دلبر درجانمده بونجه غوغادن

سیل اشکمدر جانمده غرق طوفاندن مراد
یا شمکلک وصافدر بویدی دریادن

اولمیان بر ذره‌جه شمعی کبی و رندن اثر
قلبی صاف اتمکدر جام مصفادن

نظیرهٔ فوری افندی

یاری کورمکدر بزه کوی تماشادن عوض
عارفه دیدار درفردوس اعلادن عوض

بر قدحده کشف اولور صوفی بهب اسرار وجود
صنم انجمن دفع غم جام صهبادن عوض

کیمینک مقصودی دنیا کیمینک عقبادر
باکه انجق یار در دنیا و عقبادن غرض

چونکه واعظ بندکی کوشش ایلر اهل جنتدن
یوق بیره بلمم ندر بیزه ملا غوغادن

نوری خوش بجک دلرسا بکید انجای جنان
سایه گستر اولمه در چون سرو بالادن

نظیرهٔ جاهی بک پرزنه نام قصبه دندر کیادشت پاشا مصاحبلرندن ایدی

سایه در صحنکده ای سرو بالادن غرض
میوه دیر میوه اولان هر نخل رعنادن غرض

قامتن کوردکلر اولمز قویننده کرسمن لا
جنت اعلا دکلی شاخ طوبادن غرض

سرکیه صارمه جانا چون کبابی لطف قل
دوغولقدر سرو راسن قنبری یادن

بوکه یاشن بک دیمه تک همتی اولیور لا
مرده احیا ایتمه در عیسی و موسیدن غرض

قدی بالا اولمسون تک همتی اولسون جانان
بر کرمدر جاهیا اعلا و ادنادن غرض

نظیرهٔ صبحی چلبی

بر نظر در حسنک ای مهر و تماشادن غرض
روشنا در آفتاب عالم آرادن غرض

لعل نابک شوقنک حالاتنی کرانمه در
باده کلرنگله جام مصفادن غرض

زلفکه آصلمه در اعلا وادی عاشقک
بوینوکه صالنمه در زلف سمسادن غرض

بر قد بالا اراد اولمز بشهبا شمشادن
شیوه رفتار در سرو دلارادن غرض

صبحیا در ختم اشکمی کوستره در
اول خلقتده تکوییدی هفت دریادن غرض

نوع دیکر و بحر افزان سلطان مصطفی خواجه‌سی
سرودری چلبی که سلطان اولمشدر رحمه الله

یاره قربان اولمه در بو تنده کی جاندن غرض
یفته کم لطف و وفادر جانه جانان غرض

کل وفا صنعت در ای کرم اتالیدن بکیم
معرفت تحصیلی در چون اهل عرفاندن

ایلره فاش ایتدی لطف و دیوانخانه بکا
بر ایواو در جانده چونکیم احساندن

آدم اول کل بوسه انعام ایلمکلی عاشقلره
لطف و احساندر و تندر جوانادن

ای سروری دلبری صید آلمک بو ملکلک
خط نفسانی دکلی کوزل اوغلاندن

نظیرهٔ لامعی چلبی

لعل دلبردن مراد المقدر جاندن غرض
طاتلو در لکدر جانده عشق جاناندن غرض

کو بکه یوز سوریکچون ربلار جیسکدکم
کعبه مقصوده ارلکدر بیابانندن غرض

یا غدرب غم او قلرن بر یاره قلدی بوزی
لاله و کلدر چمن ملکنده باراندن غرض

ای کوزم ور دملک ایتمه اربابه غلغله جانلی
دیکه آنی بحر احسان ندر انساندن

جام عشقکدن مراد اولدل چیکک سوداسیدر
خضر عمر او زنلغی در آب حیواندن غرض

پر تو عشقک صفاسندن دو شهر دل بادیه
نور عالمتاب در خورشید رخشاندن غرض

لی سبب ویرز لیچون جان دشمن لامعی
جانه جان اولمقدر ای جان جهاندن غرض

نظیرهٔ عطا چلبی
رحمه الله مرحوم

کون کرم اولب ایکنده جنتی اتسون غرض
ثبت یوز نکله کوندو بین السماء والارض

هیچ کده کسیم و انتکم شولدکلوق درم کم
کعبه قبلکطاقی اولمشدر بکا فرض

براوده بیقدی غربت کوزم تنی وجندن — اولدی روان قبو که حالی آنکه عوض

بر قطره یاش قومادی چشمده شوق لعلک — کرچیکه خون لدن چوغ الدی کوزم قرض

زلف و رخک صفاتن یازمایغون هلالی — آنرشکله ورقده خوش چکدی طولاله عرض

نظیرهٔ عطا چلبی

نه کون بوزوکه ترشو کندوی قلمسون عرض — کم فرقی وار شکله بین السما والارض

جان ویره‌لی لبوکه تزدن کسلدی کامی — کرچکلش محبت متقاضی اولدی قرض

کوزم یشنی بنده کو یکده صرف ایده دین — ایکیه سی چو قطره چون تیج ایلک اولور عرض

فکر میانک دل عمقینه غیبه ارسون — محضا تخیل اولدی اول یرده طول عرض

وصل دهانی باره مع ایت عطا وفکری — بروم یقینی بکده زبیک کره قلمه دن فرض

نوع دیکر و بحر آخر مرحوم بلاکی فرماید

کرم اولب ایکن وجهینی قلمسون عوض — نسبت بو رنکله که بنده بین السما والارض

دل دوز رقیبی صالدم دردا که بخت عشقه — کرچکلش ویلر یوق اکه طولله عرض

عشقی یولنده چشم اشکی شولدکلودو کدی — قالمدی آخر اولدی خون جکردن اول قرض

هرکه عاشق اولدی طولشدی بند زلفه — محنت شبنده آه اوتملک اولور اکا فرض

هر نه که ویردی دنیا اول مجتی بر بر — آخر قوزالو را اول یر شده رسکا قرض

نظیرهٔ هلاکی

شاها بو جهتده یازلدی تا بو که عوض — تا ایده بن فقیر که حالنی طا بو که عرض

خدنک قیا به کلسه و شهر سجوده عشاق — زیرا که قامت اولسه البت نمازا و فرض

مهر رخکدن ایلر نوری مه فلکده دیش — لعل لبکدن آلور رنکی عقیق کان قرض

بولو روی یکسره چبری جان شکسته خاطر — زلفکله صارلیدی بر کره طول با عرض

جان چهره سینه حقا تنده رهلاکی حایل — زیرا چنوق مایه حکمتده ورسببا ارض

حرف الطاء

ازان مرحوم و مغفور — شعرانک شیخی اولان شیخی فرماید

خدنک صحیفه سندن عجب کم یزار خط — کم مشک ترکیبی قوزاو لکشبار خط

پرنور ایکن کنش کبی چمنده حنک — بدر آیده دکنفلین اتمش قرار خط

کنج جهان الجینده چو کنجینه در یوزک — صقلر طلسم اولبدانی پس مور مار خط

ریحان صحکدنتی محققدر اولدی شیخ — خدک رقایی او نور دیا زلدن غبار

دیوانلرا چه خطک الندیه یتیم اوکوز — طرز صبح شینه که اولور خاکسار خط

یارکه خطی بلور ره شیخی او صنمکم — بوباغ ایجنده یاره شر اول سبزه زار خط

نظیرهٔ صفی افندی

رخساره ور باده اولوب آشکار خط — منشور حسنی نسخه یازمش غبار خط

برمالدر که دایره سنده دور ایدر نیکو — ایدن عذاری دایره سیمین کنار خط

کویا کنار آبده بیتمش بنفشه در — رخساری چوره سنده بتن مشکبار خط

تحریر ایدر جمالی کتابینی مشکلین — دور رخنده بولیه نولا اعتبار خط

دور قمرده فتنه باشن قلدرب مدام   مسکین ایدر بو صنعتی اول فتنه کار خط

نظیرهٔ ماتمی

کوستردی چونکه لطفلر لعل نکار خط   دور رخنده بولدی ینه اعتبار خط

ریحان خطک عجبمی که یاقوتی نسخ ایدر   لعلکله بولدی چونکه بکون اشتهار خط

دور قمرده کورمدی کیمسه و کورمیه   بو چین و بو لطافتیله آیدار خط

بو وجه لطف و شیوه بو نمایده‌کی المثل   خورشیده صحفه سینه یازلسه غبار خط

نظم ایتدی قلدی ماتمی صف خطلک رقم   درخوب اولور جهانده بلی یادکار خط

نظیرهٔ سهی بک

یاقوت لبلرکه یازر ایدر رخط   خدنک مثالی یزندی برشیوه کار خط

بشلادی خامه اولمغه یوزکه فتنه‌لر   برکون دیار حسنه صقین الفراز خط

عاشقلره که بوی وفا عرض ایدر یوزی   چیندن کتوردی واریه مشک تتار خط

چوق یزدی چوزی قاره‌لدی درج خشکی   یازدی خطک براته بریادکار خط

ریحان خطک مثالنی یزمادی جهد ایدوب   کل رخلرکه یزدی اکرچه غبار خط

چوق ومدر رکه صحفهٔ رخساره نکارده   طولدردی شمدی بولدی بو یوزدن قرار

صورت بلورسه خط عذارنده چون آک   حسنیله بولدی چونکه سهی اعتبار خط

نظیرهٔ مالی چلبی

حسنک کتابن ایلدی نسخ ای نکار خط   وردی بو کوکلم آینه سینه غبار خط

بیکانه کرمسون و بو کوکلم ارجسنکه   چیب چوره طوتدی رخلرای کلعذار خط

خطک خیالی جامع دلمده اولور کر   طلمی کو جامعه قونمور یادکار خط

دل شیشه سن غبار غم ایتدی احاطه چون   اولدی نهان جالکه اولور آشکار خط

قو عوذر که ملکت اسلامه قلدی قصد   موسای کوردی خوف چوزدی کنار خط

قلدون مالی خوش نفس اولمقده امتحان   نافه چکلر بحیث ایده چون مشکبار خط

نظیرهٔ روانی چلبی

دور رخکده اولیدن آشکار خط   در جنده کوکلک یازلسه غبار خط

ریحانجی ورکه دسته سنبل کورندن   بزم رخکده دولمش ای کلعذار خط

توز قونه غنچه و سنکه دل استمزدی آه   تمدی بنم که قلدی رخکده قرار خط

خطوکی بکلرکه نه عجب روشن ایلیه   چون نقطه‌لرله روشن اولور ای نکار

یارکه روانی شوق خطی صفحه جانده کم   اهل قلم ایچنده اولدی یادکار خط

نظیرهٔ نظمی چلبی

خدکده کم بو جمله طوتدی قرار خط   اقلیم حسنه طوتدی ال قرار خط

ایتدی نهان کسوفده مهر جمالکی   خدکنده اولدی چونکه زلم آشکار خط

نه یوز قرا سیدر بو که قونمده کوزکوزن   بوسه کنار ایده لیکن ای نکار خط

بن ابا ستاره عاشقه کوستر کوزن اولدی   حسنک حریمنه اولدی پرده دار خط

کویا که هند تابو به رحیند اتدی   روم کتوردی صفحه مشک تتار خط

تیغ اتدی لعلنگ خطی یاقوت خطنی — اولمز انک مثالی محقق عجب بر خط
وصف خطکده بو نظمی شو رسمیله یزدی کم — انک مثالی اولمیه بر شیوه کار خط

نظیرهٔ شمعی دده

دوربر چکنده ظاهر اولب ای نگار خط — زین اولدی گل صحیفهٔ سنه مشکبار خط
گوزگوره قانی ایچوب ینه تذویر ایلدی — لعلک گتوردی قانمزه ای نگار خط
دور قمرده فتنهٔ آخر زمان اولور — اورتایه گلمیوب نوله طاتسه کنار خط
زین ایلیوب ربا جینك تیغ جستی — اطرافه لاله زاری ایدر سبزه زار خط
ورزیای عقده ایلدی حال فلکی خلاص — شکر ایله شمعی ایردی هله حضروار خط

نظیرهٔ نوری

یاقوت لعلکه یزلآلی ثبت خط — صاچوب شینه رنگله بر که غبار خط
اکدا یوه جابجا علویله شرزوکلا — بزور روی تیغ تیز نه دل زر نگار خط
هر کس اجل شرابنی ایچر چو عاقبت — صون جام لعلک انوزرای مشکبار خط
برخو بدر که کاکل پرتاب یا اوده — گلشنده طاقدی باشنه زلف نگار خط
عطر ایله جانم الغه قوری وقت بو — بر مشکی المه چکندی نگار بر کنار خط

نظیرهٔ نجاتی بك

ال صوندی حسن ملکه امنیه ای نگار خط — قوماوی چیقه دایره دن زینهار خط
اورتایه اتدی نگاروکی تویفتنه لر — تازکلیکله گنبد وسمی یزدی غبار خط

بر تو ز قوباریچه نوباوه کورسبز — زلف و رخ اورتسنده زنجی نگار خط
در و ایلنه گتوردی محبت سلامینی — دور روی جفا و رقیلری کلعذار خط
وصف انک استدیکه خط مشکبارنی — اکلر قلم دلیله بودم نزار خط
جایز مدر که خط لبک اورته لعلکی — یاقوته ویره گلشنی انتها رخط
خطی قزرد و غنچه جانی کوجمه کم — ارغوان بوستان نقطه ده بولیجق قرار خط

نظیرهٔ لامعی افندی

خدکده تر کورندوکی اول مشکبار خط — بو ورکه شمعه قارشو گلور آشکار خط
رنجان خطک گنجه یاقوتی نسخ ایدر — چکدی رقاع حسنکه عنبر غبار خط
رنگین ورقلر اوستنه چوغ آتدلر ترنج — بو رسمه گیجه یازندی بر شیوه کار خط
باشم یوزنده سرخیلر جدول ایلدی — حسنک بیاضن ایده لی تر نگار خط
عاشقلرین شرار جفا بیعده قیلیجون — ای لامعی گتوردی کورا ول کلعذار خط

نظیرهٔ احمد پاشا

نم دکلی خار اولور بو حسنك اوقوندی خط — رسم ایتدی عارض قلده نامه یزیری نقط
زلفك وارنده برواراتمکه دل وزردنی — حاکم قدرت غبارینه ویره روشن خط
خضرا ورسه جان یباتمده محلی ورد لر — چونکه پیغمبر دوی لاتخسیه الا فی الوسط
معمر حسنك خسر تندن مردم ای کوز خیالی — پیش چشمدن دوکر بغداد کو کلم روز شط
احمد چو رابلکدن دوست عرافی الیدنی — یا اوتمشده سر طریقن یا خود اتمشد غلط

سوزویکمدن نرخنده یا زلفندی او خط
انزوها وسنجانه او دخی چیدی نیزاریدی نقط

بن نجه جان قورترم جیلادغمدن حسن وا
لعل شیرینک گبی شور روی قانونه زودیر خط

اولمشم اورتاده اوهام میانکله خیال
هی قیامت ورلکمده دلسنه یوق جام آب

ال یوییب بندن زوانی ایکدلر آغ استیزگر
ایلدیکه بغداد کویکده دشنکم جوی خط

دلبرم جوروجفا علمنده نامزد روی
دانیا مهرووفا دستانی او فور غلط

نظیرهٔ عدلی سلطان بایزید حضرتلرینک مخلصدر

مصحف جنکده یازن فسکله پیچان خط
ایلمش اعراب حسنن وانه زلفنن نقط

عارضکده خط مشکینک نیچون قلمکش آتش
ایلمز چون کاتب قدرت بلورین سحو خط

آتشن آهم یقردی شمع وش باشندن منی
بخشم چشمیم بنم اولمسه جیحون و شط

چون طریق عشقه جان ویرکدری انکار ابتدا
کمه اکوبو طرزاده نهایت هم وسط

نجمک ای دلبر سنک بغا آیدلدی عدلی
واری ولی بیچاره نک عالمده هم فقط

نظیرهٔ شمعی دده

نقطهٔ قوز میکوزن لبوکرانیدو صحفی غلط
خام اولمز جام اوزره سرکم بلیوب قحیر نقط

بریشو بو دور قمروه ویردی قوز سرف
موجب شهرت درر عالمده حسن خط

کورمدم قبحه وفا مونی میانکده سنک
کرچه ویرلر دوستم الاخیر الامور اوسط

اغلسم ای یوسف مصر ملاحت غم دکل
کویکه بغداده دیر زوله اشکم اولسه شط

بیرکن دور قمروده حالهٔ سنکم نالهٔ
شمعیا بو بزم حسنک نه آتش اولدیغ فخط

صحفهٔ حسنینه صورت ویردی یارک خال و خط
خط مصحف خوب اولور قوتدقده اعراب نقط

حسن النده زلفنک بد عنبرین دفع آمکه
حاکم قدرت عذارو که دربر دست خط

شام زلفکده قمر صندیسه رخسارکه نه طلک
کم قراکو کیجه ده حس بصر ایدر غلط

آیغ اوزره طوریمز یا به نیچه سوزینور
سروقدکدن دوشوبن یکرز اولدر سقط

بیری جسک مصرنیل اولدی اشکم جو رشک
اول بریسی عشق بغدادی او کنده دلی شط

عشق میدانینده جوق دیوانه نی شول اوندی
اول کنده دسن کرفتار اولمدکه ای کال فقط

نظیرهٔ خداوندکار

مصحف حسننه یارک ویردی زینت خال و خط
دیمزم قهر ایله یاری جور رقیب اوراند

فخر عالم جون بیورمش خیر الامور اوسط
خط دخی روشن کوریند اولسه اعراب نقط

اشک جشمم غرقه ویرمشکن سراسر عالمی
بو کوکل بروانه اولمش او حکجنده بلط

کوی دلبرده کوزم یاشی روان اولور روان
زیته کم بغداده شهرایوه اقوربر شط

نامه ایجنده نامنی المشن محبی دلبرک
سهو ایله یرمش بکر یه خدوکه قلمند غلط

نظیرهٔ نظمی چلبی

جان فزالعلنده اول جانانه نکم دار خط
سورهٔ کوثر دررا اول خالله انده نقط

جهدکی ای ماه کنعانم طوتیجا بندن عزیز
صقلدم جانان بیوه کم لاخیر الامور اوسط

کلشن کویکده اشکم نوله خالی اولمسه
هی بکم بغداد دونمشک اولور جوی شط

قلمز غمزه سوسن بن عاشق صادق شها
مطلب علیا تونن دنیاده یا رمد فقط

لعل جانان نظمی یاقوتی یاقوت جان
تبرلی صوربل نه جوهر در صفتده غلط

نظیرهٔ دوانی چلبی

اول دهان جان مشکیندن ایردن نقط
حرف میم اوستنده زیر انقط قوندی خط

لوح رخسارکده قاشک خطی یاد اوستنده مد
بکلر کی شکلی یوزکده آفتاب اوزره نقط

خیرا اوز سکل میان جان دلده قل وطن
کم بیور مرشد ربنی لا خیر الا فی الاوسط

صحفهٔ خشکده شکل زلفک ای یاقوت لب
قیه صحیح نسخه می که کاه دل ایلر غلط

حسرت بغداد خشکدن ایا سرو روان
دجلهٔ اشکی روانیک رو اندر هیچ شط

نظیرهٔ جاهی بک برزنه نامه قصبه دندر سیاوش پاشا خضرلرینک مصاحبلرندن

طوقدی لعل لبک الطافنی جانا او خط
اهل عشقک بوسه درسندن مراد اولدی فقط

اشککم جسمم موج اورب الدی دیار بصره‌یی
بلمین جماندی عجب ملککده طغیانلو شطی

جان الجنه اول الف قامت نوله قلسه قرار
کیم بیور مرشد ربنی لا خیر الا فی الاوسط

صفحهٔ رخسارکه اوزره بکلرک درعنبرین
نیته کم مقبول الیسه نظم بوده شعره نقط

خطنی یوزدن تراش ایلرسه دلبر جاهی وار
قایلوزا البته جاهی اونیجه بر خط غلط

حرف الظاء

ازان مرحوم ومغفور جم سلطانن بوز ابد حرفده

اکدی قحبه لبک جانا بولسه نوله جاندن حظ
کم اوله که اکا یا اول حسنیه جاندن حظ

خطک کلجک کوزدن بجدی غم زلفک آه
حیفا که بولمیادم عمر کذراندن حظ

تیزگرک ای دلبر سینه‌ده نشان ایلر
تا بوله دل وجان بو سینه نشاندن حظ

ای کل غم عشقیده فریاد و فغان ایلر
چون دلبر الور مردم فریاد و فغاندن حظ

باده لیله ساقی صون بیزه یسه باقی
تا کم اله وزبردم بو عیش جهاندن

کل سیرنی ایلر حسبه لیکن بوطرزدم
جانا نه حالندر بستاندن جناندن

نظیرهٔ احمد پاشا

جانا نه حالندر دل بولمدی جاندن حظ
زیرا تنی بی جانه یوق عیش جهاندن حظ

ایچدیکجه صون ای ساقی میدن دل ارباب
فرصت دراکم تا کم عمر کذراندن حظ

ای دل خط سرسبزن لعلنده تماشا ایت
کور خضری نه خوش الشقد چشمهٔ جاندن حظ

کوکلی قتی در جانا نرم اوبلمز اشکمدن
کم سنک سیاه الور هیچ آب رواندن حظ

رم ایدر او دلبردن چون نی اکلمسن بکا
احمد سنی دکدرز دل که ایده فغاندن

نظیرهٔ مرحوم ومغفور نجاتی بک

طالدردکن ساقی یاقوت رواندن خط
چون عمر کل باقی ال قوت رواندن حظ

ای شیخ نه رتدبیر النوم یم تقدیر
یازمش کرالم دایم برقانی کماندن

بازیده بجوب برکون سومکدی دعاجی
بجدی کونم اما دم عمر گذراندن

خطک کلدی مییلم لعلوکه زیاده اولمه
ارترا اجل ارد بجه بو شیوه جاندن

کون کیجه او در خطک خدوکی تو تشماسن
قو قلیجه قولم قلسون اول هوی میاندن

اول سرو نجاتی بک یقز یوزینه زیرا
تمشد بهار اکنز اوراق خزاندن

باقی

[illegible]

نظیرهٔ لامی چلبی

المزبی جانسز دل خسته جاندن خطا — بولمز رخی باغنسز جان غنچه حیا بدن خط

چون بچدی غم ایامی ساقی بر دخی صون جامی — بر دم اللم باری دوران زماندن خط

در دو غم زلفکله کوز یاشی کلور قنلو — سودا زده دل ایلر چون آب رواندن خط

اغزو نه سوکب لعلک ویرسه ای دلبر — الحق داد جان ایلرسن شهد و زباندن

بکمز ز رعنک دلده جسمده کی جاندر — کم ایلرم باغنسم بر لحظه بو جاندن

جام غم جانانک عشق اهلی بلور ذوقن — المزسه نه غم زاهد ای لامی اندن

نظیرهٔ روانی چلبی

الب نوله بو کوکلمسن روح رواندن — زیرا که الور جانا تر کیشی رواندن خط

باسدکل ای ساقی بچوره دمی ضایع — المق کشی چون خوش سودر عمر گذراندن خط

ای صوفی یوری المز بر ذره جه باتسن — دیدار اولن عاشق فردوس جناندن

جانا یوزکی کورب اغلادوغم سبب ایتمه — اولور چو بهار اولسه چون آب رواندن

خط لبوکی زاهد المز دیرمش رایی — لکم اوله کم الا یه یا فوت رواندن

نظیرهٔ نظمی چلبی

سنن کم ایدر جانا کو یکده جهاندن خط — هیچ ایلمز اولدم بن بو باغ جناندن خط

کلزار جمال احمد نازیله روان اولسک — جان ایدیسر ای عمرم سن سرو رواندن

شوق می عشقکله دل نعره اورور هردم — مستانه لر ایلر فریاد و فغاندن

ابرو کله قدک کم بر آنده الورسک دل — بو حسن بو آینله کم المیه اندن خط

عیش ایله مدام اولدی قومه ایچ نظمی — جام میده اولور بو دور زماندن خط

نوع دیگر و بحر آخر مرحوم
حیرتی فرماید رحمه

بنجمی اسنه دل سندن کلن جور و جفادن خط — کشی اولور کم المایه مسیح مهر و وفادن خط

بلای غمکله صانمه بلیم شمدی اولمشیدر — دخی روز ازلده بندر بزه اشبو بلادن

فراقکده ایشک کوردکجه شاد اولدقدی غمکین — کشی غربتده البته الور شاد آشنادن

کوزنکه قاشنک خیالیدر کوکل الکلنوسی دائم — دخی اوغلانلر البته نجیمی اوقیادن

محمد امتی مؤمن دکلمی حیرتی بو خوب — بیه نیچون المیه باتقد حبیب مصطفادن خط

نظیرهٔ فردوسی خلیفه

نوله کر السم دشنام لعل جانفزادن خط — دیه با تقدکم المز جهان ایچره دعادن خط

بحوب دنیا مولسندک کل ذوق اتدی عشقکدن — ایدرمش حق بو دریجار رشیدن مولادن

سنک زلفکلر چون رای فتنه ایلمشدر — سکا مفتون اولن کوکلم نه اتدی بو رادن

نسیم جو رعنبر باریکیله تنفس اولمش — مشام جان دل التدیر نوله باد صبادن خط

ول آواره دوتمشدر می و محبوبه فردوسی — کله انصاف ایده کم المز ذوق و صفادن

نوع دیگر و بحر آخر مرحوم مسیحی بک

نجیده جواهر ندن او دلبر دو کر الفاظ — درج دهنی ایچره اولور رهان درر الفاظ

چون وصلن الکسن بکنورز کلماتنک — معناسی اولیجاغز اولور معتبر الفاظ

لولو وشنک نظمنی درج ایلدکجه — سلک نظم اولور ایکی صان کوهر الفاظ

فهوای درون نجه سی معلوم اولوردی — کر طشره دسته ایلمیه‌یدی خبر الفاظ

تعویر معانی بدیع ایلمیجه — شعر اوجه مسیحی بولیمز زیب وفر الفاظ

نظیره ذاتی

بر نظم دوم دشلرو که ای کهر الفاظ — نثر ایلدی معنی لری اوزره درر الفاظ

شکر اوله مجموع نباتی صوی شربت — مرقنده که اوقنسه بو شعر شکر الفاظ

انوی صوی آقوری اکر خسرو شیرین — دیدم لب شیرینکه بر شعر تر الفاظ

سر عالی بو جمله کلمات اتمه ده کینک — اسرار لبین کشف ایده در اولسر الفاظ

نظره: جانفزور الفاظکی ایشتمکه ذاتی — شاعرلر اراسنده اولور معتبر الفاظ [illegible]

نجیده چون اغزدن او دلبر ذکر الفاظ — درج دهنی ایچره اولور صان درر الفاظ

عینی دریا ایکی کوزم آب حیاتک — وصف لب لعلکله بو شعر شکر الفاظ

در وشتری وصفنده بو شعرم کوریله یدی اولا — نثر ایتدی روان نظمه لعل کهر الفاظ

چوق صورر دم انک سر دهانن دوکی لغز — وار یوقن بره قو سوزی کر که مختصر الفاظ

وصف ایده لی در وشتری نظمی غزلده — ای لعل لب ابیاتی اولیه در درر الفاظ

وله

شیرین لبک وصفیده ای شکر الفاظ — اولمایه بو شعرم کبی بر شعر تر الفاظ

وصف لبک ای خسرو حسن ایتدی اوزره نجه — شیرین او یحیی لابد اولور معتبر الفاظ

در وشتری وصفنده بو شعرم کوریله یدی اولا — نثر ایتدی روان نظمه لعل کهر الفاظ

چوق صورر دم انک سر دهانن دم آغز — وار یوق یره سوزی قو کر که مختصر الفاظ

وصف ایده لی در وشتری نظمی غزلده — ای لعل لب ابیاتی اولیه در درر الفاظ

حرف العین

ازان مرحوم مغفور — سلطان شعرا اولمن بخاتی بک

قانتیم یانی اولدی غنچه اتمزم قطعا نزاع — اوقکی بر کز جکرم سینه روز وداع

سینم اوزره شرحه لر کور بالقضنکه ... — عمرمک سر دفترینه چکدی خط انقطاع

قدوکه بکزنده وکم بکزه تشدی بادو ... — کم صنوبر قولاری شوقیله سرو ایتر سماع

اغلمقده الکلکده ... بو نقده بو غزه ... — طاغلر فریادارم ... مشاع

دستیم خنده ... قزلکدن نایر ززسه کلاب — کلشن جنت کلی دیر بخاتی یه صداع

نظیره ذاتی

ای نالم چرخ کردان ایتمزیسه استماع — دونه دونه مولوی کبی نه ایکی سماع

ایرمدی ساکه سر ایکده فغانم آهکم — منزل خورشید عیسا یه ویر شکوه صداع

شاه عشقک چشم دلداریسه جلادی اکر — الوداع ای باشم جانم دیجیانم الوداع

صوکر نفسده اودم اول جانانک جانی کوکی — ای اجل بر لحظه صبر ایله اییلیم بر دم نزاع

سنکر خسنک حقی اول یوسف جانانک ذاتیا — کوچ کلور شاهم اجلدن ... روز وداع

نظیرهٔ لامعی چلبی

سر نفسده دو جهان او ذره ایلر نزاع — بو هوا اولمز کبی تیغ اجلسز انقطاع

عزم میدان ایلیوب چوکان الفلک آل اله — کرایلدم بر طرفه نازکه کوی الدن اختراع

اشک سرخم روی زردم خون اتری قاتیلیر — خوش مثلدر کل شرجا و ذو الاثنین شعاع

سرو قدک مدح ایدر قمری مکرم باغده — کم جنار ایلر چمن صحنده دست افشان سماع

لامعینک حالی روشن اولمغچون نطابکه — اکسک اولمز روزنکده بیر دم آهندن شعاع

نظیرهٔ شکاری

پرتوی نور رخکدر ویرن آفاقه شعاع — مهر و مه ورظلن ایدن ابدر شب پیر ذی نزاع

ایکیسده شوق مهر کلمه دونر روز و شب — مه جبینک لمعه سینه قرشو ایدر سماع

کون یوزیکچون بدر اولبا قاشکله اولور هلال — بن انی بیر فلکدن شیلمه اتدم استماع

خاکپایک جوهرینه مشتری اولمامشمیش — ایلمزدی کونده بر فرکوستریب عرض متاع

دلبر اسین ارکنامدر شکاریه خورده میل — یوق یره واعظ جنابی مدح ایدر سبد صداع

نوع دیکر در بحر آخر مرحوم احمد پاشا فرمایند

کورمدین جان ترکن ایلمزدی نزاع — وصف حسنوکی کم الته استماع

جان و دل ویریسم نولا لعلوکی کم — یوق بهایه استنوراول قطاع

صورمغ استردم لبی رازن وردی — کلستان جا و ذو الاثنین شعاع

آغدی باشنه هواسی زلفنک — اول هوادن پیر و ایدر سردم سماع

جان عاشق دوشدی لعلنک فکرینه — بولدی سالک سیر غیبه اطلاع

هر شب احمد روزنکدن تا سحر — کورینور آتیم جراغندن شعاع

نظیرهٔ نجاتی بک

ای مه که جان ایچون اغنه کلمه نزاع — یوق بهایه کیتدی ای ناز کرمتاع

زلفنک چوکانه باشن او بیر سرم — باشدن طوپی بن اتدم اختراع

کویکه وار دیرلر اندن دو بیتم — جنت اوصافن اونلر استماع

دونمه اهل دردن کور ربی — کم قیاسی اولمز ای صوفی سماع

ایکی طولودن اولور بر بوسه قاش — کل شرجا و ذو الاثنین شعاع

قانی بغرومه چکیدم اوق کبی — او به توجه ایلیمیدم الوداع

یا کبی بوکده که نجاتینک بلن — باری ایرلده قچه اتمه امتناع

نظیرهٔ اسحاق چلبی

اول وهمدن بکیه اتمز انتفاع — جان و دل یوق بیره ایلمز نزاع

نقش عشقی صفحهٔ ای دل دیده دن — کل شرجا و ذو الاثنین شعاع

بزم عشقکده مذاق جانله — ای شکردن طتلو در ذوق سماع

وجیب ای عیش و عشرت رجا — الوداع ای زهد و تقوی الوداع

عشقدر اسحاقی بویله سویلدن — سن انی صانما که ایمز اختراع

نظیرۀ قادری چلبی

قامتک وصفن ایدلدن استماع / سبزده سرو سهی ایلر سماع

کوردی بن مجنون سنی ای ماه رو / وصف زلفک کم کراتسه استماع اولور

اغلسم رحلت دمنده نوله چون / ماتم اولور عاشقه روز وداع

صفقه بر الدن متاع خنجکی / کم دوشر الکه قیمتدن متاع

قادری وصف دهان یاری قو / چونکه یوقدر سر غیبه اطلاع

نظیرۀ نظمی چلبی

وصف حسنوکی ایدلدن استماع / یوجه کیمز دی مهر و ماه ایلر سماع

گل کبی اولور قولقدن عاشقک / وصف حسنک کمکه اتسه استماع

وصف قدیاری یاد اتدکجه باد / سرو ایدر اول ضعفسندن سماع

مهر کرا یچون سینه ده ای ماه رو / بر بر یله جان و دل ایلر نزاع

بوس لعلک لطف ایدرسک نظمیه / جان روان ایلر سکا اول بی نزاع

نوع دیکر و بحر اخسر مرحوم و مغفور عمردی قاضی

قان اغلدی بجلین زار زار شمع / سوز درونن ایلمه آشکار شمع

مجلسده کرم اولوب سکه او یکندی یارکیمی / اولشه مدن ار بحرای کاغذ اولدی شمع

عشاق کبی قارشوکه طرزش بین اکر / قلمق ورایا غوکه باشن نثار شمع

یاندی یقلدی ارتیه دک بوکجه چراغ / طوردی اولکده خدمت ایچون بنده وار

عمر دی جهانی گزدی ارادی چو اغلسه / بولمادی رخلرک کبی بر تابدار شمع

نظیرۀ مسیحی بک

یاقوب بشنده شوق عذار کله نار شمع / اغلر کوزی یشنی دوکب زار زار شمع

یوزک شعاعی روشن ایدردی جهانی کر / خلق ایتمیدی خالق پروردکار شمع

صانکه رسوی حسنده طارزلف دوست / بر اوغیدر که دامنی التسنده واکر

خندک خیالی کندی و کلدی خطک کله / یانه دکی یرده قوردی توتنیدی کار شمع

کلزار دچونکه سوز دلن روشن ایتمکه / هرکیجه بلبل آهی یتورصد هزار شمع

هر شب یتوب یقلدوغی تاصبح دک بوکم / کوررکه کون یوزدکی جکر انتظار شمع

ابرو مسیحی وصلکه قدر کبه چون نیز / قندیل مهر و ماه بله لیل و نهار شمع

نظیرۀ ادایی چلبی

اولسه طلکی هر کیجه تا حشره دک بیدار شمع / اوده یقوبه ر شوقکیله یا تمه ای یار شمع

شعله آه درونم وار یکن لازم دکل / کلبه احزانم یوده یتمکو زتکرار شمع

شوقکیله هر کیجه یلدرضیتر تا صبحه دک / ای قمر برج سعادت ای کلشن رخسار شمع

ای لبی شیرین فراقکله سنک فرهاد وش / تیشه غم باشنی اوستنده اولیدر زار شمع

زرد اولوب جسم ادایی کبی اولمش ناتوان / شوقکیله بکزر که اولیدر عاشق بیدار

نظیرۀ خیالی

شوق رخسارکله یانب یاقلور ای یار شمع / اوسبیدندر که اولور صبح اولنجه زار شمع

هر کیجه یلدز صیرتو قزکوزینی صبحه دک
تا کوره بر کز جمالوکی اولور بیدار شمع

سر عشقی مجلس اهلی بوه فاش ایتدکی دیو
کسه لر کرچه زبانن ایتدی اقرار شمع

کوندوزن مرقنده اولسه کردننده نجی وار
کیجه اولسه کند کنده وحالنه اغلار شمع

رخلرک اوستنده جانا اول زلفک کبی
طوتدی اود اچه وطن اولدی سمندروار شمع

بلدر حالک مجبی سینه سوزکه کورب
تیغه کم هرشب ایله سوز دلن اظهار شمع

نظیرهٔ نجاتی بک

اولمسیدی عاشق دیدار یار شمع
کسه کیجه باشن اولمزیدی شعله دار شمع

بازار کون ترسنده بو غازندن اصدر
کیجه کز دوکلی ایچون ایلر ورندوار شمع

شاه ایشکینه کلدی فلکدن شکایته
باشینه خار و خس هر و یاودلار یقار شمع

فانوس زرنشانکه تشبیه اولمغه
طاق فلکده یاقدی مه تابدار شمع

شاها نجاتی شعرینه بکزر طلسم ایدر
آب اوزره دوزدی صنعتنی شمار شمع

نظیرهٔ خیالی

بلسم نه کوردی اول صنم سیرتنده شمع
اقلیم شامه سرور ایکن اولدی بنده شمع

فانوسه یوقلوب کریجک یاندی خنده‌کز
پروانه ایله یاندی بر بیره بهنده شمع

بلکه یوزکده سوخته پروانه‌لر ورر
وارمی عذار یارکبی بر کشنده شمع

فانوس آکنی کوزب کلدی لاله‌لر
بزم اهلی یاقمسون یو صحن چمنده شمع

اولدم خیالی رومده هرشاهه بنده کم
اودا نظرله یاقه سوینمه تنده شمع

عشقکله سینده یقدم یتمبیک تازه داغ
کوریجک بوحالمی یندی بکا شمع وچراغ

طعنه دوشدی کوکل وصلکله مجنون کبی
کل کل ای لیلی صفت که اولسون بکا داغ اوستی

دورکلده عاشقه عرض ایتمه داغ غنچه‌نی
کم بوده ملکه کتیبه دیر جو جنتدن فراغ

جون سپاه غمی جست مدام دل ای کوکل
عشق شاهی چون بلورسن دیه ایتمز نصیباغ

راتیبا بر سینه چاک ایده اله دوشمن ناغلی
سرورکو یا الفلر لاله‌لر دراندن داغ

نظیرهٔ جلیلی

کوه غم در سینه رنکین لاله کل تازه داغ
تولدین فرما دعشقه اولسه کر طاغ اوستی باغ

زخم سینه‌مدن دریغ ایتمه نهال تیر کبی
چون مشلدر دوستم هرکز کوزندا دم بصاغ

ماهی دریای غمم داغلردر پولم
وه که صالدی هر طرفدن فاره زلفک بکا

زمنه بن تیره روزکه شمع مه حاجت دکل
شعله آهم شب غمده یتر روشن چراغ

ای جلیلی بوسه سن یارک الور هردم رقیب
دهر دون پرورلشنی کورکم اولدی چغ زاغ

نوع دیکر

کردم محیط عشقکه صاندم بنی ای صنع
یا شمدن اشدی موج بلا ناکهان دریغ

قربان و ماتمنی طوتردا خی بی ستون
کوکه صاردی خسرو اباشنه صنعه آنی میغ

خنجر کسلیو بیطقلو رکوردی یار کنه
اول بلده بن سنی بولهی بنی بیدی آکه تیغ

خنج ایده نم دیدم کوزومه وارنجه دی
نم واربسه نظرده کوریشی کل دریغ

پردخان آکه فاورسن ای حسین
مانند کوده سنده یوکوکی یوقا رو تیغ

نظیرهٔ حیرانی

یقدم کوکلده مهر رخکله هزار داغ / بر بر نهاد الدی کل کبی بر باد کار داغ

یاندی یقلدی آجدی خیل بکون بکا / بجکده کوردی حالمی ای شیوه کار داغ

بر ماهیم کوزم یشی بحر نده کویبا / بولدر در تمنده کی بوی شمار داغ

جسمنده پنبه در کوریڭ کف دکل در / نار محبتکله یقو بر بجار داغ

یارکه یانده بر بوله بکزر کسه سن / عشق حیرانی تنکده هزاران هزار داغ

حرف الفاء

ازان مرحوم اسحاق چلبی / شام قاضیسی اولمشدر وطن اصلیه‌سی اوسکوبدر

ساقی بزم صفا بادهٔ صاف ایلدی صاف / کوربو لطف دخی باده کل ایلدی انصاف

برکز اوسیم لبکی سنه کرکمز دی بکا / تا اولنجه نه تمیز دی بو مقدار کفاف

چوق یه که خوان نمک شکرنی بلمز ذکلو / بکونک یارنی وار بویله نه لازم اسراف

وار صفا طره کوینه سعی ایله ای کوکر / استریک ایده سن کعبه بیکه کره طواف

دور حسنکده بکم کور که نه توزر قویره / عاشقک آه سحرکاهی سن اتمه کذاف

اعتذار ایلیوب آیا نمکه دوشدی اسحاق / متحمل اولیز یار نمک چلکه قاف

نظیرهٔ باقی چلبی

یلنی دقت ایدوب فهم ایده وز موی شکاف / وهمی سترنی سرکه بلور سه انصاف

منعکس اولمش انده خیال رخ دوست / آب صافی کبی سر دل طر یلوب اولمه صاف

نکرم کبی میسر تومی کنار ایله دو / تو رقم وعدهٔ وصلینه نکار ایده خلاف

عشقه بو بجورر عاشقی باشندن جانا / عاشقک یولکه باشن و یره دکی صنمه کذاف

باقیا استریسک قلبه صفا ویرمک اکر / کعبه کوینی وار دو نه دونه ایله طواف

نظیرهٔ باتینی

دست صافیدن اگر صوفی الحجید کبی صاف / ذوقدن ایلر یدک جانه سالوسی شکاف

اختیار ایلیه لم بر تندی آینه وش / صاف دل آینه‌یبن ایلیلم کون کبی صاف

تخم ارتر دیونا شرایدردی مجنونک / لیلی نک عشقی ایله کعبه اتدیکجه طواف

در کورن چکدوکی اول قمتی یا نغنده / اولیه بو بخلین هیچ بلاکش انصاف

باقیا بر در یکدانه در اول کوهر پاک / قیمتن بلمز اونوکبه مکر کم صراف

نوع دیکر

دعوی حسن ایلیوب کون دخی یوق کرادو لاف / چون بو زکر آینه‌سی کبی دکل ذات صاف

ابت کبی بیلر عکس طعمق دلر میخوارهٔ / یا غیاث المستغیثین بجا قمی نخاف

بر تو نور جمالک کورمک ای مه سنک / کعبه کویک ملائک مردم ایلر طواف

لب جانان ای مه اقتشن شاه اولمشدر مطبخ / شکر غمزک لمکه صفطو توب ایلر صاف

ای کوکل ساکه مسلم صنمه بو درد و بلا / چشم بر خشمی نکار رکمه قلم معاف

سرور اشر دهانکده سنک حیر اندر / عاجز اولمش عقدهٔ زلفکده عقل نکته شکاف

نظیرهٔ جعفر چلبی

قورقرم اول سرو گلرخ وعده‌یه ایتز خلاف — یا غیاث المستغیثین بجا نما نخاف
گل ریاضنده جالکه سرنی کشف اتمکه — غنچه خلوت خانه سینده ایلمشدر اعتکاف
اهلکم بن نا توانه نثره سوردی کتمدی — سجده کیدن ایکی رابرودرکیدن انحراف
خنجر غمل هوسدن اولدی کاکلنده بجه — روشن اولدیکم اولورمش اسکیجه باد جعاف
ارته طورمعقده نه توجسنکه اوکیمکلیکین — ایکی نات اولو باد را اسکلکلینه اعتراف
کاکشکی باد صبا اولسم کمسنه کورمه — کاه و بیکاه ایتسم اول که کعبه کوین طواف
جعفرا اغزی سر مودکلواجی تواکن — کلیه قیل وقاله بر سکل کشاد ر موسکاف

نظیرهٔ حمیدی

کرچه زاهدلر طوررد ایم نمازه صاف صاف — پیرینک الاده گل رنگ ربا دن قلبی صاف
قورقم اولدر حجر غم دل اوزرقن زرق ایلیه — یا غیاث المستغیثین بجنا ما نخاف
سایهٔ زلفنکه لعلک ممشده دوستم — اولدر رقیب بدندن جان سلم دل معاف
شولقدر بار جفاکی چکدی بو بیچاره دل — دوستم انصاف کم چکمزدی انی کوه قاف
چونکه عاشق سن حمیدی یانه دربوجسم و جان — عاشقم ورسن ایدر سن وایا لاف کذاف

نظیرهٔ سروری

فرض اولیدر کوی یاری کعبه دل اتمک طواف — بو قدر ربوده کتاب عشق اجنده اختلاف
یاره منسوب اوللی تعریف ایدر الالدنی — نیته کم تعریف کسب ایدر اضافتله مضاف
بن سلم طوتمزم ای شهسوارم بونی کم — هر بیابکمن رقیبک اولکلکله معاف

هجر ایله اولدم بجه کز وصلله اولدم دری — التمسونلر بوکه اولمکدن اجابن باکلاف
وصلله یارب بو سروری خوفنا بدنجن ابندن — در وایدندی یا الهی بجنا ما نخاف

نظیرهٔ نجیب

تعکیده گل سکاف ایت سینمی مانند کاف — دوغیم باربلادن کر اولورسه کوه قاف
کل من جا من المحبوب محبوب القلوب — فی طریق العشق من سوء البلا یا لا نخاف
روم ایلی ایده الیوز باج قبای سوزنز — تیغ تیر که مانع روی چلالیدر غلاف
زاهدا وقت خاتیله بزی قورقمه کم — اهل حاله مشهدی اولور مقام اعتکاف
پهلوان نظم و نثر و بحر بو سلطان نجیب — سوزدر جاهلار ای نجیبا صنورلاف و کذا

نظیرهٔ فهمی

ایده لیدن دوستم دل کعبه کوینک طواف — درد هیچون بکون عشقکده قلبم اولدی صاف
بعضدر وار در رومانک بعضم یوق دوستم — تنی مبهم کیبی اولمشدر ادر را اختلاف
فی الحقیقه ولده یارک وادی عمدر بکا — فی المثل سینده داغ هجرک اولدی کوه قاف
کورمشدر غالبکسن آفتابی کرم اولب — ایلمش خورشید دعوای حسنده جمیل لاف
چون منازل قطع ایدب فهمی ایرشدی قرینه — زاهدا ایر فرا اول معاره چکلیکله اعتکاف

نظیرهٔ انوری

بو جان ودی ایت جانکی جانانه بکلف — اول جانه دیدم جانله جانانه تکلف
بن یانمه شهباز لق ایت ای کوزی شاهین — مورایلمدی چون دانه سلیمانه تکلف

تیر کبی کجك صدر ولده جان طوری کلدی   قندو برینی ایلدی بیکانه تکلف

ای خواجه تکلفسز اگر لعلکی صونسك   جان ایلریدم بنده فقیرانه تکلف

مست اولوری بر صحبت اولکینده جکرکین   اندی بری اول کجکنه پیمانه تکلف

نظیرهٔ لعلی

سهل اوله جان تحفه‌سی جانانه تکلف   یولوکه فدا جان نه جانانه تکلف

درویشك اولور ولده نیاز الده بیاری   عیب ایلمه صونمسه فقیرانه تکلف

معذور بیور که طابوکه کلمسه هدیت   قولدن نه اوله حضرت سلطانه تکلف

لایق نه اوله طابوکه کم چکدوکی مورکه   بر رجل جراد ویردی سلیمانه تکلف

دل تحفه ایلت یارکه کم اولمسه لعلی   آیینه کبی یوسف کنعانه تکلف

نوع دیکر و بحر آخر مرحوم
سنانی خلیفه فرماید

صفا مجلسنده که دلبر طوتر دف   کورنلر بو نقش نکاری چکر کف

نه شیرین عملدر ایلیك بوسه لکدن   که تصنیف کویا مقفا مردف

طلو چنك آوازه سندن بو عالم   ایدر راستی بر مقامی مشرف

نهجز قلور اهل بزمی نوا ده   صدای دلارا و صوت مضعف

چناران کتور رقص نیاز ایچون الی   نمازه طورر چنکه صف صف

اصولیله عشاقه دلبر چکر زنك   مدام الده و غنچه اله جام قف

سنانی یه طعن ایتمه صوفی کور بست   که بزم ازلدن کلوبدر بکیف

نظیرهٔ مسیحی

کسوب بوینی قل قلم وشی محرف   یزلسون سر انجام قانیله صحف

قلم نالی کیبی چکال اندی بنی   دهان مجنبل میان مخفف

نی مست ایده و بن چکر داره بر کون   او چشم مخمر او قد مزلف

یشونه اکر اوبکنسم اکا باد   نشو دکلو کف اورد که دریا چکه کف

مسیحیه خون وصالك مدر قل   جو ترکیب لعلکله ایند کم کیف

نوع دیکر لامعی

ایلمه بجه اول قشی یا تیر بیز جاندر هدف   سینه لر قار رشو طوبتبا غلر قمو عشاق صف

کرچه تیرك چكدی ولدن اتدی برم قرار   جانه بیك منت که اندن قلدی بیکانه خلف

بحر چین درسم تعجبمی زلفك کرداب   قاینشر ماهی کبی دللر ایچنده سر طرف

صور مغیلده رازالم دردم لبکدن ذره جه   اهکم یوق بیره قلدم جانی ول نقدین تلف

کرچکم خالك بلاسندن ستار نیدر سیاه   قدر زلفك ویرسه برکورکلکی اهلی هم شرف

یلکنه ماهیتن بلمز کاهی جنك   بر دکزدر اکه نسبت قطرهٔ بیك نا کف

لامعی بر بحر ده در دشکر نظم ایتدیکم   کل کبی نوش ایلیوب یومدی تا نن صدف

نظیرهٔ حیرتی

عسکر غم بنه جانم قصد نه یغلادی صف   اودتمه آتش صال بروت ایلدی شاه نجف

طوتلم كم عسكر غم طوتدی اطرافی نه غم
ظرفة العین ایچره ایلرسن آنی بر طرف

نیجه دملر قانن یودب جمع اتدوكم كوهری
كوز كوردندی كوزم ویردملری بر بر تلف

ینه كویكده دوكوب كوكسم قلاین نالهلر
ینه چالنسون محبت مجلسنده نای و دف

اتمه غمزه كه تیر ناز غمزه طورركن حیرتی
غیرت اوقلارینه جانن ایلمه اتك هدف

نظیرهٔ روحی چلبی

ای كمان ابرو نوله قانلر دوكلسه هر طرف
هر خدنك غمزه كه بیك جان عاشقدر هدف

كوزلرك روم اوستنه دشمن حبش سلطانی
لشكر هندوسی اركر بیكلر كیدن اكلی صف

بزم غمده صبحه دك هر كیجه عشرت قلمغه
كوزلرنجه جام شراب و نالهٔ در سینه دف

اغزكه انجون آدایب زلفك پریشان ایلدیكم
هیچ مه دعمر درازم یوق یره قلدم تلف

در نظمك آبدار ایت روحیا شول وجه كم
دیكلسن آچب قولاغن فخر دریا صدف

نظیرهٔ دردی خلیفه

سویلدی نی ستر عشقی مجلسه ویردی شرف
دكلدی دل نالهٔ جان سوزی گوش اولدی دف

حاصل اتدی حال جگر قانن ولی دوكدی كوزم
اشك اسدكم قرمش یكدا اتمدی تلف

كتدی دل روح روان اردنجه قلدی كه كرم
بر در پاكیزه دركم ایلدی ترك صدف

وشرده وصفنده نظم در مكنون آلم
دلده دایم اول سوزی تسبیح اتمزدی سلف

ای دروی كل كبی بر یار الندق باده ایچ
كلدی ایام بهار اولدی چمن هر طرف

نظیرهٔ باقی چلبی

در و غمك چكمدن عاشقلر اولدی بر طرف
عشق یولنده اولنلر صفنده كم اولدی تلف

برو ارت ویر روحی جانا آتش عشقك بكا
اودكه دلچه سینمی كم اوتر ماننده دف

اچكه بزم بلاده می یرینه خون دل
ساقی بكه ریا كه زر یكا سه دن چشم صدف

وصلك ایچون نوله جانا ایرسه جانم لبه
روی دریا یه كلور در دریچون هر صدف

كوتوروب یوزدن نقابن چشمنی سیر ایتمكه
باقیا هر قنده ایسه ما یه پایند سلف

نظیرهٔ جلیلی افندی

ایرمدم اول آفتابه بولمدم بخت شرف
نحس طالعدن كوزومه تیره اولدی هر طرف

مدعی كوكلنده دیلر نكتهٔ اسرار عشق
كوهر پاكیزه یه چون پاكه دللر هر صدف

كنج حسنندن چكلمه زلفی افعی سن كوزت
لبلری تریاكی چون حاضر درای دل لا تخف

درهم راحت درسك زحمكه كرای كل
سینكی ایله بلای عشق اوقینه هدف

یوزنه سند اوریب مطرب قولاغن بورمه
عشق اسراری رموزین فاش ایدزدی چنكه دف

عمر بر كنجینه در كم هر دمی در بر كهر
حیف در كم ایده سن بیهوده یرلرده تلف

كاه فكر عشق وكه اندیشهٔ زهد و صلاح
اولماشدر داغی چون مسكین جلیلی بر طرف

نوع دیكر در بحر آخر مرحوم و مغفور هلاكی چلبی گفت

زین اتدی كاكل اول رخ آلی اطرافده طرف
سنبل طوتدی باغ جمالی طرف طرف

صنمك او شربو دیده بیماره بكیس
اوچ كوزنده دانه خالی طرف طرف

ول ملکنی یعقوب کوجله غارت ایلکه / سینه‌ده قوندی خیل خیالی طرف طرف
پاوزیل ایمسون دیو اول سروکه اوستنه / ایتم صالردی باد شمالی طرف طرف
خط غباری صفحهٔ خسنده موبمو / بربر بلوردی کلدی هلالی طرف طرف

نظیرهٔ خیالی

اویوب رقیبه سیرشلالی طرف طرف / اشکم آررا او قد نهالی طرف طرف
عشاق شهر ایچنده اررنعلک اثر / کوزلر کوزیله خلق هلالی طرف طرف
پروانه کزرر کبی اوب شمع خدوکه / روشنه‌دی جمالی بزمده خالی طرف طرف
اغزدکی واری یوقمی اثر اکلسن دیو / کوندردی غنچه باد شمالی طرف طرف
مدینه قارشو روح روان ایلکه روان / آرر او روح پاکی خیالی طرف طرف

نوع دیکر ایوب انصاریده کاتب اولن لطیفی چلبی فرماید

اوله‌لی اول سرو قامت سایه گستر هر طرف / پاشن ارماغ ایتدی دردا دیده‌تر هر طرف
غنچه کبی بو دل پرخون آچلمدی / کلدی دنیانک یوزنی آچلدی کللر هر طرف
اول کوزی آهو ایزندن کوردی اصلا / سک رقیبی کورکه سک سک بچه اررسر
کنج مخنتده بزم عذر مدام ایکلنجه فر / سیر ایدب خاطرن اکلر ایلدر سر
ول فرخناک اولب ادر غصه و غم چلا / بزمده دون کیجه ساقی کاسه زر هر طرف
شویله نازک دراکه جسم لطیفی باقیا / بربرین اوپسک تموا عضاسی تر

نوبم ایچی دریمش نظمی نکا اودبیر / بو لطفی آدمیسک بلکم رعایت الجق

نوع دیکر آذری

مرغ غم نکاره دل آشیانه الجق / اشکم تراکم هب آب ودانه الجق
جسم الفدیله زین ایلدم کورن دیر / ییر برستونی قلمش ویرانه خانه الجق
سمنده داغ محنت کوردی نکاری / ابدالم اولدوغوکه بونلر نشانه الجق
چرخ اوزره کهکشانی انجم مدر صنوبرین / جان درغن اولماغه دامیده دانه الجق
میدان عشق ایچنده قوشماغه غم سمندین / زلف نکاری ایچین تازیانه الجق

نظیرهٔ امیدی

مرغ هوای عشقه چرخ آشیانه الجق / ایچنده هفت دریا آبیله دانه الجق
پیکان زرنشانک سینه‌ده ای قوتی یار / نار درونم ایله چقمش زبانه الجق
اسب فنا بیله دل اولمایچون روان / هر بر الف تنده برتازیانه الجق
فلک کوزنده ساقی عکس دهان دلبر / جام شرابه دوشمش بر نار دانه الجق
شکوفه ایدرسه فلکی کوشینه کوکده بر دین / هر بر سوزر کا امیدی دریکانه الجق

نوع دیکر نظامی

دار دردیوب اغزده کهی یوق دیسه عاشق / بو سوزده نه کذب در الکمنه صادق
دی کوزر وکه کم ایده قان ایچکی پرهیز / زیرا که اولور خسته‌یه پرهیز موافق
چوق قاتمه کیر رغم کاویب قول رقیبه / غازه موافق کورسنز رای منافق

سرو وصلک اکر اوکنجه انیه ای دوست
بندن بوجدالق نته بو طایه جدالق

انغو کله بلکه نکته سنی فهم ایده ذو دل
دیوانه نه فکر ایله ایده فکر دقایق

لایق یوزنه بجسه نظامی یوزینکم
کم مرکشتنک سوزی اولور یوزنه لایق

نظیرهٔ حیرتی

محبوب دخی موسم کل یار موافق
بو وعده ولو در شو که بر دم اوله لایق

بجر کده فغان آه ایده وبن کوزینی کسم
آنجه بکا کوکلرده ملک یرده خلایق

صوردم لبنه رازدهانن ودی ذم
هیچ کشف اولمی قالدی اسرار دقایق

کومرلری بیله شیمک قابکه کلدکم
راحی نم اوله درس افندی سکه لایق

عیب ایلکز حیرتی دیوانه اولورسه
هم تازه بهار اولدی هم اولدی کلی عاشق

نظیرهٔ باقی چلبی

دل اوله لی سن دلبر هرجایه عاشق
بولمادی غمک کبی حجی یار موافق

نقاشه دکز باریله هر دم بنی یازسون
هر پرده که نقش ایلیه عذرایله وامق

اتسه بوسه کم ور دو غمی چکیه دیرکه
ساقی می اکجوب مست اوله دا اولمیه آیق

جور ایله اکر یغمی خون ایلمیه کم
اقزدی کوزم یاشی یمی بویله بولانق

باقینک انکجون سوزنی فهم ایده زلر
هب سویلدکی سوزلری در جمله دقایق

نوع دیگر سروری

لی ستون غده برکه لاله حمرایه بق
پر دهان دیده فرهاد غم فرسایه بق

دامن برف بهاریده نظر قیل لالیه
یعنی بر خون داغ سینه صحرایه بق

کوستر رخ کل جواب حقه سندن لالر
لعل تردن سرمه دان نرکس شهلایه بق

کرچه بنده لاله اوراقن کوریجک داغ غم
فی المثل کورکده شفق ایچره طوتلمش آیه بق

لاله کون می صون ساقی ساغر تمکینیله
آتشی انی انا الله دید بیضایه بق

ای سروری لاله زار ایچره بو قدر اعتبار
باده کلکون انجوب بر صورت زیبایه بق

نظیرهٔ سلطان سلیمان

نه بلا انکیز در شول کوزلری شهلایه بق
فتنه تعلیم ایدر اول زلف شاه نکایه بق

ابرودم پایان زلفه ابروی انکرم آکره
نیجه یللر در بوسردن کمترین سودایه بق

بلمک استرسک اکر جانا دروننم حالنی
کوربچه ناشد ایلر بر نظر کل لالیه بق

زاهدا آله النکسن شرابی شاهدی
وار سکا اولسون مبارک کوثر ایله حورالر

ای محبی لیلی مجنون اولدی مجنوندن اثر
بونیمه زنجیر زلفک طوق کل اول شیدایه بق

نظیرهٔ خیالی بک

اللرلرقی نه کرشلی اول ملک سیمایه بق
فی المثل کورکده شفق ایچنده طوتمش آیه بق

زلف عنبر بار ایله یکز ومرش کنده لی
نافه مسکینک دماغنده قوری سودایه بق

صوکبی سر ایچنه میل ایتمه بوکلزار ده
قامتنک سرو دکبی بر نیجی بالایه بق

زر دنکی انجنده کی خورشید عالمتابی کور
قطره کند دلی تسلیم ایلین دریایه بق

بزم جد دسوره کور خورد سیاوش ایلدم
السبق کار جهاندن قصه دارایه بق

بچین ماچینک و اجن المنه حکم ایتدی غنی | مشکبار اولمش اول ایکی عنبرین طغرا ایتی
کورمدکه قانه مستغرق خیالی ای | فی المثل کوکده شفق ایچره طوتمش ایتی

نوع دیکر اسحاق

نکلا کرچه ولدلقدن اثر یوق | ورون ولده بجکدن ثمر یوق
بچالک کورمدین جان ویرمک اطوز | بهاره قالدی بر چج کون سفر یوق
کوکل آیینه‌سی صافیه را اما | تماشا بوکه بر صاحب نظر یوق
فراق یاره صبر اتکدن اوزکه | بنم یانمده هرکز بر سفر یوق
سوزه هر کوروکی مجبولی ورر | کورک اسحاقی اصلا بر سوز یوق

نظیره باقی

قدحدن جزی بر لعلک او بر یوق | کمردن غیری بیلوکی قو خبر یوق
پر اولدی دیده ز خاک رهکله | اثر بلیدن ولیکن هیچ اثر یوق
کلورسه بربره نقاش عالم | بو رنکیله بسنی تصویر ایدر یوق
ویدم وارمی میانکله دهانک | دیه بلکم سویلنور اورتاده وار یوق
فلک طاغنده غمی قندیل باقی هیچ | اویار دزباقی آهم کیجه‌لر یوق

نوع دیکر و بجز آخر شمعی دده

چون ایشکنده یار کبی خاکساره بر یوق | بلدکه یرده کوکده سرکز قراره یر یوق
دریای اشک چشم عرض اتدی چراغی | اول سرو ناز دیدی بر دم کناره

بو شرحه شرحه سینم کوبنکر بلبه بردر | داغ جفایه سرکرانکه یاره یر یوق
سن سن حیات عمرم غایتده مشکل انجق | کل می قبا منم کل بو انتظاره یر یوق
آغلا اشک چشم یرکوک کوتر اولدی | شهر کله یرده کوکده بن خوار زاره یر یوق
کوینده اول پرینک صغمز سلامت اهلی | شمعی ملامت اولکم ناموس عاره یر یوق

نظیره خیالی بک

ای عندلیب کرچه صبر و قراره یر یوق | کل خواب نازه واردی فریاد زاره یر یوق
اولکم سلامت استر وارسن ملامت اولسون | اهل ملامت ایچره ناموس عاره یر یوق
بن عاشقک طور رکن حسن سرنی قیجی | ای اهل دولت بو انکساره یر یوق
بادمیانکیله بشم جهانی طوتدی | دریای عشقه دوشدم هرکز کناره یر یوق
فکر ایلمز خیالی سن خاکساری دلبر | کوکلنده اول نکارک ذره غباره یر یوق

نوع دیکر و بجز آخر مستی

بنم صراحی کبی شاد تاجدارم یوق | قولی یم آبغون او پمکدن اوزکه کارم یوق
می الست که صوندی الومه شاد ازل | اجلدن نول آل می مستم و خی خارم یوق
هوای زلفیله بربت مغلجینک | صبا کبی بیلرم یل کبی قرارم یوق
ملامت اولدی یو بندن اول جکر عالم | پیاله کبی بینه یاد یارم یوق
حریم میکده در شمعی مسکن مستی | غریب بیکسم ایرق دیار یارم یوق

نظیره اسحاق چلبی

کنتش یوزکه کوردی وزرجه قرارم یوق — ومادم اغلدیغم یوکرا اختیارم یوق
هلاک اولیب کیدرم بن بو واروریغم — ملکله اکلنه بن یار غمکسارم یوق
اینسون اولن دل بیچاره نالم ایدی بنم — نه قیلم اگه دخی شمدی اقتدارم یوق
سنک بنم کبی ای گل نه غم هزار کرک — بنم سنک کبی بر سرو گلعذارم یوق
بنمله سن چلن نک ورست بیچا اول — صنمه سنه شیشه ناموسی انکسارم یوق
کمال معرفت اهلی بلورسن اسحاقی — اگرچه شعرا عالمده اشتهارم یوق

نوع دیکر ازان مرحوم حیرتی بیکجه دن گفت

بکو بدر جانمه تیر بلا ظاهرده یارم یوق — مددور ردو دوشدم کم اولمدیغی جارم یوق
گوزم یاشینه رحم ایدیب یوزومه بقمز اول ابرو — دوشیدیلدزم وارسه بانیندستانم یوق
جهانده یلدزم یوقدر قمچینکم ای هلاک ابرو — بنمده سن گتش یوزلو نگار ماه یارم یوق
بکه کوندز همان زلف فرفنکر ایدریجم اکلیم — خدا حقی جهان ملکنده وانی آنی قارم یوق
نه بلسون حیرتی دردو دردمندن طبیبیم کم — بکو بدر جانمه تیر بلا ظاهرده یارم یوق

نظیرهٔ سبزی

آچلمز دیدهٔ طالع نحوستدن ستارم یوق — بشومه مهر دولت طلوع ایدی بر ماه یارم یوق
دوا اصورردم طبیب شهره درد عشقی ان — الاور دی تیغه دیدی سکا بیچاره چارهٔ ک یوق
کله ای تیغ دلبر شرحه کلکز شرحه رالیه — بنم یاره بر کهنه بدنده تازه یارم یوق

دوکین آه ایده وب تقلیتشدن نظره یارم یوق — دیمسون سوز در وغفلت آه شرارم یوق
بنی نالان ایدر چنک غمندن مطربی دوران — دوکرم ای سبزی یا وفیکبی بنم جاربیارم یوق

نوع دیکر دیکر آغا اسحاق چلبی

بر کوز آرام جهانده جوزلی یا یانی یوق — گلشنک ازر دلی وار ور دریا کی جانی یوق
غم بلاسی یک کلور وصلت نشاغرن بکا — گرچه غایت کثیری باری هر هجرانی یوق
آشنا اندن گوزنم اولدر راغنا و لمه — اول گوزلر خنا نک ینکی بنده دیوانی یوق
کافرم اولدر فرنسیم و بند کمیدی بکا — عهد کم دور ز مسکن همی بنی یوقتی ایمانی یوق
وار در اسحاق تک بکم نر ننده دلکلکی — لیک دلبر سودوب هر زرجه نقصانی یوق

نظیرهٔ غزالی سی ولی برادر

خار دشتر گلزار ده سرکه بر گل خندانی یوق — اندر دبر بلبل یوکنز نالهٔ و افغانی یوق
چارسوی عشقی سیر اتدم سراسر خواجه بن — هب جفا بازاری انجق بر وفا دکانی یوق
دیتم ایجانم درمنشرع بردر اولکا فر قیب — بی مسلمان نمرانک خود دینی و ایمانی یوق
دوزنی دل دوشدی گرداب غمه خالی ز — کم بو بحرک کرانه خندی یوق پایانی یوق
شول گوزلکم عاشقه جور و جفاسی اولمیه — بر بکه بکمز قولینه لطف و احسانی یوق
ای غزالی بر گوزلی آهو بچه دام اولیه — یوغدری او زر که بل که هیچ غم درزنک دربانی

نوع دیکر دیکر آغا احمد پاشا

طلسمدی بنم دکر لیرب حالی کنار یوق — موج غم زمانه ده فلک دکر قراری یوق

گلمه‌می وار بزم غمکده‌ده شمع وار … سینه‌مه سوز ناله و دیده‌ده اشکباری یوق

مهر یوزینی کورمزسه عاشقه رخلرکوی … آیینه‌لرده کورینن صورتک اعتباری یوق

غربت وینه یا نرم قورکدر اولسم بنی … غم صنقلی کوکلمک بر داخی غمکساری یوق

نقد روانن احمد کبی لکه صاحب کوکلم … اوریغ السنده‌لی صنم ساکه یر نثاری یوق

نظیرهٔ اسحاق چلبی

تن قفسنده دریغا کلمز قراری یوق … کلشن کوکده اوچ طرفه اختیاری یوق

وصل کوبنده‌ده اندوکی عهده ولا انهکم … واقعه لرده کورن صورتک اعتباری

عشق دریغنده دوا صبر یسه ای طبیب جانه … عاشق بی دلک اکا نیلسون اقتداری

خار صفتیشنی کسلدی لکه طرتی عشقده … عاشق تن زار اولوب یده اشکباری

قوندقوم اسحاق اول صنم عهدنه قلدرست … داخی صنقلو کوکلمک غیر یدن انکساری

نوع دیگر و بحر آخر و حرم آهی چلبی گفت

نگار چشم فتانک بغایت غمزه کارانجق … جکردن تیرغمزکانک چکوب جانه تعیاز انجق

کوز لبلک جانه خوانده یتوب مغرور جسن اولدی … نظر قیل حال عشقه که عالم بی قرار انجق

رقیب بدلقا جانا جهانده بوسکینی … ندن اکر بو غم تمرنک کوبکلد یار انجق

غبارین خاکپا یوجکلسنم صبحدم شرم … قویوب بوزوم چشمه دوی برباد کار

جهانک مال و ملکینی ویرسک آهی ایلم … نگار لسندن اوصدونی جانه بوسه کنار

نظیرهٔ نثری

الوب کوکلومی آمدی نازله بر جهان عاشق … جهان بر جی کل بیک جانیله اولور کورن عاشق

دیارن ترک ایدب کلمزدی روی بوستان اولب … یوزکده اولمیدی زلفکه مشک ختن عاشق

ابر شمه تیغ خونریزکه یوزن دو ندیرموب قطعا … یولکده جانی باشن ویرسنی جاندن سون عاشق

بر یدر بلبل شوریده وش ازار استم … کلستان جهانده اتدی بر غنچه دهن عاشق

کسر کن عشق وردله روز ازلده بن … دخی شیرینه اولماشدی بستی کوه کن عاشق

نوع دیگر و حرم حیرتی

اولور ملول غریب و جکر الم عاشق … بنی کوررکه بنم هم غریب و هم عاشق

کورب توبکنه عشقک بر اختیاری بنی … دو دی کل آدمسک عاشق اولدیم عاشق

دو شوره آینی الدن ضرب کاسه چرخ … جهان بتون اوده یانسه جکر می غم عاشق

بگا بو بندی قوناصح که عار رقم عارف … بکا بو طعنی قوزاهد که عاشقم عاشق

به حیرتی نه عالم و کلی نعره ایله … شو و مکه قلندر ره میخانه دن علم عاشق

نظیرهٔ خیالی بک

ایدبجه وصف زنخک حرفنی رقم عاشق … یقاسن ایلدی جاک اولوبن قلم عاشق

فراق آتشی حق امیدم اولدر کم … میسر اولیه وصلک اولم کدم عاشق

اقندی خون جکردن کوزنده سیلابی … افندی سوردی بله دولنکده دم عاشق

بولنی تیغ کبی طرزی وار شرح ایلم … سپاه عشق الجنده بنم علم عاشق

قطار عشقه چکلدی کتوردی بار غمی … خیالی کوجک ایکن اولدی چق ودم عاشق

نوع دیگر و بحر اخر مرحوم نجاتی بک

بزم سوم نه ویر رسنده همت اوجیجق
نه برار ایکی باشدن محبت اوجیجق

نکز کلور بسکه صوفی عبادت آتمهوی
کوج اولور آوره لنه که عادت اولمیجق

رعایت ایله ند کلور کبه عشاقک
که پادشاه دمک اولمز رعیت اولمیجق

شراب ناب دو دگک ندرنک امد
ایچوب ایچوب کشی مست و ملامت او

نجاتی اکینی توزن کتورمدکه سرده
نه مشکل اولور یشن باشده دولت او

نظیرهٔ خیالی بک

گوردی مایل سنی ای دوست اوجانه صدف
چقدی اوقدر له اشتقاقی قبا صدف

ایلسون شهر جبر بلیدن ای مه ملکین
بروم آمله اوقی آتشنه اودم باصدف

اوقکی باشنه اغدی پری هر ملکک
قول قنادوله ماسیج ورخوبانه صدف

تولهبر تیرله جان ودلی یاد ایله اکر
آشنا رله بجه دیر نه بیکانه صدف

رومدن نظم خیالی به بو آغاز اولهلی
صلدی آوازه ایرانه تورانه صدف

نظیرهٔ انوری

کلوبن ای قنی پای ملکت عمانه صدف
اتدی طعن اوقدرلی خان خراسانه صدف

اوقلو یایلو ایکی محبوب حرامی ننده
برلی بکلر ایاشاه ایکی دانه صدف

دربیاندر نی واریه دریتی نیده
کتور رواری اوزرایه فقرانه صدا

ویرزم بیرسنی باغچه نی شکره
تمشال قدر شبیه اولدی نیشانه صدف

سرنه جان وره بن پاینه تورایاغ انگه
اوج گرباغمش یا انوری جانانه صدف

حرف الکاف

ازان رحمی چلبی برسوید ردانشمند — سلکنده زشاه وکدا اولوبر کتابی وار در

تانع اولمز فرزه لر یاشنه بن مخزونک
خاروخسدر یولی بغلمز چیچونک

کوهسار ایچره وکل پاله لر ای علم
کوزلرندن دوکلن یاشی درر جیحونک

حسن میدانی ایچنده یاکز یورکدر
خط شبدیز کلهنمدی رخ گلگونک

سنی وفایه وبن قامتی چنک ایتدکه
خوبلر ایچره افندی بو مبیدر قانونک

رحمی گم شو فلک سینه سینه داغ اوره
سکه قودی کوزه طاوسینه صباغ المنخ

نظیرهٔ ذاتی

بجه ضبط ایلیه بن یاشمی بن محزونک
براوج خاکه یولن بغلیه جیحونک

نقره اولدی که یوزه سرخ ایدهلی لعل سرشک
رغبتی ارتغ اولور گرچه قزل التونک

زلفک بو ینکا کلمدی شمیده بوشب
تا اولو بول دیکی شتا قیدم بن مجنونک

بلکم خنجرکه ایچر بکه صوکبی رواب
وصلتی تشنهسیم بن دبرایم صونک

خط شبدیز دکل جلوه ایدب توندی غبار
حسن میدانک ایچنده رخ گلگونک

صفر و داغ الفنه جک سینه ده ذاتی برالف
غنقنه و دوشدی دکی تابلهاوندن اونک

نظیرهٔ بهشتی الحفظ

قان ایدن طعنه دکل یاشنی بن محزونک
که بولنمز صوبی طاشه اتمغله جیحونک

ولـه

لیلیه کوه بلاده کورینن برکه درخت … یور کن دامنکه بیکانه ایمش مجنونک

ساقیا بلبل وقت اتمده اهل بزمی … برابا غنچه چکر وارمی کلکونک

ولدکک ولدی عاشر ومده شفانز کورسن … بیلمدکر شاه جهان بنده کنی قانونک

کبکبک نقشیله روی بهشتی کورن … درکه سرمایه سی برسکه ایمش التونک

نظیرهٔ حیرتی

اشک چشم ایچره دتن لاغری بن مجزونک … مور در حشکه دوشمبدر ایچنه جیحونک

افسر اینه ندی سفال سک لیلی لوب … آشیان ضمه ثشندلغی بو بن مجزونک

عشق رازنی بکا سویلدی بر برلیه … عرف ایدب بوردم ایدی قولنعنی قانونک

صو یه قونمش صنه سن برکل تر درجانا … اشک چشمده پینکا عکس رخ کلکونک

شاه مسین حیرتیا ملک قناعتده بکون … مهرله ماه ایکی سکه سی یوق التونک

نظیرهٔ شهودی

کوزلرکده ریشه الکنجه سی بن مجزونک … مونی وسمه‌می آهو یره شیر مجنونک

عود ونی آتش هجرانه یقوب عشاقی … لا کبی نالدر اتدر ملک ایچون قانونک

چهره زردی بجرکده عنبار ایلسه‌لر … صو رتینی بوزر آتی بدن التونک

بخه فرزانه بونطع فلکده ایده مات … شه سوارم خط شبدیز رخ کلکونک

رخلرک شوقنه کل چاک کریبان اولمش … سرو آشفته سی اولمش او قد موزونک

بختی آچلمدی زلفک کبی سودا زده‌در … بو شهودی صفا اولدیدن مفتونک

بنجه برجور و جفا بس چکه‌لم کردونک … بنجه دل بلبلیلم مهر یه هر مهرونک

برشه عاقل ایکن ملک محبت ایچره … شهدی صحرا ولسی اولدیغی مجنونک

مار زلفک غینیه قدمی چنک اتدکه … بزم غمکده شها بو یلمیدر قانونک

بوی زلفک ایرشلدن بو پریشان کوکلم … اوله آواره و حیرانی شها اول بونک

دیره‌لی سیله جانی کوزمک قنلو یشی … بر قوری آوی قلیدر کوزلم جیحونک

طوقنمیج نوله الکلرسه او سنکین دل … طشه طاقنه اولور ناله‌سی آقرضونک

قنق خوبی که رحیمی چکه‌سن بغرکه سن … قولی قوربانی اولا اول شاه کلنار برونک

نظیرهٔ احمد پاشا

کاکل دوست صدی کوکلمی بر مجنونک … دیر کورن کاسه سنی لیلی حشر مجنونک

سرو ده آزاده دیمک ماتح جهاندن حضر … بو یني بغلو قولیدر بر بکنی کلکونک

بزه کلدی بجه وفا جامی دونر غیره صونر … دایما عکسنه دونر دوری بو چرخ دونک

غم جانانی کوکل جانی کبی کزلو طوتر … بنده تریاکی بلو فهمیسنی افیونک

بوسیم الدی دیو بر جلو چه راحدی یا … جانی الیسن نتی وار ایجلین مدیونک

نظیرهٔ کمال پاشازاده

بنجه برکوشه ایده دم طعنی سر بر دونک … بنی مدد صون ایچلم ساقی کلکونک

با قزغعله چیدا اولملی عالمده … آه اکلز اولیدر ابدی مجنونک

قولنم بو روی بنم دست فلکده دونونه … بنجه کرشکیسنی داخی بدم سرو دونک

ورد هجر کلفه‌لر چکلدی کیم بن خسته‌نینک
سرگشتی کوریب بلور حالنی بن محزوننینک

اشکی خونینمه حایل اولدی تیرغوزکانینک
خسرو خاشاکه طوتری یولنی جیحوننینک

نظیرهٔ فیضی

ینه وکن بلمدی هیچ کمسه بو بن محزوننینک
عاقل اولن نه بلور حالنی بن مجنوننینک

یوز سورب خاک زرینه بجه اغلایه بن
بوکه‌دی بیلومی بنم بار غم گردوننینک

نور خورشید جمالن بکا کوستر یا رب
کورمیلدن بجه آی اولدی بنم اول مهرونینک

عاشق اولن غم عشقیله اولور کیبی همان
بلمز نشا دلنی یوقلکی بوقلمونینک

دهر غداره‌سی فیضی نه عجب سودا ایده
دفع سحرینه نه چاره داوله اول جادوننینک

نظیرهٔ یاسفی

کم چکر یاشنی ای قال اوکمان ابرونینک
کم کورر توزنی یا اول خط عنبر بوننینک

کوزمک قتلو یشی دولت عشقکده شها
عینینه المز اولبد اقبش جیحوننینک

اهل دللر کبی خوار خاک کفنده ذلیل
کونکی اوج فلکده دیر گاه سر دوننینک

باشندن مرغ عقل اوجریدی باشندن
طاغلر اوسته تاش اتمه ز مجنوننینک

دونه رو ندالی دال اتمزیدی آم اگر
باقی جو حضینه طوفان سیدی گردوننینک

نظیرهٔ حیرتی

یعقوب اقدوغی بلدکمی ندر سر جنوننینک
یوز یره اورب الندن الکلر گردوننینک

زال دهر کلکه باش الکمیلم نعمتنه
اریکه منتی چکمیلم نه گردوننینک

کینه ولده اگر نقد محبت غوبیه
یره بچسون نه دین گنجینه قارونینک

ایلنک بطرغینه یوز سوره لی حد له ماه
اندر برلشنی اوسته‌نده شهها گردوننینک

کوک چمنده کوریش لاله دکلدر بر بر
سنی کوزلر کوزلم کوزر یدی رنگ مونونینک

کوشش حالباته ابر شمک کرکه ای ال بوعزتی
جان قولاغنده بر اثر بودر مکنوننینک

قامتی وصفی ایله بولسه عجبمی شهرت
حیرتی شعر بلند غزل موزوننینک

نظیرهٔ خیالی بک

لیک اغزمه ور ریشک نوله بن محزوننینک
قطره سن المغید اکسلمی جیحوننینک

ای صحی لیلی نولا چهره‌کی عرض اتسکا
بجه بر طاغه دوشه هجر کلکه مجنوننینک

عشق صراغنه کوستر یوزکی ای سیم بدن
نه بلور جاهل اولن قیمتی التوننینک

اشک چشمم کوریجک سروکبی قامتیکی
خاکپاینه بجه امین مهرونینک

یوزری بر حسینه عرض ایله خیالی سوزنی
صایغ اولندرنه بلور جلدوکی صبر ونینک

نظیره

کوزری یاشنی بجرکده دل پرخوننینک
عینی دردی کوزنکی رنگی جیحوننینک

باشن آچوقی ویره عشقده سرگردانم
ای صحی لیلی ایمان بر اوی وار مجنوننینک

خلعت صبری اوکدلا اوری آغزی لب
زلف شبدیزکه قوشلسه رخ گلگوننینک

چهره زرومک اوستنده کی بوقنلو سیم
آب روی دراکی سیم بدن التوننینک

اولدی میزان گشتی دل ای یوسف عهد
کوزدلی مصر ملاحتده قد موزوننینک

نوع دیگر و بحر آخر مرحوم نجاتی بک

ایلدی یوز و جهد آیینه تدبیر کسنک / یغزنه بصحا نچون بر خط تصویر کسنک

سینه زخم جگر دوزاندوکی ایلکلی / بربرا رقمدن چقوردی عاقبت تیر کسنک

کاه لب که قد اکر دل خسته جانی کزر / کم اجل کبی ایرسه کاه شمشیر کسنک

اولمشم سر منزل کوی ملامتده مقیم / شکر الکام دیمدیلر بو دکل پیر کسنک

باشن قودوکم ای نجاتی آیینی توزنده کم / عرض اوله خضوره عذر و تقصیر کسنک

نظیرهٔ جعفر چلبی

ای خط رخسار یار اوداینلدی پیر کسنک / بویله کوندن آشکارا اولدوغی تزویر کسنک

عاشقه سرنا رمو یک برده سودا آتشن / بغلمشدر بوللری زلف کره کیر کسنک

باکه اول وصلت یتردی لیلی و مجنون کبی / انلر بر برده تصویر مله تصویر کسنک

کاشکی کو کلک کبی پولاد اولیدی کوکلم / اکلیندی انده شاید چمبوب تیر کسنک

فکر کراول جعفر که راه یارده خاک اوراسن / حق موافق ایلسون تقدیره تدبیر کسنک

نظیرهٔ طالعی

ای کمان ابرو بکا رایلمز تیر کسنک / اولدی بو سینده جایل زخم شمشیر کسنک

بن قولوکی نیت ایتمشسنک آزاد ایدهسن / ای افندم باکه خوش کلمز بو تدبیر کسنک

عاشقه غم جبه سن بچک دلرش کاکلک / بوزرهسن انداز دیلی زلف کره کیر کسنک

کورسه قبلم کعبه اولسون دردی زاهد مسجد / ای بتی ترسا کلیسا ارده تصویر کسنک

طالعینک باشنه بر کون طوغدی آفتاب / ای سعادت کوکبی اولسیدی تأثیر کسنک

نظیرهٔ ذاتی

کورمدم اول ماه رو سیرنده تقصیر کسنک / کوره دین حق ای کوزم بوز ایلسون پیر کسنک

خطنی و انده کوردم دوی اول رخ جبین / طوتدی برکونده سراسر روی تزویر کسنک

نکار ایدرسن جانمه کلدکجه یاری نخوتی / آرتق اولدی وه که کون کلدکجه تأثیر کسنک

قائمی الدی یوزینه چلدی ضمنه دوستم / آتش دل قوزدردی روی شمشیر کسنک

ای ملک باکه ندر دک در دل آه ایتدیکیم / تار آهم کورنجه اودایلدی پیر کسنک

شعر یله مدح ایلدی یوسف حسنی خسان ای کوکل / کورمش اوله دوشنده حسن تعبیر کسنک

حلونه قویدی سنی کسب صفا ایلکد / ذاتیا بر نوجوان ولاکه در پیر کسنک

نظیرهٔ اسحاق

خوش کمند انداز در زلف کره کیر کسنک / شیرولر قلدی کاه و نمایه نخجیر کسنک

حسرتندن ای کمان ابرو کوزی ار دنجه در / دست بوسکه چاعبا اولدوغنه تیر کسنک

راه عشقده که شهید اولنلر درحم ایتمه / دمبدم قان اغلزدی زخم شمشیر کسنک

بندن آزاد اول دوکه دوشمده ای یوسف جمال / بینه قول ایتدی بنی بو حسن تعبیر کسنک

نیجه بر عذر و قصور اسحاق فکر ایت نیجه بر / لطف شهدن چوغ اولا عذر تقصیر کسنک

نظیرهٔ خاوری

طوغیلوب کلسه الف کبی قدی تیر کسنک / چاغر ایدر کوکل جانا وه در تیر کسنک

اوولره یقدی بنی شمع رخک پروانه وش   دوتیم کوکه چقدی زلف شبکیرک سنک

ای هما دولت همایون قصر کرا ایسمکه   قول قنا داولدی الحجان و رغبه تیرک

آه سوز انکله یقدی ای کوکل ققنوس وار   کنده وآهنک عاقبت اودایلدی یرک

کربکینی قل قلم چشمیم دوات ابروک بنه   دیر دلده خاوری نقش انک تصویرک

نظیرهٔ نجاتی بک

شاخ کلده رسینم اوزره زخم شمشیرک سنک   غنچه لر زین ایلمش اطرافه تیرک سنک

یا کبی پاره بغزومه چکرسم یار بشر   چار ابرو برکوزلر هانند در تیرک سنک

ساقیا پیمانه ال ویر بر اولورسه دستی پاک   شمع کبی طوتشم اولم میان کیرک سنک

درلرکه ای خطی لعلک انسون ایلدک   چقوق دکل صوفیره بود کلوتر زمرک

طانه رسن قرشو قرشو شهر بکده لبرلرن   وار ایمش آینه کبی حسن تدبیرک سنک

ایده درسن ای کوکل مهر و وفا بیلکشک   بوده که آهوی پری زاد اولدی نخجیرک

اوغلن اویخانه دوندی براد عشق پاکک   ای نجاتی بو یلی تعلیم ایدر پیرک سنک

نظیرهٔ روانی

ای کوکل غایت عظیم اتش تدبیرک سنک   خدمتنده اولمسون بلله تقصیرک سنک

جانمه جاند ابا غشد صاروق غنچه سینه   لعل لب کلرخ صنمدر زخم شمشیرک سنک

جامع حسنکده زین ایچون اصلمش کوییا   بر شبکبلطوپه زلف کرده کیرک سنک

مخلص و شعرم کبی دللرده آدی سویلنور   یا زلور مجموعه لرده شمدی تصویرک

حسن ایلی دلبرلرن صید ایتمه دلکیرکرم   خو بدر اطلق روانی حسن تدبیرک سنک

نظیرهٔ مسیحی بک

دمی وار درخاطره دن کتمیه تیرک سنک   دلکی آخصالنمیه بو بیوه زنجیرک سنک

بیسن کمان ابرو به قوربانلق قصدایله یم   اولمه دیوبا که برمق کوستر تیرک

ای کمند انداز بر صید ایتدکدل قومکه   صاغلوصوللو صالنور بانکیچه نخجیرک سنک

سنک بیرینی جو قدن نورایدر روزنیه دل   اندن منظور اولمسیدی نقش تصویرک

آسنک ایلمه آهنک اوجنه نطویلدی کرعالمه   ای مسیحی پرده کوکده قلندی یرک سنک

نظیرهٔ لامعی

طوق ایدلدن بو تیمه زلفکرکهکیرک سنک   اولدی زنجیرن سورر دیوانه نخجیرک سنک

هر بر نیه کردر عاشقلر که مجنون کبی   ای صبحی لیلی نجه نیجه اتدی زنجیرک سنک

یوز سور ب پایوکه هردم دستک اوپمک استم   شمع وشن اولریقر باشمه شمشیرک سنک

شرحه کلسه باره لر درد و دروغمدن اولا   انغزنه دل صوقدی کلدی ناوک تیرک سنک

قصد نورسن ایتشکن هر کون ماهک سایه وش   مسند چرخ اولسه طلکی ای کنتش یرک سنک

نیچه صورت ویرد نقش زلفکه نقاش چین   ای پری کلکم خیالله قلیچه تصویرک سنک

ولده دردکه هر جوانک کاکل اشعار دیر   بوعلمی تلقینز ایدیدر لامعی پیرک سنک

نظیرهٔ حیرتی

ملک محبت کشوردی خط تدویرک سنک   رنیسان حاضرلدی زلف کرهکیرک سنک

وادی مهر و محبتده رفضای سینه‌ده / دوستم هر بر کوزین زخم خنجر کرسنک

قلب عشاقی کسلوقنده بجکر پارینه / انوی قنلو بردلا ور روز شها تیر کرسنک

آستاننده بنی منع ایلمز سکی بنده ده / جنت اتسون ای رقیب اوتمده حق بیر کیه

فخر اولسون بولنه جانلو غمی ای حیرتی / جونکه شول کرجک کوزل بکزاده دیر کیه

نظیرهٔ حیرتی افندی

کوردلر بونیده چون زلف کرهکیر کرسنک / ویدلر آدم دلو ایلر بو زنجیر کرسنک

جانکه آدملر دلو ایلر کوزل مجبوبدر / صالنور پانیجه دایم بیله شمشیر کرسنک

تیغ غمله پاره‌لنمشدر کوکل هیچ جان آتوب / ای قشی یاره آتلمسون تیر کرسنک

اولدرر دوم دلبر اوکه باقدقه احوالی بیله / اولمسون کل دوستم خبراشده تاخیر کرسنک

قدر باشی کوکه ایردی اولوری حیرتی / آستانکده شها اولنجه قطمیر کرسنک

نظیرهٔ مالی چلبی

جانی ویردی عوض آهوی نخجیر کرسنک / اولدی چون همسینه اول سکبنده تیر کرسنک

پرتو خورشید رخشان سرطنی لعل ایلمز / قلب صوفیده نوله اولمزسه تاثیر کرسنک

مجلس سینده کل ای تیر جانا صدره ترجیح / بیلورز قدروکی لطفا بت بللودر کیه

خوبلر تصویرن ایمک رسمدر آینه‌ده / اولسه دل آینه سنده نوله تصویر کرسنک

ای مالی قدره ایرشمسن دو سکنده خیر اولور / ایلدم بن صحبت یاریله تعبیر کرسنک

نظیرهٔ شوقی چلبی وطنی چلبه اوسکدار در خوش آینده غزلی وار در

زوبله کم قوس فلکله آتشور تیر کرسنک / یاره شور رعدکه غوای اوله نخجیر کرسنک

تازه جقمش صندیدن کویالیکش زر / قامت سروکده بو زلف کرهکیر کرسنک

ای کمان ابرونی اجمغیله قومه تیر / نازکانه سینه اشدر بجه تیر کرسنک

کوزی نورن حل ایدب قلمش جو دانقلم / ترمغه بررنکله نقاش تصویر کرسنک

عالمک اوخوسنه برکون ننی خون ایدر / نالهٔ صبحیده شوقی آه شبکیر کرسنک

نظیرهٔ جلیلی

بریانک یوزلو کوزلدر دلده شمشیر کرسنک / سینه‌ده بر لعل لب دلبر دوریر کرسنک

ریسمان عنبرینله نگارا بوینکه / عنبرینه وقدی بو زلف کرهکیر کرسنک

ای پری نقشک نوله آینه قلبم اتر صاف / اکه جوق صورت ورر معنیده تصویر کرسنک

راستی جانبن اجه نقش الف صندم ایی / بر الف کم سینم اوزره جکدی شمشیر کرسنک

ای جلیلی شو یدا اوکه لعلن که شکر ایدر / طوطی شیرین کلام ایشته تقریر کرسنک

نظیرهٔ انوری

باکه طوقنز نجر غمزه‌ک دین تیر کرسنک / بونیمه صالنمغی قطع ایتدی شمشیر کرسنک

یوز جور ترک ایتدی واعدا یه صلدی شاهین کبی / باشنه بو کاکل ظفر شهباز دیر کرسنک

ایتدروکه ویردی طوششلو محوسلق لدم و یا / شمدی طوطیش صالزیانیجه نخجیر کرسنک

بیکده لی بر قلیده بغلر بومحبت خانه‌ده / بر قوا یا غوکوزلده زلف دلکیر کرسنک

برکنش یوز بو حضور نمه حضور کرد کن / تا ز رفقت انوری او دامنی باییر کرسنک

نوع دیگر و بحر آخر ادرنه لی آذری چلبی

یا جمالا یلمه گیسوی عبیرافشانک / قو یره وغن بعیمه نگارا اوزره بانک

الکه گیمز کناهن نه یوزکه طره دک / برزوخی بو نیکه اول زلف عبیرافشانک

سوزن اتدی غره سن بلبل شیدا کم / اینغندن چوره خاری گل رعنانک

غنچه طفلینی بلکلتدی صدای بلبل / اغزن آچوب تو کوررسه نوله شبنم انک

اربا ضمه شفق سنده آذری بحر / یوزی قانه بویدی مهر جهان آرانک

نظیرهٔ صابری قاضی

ویره گیسوی دلاویزنه دل جانانک / گوز گوره اغزنه آتمه براز درمانک

بو نیوکه قولن اوزتمش ال اوزنلو غن ... / یدی قطع اولسه نوله زلف عبیرافشانک

غنچه گلشنده ورلدن لب لعلک خبرن / طالدورر کوهر له اغزنی شبنم انک

رنکه او یکنه بن دیدوکیچون گلشنده / یوزنی قانه بویدی باد گل رعنانک

صابری ضمه شفق اول یوزی نه بخندن / اشک خونینی درر مهر جهان آرانک

نوع دیگر شیخی

نه جانکم دلبری وصلن میسر قلدی دوراننک / خوش اول اسودن وقتی عالمده که ذوقن سوردی دوراننک

گل ای حوری صفت بر دم جهان باغینی جنت قل / که قلدی روضه دن عن صبا صحنین گلستانک

لبنک یاقوتی رنکندن دوزلمش غنچه نک لعلی / بنفشه نک مشکی غبارندن بزلمش خط ریحانک

یوزنک صوینی ظلمات اغزه قودوکسون آتش دل / که ویردی تختنی باد جهاندر بو سلیمانک

عمل دفترن شیخی زیا وزر اودتبعدی / نه کلو صوصیجه اکه قوری سوزنی دیوانک

نظیرهٔ بخاتی بک

بحه ترجیح ایدرسن گوزی زلف پریشانک / بو وجهه روشنک کون یوزکه دوزی ایمانک

گوزی سحرینه الدندم فغان اول انرکه خورکیری / صبحی کفرینه طالدم مدد بر نامسلمانک

الینه جام الوب ساقی خرامان اولسه ایدی / گل آچلمش بیراغنده نه بو سرو رعنانک

صنانسن چینه ایله صاریلو بر تازه اجاکی / نگارا غبغبک اوزره سنک زیبا زنخدانک

طعلمسن و یوز لغن جنق کوکلومی صاردی قوجه / بخاتی تک کبی داغی زیاده اولدی افغانک

نظیرهٔ ذاتی

روان اولدی بنم جانم روان اوزنجه جانانک / امید وصل جانا ندر بر بنده تمدی جانانک

رخک مهرندن ای مه بر حرارت کسب ایدر هرگز / بقتلر یوزنه اغلر روان خورشید رخشانک

نسیم سیلابی فرقتده گوزم دودمن الدی / بربنه ورم اولمشه خیال خالی جانانک

جهانده ای گوزم نوری اگر سولی مسکن گیر / گوزم آچوب یوزینه بقمزیدم بن بو دنیانک

خلاص اتدی بنی دنیا غمندن نالدی جانان / حرامی چشمه یارکه حلال ایت ذاتیا قانک

نظیرهٔ جامی

ورلسکنکم جهان خلقی اوله قایکده قربانک / گل ای اجاتیله قول اولا تشکیده سلطانک

چقره لعلک اغزندن جو جانم و دم گلدی / دوداغن اغزه ویردی ودی با جفای جانک

لب لعلک دراغزدن تشنه دی اغزه جانم / نشرح قیدودکم ایله نگار اولسه درمانک

ودم جان قورتارا ولمکدر نشتر تیغ گرک — دوی و دوش کشدو بو بنوکه اولور بک بیک تک
لیکدن جانی بوسه لر ایچمه جایزدر — اویرلر چونکه تعظیم المحبوب مهرن سلیمانک

نظیرهٔ روانی

کوکلدن گیتدی شوقی نگارا ذوق صهبانک — می و محبوبی اولماسه نسنه ایرمدی دنیانک
تماشاگاه ایدنلر چالوکی تو عاشقلر — بنم چوق سودوکم بو قدر زیبانی چون تماشا
لالا گوزلر الدیلر بنم کوکلومی ویرزلر — عجایب مملکت الیخ اولیدر آلتونک
شراب نازدن مست غرور اولسه گیجی یار — جهان حیرانی اولسه راد حسن عالم آرانک
روانی گوزلری یارک گوکل ملکن ایدر تاراج — حرامیلر بتور قدرن جهان ایچنده یغمانک

نظیرهٔ سروری

جکرده کن جه دم بن لبک صفنده فرمانک — اقتدم اغزی صوینی انکله آب حیوانک
لبک سنبوسه سی شوله حلو شیرین ایدیکیم سور — و دیلر اغزنه سینک او شوردی قند و حلوانک
تمایه ی جان و دل نقدینی دریب مشتری اولمق — اگر بجر انلو اولمایسه متاع وصلی جانانک
لبک عهدنده بیجون جوق اولور عاشقلره جور — چو دور عدل ظالر جهان دورنده عیسانک
سروری گوزلرک وشن خسته در لعل لبک — طبیم دردینه آنک اگر وار ایسه درمانک

نوع دیگر و بحر آخر ادرنه‌وی
روانی چلبی فرمایند

وضع غم اتمکه بر لحظه ده بیجانه گرک — صوفیا خلوتی ساکه بزه میخانه گرک

شمع رخسارکه قرغونسیلم یا قاللم — خدمتنده گوزلم هر کیجه پروانه گرک
قوللرک دولت حسنکده اودر پوسارکه — یا د ساه اولدک افندی بزه تسکرانه گرک
مرغ دل ویلکه گوزل ابنه دوشمز تنهای — منکلی اولمایه جهانده اکه پروانه گرک
سن همن چیریه قول اولسه روانی بز دشوار — خدمتک اتمکه آنوک کبی دیوانه گرک

نظیرهٔ اسحاق

زلف زنجیری اسیری دل دیوانه گرک — اسکدی قصهٔ مجنون یکی افسانه گرک
دکنایه [illegible] احمد لبی راز نهان — عارف اول ایر یوری می صحبتی رندانه گرک
عاشقک یاری و گل الکه قوری تحرابی — مسکنی رند اولانک گوشهٔ میخانه گرک
آشنا اولمغه جانانه فی الحال کتی — جان و گل ایکی جهاندن بیگانه گرک
نیار او کبی اول اسحاق یوری شمعنده — چو بلورسن که بو یولده کشی پروانه گرک

نوع دیگر و بحر آخر مرحوم ذاتی

بکه شب باز محبت دوی برگون اولیک — قاف عشقنده دیمز سیمرغ بو [illegible]
قلدی بستان محبتده ستارم [illegible] خاک — زیر سیم فلکه بیر یرای ماه فلک
برکه منزلرانده شرف اولمسه — قطب مقصود و فراوستنده دوزدی بو فلک
بر سلام المغه قاشکله واریش بیک جان — نجه تخت اولمیلم تیرکانک قمی یک
بلدرملرکی واتی شرر آتش آد — اوستنه دونه وکی ایچون آودر افلاکه فلک

نظیرهٔ روانی

دیدم ای دینی بجرکده دوغ اغلندی فلک
یغرکیکشنه ویدیکه طاتمه کبنک

دیدم ای غنجه دهن لبلرکه اولسم اولی
دودی بیک نازله یوق بیره صقن چکمه امک

کوزیمی مانده نهالی کل سنزینیلرله
کو رسولکی اماه بخنکم کیه التونلی ننک

قانمه غمزه لرکه یوق یره آتمک طونوز
یوقدر آراوه نکر انکله حق نمک

کل بکم جان ویرده لم بوسکه دیده مجنون
بکه اول غنجه دهن کندی روانی سوکرک

نظیره فوری افندی

بلبل اغلرتشی اوزره کوزی یاشین دوکرکه
شاخ کل خسته اولب وارسه جقودی چکیب

توسن چرخ فلک آتمه بکه جنک ایلیجک
نیزه روشن چیقوب سینه دوی بیره اینک

تونجی مهرجهاننده بمثل حسن
اول یوزی ماه قمردن کنشه اصدی الک

قانمو یا شکله تمک ای ال ابشن اکریزنام
صارمغه رشته جسم اکه نیز صاری انک

کوکه چقدی اریدو آره یو اول ماه ودنی
نوزیا غنچه ایرشه کبی نه هنک کدرکه

نظیره روانی چلبی

نه عجب کردش کردون عجب دور فلک
ایکی ایوج کوننده مه وار دیدوتو زلیلق انک

نی براحرمنه شمعدی اسیر اشتدی فلک
قی اول کوننکه بنم خدمتیم ایلردی ملک

بابجال اتمه پیاده قولک ای شاه سواره
آت باشنز چاپرکه های دولکه

نجه آت نیجه قز شویله پیاده قلدق
نجک اولسه ابدی سایه سی تیردی کریه

اغلمیم هیچ روانی نه کرده کنه
یتمورکه وفقی الجون وضع اولنیدز کنک

نوع دیکر ودیکر احسن مرحوم ومغفور احمد پاشا

نوع جانه تیرغمزه کدن پروبال ایلدک
حلقه زلفک خیالن اکه خلخال ایلدک

بحرعشقکده چکوب الماغه کوکلم قورقن
دست جور رکله خم زلفوکی چنکال ایلدک

صان جالک جیبید زلفک کانی زین اتمک
ایچنه بر نقطه قودک آدنی خال ایلدک

نازدوق بر نامه یازدکم انک سرحرفنی
عاشق بیچاره منشور اقبال ایلدک

ساقیا دوراهلنه صوتب وصالک جامنی
احمدی کلدکده ساغرخون احال ایلدک

نظیره نجاتی بک

تاب ملدن ای پری زنک زنخک آل ایلدک
آتشو رجانه اوواورودکه کورنجال ایلدک

بیوتر در هوای بو دل سرکشته کم
حلقه زلفکدن آنی غنیه خلخال ایلدک

شهرحسن ایچنده ای سلطان خوبان جهان
تول الف قدکه هواسیله بویم دال ایلدک

بیک دکلدر کون یوزکده ای مه خرقه نشین
نور اوزره نقطه لر درکه ادی خال ایلدک

دورحسنکده بوکوکلم مرغنی حسن ای بجا
قانه کالیته الدکه فارغ البال ایلدک

یول دکلدر راه عشق ایجود نجاتی بنده کک
جو خه کوکلن طاشه جالدکه دانی بابمال

نظیره نظمی چلبی

تاکه رخ خسته زلفکدن پروبال ایلدک
چشم عاشقدن انکک بابنه خلخال ایلدک

دلبرکه جام لبکدنه صونب ساغری
هب ال اهلن ساقیا مجلسده خوشحال

کل یوزی وصفنده اول سرورکه آغاز ایدیجک
بلبلی بزم جمنده مطربالال ایلدک

دررو عشقده بسندن استر عاشقک جانا دلی … تاکه اغزکیمم ایکی دولفک ایکی دال ایلدک

جام عشقک جرعه سن مجلسده احسان ایلیکو … مستدام اول دوستم نظمی خوش حال ایلدک

نظیرهٔ روانی

سن کتاب عشقه کوکلم توره سن فال ایلدک … ایکی بوکده کرقدمی اول قرعه دال ایلدک

خواجهٔ مصر ملاحتسن سن ای یوسف جمال … کوکلمی بازار عشق ایچنده دلال ایلدک

برکبوتر ورهوایی بو دل سرکشته کم … کوکسمک نعلندن آتش یا غنیمه خلخال ایلدک

طرلره سا قیامت ایلدک عاشقدی … مجلسه کلدک صحبت بزم اهلنه آل ایلدک

نقد اشعارکه روانی سیم و تر خالص در … یوتنه نظمک ایچنده سن انی قال ایلدک

نظیرهٔ دوایی

کم بلوری یوزی کلکونم نیه آل ایلدک … انکبی بکزم صرروب جسمی نال ایلدک

اوستمه دوندکه نیم اوچمق نصیبکدر سنک … اول حمایه ای کبوتر تا مم ایصال ایلدک

ای اجل جانلکسنک نوش ایلین بی جانکی اوی … فرقت دلبری قندک بویله قتال ایلدک

صید مرغ جانچون زلف سیاهک اغنی که … ایچنه بر بک قودک آدن انک خال ایلدک

تو للدکه ای خواجه دوایید بسقی اسونکی در … لوح عشقکده الف قدن بو کبه دال ایلدک

نظیرهٔ بصیری

دام زلف عنبرینک دانه سن خال ایلدک … جانمی مرغ قفس وش مضطرب حال ایلدک

نه یوزنده منخسف اولمش کو اکبدر رنگ … سن انک آدن نه یوزدن عنبرین خال ایلدک

بکتمی دهکم قرانغه دقانم دوکمکه … جسمکی مردم سیاه لیلدک آل ایلدک

دیرید که دونکم رقیب کافری الدر … یا نچون ای ال کافرک قتلنده اهمال ایلدک

کلکینک ای بصیری بر قلمن شرح اتدک … بوحجه کم وصفنده انک قیلله قال ایلدک

نظیرهٔ روانی

کل یوزک عکسیله ساقی می یوزن آل ایلدک … عقلمز الماغچون بکزرکه بر آل ایلدک

دو شرب مست و خراب اتدکه قومز بزم اهلنی … باوی باالله نه قیدک بویله قتال ایلدک

جام کلکونی الکده سا قیا کورجه صنور … آل طوطیه رکم آکه سیمدن بال ایلدک

مهر رخسارکده ای نه ظاهر اولن نقطه لر … کوکب سیاره لر درکم ادین خال ایلدک

لبدکه خطن برات حسنه عنوان ایده لی … قندکه طغراسنی منشور اقبال ایلدک

چشم خونریز کرسیاست اتمکه جلاد وش … هر غرکه خنجر ایدب زلفوکی چنکال ایلدک

هر کدایه بخشش ایدب وصلک نصابن ای کم … بوروانی بیستچه نچون اهمال ایلدک

نظیرهٔ خیالی

وار اول ای آه کر اشکم کلدن ال ایلدک … بیله وپرد که کلشن کوزلرینده پایمال ایلدک

حالمی آیینه رخسارکه ایچنده کورب … اوستنه بر نقطه قودک آدنی خال ایلدک

چشم جلاد کرسیاست قلمغه دل اوزرینی … زلفکی میدان حسن ایچنده چنکال ایلدک

پادشاهم کنو حسن ایچره واو اشکمه لالا … بو بکی چونکم الف زلفنکی دال ایلدک

منتشر بیکن خیالی مهر کرای ماه رو … قلمدک بازار علم نچون اهمال ایلدک

ما لشمدن کیجه لر یوغز کوزیمی نه فلک / آه کم اول مه بینی الجنده یرون کوکه دک
بلمزم نه طالع فرخنده حالمک وار سنک / سرکشی اوکه سنی کوکه چقار رکیده رک
الجنوبی ال غنچه لب دل بلبلینک آهنه / دیدی لطف ایله یوری یا سه بزولوونه رک
اول صنم سنکدلدن اولمز تیغین دریغ / سن رک قانلو ال کرسه درد له خاک اولدک
النوکه نه یوزده که مه جهان آرا اولمش / دوستم آهی سنی کوکه چقار رکیده رک

نظیرهٔ ادیبی

کشتهٔ تیغ غم عشق اولدی مجنون ای ملک / بر زر دقیقه یاپدی اوسته طاق فلک
کهکشان ندر رشتهٔ تسبیح و انجم دانه سی / اوسته اول توبه ده تسبیح خوانندر ملک
مهر و ماهی صنما ایکی توبه دار مدر نجم / پیر سبیی اخشامه دک بکلر بریسی صبحه دک
ترجمه ده سر کیجه یا زرقنا دلدر نجوم / شهدم اوستینه یاورتر فلک التون تنک
قبرم اوستینه قورلمش خیمه در چرخ اویا / ترز طنابیدر شعاع آفتاب آکمه درک

نوع دیکر در بحر احسن عدنی فرمایه

ولدن جهانده سرکمه کم جان و سرکره / تحریک اوقیه سینه سی جانا سپر کرک
تشبیه ایدرسه لعل لبی یاقوت لعلکه / حقا بو ایشی اتمکه طاشدن جکر کرک
جز صحبت هواسینه ولدن دوشندیمه / بند دوستان دیارنه جانا سفر کرک
اینجه زلف عهدنه جانانک ای کوکل / بر باشی دارو بیک دلی اندن خبر کرک
عدنی کبی مجلدی اول ماه چهره نک / محشر کوشنده لی دل و جان قویه لر کرک

بلبل کبی صبح عزم کوی یار اتسم کرک / اول هوا بیله دماغم مشکبار اتسم کرک
دولتنده نه لعل و درکه جمع اتدی کوزم / یوز صویله خاکپاینه نثار اتسم کرک
زلف یارکه سیرینه یارب نه سحر ایلر نسیم / بن بو کاروبار یاری تار و مار اتسم کرک
کوزری یادینه عقل و دینی بن ایدیب خراب / اول قدیمی عهد آسایش و استوار اتسم کرک
توبه و زهد و صلاحیله بولمادم فلاح / حافظ اول شیخی ملامت اختیار اتسم کرک

نظیرهٔ مسعودی

رنک اشکمله یوزم نقش نکار اتسم کرک / حالومی یاره بو یوزدن آشکار اتسم کرک
لعل شیرینک ایچون طاغ اوستی باغ اولدی / خسروا فرهادوش ترک دیار اتسم کرک
چشمی سحرندن اولورکن زلفینک سرتار مار / بر عصای آهله بن تار مار اتسم کرک
یا پیکر اشکم روان ایدب میان غنچه ده / اغلیوا علا یوسن دی کنار اتسم کرک
چشم مستک دردی کرچه جانی مخمور ایلدی / جرعهٔ لعلک ایله دفع خمار اتسم کرک
ساقیه خطی ایچون جانی تشنه سینه ده کم / اشکمی لعلیده در شاهوار اتسم کرک
قوللغک آدینی طاقب اکر سلطانم / بو سروری جهانده نامدار اتسم کرک

نظیرهٔ اسحاق چلبی

بغرمی خونابهٔ غم ترک دیار اتسم کرک / نافه کبی بوی عشقی آشکار اتسم کرک
سنده یوقدر ای الجمل بنده یوق صبر و قرار / اوی بکا دیوانه غربت اختیار اتسم کرک
اول طبیب جانکه لوحش صورتنده دل خسته نی / آنی طراغنه جانم نثار اتسم کرک

ویرمش عاشق کرک ترک ایده جلهٔ وارنی — جان فدا اتمک دکلمیدر نه وار اتسم کرک
استر ایسک ایده سن اسحاق عالمده حضور — بنزتی الدن قومایوب ترک عار اتسم کرک

نظیرهٔ سلطان سلیمان

برکون اول سرو روانه جان نثار اتسم کرک — تحفهٔ جان النوب جانانه تسکار اتسم کرک
لیلی زلفینک سواسینه اکر مجنون وار — عقل و صبر و عاری جمله تار و مار اتسم کرک
عشق
فاش اولدی عالم اچره دون بکون اسرار — اول بر ینک زلفنه کندومی دار اتسم کرک
کل یوزینک یادنه هر کیجه لر بلبن کبی — صبح اولنجه دوستلر بن آه و زار اتسم کرک
مدعیلر رغمنه درشاد و خندان اولدغم — یوحسه بن افغان ایله مرغی زار اتسم کرک
ای محبی استر ایسک لبلرندن بوسه لر — تمدی وار ایشکن بوسه کنار اتسم کرک

نظیرهٔ احمد پاشا

برکیجه سودای زلفی بویی یار اتسم کرک — شمسک کبی فغان یوب ترک دیار اتسم کرک
یکنه روزی دکلدر محرم اسرار عشق — بن شب تاریک یاری راز دار اتسم کرک
شمع باشن اوزیر سه بزمکده ایکن کرم اولمیون — بن ایاغک توز نه جانم نثار اتسم کرک
الاوزادب زلفکه یلوارر م سودای کور — مورکن افسون اوقیوب قصد مار اتسم کرک
سیل اشکمدن ایکن غافل وصالنکه ین — برکون اول سرو خرامانی کنار اتسم کرک
دام زلفینک خیالن چون کوکلمده بغلدی — بن همای وصالنی برکون شکار اتسم کرک
کل بکانک یادنه بوقان اولامی یدوزن — قننو باشمله زمینی لاله زار اتسم کرک

سیره چقدقجه سنکه کویک قدم بصماغچون — یوزمی کلکون یاشمله لاله زار اتسم کرک
تیر آهمدن ایکن غافل یوریکز کرکن — برکون اول کبک خرامانی شکار اتسم کرک
خط لعل و قد و رخسار که کور عاشقلرک — خوب رنکینی لطیف و آبدار اتسم کرک
ساقیا پیمانه صونکم توبه و جانند — صوفیلر دولبندی کبی تار و مار اتسم کرک
کل یوزیچون ناله وزیا وایدب بلبل کبی — مرغ زار اچره سحرکه مرغی زار اتسم کرک
ذکر و فکر آستانه حسنک احمدا اتسه خلوت نشین — قوتی کم فکر رخسار نکار اتسم کرک

نوع دیگر از آن وفایی علی چلبی گفت

برنظره عقل و صبرم الدی کتدی اول ملک — اغلا ای دیده که الدن چقدی جمله مالک
زخم آتش بار جسمم داغ محنت صانمکز — پادشاه عشق کیدردی ابر التونلو بنک
بو بخه ومدر تیرکی خون جکر ایسلدک — تمدی قصد جان ایدر اندرتی قنی نان و نمک
آتیم انیتمش اتشیکنده بخه رحم ایلمش — حمد ننده کم بکون اولدی هوادار فلک
کوشهٔ غمده وفایی بنده سن تنها قوز — بو لکه جانم فدا اولسون بکم کل کیته لک

بخاری بک

عاشق ایردی عید وصله زاهد ایدر اتفاق — کیمنه بیک نصیب اولدی کیمنه امک
بوبخه یلدیر یراهی و تیغون صفلا — کم دیمشلر دوستلر بیک بل بیرق برکون کرک
دوستیم لعلک تماشی کو کلدن کتمیه — کیده کلدن رنک ملدن توق درپادنن
سرکی کورسه جکر پر صورتیله بعزینه — کوزمدم عالمده بن آیینه کیبی یوزی بک

شمع مجلس لاف حسن اتمزدی اما بو صباح / اوله جک خسته کبی سوزن اتدی کیدر
سن چو ابن نخنک جالینی کاهی کوزکده / مهرو مه دن کوزیکه کوزلکلطو ترفلک
زلفک اوجندن نجاتینک نمر جکیدوکنی / بیلک اولسه بوکی یکیدن بیرن اولمزدی عجب

نظیرهٔ یتیم علی چلبی

قدک اوزره دلربا تو جلوه‌نی ای ملک / کی لطیف و خوب رعنا بجه‌دی صبا و فلک
غمزه‌نک تیرینه قربان اولدی غمزه‌ن زنان / سینمی قلدن کمان کشن قاشنکه جون دلک
کوزی کوردکجه سک کوبک بزی انجمه‌ده / کوزنه طورسن انکلایده کم تانی نمک
اینکیدر کعبه زاهد دروه‌حقی سعی ایدوب / کل طواف ایت استر سک حج مقبول ایلمک
بیلدر ندر چاه بابان سرنی سردم نهان / صور روغی فالو رنکار اذرجه بو قدر دیمک

نظیرهٔ عشقی

چینه زلفکدن صبا ایلته دکجون کوی مسک / قان یودب کوبک بوردلارن جکر اهوی مسک
دوشدی زلفکدن نسنک خاک خطایه قیمتی مسک / چین ایده آکی برقدی ناف دشت آهوی مسک
شهسوار حسن میداننده جولان ایلدکه / زلف و خالک اولدی چوکان عنبر کوی مسک
بر وریه صاریلوب دوتمش جکسه دار اشنه / شول سیه هندو کبی شمش قترزین روی مسک
خدو لب خط عنبر باربله مرغوب اولور / عشقیا دیر لطافت بولنجق کل صوی مسک

نظیرهٔ خیالی

عارضک کلزار چینده کوزلرک آهوی مسک / عنبرین چوکان جیجک خال سیاهک کوی مسک

سر بتسر زین ایلمش جسم بیاضنک خاللر / یا خوداولمش صفحه کافور رقم هلوی مسک
بو یکک غازه دیر اولدی انکجون رو سیاه / کرکلا بیله یوسه بیک کز اوزردی مسک
سن می اجد بجه غدار کاوزره جکلکرخ اوبر / لاله اوتلدر چین کلستانده صانکه بوی مسک
درد ایده یوردی خیالی نظمنی خوناب جکر / کرخطا ایلمنه وارسه بو کفت و کوی مسک

نظیرهٔ حیرتی

کاکلکدن جان مشامینه اولدی کوی مسک / جا بیله دلدن انه اولمشم هندوی مسک
اولسه خوش بو طلکیده سردم نسیم صبح کاه / سایهٔ زلفکده اولمشدر جو هم پهلوی مسک
خاک رهی وارکن یارک خطادری کوکل / ایلیوب نم ختن کل اتمه جست و جوی مسک
یوی او غور لانشدر ای اکاکل لدار اوتی / کربو وجهیله سیاه اولسه نجمیدوی مسک
بر کوزللر شاهنک دیوانه‌سی یم حیرتی / بند وزنجیرم نوله اولسه ایکی کیسوی مسک

نظیرهٔ سروری

لیلی زلفکدن ایرشدر یلکرم بوی مسک / طاغلره دوشمش کز مجنون کبی اسوی مسک
زلف پرچینکه او کمیش خطا قلمش قتی / بو کناه ایجون قره شدر نکاردی مسک
بوی زلفکدن اولبدر فاش عنقم عالمه / کم اولور غمازلق سردم شها چوخوی مسک
عارضک آیین معطر قلعه خطک جیجی دار / خوب اولور غابت قرشنه لبرا کل صوی مسک
ای سروری وصف زلفنده دمرسک ساد / کر خطا وجینه واررسه بو کفت و کوی مسک

نوع دیکر بحر آخر غزالی

نظیرهٔ باقی

موسم گلدی یاریشدی ینه جانی لالهنك	گیتمه الدن نولا مردم ایاغی لالهنك
لشکر ازهار چون بکلربکیدر نوله کیم	سبزه زار ایچره قورلمه سرخ اوتاغی لالهنك
اله سیمین کفنه نرگس نولا زرین قدح	چون می لعلیله پر دور قباغی لالهنك
غرق خون اولمش بغم لعل لب دلدارله	صنمه خجلتدن قزرمشدر یکاغی لالهنك
ای غزالی برگوزی آهویه شیدا اولمه	طاغدر اوکا زیبدی دایم طوراغی لالهنك

نظیرهٔ صبری

یانمسیدی شمع خندندن چراغی لالهنك	اولمزیدی قبقرده بغرنده داغی لالهنك
مجنون دیوانهسی اولماسه لیلی رنگنك	دشت صحراده اولمزدی طوراغی لالهنك
شاه گل صحرایه عزم ایلدیکی بکزر بکون	قورلیدر جابجا گلگون اوتاغی لالهنك
جام نقید اجلمشدر گوزی نرگسی کبی	دوشمدی دستندن انکچون ایاغی لالهنك
بربوزی گل لبلری غنچه بنزری باده ایچ	چکدیر گلزارده بو دمده جانی لالهنك

نوع دیگر در بحر آخر و حذوم و مقبوض
محمود پاشا گفت رحمه

یارکا باغی توزنه قیمت جان گرک	بلکه جان زنده اولور باشنده جان گرک
وار روتحفه دل ایشیکنه جان نثر کش قلوبر	یاری وینه واریه کشی ارمغان گرک
بر یاری تلقمه ایکی عالمده اختیار	اول کشی یه جان گرک اندن جهان گرک
لعلین وشمله گوزی قاتمی دورر	التنده حکم شرعیه بو درقانه قان

بو زینه قارشو گوزیاشن اقتدوغی بوکم	گلزاری تازه طوتمغه آب روان گرک
جوش ایله اغلدوغنی عیب اتمه عدنك	عاشق اولنلرك گوزی دریا فشان گرک

حرف اللام

سابقده غلط قاضیسی اولان بروسه لی نهالی جعفر چلبی فرماید

جامه کردی کوردم اونازك بدن گوزل	شوشویله دیجك یری یوق چنته گوزل
صوینندی غنچه کبی چقوب سبز جامهدن	بر سوسنی قوتایدا آق پیرهن گوزل
نه گلجه سینه قوتسی برجا بدتی	اول کون یونزکن آچلی دوشدی اکین گوزل
کم ساعدینی کیمسی ساقن گوزل دو	بن بلمکم ادبریدر جلدن گوزل
سوفر گوزل قوجلدی دیمش سنی نهالی	ایکین گوزلیسن ای ایکی گوزم ایکن گوزل

نظیرهٔ اسحاق چلبی

جامه کردی نازله اول سیم تن گوزل	لب آبه ارزلف معطرا بدن گوزل
بالا بلند وشاه قند وصبحی کمند	پاکیزه دل لطیف و نازك و شیرین سخن گوزل
حمام خلوتیندی جانی اول پری ایدی	نازك کلکیله سینه جکدم ایکین گوزل
بیك عاشق اولدرن کم اولا بر نگاهایله	بو ایشی کیم ایلمزالا که بیسن گوزل
شهری شهر و دشمن اول بر دکاری	دلکل ولایتنی خراب ایلین گوزل
حسن داریکن بو طلعت زیبا وقنی خوب	وار زردم گریه بلم نیره بن گوزل
بقیه بهار عالم اسحاق ره وابسك	زینده هر کز اولمیه بر بیر رزگوزل

نوع دیگر مرحوم اسحاق چلبی

جان قصد ایتدین خطکله بر تمدد اجل	اوپسم لبک نه واریدی قابر گزیمی گوزل
دنیا متاعی الکلمز یار سنه بنی	جان عزیزه مال و منال اولمیه بدل
تا کر اجل ایره قومه الدن پیاله یی	گوتور ایاغی طرره سوزم دکله ایچل
اولسه لطیف و نازک و شیرین و آبدار	بر بوسیه نه وارکی دکمز بر غزل
دوشدی شرابه یارالن او یمک ایمدی	قلدی الیقده و پرمدی اسحاق دولت ال

نظیره

خط کلدین سکا دبکا ایرمدین اجل	گوستر یوزوکی گوزه بن ای بی بدل گوزل
تسبیح و سبحه توبه ترک ایتدی صوفی هب	قور رقم بودرکه دامن دلداره اوره ال
جام شراب صوفی علمدن قوندی نزی	سیر جهانده رند اولنه یوق قدر عمل
کویکده دون رقیبی اوررکن گورن دیدی	بلمز یرینی اول ایتی اوررکه محل محل
موزون و دلکشا و بلند و فرح فزا	بر سرو قد دیمی برگوزل غزل

نوع دیگر مرحوم آکوا درنه لی خفی

بیلدم مال یتیمی اله آلماسی دکل	گر برنا الدیسه اردی مالی دکل
گرچه منهی در ایکیسی دخی لیک میک	جرم و توبیده که گیرشده فلمالی دکل
ساقیا کشتی عقل اولدی یم میه جو غرق	سن صاغ اول انکچون غصه طلمالی دکل
گزدم زلف جو اوردی له جان وردی تمان	ایلدب زلفی صاپی غنه صلمالی دکل

مطربا سوز عشقی مجلسی گرم ایتدی بگون	سازکی یاقرانوک سوزله حالی دکل

وله

فتنه دن گرچه انوک خالی رخی خالی دکل	لیک جان و دل الن گوزلریه خالی دکل
کوکلوکی خوبلره ورمکه سعی ایده کور	ویریجک آنی بورردن بنه الی دکل
رند صوفی سوجی ایچ دیو طعن ایلمه که	گندونک ایچه سدر گستنک مالی دکل
زاهدا ضحمه سنی زهد کا ایدر خستنک	اول حقک فضلدر کیشینک اعمالی دکل
دو یمز جوزنه کمبه بولرک گرچه خفی	گشی دنیاده بلورسز دخی اولمالی دکل

نوع دیگر مرحوم آغا جعفر چلبی

ابرو شرایلمیجه نی گریان شکل	اجلوه گل کبی یار اولمدی خندان شکل
اول بت غنچه دهانک لبنی دشلمک	ژاله لر گندولوزنی ایلدی دندان شکل
کاشانه دیده ده چجلاری خیالی گوریکی	صویه قونمش برایکی دسته ریحان شکل
شمدی یانمش دکلم آتش درد و غمله	داغ دار اولم لاله نعمان شکل
زلفی آتشدکی ریحان صچی دل باعندر	کم ایدب جعفری لال ایلدی حیران شکل

نظیره مسیحی

تا صبا سنبلکی قلدی پریشان شکل	اولدی هر نفس درد اره جان شکل
تازه لندی رنک ایچون یورکنه پاره لرن	ایلدی رسغزه لری تیرنی باران شکل
عرض ایدب خاتم یاقوتی لعلین لیکک	عالمی اوکه رام ایده سلیمان شکل

بزم ذلتده اول اغیار ایله کوریبور
قره یوزنده دلی شمع شبستان شکل

حسرت قد کله بو مسیحی ورده جان
قبری اوستنده بنه سرو خرامان شکل

نوع دیکر و بحر آخر مرحوم شاهدی فرماید

کوزلری یاشنی اقسه نوله جیحون شکل
دمبدم رای صبحی شب یزدا اوله کلکون شکل

دل دیوانه رحم ایله ایا سرو خرام
بگه بروانه وشید اکره مجنون شکل

قومدی یار که اینکن اولودی جیل رقیب
عجب اولدی اول اتک طالعی میمون شکل

بنی غم ونیه ده اولدر مدین ای روح روان
بکه کوسترکوردین دشمنی محزون شکل

شاهدی جون بر الف قامته میل اتدی نته
انو کیجون کوریبور قدی اتک نون شکل

نظیره بابائی

سن صبحی لیلی او جنیدن دل محزون شکل
بو رسن طاغه دوشوب سر سری مجنون شکل

سر و قدلر بوجهان باغی ایجنده بی حد
کورمدم سجلین بر قدی موزون شکل

سک کویم دیکن یار سا اولنه دی رقیب
کورمدم انجلین طالع میمون شکل

تو تمیسم طبعی شبدیز خطکدن یلرو
کورمدی کیسه بکه اتشکی کلکون شکل

دشدی وصفی بازینس اشیدن ایدر
سر سوزکر بالی سنک بر در مکنون شکل

نوع دیکر و بحر آخر هجری افندی

کرچه سرمهر دیه دل دیر مکده ماهر ور کوکل
سن صنمدن غیره باشش اکسه کافر در کوکل

لاابالی بر قلندر رد مجرد پاک دل
ایکی کون بر یرده اکلنمز مسافر در کوکل

بز تحت باغنه باشینه ایر قمر قلبدن
بردلاور بانش و جان او بز مجاور در کوکل

لعل نابک یادنه یاتر دل اغزو بر موب
خسته دل اشفته حال آرزده خاطر در کوکل

کوز بو بکسه جهانی سیر ایدر رندانجه
علم اخفاده بغایت هجریا ماهر در کوکل

نظیره تکلمی

برخ کلنار که مایلدر و غنچه شمع و تمیل
بو درای دوست که الجنس الی الجنس یمیل

یوبه کم ساعد سیمینکه اغیار اوره ال
سن بنم بو نیه صال الی بن ای دوست کفیل

هیج انوکله بلک وار لغنه حکم ایده مز
ایس وقت نقدرایدر سه فاللّه قتیل

سکه بو وجهله کمدر اوله تمتا کوزه لم
آفرین حسن جمالوکه زهی حسن جمیل

جو سر جانی درنطلی که ایده ساکه روان
کرچه چوق لسنه دکل تحفه سی نز تکی قلیل

نظیره وصفی

ابرو که یکزرم ورشس لطفده هلال
بکزرکه ای صنم یکله اولدی بو خیال

کوردی تمام بکزر ابرو که عذرا یجون
قدت دوتا قلوب دل اکسکلو کن هلال

قنلو بشمله لایه دونمشدر کوزم
جهان داغ لاله درکه داغ خیال خال

بکزرکه بولدی آب روانکله پرورش
سینم زمینی کم طلوه در بترون نهال

وصفیه رد نه دردیو وصلک حرام ایدر
سن غیر یلره ی ایجه سن اولی حلال

فغانی

هیج ترقیده مه کبی بول کون به کون زوال
اکسکلوکی کوریه بن ای قشی هلال

[illegible]

غم بسترنده جان ویرو بجان الور کول … ای جان طبیبی کل تیشن ایرقتی اولدی حال
بلدم فنایه وار دیغن چار عنصرم … تمدیمنده ای قشی یا اولدی آکه دلال
غم بوته سی وررر بدینم ورسه نقد جان … سوزم شرار رخلر بید اولدی اکر قال
فال اجدم ایدی ای یوزی مصحفا کو قیدکر … کلدی الف قفانه اولدی محبته خال

نظیره دیجانی

مطربا قوله مخالف کلمه ادمه بی تمسل … بشدکل یوزلولرک وصفنده بر رنکین غزل
فرصتی فوت ایلمه کم دیمه کزکر وز ا ر … وصل یازلی نظر و نقد عمرلی بدل
برقل اوزره دراسس حسنک اتمه اعتماد … روز کار آینه اسکندره ویردی خلل
قامتک شمشادنی ایرد کورمش سرو دن … راستی الکسک دکلدر چشم نرکسده حول
خون حسنکده دهانک بخش غایبکبیدر … اکر بو مسکین بجانی مستحقدر لا احق

نظیره کمال پاشازاده

جو سرجان اولمی اول قرشواره بدل … که آب حیواندر چقودنی آنی غواص ازل
اول نه کوهردر که جان ملکی خراجی قیمه … عقل صراف قیاس اتسه بهاسن فی المثل
بحر عشقک غصه ایرمکه زنی فکر محال … غصه زلفوکی عرض اتمکه زنی طول امل
باربجران انکه حال کرد ونه اکر … اورسه لر برذره قلدرمق دکلدر متحمل
بزمنه قصر جالنده نکار کشمه لر … بو زینک التونی نقاش اشکم قلدی حل

نوع دیکر دجر آخوند جانی بک

جفا بود رکه صحن چمن کم تو تق دکل … الا که عمر فا فلاسی اوترق دکل
انجا راکرچه سر ورقی بر کتا بدر … اوراکی اولمیا نه جهان برو رق دکل
ولدار سندن اولوریه بعد مشرقین … سی ایت کوکل عاشقه بعدا وایرق دکل
بر دمی وار درای کوزی سرست جنگانچیه … تکادل بخر دلر برمیله قیلیچ بچق دکل
ایدر بجانی جنت دیدارکه آرزو … دنیاده کرچه بوهوسی اولمق دکل

نظیره جنانی اورنه ده وفات ایتمشدر

بر شیمی وار جهانده که محبوب حق دکل … انکار رنه نکلم ایدن دل بو دوق دکل
ایزکه توزن صبا دناوزن کسیده کل … بو باغده نه وارکه بیکا کوزلق دکل
متواضع لابه سیل بیده سن کسن … کورمک درسه نور یقین ارتق دکل
وارسن بد سواکیده بو خرمن وجود … سرداردل اولانه سری برشق دکل
باغ وجوده دکلیدن طفال ورد … نم وار جنانی نندد اکا قول ایراق دکل

نظیره انوری

تاج محبتک کنز مستحق دکل … تدل کله رکر اینک اوکنده یتوق دکل
جام شراب عشقکی کوکش اهلی نوش اید … پیروزه ساغرایجره کوریمن شفق دکل
جسم بوکینی یعقوب الن اسب روحمی … بیکانه کدر ای قشی یایم اولق دکل
ای باکه اغلقدن اوضمزدین کوزل … بجر لبکله جان ورورین اغلمق دکل
بنداودکتدی انوری اول خواجه حسن … غم چکمه کل که عاشقه بعدا وایرق دکل

نوع دیکر دوم سلطان

نظیره جنانی عبد الکریم زاده

صفا کوکلر رنکدن ایدر طول امل … ازل
بولیا زشن جمکا تبع غیدر ازل

لیک آغومه دیدیجه بکه سود و کنی یار — اشدنلر دوری واالله و باالله تحمل
بو جهانی اچه کوکل آچلی دلبر چوغ اولور — صنما اولمیه بر سنجلین غنچه کوزل
ایزی توزینی ایدرسک کوکه خاک جلا — کوکل آیینه سنه ایرمیه عالمده خلل
بو سوالی بلوکی تو جمیعه ایرمدکی بو — وارمش آرده بلدم صنما قلیجه علل

نوع دیکر و نظر آخر بجاتی بک

نالیه آهنک ایدرسک ای کوکل فریاده کل — بژکه طاشدر بصوب طاغلر کبی فریاده کل
سن کوکلدن چیقمه عکمدر غیره باراولدر — اکسکسه ای قمر رخ یاده وار به یاده
چاکک استرسک بکوب بار تعلقدن الکه — سرو کبی سبزه زار عالمه آزاده کل
محو اولور خط اهل بانشده خط وار — خاکپای جانستانه عارفینک شاد
اوکمه وغندن بلک اولدی بجاتی بنه کاه — صنعت اوکرنمک اکر مقصود ایسه استاده

نظیره طایعی

لیلی و مجنون او قورسک ای کوکل استاده کل — خسرو و شیرین کرکسه خدمت فرهاده کل
صوفیا سندن ال آلدرا یاغه دوشدی هپ — باشک ایچون توبه ایت شمدنکرو ارشاده
ای نیم جانم صورن آزاده اولدم غصه دن — بن یکی دن بنه قول اولدم مبارکباده
نیجه آقر کوزیمن درسک بو یاشم دجله سی — بر کز ای مصر ملاحت سیر ایده بغداده کل

بونجه بلد آستانکده دسور نیورطالعی
وعدکه بر کرد جاک کل در ومند افتاده

نوع دیکر و

فرد باید

صنمازکم ترکه جان اتمک بکان آسان دکل — هیچ انکچون غم یمی جاندر جانان دکل
فانی و دشوار اولدی جانم بیلزم کم نبیلیم — کور فلک مشکل سنی کورنک دخی آسان
سوز دلدن صوادلن غول قنلو بیگانم — بودوکسندر کوزیدن قطره قطره قان
زاهدا قو رقمه سن نار جهنمدن — هر جهنمدن نه غم چون آتش سوزان
بیدار اغزنده مه بوزدن بخیر بر — جعفر احسنبنه یار کرفلک حیران دکل

نظیره واتلی

یاقه بلمک آفتاب حسنک آسان دکل — مشکل اولدر ناظرا اولماق دخی آسان دکل
سن قطع ایلر ای ساقی قدح ایت کلکسن — بزم عشقکده دسنک هر کگه سرکردان
ای ملک صنما که آه سوز ناکمدن بجم — چرخ تنوررندر تورینه حمل بریان دکل
جام ورد که نوش ایده بر اطلس د صلدی جوعه سن — کوز زر مدن قطره قطره طمیلر قان
التونی و سکفلو سیا چیدر شراز نار — صنه ذاتی ملک عشقکده دسنک سلطان

نظیره خیالی بک

دار سیدر بر دیده دکم در دکله ادل کریان دکل — قارن بر دل تاب حسنک شوقنه سوزان دکل
عاشقه جان ترکن اورتی ار آسان در — ایر دو دشمک سو کولی جاناندن آسان
قصد قوربان ایسه غزکه خنجری قصاب — عید حسنک کورملکده ربکوت قوربان
خواهیندی بی کناه عاشق کوکلن تقیمی — نیجه دیریم کاول پری یوزلو ملک انسان

قوندی سلطان خیالک چون فراقی کوکلمه	دولتکده و بزم شاهاکه آباد اولان کل

حرف المیم

ازان جمله سلطان مرحومک مکمل دیوانی واردر سلطان محمد خان اوغلی در سلطان بایزیدک قرنداشیدر مرحومک ایکی مخلصی واردر کاهی جم کاهی سخایی

کورینن چرخ معلق دود آهمدر بنم	هم فراز عرش اعظم تکیه کاهمدر بنم
لبلری عکسی تنمدن چشم خونینده وطن	کوشهٔ میخانه نه مردم خانه قاهمدر بنم
زلفکک چندن کتوردن بن ضعیفه ای مسلم	بو بخه دردیله بلا بخت سیاهمدر بنم
کوزلرم باقمز نظردن دوشدی اودمدن برو	نوله رحم اتسک اکاکم عذرخواهمدر بنم
دیدم ای ابروجی بلمز بس کلدی دردی	بیلورم اول ای نوای خاک راهمدر بنم

نظیرهٔ تاجی زاده جعفر چلبی

چرخه بر پا اودادرن سرکشیده آهمدر بنم	تیره ایدن عالمی دود سیاهمدر بنم
ایشیکنده یر بولالی کوکه ایرشدی باشم	ماه نوکم کورینور طرف کلاهمدر بنم
شب سیندن بقعه‌ای ملقا صبحا	اود براغن مجمر افلاکه آهمدر بنم
سر سحر کر قاپوسنده اول کوزلری شاهنک	نوبت شاهی فغان صبحگاهمدر بنم
بخه بلدر سنکیولکده طراغ اوشم	دیمه کیم برکونکه جعفر خاک راهمدر بنم

نظیرهٔ [illegible] بک

آسمان سینه تیرکدن پناهمدر بنم	انده داغ درد و غم مهرلیه ماهمدر بنم

نظیرهٔ جلیلی

[illegible]

ایله یوزدن بوزا اولمه بچه بو چرخ خنک چنبری	یوزنی قاره قلن دود سیاهمدر بنم
تیغ ناز ایچنده اول سروی خرامان ایلیین	طوغری بیلک دوستدر بو باد آهمدر بنم
ای کل تر تیغ خارک قانمی دوکدوکجه کن	لاله زار غنچه و کل یا کواهمدر بنم
ای مسیحی کون دکلدر آسمانه کورونن	شادلقدن کوکه اتدوغم کلاهمدر بنم

نظیرهٔ خیالی بک

کرونه دیمه بو زلف سیاهمدر بنم	ای ظالم بو کیوکر دوتمش کناهمدر بنم
حلقهٔ کردونی طوتی بانی بربندن قچن	شام غمده قوت بازوی آهمدر بنم
شاه عشقم چینه داغوم دکمز باج ترکی	شول کدای بی سروپا سپاهمدر
بزم حسن ایچنده ای چال چشم ابروی نکاه	ایکی دردم ایکی شوخ کج کلاهمدر بنم
ای خیالی فقر تاجنک کلاب کونک	هر پلاسی بر لباس عز و جاهمدر بنم

نوع دیکر وجه آخر ازان اسحاق چلبی فرماید

یولنه سن عشقک جانی فدا ایلیسلم	طوردم قولمزه عهده وفا ایلیسلم
سن جفا کاره خدا مهر و وفا روزی قلسه	کله بونیته صد قیلده دعا ایلیسلم
کورمسلدن ایکی آی اولدی تفنک خزان	اول ایچن وقت نمازینی ادا ایلیسلم
کل ایکم کل سکه جان نقدی تسلیم ایدم	اولمدین بو برجزی ساکه ادا ایلیسلم
کم بو نعمته پایانی وار خون عکسه	جمله عشق اهلنه اسحاق صلا ایلیسلم

نوع دیکر وجه آخر ای حبیبی

[illegible]

نظیرهٔ [illegible]

[illegible]

نظیرهٔ رزی

دل شکستم غم شراب وغصه در انیم بنم — کاسهٔ مجنونه دوندی اولمدق باشم بنم

صنعت عشقده بن فرهاده اوستاد اولمشم — ملکت محنتده مجنوندر سبقداشم بنم

حد شکده شمع مجلسده شها پروانه‌در — بندن ایا عذر طرب نقده یاداشم بنم

عالم آمدن قورر ابرسیه باشم بحرى — ابر نیسه کرجهانی غرق ایدر یاشم

دردشاهد بازم اوبم عشقباز اندوده‌در — صحنهٔ رزی هر زن دنیادر اوبناشم

نظیرهٔ حیرتی

کندی اوکلادی کابوبیز بنده کی باشم بنم — در دون قوتلمدی بو اوکمدق باشم بنم

تکیهٔ عشق اچره ابدال ایتدی بن درویشی — نوجواندر کرچه پیرم اولدی یکداشم

غم بیوبن بچه قان اغلمیا بن دوستم — کوزینده غصه اولمشدر صوم آتشم

دیرمیان اول فتنه باشنی بولدا شلر — اولمادی عشق یولنده ایقداشم

غم بیابانندکمدن یاکم اولسون حیرتی — واریکن عشق اولو بردیوانه یولداشم

نظیرهٔ سروری

تهرتنده قبهٔ جامعدر بکشم بنم — قاپولاری اوزره طاقیدر ایکی قاشم بنم

ظلمت حسرتده یتوب کندی ای دلتکه — کوزنه قاره کونه قلدی اوکمدق باشم

کوزلرد باداوکجه اوجه دعینه چمک — یلدزا دلر بچه ضعفدا یقداشم

طشره ده داغ وفراق دایجروده سوز عشق — حضر ایکدن کزدوکلدر ایچم طاشم

بو سروری بو بچه مدتدن کدوکن کلدی — ویدکه براو طعوب اکه صنرطاشم بنم

نوع دیکر و مخمس آغازان احمد پاشا فرماید رحمه الله

ای کمان ابروسنه جانیله قوربان اولدیغم — زلف شوریده کبی مندر پریشان اولدیغم

اکه سایهٔ صلک سپید بندکه هریکان — بوهوا وندر بنم خاکیله یکسان اولدیغم

نتاد دورنده که سرتا پا عمارتدر جهان — بن کدالایق دکل کوینده ویران اولدیغم

آرزوی خاتم لعل کهربار کدرر — مورکن بن طالب ملک سلیمان اولدیغم

بمشم بر یار شیرین آتشینه شمع وار — احمدا اندر کریان وسوزان اولدیغم

نظیرهٔ اسحاق چلبی

یوغدی بو دجهله هرکز پریشان اولدیغم — بلموم کیندم بللدن بویله حیران اولدیغم

اتش غمدن کویمشدر دروم شمع وش — شادلقدن ضحکم ظاهرده خندان اولدیغم

سیر کلزار ایلمکدن سنچ ای آرام جان — بلکه کلوریاکه اسیر بند وزندان اولدیغم

جان جانک عیدینک نشاقدر کوستر یوزک — تا کیجم تاکی قبلم تاکی قربان اولدیغم

بر صحی لیلی نکارک قصهٔ هجر ایله در — عالمه مجنون کبی اسحاق دستان اولدیغم

نظیرهٔ روانی چلبی

عشق ورندندر عالمده دستان اولدیغم — چشم مستکدندر هر لحظه حیران اولدیغم

خاطرم جمعیت استرساقیا صون ساغری — غم ویں ظالم النندندر پریشان اولدیغم

[illegible]

کوکی هر جای بر مهرویلی سومشدر کوکل … اول هوا ونده ربولتلر کیبی کریان اولدو
وانه خالک یله ویردی بو عمرم حاصلن … کوزده یوکده سنک خاکیله یکسان او
کعبه کویک روانی قو طواف اتسون طواف … نای قبلهم های افندم های قربان او

نظیرهٔ قادری

مدم اولدیجه بلاغ دلدارهٔ زهر حسرتم … فرقته بو دردله قالمادی هرگز قدرتم
نازکی آزایلد اولدر دکه بوبن دلخسته … ای افندم آنم چوق سودکم اذوبلتم
جور ایلدا کلدم هر دمده جانب اوتانی … کیمه قریاد ایده بن جنک اولدی غمدن طاقتم
دودا آتم سایه سنده ملک غم سلطانیم … پادشاه اندی بنی ظل همای همتم
قادری اول یوزده سوزاولمزکه اولمز حسب حال … اهل حال اکلر نم درد درون حالتم

نظیرهٔ اسحاق چلبی

اکم عشقکده اکسلدکجه صبر و طاقتم … طاره دین کوندن کونه ارتر کمال حیرتم
سن لبی شیرینه جان ویرمک ندر زاهد دیمه … یوقمی بر دیوانه دکلو قیند کتدی غیرتم
اغزکی اوپسم حکیم کبی کلور ردی جور کچه … درجه یوق طالعم طاغلر جه وار دردیمم
عاشق صاقی دلک یکسان اولور ای خاطری … ساقیا کزلو اشم یوقدر که اوله خلوتم
صورت دنیا بسنده اسحاق سورسیم یوزده … احسن تقویم اولا معنی یوزنده صورتم

نظیرهٔ پیری پاشازاده محمد چلبی مخلص شریفکدر

شاه عشقم غم بلاسیدر قبای عزتم … خاک یکدر تنها باشمده تاج دولتم

[illegible]

اولدلی وصلک متاعینه خریدار اکی کل … جان ویرب درد المه در بازارغده صنعتم
اولیجک ای نور دیده قبرم اوزره قل کذر … دولتکده کنج عشاق اولسون تربتم
طبل آتم کوس سنا هیدر که روز حشره دک … شاه عشقم عرش عالیده اوریلور نوبتم
موسم کلده شراب ایجوب کوزلر سومکه … راز یا بیر مغاندن قلدم ایدی بیعتم

نظیرهٔ خیالی بک

بن جنون وادی عشقم که الق صنعتم … کوز ولیدم در رباتمده تاج دولتم
باکه فرهادیله مجنون بو طریق عشقده … بیرسی شیخ عزیزمدر بری هم کسوتم
جام می لعلوکه اولمیش ایا بسته چشم … صاغ اولورسم دینه ده چوقدر الکله صحبتم
خرمن حسنکده دلی به دانه خالک کورب … میل ایدرسم نوله یوقی مور دکلو غیرتم
ای خیالی کون کبی مشهور اولیدر شعرله … ذره وش اول اده رویا سند اولسه رغبتم

نظیرهٔ ذاتی

اول پری بر کون قبول ایلرسه ساقی دعوتم … پیر بیر قندیل عرش اولورسه جام عشرتم
نوله ای ساقی خم می کیبی نوش ایتدم هواکی … چون شراب شعله اولدی مخمر طینتم
پورورم سرمست و حیران واو زمدن نی کبی … اچین عشقک مین بلمز بنم کیفیتم
چون نبی اولمدوردی غم یا بعد طرقدن کتور … بردم ای عیسی نفس ایله زیارت تربتم

ساقیا ذاتی عجب دیوانه لک ایلر دودم … کرم اولب دیدیکه افسر عجبدر شهرتم

[illegible]

[illegible]

نوع دیکر وبحرا خور حوم خیالی بک

قلن آواره بر خوخ کبوتر باز در کوکلم … یقلسون کوینه چونکم بکر او یا زدر کوکلم

کبوتر لکی کوکده او جرسه اول طلعت هما … بحمد الله کشهباز فلک پرواز در کوکلم

دم وصل اتم جسم ضعیف وفرد دم آنکجون … هلاک جور دلبر در اسیر ناز در کوکلم

خیال کاکلی اوتار ید رمضراب بیکانی … محبت بزمکاهنده چلینور ساز در کوکلم

خیالی یقدی مجنون ملامت بیشه دن شمعی … طریق سوز و درده عاشق سرباز در کوکلم

نظیرهٔ عارفی

غم دردک جکنلردن بنم ممتاز در کوکلم … انکچون غم طه پسنده عشقک سرباز در کوکلم

بنم مقصودم ای صوفی دکلدر صورت زیبا … هلاک شیوه در جانم اسیر ناز در کوکلم

نه قلدن چلسک ای مطرب بکا مایل دکلدر دل … نه پرده ساز عشق اولسه اکا دمساز در کوکلم

دونب کون لانه دهره دکلدر کرکی کوکلم … بقومی دکمه بر صیده عجب شهباز در کوکلم

نولا کشف رموز عشق قلسم عارفی کیم … بحمد الله که بر عشقده همراز در کوکلم

نوع دیکر وبحر آوازان خیالی بک فرماید

کوندرمدک بزه بر بکلو باکه بر سلام … دنیاده بی وفالر ایچنده سکا سلام

ال دستکه بیالهٔ کوکلک صفا بولسون … تاریک اولور شو خانه که اولمایه کر جام

تینک الکده کوردی بلک یوزلو خونجه … تا زکلله سینه جکدی او دم نیام

عشاقی عشق مجنیله پیشتدام ایدر … خلقه سیاستیله و بر شاه انتظام

باشم خیالی قلعهٔ کوه بلادرر … کم دود آهم اولدی انک اوستنه علم

نظیرهٔ اسحاق چلبی

اغلرسه کوزلرم نوله هجر کده صبح وشام … سن ماهی کورمیلدن ایکی هفته در تمام

اولمکله کلو بر دم ایسه خوش حضور در … جان ویرورز بو نفسلو لماغه شاد کام

خوش نعمتیدی خون وصالک نواله کی … شکرین بن فقیر کر اولمیه حرام

بر دانی یوق جهانده ایاغم جکر کبی … باشمده حالت می فرقت الدی جام

حقا بودر که اولیسن اسحاق دردمند … کلمز غمازکرسنک اول یار والسلام

نظیرهٔ نجاتی بک

یولکده توردی دیده لرم حلقه حلقه دار … صیدایده تا نظر بسنی ای کبک خوش خرام

رحم ایت که قلدی سن کل خندان فراقنه … یوزم صحیفه سن جکرم قانی لاله فام

لایق دکلمی شاد اوله لطفکله بر نفس … تو لکم دعای دولتک ایدر علی الدوام

صوفی لبک بیندن اکرایجه بر قدح … ذکری صراحی غلغلی تسبیحی اوله جام

زراق صوفی بخته بیله الده یوب بزی … باقی قلن شرابه دل زشکه دیه خام

ولدن کیدر روی غم کیجه سینک قوکلو غمی … ساغر هلالی اولسه نجاتی نه تمام

نظیرهٔ خیالی بک

کلزاره بکزر اهل دلک مجلسی تمام … بلبل فغان و عاشق وکل یار دلار جام

[illegible]

نظیرهٔ نفسی [illegible]

[illegible margin verses]

نظیرهٔ [illegible]

[illegible]

نوع دیکر زبان [illegible] ونفسعو ر اصفی کرفت

[illegible margin verses]

زار اولدیغمی قارشوکه مجلسده نی کورن | برعاشقه طولادی بکا اویکنور مدام
ایتم کوجکم شرابله محبوبه تورشم | عاشق بلور چو حالی نه درسه دیسون عوام
کل مسجدی تومیکده یه نقد عمر تکی | صرف ایتکه درلر او واریکن مسجد حرام
خالی لبینده نقطه شکدر غالبا | اولماسغین دهانی وجودینه علم تام

نوع دیکر وبحر آخر نجاتی بك

عشقله بیدارکم صنما کرخوابم واریمز | کوزمی کوکلم اچقدر فتح بابم واریمز
تا صحای محشری اکمه یکلدر سن سیمینی | شول قرا زلفیله یارکچوق حسابم واریمز
حور رضوانی اکوب دوربینده واعظا | غیری دلبردن بلورسن اجتنابم واریمز
کوزلرم کوتی یوزنه قرشو طلودر اشکله | ایکی شیشه کونده بسلمش کلابم واریمز
سینه خالی چشم ودل کریان دیریانکی کلک | باهم اوناغم هم شرابم هم کبابم واریمز
وفتر کوماره یازدوغم محبت سوزلرن | لوح خاطردن درم صنعه کتابم واریمز
ای نجاتی اودرم جنتده یارن برابر | درکه علیایه چونکم انتسابم واریمز

نظیرهٔ مالی چلبی

ای فلک کرم اولمایدی افتابم واریمز | دوزریه صنمز کوکنی برماهتابم واریمز
کوزلرم سکر تولانغم چیکرویوزم قرز | یا الهی خیره قل بر اضطرابم واریمز
لعلنه صوردم که نیچون جانی بجار ایلدی | دیدیکم هی دردمنده اکر جوابم واریمز
اوپزر هر کیجه غوغای امدن بنم | ابتدکردن ای صنم غایت حجابم واریمز

نوع دیکر وبحر آخر جعفر چلبی فرماید

دست بوسه نتهکم سعی ایدرم ایرزالم | دوستم باری اجازت ور ایاغنکی اوپیم
اولدی عالمده چو یوغم غم واندوه بلا | قصهٔ بلبل زاغ اولدی همان نامشلم
خطا کتور شی بنی اولدرمکه خدکر صنما | الهکم پاکر الم اریدین ایردی اجلم
عشقك ای حور بنی ایلدی کویکده مقیم | عاقبت جنته ایلتدی بو کوچك عملم
زلفی قطع اولدی دل قدهو سنزه کوکل | اردی عمر آخره اکیلمدی طول املم
مست اولوب برکجه قان اتمه کرکوزی | اکر دوعلکه ایدیب دیمزیسك کوزلم
جعفرا شمع کبی سوزلرمك سوزندن | دلی اودلاره ینز هرکم اوقورسه غزلم

نظیرهٔ روانی چلبی

ماه رولرده سنی مجادرم چو کوزلم | نوله بر آینده تمام اولورسه هر غزلم
خوابه وارسه خط مشکین کوررم خنده | نورقوم اول قره دوشدن که یتیدر اجلم
کرچه یوقسه که بدل عاشقه نازلیده | دردوغم چکمه اولمایه بنمده بدلم
بحر اشکمده یدم بچه مرجان اولدی | کوزمك قنلو یشن بلمدهٔ ای دوستلم
بو قدر چونکه صارمانعه روانی جانی | الکر اوخشیلم باری دود آهن املم

نظیرهٔ فضلی

ایرمدی کتدی سنك قامت زلفوکه المم | یچه کوننده بویدی طوغوسی طول املم
دهنك دایره سن خط ایسه طوتسه نه غم | استیوب بولیرم کوی عدمده اجلم

کوی یارا چه توزیانمی بر خطه رتب — بو یوزی قاره یم صانکه اولبدر ئلم
باریم بو کوبی قدتی چوکان ایدی — خسنک طوبی کوکه اغسه بریدر کوزلم
کوییا شمع ولی یا قمغه بر آتشدر — فضیلیا شرح ایده لی حالت عشقی عزم

نظیرهٔ نجاتی بک

فکر سودای سر زلفک اوجندن کوزلم — قصهٔ لیلی و مجنونه دوبندر مشکلم
چون لبک شربتی بر خسته دل امسم اوله — انی بن خسته دل الطفله بیور املم
دور خدکده کلوب زلفک مخاتری خطلک — ای دریغا دوکنوب بزم ارشدی اجلم
مسنجده قویمه یلر میکده دن سوردرلر — نه حلاله یرار اولدق نه حرامه کوزلم
بن نجاتی تیکک خاکنه یوز سوردکمدر — اودرین برکون اوله آنیعک اویکلم

نظیرهٔ سروری

بسنی تو چاغرایدی مرکجه طول املم — تومدک اکه کتوباری دوداغک دیلم
وعدهٔ وصلوکه دکه صبر ایدرایدم اما — تو رقم وعده ایرشمدین ایرشدی اجلم
طوتلم مرنه بیورسه او شاهک قولیوز — ناتوان نزره چون دستن اوزرندی طوتلم
دیدم اولدق اکبر لیلی و مجنونه بدل — دوی کمسه بدل اولمز نره بیر کزندلم
اوله رحسرت سینه بو سروری دیدم — دیدی رحم ایلیوبن سینه ده انی کوزلم

نظیرهٔ وصولی

دیده مک کوزنه طوره کوره بن خون جکرم — بنی بجر کده کورب کوزلری اولدی کوزرد

بزه بر سبزه خط و قاتی موزون کرک — کلهای دل هوس سرو چمندن بچلم
خط دکلدر کوربن عارض دلدارمزه — بر سینه نامه کتوردی بکه نا که اجلم
دیده کوز قاره سنه خال رخک نقشن ایدر — بغچه بر لعل لبک یا دله بز قان یوطلم
باد آهو مه طیانمزدی وصولی بو قدر — چرخ کردونه ستون اولمسه کردودلم

نوع دیکر و بحر آخر از آن
خیالی بک فرماید رحمه الله

کوکلم دار وار سر زلفوکه بند اولم — بو کار عشقی باشه الممش لونداولم
منصور داره دیدی کتور خاکدن بنی — تا وهری زیر پایه الوب بس بلند اولم
آیینه طوتمه سنکه قدح روا میدر — بو کار دل پسندی قیو سنخود پسند اولم
خورشید وقتکن بو امیدم که سایه وار — بر یوزی پرده کوشه نشین دردمند اولم
بن ای خیالی ناله ایچون بر نیم بنه — چون نای قند لذت دنیایه بند اولم

نظیرهٔ ذاتی

کوکلم دارکه رشتهٔ زلفوکه بند اولم — بی کار اولوب جهانده تمام برلوند اولم
اصدی دار زلفکه بنی منصور وش شها — دار فناده رفعتله پس بلند اولم
رحم ایلدی ای طبیب الدجان بکرمدد — کم درد عشقیله بتر دردمند اولم
لا یقمیدر انده یا سنک دوکلمدکم — دروش خودرو مستمند اول مستمند اولم
یتر ذاتی باکر اشکسته اول نهک — برکز قولم دیملکیله ارجمند اولم

نوع دیکر و بحر آخر خیالی بک فرماید

کهی زهراب غم کهی دیو خون جکر چکدم	محبت بزمنه همدم اولالی کوزلر چکدم
دل و جان نکچون بزدن یوکوردی خیالنی	کلبخه قرشودن یره وکه سینمن سبر چکدم
لیک اوید و کمه ساز حسدن نغمه خیالی	صراحینک بجه مجلسده اغزندن خبر چکدم
سر بر عشقی اولدم واهی و فرهاد و مجنونک	طرب دیوانه لر الاینه بر آخی سر چکدم
خیالی اول جاطلعت شهک دیوانه سی اولدم	باشن اوزره دو دو آسمه لکیه سر دایم

نظیرهٔ شهودی

تنکم تیر یار دسینه چاکی سپر چکدم	صنکاسن سینه بر سرو قامت سیمبر چکدم
دما دم نوش قلدم جام زهر آلود هجرانی	ابر نجه وصل جانانه نلر چکدم نلر چکدم
دل پرخون کبی مست اولمش نجه لعل لبکله	چمنده چون هامان غنچه دن جانا خبر چکدم
هوای مهر کیله رقص ایدر سر زره کردوم	غبار خاکپایک چشمه چون کحل بصر چکدم
شهودی چون در آغوش ایلدم اول سیم ساقی	میانینه او شاهک کویا زرین کمر چکدم

نظیرهٔ سلطان سلیمان

محبت جامن الیلدن دلا بر درد سر چکدم	بیلدن آتش عشقه نلر چکدم نلر چکدم
جلوس اتمکه شاه غم کوکل تختنه کلدکجه	ایا غینه نثار ایچون کوزمدن سیم و زر چکدم
سمند نازله دلبر ال اوره زلفه چوکانه	کیرب میدان عشقه بوده الکابر طوب سر چکدم
قولو سه داغلر بقدم الی زرین ایلدم	توشن بیلورکه ای دلبر نکار بز زر کمر چکدم

[illegible] واهینک [illegible]

نوع دیکر و بحر واحد [illegible]

[illegible]

تجی کلشنه وار مه تماشا ایله بوسینم	قول کللر قلوب داغم الندن سر بر حکمدم

نظیرهٔ واهی

شاه عشقم دوداکم پایانده رنجم	اشک چشم اشکرم طبلم فغانمدر بنم
رعد ضحکه قبهٔ افلاکی کم کم کلدن	یارالندن نعرهٔ آه و فغانمدر بنم
چرخ اعظم باغ عشقک ایجه بر دولاب	ای کر دون اندرن اشک روانمدر
ای طبیب جان دل دردم نکا شرح اتمکم	زخمک اغزنده پیکانک زبانمدر بنم
کرم اولوب آهم ایتدیکم فلکلر دانبا	تمغه قندیل عرشی شرر و بانمدر بنم

نظیرهٔ جعفر چلبی

خانهٔ مهر و محبت کم مکانمدر بنم	عرش عالی همتی فرش آستانمدر بنم
شمع رخسار که شب زلفکده روشن اولالی	سورهٔ نوردخان ورد زبانمدر بنم
یانم ای مهر و شده کلو آتش مهر کلیم	چرخ نیلی دیدوکی خلق دخانمدر بنم
عالمی پر نور ایدن مهر کون دکلدر آفتاب	پرتو حسن مه نامهربانمدر بنم
چونکه جانلر جاندر اول کلعذار غنچه لب	یار بشر جعفر ثنیه روح روانمدر بنم

نوع دیکر و بحر اخوازان واهی
اسم شریفی غیاث در

نوبهارم چون سفر اتدی دیارمدن بنم	حاصل اولمکه دوستلر باغ قرارمدن بنم
داغ حسرتلر قودی وصلت شبنده جانمه	اودجقوب بلغل سمند شهسوارمدن بنم

[illegible]

نظیرهٔ [illegible]

[illegible]

نظیرهٔ جناب

[illegible]

نوع دیگر ولی الدین افندی احمد پاشایه گفت

[illegible]

آتش آه درونم طشره تأثیر ایدر — قاچك ای یاران شعق رهگذاریدن بنم

دکیلوب بر کامیدم لاله وش پژمرده آه — داغ حسرتدر قلن اول گلعذاریدن بنم

طاپس حسرتده بنی بر لعبه زار ایلدی — ذاتیا بو نقشی اوغزدم نگاریدن بنم

نظیرهٔ نظمی

بن نه محنت چکدکم هجر نگاریدن بنم — اهل درد اولن بلور فریاد زاریدن بنم

اهل حال اوله نه بر حالت کلوزلی اختیار — دردیله بو نازلی اختیاریدن بنم

ملك حسنه شاه اوللدن یقدی کوکلم تربتی — کیمه فریاد ایده یم اول شهریاریدن بنم

یول دکلدر کوزلمك عشق اهلنه ناموس و عار — کچمشم بو یولده بن ناموس و عاریدن بنم

نظمیا شول کسه نك ذاتنده اولا جوهری — خط ایدر جانینده نظم درنثاریدن بنم

نوع دیگر در بحر آغازان
ذاتی اسم شریفی عیاندر

کوزم اچدم بو بحر پرادلو صحرا گوردم — انده بن دانهٔ خردلکبی دریا گوردم

وقف ایدب سینه سنی نالهٔ بیوزلی تنالی — رقصه کرمش بخه بیك عاشق شیدا کوردم

انده بن هیچ وجودمدن اثر کورمه‌دم — وارلغم جمله فنا ایلدی یغما کوردم

زاهدا کوزکی آچ عشقله کرمیدانه — عاشقك منزلنی عرشدن اعلا کوردم

یاقدی عشق اودی بنی برلکه بتدی الکك — دیمك اولمزدی چوق دربو تماشا کوردم

بحر بیك ذورق سرگشته اکا مستغرق — موج اورر جوش ایدب پرلو دریا کوردم

برکوزل واقعه دربو که ایچوب جان کوزلی — خواب غفلتده دیکن عمرنی رؤیا کوردم

هیچ کندودن اثر کورمینك کوزلی ایچق — لیکی بیب کندوبی کوزلری اعما کوردم

ذاتیا هیچ زوال ایرز اکا حشره دکن — چوق شکر حقه که بر شمس موید کوردم

نظیرهٔ روانی چلبی ادرنه‌دیدر

ینه میخانه ده برخوب تماشا کوردم — صبر یغماجی بر دلبر ترسا کوردم

برقدح میله بنی اولمشکن درکوردی — ینه اول مغبچه ده معجز عیسی کوردم

زنك غم طوتدی دلی قوتر ایا باده فروش — کوکل آیینه‌لرن سنده مجلا کوردم

بزدمی صوندنده لم آب حیاتی تشنه — خط سبزنی انك خضر دیو تمنا کوردم

قنی صوفی لنوب احمد دکلی باده‌ده تاب — حمد لله که روانی بینی شیدا کوردم

نوع دیگر در بحر آغازان احمد
پاشا رحمه الله

سرنامهٔ محبتی جانانه یازمشم — حسرت رساله‌سن ورق جانه یازمشم

ناشدنی دردیله عجب ایدر بلبلك — بادصبا الیله کلستانه یازمشم

زلفك حکایتنی کوکلده مثال ایدب — غم غصه‌سینی لوح پریشانه یازمشم

رسم تمتشم کوزنده خیالوکی کوبیا — نقش نگاری ساغر جانانه یازمشم

تاب زنخگده سوزنی یازرکن احمد کبی — شوقندن اولدره طوتشوب یانه یازمشم

نظیرهٔ جناب

[illegible]

بو رقعه کرسن شه خوبانه یازمشم — بحر آتشینه حسرتله یانه یازمشم
درد و فراق محنتی شرح ایدر بوکم — اول شهریار حسن و خوبانه یازمشم
یعقوب خسته حالی بیک سوز ایله — مصرکه عزیزی یوسف کنعانه یازمشم
درویشم و فقیرم و مسکین و دردمند — مورم که وصف حالی سلیمانه یازمشم
قلمه علی ناله و فریاددن ایراغ — بلبل حکایتنی گلستانه یازمشم

بو نه عید اولسون اویه اغیاره دلدارم بنم — اگلیم دولاب وش اختیمه زارم بنم
بن صلنجاغه دونب درد و بلا و غصه دن — صالنه اغیار ایله اول خوب رفتارم بنم
اول بر اینجم صو بکا میل اتمه یوزه دیر [illegible] — اوله عین رشک سقا چشم خونبارم بنم

ای دوداغک چشمه ساری آب حیوانم بنم — دور لبک آیت بن قولوکه دولتلو سلطانم بنم
سرو تک آل اولسون مخترده دامانک سنک — غنچه وش چاک ایلمه هر دم گریبانم بنم
درد اولسون شربت درمان ایرجم ای طبیب — جام غمدن درد اولوبدر چونکه درمانم بنم
لالهزاری دوشده دون [illegible] — سر بهار اولدقجه یردن جوشش ایدر قانم بنم

ای بجاتی عمرده سوز زینته کم آب حیات — گل کبی پژمرده اولمز تازه دیوانم بنم

نظیرهٔ ذاتی

هر نه دم کم لبلرین دیرسه جانانم بنم — اغزمه سوکر دیو قوقم ایدر جانم بنم
موردن جسمم ضعیف انشدی دیو قرقنک — قنقی ییل اسه گلدکه آسیلمانم بنم
عقلمک جمعیتن زلفک پریشان ایلدی — ای پریشان تولی بو حال پریشانم بنم
بلکسک یرکه دنوردی ساکه قطب برج حسن — نیلیم سر جایس ای ماه تابانم بنم
نوش لیله اول یر دیدکی سن ذاتیا — گلستان چشمه فرح خوش الحانم بنم

نظیرهٔ حیرتی

سر بلیده بکش نو شر سرو خندانم بنم — یوز دیر سر چاره اول گلبرک خندانم بنم
هر نیکسه اولمدق جبری لوندکه جهره حسن — روشن ایدر هر گیجه شمع شبستانم بنم
ای دریغا ایت رقیبک حیکه سینه الده تیپ — گوز کوره بر دلکویه صید اولدار سلانم
هر دنی طبعی جکوب باشا ایدمه کند کر — بو یله عالی شانکن دولتلو سلطانم بنم
اومنلر سوزنه اوید کمراه حیرتی — التفات اتمز بوین موره سلیمانم بنم

نظیرهٔ جعفر چلبی

کوکلرده چقسه بر بیدر آه و افغانم بنم — کون کبی هر جا بدر جون ماه تابانم بنم
صاندی خدکه دعو قدر اتسکک عکس گوزن — رخلرک آیینه سنده چشم گریانم بنم
دو ده غنی دون کیجه خواب ایچره دستار دم بکون — لبلرن گوردم قیمتش زخم دندانم بنم

نظیرهٔ آهی چلبی

[illegible]

نظیرهٔ دیگر [illegible]

[illegible]

اولدر بن خستهٔ قورتردی محنتدن اجل درد اولن مجموع خلقه اولدی درمانم بنم
جعفرم کم صادقم مهر بنده انک صبح وش نیجون اولمز بو کیجه اول ماه مهمانم بنم

نظیرهٔ اصولی

کسندی اما قالدی قابکده دلو جانم بنم جان ودلدن قوتلکم دولتلو سلطانم بنم
عقل وصبر وجان ودل قابکده قالدی دوستم غم دکل درد وغمکده چونکه یارانم بنم
بسندن ابرویم ولی حالومی اعلام اتمک قند دلیک ایرشیو رسا که بو افغانم بنم
چونکه سوکلک دلده ایام دراولورسم ... اوردم کم کیمیه بسنده ایمانم بنم
داغ عشق اودرب جراحت احتا اتدی کوکلمی عاقبت بو دل اصولی اولدی دربانم

نظیرهٔ یحیا بک

مار زلفکدن خلاص اولمادی چون جانم بنم باری کل قورتر بنی لطف ایله جانانم بنم
کیجه لر فریاد ایدوب تا صبح اولنجه اکلرم نیچون ایشتمز عجب فریاد وافغانم بنم
طوشلدی للدن ایکلر بو دیخ دل چون عندلیب شول یوزی کل سرو قد زلف ریحانم بنم
یوز رکم بریان ایدب بزومی ایلر دم کباب بردم اول مطلوب جانان لیسیدی مهمانم بنم
کل بنی اوله رحلال اولسون سکا چون منتم دوستم برکمسه مرکز صورمیه قانم بنم
ساکه لایقدر تبها عفو عطا لطف وکرم بیته کم جوم وولک سهو خطا شانم بنم
ینری جسم وجان ودل دو تشدی تعلکا اودنه کل بو یحیا قولکه رحم ایله سلطانم بنم

نظیرهٔ لطفی چلبی

قانی اول کون که کلوب اول ماه تابانم بنم کون کبی ایده مشرف بیت الاحزانم بنم
ویده عمدیده دن اوج خیالی دایما غایب اولالی نظر دن اول پریشانم بنم
اول مه بی مهره تاثیر اتدی بر ذره آه کوکلره چقدی اکرچه آه وافغانم بنم
یا یمال اتدی هوا کیدبنی غم لشکری رحم قل بن مور مظلومه سلیمانم بنم
بحر طبعومه وبرتظم نظامی آفرین کر صدف وش کوش ایده نظم درافشانم بنم

نظیرهٔ سروری

باکه جانان عیدده اولدرسه قربانم بنم نولهٔ بسم الله فدا اولسون الکا جانم بنم
کوسفند قرده وش کوزم سوزب حیران اولم کند وکلسه کرینی قوربانه جانانم بنم
قان بها اولسون نکاهم ایده بن قانم حلال کرسورسه بر مخیدالنکه قانم بنم
کند وسنه بنده ایدوب عیدن ازاد ایدی بن قولن شاد اتمه دولتلو سلطانم بنم
باد خاکمدن سروری لی کتورسین دیرمش بو قدر رغبت کتوررفرد وسلر شانم بنم

نوع دیگر از دیجلبی اورزنهٔ موم
معاد ده وسایر فنده ممتاز عالمدر

نجت اتشی باز بلا وجا غدر باشم الکلش دود اهمدن دخانیدر بنم قاشم
بیابان غم عشقنده سن خورشید رخشانکم بولنمادی بنم سایمدن اوزکه برنقدا شم
کوزم دردلر نیاسته دیکم اغلیم عمدن نکا لبو زومی اولدم قراقانه بودی یاشم
خیالی دروندانکلا قلمشدر صدف مانند نرشک بحر الخنیده بو نیم خیم کهر باشم

شنوق صانمه طفقنو ربابنه یاقوتدن خلخالم
دلرکم اوله ای اری عروس مراد بنیانم

ولسانه

مجت شاهبازینک یوا سیدر بنم باشم
کورینور آشیانده قنادی وجدرفاشم

بلا دشتنده همبا کرچه سایه درکاکلکین
قلور احشام اویلچی ولدجی اولمز ایقدا شم

ایزی توزینه یوز سوردم کوکل کل علمه ای ابت
غبار راه جانانی کوزمدن یوسون یاشم

انک عینینه سن رقطره جه کلکجین ای درما
دلک اوزنمه غافل خیلمه جشم کهر باشم

دکل انجم بزرمیرکبحه التون حلقه جدن
دلرکم اوله ای اری عروس دهر اوتباشم

نظیره محیی

مجبت قهرمانینک قورلمش پایه دیر قاشم
دکلمش تیرغنقنبه نشان کاهیدر باشم

خیال دردندانک دوشلدن نخز تکوم
جهانی غرقه دیر مشدر بنم چشم کهر باشم

اولوردی کوزلرم ایدین جیبک خاک آیاسیله
اکر تعجیل ایدب آنی کوزمدن یوسه یاشم

کونم طوغرستاره یوق بیابان غم عشقده
بوروردم اولمدی سایم دخی برکون ایقدا

دکل کوک آسمانیدر کیوب زرین قبا الیه
دلرکم اوله ای محیی عروس مراد بنیانم

نوع دیکر از آن مرحوم و مغفور
ضیا پاشی بک فزاید رحمه

سنک کعبه جالکدن بولوردوه صفا قبلم
طلیکسز بی بقاعمره کوزم نجه بقا قبلم

جالک عید اکبر در انک قوربانده عشاق
زنخدانک جوز زمزم درخدکه بوزخدا قبلم

قبکده یوز کورمش کهنلو حاجیدرکیبی
منارکعبه دکرقد جنش خالک هلال اولمش

بنی محروم کوندره جالک کوستر آقبلم
قاشنک محرابنه اول قامت قلو رجابه صلاقبلم

ایدرکن کعبه کویکده طواف سعیده عشاق
پراولدی نغزه لبیکله عرشه صدا قبلم

یوزکه بیت الحرام اولمش الالوزر امام اولمش
جماعت اولوبن قلمش احبا ابتدا قبلم

صبای زلف مشکینک غمندن آن روان ایتدی
غریبه کعبه اوتو سی سنا او غزمی ایتیلم

حرف النون

سلطان محمد خانه وزیر اولن | ولی الدین اوغلی احمد پاشانکدر

ای کوکل فرغی نه رحمه او اصیحه
کم جفاسی وار انک دامنده کی فریاددن

چونکه سنقدیر کدرلش آخوددن افغان آتم
حکم سلطاندرسیاست اغلمه جلاددن

کوکلمک آخنده اوقوردم الف قدکر ودن
بن دخی برطوغری حرف اوکرندن استاددن

دوالتنده چنک داد ایله ای شاه جهان
کر انجه دولت خانه لرو یران بیتوزلی دادن

دامنک چک خارالمدن کلکسن محمدن آصفن
کم بنزاران جبه کل جاک اولیدر بادن

سورقیبکدن تک بنی بر کورمه بیر اتجه جنبشله
بیک کزاولمک یکجانده بر آزادن

شامی زلفنک مصر حسنکدن چوره دیسه یوزن
اصحه اول سکینی کم ایکش دونز بغداددن

بنده بولسون ال که احمد رتبه شکر شیرین
تیشه اوزار شیرینه نه شود لرفراددن

نظیره نظامی

ای کوکل فریاد ایدب دادا له داددن
حکمی جون سلطانک ایه راضی نه فریاددن

اولکه یللر کچدی و بردم نی یاد اتمدی … کند و یللر درکه بردم کمتمه‌ده یاد دن
دل سر کوی یکی یتوب اتمز نوس دار السلام … هر کشیبه کنده و شهری یک کاه‌ور بغداددن
دل اید رجاه زنخدانکه عزکدن حذر … حبس اچنده نیته کم طو تساغ اولن جلاددن
ای نظامی آنلری طار رقیبی خود نولس … آشنا دن خیر کلمز نه او رسن یاد دن

نظیرهٔ کمال پاشازاده

هر صدا که ظاهر اولور تیشهٔ استاددن … بر اثر در طشره قلمش نالهٔ فرهاددن
رخلرکه شمعینه جان یقعقده ای پروانه‌سن … باکه شاکرد اولکه در رصنعتی استاددن
نه بتر در سن کوکل قد ندن اول سیمین بر … کیمسه بر شی دکلدر سرو و شمشاددن
صانه یلر قو بدی قیامت طاغلر قلدی کوکه … دلبرک کوینده اولن ناله و فریاددن
بیک رقیبکدن بکر دل بر سک کوینکه … آشنیه بر آشنا یکدر هزاران یاددن

نظیرهٔ زوانی چلبی

چوق جفالر ایر شیدر بارکس باداددن … سر بری خاطر ده در کم کمزا یلک یاددن
کیجه لر ده چرخ اوزره کورینن شکل هلال … شمع بزمک شعله‌سیدر کم اکلمش باددن
کوه عشقک کورینن هر بر کاه اوچوردن زمین … او نیوب باشن قلمدر بدر نالش فرهاددن
شیوه و نازی کوزلرسندن اوکرنسه غزال … صنعتی لایق بودر کم کوره ر استاددن
عاشق اولب باغ قدک یا دنه ای لاله رخ … کوک نه چکمش الفلر سایهٔ شمشاددن
یار یله هرکز روانی اولمیادم آشنا … بن حقیری عشق آتی کسدی بلشدن یاددن

نظیرهٔ خیالی بک

ورحمت اولمه کوکل بو کردش بیداددن … کعبه معمور اولمشدر بو خراب آباددن
زخم ایدر کن بی‌ستونک بغرینه اولدی عیان … ذکر شیرینک صداسی تیشهٔ فرهاددن
زلفک دامینه دوشمش کوزلرا سیله کوکل … مرغ زیرک خوف ایدر چون مردم صیاددن
سیل اشکمله جهان صحنی بر اولمش دیو … کر یکم سدا اولدی عینم دوره پولاددن
اول خیالی یم که اولدم عشقله بی‌نام و ننک … اولمه کوز او راکی بن رسوای مادرزاددن

نوع دیگر وبجر اخر درجوم رمال ضمیری قدس الله سره

دفع ایدرسم دلبریاندن … باشن چکر اتش محنت بنه بر یاندن
کوه محنت ده اولور رهبری برلانه درد … قطره قانلرکه کرد یده ده کس یا ندن
دل صد پاره بنت جزوای کل سردم … شمرد نا رغم چاکن کریبا ندن
شام فرقتده تو انجتمله کچدی کوزم … ایرمدی فرد و وصل اول مه تابندن
اوله بیک دردله بحر ضمیری سندن … نوله کر کچدی ایسه بتر ممکن جاندن

نظیرهٔ اسحاق چلبی

وار کلسم بکا عیب ایلمه جانا ندن … کاه اولور رشویله که بیزار اولورم جاندن
عرض حال ایلسه اول یاره دونر یوز چورر … بکه خوشنود اولین کردش دوراندن
ایکی غمزه سی بکا ننک او داندی یرنه … کمه یانم یا قلم سینه سوز اندن

نظیرهٔ وجدی چلبی

نوع دیگر و بحر آخر چلبی

بزم غم مطربنك سازنو اسن نه بلور … بنده وكم اكلمين ناله و افغانمدن

خاطرم صورمه كل اى اهل سلامت اكلمه … نه بلا چكدوكمى حال پريشانمدن

ماجراى الم غم ديده دمى بربر دكله … قطره قطره دوكلن ديده گريانمدن

اغلیوب شمع كبى حالمه يانز يقلور … هركه احوال اوقيه دفتر ديوانمدن

نظيره نجاتى بك شعرانك اولوسيدر رحمه الله

يخه بر خون دوكين بو دل گريانمدن … پاره پاره سلين غزلكه يانمدن

كسه مقراض غمك باشمى اكر شمع كبى … ينه بر باش چيقه شوقيله گريبانمدن

يخه بر غيريله سن بوسيه بازار ايدرسن … ويرمينى زر ويو بيزار ايده كسن جانمدن

بستهٔ تنك اغزى صحبته چقدر آچه رسن … بر سوز آچلسه بنم غنچهٔ خندانمدن

سن كل جنت ايسك بنده چمن بلبليم … ال چكمك اى سرو روان كل براوج يانمدن

بيرم ايدنمش ايكن سوردى چقوردى قبودن … بولمى اوغرندى نجاتى قولى سلطانمدن

نظيره ذاتى

ينه بن يانمه كل سينه سوزانمدن … در دله اغليه بن ديده گريانمدن

بكه بيرون كوكه ظلم اولدى خروس سحرك … اوچخوسى اوچدى بو تب ناله و افغانمدن

كوره بربانمى عشق آتشى بربان اندى … اتمى يدى بنم غم دخى بريانمدن

وحمت ايلر يه كوره سكا يدى فلك بقودن … سينمك كوينكى چاك گريبانمدن

دانيا

دانيا پادشه مملكت معنى اولدك … بلدر خلق جهان دفتر ديوانكمدن

نظيره شمعى ددن

بنى منع ايلمه ناصح يورى جانانمدن … گوز گوره ايريلمنى وار ايه بن جانمدن

حشمتيم يار بنم درده درمانمدر … سى مدد اولدم ايرمك بنى درمانمدن

سايه وش خاك ايله يكسان اولدين بندن … تك جدا شمع بن سرو خرامانمدن

مست عشق اولدوغمى نجه نهان ايليه يم … كو ربنورد اغلرم چاك گريبانمدن

حالمى اكلدر آه جگر سوزمدن … بلدر شب دوكمى ناله و افغانمدن

شمعيا دل اوزدب سرنجه افلاكى يقر … نار آهم كه يقر سينهٔ سوزانمدن

نظيره فضولى

فلكك آيردى بنى ور دلجانانمدن … حذر اتمز مى عجب ناله و افغانمدن

اوده يانديرمسه بر شعله ايله نه فلكك … نه بنر آتش آه دل سوزانمدن

بن نه حاجت كه قلم داغ نهانم شرحن … عاقبت ظاهر اولور چاك گريبانمدن

حق بلور يار دكل جان ودلمدن غايب … نوله كر غايب ايسه ديده گريانمدن

اى فضولى غم هجر ايله پريشاندر حال … كمسه آگاه دكل حال پريشانمدن

نظيره نورى

شمع وش باشمى كسك تن سوزانمدن … ينه بر باش چيقه شوقيله گريبانمدن

روز و شب شمع كبى صايم و قايم اولى … دور اولمادى كوكل مجلس جانانمدن

یوزی آغ اوله که هر شب بله یانوب بغلی	صبحه دک ابرو دکل شمع بتم یانمدن
شمع محرابه یجوب حقه تضرع ایدی	باشنه او دیقوب اول مهر درخشانمدن
مو بمو رفوزی بلن سوزی اول اوچغی	کمه یانم بیقلم شمع شبستانمدن

نظیرهٔ عیانی

اغزوم صفنا دیده کسر یانمدن	یقمه آتش حسرت دلی بریانمدن
بولیما زیدی اجل بیر بسنم اچه بجای	اشنه یاتور دیمه ناله کریبانمدن
ابردکی کیشیه یانوب یقلومش تیرک	بیرم اوداندی دیو سینه سوزانمدن
زخم پیکانک ایله تن بجه راحتا وسن	دل اولیب آنکا اچو هر بری بریانمدن
حسرت لعل نکارنده عیانی هر کز	دست غم کمندی هر لحظه کریبانمدن

نظیرهٔ رضایی

او وچقرآه ایدیجک سینه سوزانمدن	قان کلور اغلیجق دیده کریانمدن
ایغ الشندو بنی دیوغم اتدی پامال	موروش ایردو شلدن او سلیمانمدن
جان بوله جسم رمیم اول لب عیسی زمانن	ادعو بیقبر کرچه ایدی یانمدن
اغلسم دردله هر لحظه اکر اوله حبس	یدی دریا بولنور راشکه فراوانمدن
رای اوله ردی بنی اول کوزی خونریز دریغ	بنده دین چکمدی ال بو هر اوج قانمدن

نوع دیکر وجه احترازان آهی چلبی

شعله کم ظاهر اولور بو آه آتشناکدن	کویبا بر لاله در کم باشن چیقرمش خاکدن

قانمنم غمدن کمان اولو لب طاقی بکا	چرخ اوقی کبی بقور تیر قضا افلاکدن
چاکه چاک اولدی جکر بندی درونم لالهوار	چقدی سوسنلر کبی درد دلم هر چاکدن
بیر لکده سایل اولمش شول اغزش کوزلرم	آیتکنه التندن اونمه برآوج خاکدن
صورمه آهی عشق حالندن فقیه شهره کم	معرفت کلمز بلور سن دکمه بر امساکدن

نظیرهٔ جاهی بک برزنه نام قصبه دندر سیاوش خفتارینک مصاحبی در

باشن چقوردی لاله رشکنک درون خاکدن	جابجا قانمرد و کلدی دیده نمناکدن
ابر باران محبت در کم پیدا ایلدی	کورینن مولر دکلدر سینه صدچاکدن
ای منجم اول مه نامهربانمدن و یرخبر	کم صور رسندن رموز انجم افلاکدن
اول لبی یاقوتدن کلکلشت باغ و داغ ابتدی	باد اول کیفینده اولدی پیدا تاکدن
ای وفا ویرکور ببو بی نقا صورتن	بقمه یوزن کوسترمسن آیینه اوراکدن
حقا اول خنده کل یا سوای ترک قل	یوخسه ای صوفی نه حاصل ناجلا سواکدن
جاهیا ترک اتمه صقن سودای زلفنده لبی	خوف ایدب یحیی فلان ابن فلان امراکدن

نوع دیکر وجه سرکوازان
درحوم صبوحی فرماید

اکرچه پامال خلق بر نا چیز خاکم بن	ولیکن عین عبرتله بقور سک کحل خاکم بن
بجمیه رخوان برکی زرد ورز اراو لسیم	فنا بزمنده کوز یاشن روان ایدجی تاکم
لب جان بخش بر ردوه لراحیا ایدر دم	بنی جور رستمدا اولمه درراکه هلاکم بن

بکون سر پا برهنه راه عشقده پیک نوتمی … لوندو لاابالی رند عالم سینه‌چاکم بن
نه باشم اغزیم رفع ایت خار جانمی … صبوحی نیجه بر درسنکه دایم در فناکم بن

نظیرهٔ کاتبی

خدنکت غمزه مستکله باقی سینه‌چاکم بن … دمیدم رضوان لیک جامن بغایت دردناکم بن
بو لسنده اولده کومه اغلرزدم دلبرکه سر … فرازم اوزره برکا دوغه زاکه هلاکم بن
اید رسک خاکپایک توتیا بو چشم کریانم … بنم ایکی کوزم لطفکدر بو خسته نه خاکم
ره‌کوب کوزشیلرن در دکلرازو ناتوانم … جهانک غنچهٔ ای سرو روانم صنکه تاکم بن
نوله آلوده دامان اولسه شایدکانی … بحمدالله بلور عالم سنک عشقکده پاکم بن

نظیرهٔ باقی

جفا تیغیله جانا لاله کبی سینه‌چاکم بن … اوکلزردره دود شدم داغکیله دردناکم
کلو رباقر بو زینه دایما اغیار کلی … بکا خشمیله بقادو غینه اکه هلاکم بن
بولکده اولمکه جانمروزردم ذوق … بولکده ناکه اولدی دیده ارساکه نه خاکم
بولکده قطره جه آلایشیا بالکلک بوقدر … اولدن عاشق دیدارا قوصوکبی پاکم بن
نوله صاف قلبم بلسه بتم خورشید رخشان … صبح کبی انک هر بنده باقی سینه‌چاکم بن

نوع دیگر وبحر آغازان
مهری خاتون فرماید

بن اوو دمکه بکا یار وفادار اولسن … کم دربدیکه بیکا بو یله جفاکار اولسن

بلسن قاعدهٔ جور ده اکسک قومدک … دوستلق آینه‌سی انجق اوله واراولسن
نکوادرک کلاطنلو دلکدن ای سوز … سنکه بو مصر ملاحته شکر بار اولسن
سن چقوردکه بنی زلفاوی بوینیندن الی … کوزیدین بنی بو یولده که بر داراولسن
شمدی بر حالده یوزکر ایلین دشمنه … دورکه مهر کبی سنداخی سیه کار اولسن

نظیرهٔ غمی

بو جهان اجه کم اولم که بکا یار اولسن … یارلق ایشی تمام اولدی همایل یار اولسن
سنکه کلزار جنانک کل نورسته سی سن … نه روا اوله که هر خاره خسته یار اولسن
بنی آزاده ایکن عشقه کرفتار اتدک … کورهین سنده بنم کبی کرفتار اولسن
بد دعا اتمزن اما که خدادن دلرن … بر سنک کبی جفاکار ره هوا دار اولسن
ای غمی ناله و زار یله اولورسک بردم … بیکم دردکه نثر کوزره یار اولسن

نوع دیگر وبحر آغازان
انوری فرماید رحمه الله

او تاغ مهرکه قوشود کلدن توغ آهی بن … کوزه کوستروزین برذره غیری پادشاهی
خصار چرخی جیش آهم الدیکو کرم اولمه … قولوکم کرچه اولدم یدی اقلیم پادشاهی بن
انینک کعبه اهل صفادر مودجیخون … کورلدن بحده شکر ایلدم اول سجده‌کاهی بن
طلقندی نالدون زل شعله ردن توغ زرینی … انکنا او کنجه صلدم شهسوارم بیک آگاهی بن
اوشلدن مور عشق باشمه سلطان سلیمانک … صناسن کیمشم سمورون برشب کلاهی بن

نظیرهٔ فغانی المرحوم

نظیرهٔ …

یوزم اوزره ایاغی بصدی یردن قالدی	کوزم صنمک سرکوینده اولدم خاکراهی بن
یوزینی کورمیلدن اوزری کفارتم جخ	سر سنجاغی ایلامی صنوبر دم کوکده ماهی

نظیرهٔ سروری

نی اجدم یارله اولدم جهانک پادشاهی بن	شناه صابه ایلرسم یولی که کر آهی بن
بشمده شعلهٔ آهم صنمسن آلتون سکفدر	وشاه رومک اولدم دولتنده بر سپاهی
ایکی کوزم کبی سرداغ بر کوز درز بو چشمده	کر قان اغلر ایکسم غلسم سردم دماهی بن
کوزدمکه یاشنی چوخ اولسه تکه دوم زاده انکلیمی	دمنده قوری وار مازم چودارم برکاهی
حصار اتشه بند قلعهٔ سن جیش غم دوران	دلامنخانه بو رخنه ایلرم انکک بناهی بن

نظیرهٔ علوی

چلوب کوس ملامت چونکه دکرم دود آهی بن	بلا اقلیمنک اولسم نجیبی پادشاهی بن
نشان بولمدیلر ای کوکل اول سرو دهر نکه	پری کوکی براتدم کوندر ب انکیده آهی بن
صنملر زلفی سودا ایسله دوشسم دور هجرانه	نه قاره کونلر قلدم بو دنیاده آکهی بن
اتیکی آتر نه صابیجه چوق المه اجکه	فلکده خدمتیله بولمشم بو عزو جاهی بن
غبار زم تو له کحل بیش اولسه چشم اغیاره	علوی اول یوی سرو کجون اولدم خاکراهی

نظیرهٔ ذاتی

دناق عرض و کینه دکدم ای شه تیغ آهی بن	غلام عشق اولوب اولدم جهانک پادشاهی
ایدیدم ای سیمین بدن بقیه کوکل بر جمیت	شرار نار آهم التون سکفلو سپاهی بن

[illegible]

کرم ایلسون ایدکیم بخشلون کناهی بن	کناهم بوکه اولدم اول نکار کر خاکراهی بن
اکر جوهیسر بر دن کوکه دکه ای سینی یوکسک	ایرشدردم بهره قلعه کوه کناهی بن
قیو سنده اکر دربان ایدرسه ذات شاه اوکس	اولوردم ملک دنیانک شه دولت بناهی

نظیرهٔ سلیقی خلیفه

کناهیمه دوکب کوز یاشن المکسه کوکه آهی	کتورر فرزیر و کوکجا جاجی اندم اولکناهی بن
نوله یغمور کبی یغدرسه جور اوقن بکاهی	دولت کبی کوکا غدرمشم دود سیاهی
کوریتن هر کیجه کوکده دکلدر انجم ای مهرو	دل افلاکی بیرانده بجه تیر آهی بن
اولماکم بر طرایقیلا ایشتی اوبه دی	نجه ییلدر اول سرو کاولدم خاکراهی بن
نوله خلق جهان دیوانه مایل اولور کن	دیار نطقک اولدم ای سلیقی پادشاهی بن

نوع دیکر در بحر اخر ازان
مرحوم نجاتی بک فرمایه

توکوکل یوسکه جانیله خریدار اولسن	بار عداهی غنجه دهن یوق دیمه بازار اولسن
کوربکشته اکر حالنه رحم ایلمین	کوره بن بخلیلین درده کرفتار اولسن
بوسه یه جانه سنک جو عجا بخشندن	بله اول پسته دهن یوق دیدی داردسن
کمه خوبرده وفا بولمدی دنیا طورره	کم دیرسن مه ای چهره وفادار اولسن
توجهنه او یکه یر یوق در یسک ای یوزی کل	قو نجاتی تو لکی عاشق دیدار اولسن

[illegible]

نظیرهٔ جنابی بک

[illegible]

توکوکل لعلکله جانیله خریدار اولسن	باشسدای غنچه دهن یوق دیمه بازار اولسن
آه اول تنگ دهن هیچ کنایم یوغکن	بنی دشنامله یاد ایلمش اغیار اولسن
بنی اولدرمک ایچون بزم رقیبه ورهسن	صاغ اولور رشک کوره وزداریری اغیار
حق بلور دردله جان ویردوکمه غم یمزم	اولدرن تنگ بنی اول شوخ جفاکار اولو
دم اوله یا وایده اسحاق قدمی قولی	برایکی کون قوانی همدم اغیار اولسن

نظیرهٔ جعفری جعفر چلبینک اوغلیدر

تنها اولدم بکون غم لشکرینک یادوشاقی زمن	دکرسم یر یر افلاکه نوله بو تیغ آهی زمن
نیم نوردر دونده بشمده او دینز شاهسم	اورندم دولت غمقکده بر زرین کلاهی زمن
زوالن بیلیوب آی آفتابم ساکه آکمنش	سحاب اشکیله محو ایدم اولسون آه ماهی زمن
دلا پروانه تک قتل ایلکی بو قدر عبره آرامی	کورلدن رضا کر اوستنده بو زلف سیاهی زمن
قرارانمز کوکل بر پرده کوی یاری اوزرا	ندم ملک جهانده جعفری بو غوغا جانی زمن

نوع دیگر وبجر آغازان
مرحوم آتی چلبی فرماید

طوغروبغ اندم اول شاه ابروکمانه بن	اوقی کبی ایکیون انلدم نیشانه بن
باکه سنی کرک ندرم بن جهانه نکم	بردانی کلسه ایکی اولور بو جهانه بن
بند جنون عشقه طولشدی دلی کوکل	اوصلو دیمزم هلاسا که اویانه بن
بر یا کسن بلاکه ایده سن بر یکانه زمان	بلسم که نیلدم سکه نیندم زمانه بن

دون دوغدی دنله بویدی بدر منیرکم	تشبیه ایدیمی سن کنشی دن طوغانه بن
واسعه قوزقون بیکه آدنی اکمغه	بر شور تردم بنه آهی فغانه بن

نظیرهٔ فغانی چلبی

ویردم دهان دلبره دل غایبانه بن	مقدار ذره کورمدم اندن نشانه بن
مجلسده لعل دلبری اوپمکله اسرجا	قانینی صوبر نیه الحیسم قانه قانه بن
بزم بلاده شمعک اوزی کو بنو ربکا	سوز درونم اغلسم یانه یانه بن
اون الدرهبر اولورسه فغانیا	ملک تخته دبکلک ایدم خسروانه بن
سجدم امیده خاکنه تخم نشکمی	خال عدار یاری کوروب دانه دانه بن

نوع دیگر وبجر آغازان
مرحوم نجاتی بک فرماید

شویله محکم طوته بن دردوله دلدار اگکن	یه الم قطع ایده لر یا کبی یار اگکن
نی اولدرمکه فرهاد ونلک قید وعنا	دوکونور طولدور دوبن طاشله طفلار اتمکن
بخه بر طولشه اق بو ینکه زلفک بخه بر	بنکه دکمه دیبو زلف سیهکارا اکمکن
آفرین اوله اکی فرزانه کم ایلدی جا	بری صحرایه قشن بریسی طفلار اتمکن
سرزلفک بعد سندن بکورید ربو زین	بخه چوق باش وررلدی قوز الکارا اکمکن
اشد وزکرلرادن تیرای تازه نهال	طوته بن بنده وارب عاشق اولالر اکمکن
بو نجاتی نظره کلمدی کوزیاغی کبی	بره بخه ی طوته لم چشمه کهر بار اکمکن

نظیرهٔ دیگری

نوع دیگر وبجر ... نجاتی بک

نظیرهٔ ... چلبی فرماید

نظیره سلطان سلیمان

پندکوش ایت دله المه اله عار ایتمکین
بکه هر دمده کلور محنت و غم درد و بلا
قو نه ریرسه وسونلر طوته کوریار آیتمکین
مشکل اشدرکش کم طویه ستمکار ایتمکین

مدعی دامن دلداره ایرشسه عجب
خوابده یاری کورب فرصته بوسه سن ال
قنده کم آجله کل طوترانک خار ایتمکین
اویوب خشمه کلورسه قومه انکار

ای محبی نیه آیده وفا قلمدی هیچ
سنده مجنون صفت طوت یوری طغلار ایتمکین

نظیره نظمی چلبی

اولکه طوتمق دلیه عشقده دلدار ایتمکین
کوزدی باشه جقه و غمزه سی عیار کلمه
طوتسون الده قوسون غیرته عار ایتمکین
طوتدی ناچار خطنک طره طرار ایتمکین

کورینن صحنه شفق بلکه طوتبدرای ناله
اولکه عالمده طوته عشق و محبت بکه سن
نار آهم فلک اطلس کردون ایتمکین
غم و غصه قوز الیدن انک ای یار ایتمکین

دلبرا اولکه دل عاشق شوریده که اولا
قوسون الدن اودخی نظمی کبی عار ایتمکین

نظیره ادری چلبی

دوشدم ایتغره الدن قودم یار ایتمکین
کرچه یارم قویدی بز غصل اغیار ایتمکین
اولدی عشقله شیرین لبنک فرهاد دی
دل دیوانه وطن ایلدی طغلار ایتمکین

دکمدی بیر کله بو طالعی یوق باشمی کورس
طوترم بوجه زمانه رکل کلزار ایتمکین
اول دل آل یوقسه ای ال اکر تا طلنکه
کوبدرکه قومه الکدن همده انکار ایتمکین

اویا اشربیک دامن اغیارده یاشیش
کل اله کرز الیمش طوتمیجق خار ایتمکین

نوع دیکر خیالی بک

روز ازلده خاک وجودم الندیغی
جان طفلی داخی تن بشکنده بلنمدین
سرکشته ایدی وزده کبی جاینده کوکل
مهد ایله نه بو دایره لرده طولنمدین

آیاغنه اقردی ایشم بر سهی قدک
جان جشمه ساری خاک بدنده بولنمدین
براوزکه عالمه وار ایدی عشق یار ایله
آدم هنوز خواب عدمدن اویانمدین

پروانه قلدی شمع جمالک خیالی
قندیل مهر طاق سپهر اوزره یانمدین

نظیره باقی شول باقیدرکه اهل جهت جنسندر دلاک زاده دیمکله مشهور در خیالی بو غزله نظیره دیمز دیو خیل دیو تمش ایدی بو غزل دیک جکشین بلیده الحمد

آتشم کوکه بویاندی کوکه کوک بویانمدین
آدم هنوز خواب عدمدن اویاتمدین
آشفته ایدم اول کوزه حیران ورازلب
جرخه کیرب فلک طقوزلر طولنمدین

دونه دونه طولانوریدم کوینی انک
جوشش خروشده صور آقوب بولنمدین
خون ایدم اولوب اقردی یاشم ارمغی روان
یاندم اوشمع شوقنه پروانه یانمدین

باقی بنزدی آتش عشقیله اودره
طاق فلکده مشعله مهر یانمدین

نوع دیکر عدنی کفت

کوزم یاشینه رحم ایت سوره دردن
اکه دردم زاده دردمش نظردن
شول اکو در کوزک کم بر نظرده
دل و جان صیده ایدر بیک شیر نردن

بجون منع اتدی یارک یتری جمن دن … امیدم بو مدی بنم سبردن
دل جانا بدن اولمه ای کوکل رحم … که بنم زور رد ترهر کز جردن
بولنه دلبر که جان ویرمک ایجون … ایا عدنی حذر ایله حذردن

نظیرهٔ کلشنی

رنک یاد ایلرم کلبرک تردن … نسیم سنبلک باد سحردن
جکرقانی اوله افتاده لرده … کوزم یاشی کبی دوشمش نظردن
دل بیچاره که اول لب دوا سی … طبیبا قوعلاجی کل شکردن
کلور چشم و جکردن اشک آلم … خبر ویرسه نجمی بحر و بردن
یوزک شمعینی کوردی کلشنی جون … نظر قطع ایلدی شمس و قمردن

نظیرهٔ نجاتی بک

خیال یار کنده ماحضردن … دل و دیدم بولنده خشک و تردن
لبک وصفن اشتمش نخله لردن … کل آجلمش انجون جاین سحردن
اکر شیرین لبوکه اویکنوربه … کوره بن تکری داو السون شکردن
نکا بر بوسه ویر اولسون حسودک … خلاص اول دوستم خیر ایله شردن
یوزوکی کوردم اتدم ریشه بنیاد … کم ایشه ابتدا خوش در سحردن

کوکل غم اودینه یانرکوزم ویر … نجاتی تکری صقلاسن بزردن

نوع دیکر وله آقشیخی فرماید

نفیسک وار ایسه صوفی صفادن … می صافی ایجوب صاف اول ریادن
بهاریله بینه نقد اوله جنت … هوس ویداره ایله کچ ریادن
الکی کل رخ کوکل بابنده یوزکیدر … نسیمک خوش نفسها و صبادن
سنکله بردم اولور عمر باقی … نه حاصل داخی بو ملک فنادن
لب لعلینه یز نکته سوبلر … که قلسون غنچه دم بسته اوادن

نظیرهٔ جم سلطان

اکر بیمار اولور یسه تن جفادن … یوزم دوندررزم اول مه لقادن
نکارک عشق بولنده همیشه … بلایک دربکا ذوق و صفادن
بجون یوز دوندرم دلبر غمندن … که رنجمز کمنه لطف و وفادن
نوله کر یک اوقی زخم اوره جانه … که زخمی جانه یکدر دوادن
جبینک درد بله اولمیجه … اوصا نمادی یوزم مسکین بلادن

نظیرهٔ ذاتی

بجیناک استه دم بوین صبادن … دو تا مسکین یوری کچ بو سوادن
سوآل اتدم جبینی و کاکلندن … جواب اتمز بکا اقدن قرادن
محمد امتی قالدی قیقده … شفاعت ایلر یسه مصطفادن
شو کلکو مهده مهرک وارکم ای … قوویرسک قایودن دوشر جادن

دمادم ذاتینک سوکوب کلزاری	دودواغک اغزینه اکسون دیکان

نظیرهٔ ذاتی

دم بدم یاد ایت بنی بر روجهادن	دودی هجر کز الم دکمر جفادن
یقم چاک ایلدم اول ناپه ترخو	شکایت ایتدم اگر کلک قضادن
او بیچ آیاکی حسرتلو ایله	الکی صقله اول ماهی قضادن
کتورمش بوی زلف آفرینی	امیدم بو ایدی باد صبادن
سکال ویرمش الکومی آتی صحبت	ال آچوب وصلتن استه خدادن

نظیرهٔ فنائی

یوزک وصفن اشیدلدن صبادن	عرق ریز اولدی گللر اول حیادن
نکر قلدی تجلی مهر حسنک	که هر ذره رقص اوری ضیادن
خطادر مسکه بکزتمک جبینی	که کلز بوی جان مشک خطادن
ایر تمز سه نصابه صلک ای دوست	نصیبم قلمه بارکی جفادن
غرض دردو رخ وسنبل چیدر	نشانی روز و شب دردوغادن

نوع دیکر ازان مرحوم و مغفور احمد پاشا فرماید

دوت دهانک شرفی صوردم نکر غنچه‌دن	دیدیکم یوقدر بو رازی باغچه بر زدهن
سرو راسر وسرافراز اوله‌لی قمرسکا	ایغینه یوزسوره بوزدر الطیفنه چمن

کلسون

گلسون گلا نا نایدب نازگلشنه غنچه کم	یومیسون قدکه کر باش چکه سرو چمن
اترندن او کدن اوره عاشقه‌سن ای خسرو	وارکن سندن اولورار ساکه بوغنت ثمن
بلبل گویا اولوب یاد ایتسه احمد لعلکی	غنچه لعیسی دمیدر دیو چاک ایلر کفن

نظیرهٔ خیالی بک

داغ محنتکه بنی اولدرسه کر اول سیرهٔ من	لاله وش صرسن بکا دردا بلی برقنا کفن
صنعت عشقی ایلتدم بکشه بن ای بنک ولی	تیغی طاشین قاتیبه دوکسن شاه اول کوهکن
یاری کو کللکه چک کوربه سیرانه وکن ایلر دوکی	کوربجه دوشمشن دراول گل خرمنی اوزره چمن
دانه عمرن کشینک جمع ایدرچه چچه قوز	قوزلغ ایلر عالمی آخر بو چرخ بیره زن
پادشاه ده ملک معنید خیالی ویریدی	شیر بر سوزم کوریدی خسرو و شیرین دهن

نظیرهٔ خاوری

التون اسکعلو بلک یوزلو کوزل سیمین بدن	خو بدر بر بر بزم مجلسده شمع انجمن
تن حصارن ورزونم شیدا حاطه ایدیکم	اولمسه آهم توفنکی توب یقیلدردی بدن
سینه بر ینجه بیک پرده الف کشیم	واحد کالالف اولور رسم عشقکیده نوا بدن
کوریسه ای شیرین دهن کوه بلا چکدوکی	ایکی طاشن الوب الینه دوکنوردی کوهکن
خاوری سن ده چربیاد اول اکامیل ایلمه	ینجه ارزن نارته قلمشه بو چرخ پیره زن

سوزیچکدن بنز ویرتمذه بیره من	دوستم سنسن بنی عالمده کوملکانرقوزین

یاقمی شوقکله چاک اتدم کوزلرم دیده یکم — یاقه سن قوزدروب مند آغوشنی اول سیمتن
یترنجه انکه ندرکجدی بکا ای قاشی یا — کرچه شمدی الکنغ اولمز آنی کم یکجدی یکجن
غصهٔ هجران کیدر دلدن کوریجه خطکی — ای جمالی نوبهارم دافع غمدر چمن
ای قمرطلعت سلیقیدن جوریه یوزکی — آفتاب عالم آرا یوز چوررفرقه‌دن

نظیرهٔ نظامی چلبی

کوزلرم یاشینی کوزلر اولبت سیمین بدن — نیته کم عقد ثریا کوزلر آهوی ختن
نار هجرکه بغرمی دلدی بکا رحم اتمدک — ای عجب خومانع سنکین دل غیرتیدن بن
حاتم حسنک لبه وغنچه کم که اتسه دلیل — برقعی آچوب یوزندن کوستررروحه حسن
درسم ای جان کوزلرک التنده بنلر بکرک — دراولور مشک خطایه نافهٔ آهوی وطن
قدکه کم بقسه جانسه ویا عرعر صانور — خدکی کم کورسه ایدر یاسمن در یاسمن

نظیرهٔ نظمی رحمه الله

سروقدکه اوزره کل رخسارکه ای غنچه دهن — نور احمد درکه برق اورر رضار روضه‌دن
لطف ایله دوباقی قاشی یا کوکلک نردیلر دیرسک — تیر غمزکانکدر هرکاه کوکلمدن یچن
قدوخدوکا کلک خطی غمن دفع ایده من — سیر سرو لاله و سنبل تماشای چمن
لایق اولمز وصلت معشوقه عاشق سلیکم — چکمیه عشق اجره غنچه آلام محن
کلشن کویکده مردم ای کل نازک بدن — زار ایدوب بلبلرکه خار زیله صالمق بدن
خاک اولورسه نظمیا درد وغم عشقیدن تن — نوله کم وصلینه جانانک حجاب اولور تن

[illegible]

نظیرهٔ ذاتی

ای کوکل سرکم چکرسه هجر جانان احسن — شهد و شکردن لذیذ ادراک ایدر جان احسن
واقفیم جان آچسن جان دکو کلدن چالکه — یا آتوق تک بکا کوستره هجران احسن
همدم روز و شب هجر چشم دلدارد — آچویه حالمه اشک درافشان احسن
چون بنی اجتدک آچی پیشم ایلمه دوکرش — یریوزنده سزلکم واریه یکسان احسن
غیری مجلسده شراب تلخ دکمش لعلکه — ذاتیا کوستردی دوران اکم جان احسن

نوع دیکر و بحر آخر از ان
لامعی چلبی قدس سره رحمه

زاغت ایلدکل ای اول امید وصل دلبردن — کم سرکزیو جهانک یچیره دو قالمز کوزلرکدن
علایقدن مجرد اول کم ارکان تعیند — قلندر اولمیه کیتی قوزرآنی دفتردن
صقین بو چرخ بحرده دنکه براو سلوبله کیتی — شه کلوپهلوان ایسه بصر آنی جنبردن
بکون مجلسده برواعظ کوزل سوزکی منع ایتمش — بولنمادیمی برعاشق آنی اندورن منبردن
اولورسم ترکن اوردیزین لب یاقوتکجا — کتی ایرلمی با بعده شونکبی جوهردن

نوع دیکر و بحر آخر دوم
اصولی قدس سره رحمه الله

داغ اولور بر دلده زخکسنز کیجه ارهتابدن — اودینز یا شمعدن سنن مهر عالم تابدن
دوشنر عشقکسنزنجه نیک کردابه فلکک — دونه دونه کنده وزین قوزنا رعوکردابدن

[illegible]

قشلر کرطاقن ایکن یاد ایت مجلسده ایام — قبله حقی ای صنم یوز دوندرد محرابدن
خار غمده جان ورن بلبللر کبی لاله رخ — یاره شر اولسه کفن برک کل سیرابدن
صوفی صافی مشرب اولسه بلسه ذوق باده نی — منع ایدرمیدی اصولی شراب نابدن

نظیره خیالی بک

ذره لر یوز دوندرر خورشید عالمتابدن — دونمینه یوزم بنم اول قشلری محرابدن
ترک ایدرسه سور سکه بودین زینۀ قفتان — چهره زردم بنم دور اولمیه اول ابدن
اویخودن آچلمیه نرکز کواکب کوزلری — خوابه وارمق کلمیه بو چشم پرخونابدن
بینه داغ ملامتدن اولا بیراهنم — تار پوشش قلمه خاکستر سنجابدن
استر سیک عیش وصله ایرمکه سرکشته اول — بویله فهم اتدی خیالی نغمۀ دولابدن

نوع دیکر وجه آخر مرحوم
نجاتی بک فرماید رحمه

لاله یقدی جکرینی کل خندانک ایچون — کسدی عشق قولنی قد خرامانک ایچون
صووق الدکی صبادن بو جوق بوزدی — صحن کلشنده بکون زلف پریشانک ایچون
قره کندر شب هجران یولی باغلدی غریب — ایرشی ای نجم سعادت نه تابانک ایچون
نفسکدن بر زای دصبا جان لندق — شب غم خسته لرینی الکا فرمانک
اهل تحقیق رنکک دینه ایمان کتورر — کفر زلف اگر خلل ویرمش ایمانک
ای نجاتی کوز کرک اج اکل اینی طره غنی — توتیا استر سیک چشم درافشانک ایچون

نظیره مسیحی

ال اچو شاه نیحر شیوه سیر انکچون — مدح اوقور رفاخته لر سرو خرامانکچون
چشمه چشمم ایکی یول کبی اولمشدر — [illegible] روکون لعل اقدر لولو دندانکچون
جان چو خلقومه ایردی بکا بر تیغ ایجور — [illegible] دم آخرده صوسز قومه بزی جانکچون
زلفک اورتر یوزکی غیرت اسلام قنی — [illegible] دینی ستر ایلمش در کر ایمانکچون
چاه قبره قویه بین در بو مسیحی فلک — سنه ایکی بویله قوی قزدوتی دورانکچون

نوع دیکر وجه آخر مرحوم
احمد پاشا فرماید

عارضک عرض ایت کلشنده زیبا لمسون — سرو کوستر قدکی نازیله رعنا لمسون
قل متقوس قشدکه طرف کلاهکدن عیان — غنچه یه شکل ابرو سینه غرا لمسون
رفع قل بانا جانک دلفوزندن نقاب — کون یوزک آینه سن کورسون تجلا لمسون
سور رقیبی روضۀ کویکدن ای حوری لقا — باغ جنتده ای کافر تماشا لمسون
بلبل قدسی کی مدح ایتسه احمد لعلکی — لاله لر نازکلنور کللر مطرا لمسون

نظیره مسیحی

رفع برقع قل کلاه ایکنده زیبا لمسون — سروه عرض قامت ایت بردخی رعنا لمسون
[illegible] باشنده شول قراقاشوکی کوستر کم هلال — وسمه آچمه ابرو سینه غرا لمسون
باغ تیر بولنیرسن سروه قلمانه نظیر — کل بداغ جقوب بخه تماشا لمسون

وردهٔ پرده ورلدرکن لب جانبخش یار — کوکده عیسا ایسم او تورسن مسیحی لیمسون
کلشن لطف ایچره الحان مسیحی وار ایکن — فارغ اولسون بلبل کستاخ کویا لیمسون

نوع دیکر و بحر آخر از ان مرحوم نجاتی بک ادرنه‌وی در

قبله‌در عشاقه اول وجه حسن — کعبه در هر قنده کورنده کیسن
تو بر ایسانده قرانلده — خد و خطنک حسرتندن جان ویرن
نن کرکمز تیغ غمم مجروحنه — کم شهید غمنه یا رسنه کفن
ای دیرسک یول بصر باشدکسر — طرهٔ طرار زلف پر شکن
اکر آچوب طاکه قالور سنجه‌لر — بلبلرک کلشنده وصفاتکچون
خسته کوکللر دستدر ای لدی صباغ — وای یا دصبا اولسون اسن
ای نجاتی اشک التون ایلدی — کیمیای عشقدر اول سیمتن

نظیرهٔ ذاتی

بکا اول چشم بیمارک نظر لطفی صباغ اولسون — کلور کوکلم بزرخط سیاهک یوزی آغ اولسون
خیال یار کوکلکدن کدنچه خیمک اردنچه — رقیبا کوندری کیمک درش یوزی آغ
کوکل کوی نکاره بال آچوب چمن لرطرزن — خدا اوچمق نصیب التون الکا جنت طراغ
رقیب ای دوست بیکدر لو بلادر آستانکده — صورر سک آنی بیکدر لو بلاسندن ایراغ
هوای سنبلکده طاغه دوشدی ابروت خیالی — نیشن ای سرو کل رخسار الکا طاغ اوستی باغ

نظیرهٔ ثانی

بکا یار جفا کار م وفا آمرسه صباغ اولسون — کوکل بزمنده رخساری کبزه روشن چراغ اولسون
جهانی المز جبیه دک بوریا دکلو — محلکده بکا بر کوشه امن و امان اولسون
ایه رسن تنزدلر افیاره مخفی خشم مستکدن — ارازده بخبه بر دلبر اقلیچ چباغ اولسون
ابد قوتر تمسون کوکلم بلای بندزلفکدن — سیه کاکللرک فرغ دلده دام و طراغ او
نشانی دوستدن الحکمه جوریله تحمل قل — بکا یار جفا کارم وفا آمرسه صباغ او

نظیرهٔ عاشق

الهی داغ عشقک استرم دلده چراغ اولسون — یو کل اوکسوزی آنکله اوینسون اوداغ او
اولنجک زین ایدکه نرکسده کللر قبرم اطرافن — اوسروک رهکذارندن بکاتا کوزتولاغ
تجلی جمال دلبره هب جلوه کاه اولسون — لر سرجان و دل آینه آسا داغ داغ او
بلا کوهینه صالدی بزک وشن لاذخوان غم — بهار حسنکی عرض ایت الکا طاغ اوستی باغ
یورر کن فارغ و آزاده و آسوده ای عاشق — بلای عشقه دوشدم ایشندلردن اراغ

نظیرهٔ نظمی چلبی

قرا زلفک رخکده باشنده عمرم قودوزاغ او — که بو دل مرغنی صید ایده ایلدر یوزی آغ
بودر کل زخلرک یاد ایده وکم کوه فرقتده — کربت فرهاده ای شیرین دهن طاغ اوستی باغ
جکردر بر دلاور رور بو دل زحمکدن اتمز یا کم — فرنکله خشم خونخوار کرکسه بیراغ اولسون
خراباوالده غنی دل فاز رشک استدوکم یو — پری رو رخیالینه همیشه بر بتاغ او

دل نظیره عشقک اولسه نوله ای کوز زاغ | قولکدر دولتکده اول ایچی مراد و داغ

نظیرهٔ حیرتی

الهی سترم سینمده دایم تازه داغ اولسون | منوّر ایلسون کوکلم اوین روشن چراغ اولسون
شمع ال کل ای یوزی گلشن جهانا خنده برق داغم | بنم محنت بجا خنده ایشه قو اغلماغ اولسون
بنم سنیدن ایراغ اولسون غم بوجاغ | شکستیر انکه ای سرو روانم باغ و راغ اولسون
ایتوب غمادر جان بلبلینه سنجای کل رو | اگر گلشن تماشاسی کرکسه باغ و راغ اولسون
صفالنک عشق بولنده اغودی حیرتی خونم | بکون براختیار ین طریقک یوز کرا اغ اولسون

نوع دیگر از ان مرحوم مغفور اسحاق چلبی فرماید رحمه الله

اولمز اول سرو قبا پوشی در اغوش ایلین | تازه جا ایچ بوریجکوب جام ایلن نوش ایلین
کملر ایله ایجدوکک بر بر و دیلر دوستم | جانمی اول باده زهر دیده بیهوش ایلین
سوزکلمیسن افندم سنی کلمیسن بکم | دون بزمله قول ایدوب بکون فراموش ایلین
خاطر مجروحمه رحم ایت کرکمز دوستم | رحمله بر نظر در کوکلمز خوش ایلین
دردمند اسحاق اول وقتن کوریدک جانکی | کم سکا رحم ایتمیوب جون نالکی کوش ایلین

نظیره

شوق لعلکده دل عشاقی بیهوش ایلین | مست اولور بزم فناده جام می نوش ایلین
ای طبیبم وار ایسه بو چشم بیمار کذرر | بر نظر ودبک غریبک کوکلنی خوش ایلین

نظیرهٔ مجیبی

[illegible]

رحم ایدیور دل مجروحه بو لور شفا | سینه مسی اوزره جکوب سنی در اغوش ایلین
حمد الله قولغنه قویمز اغیار کسوزن | کل کبی باغ جهانده ناله ز کوش ایلین

نوع دیگر مرحوم مغفور اسحاق چلبی فرماید رحمه

بلدم سنی دل آفت دوران گلمسن | شول برودکلری کوزی فتان دگلمسن
بلمز میوز سنی اکن آجلمه دوستم | دل کلشنده غنچهٔ خندان دگلمسن
کل عز و نازلیکه بلبل نیاز له | بالله دمرک ایشنه حیران دگلمسن
دیدار حقی کوبکی فردوسه ویرزدن | صوفی ایناندکه مسلمان دگلمسن
نیچون کناره چکمدکا اول سرو قامتی | اسحاق طوغری سویله پشیمان دگلمسن

نظیرهٔ سروری

ای غنچه بسن شوخ و رونزاران دگلمسن | بر بوزره کو جی کل خندان دگلمسن
و الله خوب سومکله کافر اولمزم | ایتمدکه به صوفی مسلمان دگلمسن
ای ژاله اول کلک لبنی دشلمک ایچون | کل غنچه سی دهانته دندان دگلمسن
یندرسن ای کوکل دخی کیفیت سینوب | حقه دهانی شوقنه حیران دگلمسن
اندک سروری توبه تهور ایدتیه | ایرشلی بهاره پشیمان دگلمسن

نوع دیگر مرحوم مغفور خیالی رحمة الله علیه

نوع دیگر بستی

[illegible]

نظیرهٔ خیالی

[illegible]

محبت جامن ای زاهد الوکه الدیکمزبن | نکرکم شیشهٔ ناموسی طاشه چاله بلمزبن
کدرنا جیله خوفکم بونکبی قبا کوکلسه | قبول ایمزبنی بحر محبت طاله بلمزبن
چکوب زنجیرمن الفن یولیمه ریکانی | سن ای همدم بکابلم نه وردکاله بکمزبن
اکر تشنعه جوکمده کوبا برزبان آو | جال ایارکه ای کون سن قلیجی چاله بکمزبن
خیالکی بسی کر عاشق بکا داغ آوشی | ملامت طبلنی دربند غنده چاله بکمزبن

نظیرهٔ بلیغی

سرکه یا ایمجه بحر عشقه طاله بلمزبن | نفس طوتمازنیسک دردوا دکاله بکمزبن
رنکنک اطرافنی عنبرخالکی قوروه دونمشدر | نه غافلسن بوصورتدن فخی زنکاله بکمزبن
صدای تیرتیشه دیرز به کوشنکه جالیت | محبت سازنی بزم بلاده چاله بکمزبن
قو دریسنی اماننی برکز الکدن ای کوزم | ندربو رجم بیکابلم نه وردکاله بکمزبن
بلیغی نفس کاذکتی کرقتل ایده بکمزبک | بکون صیدانده غازیلر قلیجی چاله بکمزبن

نوع دیکر در جوم مغفور اسحاق چلبی فرماید

خاطرم محزون و بزم خون بختم تیره کون | صبره طاقت قلمدی غایت زبون اولدم بوکون
بر نظرده بن نفس یوزدر بوصورت کوستر | بوالعجب آینه در بو آسمان نیلکون
ذکر زلفکله عاشقه وروز باندر نیتکم | الده بر تسبیح در مجنونه زنجیر جنون
پایمال ایتدی بنی غم دستکیرم قلمدی | صون الوده ساقیا جام سرور اجی جون

نوع دیکر ازان جانب

[illegible]

سو دوکی کدر دیمز اسحاق اما کورنکبی | طاهرا کاف اوله اول جوفانوح زنون

نظیرهٔ ردایی

ذوق ایدر آواز زنجیردن اهل جنون | نیته کم بزم اهلنه وبر صفالر ارغنون
ینه عشرت خانه کلزاری یقرا تمسکه | اولدی هر بر غنچهٔ زنبق کشمدن بر ستون
طاقتم طاق اولدی صبرم قلمدی رحم ایلمز | بر جفا کار که الندن بن زبون اولدم زبون
سینمی با خون نشان قلدی قاشنک تیغی | شق کبی اکه یازلمش اوله انده بخت نون
صیت اشعارم روانی طوتدی تمام بنای عالم | کوم کوکه اندوکی بودر بو کنبد بیرون کردون

نوع دیکر نخبانیه ده مدرس ایکن مدرسهٔ سن باشنه الدقده بو غزلی دیوب پادشاهه صونمش

صقن آیمدن ای نکار صقن | کینه جو در بو روزکار صقن
کوکه آه کن اثر دراسم | یا قمسون داننک شرار صقن
تیز اتدکه بو غم کولن پامال | کزلو در سینمده نار صقن
دل سنک ملامت اولدی بیر | بولمسون سینک انکسار صقن
چو خکه طوقنوز فلک برکون | پرده قلمز بو آه و زار صقن
بن نه خاکم کدر و برم نظره | قو قمسون خاطره غبار صقن
خوابه بکزر عذاری بو عالم | کورینور شهد زهر مار صقن

نظیرهٔ سلطان سلیمان

نظیرهٔ ... چلبی

[illegible]

نوع دیکر دخی ...

[illegible]

آتم او دندن ای نکار صقن — ایرمسدن کو یکه شرار صقن

درد دل چون سعود ایدر فلکه — برده قالمز بو آه وزار صقن

خاکپایک اولم دریک اکر — کلمسون خاطره غبار صقن

طینوب حسنکه جفا قلمه — چون دکل حسن پایدار صقن

عشق صقلده محتبی سینکده — اله کرفز بو یادکار صقن

نظیره عدلی

رخلرک کلار ینه با صقن — کلمسون اول حسود خار صقن

تیر آهیم نشانه راست وارر — صقن آهمدن ای نکار صقن

اولدوغونه قیلکده کرد ریک — کلمسون کوکلکه غبار صقن

بی بقادر ثباتی یوق دهرک — ایلمز هر فلکده قرار صقن

طبع نازک جوبار دور عدلی — انجنور اتمه آه وزار صقن

نظیره عارفی

باغمی اتمه جویبار صقن — ایلمی صودر بو چشمه سار صقن

سیم بحرینه غرق ایدوب نازکی — اینمسونلر سینی کنار صقن

عشق یولینه وارمه رهبرسز — پرخطردر بو رهکذار صقن

کل وفا ایده شهره شهرت ورر — طوتمه جور ایله اشتهار صقن

صمه سن شیشه دلی خدا ایچون — عارفی سنک انکسار صقن

[illegible]

حرف الواو

علم شعرده وزارت رتبه‌سنه ویرکه — قدرت بولمش ذاتی کفت

آتم ارزاور دو غنچه صبحدم رخساره صو — نار ربید اولور طوقندو غنجه ناره صو

عاشق دیدار کر اولمشدر مکر جانانکه — طورده موسی کبی دایم کلور کفتاره صو

یوزی اوزره سورنور سورینی کلدی کوکه — خوب بکزرای ملک بن عاشق دیداره صو

حسن خطک وصفی باشه وارمدی جانا قلم — شول قدر طوردیکی اندی آیغنه قاره صو

قطره سن نوش ایلین اغلر شراب شوقیکه — ظلمده قوتمز نور در غایت دیو بر یاره صو

ای پری صحراده زنجیرین سوروب ییرامید — نوبهار حسنک دیوانه سی بیچاره صو

عارض جانانه دن و بر خبر شاد ایتدی — ذاتیا کیدی روان بر موجی ماوی خاره صو

نظیره حافظ

کندوی بکزندی کیچون عارض دلداره صو — باشن آکوب کندی شرمنده دوشب طاغلاره صو

اول بت سنکین دله دردا که تاثیر ایلمز — آتش آهمدن اولور کرچه سنک خاره صو

کعبه کویک طوافی حسرتندن دایما — طالشوب یوزن سورر سر بولمدوغی دیواره صو

نابدید اولسه عجب می سینه ده پیکانلری — اوروغیه بارانه البته دونور باره صو

کسمش ایدم آتش هجرکده جاندن امید — سپدی پیکان خدنک کوکلومه بر پاره صو

دلسه تینک بغرمی آه ایتدیکم معذور طوت — کم دخان اولسه ضروریدر دوکلسه ناره صو

ناامید اولمشدی جاندن تنده تسکین — حافظک کوکلنه سپدی خنجرک بر پاره صو

[illegible]

نظیرهٔ خیالی بک

دوکسه کر چشم حبابی سن بمن رخساره صو … قنلو یاشن کبی بونماسن قزل قنلاره صو
وادی حیرتده زنجیرین سورر دیوانه لر … عاشق اولمشدر مکر روز ازل دیداره
تیر کیالدک قلدی یکانک دل مجروحه … دوستم انجنه کم دررلاو غلر یاره
قلبی پاک ایلدم آلایشندن عالمک … نوله بن آتشنه درسم عارض لداره
اولکنلدن خدنه نمعک دلینه دوشنکان … یاردنا وجه درلیل اتدوکیجون باره
هب سنکچوندر لب جویک بو دکلو ناله سی … فانی کو کلکدن شکایتدر ایدر طشلار
اول بوی سرو کیالی کوزلکلدن بو للرن … لاله صحرالرک اندی کوزینه قاره صو

نظیرهٔ لطیفی

اشک چشم کبی اولمشدر مکر آواره صو … اول بیبیمه [illegible] دوشمشدر اطغلاره صو
آتش فرقتله اولدم کمه بقمز حالمه … کر بکم طمزردی اغزو یه بر پاره صو
لیلی زلف نکاراچون بنی اغلر کوره … شوقله مجنون صفت دوشدی دودم کهساره
کل یوزک یادینه چشم یاشن دوکرسه نوکر … بو مقرر درکه آقر دایما کلزاره صو
ای لطیفی کشت باغ ایده دیدار ولاله خد … طره طره اندی سروک آینه قاره صو

نظیرهٔ سلیمان

کنج غمده تشنه دل قلدم مدد بیچاره صو … ای طبیبم اولدم احسان ایله بن بیچاره
بندی حال بخت تیغکله بنی بوندن خلاص کلکلله … ایله کم دفع اوله فرد و کلمینو ناره صو

عکس رخسارک درونده کوربانی ... اهل عشق … صلدی موجی شوقدن بو کنبد دواره صو
زخم تیغکدن اولور سیاه ای بری رخ … دکمسون لازم دکلدر هیچ بو آوکاره صو
کیدرب مرجبه پیمبن صبابه مرحبا … یوی زلفکچون طوتر باشن اوستنه بیچاره
آب کوثر دیسلر سلمان طلکی شعرکه … بغلدی لعل لبی وصفنده چون اشعاره صو

نظیرهٔ لمعی

کندوسن تشبیه ایدلدی عارض دلداره صو … خلق انجنده بولدی شهرت حق بو ربایه صو
نیچه اول مجنون صفت طغلاره دوشتیکه سیران … اولدی بر لیلی خرامک عشقنه آواره
خسته اولسم غم بجاغنده بکا تبخاله لر … پنبه ایله طمزر زر اغزمه بر پاره صو
بر نوشی اوغلاینده ریب بو بر دو غم بودر … یوزسورم بو وجهله در خاکپای یاره
ماجرا سنی ایشتمک برمه [illegible] ... غم ... نولدو … ای لبی آب حیاتم کلسه کر رفتاره
کوکلی اقسه ساکه ای کل یوز لو ... نک … ما تقدمدن اقه کلمشدر کلزاره صو

نظیرهٔ عزتی

ماجرای شکمی عرض اتمکیچون یاره صو … یوز سورب هر سوروانع لدی دوشب بوللره
اتمزیدی عاشقی بیدار دلدار اولمسه … بستر ین خاک بسیه بالینی سنکخاره صو
دوشدی سن لیلی دل شکنیچون مجنون وار … دوکنوب طغلاره صحراره آواره صو
پاره لندی حسرت تیغکله تشنه بورکم … اولدم ای روح روان ایر کور مدد بیچاره
شعر به لطف عذاری وصفنده صورت ویرن … ... کم ویر طراوت فوریا کلزاره صو

نظیرهٔ علوی

کلشن اچره طوتشرطور رزاولب آواره صو / ار رنکه سیم وایا غنیه درلبی چاره صو
شنك وللر چوزنی چلکمکده اویکنتر بکا / قنقی طاشی قاتیسه اورسن باشنی ای یاره
دامنوکه ذره جه قونمدی ماغیچون غبار / کوزلرم سقالری هردم سپر یوللاره صو
دلبرك کوکلی رقیبه مایل اولورسه نوله / الچغه مایل اولور چون ای دل بیچاره صو
برله دوستلر وشندی یوزی اوتندوغندن / کندوی لبنا ایه لدن عکس رخوف لداره صو
ساقیا بوزره بجیمی خانه زهدی تمرآ / کم اساسندن یقار ایر بجه بر دیواره صو
آکلار اشعارمیله سوزدل شکسته اولوب / ای علوی سا کن ایلر چونکه ایرنار د

نظیرهٔ غباری

یار زلفی رفع ایدراورسه چون رخساره صو / غنیه کم قلقوب … هردم اورلسه ناره صو
اول عذاری بر لطافتله بو خط تنزینه / باغ حسن اچره … بنفشه زاره صو
حسرت خالکله بوللر کوزلرمکدن میدم / کوزرینه نرکسك ایردی جیندهٔ قاره
کون وکلدر بوکوریش کوکده ای ماه تمام / صلمدی حسنك پرتوینی کنبد دواره
ای غباری یره بجسون کوروبن قان رخ … / کندوی تشبیه ایدرش خاکپای یاره صو

نظیرهٔ رحمی

هر حبابی دیده وریقاغه کوکی یره صو / طولنوب کوینی الکور عاشق آوازه صو
ویه لی شیرین لیك وصفن بو چرخ … / کندوی فرهاد وشن طغدن اتر بیچاره صو

جان ویررسم غنچه وش بجر لبکله عجبه / بینه ابر اغرم احیره دطمزره یاره صو
سینم اوزره داغلر کللر الفلکر سرو … / جوی اشکمدن اقوبهر دیده دل کلزاره
عارضك وصفنده رحمی آنلر حکیمه نوللا / ناله ریدا اولور اورلسه غنجه یاره صو

نظیرهٔ عطا قاضی

اشك چشمم تولا ور سم خدنك یاره صو / یاره مکنظر ره بر کون اغونه الواره صو
بحر اشکه غرق تکن خدنك کوزمده طوتسه بر / طاك دكل اولور صدفده چون دره شهوار
سوز سینم ساکن اولسه عارضك کزنیسه نولا / اکسلور تاب برزلا بد صیجلسه ناره صو
عارضك حوض اتسه چشمك نوله زلفکده وله / ویرمه عادتدر اصرکن مجرم جانداره صو
بولسه شعرمدن ملاحت نوله مجموعه کم / ویری کلمشدر لطافت ای عطا کلزاره صو

نظیرهٔ انوری

برحباب اولمش … کوی یاره صو / عاشق دیدار اولوب اولمشدر آواره صو
پاك مشرب بریوزی صولی کوزلر محبوبی یلدیم / اویکنور سه وجهی اردر عارضی دلداره
وصف خدن ویج ایدرکن شوق ایله … / خامه نك آیا غنه ای خواجه اندی تاره
طاغ کسمکده اوزن فرهاددن بیمکسکتن طر / یا که کلمه قورقار الحقلق ایدرلی جان
اغلیوب طشدره دو مکمدن کوردی سینه … / انوری ورلرکه بکزر عاشق دیداره صو

نوع دیکر از ان وحوم ومغفور بجانی بك

بجه کاکل بجه موسنبل خوشبو در بو / دل عشاقی برشیان ایده جك بو در بو

كوزمك يجزه سن بو ممغه اولاندى غرع دوست … اكر نكارك جوم جشننه قرشو دربو

نه كوكل قودى نه كوز زلف رخ عارض … اوده بمز جوه بتمز بجه جادو دربو

اوده حشرده جان اويندوغندن طوليك … ماه رولرده لر بر برنه اودربو

كوزلكسى بودر جانى بدندن ايره … غمزه شوخ جفا بيشه دن ايرو دربو

نه بجر اتدى كجاتى بجه سوز بجه غزل … لب دلبر صفتندن براكم صودربو

نظيره آهى جلبى

نى باشندن جقرن سنبل كل بودربو … جكرن نافه لرك خون يديكى بودربو

ديمى دلبر انكشندا ويان اى بخت سيا … بو بجه بيلدر اويورسن بجه اوخو دربو

جانى دل نقدنى سينه ده او غورلادكى قزلك … خون ايدبد جكرم آه براوغودربو

كورسه سربر كوزلى سودر ايا قينه يوزن … هيچ بكا نيد دين كم براق صودربو

آهى بر مغله كوستر باى سرو روان … سرو قدر دلبر بر نه اودربو

نظيره عطا جلبى

زلف دلدار ديمك نافه خوشبودربو … جكدرن باكه كوبك بورولرن بودربو

حضره صوردم كه ندر لعل لب يارده دى … آب حيوانى قراكوده قوين صودربو

جشم مستك نه كوكل قودى نه صبر ونه قرار … به نظالم بنه كافر بنه جادودربو

طبع زاهد بجه دردر سك طبعكه صور اكر … اكر يدن ساكه جبرو يرجى طوار ودربو

بلبل جانه صفا ويردى عطا باغ لك … باغ طبع اجره اجلمش كل خوشبو دربو

نوع ديكر مرحوم جم سلطان ايلدى جم سعديسى ديمك … فرنكستانه كدن سعدى فرماید ايلمشهور در رحمة الله

ددم كعبه مدركو يك ددى باغ جناندربو … ديدم طوبى مدر قدك ددى سرو رواندربو

رخى اوستنده زلفنده صباكبى الكركزى بو … ددكيم ملكت روم خطادن ارمغاندربو

كلمه وصف رخن ديدم كلبنا زيد ديدم … نه حاجتدر بيان اتمك كنش كبى عياندربو

جالى باغ دل سروك كورجان بلبلى ويدى … نه زيبا كلكر اجلمش نه رعنا كلستاندربو

ايكن جور وجفا قلمه وفا قل سعدى مسكينه … بلورسنكم بكا جنك بنم جانم جياندربو

نظيره جامى

ديدم از ور مدرز لفك ددى مشك تاتاربو … ديدم شكر مدر لعلك ددى قوت رواندربو

مه بكز نمه رخسارين نادر ديكدرزنا كى … نه حاجت ذرجه بنت كنش كبى عياندربو

كنش باز ارغتكده خريدار اولسه اول هيج … توشمدى اصى حسن بلز الماشكره زيانيدر

معنبر زلفى مسكينى خطانك آينه صافيدى … كل اى خواجه ايلت آنى بر غزه ارمغاندربو

جالى يار يانندر رقيب باغر الودرمش … الم ايره زمانيله تولم انى جهاندربو

نظيره خيالى

لبك عكسيله ياشومى كوزلردر كه قانمى … نه خود جام محبتده شراب ارغواندربو

نه وار اولكسه دلبر قبرز بلد ككى … بنم حسنم بنم جانم جياندر بوجياندربو

كتور دلبر طبعى كم بار دردم قله درمان … ال اوردى نبضمه ديدى غم عشق فلاندربو

عبیر کعبهٔ کوین بکا عطر کفن ایلک / کم انده حور و رضوانه بغایت ریشخند اولور

دو دم جنبنده شب اولمز رخ زلفی بیدر یار / ودی جانم جهان بخشنده عمر جاودان اولور

نجاتی دوستدن جان ویرنج ایلر دشمن / یولنده اولدوغم والله با قندیلا نذر اولور

نظیرهٔ خیالی

کوروب قد و خدینی دیدم باغ جنانه بو / گلشندن سروله یا خود رزین بوستاندر بو

صبادن بوی زلفکی کوکل اوصدیغی بودر / دل مجنون لیلیدن بغایت رمخواردر

جفادن هیچ مدد اولدم تو یانیدر گورینده / کورن دیدی شهید عشق اولان بن بلالاندر

یعقوب ورایت حسنوکه بندر بود کلو خود بیلنک / صقن شاهم کوزلرک کمینه قلمز جاندر

نوله تیر وفراقوکه شنک شمدی نشانه نیم / دم اوله ای کمان ابرو بو نشانه زنار

زکی تیر شیه جان ویرز خیالی اغیار کی نیش / نم قوربان اوله جق دوغم انتما غیر بلیانندر

نوع دیگر مرحوم و مغفور خیالی بک فرماید سلمه الله

اغیارا آدایه رشک اول کلعذاره قرشو / اولور صوق هوالر اول بهاره قرشو

شاه علامتم که هر آدا آتشندن / چکدم قلیچ سیاه ناموس عاره قرشو

بو بیت روح بخشی ورد زبان ایدنمش / منصور کتنده وکنده شو قیلده داره قرشو

ایدی محیط اعظم امواجن آشکاره / شادی سفینه‌سینی اور کناره قرشو

ابر ما عذر خیالی طشرا اولوب دوکندی / سیلاب اشک چشمم اقدقده یاره قرشو

نظیره

طوغولدی غایه پیشنم تیر جفایه قرشو / اول ادر و منددی کورکم طوردی بلایه قرشو

وردا که بحر عمدن اتمز خلاص بر دم / بیک کز فغان ایدر یم اول آستانه قرشو

نور یله طولسه طلکی غمخانه دلکسم / روزنلر اچدی تیرکسون حلقایه قرشو

درمانه ایردی دردم کوینده حمدلله / نمز بلاسی کلدی بن مبتلایه قرشو

صوتلدوغنده قسمت حافظ بلاسیکر اولدوغیلک / کم قندلکده اوغور تیغ قضایه قرشو

نوع دیگر اثنان مرحوم و مغفور روانی چلبی فرماید رحمه

کلدی خطک قلمهٔ عشاقه جفا شمدنکرو / ساکه لطف ایتمک دوشرمی ای وفاسز شمدنکرو

اوقتی اتدی یاین یصمی کره کریکلک / کشورنده‌ده نجاجت بیقرا شمدنکرو

خط دلبر بر محبت نامه یازدی هیچ بن بکا / خطی کلمش [illegible] ورجیا شمدنکرو

اوقمش یازیش کوزل غایت ظریف اولور کوکل / صنکرز بر غیر ییسی کوکلم الا شمدنکرو

چار ابرو بر کوزل سودی روانی چوق / چار مصرع چارغم بن خیالی نوا شمدنکرو

نوع دیگر حیرتی بک

وحدت استر سک فراغت ایله سو ای کوکل / کثرت دنیادن الچک ای کوکل غوغای قو

کوزکه آچ اولمه کوزی آچ غم نمه فردا ایچون / کاوتن پرور کبی اندیشه غوغای قو

معنی رنگینه بق الده صورت نقشنی قو / وجدانسانه نظر قل جانبه دنیای قو

پایهٔ عالی دلرسک خاکپای دلبر اول | قالدک ایقلرده فکر منصب اعلای فخ

دیرمش سن یارن اولدیسم کرکدر آنی | کل بکون اولدیر یولنده اولدوکم فردای

دیدم اولدی حال صحیک زنجیریکی دیوانه | نازله کلدی ودی حال بو نیده بغلای

حیرتی بیچاره ده بر دردمند کدر سنک | قل نظر احواله لطف ایله استغنای

نظیرهٔ سعی قاضی

نیجه بر درسن بهٔ صوفی سارز صهبای قو | بروجی باکه بو سوزی سویلمه غوغای قو

مضطرب حال ایله دللر پریشان اولمسون | بردم ای باد صبا اول زلف عنبر سای

غمزه چونکم اعتماد اولمز بو کوندن یارنه | های قیامت باکه لطف ایت وعدهٔ فردای

واریکن عالمده کی تاج محبت شاله ایم | کیمه زربفت جهانی افسر دارای قو

اویکنورش شیوهٔ چشم نکاره برخی | اکه سعی باکمن نرکس دین اعای قو

نوع دیکر از آن مرحوم و مغفور نظامی چلبی

دل و جان آلدی جا اول چشم جادو | انکچون دیدلر انلره جادو

اویتیز بکلرکه فکری بینی کم | کسل چوغ اولیه کلز کوزه اوچو

دلو رشد رکو زکت سودا زنده | انکچون طغره دوشمشدر آهو

دوم جسن ایلیه سم درسلیمان | بجزدی هدهد جان دیدی بو

شو دکلو وکدی باشن سن نظامی | که کورن در بو کوزدن وار الک بو

حرف الهاء

مرحوم حسیبی ارباب تیماردن ایدی انشاده نظیری اولمدوغنه بنا خادم علی پاشا کاتبی ایدی

سوزیله آه ایدیم حددن اکر زیاده | قوشلر کباب اولیدی دونه دونه سواده

فرزانه ایدم اول سوزینه اولکده بوحم | مزاد و هر آخر سوزدی بکا بیاده

اقبال لا بقادر عکسینی صورنک کور | درسومدر بو معنی جام جهان نماده

چکه چکه غنی قدم کاثنه دوتنده پی | آه اول قتی هلالم اتری نی کباده

تعلیم عشق ایدیدیم فرهاده کر حسیبی | قو فرزدی طاشنی طغرده براده

نظیرهٔ خیالی مرحومک وطن اصلیه‌سی ... بلکه سیدر ادرنه ده وفات اتمشدر

سوزم سرایت اتسه مجنون ناواده | قوشلر کباب اولیدی بشنده کی یواده

قطع زمنده اولدم فرزانه سی جهانک | فرزین اولوراو بنده سوره سوره پیاده

بند و کنی جهانک فهم ایت حباب سیدن | یارشن بو نکته جم جام جهان نماده

زهاده کنج مسجد مسکن بکا خرابات | تقدیر بو یله قلمش نم و اریم اراده

بربایی چکیدر عشقک خیالی ای مه | کم اولدی اکرنیت قوس قزح کباده

نظیرهٔ ذاتی اوچ بیک آلتی یوز غزلی وار دیو روایت اولنور

الیده طوتدی اویدی لعل نکاری باده | ویرسه بجمی ایم بزم جهانی باده

نظیرهٔ ویسی

شوق لب نگاره کوروکمی اولکوتورخش — کیفیتی شرابک وای بو جسرام زاده

آتی طرفندی دوشدم دیدی شهسوارم — بو وادیی بردوشنده خط ایله قباده

کوزم ایشینه بقسه کلمز نجار کعبه — ای لعل نابی بخش زرزم اولسن صفاده

راقشلرک هلاله شبیه اندی فدائی — الکسک لکک اتدی ای مه محنده رطونش بوراده

نظیره فقری

عقدت هلاکه اولیدر جسمم بنم زیاده — ای ساقی محبت صون باکه جام باده

لیلی چیحک کورلدن کنج غم ایچره تنها — واحسرتا که قلدم مجنون کبی بلاده

قطع خدنکه خالک دوشدی زنخوکه شاهم — الم سوره سوره آخر فرزین لوبیاده

آه اتدکجه دایم درد و بلا ایچره — فلکی بزسه بو چرخ دونه دونه هواده

عشقک میندن ای مه مست اولدی بو فقیری — عکس رخک کورلدن جام جهان نماده

نظیره کیوانی منزلت خورشید طلعت پادشاهمز سلطان سلیمان

اولسون تنم ایچره اول یار روی ساده — قالسون بلا و غمده بو عاشق فتاده

اول شهسوار میدان بنه بیمند نازه — عشاق اولوا و کنجه سر جمله بیاده

قاشلک نمرکه ای دوست بیتر جهانه فتنه — بند کیرب بصویه کاکلارکه قفاده

غمزک کمانی یکدر هر بلکه جلک نشتر — درد و بلا و محنت اکه کرکه کباده

لوح اوزره دست قدرت تحریر شو بوی نازاند — جسمک مضاعف ایتمش دردم بنم زیاده

هر کمکه شاه اولیدر صنمک حضوری واده — درویش که اوله قانع عمری بکجه صفاده

کلزار حسنک ایچره هر کیجه صبح اولنجه — اوقور محبتی مدحک بلبل کبی نواده

نظیره فغانی اسمی رمضاندر وطن اصلیه سی طربزوندر

عشقک اولالدن ای مه کوکلدن کونه زیاده — هر کیجه صبحه کوز یلدز صیر سماده

بن بر نکار نقشن رسم ایلدم کوکلده — کم کوردی بسکندر جام جهان نماده

بستان دهر ایچنده ای کلبن لطافت — بن غنچه کبی دلتنک سن کل کبی کشاده

باقی دکل طبیعت مایله ملکه ای شه — دنیا که قلمشه جمشید و کیقباده

کوه بلاده فرهاد یوق بیره دوکمه باشنک — کل عشقی سیندن اوکرن شاکرد اول استاده

باشم کوکه ایرردی خورشیدی ای تاج — یوز سوردسم آیغوکه سایل کبی فتاده

بر سوج کلسن ایدن دایم فغانی زاری — عشاق سر طرفدن فریاد اید نواده

نظیره بخوزجی کشفی مکملی دیوانی واردر اسلام بولده وفات اتمشدر

زنجیر زلفک اورب جان بو تنده قلاده — جاکر لر کدن اولدم قایمکده بر فتاده

بن رند الکادرم کم نه قبه سپهری — قصر حباب کبی بادیله ویره باده

کرساده رو لریله صوفی صفاده رشک — ونز وریادن ایله جام درونی ساده

بر کوزری خارکه مست الستی اولدکه — شیدالغمی صنمک تأثیر کیقباده

قطع فلکده فلکك شاهانه عرض جابر — فی الحال اولالر انده فرزانه لر پیاده
بر پهلوان خشمکم نکر جانبکله — چرخك بو برکه یایی کلمز بکا کیاده
شهباز زلفك اکوب آه انسه کنجی پرواز — چیقوب خروس عرشی اوکدلایده هواده

نظیرهٔ مرحوم رائی بك
خداوندکار بنده لرندندر

داغ اوردوغم کوزنلر بو سینهٔ دوتاده — قان یاش اقتدی چشم اولسون دمی زیاده
غم عسکرن اولاکم مات ایلیم دیوبن — بو قطع عشقه بنده سوردم شها پیاده
بر یك بیتی چکدم عشقك که ای جفاجو — مجنون اولیمازیدی بلکم بکا کیاده
سرکشته دل اولالی چکمدی بند عشقه — کیسولرك کمندی حافظ دررقفاده
رائی نه فکر ایدرسن قد نکاره شوقه — برسه و قدی وارکم دل اوجه اولدی هواده

نظیرهٔ غباری اهل علم سککندندر
خوش آینده غزللری واردر

باشدن بنی بولیکن مجنون نامراده — یوکه او ذره سر براولدی بیابانده کی اوده
بزوری پاره پاره ایدوب بو چرخ کردون — دردو غمیله قلدی یاقدی کیاده
بادی نظرده معلوم اولور حباب مثالین — تورلدوغی بو چرخك بنیادی آب باده
ای بلبل جهانه کرشدی کلسه یوسف — دیریدی حسنك انك بازاری کساده
خاک ره نکاره اوکنمزیدی سرکز — اهل بصیرت اولسه بر ذره توتیاده

نظیرهٔ وداعی قرمانی

[illegible]

داغ جفای بیك ایت سندن کوکلم صو — یانمقجه نار جوره شوقم اولور زیاده
کمدر غباری درسك ای مهر برج عزت — خاك قزلت اوجه بر ذره درقفاده

نظیرهٔ شمسی پاشا اسفندیار
بکلرندندر رحمه الله

نایکی نالم ایرسه مجنون نامراده — چنکه دونردی قدی اکلردی اول هواده
بن بر هلال ابرو دلداره بنده یم کم — کوندن کونه او ماهك حسنی اولور زیاده
یارکمان نهجرن شوقله کلوچکلشم کم — چرخك بو برکه یایی کلمز بکا کیاده
اغیار ایله اقندی باسن باده نوش ایدرکن — بن قان یودم دمادم بزم غم بلاده
قطع محبتکده بن ای شه قمر رخ — اکمك او کنجه فی الحال اولدم همین پیاده
ده ده دیوب اچیم حالیمه کورب — کویك ایتندن ایرو بیلشده آشناده
دلدن غم زمانی دفع اتمك استرسکین — وار لاله کبی شمسی نوش ایله جام باده

نظیرهٔ کامی چلبی

دردم حکایت اتسم مجنون نامراده — کلندن قیوب بنچون اغلردی اول افتاده
کیفیتن شرابك صوکنده وررلر اما — بزم لبك خیالی مست اتمی ابتداده
علکونی جامه لرله بزم شرابه کلمه — ای کوزلری حرامی قان اولسون ارا ده
بو طاق نه رواقك کلمزدی هیچ نظره — جام حبابکبی وارمایسه صوکی باده
اولدم غزلده کامی عنقا نه زمانه — شهرمدن اتسه طلمی شاعرلر استفاده

نظیرهٔ روانی چلبی

[illegible]

نظیرهٔ یحیی بک خداوندکار بندلرندر

قدم کاشانه دوندی بو عالم فنادن
اسرار اهل عشقه ابرو سی ایکی رادر
دلده بلای فرقت باشده سوای وصلت
حکمت ندر طبیبم اولمکه جان دیرکن
یحیی یکیجه یدر نطع جهانده شاهم

نوله تجربه بندن اوق کبی اوتی زاده
قاشن اولمسون جهانه قالسون ایج بوزیکاده
دست عمل یقاده تیغ اجل قفاده
دیدارکی کورنجه یاشم اولور زیاده
نوله اتک اوکنجه یوریسه دل پیاده

نظیرهٔ جلبی لامعی افندینک اوغلیدر
اللی اقجه مدرس ایکن فوت اولدی

یردن براه ایدیدم ای سرو بی قباده
ای شهسوار میدان نازآتنه سوار اولدی
چکدی چو روی ای مه شول کلوجوخ بیم
ای صاحی لیلی برکز میدان عشقه کلسه
ساقی لبینی باده صوندوغی کورنجه

قندر کباب اولیدی دونه دونه یوداده
فرزانه وش بن اوکنجه یوریده یین پیاده
قوماذی اکنجه یاقدمی کبا ده
اوینداوینیدم مجنون نازاده
اول آجیغیله لمی قانمر یوه ربدی باده

نظیرهٔ صبوحی قاضی خواشندهدر
عبد اللطیف دیمکله مشهوردر

مجنون کبی دوشدن عشقوکه بن فتاده
کونکوردی روی یاری حال دوشدی اوده

لیلی صچک هواسی عقلومی ویردی باده
تقدیر بویله ایرش بن وارنم اراده

فرزانه لک دلر سک شه قاوسینه آت سور
بغرومه نوله جکسه اول فشندی کمانی
جام جهان نمادن یک کوستردی مهی
بغر ینه بصه طلعی یارسمن عذارین
نوش ایله ای صبوحی عشقک شراب صافین

فرزین اولور بلورسن سوره سوره پیاده
یا قانمی مختشله قدم اولورکباده
بر ذره خاکپا یک اولورسه توتیاده
آیینه کبی سرکم اولورسه صافی ساده
زنهار رقومه باقی کر اولمسون صفاده

نظیرهٔ فوری افندی بروساده
قیلوجه ده مدرس ایدی

موی سفیدکم بو رانس مبتلاده
قطع خدکده خالک کورد کده صانوزیکم
بزم زمانه دورین اکله حباب سیدن
میخانه دن سور لدم مسجده خودیرم یوق
اول بزی برک عاشق پایک تمام چورن

غم برقدرکه یانمش کوده سرپاده
دوتمش زنکه شاهم برلعبله پیاده
حال جهانی کل کور جام جهان نماده
مست اولمشم بو ایشه قلدم ایکی اراده
باز وکه فوری قوت اتدکجه کوب کباده

نظیرهٔ خیالی بک

قان اغلدکه کوریجه بن عاشق بلاذه
چشمک نکه بقوبه چکلکه بنده
کنج غمکده تنها بیار اولب یتورکن
سن چشم شاه بازه صید حرام اولم

ای چشم خون فشانم اولسون دمک زیاده
المش کمند المینه کیسورکه قفاده
یا نومه غصه کلدی بیلشده اشناده
یلدر ورکه او جود لدعی اول جوادده

نظیرهٔ [illegible] جلبی

[illegible]

سلطان عبد [illegible]

[illegible]

تشبیه ساده ویر زینت سوزه چنانکه
رنکین اداکر کدر اشعار دلکشاده

نوع دیکر وجه آخر مرحوم صفی سلطان داد خانی
شاعرلرندندر بر سویدر اورنده وفات ایتمشیدر

کرچه جا جا ید رقتنک شول چشم فتان اوستنه
حق بقور غمزه بیله قان ایدر قان اوستنه

خط ریحانک که قلدی نسخه یاقوتی نسخ
آیت رحمت دور اول برک خندان اوستنه

نظم دندانک که فکری در الو نزهت النه
وصف لعلک ایتدی بطریق یاقوتان اوستنه

بیزی بر صوفی شاهد باز تعیب ایتمسون
کم بو دمده شیخ جان ویرر اوغلان اوستنه

کرچکم دنیا وه ال اوستنه درای صفی
کم دُرر بر نظم بو نظم درافشان اوستنه

نظیره باقی چلبی

دوشمه زلفندن عرق رخسار جانان اوستنه
کو بیا شبنم دوشر کلبرک خندان اوستنه

کاکلی صنمه کوریان طابه دولت هما
سایه صلمشدر او شاهنشاه خوبان اوستنه

نیچون اول خورشید عالمتاب اویکندکه بو
ماه نو خنجر چکر مهر درافشان اوستنه

زیر زلفکده کورنلر خطکی ابر بهار
سایه صلمش صندیلر صحن کلستان اوستنه

غم دکل کلسه دله باقی بیان درد غم
الکنک اوللر تکیه در مهمان مهمان اوستنه

نظیره سعدی مرحوم جسم سلطان
ما وحلرندن ایدی رحمه الله

زلف مشکین سایه صلمش قد جانان اوستنه
صان سحاب فتنه صالمش ماه تابان اوستنه

اشک خونینم کوروبن کوزلرک قانم دوکر
سی نه بی شفقت در کم چکدی توبان اوستنه

مصحف خندکده زلفک کاتب قدرت شها
شکل بسم الله دررکم چکدی قرآن اوستنه

رخلرک شوقیله نحرک تیغنه جان ویرمکه
زینت اولمشدر خطک چون آب حیوان اوستنه

چون غمی دلبر دکلیدر کلبهٔ احزانمه
صاقن ای سعدی کیدر کیرمه مهمان اوستنه

نظیره مرحوم نجاتی بک

خط بلورمش اول لب یاقوت خندان اوستنه
خضر کبی چیقه کلمش آب حیوان اوستنه

که کمند زلفکی آت کاه تیر غمزه کی
سر نه اوک واریمه یا بشلو ستنه جان اوستنه

باغبانا کوکلی منع ایتمه قدی یاردن
قونسه بر بلبل نوله سرو خرامان اوستنه

رخلر کدن کم بله زلفک نه جادو ایتدی
کم عجب بو وجه بغدشی قوردی قرآن اوستنه

رخلری وصفن نجاتی شویله زیبا ایلیکم
آفتاب آلتون قلمله یازه دوران اوستنه

نظیره مرحوم سلیقی قاضی

کلدی کنجه خط مشکین لعل جانان اوستنه
یازیلور حرف محبت لوح جان اوستنه

رندلر صافی میه جان ویریکن ساقیا
کرلیک عکسی دوشرسه قان اولور قان اوستنه

حلقهٔ کاکل دکل باشنده بلکه مرغ دل
آشیان یاپمشدر اول سرو خرامان اوستنه

دانه دانه ماه عرق رویی کلکونکده وار
ژاله در کویا دوشیدر روی خندان اوستنه

سوزناک وآبدار اولور سلیقی سوزلرم
کرغزل دیسم لب رخسار جانان اوستنه

نظیرهٔ مرحوم مسیحی بگ وطن اصلیه‌سی روم ایلنده بوسنه ولایتنده سرای دیرلر

جمع اولور هر گیجه انجم ماهتابان آستنه — صان اوشر پروانه‌لر شمع شبستان آستنه

جانمی پاره فدا اتمکه واردم دیدلر — شول گدای قومه کو عزم اتدی سلطان آستنه

سن زنخدان ملکن قوازلفوکه مغلوب ایلدیکی — غالب ایدی گرچه روم اول قرامان آستنه

باشوه اوشونی کوردیجه کویک اتدی — شول گدالرکبی کیم جمع اوله قربان آستنه

قانیکه واردی فغانیله مسیحی کویا — ناله یاپشدی چیقدی چرخ گردان آستنه

نظیرهٔ شاعره مهری خاتون مرحومه مکمل دیوان واردر رحمه الله

شویله دترر جانم دل هر لحظه جانان آستنه — نیته کیم پروانه دترر شمع تابان آستنه

درد له جان بلبلی بالله نجه جان دیر حسن — هر صبحی سنبل یوزی گل برگ خندان آستنه

زاهدا اغیار انده کی یارک کیمیانتنی کور آستنه — صان ترددله بنزر جانبازاو نعمان آستنه

قاضی و مفتی مدرس نه پیر و جوان و شیخ — قنقسی جان ویرمدی محبوب اوغلان آستنه

شمع رخسارینه جانانک یوزی پروانه‌سن — جانکی ویردر یسه مهری اسنده کی جانان آستنه

نظیرهٔ مرحوم حریمی سلطان بایزید خان زماننده کلمشدر

غنچه لعلک اوللدن غنچ خندان آستنه — شرم ایدب مدح اوقر بلبل گلستان آستنه

قامتک سرو ینه کوکلم مایل اولدوغی بوکیم — خوش قیامت کوستر اولسه خرامان آستنه

نوزمه کولب بودم جان استدی الدن گوزلرک — هر نه بیورسک شها بو چشم گریان آستنه

غمزهٔ خونریزکه سینم سپر اولسه نه کلک — دیر اول خونی یکون قان ایلیه قان آستنه

زلف و رخسارک سواسینه حریمی هر گیجه — جان اتر پروانه شمع شبستان آستنه

نظیرهٔ مالی چلبی

بر غزل نظم اتدم اول گل یوزلو جانان آستنه — بلبلم مدح اوقورم گویا گلستان آستنه

چشمهٔ لعلوکه دوتمش عکس حسنک ای صنم — گرچه کوزن طوغرزد دیار آب حیوان آستنه

زلف و خالی کوزلرمدن ملکا جانه عزم ایدر — طوزدن کافر چکر قومک مسلمان آستنه

وشدکه وصفینی بر وجهیله نظم اتدکه من — تکمله اتش اصحادی اللعل و افشان آستنه

جانسه مقصود که ای دلبر مالیدن نوله — هر نکم حکم ایدر ییک باشله جان آستنه

نظیرهٔ مرحوم و مغفور جم سلطان رحمة الله علیه رحمة واسعة

دل هلاک ایدب گوزک خنجر جگر جان آستنه — نیجه خورشید ره که قان اتمک دل قربان آستنه

دل ده غمزک اوقی واریکن تنک کدرکیم — قو منع اولمز ای صنم مهمان مهمان آستنه

گل گتور خطک خیالن تو بونمش سینمه — سبزه عادتدر قونور چون تازه باران آستنه

دیدم ای مه چون لبک جانه بر کار بوسه ویر — گل گبی قلندی تبسم دیدیکم جان آستنه

سنبل خطک غمندن توبه حیران اولیه کیم — باغبانلر صوسبز ارتمدی ریحان آستنه

دیدم ای جان قنجه چقدن حاجه کلدی کیم — گرچه حاجیه ردلی جان ویر اوغلان آستنه

نظیره

نظیرهٔ مرحوم خیالی بگ

نوع دیگر در بحر آقو سینه چاک برادری حیرتی

ای کوکل عارفینک سویلمیا دانلرله — اختلاط ایلمه بر لحظه اغیار انلرله
هر دم دیده کبی سیر ایت آفاقی بتون — یوری شول کندو زلفی کبی پریشانلرله
زاغ ناجنسله اوچمقده قونشمقدن ال — خوش کلور باکه قفس مرغ خوش الحانلرله
بر قبایله صالمه ارسک تیغ کبی — یوری صافی دل اولن زمرهٔ عرفانلرله
او من الکلمین قوشونی سویلیه مدم — منطق الطیر اوقی هر لحظه سلیمانلرله
حیله وار اوسنده دوشمه اوبوین دلکوره — پیشهٔ صدق وصفاده یوری ارسلانلرله
اختلاط ایتمه ایکن مست می نازلر چوق — یوری ابدالسک ای حیرتی عریانلرله

نظیرهٔ مرحوم ذاتی شعرانک ممتازیدر ورت باره کتابی واردر

باغده عیش ایده لم بو کیجه خوش خوانلرله — اویقوسن اوچره لم بلبلک افغانلرله
بولمه اولمز ایمش اولدوره یین آیتی دیمش — یار اولدر صحن ایدک بزی بهتانلرله
زینک افلاکه برین ایلیلم بزم طرب — شویله تزیین ایده لم شمع شبستانلرله
ایده لم سوزلر مرغ دل عطاری کتاب — منطق الطیر اوقیوب مرغ خوش الحانلرله
سوملم اوقیلم مجلسه پروانه لری — الشوب کوینکز یانشلم انلر ایله
طیوکی کوزنه ذاتی سر وجان اتدی نثار — کعبهٔ وصلنه استدی قربانلرله

نظیرهٔ مرحوم طالعی چلبی سلطان سلیم خان زماننده یکیچری کاتبی ایدی

ای کل نوینه بوتازه کلستانلرله — حسن باغن بزه دک سنبل ریحانلرله
شوقی در جان لبکه جان ویکوکلدن کیتمز — طوله حسرت لعلکله کوزم قانلرله
عاشقک بغری بتون اولمز ایا قاشی کمان — جکرن دلمه غمزک اوقی پیکانلرله
ای طبیب داغ جان کوجله بولدم دردک — بو کجه یلدزلر ربن انی درمانلرله
بن ضعیف او جفا پیشه نظر ایدیدی — سو طور قصه سن اشته سلیمانلرله
ال اوزتمش بو کیجه سنبل دلدار حسونی — کوره یین آصد اول ایتی یک اوزغانلرله
طالعینک صفا حالی بهان ایتجالی — سن کوزی آهو نیس اولالی یابانلرله

مر — **نظیرهٔ ادری چلبی** — امرل

بزی کلدرمدی دلبر غم هجرانلرله — دم بدم اغلشلم دیدهٔ کریانلرله
اولدوکم وقتن اگر قبره ایلرسه کذر — زین اوله خاک مزارم کل خندانلرله
هر دم دولت غمکده تنها قادر در — بولکه لعل نثار آنکه دامانلرله
آتشین خطکنه ایچون سر کیجه طوتشمقدر — انکی پروانه لرک شمع شبستانلرله
ادریا کوردی کوزم یاشنه غرق اولدی جهان — کوکه یاتشدی قمر نجم درخشانلرله

نظیرهٔ بهاری افندی قضات طایفه سندندر

کوشهٔ دلکه طولبه رغم جانانلرله — بکمزار اول خانه کم پر اوله مهمانلرله
کر اولورسم غم سودای رخ زلفیله — زین ایده که قبریمی اوستن کل ریحانلرله

ژنگ غمدن گلکز آیینهٔ طبعمزی / صولیوب پاک ایده لم جام می افشانلر

دوستلر وصف نگاری یزه لم لوح دله / نه ویرب آلمز ز دفتر و دیوانلر له

سرو قدلر له بهاری که دمادم گلنور / بکزر اول بنده یه کم سیر ایده سلطانلر

نظیرهٔ شمعی دده
رحمه الله علیه

جان ویررسم هوس زلف پریشانلر / جنته دونده رلر قبری ریحانلر له

نه قرا گونده قلدق که قرا یوزلو رقیب / صالنور سایه کبی سرو خرامانلر

آتش لعل لبک قلمدی سینه ده سکون / یشر دکر گرچه گوزم اوستنه عمانلر

اینکک ایتی شفا ایلدی جگر قانن ایچن / جام جم ایچدی عارایله سلطانلر

بند دکن الکیله سن شمعینک ای ماه جبین / زهره اندور رچک بزمک افغانلر له

مرحوم شمعی غزللرینک ممتازندندر
حتی شعراء روم شمعینه خسرو روم دیدلر

گلکز سیر ایده لم سرو خرامانلر له / ایده لم باغی مشرف گل خندانلر له

هر ورقده اوقیوب مهر و وفا دستانین / اچلم گوکلمزی گل کبی دیوانلر له

هر کشی گنده وجودنده سلیمان اولسون / قوش دلن سویلشلم فرخ خوش الحانلر

بزم گلده یینه قانونله دمساز اوله لم / بلبلک دکده ره لم صقلغن افغانلر له

خوبلر سوکدی نگاه واله و شیدا گوردی / اوشنه د رطشلدر لعل بدخشانلر له

بزم گستردن ایاغی گتوریجک حدت ایچون / بزم خلوت ایده لم شمع شبستانلر له

آلتون اسکفلو گنش یوزلو گوزلر شمعی / نه سعادتدر اوله گر نه تابانلر له

نظیرهٔ قوزی هلالی مرحوم کمال دیتده ده
هلال شکلنده ایدی انکیچون هلالی دیدلر

جان ویررسم هوس قامت جانانلر له / قبری زین ایده سر سرو خرامانلر

آن حسینده گوزلر دل الورلر اما / بنجه اوله حالمز ای ال عجب انلر له

بزم فرقتده اکوب دردله گوکل گیجه / بنلمی یاقلم شمع شبستانلر له

جور ایدرلر بزه آفتراویوب دوران / بلمزز نیلیم آفت دورانلر له

بوبله قالمز دوق اینقدر ده هلالی باما / باشه وارلیه اگر زلف پریشانلر

نظیرهٔ لطیفی چلبی

اتمیوب مهر و محبت نه تابانلر له / دونی جمع اولمیه یین زلف پریشانلر

قطرهٔ خون جگردن یشمک سقاسی / گوزلرم طابسنی زین ایلدی مرجانلر

تخم جونکه سیه در خط اشعاری / شرح اولنمز غمز دفتر و دیوانلر

اهل عرفانده ایلک گل و صحبتنی / عارف اولمن طرب او ترمیه نادانلر له

بلبل طبع لطیفی چمینه اندی هوس / قیلدی گل صحبتنی غنچهٔ خندانلر له

نظیرهٔ قاضی قضات طایفه سندندر

[illegible]

سیر گلزار ایده لم سرو خرامانلرله
نیجه یللر یولنه بن کبی یلدک صوک اوجی
گلشن عهد ده کوگل آتش هجر ایله یوب
دلبرک دامننه قونمغه ذره کبی بار
یار ابر اهمی ترک اندیشه بر کون اولا

آچلم کوکلزی غنچه خندانلرله
جعدک باشه کوکل زلف پریشانلرله
کل صد برک دونیدرینه پیکانلرله
یوللرده صوسیه لم دیده گریانلرله
اره یوب بولومیه شمع شبستانلرله

نظیره باقی چلبی

سورینه سایه کبی سرو خرامانلرله
عارو ناموسی قیوب کوی خراباته دوشب
کوملز کوکلرده صبا و ردی هوای غنچک
تیشه عشقی اوربطلشدره فرهاد کبی
باقیا قورتلمزار وریشانلقدن

عزم گلزار ایده لم غنچه خندانلرله
جام می نوشن ایده لم چاک گریبانلرله
ینوبن کل اوله لی آتش هجرانلرله
طعلری اکلدوین ناله و افغانلرله
نکه باشن قوشیه زلف پریشانلرله

نظیره هاشمی عجم

بزم می ایلمشه دون نیجه سلطانلر
نی و مجوبه یتی توبه لو در رایمش
نه بکا صبر و نه درونه وصل حبیب
مست اولوب عاشق و رسوا اولوندوقچه چاک
هاشمی قابل تقریر دکل قصه عشق

نیجه سلطانلرانی سرو سانانلرله
دوستلر نیجه ایده بن بو قوری بهتانلرله
دوشوبن کوینه شیدا اولوب افغانلرله
گزرم شهری بتون جمع پریشانلرله
که ای شرح ایده سن دفتر و دیوانلرله

نظیره رحمی چلبی بروسوی

[illegible]

[illegible]

ایچلم بزم چمنده کل خندانلرله
صوکبی کوکلی گوزی پاک گرکدر یوزی خاک
گرچه بدنامدر کاتب تقدیر بزی
جمله آفاقی طوته حیت صدای عشقک
خوبلر عارض خطی کلیجک عشاقی
زیر دستکده اولا عشق دیاری تحاق

پاک دامانلرله چاک گریبانلرله
اولکه همسایه اوله سرو خرامانلرله
دفتر عشقده بزبدرنجه عنوانلرله
بنکه فریاده کلم ناله و افغانلرله
اره یوب بولمیه شمع شبستانلرله
سنکه همسایه اوله سن ایلر سرو سامانلرله

نظیره سبزی خلیفه خطا با طائفه سندندر اسلام بولدوقدنصکره رحمه الله

بزم می ایلمشه دون نیجه جانانلرله
هر طاو باشنه بر بوسه ایدن نقل شراب
مجلسک کوزینه ملک چهره لرین و اغنا شهی
حمرت باده رخنده کله اولماسه شبیه
اوغره فریوره سنه فتنه دور ایام
قسلرک نون و الف قدلرکه الدی ای
سرو ساماتکی ترک ایله ره عشقنده

یوطورن جسم تهی دردی جانانلرله
پست لب بیب ذقن کوزلری مستانلرله
جنتی اولکم زیدی حور نمی غلمانلرله
بزم ایچی طولطزیدی ناله و افغانلرله
نکه هم صحبت اوله آفت دورانلرله
نجه دز بودل بیچاره عجب آنلرله
سبزی باشن قوشدی کوزلری سرو سانانلرله

نوع دیکر دیجر آخو قضات طائفه سندن مرحوم صفی چلبی

[illegible]

خال کم قونمشدر لعل لب جانانمه | بر نکسدر کم بنم قصد ایلمشدر جانمه
سندمم سایم دور رخسم کوکلر ندا اول رخی | قاره بختم کبی شبتار شمسه کلمز یانمه
دکلمه نالم حالمی بیلمک دلرسک دوستم | نیدوکم بیلمز ایسک کوش ایله رمین افغانمه
سوزلرم سوزندن اولمشدر خطا نحوم سیاه | کل اینقز سک نظر قل دفتر و دیوانمه
وصفیله بن عندلیب گلشن فردوسکن | حیف بو خاک قعنده طبع خوش الحانمه

نظیرهٔ مرحوم حیرتی

اشک چشمم سیمیه صو آتش سوزانمه | یانوبن بریان اولور ردی کلنلر یانمه
سویلمز نچه نچه بکزر سیزه نچه کشندر رقیب | دوستلر دشمن بو زی کاراتدی نچه جانمه
خاک اولایدی آستانکده دوم کلدی دوی | عاقبت توزقوندر رسن جانم و امانمه
طو شور سوز درونمدن یزرسم عرض حال | حالمی بلم نچه عرض ایلیم سلطانمه
نچه بن دلخسته ایچون صبحه دک اتشنا اغلدی | حیرتی چوق یاشلر بو دیده گریانمه

نظیرهٔ مرحوم روانی

یارا ولمز ظالم بو شمسون جانانمه | یانمه کون طوغمه سایه دکلمز یانمه
نچه نچه حیف ایتدر بن قولو که روزکار | وا دریغا چون فریا دا ایچون کلدم بکون سلطانمه
سرنه دکلو کلو نچه جور و جفالر ایلیسک | انجخو رضا نمه سنی منت کوررن جانمه
اسکی درد وم بلکه تیزمی نه درای نوبهار | گل ایچون عاشق جکر اولی غنچه خنده انمه
چون روانی دفتر اتدم نه لقار و صفنی | یاره شعر کون نمه اولسه لوحه دیوانمه

[illegible]

نظیرهٔ ذاتی

آتش حسرت بنم کاراته وکینی جانمه | یانه یانه دردله عرض ایلیم جانانمه
سندمم سایم دور اخشام اولیجق اول رخی | او قمر بسم مو مهلدای ماه کلمز یانمه
لعلکی امسم ویدم ایچوردی تیغ آبدار کباب | ای کوکل بن تشنه نچه صو صه دم کوثر قانمه
بو دولک بریانی بریان اولدی بر آتی | عشق او دونده یانه یین سا که کلمه بریانمه
اشک چشمندن تر ایلر چشمی یانم دیو | اکم نظر ایلر بو ذاتی دفتر و دیوانمه

نوع دیگر و بحر آخر مرحوم نجاتی بک فرماید رحمه الله

یا تمک قطره سی کیدردی زهار تنمه | وه که یانغ اولمز تیر خدنک افکنمه
بو هوا ایله قیکدی بنی بن خاک ایدرم | ای جفا پیشه مکر تحیه حکم تنمه
جنت کوکی ترک ایلیم آدمسم | دانه خالک او داور درزسه اکر خرمنمه
تولغنک حلقه کبی هیچ قیدن کتمز | دکلو رایکی کوزم جام کبی رزد تنمه
یاره درش که نجاتینک الندن یا نکه | آه کم بنی حضور ایله قو فرمیکنمه

نظیرهٔ خورشید طلعت کیوان منزلت پادشاهم سلطان سلیمان خان عمر و دولت زیاده باد

نار غمده نظر ایدن کشتی تاب تنمه | کوردی فانوس بلا پرده سی پیراهنمه
بلبل جان پاره زرگلشن شاد دیده وی | قنده کم خار غم اولسه نیشتور دامنمه

[illegible]

حسره وکد رقص ایدرسه ای البرالوب شمع اله — تیغ جانخنک اکر ایره بنم کردنمه
سرکوینده قلم قدمی یا آتمی تیر — تا که سر زاغ رقیباو غوبه گلشنمه
ای مجیبی دیمه اغیار ده سک یار صقن — نه ایچون بکزه ده یین دوستمی دشمنمه

نظیرۀ مرحوم اسحاق چلبی
شام قاضیسی ایکن وفات ایتدی

صالبه ربد بم نیمه داغ تنمه — یکمه قرتجه برقالمدی پیراهنمه
صو بنوب عشقده مجنون کبی عریان اولدم — که کلوب بکسه پیشیا به بنم دامنمه
قنده بر یار کران و غم محنت وارسه — یا رجانم کبی محکم صاریلور زاهنمه
عالمك خلقنی کر حالمه حیران اتسه — کل کلنج ایمه نی دوستمه دشمنمه
صبر ایکك خوشمیندر سینه ده جانم اسحاق — اهکم سوز دل آتش بره غوز خرمنمه

نظیرۀ مرحوم کمال زرد محمود پاشا نیك
قولی اوغلیدر رحمه الله

بندن او رتریو زنی نظره قلور روشنمه — کو زلرم بغلیوبن جنجیرا ورکردنمه
روشن اولمز کو کل آیینه سی خطکله جك — اهکم ایردی غبار آیینۀ روشنمه
آتمی کوزدون کون یا دریخ زلفکله — کرد نا جقوب او ویره غوز خرمنمه
واروبن کوینه دریوزۀ تاز ایله بن — اوله کم ایتدی انك پیشه دامنمه
بلمدك قدرنی ای دوست کاله دیسین — کلمدی بلبل انك کبی بنم کلشنمه

نظیرۀ باجی زاده جعفر چلبی سلطان سلیم خان حضرتلرینه
نشانجی ایکن قاضی عسکر اولمشلر در رحمه الله

جهره زردم نیم خاك ره دلدارده — طرغه و غمش نخوان بیر غیدر کلزارده
روز هجران اولسه ارتر کوکلمك شیدالغی — کیجه ده زحمت افزون اولور بیمارده
صالسه زلفن عارضینه طلکی اولدر باجیه — وار صلیبی صو یه صالمق عادت کفارده
دل وکلدر سینه دبرده کی فریاد رس — دیمیوب بغرینه طاش بصمشدر دلدارده
بلسون جعفر حالکنه بهشت و کوکی — جون هوای جنت اولمز طالب دیدارده

نظیرۀ سعدی جم سلطانك مرحوم جم سلطانك مصاحبی ایدی اولا عطار
طایفه سندن ایدی فاضل کشی ایدی وطن اصلیه سی قونیه در انواع محاز فله آراسته

عندلیب دل نجه قالماسون آه و زارده — بلمده بر کل آجلو را ولده میان خارده
تا جرای لعلکی دل خانه سینده دوستم — یا زرم قنلو نشیمله هسر دروردیوارده
لعل درقانم ایچون اولتمزه خونریزله — صو ردم اقرار ایلمز کوکلی انك انکارده
زلف مشکینك اوجنده خالك ای دلبر سنك — دانۀ فلفل در کویا دهان مارده
وشدی نظمنده شو که برجواهر وزن کم — کوشوار اولسه یراشر سعدی کوش یارده

نظیرۀ عالی چلبی دانشمند سلکندندر
تازه جنبنده خیل مدفنده مهارتی واردر

خال صنمك بو كوره مين عارض لاله زارده | شاه هندو وركه ايتمش مسكن كلزارده
قانه غرق اتدى دهانن طوطلنك ازل | ساكه تقليد اتدوكيچون دلبر اكفارده
عارض كلكونك اوزره خاللرى غنچه لب | آل والايه صارلمش مسك در بازارده
چين وماچين آلادن سير ايلدم ورنوله | شول كدا كم بغلدى كوكلنى زلف يارده
عاليا خوف اتمسيدى باد آهدن انجم | كوهكن مسكن ايدنمزدى واربكهسارده

نظيره شهدى سلف مرحوم ومغفور
سلطان بايزيد خان شاهزاده‌لرندن ايدى

اولمسونمى بلبل مسكين فغان وزارده | يلده بر كل آچلور اولنده ميان خارده
حسنك بازار رينك كرميتندن مهر ومه | دلبرا بر طبله كر واندر كذر بازارده
اول اوبنده شاه وخندان مهر اكچنده آه كور | واى اكا نازيله چيقوب سير ايده بازارده
اولدم اول مانك وصل سوداسنده جان زار ايكن | هيچه المزلر جهان ملكيني بو بازارده
طاوس باغ ارده جلوه قيلور صبا نورز | كوردوكچه عنبرين زلفى رخ دلدارده
سينه ده چكدم الفلر قامتك ياد ايلديكچه | بركمسته قامت شدر يارده اغيارده

نظيره ادى چلبى ادرنه دى در
سابقا مدينه متولسى ايدى

بلبل شيدا نجه آه اتمسون كلزارده | يلده بر كل آچلور اولنده ميان خارده
سينه ده چكدم الفلر قامتك ياد ايليوب | سرو عرعر شكلنى نقش ايلدم ديوارده

باغ دهره كلمكله كلمكى [illegible]
عارضكله باشندى [illegible]
سن كبى [illegible]
قرن اولن [illegible]

نظيره ديكر [illegible]

كورورم [illegible] زلفكده [illegible]
باغ [illegible]
جنيده نقص [illegible]
[illegible]

غنچك اچوبده كه طعنه دشنام اتدوكى | بركمسته قالمه شدر يارده اغيارده
كريكم اوستنده كى بو قطره قطره ياشلر | صانكه لؤلؤ دزلمش دانه دانه تارده
بغرمك اوستنده كم بو قنلو قنلو داغلر | لالهلر در باشن چقرمش قلعه كهسارده
اوبلسه بايد غمنده سودا اولورز زنان | هركه جانن صاتون الور رشق بو بازارده

سلطان سليم خان زماننده نشانجى ايكن قاضى عسكر اولمش تاجى زاده
جعفر چلبى كفت برادرلرى سعدى چلبى درنمانه مدرسى ايدى

برشعر ودوم خط رخسارنده | رنكين ورقلرده انى اتدم مسوده
رنكك ايليوب فلك قشك اوستنده الكنه | قنديلهاى صدى بو طاق زبرجده
نقش اولدى ولده صورتى چون [illegible] | [illegible]ت ايدندى آنى نفوس مجرده
جنكن المسون حريم جا كلده كوزلرك | بيت لحرم مدرانده بر شمرجوعبده
جعفر نغمه كرچه قرار وزلو كلده در | كلشنده باشن اكويد راوزلفه مجدد

نظيره ردحى چلبى دخى پادشاه مفتى زمان اولمش مفتى على چلبينك ادعلى ايدى
ادن بديك شمنده وفات اتدى تاريخ ددى بدرلرى مفتى على چلبى

چكدم نجه رياضت واتدم مجاهده | سن شاهد جمالى قلنجه مشاهده
اولسم اولوكى دوشسم ايانغو كه [illegible] | بختم ال ويردى دولت ايدردى مساعده

نظيره آذرى

اولمش [illegible]
[illegible]
وصلت [illegible]
[illegible]

نظيره [illegible]

[illegible]

خوش گلمش ایدی جانمه پیکان تیر یار	طوتمز ایدی آنی طتلو دلیله خوش آمده
بغلایه بو بنده دل دیوانه زلفکی	حکم ایلدیم ایر رایه‌ی عمر سرمده
گوکلوکه کلبه بر قیودن نقد وارات	روحی قناعت ایله بو دکلو دراید

نظیرهٔ محرمی چلبی سابقده
غلطه نائبی ایدی رحمه الله

کورمک دلرسک ایله نظر زلف احمده	هر بر قلنده نجه محبوب مقیدده
یزمایچون دبیر فلک وصف خطنی	اوراق چرخی هر گیجه ایلر مسوده
طوتدی که جهانی خاتم لعلکله جم کبی	پاش المسکن نجمی بو طاق زبرجده
بر روده بیکه طبیجه نمش دست جوخندن	فانی جهانده بخیلین بر فلک زرده
گوینده اتری ایله اغیار محرمی	اوزن گیجه گوردم ایلدر خیل عربده

نظیرهٔ شوقی سلف سلطان بایزید خان
شاعرلرندن ایدی سلمه الله

مهرو اپچه شمس و سیم نور احمده	الهم بکزمش جا لاله نور محمده
حسن خطک سوادی سرخیله دیسم	ایدر گوزم بیاضنه یاشم مسوده
عشاق طویسه بوسیه گویکده دوجهی وار	ای شهد لب ندرگتنی خوبای نکرده
یاشمله دیده درمنک حالی ای پری	بر ایکی طفلدر ایده سیم اوزره عربده
شوقی شکر خنده ایه که شعرم شکرنی	ایلر غدای روح نفوس مجرده

نظیرهٔ ذاتی اسمی بخشی در

زرین علم که قوندی بو طاق زبرجده	الهم گورینه بکزوراتی نور محمده
یارین شفیع اوله سکه ای امتی اولان	دیرت دلک کتور صلواتی وار احمده
کونین شاهینکن اجلی دیرندی امان	اولدی مدینه مسکنی طوغمشدی مکده
حقدر معلمی نه اچون امی دیسه لر	سر علمی بلمش ایدی اوجقادرن ابجده
بیکده بیری یازمیه معجزاتنک	عمر اولدوبخه ذاتی ایدر مسوده

نظیرهٔ سروری چلبی منلا خداوندکارک
مثنویسنه اوچیوز خوب شرح ددلر

کم بقدی آیینه رویی احمده	ویردی صفا بیله صلواتی محمده
قدرت یدی بیاضه چقاردی مانعه حسنکی	یوسف جالن ایلمش اول مسوده
قیلمسن ای صنم یوزکه اردکوکل که چون	هر وجهله نماز درست اولدی کعبه ده
غوغاسنه اوغراش بو جهان اچوده هر گوزلین	اول خوب یار اچون نه وار ادیو گورسه عربده
تحریر قیل علایقی سنده سرو ریا	تا ایره سن مقام مقدس مجرده

نظیرهٔ مرحوم تاجی زاده سعدی چلبی نشانجی
جعفر چلبینک برادر لری ایدی

گوکلم اسیر اوالی او زلف مجعده	ایلر سیاه بختنه گیجه عربده
ای مه سنکله مهر اوره لی حسن لافنی	گوندن گونه زوال ایرشدی فلکده

دریاکی نور بوزننه گلور [illegible]
اولور مفصلی [illegible]
اولر خط و خالکی [illegible]
بخشنده [illegible]
[illegible]

نظیرهٔ ... کی پادشاه
ارزان جاکری عالم پناه [illegible]

[illegible]

جنکلد اولدی [illegible]
[illegible]

نظیرهٔ ذهنی رحمه الله

[illegible]

[illegible]

درو خاری اوسر رندی فروش … برهمت اتمزمش اکا بیر میکده
برشعر تر دیدم بنه زلف نگاره کم … برک کل اوزره یار دشر اتسم مسوده
قانونی سعدیا اوجفا پیشه نکدکم … چنک غم صلتو ملی یذکی اکلده

نظیره مرحوم ذاتی ولایت روم‌ده بجا تیله ذاتی
شولقدر ایدی شاعرلر درکه آید که نه تشبیه ایدرلر

هرکمکه بقیه آیینه روی احمده … یوز شوقله دیر صلواتی محمده
ذکر اتبه لعلی خاصیتین برنفس مسیح … اوراد ایدیبور ریدی نفوس مجرده
سم سمندکک بیر سینده ای صنم … بکزر خواب دیرده طاق زبرجده
خطک بلوری صانمه ید قدرت ایلدی … جان صفحه‌سنده بخت سیاهم مسوده
چرخ اکه جور اوقن اتراول اکه آه اوقن … دوراجه وارمی ذاتی کبی بر فلک زده

نظیره جامع النظایر
صاحبی نظمی چلبی

برق کتوردی شمع یقوب حسن احمده … ایمان کتوردی شوقله یوز محمده
کورت قیکده کون یوزکه ای قشتری هلال … هرکز بریله بقدی طاق زبرجده
راقشلرکه یزن کوزه‌لم حسن رایله … اول هلال شکلی قلمش مسوده
هر درده ای طبیب دل جان شفادر … شهد لبک صفتنی اتدم مشاهده
بکجه فیک طولندی خون کویک اتمکی … طلمیه اتسه زمه بدریله عربده

علائه زمانه وکشاف سر علوم … بو فن عشقده کلسه دونر طفل ابجده
نظمی کوزلر اول شه خوبانه باش اکوب … دیدی کوزللراجه دسلام اولسون احمده

نظیره نجاتی

کوهکن فرهاد لقلر اتدی شیرین آونه … سکه دردده قازدی آذین اوستادنه
جرعه جام محبت قان بها زدر زم … ابچلم شول غمزه سی خونریز اولانک یادنه
اتشکده صبح اولنجه اولورم اتیلرکبی … ایرمدی بر کمسنه بیچاره نک فریادنه
خلقده طتلو درلسون کم انجتسون … اشتسون شیرین لبک بر نه صنور آدنه
صوفی اندن توبه دن یوردکجاتی ونیک الیک … کلشنک برکز قدم بصسک بهشت آبادنه

نظیره خداوندکار بنده لرندن
مرحوم رایی بک سراج سلکندندر

کورمدیجان ویردم اول شیرین دهانک یادنه … عشقله دوندم بکون بن کوه کن فرهادنه
قصر دل اول اکرچی بربلند آباد ایدی … سیل فرقت شمدی ایرکوردی خلل بنیادنه
طولو درخون جکر چشمک پیمانه‌سی … مجلس غمده مدام ایچک لعلک یادنه
روشن اتدی قلبمی کون کبی ای مهر نجم … پرتو مهرک دوشوب کوکلم خراب آبادنه
برکز اولدی جان ویر ایل کونده یوز بیک اولورم … رایی کم دررینده بی ستون فرهادنه

نوع دیکر ومحبه آکز مرحوم احمد
پاشا کفت رحمه الله علیه

نظیره دوداک چلبی
مرحوم ... سوز ...

نظیره بهشتی

مسلمانلر گرفتارم مدد بر نامسلمانه — کمند زلف زناری بلادر اهل ایمانه
سورم دیدوکم ایچون بنی خشمیله اولدی — یکلتن دو دستم گره بز قدر گوزگوره قانه
اوتور بجی حسن بزمکده ایدرسن چالمه خنده — بنایدکه شمع وش سنده طوتشنکنا بنحرانه
قرا زلفونکله آغینه طوتمدم موج اشکمدن — نه مشکل حال اولوردی سمکا گرداب گلفرستانه
نگارا باغ جنتده نه مشکین خوش دورر نفلک — یا عنبرون حمایلدر گلشن سرو خرامانه
رخ و زلفک گورب احمد طوتشمش بری اولسون غو زر — که بر پروانه درجانا کیر شمع شبستانه

نظیره بجایی

بنجون بکزتدکه ای صوفی جهانی گوزی چاه بابه — یتاجق یر گرگزی به مسکین اولر جک جانه
گوزکم آج یاره بق صوفی صفای جا اطرا ستک — گنشدن یا گه آجلمق بیک اولور روزن خانه
غم بجرانله شویله ضعیف اولدمکه بر آمده — جفر دم گوکه یاشمی یکنده آه افغانه
گوکل غنچه کبی کل خرقیه چاک یاشکی جونکم — گلوب گل کبی آجلمز گلنده بو گلستانه
محبت شمعنی بیرادلکده بقمغه ساقی — انتقلر کبی عاشقلر باشن اچدی گردی میدانه
بجانی راستی بوکم خیال انگیز رطعبک — انکچون سوزلرگه دایم اوقینور دردمندانه

نظیره محبی

مسلمانلر گوکل دیردم بکوت بزنا مسلمانه — گوریدی یوزنی کافر گلوردی اول دم ایمانه
دوم ای نازنین جهانیلر دلی بلبل سوزنی گر — جمالک نورنی گوستر گوکل پروانه وش شمع یانه
دی عشق اینتی لاف اولمز گوزل سوم آکا فرق — شوکرکم قدرنی بلمز قویا نسون نا بجرانه

دوم ای سرو رخوبان قلامی باقی بو دوران — حریفک جاهل و نادان نظر قلمین انسانه
دودی عاشقلرم بیکدردوم گرجک سوزن برزور — دودی اول بیر اولین کمدر دوم بحثی یوانه

نظیره ذاتی

نظر ایدن یو گر بکار اجینده گوز ده گی قانه — صانور آتش اولدی گول گنار شربتانه
رمدن آکی سرخ اولدی سرشکم چشم غمگینم — صنعتمش خواجه درکم اقچه سینی ویردی جانه
سرشک خونفشان اجره اولبدر گوزلرم نایاب — بنجمی اغلیسم ایکی گم غرق اولدی دریانه
بنجمی قیدبیدیله گتوررسم قابکه آنی — ایکی مردوم هلاک ایدب گرید گوزلرم قانه
نه حکمتدر بوکم سقای چشم آب سیدیکه — طوتشدی یاندی اولدی قبقول گوزیو ایکی خانه
وجودم ملکنی اندی عدم ذاتی سرشکمله — یتشن سن اول پری پیکر گورنسون خشیم گریانه

نوع دیگر جبرنی گفت یکجه دند رتصونی نه خوش
آینده غزللری وار درابو طبع در

بر برهمن سیمای یرا تدم بکون جامده — عاشق اولمش اغلیوب یاشلر دوکر جامده
بر قیامت نازنین قامت در اتسه قیام — نور دن بر سرو نازا ولور نمایان مده
کاتب قدرت ازل بزمنده خط العلی — بر مخیل نغز در بازمش گنار جامده
گوزلری گویا ایکی کافر حرامیلر درر — دین وایمان غارت ایلر کشور اسلام مده
قوللر کله سرو اعیش مدام ایتسن روان — حیرتی بر رحبابه راضیدر ایامده

نظیره خیالی بک

یاره دیدم بوسه ویر دیو ملوش ابرامده — دیدی بلدکه جون ویرمزنکی بو ابرامده

دل یوزینه میل ایدردی دوشدی انی [الفته] — کعبه عزم ایلدی قلدی دیار شامده

قامت و زلفکده بحث اتمکه نی [الف] لام — کر بلک وار مصحف حسنک حقیچون لامده

نقد جانی اکر بن تسلیم قلمزدم بکون — کورمسیدم طوغولق ول سر و سیم اندامده

ای خیالی باکه وردی خسرو ملک سخن — شیخ جامی شعر رنکینم اشته جامده

نظیره نظمی چلبی

بر کلستاندر کوزل خط رخ کلفامده — کم دم سعدیله یازلمش شریف ایامده

بو دل پرشوق کرویکده که زلفکده در — بر اشقدر صانکز که رومده که شامده

وصلتکده صون لبک بقدح ردی دردکی — روم ایلینک عادتی اونشمه دربرامده

نقش حسنک جان بغشلر سرکم ایکرسه نظر — اشته بر روح مصور سن کوزل اندامده

صودر دل فکر غمکله کدر اندن کیدر — واردر بو خاصیت ایکی کوزم بادامده

خط جان بولب لوردم ساده یه هلو لذتی — سن بری یه طوش اولیدم آه بر حمامده

جام لعلکه نو قند مستانه نظمی نظمنک — کوربه غوغا ولسون دیدی شیخ جامی جامده

نظیره دیکر عطایی چلبی کفت

بن جاکری یاد ایدر سک نوله که کاه — عادت ودر ای دوست لولر کراد لورشاه

جانم بشه و کوکلمه جمله سنکدر — العبد وما یملکه کان لمولاه

وقت بنی حسرت او دیدار اولدر ایسه — دردا و دریغا و زهی حیف دیداران

دوکدی دمنی نچه لرک غمزه سی بوداد — دکدی کوزنی باکه توکلت علی الله

کم دیه عطایی اکه بو لطفدان ان — سرو او زره چقوب اغزنه لعل الدی نکرباد

نظیره ذاتی

دل اوله و نیچون قافله عشقده همراه — اتمه لیشم یره کوکره صغدی ای شاه

اوروک بو زیده شوقله برعالی طبنچه — ای ماه نشانینی کوزیلر دردی الله

چاک اندی بکون دامنی موسمی اباغ — بو حالتی کوردی سک کویکده دخی واه

او دیقدی کلوب بشنه خورشید جهان تاب — ادیکنده کیچون حسنکه ای ماه سحرکاه

کوردی کلو راغیار لیاری ودنی — بیکت درلو بلا یده کلو کرسن بزه ای شاه

نوع دیکر احمد دلی آلدین اوغلیدر

دوست جهان اولیجق کلبه احزانمزه — بیکش جان ایلمش منت اوله جانمزه

کلدی پروانه لرک جمعنه او شمع بهشت — کون یوزینه ضیا ویردی شبستانمزه

دل اسیر اوله وغمی بلدی زنخدانته دوست — دوزی آزاده دراو لکم کرده زندانمزه

سوزنه غمزک که دلر سک دل مجروحمزی — چوزنه زلفک نظر ایت حال پریشانمزه

تیغ بجز احمده قان اغلدر او شوخ جفاکیش — قانله یازدق اون دفتر دیوانمزه

نظیره

یار لطفیله کلوب کلبه احزانمزه — بر نظر ایلدی حال پریشانمزه

یترا غلت بنی جانا و میدرو تلغ آب — کلمیه تا که عدو دیده کریا غمزه
بزی اولدرمک ایچون غیریله بوسه‌ور — تشنه در اوصفک لعل لبی قانمزه
غمزه دن ایخنجه‌ها نه تیزی ای قاتی تیکان — بز غرکه تیرنی منت بلوز رجا غمزه
خنجر ندن اولدم چون بر اولمدر آخر — ای اجل کل کرم ایت کره بزم قانمزه
ای صبا مکه حقی کعبه ثوابن بوکه‌سن — ایشکنده اکر یسک بزی جانانزه

نظیره خلیلی

ای لبی غنچه بغچه جور ایده‌سن جانمزه — وخی قیمزمی عجب خوانی کوزکر قانمزه
نوله لطفا ایلیوبن جمعنه سعی ایلریک — زلفک اوجندن اولن حال پریشانمزه
نه روا اورقلدوز آه و فغانی دوکون — سن قولوق طوتمیه‌سن ناله و افغانمزه
دل یعقوبه دیدم طویدیمی خوانی کوزکر — بغچه کوزقاره قلوب قصد ایدر ایمانمزه
ره عشقکده خلیلی نه بلا چکدوکنی — نظر اتمز بیله‌سن دفتر و دیوانمزه

نوع دیگر مرحوم و مغفور قاسم پاشا گفت

یار غیریله اولوب کلکی خندان بوکجه — خار غیرتله بنی ایلدی کریان بوکجه
ایشدیب شمنله هم قدح اولدوغنی دوست — ایچوم طولو طولو اوله تابان بوکجه
اولدسن دیو بو غمی نه فرکه جهانی — سینه تنور نه اصدم دلی بریان بوکجه
واله و دنک اولب اسرار دمانکده پروان — تنک اولوب صبحه دکن بو دل حیران بوکجه

نظیره خیالی

[illegible]

بغچه پروانه کبی یانمیه قاسم شاها — کرم اولوب شمع جمالکله شبستان بوکجه

نظیره احمد پاشا

یته بن شمع کبی صبحه دک ای جان بوکجه — که طوله شوقکله صحبت جانان بوکجه
کرم اولوب شوقکله یانمغه پروانه کبی — طلعتدر دکربیه شمع شبستان بوکجه
حسن طالعله ستارم که شرف بولدیکون — کطلوع ایتدی بیته اول مه تابان بوکجه
صولسم نوله کلابیله کوزم حجره‌لرن — که کلور خانه‌ده غزله مهمان بوکجه
احمدا ساکه کمال اولدی عطای ازلی — که ندیم اولدی سنک بزمکه حسان بوکجه

نظیره عدنی

طلعدر الیه کوکل ناله و افغان بوکجه — کلمدی مجلسه اول دلبر فتان بوکجه
ناسحر قالسه کوکل ظلمت ایچنده نه عجب — یا نمدی قارشوه اول دلبر فتان بوکجه
نه عجب اغلریه بلبل جان چونکه کلو — کولب آچلمدی اول یوزی کلستان بوکجه
ساقیا دفع ملال ایتمکه یمانه کتور — چون صدی دلبر عهد یمان بوکجه
وصلی شمعنه چون یانمدی اول یار کلو — فرقتی نارنه عدنی یوری سن یان بوکجه

نوع دیگر مرحوم و مغفور خیالی بک ادرنه‌ده وفات ایتمشدر

یکی باشدن دلی کوکلم دل آواره دوشه — یقه‌لر چاک ایده وبن دامن کهساره دوشه
قولمش هر بوی ازاده افندی سودم — قورقرم یوسف مصری کبی بازاره دوشه

نوع دیگر

[illegible]

نظیره خیالی

[illegible]

غمزه‌سندن بنی بر کیمسه خلاص ایلمز — سر زلفک مگر آیاغنه یلواره دوشه
دونمدی شول طبله تندن وارلیق کوینه دل — قورتلوب جیب قفسدن کل کلزار دوشه
ای خیالی قمو احوالکی اکلشایه کم — بر کون اول یوزغزل شاه جهاندار دوشه

نظیرهٔ لطفی

کوکلم استر که اقوب صو کبی بر یاره دوشه — طوربا اول سرو روان آیغنه وار دوشه
دلده پیکانکی جاندن ایچرو صقلریم — قورقرن ای قتی یاوره کمی یاره دوشه
کوردی اول طفل کبوتر او چر کوینه — اوجدی ال حرغی ینه قورقرن آواره دوشه
صحبت ساقیه اول کمسه نک ایرالیکم — اکه بو ینینی صراحی وش ایقلاره دوشه
چوق دوشر کوزلری مستانه کورر لطفی — لیک اولمزیری بن عاشق میخواره دوشه

نوع دیگر از ان سید
گفت رحمه الله علیه

کسدم ورق جکردن الدم الومه خامه — یزمایه خون نکاره بر اشتیاق نامه
عشقک یمین ایچلیدن خلقه ملامت اولدق — یا طالب السلامه فاحذر من الملامه
هرنجه کم صفاده هیچ کورمدم وفاسن — من جرب المجرب خلت به الندامه
اغیار بیلی فکرت ایدب کیدر رشک ای — ملک عدم یولینه یا لخز والسلامه
بو قدله قیامک مسجده کوره واعظ — منبر قعوب دیدی قد قامت القیامه
درلر کوزل سوندر آخر ملامت اولدق — والله ما راینا حبا بلا ملامه

عهدی جکرکبابن مجلسده حاضر ایدی — تمت الصبوح هبوا یا ایها المدامه

نظیرهٔ جامی

یا زمانه اشتیاقم الدم الومه خامه — عرض ایتمکه فراقم یازم حبیبه نامه
دیدم بونی که اول عشقک ده نیجه بلار — جونکی چکدی جانم دکمدی بر سلامه
صید ایتدی زلفک آخر دل مرغنی بوداده — بندیله اولیوبن تحسیر ایله چکدی آمه
جان مرغی چاک اولدی قوردی ذوق ناله — اول آشیاندن او چدی قوندی کبی تمامه
چون جامی او صندی سندن ای دوست — وار مصره پادشاه اول اسر صانع سلامه

نوع دیگر مرحوم و مغفور ذاتی
شعرانک ممتاز زندندر رحمه

مصاحب اولمه ای عارف جهان بزمنده کملرله — حریم حرمت صاحب اول ادور محترملرله
حسوده قرشو آه اتدم علولر چیقدی انفاسمدن — یوردیدم دشمنی اوزره دوستلر طبل و علملرله
اول انکشت مختارله اشعارم یازنجه دلبر — دو دیلر سونکی یازمالو در التون قلملرله
حساب اولمایه اول روز حساب دولا اکر انجم — بکا اتدکلرکه بر بر حساب اتسک رقملرله
شو دکلو شرحه وار تیغ غمکله قلب ذاتی تیره — تصریح اوله بیان اتمک انی ای غنچه فملرله

نظیرهٔ رحمی

بنی قد نکله زلفک اولدرر دردوغملرله — قرارم حب عزیز اولد عباسی علملرله
قد و زلف و دهانی حسرتی اول ای وفا یارکم — هلاک اتسه نجیمه ریسن سردم الملرله

نظیرهٔ ذاتی

نوع دیگر

قوا یازولی دل شوقنکله اغلر کنج غم ایچره	صغنمز دفتر و دیوانه یازلسه قلملرله
بکا رحم ایلمز آه ملک ایدب اول پری یکسر	نیجه یلیدر اگرچه یاد ایدر لطف و کرملرله
اشتمه طعن اغیاری فلکدن المه ای رخمی	یوری عیش ایت جهان تاجوه ملک صنملرله

نوع دیگر دیگر آخوم مرحوم دانی

قنقی منزلده دیسم اول مه تابانی بنه	قنده اخشملدی بلیسم عجبا آنی بنه
عجبا یینه کیمک باشنه دولت قوندی	صید ایدن کیم اوله اول کبک خرامانی بنه
زلفنک ماری کبی بو بینه طولاشدی الی	کیم بولبدر عجبا کنج فراوانی بنه
کیم الوبدر اوله اول لعل لبک بوسه سنی	قنقی دولتلو بولیدر عجب آنی بنه
لبی شفتالوسی آنک که اوله یدر نصیب	خضر ور بولدی روان چشمهٔ حیوانی بنه
صبحه قرشو رخینه بلمی اوبه قوجه	کیم اویردی اوله شمع شبستانی بنه
اول قیامت قد و عیسی لب ایلدم اوکون	کیم بولبدر اوله ذاتی عجبا آنی بنه

نظیرهٔ روانی

وشلمشدر نه قلالم لب جانانی بنه	ال ألشدر بوکیجه اول گل خندانی بنه
صوکبی سری صفا ایلدی بکر عالمده	کیم کنار ایتدی اول سرو خرامانی بنه
بلکه جانم قفسی درسکه شفتالو کل	کیم اصردی عجب اول سیب زنخدانی بنه
قنقی بزم اهلنه یارب بلی ساقیلق ایمیش	قنده ریحانجی کبی زلف پریشانی بنه
بلزم بکدیکه سیر ایدر اول ماه لقا	نیجه کوندرکه روانی کوردز آنی بنه

نوع دیگر نجاتی بک سلطان سواد شمع پروانه دلکتابدر

سینه سینه کرم اولوب باقدقجه جانانه قوینینه	طولدو ربدر دست قدرت صانورم جانن قوینینه
سینه سن کورن صنور آینه بقدی اغوشی	یا ملکدرکم کیریدر ماه تابان قوینینه
بن ایرقدن کوکسی دوکمکدن اوزکه جان بوقی	طوزمدن سورترکیرور زلف پریشان قوینینه
وصلنک یا منه جانم فدا ایدم دوی	اعتبار اولمایه بیرام اولسه قربان قوینینه
کرچه کم سرچایدر دیوان اشعارم نجم	حمد لله کیرمدی عالمده نادان قوینینه
هر براو علانی نجاتی قوینه موقوف کرکه	بولدو غنی نیته کم اوکسنرجه اوغلان قوینینه

نظیرهٔ روانی

هیچ ال صونمادی چرخک ماه تابان قوینینه	شعر پاکی مجموعه سن قویماسه دوران قوینینه
هرنه جور که کیم اوله دنیاده انجمز کوکل	گرچه تک دنیا کبی لطف ایله نادان قوینینه
بن سنی اوبوب قوچسم دوبستم انجمه کیم	نه زیان ایتدی کرندر اهل عرفان قوینینه
قورنی قورده یدرمه گل بنم چوق سوردکم	هیچ تردد ایلمه کیرمکه نادان قوینینه
سحر ایدر دیوان اشعار روانی غالبا	کیم تکلفسز کیرور هر لحظه جانان قوینینه

نوع دیگر مرحوم و مغفور صالح بک دفترکیجه سندندر

لنگه فانسکله شکل نه دیدم راز اوستنه	بر خیال ایتدم بو مهر عالم آرا اوستنه
حسن منشور رنده ابروکا وزرد شو ایجانی	نقطه ورقونمش در رکویا که طغرا اوستنه

یاتش دوکر یاردن نکه کوزلرم دردلری / صو سپر ریحان گیلر کلبرک رعنا اوستنه

نغی ایدن دردامن زلفکده خط عنبر فشانک / سایه سالمشلر اول دو شمشاد رسا اوستنه

صاد اوزره مصحف حسنکده چکمش بر یکی / کاتب قدرت قاشک نونلرین شهلا اوستنه

طاق ابروی بلندک وصفنه ایدر رضا انشا / همتی یوایر کورد شعرنی شعرا اوستنه

نظیرهٔ ذاتی

یازمادی برانه تو طاق مینا اوستنه / که اوله غرا القد اول ابروی غرا اوستنه

قدمی قاشک کبی رانکه رأی ایلمش / خوب دوشمش رأی غرا عین رعنا اوستنه

اول عرفلر کر اولمش اشکده اول ابرو اوزره صف / کویا ماه نو کلمش ثریا اوستنه

قاشک اوزره انکه کر مهر درسم دوجهی وار / مهر او نور ای ماه رو به کم کله راد اوستنه

بی بدلدر غایتا اولماک هلالی ذاتیا / ماهیه یاییدر اول تونز قونمز اول ماه اوستنه

نوع دیگر مرحوم و مغفور خیالی ورطه یکجه سندندر

آیینه سرکوزن تو بیر دلداری تنها قوینینه / قازبله یوسف کیرر کویا زلیخا قوینینه

جغمدی یارکبی فکری دل اغیاردن / الدی اول لعل درجون سنک خارا قوینینه

راه کلزار فنا ده جسمی ایده غبار / روزکار ایله کیرر بر ورد رعنا قوینینه

دامنینه سنک الوب کهسار چکدکده دلار / قوید مجنون مقعد ملک نقشینی چرا قوینینه

بحر یوزبا شلر خیالی عشقی چکنده اولدی محو / کردلار ماغلر کویا که دریا قوینینه

نظیرهٔ باشی

جامه خواب لعل آفاقی الدی تنها قوینینه / صانوردم ابرکه کیرر ماه شبا قوینینه

صبحدم ای فاخته بیهوده افغان ایلمه / چون کیرر سن سرکجه بر سرو بالا قوینینه

نیچون اغلرسن قلکدن تبسم ای شبنم سنی / کر مسکباری هله بر ورد رعنا قوینینه

درد نیک وصفنده شعرم ذوقدن کوزدی کمر / کم صدف مجموعه سینی قویدی دریا قوینینه

رضا کر شوقیله بر داغ اتدی باقی سینه سن / براوج برک کل تر قویدی کویا قوینینه

نظیرهٔ حبابی

قوم لیلی شک بی داد اتدی مجنون اوستنه / ابر باران وفا یغدردی هامون اوستنه

هر طرفدن قاشکه کوزدکدی ارباب نظر / صنکه اصحاب صفا جمع اولدی ذوالنون اوستنه

کوکب نجمدر آهم آتشن قلمش سیاه / خال مشکین کم قودکه اول خد کلکون اوستنه

دیر عالم پر صدا در ارغنون آهدن / آهکم غم بر ده بغلر بو قانون اوستنه

ای خیالی الدی خال ایلکن قلیجیله کوزی / روم شاهی یکدی صان تخت فریدون اوستنه

نظیرهٔ عطا چلبی

مهر له قلسک نظر بر ذره بن خاک اوستنه / کون کبی یردن چقر قدر ایله کردون اوستنه

کوزلرم یاتنده پیوسته قشک عکسی سنک / ایکی کوز بر کوبرید کویا که جیحون اوستنه

کوییا بر جامه در عالمده ناز و شیوه کم / کوکدن اینمشدر تمام اول قد موزون اوستنه

کوهدن باشن قلدرن سر لاله لیلی در مکر / جبه سن چاک ایلمشدر خاک مجنون اوستنه

ای عطا کو مرکز کلشنده کل کوش ایدوب	آب زرکه نقش ایدر اوراق کلکون اوستنه

نوع دیکر ازان عطائی افندی کفت رحمة الله علیه

ساقیا قوزاهدکیجانی الی پیمانه	مجلسی کرم ایت که جهان اتشوز جانانه
مطربک قولن اشت قوزاهدک افسوننی	دکله ناصح سوزنی اشتمکل افسانه
نیته کم سن شمعه نیمق اکر دب اوستاد ایلک	بندخی یا ممقده شاکر دتمشم پروانه
کوکلی جانا خیالک لطف ایدب قلدی وطن	مستدام اولسونکه معمور ایتدی بو ویرانه
کی پرشاندر عطائی زلفکه طولاشلی	مست وخیراندر کورلدن سن کبی مستانه

نظیره روانی

صبحدم ساقیا طولدر بر ویمانه	روشن ایله افتاب جاملة کاشانه
ویرسه معیندن خبر مسجدده واعظ تکلکل	کم خم می کبی طوتمش کوشه میخانه
نازنینلر داستان عشقی الدن قوز	طفلر زیرا اوقورلر ایما افسانه
کوینک دار الشفاسنده ای طبیب جان ودل	چکدی زنجیره کوزم یکیسی بوبن دیوانه
دامن شمعی روانی قوه الدن ایرشب	کم تکلفسز تماشا ایتدور جانانه

نوع دیکر مرحوم نحانی فرمایند رحمه الله

نقطه صبحدی فلکک اوراق زرکین اوستنه	دال بزردی سنبلک ریحانیله دین اوستنه

زلف دلداریله پیچاپیچ اولسه طلمیدر	بهر نکاه دن ال ادشور رلرادسکین اوستنه
ایره دیو قورقرم باد صبادن صوفی ال	دتررم پیرق کبی اول برک نسرین اوستنه
صوکبی دترر لطافتده نکار اعارضنک	انکیچون نقش اولمز خط مشکین اوستنه
توتیای خاکپایم المسون درسک صبا	کوررکوزت درسکیکم چشم جهان بین اوستنه
طبرق اولشکن بجاتی اغزینک صوبی انم	نازیله اول آب حیوان اوغودسه سین اوستنه

نظیره مسیحی

کوکلی برتاب قلدم زلف پرچین اوستنه	اولدکم یوبوله اول رخسار رنکین اوستنه
جان ودل فرهادی شادان قلدکه ای صبا	یوخسه اوغرایوبی کلدکه قصر شیرین اوستنه
دیرلکمه قلمدی چون خاکپایک پیستی	اولیدوکمه باصه سن یاری قدم سین اوستنه
قامت رعناکه قرشو آه اتدرمه بکا	با دیدا ایرشمسون اول سرو سیمین اوستنه
ای مسیحی شاه تخت یصد نورسک بربیر	خار ریکش قورحیوان ال ایلین اشبره اوستنه

نوع دیکر مرحوم ومغفور سلطان شعرا احمد پاشا فرماید

خال عنبرکم دوشه دلبر دوداغی اوستنه	حسرتکدن داغمک داغ اوردی داغی اوستنه
نولقدر روشن ایلمش دلبر شراب نازکم	شیوه سندن طره فر بردم ایاغی اوستنه
قان اولوریسه غمزه تیغندن آقوبر یوکم	ساکه کم دروار دسن مستک بجاغی اوستنه
کوز قرر دب انده خالن ویرر کونرخ دل	لاجرم دوشدی قرا زلفینک آتی اوستنه

نظیره جانی

نوع دیکر ازان ذاتی کفت ومغفور

نظیره ذاتی

احمدم کم برق وش شحرم طوتبدر عالمی | آب چشمم ایرسه طبعم جوانی اوستنه

نوع دیگر مرحوم و مغفور
نجاتی بک فرماید رحمه

اولبسه دنیا صانوردم دلبر رعنا ایله	گرچه دلبر گمسیه ایتمز وفا دنیا ایله
غمزه‌ناهی برالکله اوینت الماکبی سن	تاکه فرقتده نیم مجنون گونم ایوا ایله
قوللرکدن صایلورماد فلک اماکشن	برترا وغلانی درر کم طولمیه‌ر ایله
خاطرکه میخانه‌ده سن ذکر ایدرسن جهریله	صوفی اوسنکه صوچک باجلد غوغا ایله
قندن اولماکیز قندر نجاتی مبتلا	گوزع گورمکدر غرض برخلق زیبا ایله

نظیره ذاتی

انسک چشم عالمی برایلمزدی مایله	دوستلر اول سرو سرکش مایل اولسه نایله
دوست طاشن درسه دلویه دای بنی اورسه درین	دوستلر دیوانه اولم کبی سودا ایله
یا غمی سیل ایلدم گلدم قیوکه بن فقیر	ای دولت منبعی رحم ایله الطافات سایله
اینسک افلاکه دیرز صبحدم انفاسگر	سا که خورشیدی ملک بکزر نیشیدی انجم ایله
اینشدن جان و گوکلدن حقی ذکر ایلر صوفی	ودیدم صوفی گناهن بجد رغوغا
قامتم چنگ اولدی بکزم سازه دونری برقله	اولمدم ذاتی مصاحب رح ریحه افزا ایله

نظیره خیالی بک

گوکلنی خرم طوتنلر لذت دنیا ایله | بکزر اول اطفاله کم شاد اولور حلوا ایله

برصفا کسب ایلدم کوی خرابات ایچره کیم	زاهد اول ذوقی دوشنده گورمدی اسما ایله
گون کبی طوتسک جهانی ترک ایدب تجرید ایله	جهد اول تجرید ایچون همسایه وعیسا ایله
عاشق دیوانه اولدر عشق بازارنده کیم	بوطقوز مینالی صر برسنگ استغنا ایله
ای خیالی یا درغمک بکون فردا ایشم	اجهاتندن جهانک فارغم ابا ایله

نوع دیگر مرحوم و مغفور
احمد پاشا گفت رحمه

جان بکا باریزان اولوردی جانان اولمسه	جان اولیدی درد و غم جسمده گر جانان اولمسه
آرزوی حلقه بیت الحرام اولسون حرام	گر سوای حلقه زلف پریشان اولمسه
جنت کویکده قالورم گر او طاس حسود	روضه‌دن چقزدی آدم ایل گر شیطان اولمسه
جانم دلده بر تیر غمزه‌ک اوزره بر جنگ اولدلکم	قان اولوردی آره‌ده سینه‌ده پنهان اولمسه
غم یمزدم دل پرین یا قندو بیچون روزگار	خیل سلطان خیالک اندده مهمان اولمسه
احمدک عشقی رموزن از برایت که اوقوم شاد	معنی گل جنگ بلبل نغمه‌خوان اولمسه

نوع دیگر عدلی گفت سلطان
بایزید حضرتلرینک مخلص شریفلریدر

گون یوزک مقصود دارو صال کتاب کافیسی	رخلرک مصباح نوم متن لبکدر شافیه
بوسه ویر ملکه لبک جانلر ویرر چشمک تقوی	موجب احیا درر بیری بریسی نافیه
غنچکه و یوقجن حامده جانم چقر	جان و گوکلم شوقله دیر اگر صحا عافیه

ایسم اول عقلی بوزر اجمه بوزنله ایسم
چون اچوسن باری شاهم دوشن شربت احسانه

وصف لعلکله چوقدم شکرینی کورسونکر
کرچکیم اغزی کبی تنک اولدی آشیو قافیه

خسروا شیرین لبوکک واصفی بوقدر بیم
جان و دلدن شوقله عدلی انک و قافیه

نظیرهٔ ثنایی

چون یتر جانا بکا عشقک کتابی کاتبیم
بس نه مقصودم بنم مصباح وضو نیاخفیه

کردلرک ایده سن آیینه ادراکی پاک
زاهدا قوماسی هوی دوش شربت جهانفیه

مست اولوب قانم ایچسه صورینه کوز کوز
مرغبارم حشره دک دیرا که صحبی عافیه

وعدهٔ وصل ایتدوکیچون عاشقه بارئ
اول رقیب روسیه نچون دوشه کزنافیه

باشنه آخر بوکر کیدر غصه نضمک بکونش
اسب طبع ثنایی تحسین فی سایش آفیه

نوع دیکر مرحوم و مغفور ذاتی کفت رحمه الله

دل دوشدی عالمک بنه بزم و فاسنه
درد اکه اوقشره دم بنه کوکل بلاسنه

دورایلک اولوردی جهانی فلک شمال
دوران قوزکه بکزیه اوغل اتاسنه

وردوقا انکیله قنی خسته دیسن
ای باد بولشه سک او دردم دواسنه

صنمک بدل ویرتن زر دوشزار می
بر کاه بنشدی یوزم کهربا بسنه

میل ایتمه ذاتیا لب شهد و شکر ره
دکز جفا و جورنه بالی بلاسنه

نظیره

تممی

[Right margin, written at a slant:]

نوع دیکر [illegible]

[illegible]

الدیمه ای کوکل بو جهانک صفاسنه
دکمز وفاسی چونکه بلورسن جفاسنه

ای ماه پاره زلفه و رخک اولمه اگر
بگزر ذوی کیبه دینه تنک آغ وقراسنه

قان طولمیجه بغری کثیک قدح کیبی
لایق اولورمی ساقی لبک وجهاسنه

صاتدم جهانی دانه خال سیاهکه
بکزر بنه شو یله بکزر سه اوغل اتاسنه

کوثر ده ال یوی بو قراب حیات بود
شمعی طولندی جام محبت صفاسنه

نوع دیکر و بحر آخر نهاری کفت

غمزک دل تیغ ادریسه جکر قانی چکلسه
سو بسنده قرشو کل چرا اکثر چکلسه

برشاه سوار اولسه که قتل ایتسه بنی
حیدر کبی میدان شجاعتده چکلسه

دل دورد خکده لب جانبخشکی آگر
جنتده نوله باده کوثر اراجلسه

بو سبزه برکوه بلا اولدی بو لده ایتیکم
قطع اوله جان منزل مقصود و چکلسه

چون جان ویره کویکده نهاری غمکن
او جمعده برشر شهید اچلسه

نظیرهٔ معیدی

ترکله جکر دوبر ایکی پاره اچلسه
دلبسته ایکن غنچه کبی کوکلم اچلسه

چوق فتنه بلور کرچه زنخدانه چکیلما
فتان او لیچق خط کبی اراوه چکلسه

بیک جان بته هر کل برنه صحن چمنده
جام لبکی جرعه لری یره صچلسه

باشم دکزندن اوته سی کرچه کوزن
نه فایده امکان اولوب اول پایه چکلسه

وصلکده لبکدن شیوه امسن تو معیدی
ایام بهار اولدی نو لا بشته اچلسه

[Left margin, written at a slant:]

نظیره [illegible]

[illegible]

نظیرهٔ [illegible]

[illegible]

نوع دیگر جیری

کلبه دردوروم بکه بر یار اورسه اولسه کوزلر
کلنده دانی اوله سوز انکلانه ظریف
دوشمسه باتینه سورتسه یوزین ساکبی
اره یرده اکیلک یرده لرن زنج ایله
اکلسه بو دل ویرانه زی جنت

بلسه کیفیتی واقف اسرار اوله
حال لدن بله فی الجمله خبردار اوله
بر بوی سرده کوکل ویرسه هوادار آوله
انی داتسه اوکت یار وفادار اوله
غصه و فتنه دن بزده موسن غمخوار اوله

نظیرهٔ اصولی

بزه بو عشقده اکلنمکه بر یار اولسه
بزیه اتر بیک کتسه ایشم وار اوسه
کل کبی بلسه و بر لطف قراریله
کوندوزن بیله بیله بیسه افیون غمی
چونکه یار اولدکه اصولی توکله سلطانی

یار بیک بیک بولنور یار وفادار آوله
حاصلی چاق ولی کوکلم کبی بیکار اوله
او ده بر سرو یه اوچشه هوادار اوله
کیجه صبحه دکن شوقیله بیدار اوله
غم دکل جمله جهان طوطلو اغیار اوله

نوع دیگر مسیحی بک

ای بوی عرق بحار تکسن قدم صحبت
شمدی یوزدوکی وار ور دل مجروحی
تو بزی دعوت اتمز دیدیکم یار اتسه
ساکر خدمت اتکیله کیدی وارغم تنها

سرو صفده کلستان اچه طور بر جسته
ای کمان ابرو او فلک هردم کیر بو زحمه
خشم ایده بیمش صقنسون برکون اوغوره
بن اولورسم کیر و جانم کوندرو رنجه

ای مسیحی دختر بلیمه متاع وصل الحوانی
دریم اتسکدن ارتق اشسنه کلم ضورتی

نظیرهٔ ذاتی

دوستلر بابد دکه شول بر اولاش
بلش اجق ابد الیم صولیسون زلش قوشنی
قامتی طوبی اوزی حوری دداغی سلسبیل
اتشین رخساریکه کرم اولدی حال حمامی
ای کوکل در بر بنک مسکنی حمام اوله
داتیا کو یا بولندن نم قبر اول افتابی

ایندید طالب دیداری قوسیون جلوه
استانند اکر لایق کوررسه خدمته
تو له حمامن انک تشبیه ایدرسم جنته
بامعدای لطفاسی لطفایتی قابل اول
یر یدبر بنده یری درسم اکر اول افتی
قوة سیتی توشنوب بل نعلشد خدمتی

نوع دیگر مرحوم و مغفور
نجاتی بک رحمه الله

پیر کرد ارایا قدی الف جانلر الجنده
بر الده دل سوخته بر الده می ناب
ای قامت شمشادلک اوستنده اول تو
بن درد له یانم شرر آه ارسند
خال سیهک چاه زنخدانده نکار
ختم اتر کیه جشمکه اودیب ینه اودخشکه
ای غمزه سی خونریز نجاتی یه نظر قل

حیف اوله که عمر کچه دکا نلر الجنده
قالدی بنده بن ایکی الم قانلر ایجنده
ازاده یوری سرو خرامانلر ایجنده
اول کللر ایله عیش ایده بستانلر ا
بر او غبیدر رکم قله زندانلر ایجنده
شفقت قولرعا وتدر دسلطانلر
درد دکی قبول ایلدی درمانلر ایجنده

نظیرهٔ سواری

حرف اللام

اچ النکی که کون یوزکرای مه غلام اولا … یوز زلفکی که خلعت حسنک تمام اولا

فرقت کوننده دردله تنها وزار ایکن … چون محدم اولدی نارغمک مستدام اولا

بقدکه بکا دیو کوزی عرق خون ایدر … انسانه بونده اوزکرجه انتقام اولا

زلفک خیالی جانمی یقیه بحیوکل … عادتدرکه شمعی یقرلر چو شام اولا

زعبزیله لعلنه مهرا وروی خطی کسه … جام رحیقه مشک ختندن ختام اولا

قدک قیامتن کوروبن جان ورنلر … طوبی بدائی خلکه لرنده مقام اولا

ای حور بر سلام ایله کیم جواحمدی … دار السلامدن سکه بیک بیک سلام اولا

نظیرهٔ نجاتی

صاج زلفکی یوزوکه که عنبر غلام اولا … اچ النوکی که ماه نوایشی تمام اولا

مسکن لکه ایلدی دلی زلفک الوالدی … طلکی کراکه جنت حسنک مقام اولا

زلفک ویتی کون یوزکه صلمه رحم قیل … عکین اولور غریب کوکل چونکه شام اولا

جانانه شراب لب روح پرورن … کربزدن ایروکورمش ای دل حرام اولا

قوریتردی جور ودردن آوغی نجاتی … جام لبک خیالی نکار امدام اولا

نظیرهٔ مسیحی

سر آزده که سرو قدکه خوش خرام اولا … شمشاد و سرو بید دصلنوق حرام اولا

ای دار تمام دیرلین آدم قودعو ترقی … اکسکلکی کرک کشنکم تمام اولا

بنجه کوننده زلفکی کورمکه چهره سنز … صایم کبی که منتظر وقت شام اولا

رندکالی نجه دکه صوفی نمازنکم … برالده دلبرالج برالده جام اولا

قلاغ اول دوست سابت اولوب ورزکاری … مرقنده کم مسیحی بلبل کلام اولا

نوع دیگر هلالی گفت

دل حریم سر کویوکه دار محرم اولا … جان اودرسن لب عیسی دمله همدم اولا

دل خیال لب لعلکلاندن غصه جکر … می یاقوت روان چکنده کرکه خرم اولا

دل پرخونمزی غنچه کبی دریم ایدر … نه دم اول سنبل کلپوشک اندر خم اولا

دلم اوولاره دیر ظرتسه تولا دیده می نم … دل اکر یانمسه دیده نه ایچون پی نم اولا

دوم سو یلمزسنک اولورم کل کرم ایتسو یلمه … دی سو یلمه هلالی یوری دوار نیسیم اولا

نظیرهٔ نظمی

… شول حریم حرم کوینه هم محرم اولا

اوله حی یارب اودملرکه نکاریله مدم … عیش و نوش ایلیه وزجان کوکل خرم اولا

زی سعادت اکه کم همدمی سرو قدماتنک … پریدی و ملک خوی کوزل آدم اولا

نه صفاسی اولور اولماسه بلی برنجه حسن … طاتلم الده مدام ایچکه جام جم اولا

نظمیا نیجه بر اول ایکی کوزمدن ایرو … دمبدم اغلیه بو ایکی کوزم پرنم اولا

نوع دیگر شیخی

وقتیدر بلبل کلستانه نغمه بزمنه خوش خوان اولا … کم کل آچوب بزم نفس جان کوکل خندان اولا

طا غدب زلفن بنفشه صحیفه عنبر صحیح	صاجنی سنبل چیمن نشک و عنبر افشان اولا
غمزه سندن نرکس عقلی کوکلی خسته خراب	سوز رشندن لاله نك جانی جکر قان اولا
کل کل ای جان جهانم چونکه تازه جان بولدی جهان	جان ویرب عیش ایتمین جانانله جان اولا
حسن رنکن سبزه نك بر ذره خاك صحیفه	لطفنك برشمه سی کرشمه احسان اولا

نظیرهٔ رزمی

بزم کلده شوق حسنکده کوداغ لالان اولا	سوز درد یله هزاران بلبل کریان اولا
ای نیجه شوریده و سرمست و حیران اولم	می اولا محبوب اولا عالم بهارستان اولا
حسرت خشکله نیجون اولدر بیجرکی	وازمی بر مذهبده کم عیشله بر قربان اولا
کم کونی تیر جفادن اولمکه جان ویرو کم	یوکا اوجی خوش بکور شول بیجه کم باران اولا
بزم میده اغون اوبمکلسمه رزمی مدام	قان اجر بوق سره یا اوز باده شاید قان اولا

نوع دیگر مرحوم و مغفور
نجاتی بک گفت رحمه الله

چون نوبهار دولت شاه جهان اولا	پیر ضعیف اولسه اگر سه جوان اولا
ساقی دوشرسه صارزه عکسی عذار رنگ	خورشید بی زوال وفی ارغوان اولا
بربوسه سینه جانم ویرب الق اولوردی لیک	بر ورلر بایه استمز کم زیان اولا
عاشقلرك چوغ اولدوغن ازکور دو که مو	بولیمیسن اتیه سن بر زمان اولا
شول بی وفا یه ترك جفا ایتدی دیکلر	کرچکلر ایشه بودی شالله یلان اولا

دشمن بجا تیپد برادمز علی الخصوص	بر زلفنك شکسته سی اول بر فلان اولا

نظیرهٔ روانی

می اچمک اولور می او غنچه دهان اولا	مجلسده دمدمی لب شکرفشان اولا
زاهد شرابه توبه می ولور بو دمده کم	تازه بهار اوله کل اولا گلستان اولا
قودی بکا دی غمزه قلبیمه عاشقی	اول شاه حسن واریسه صاحبقران اولا
وصلن کوکل طولشمه کورب لیلی زلفکی	مجنون کبی جهانده بتر داستان اولا
حسنك زمانیدر نه دیم شمدی سکا	قدرن روانینك بلهسن بر زمان

نظیرهٔ جعفر

ای ماه اگر جفایه قلم کرشاید زمان اولا	اگر عمر ایده وفا بزه اول مهربان اولا
ویر نقد جانی زلفنه کم سود خوش اولا	بو شیوه مصرینم اگر اندن زیان اولا
اولدر رقیبه غمزه کم اولم وصلکیله شاد	سندن دا اولا کر اجلدن امان اولا
دل خود سنك اولدر اگر جور دن غرض	جان المغیبه اولده یولکده روان اولا
فتق غزلده کم اگر جعفر میانکی	کم کوره ویبه شوخ عیان اولا

حرف الیاء

سلطان محمد خان وزیری ولی الدین اوغلی احمد
پاشا گفت اوزنده طوغمشدر رحمه الله

اگر اولمز کر صفا جور وجفا کیله بنی	بو یده کوزمی صورسن کیمی جاندن بیزو

شروا ایدر کو وار جاندن اسیر که وارکن — حلقهٔ زنجیر صبا بوینه زلفک شکنی

نثر رخسارا ایدی نگارا سنک کوکب یکم — سرینه وقتا که کلور رسم ایدر اکماه سنی

زلف شبدیزنه قوشدی رخ گلگونی کیم — حسنک عیدی تماشاسنه کرم ایده بنی

غنچه زندانه کرسه نوله گل یوسفی کم — چاک اولور شوقنک الندن دوزن کوکنک پیرهنی

خط سبزک بوسی احمدی خاک اندی برینچ — نور قرم کم دل اوزادیکه قبرم چمنی

نظیرهٔ نجاتی قمرمایه

سینه نازکلکله قوجمغه اول سیم تنی — غنچه دهنر کورکه او سینه دوشبیر بنی

آتش لعلکی یاد ایلدوکیچون صنما — طوتشوب یاندی چمن غنچه رینک دهنی

قومدی ذره قدر آدمن اتاغه مجال — قودی چیرتده بو یک شیوه سی شهر چمنی

عاشقه مهر و وفا ایتدکک کرچک ایمش — ای جفا پیشه صنم باکه دیر دیکاتی

قوتنجه جانی قفس تندن اولوردی آزاد — کورسه بر کرده نجاتی او بوی ناروانی

نظیرهٔ کمال پاشازاده

غنچه طویغچه کورم سن گل نازک بدنی — کلندوکر بکم اولدیریکه کوزم دکنی

یقمسون آتم اودی اغزمی اچدرمه بنم — یقمسون سوز دردم سنی سویلمه بنی

ومشکدر اول بنی سایک کبی آیقده بنی — پویله خاک اتمه ایکنده یولکه جان کوزه

شربت وصلکله یتشرسه اولو خسته کوکل — او بزه نیجه کرک هم سون اولسون سنی

زلف مفتونی کچن بوینه قویلن طوپیسه — غیر تندن یقه سن چاک قلور پیرهنی

نقطهٔ شک کبی تونمش لبنک خالی کیم — شبهه دکیسه کشف اولیدی سر دهنی

ای کبی نعرهٔ ولدک قومدک ناله قلم — تیتمش سن ینه اوغو اشه ای ذاتی بنی

نظیرهٔ ذاتی

خضروش آب حیات لبکه آه بنی — نیچون ایر کورمدکه ای جان سوزن اولسونی

کون کبی عرض جمال ایلیوب ای ماه جبین — نظر اتدکه ینه آیینه کوردکی بنی

اوقدرک جانه ولا دریکر بیره شی — قنلو یشلاریله زین اتدی حصار بدنی

اول رقیبی بو لب اولدرمدی اتمز بتنی — بنی اولدرملو دروای بنی وای بنی

غنچه اغزنه اویکمه وار اجل دیدی — ذاتی اول گل صفتک وارسه بوقدر دهنی

نظیرهٔ مسیحی بک

عنبر بوینده بو گل یوسفنک پیرهنی — کوزی اغ ایلدی یعقوب کبی یاسمنی

باغ کویکمده نه شکوا ایده دل ایلیلیکم — گل کبی کوریتور اکر سر زلفک کنی

عاشقه سوکدی رقیبک اوتوبن دوکنکی — ای کنه سوکه دیچون اوردیلر اکه سوکنی

ایرشن کوزده کوررا ول صنم غنچه فمی — اولدوره بیدی بونک کبی کله کوزدکنی

بن قولن صانغ قیوب غیرتی قتل اتدی نکار — آه کم اندی دکورور بن اولدردی بنی

زلفی حبس ایده ایده کوکلی عاشقلرینک — طوبطلو اولدی کنه کاریچاه ذقنی

یاره وصل اوله جغن بلدی مسیحی آخر — قور قرا اولمده دخی تاشنلق ایده کفنی

نظیرهٔ جلیلی

نظیرهٔ ...

اولدی ... [illegible]

نظیرهٔ ذاتی

[illegible]

سر زلفک ... [illegible]

نظیرهٔ سروری

[illegible]

اوقنده صلدی شها جور ایله مرغ طاقتی | او دلرده یقمه ایکنده سنی جاندن صوقی
بن نیجه صبر ایده یم جور و جفا که صفتی | صبر بیک سلسله سینی صدی زلفک شکستی
لعلکی مرکتی کم بنت ایده جام جمه | کورد بن غنچه کبی قانده طوتسن دهنی
تا که مرجانه جفا اتمیه نازک تننه | برک کلدن کرک اول لاله رنکه بدنی
مهروفاسز کوزله اوجمه جلیلی دردم | سوزنی اسلمدک وای سنی وای سنی

نوع دیگر مرحوم و مغفور
اسحاق چلبی افندی گفت

بو چشمم چشمه سارینک عجب خونین ایرماغی | نکر وار یسه اول غمینک جکر داغیندن باغی
قرارم روضهٔ جنت جواری اولادکده | دکلمه بشم او جینه جیبیک اینشکی طاغی
قزک تیری فراقندن جکرده قان بوطرز خم | نکر دن ایرودو تمشدر کورک بو داغلی
شراب نازیله ساقی کوتر کل تغلت شوقی | کرکمزمی معاذ الله ارادده بزم باغی
انادن بیله طوغمشدر غم شیرینله فرهادی | سورسه نوله جاندن یکی گشتی سود برتغی
قو صوفی زهد و تقوای رخیله لیلی‌دن سویله | می و محبوبه مایلدر جهانک رند و قلاشی

نظیره مسیحی

چکدد غو لقدر اقتدی قانیله کوزم یاشی | که هب یاقوت لعل اولدی اشیکک ایکی طاشی
اکرچه چوق بلار چکمشم بن داغلردن لیک | کمه زیا دایدم چون کنه زخمدن بلا یاشی
ورزی قوبیجون لیلایی سودکده مجنون | دریغ بو بر نیچه رعنا کوزلر اولدور قاشی

اگر سهو ایلیوب او یکمیدی لعلک قاسمی | علمسنه اگه دیمزدی کوزی او تمشنده قاپی
مسیحی بر سپاهی دی ولیکن پادشاه عشق | ایتعلرده کورب ایشلکو زولی ایتدی چلبی

نظیره اصولی

طونالم صدمه سنکین ایده کوزمده کی یاشی | قنی درمیم که او تکلدیکم بغرمده کی یاشی
بلا جندی در ملکنی غارت ایدن دایم | قرا بغرمده کی یاشلر در لیکن بلا یاشی
فراق اجره هلاک اولدم وصال آنکم ایشم | طونیجه کوز رکه قوفر کوزم یاشی بولوز
قنی طالع که باشوم بیم دولت قوسنه عزم | دکیله باشم او جینه او بیک آیسکلتاشی
غم جانانی صقلادکده غنچه اچه جانه | اصولی آفرین اولسون کوزنده کی بوله جبلی

نظیره شمسی اغا

دلندی بتر غرکدن نکار ابغو تیک باشی | عجب در غرقه ویردیسه جهانی کوزلرم یاشی
کوزن آچوب بو نیجه سیر ایدر دنیانی جانا | دل غمکینمک بیک حب اونمز ایقداشی
وزلدی قتلو یاشم هر برن یاقحبه | چقر دم جنکه روبه بندلیجه قزل باشی
لب جان بخشی او بدر مکه جانا | او جوز بازار در غایت دیو باتر سوت
قلندر کبی شمسی طولانر کوی جانانی | نه یار تکاهی اولمشدر نکار کرانشکی طاشی

نوع دیگر ولی الدین اوغلی
احمد پاشا دیمک ایله معروفدر

کلاهن اول هلال ابرو ایدر کج طوزدی کلاه اکری | بو حسنی کوررسه ماه نو اور غزدی کلاه اکری

نظیرهٔ [illegible]

[illegible]

خطک تحریر جنکدر خط صنعتس انی زاهد / نجمی دیدهٔ کزبین اگر اثرکه نکاه اکری
بو دلده کوه غم وار در دل اول کاکلدر دایم / بنم بارکرانمدر اول زلف دوتا اکری
نه کرچک عاشقک بردم تیر جسمیده دوکی / نه هر کز دوست یا بنده بولینور بر کناه اکری
نیجون پرواز ایدر والیر کرفتار احمد کرکلی / انکیچون زلف چیکاین ایدر که اکری کلی [illegible]

نظیرهٔ یحیی بک

اوست‌ازی صنما کوز یوز رکه طوطی کاه اکری / نهال قدنی ایردیجه ایلر باد آه اکری
سر سرو خرامانه صنمسن ماه نو تمثال / کورکم اول قر بیلکر کیزرین کلاه اکری
نحیف اولور زره نوله طوغی دکلمه قیشکر / زلسه آفتاب اوزره اولور خط سیاه اکری
بوزکدر جامع حسن و قشک محراب انک / اولور چون طاق محرابه مقام سجده‌گاه اکری
کرزان اولماق کبی کمان آه عاشقدن / نشانه منزل عشق ایجود ارتیر آه اکری
سجود ایدب نشان یایکی محرابه ابروسند / کورینور انکیچون هر زمان چرخ دوتا اکری
سنی طوغو لغیله سودی چونکم ای یحیی قامت / اولورسه قد یحیی ده تمیز هر کیاه اکری

نوع دیکر ادرنه‌لی خفافجیدن خفی خلیفه کفت سلفه ر

خون دل کوزدن روان اولمشدر آنکر یا کبی / جوشه کلدی موج اور ر قنلو شیم دریا کبی
کورسه‌کر اهل جهنم عشق اودینه یاندوغم / کورینه کوزینه دوزخ جنت المأوا کبی
تیر نه چرخ ستمکارکه اولسه سینم سپر / دست جوریله فلک قدومی بوکدی یا کبی

فغانی

[illegible]

کرچه مردود اهلی حقدن دردنه درمان ویرر / بن تمنا قلمشم دردی ابو در دوا کبی
اجدی بال پرخفی پرواز ایدر بو چرخ دل / قصدی یوکم عزم کوه قاف ایده عنقا کبی

نظیرهٔ خیالی بک

آنزم کلزاردیرین بلبل شیدا کبی / مسکنم قاف قناعت ولدلی عنقا کبی
کوه وشر جیک دامنک صحرالی الدن کوکل / ایکی یاقه‌اسی اولمق استسک دریا کبی
سوزن دلدوز نیکدر تکاحایل اولن / بو جسمه ایلردم تجرد قصدنی عیسا کبی
برا یچم صومغین اندر نخل قد تک / تا که قدک میوه‌سی عزت بولا خرما کبی
ذره وکلو قلمدک دمره خیالی اعتبار / طو یک اغنون کوکلره مهر جهان آرا کبی

نظیرهٔ سلیقی

خوبلقده اولمیه هیچ سن ملک سیما کبی / عشقده بولنمیه بن عاشق شیدا کبی
ساکه لایقمی که همراه اوله سن هر دونله / یالکز سیر ایله خورشید جهان آرا کبی
نوله میلم یوغسه دنیا بسراینه بنم / ای کوکل بر مسکنم وار کنج استغنا کبی
کوکلی الجقده دیوزی یرده کر کوررسا / ایکی یاقه‌اسی اولمق استین دریا کبی
ای سلیقی نوله ترک ایتسم وجودم ملکنی / قانعم ملک عدمده اولمغه عنقا کبی

نوع دیکر سلطان سلیمان مخلص بنز نظیری محبی در مصنع ابیاتی واردر رحمه الله

رنک غنچه داریک اوله کوکلک صفایی / قومه الدن قومه بر لحظه شراب صافی

نظیرهٔ فغانی

[illegible]

نظیرهٔ ذاتی

بلبل گلشنی الکه کیدر اول لقاتر	مجلس خلق آرا کلکه پروانه‌تر
بچه در لر جوب اولدم انک اطرافی	سینه غواص صفت بحر معانی طلب
کیجه لر صبحه دکن ورد ایده‌یوب یا شافی	اشکی دار شفا سینه‌نه ایرمدی بو دل
بو محبتی دیر الکی عشقله [illegible]	قانی ایچکه کلدیجه انک غمزهٔ دوست

نظیرهٔ خیالی

سینه آکوب اله خلوتده جکرسن صافی	نه زبان ایتدی بکا صوفی شراب صافی
بیره شمر اولوراسه بیر مغان صرافی	نقد گنجینهٔ جمشید جوان بخشنده اول
همتم صرصری ایندکده جبال قافی	یم اولمزده که بردن کوزر کردمنکی
دوزخی آتش ایدم جنتی اعرافی	حشره دک سیر لقاک اتمز ایسه آتحله
اوله لی باشیله بحر محیط اطرافی	کلمکه خوف ایدر خواب خیالی کوزینه

نوع دیگر مرحوم و مغفور
مهری خاتون گفت رحمه الله

خاورشوده کوردم طوزر ماه زرقی بیکری	خوابدن اچدم کوزم ناکاه قلدرکوم سحری
کندو سنی بکزر مسلمانه لباسی کافری	ذراق کوردم جالسنده اگرچه ظاهرا
کم محلم ایچره کوردم کیجه طوغمش مشتری	بیلدزم سعد اولدیغی خود قدره یوزم اغلبا
بولدی چون ظلمت شبنده اول عیان اسکندری	کوزومی آچوب یومنجه اولدی چشمدن نهان
کوردی تا چون شب ظلمتنده اول عیان اسکندری	ایردی چون آب حیاته مهری اول چشمه دکی

نظیرهٔ ذاتی

[illegible]

نظیرهٔ ذاتی

دل متاع مهرکه کورن کیبی قزقن مشتری	ای مه برج ملاحت وی سعادت اختری
صنعتونی خامه نک ای شاه قدلشکری	حسن میدانندہ صفدر نعلش بر قارکی
بو رده سینه دار چلکش خنجر قتل ای پری	عکس جنک قلبکی وار اتدن تسخیر ایدر
چربوزی آچق کوزلدر اول نکار خنجری	دل بر اغوب زخمک اغزینه نقد جان ایرر
اشکی التون ایدر تنکرای بلور سن جوهری	خاکپای دلبره ذاتی سورر سک یوزنکی

نوع دیگر مرحوم و مغفور
ولی الدین اوغلی احمد پاشا گفت

شدت عصر بله بزم قان اولبدر بیل کبی	تاکه بیرم دهر باغنده دکنددر گل کبی
جون یوزرک کلزارینه زاری قلم بلبل کبی	سرسحر نالمدن اولور رخ زارکرکی زار
هندودن پروانه چقمش رو به بو فلفل کبی	خال زلفکده نه یاتمش دوم دلبروی
ای بکه مسکین آیا غوکه دوشر سنبل کبی	ال اوزادب زلفکک ریحانی جوز کجیا
بغلو ور زنجیرله دریا یوزنده پل کبی	چشم احمدده خیال زلف ابروی نکار

نظیرهٔ نجاتی بک

صنقدم عشق آتشنده سینه ده بلبل کبی	گرچه سرتا پا وجودم یاندی بجدی گل کبی
بوقمه در سر غنچه لب کندن بلور ده گل کبی	بوسه چرا ایدر کیرب هنکامهٔ عشقه کوکل
فتنه یاننده سراید او لمسه کاکل کبی	دوستم چون شبنلو در زلف دلاویزک

نظیرهٔ یحیی بک

[illegible]

قد تمت الحروف بعون الله
ثلثه سنون ماهین
والف

بوستان حسن ایچنده سن نهال نازه‌یی — بغلمشدر باغبان روزکار اوغلی کبی
ای بجاتی لبلرینک سوکدوکینه قلمه کم — آجی ازغلیغی طتلو صحبتی ارمل کبی

نظیرهٔ نوایی

انکم اول غبغب کلمز اجلمز کل کبی — کلشن غنده غنجی الکلسم بلبل کبی
اول برایچم صوبی بوسویه روان اوله دیو — کوزلرم یوللرده وقدم کمر دربل کبی
آشنالر انجمن صحبتدن یاد ایلسم — جوش آولدم خم چشمده یاشم مل کبی
اول پریشانک دوشلدن سنبلی سودا سینه — دوشلر غایت پریشاندر کوکل سنبل کبی
دلبرکه شیرین لبنده خال هندو در دروزی — بوره کم اجتدر ذاتی نیم فلفل کبی

نظیرهٔ جلیلی

باره لر اجلدی باغ سینم ایچره کل کبی — عالمی فریاده ویردی نالتم بلبل کبی
کل کبی جمعیت اغیارده آچلمه کسه — دل پریشان اولمیه عاشقلر کسنبل کبی
طالعم یوق کم کورم اول آفتابک طلعتی — نیلیم بخت سیهکار اولدی کاکل کبی
سازه آهنک اتمکزکم مجلس عشاقده — خوش نوا یوقدر صراحیدن کلین غلغل کبی
کرکوزلدر جلیلی اولور سکده خوش — یوقدر عشرت مکانی شهر استنبول کبی

نظیرهٔ محیی

داغلر یقدم زنک شوقیله یر کل کبی — ناله‌لر قلیسم نه وار انجه لب بلبل کبی
بی بصر در شو که تشبیه ایده چشمک نرکسه — کافر اولورکم دریه زلفکه سنبل کبی

نظیرهٔ ذاتی

[illegible]

٢٤٥ ، ٢٤٦ ، ٢٤٧ ، ٢٤٨ ، ٢٤٩ ، ٢٥٠

درقم [illegible] اوراقده [illegible] طرفی [illegible]

١٠٠
١٥٠
٠٤٥
٠٦٠
٠٨٠

٤٣٥
٠٦٠
[illegible]

٨٠٥

[illegible]

٤٦٠
٢٥٠

٧١٠